

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

ARISTOPHANIS
E Q U I T E S.

ARISTOPHANES

11)

ARISTOPHANIS

EQUITES.

CUM PROLEGOMENIS ET COMMENTARIIS

EDIDIT

J. VAN LEEUWEN J. F.

LITT. HUM. DR., IN ACADEMIA LUGDUNO-BATAVA PROF. ORD.

LUGDUNI BATAVORUM
APUD A. W. SIJTHOFF

MDCCC

THEORY

Let $f(x)$ be a function defined on the interval $[a, b]$. The function $f(x)$ is said to be continuous at the point x_0 if for every $\epsilon > 0$ there exists a $\delta > 0$ such that for all x in the interval $[a, b]$ satisfying $|x - x_0| < \delta$, it follows that $|f(x) - f(x_0)| < \epsilon$.

PA
3875
E7
1900

AMICISSIMO COLLEGAE

IACOBO IOHANNI HARTMAN

HANC EDITIONEM FABULAE

DE QUA SAEPE CUM EO DISPUTAVI

D. D. D.

PROLEGOMENA ¹⁾.

I.

E minima maxima evaserat Atheniensium res publica, quaeque olim inter colles suos delitescebat urbs hominum agris inhaerentium, ictibus Persarum veluti e longo sopore fuerat excitata, utque poeta ille Britannus expergefata inclutam se viderat. Quippe ipsa numina Atticae incolas adiuverant hostes a patria sua propulsantes, et stupenda facinora, quibus infinitae illae barbarorum copiae fuerant fusae, ipsis aequalibus digna videbantur scena tragica ²⁾ palliove Minervae ³⁾, quae arcem suam ab exterorum invasione defendisset.

¹⁾ Quae in his prolegomenis leguntur ea fere sunt quae patrio sermone in Academia nostra Regia recitavi mense Martio anni 1900 (over strekking en samenstelling der Ridders van Aristophanes, Verslagen en Mededeelingen der Kon. Acad. v. Wetenschappen afd. letterkunde 1900). Praeterea Equitum locos complures tetigi in Mnemosyne 1900 p. 201—225.

Plurimum autem editio mea debet copiosissimis Blaydesii commentariis et Velsenii accuratae fabulae recensione, quae anno 1897 multo etiam emendatior denuo prodiit cura Zacheri. Nec non honorifica mihi facienda est mentio editionis bonae frugis plenae, quam curavit Kock. Ceteros editores nominatim nunc indicari non est opus, sed commemorandi sunt libelli qui sequuntur:

I. Vahlen, in Ind. lect. Berol. hib. 1884/5, aest. 1898, hib. 1898/9.

E. Piccolomini, Studi italiani di Filologia Classica, 1893 p. 571 sqq.

— Rendiconti della Academia dei Lincei, 21 gennaio 1894 e 17 febbraio 1895.

K. Zacher, Aristophanesstudien I. Zu Aristophanes' Rittern. 1898.

— Parerga zu Aristophanes, Philologus 1899 Supplem. VII.

A. Willems, Notes sur les Cavaliers d'Aristophane, Bulletins de l'Académie royale de Belgique, 1899.

²⁾ Phrynichus Phoenissarum fabulae, Aeschylus Persarum argumentum fecit. Vid ad Vesp. 220.

³⁾ ἄξια τοῦ πίπλου, Ar. Equit. 566, ubi vid.

Iamque caput erant Athenae imperii potentissimi, et e rusticorum oppido facta erat urbs marium domina. In immensum creverat eius dicio, creverant opes, et ex cornu copiae, quod in eius gremium effundebatur, cum opulentia etiam artes scientiaeque — veluti e Iovis capite Minerva — adultae prosiluerant omnes simul. Saeculum vixdum erat elapsum post aetatem Pisistratarum — et novum hominum genus Atticae solum premebat, novis studiis intentum, nova ratione vitam instituens, novos redituum fontes sibi recludens, alia omnia denique appetens atque prisca illi viri ruris amantissimi, qui terrae suae veros filios se senserant nec facile patrum instituta moresve migrarant. Navigatorum mercatorumque succreverat natio industria rerumque novarum studiosa, qui famam nomine antiquo longaque avorum serie partem nihili faciebant neque Atticae glebam gracilem sollicitabant potissimum, sed late per terrarum orbem circumspiciebant, ut novis semper incrementis et suas ipsorum augerent opes et patriam bearent.

Impetus autem ille, qui civitates maritimas partis contentas esse non sinit, ut maiora semper appeterent eos instigabat, „ibi est fortuna ubi ipse non es” cum viatore illo sibi canentes ¹⁾, et post insulas maris Aegaei Cyprum Asiaeque oram, Siciliam et Aegyptum, Carthaginem totumque mare Mediterraneum cum terris adiacentibus oculis avidissimis intuebantur, sibi ea omnia nata esse in dies firmiter sibi persuadentes et Atticae fines ibi demum statuentes ubi terra frumentum vinum olivas ferre desineret.

Tanta prosperitas non fugerat famae umbram invidiam. Invidabant vicini urbi nimis felici, nimis cultae, nimis sollerti. Sed quominus in pristinas rerum angustias et tenuitatem reiceretur caverat Pericles ille, qui nimios appetitus et tumultuaria conamina fortiter compescens auctoritate sua prohibebat ne cives fines imperii distendere temere conarentur, quamdiu proxima instaret civitatum florentium belloque infractarum aemulatio ²⁾.

¹⁾ „Dort wo du nicht bist ist das glück”.

²⁾ Vid. Thucyd. II 65 § 7.

Sed virum fortem prudentem constantem, qui cum gentis nobilissimae splendore et cultu feliciter iungebat recentioris aevi studia, abripuit mors brevi postquam efflagravit bellum, quod patriae suae necessarium cum intellexisset, sperasset autem salutare, ut strenue susciperetur civibus suaserat.

Alterum Periclem illa aetas non ferebat. Mox tamen extitit qui eius consilia exsequeretur, vir haud indignus cuius manu civitatis crederentur habenae. Novus hic erat homo, nullo gentis splendore commendatus, nullo cultus decore nitens, sed rebus agendis natus, audacis vehementisque ingenii ¹⁾, non delenire adversarios sed refellere et perturbare studens, odio opponens odium, criminibus crimina, minis minas. Non ille ut admirationem plausumque multitudinis captaret ad dicendum consurgebat ²⁾, sed ut attonitam secum raptaret assensumque etiam invitis extorqueret, non artibus valens oratoris sed pectore disertus factus, toto enim pectore rebus publicis incubuit ³⁾; mentis autem acutissimae quamque non facile deciperent adversariorum artificia; integer denique in tanta illius aevi contagione quique peculatus crimina in se coniecta aequo animo posset ferre, patriae amantissimus legumque acerrimus vindex.

Hic vir, cuius cunis non musae gratiaeve adstiterant sed genius laboris, animos civium belli aerumnas aegre ferentium et nunc etiam pestilentia afflictorum confirmavit et erexit; et cum illo Hyperbolus Cleonymus Theorus alii, quos ex adver-

¹⁾ Nimis tantum ei visum esse Periclem testari videntur Hermippi (fr. 46) de Pericle verba: *δηχθεις αἰθωνι Κλειωνι*. Unde temere Idomeneum olim effecisse *accusatum* a Cleone esse Periclem, acute perspexit Müller Strübing Aristoph. p. 573 not. — Fide autem vix videtur dignior Sotionis opinio, quam affert Diogenes Laertius II § 12, Cleonem *Anaxagorae* extitisse accusatorem; cui a Thucydide Melesiae f. diem dictum esse autumabant alii teste Diogene, qui certi nihil ea de re traditum esse sic ostendit.

²⁾ Egregio cum contemptu cives oratorum flosculis inhiantes *σοφιστῶν θιαταῖς εικότας μᾶλλον ἢ περὶ πόλεως βουλευομένοις* vocat apud Thucydidem III 38 § 7.

³⁾ Cleonem, cum primum remp. capessere coepit, amicis convocatis *διαλύσασθαι τὴν φιλίαν πρὸς αὐτούς, ὡς πολλὰ τῆς ὀρθῆς καὶ δικαίας προαιρέσεως μαλάσσουσαν ἐν τῇ πολιτείᾳ καὶ παράγουσαν*, refert Plutarchus Mor. 806 f. — idque cum vituperatione, testis igitur non suspectus.

sariorum tantum criminibus et calumniis hodie habemus cognitos, Athenas nisi debellatis hostibus florere non posse persentiebant et segnia consilia nobilitatis Spartaë tecte faventis ¹⁾ quo digna erant contemptu reiciebant.

Turrium autem cacumina ut non fulmina tantum in se devocant sed etiam aviculas alliciunt, sic caput demagogorum inter gravissimas partium contentiones circumstrepere solent ioci comicorum. Habebant autem Cleonis coria voxque nimis sonora, habebant Hyperboli lucernae obscurique natales, habebant Cleonymi statura ingens et rei domesticae tenuitas, quae largam iocandi materiem suppeditarent hominibus dicacissimis, quicquid spectatorum cachinnos ciere posset cupide semper arripientibus, ea praesertim quae pertinerent ad homines cuivis notissimos ipsisque parum acceptos. His autem annis nos, qui nunc vivimus, eosdem iocos vidimus eadem de re repetitos, cum viro, quem fors ab origine tenuissima ad summum in Gallia locum evexit, oblatum est aurei velleris insigne; fuit tunc qui in ephemeride ioculariter depingeret Felicem Faurium iuvenem *ὑποζωσάμενον* vellusque ovinum manibus tenentem — *βυρσοπώλης* enim ille fuerat — et Faurium virum veste picta novique honoris insigni de collo dependenti ornatum. Qui si forte fortuna istas comicorum hodiernorum imagunculas oculis usurpaverit, non ira opinor excanduit, neque de sua populive Gallici maiestate agi putavit, sed — erat enim vir acutulus neque invenustus — subrisit.

Sic Cleon comicorum facetias quantumvis mordaces sprevit aut — sed iocis et facetiis et omnino bonis artibus parum delectatus esse videtur — risit. At non risit conamina adversariorum in re publica, sed strenue obstitit perniciosi consilii Niciarum ceterorumque *λακωνιζόντων*. Demosthenes vere anni 425 ineunte invitis paene belli ducibus ipsisque militibus occupaverat

¹⁾ τοῦτο γὰρ καλῶς ἠπίσταντο, δεῖ ἄλλως οὐχ οἷοί τ' ἴσονται περιγενέσθαι (Lys. XII § 45). „Die permanente verschwörung des von seiner machtfülle gestürzten adels „ist der „rothe faden“, der immer wieder in der athenischen geschichte von „Kleisthenes bis zum archontat des Euklides zum vorschein kommt“. Müller Strübing Aristoph. p. 299. Cf. Vesp. Prolegom. p. XXXII.

Pylum ¹⁾ et Lacedaemoniorum lectas copias in insula Sphacteria tenebat inclusas; sed non procedebat res, insula illa neque satis arte includi neque vi capi posse videbatur, multosque aut metus invadebat aut spes fore ut praeterlapsa aestate procella dispelleret Atheniensium naves insulam cingentes. Lacedaemonii autem legatis Athenas missis pacem obtulerant, sed — pacem quae Atheniensibus nullum promitteret emolumentum: obstiterat Cleon; plura poscenda esse, plura mox impetraturos, si obsides tenerent illos viros, qui e manibus elabi nullo modo possent. Iamque verendum videbatur ne elaborerent tamen, ipsis naturae viribus liberati. Tunc ira excanduit Cleon, et coram populo more suo rugiens tonansque „proditorum esse” denuo clamavit „de victoria desperare! Ipsam teneri victoriam, sed viros non esse „classi copiisque terrestribus praepositos; dudum auxilia illuc „mittenda fuisse, incursionem faciendam, quidvis denique „audendum potius quam nihil agendo tereretur tempus.” Qui

¹⁾ Munere publico Demosthenes tunc temporis non fungebatur (Thucyd. IV 2 § 4), strategus igitur non erat creatus in comitiis, quae mense Februario anni 425 sunt habita. Aliquot tamen mensibus postea strategum extra ordinem factum esse statuamus oportet, nisi sumamus parum accuratis verbis usum esse Thucydidem IV 29 § 1, ubi Cleon dicitur τῶν ἐν Πύλω στρατηγῶν ἕνα sibi assumisise Δημοσθένη. Sequenti dein anno — m. Februario a. 424 — ex ordine denuo est creatus. Quo tempore collegas habuit Hyperbolum, Niciam, Hippocratem, Thucydidem, Euclem, Pythodorum, Eurymedontem, Sophoclem.

Cleonem vero non anno 424, ut opinatur Müller Strübing, sed sequenti demum anno strategum esse creatum, e Nubium vs. 581—594 apparet; ubi non de *continuata* Cleoni praetura fit sermo, sed de *primum* praestore creato nuper Cleone optimatibus ipsisque coelitibus invitis. Quo autem tempore agebantur Equites, instabant ἀρχαιροίαι, quae brevi post Lenaea — septima prytania — fieri solebant. In nostra igitur fabula quod Paphlago suo iure senatum adiisse et legatos illuc introduxisse dicitur (vs. 475 sqq. et 668 sq.), id ita videtur explicandum ut fecit Keck (Quaest. Ar. p. 61—63), Cleonem etiam per reliquam anni 425/4 partem usque ad novas ἀρχαιροίαι; praetura extra ordinem esse functum, et in nostra fabula τὸν στέφανον, magistratuum insigne, περιαιρισθαι (vs. 1227), ut significetur in annum sequentem eum strategum ex ordine creatum non iri.

Quicquid id est, anno 424 Cleon strategus non est creatus, sive in concione praevaluerunt sententiae eorum qui pacem fieri cupiebant, sive strategi munus *non petiit* Cleon. cum rei militaris minus peritum se sciret, rem autem etiam sine ipso satis strenue gestum iri confideret. Sed anno proximo Atheniensibus victis ad Delium, mortuo Sitalce, amissa Sicilia, amissa Thraciae ora, petiit munus, in quod sincerum certe afferebat patriae amorem fortemque animum, quibus collegas instigaret tergiversantes. Praetor tum est creatus, item anno 422.

cum probris sic cumlaret strategos ¹⁾ et „res minime ardua!” adderet „quam sat cito, si strategus essem, conficerem equidem!” post multos clamores nec sine risu ipsi mandatum est imperium extraordinarium. Quam provinciam ea audacia in se recepit, qua anno huius aevi septuagesimo Gambetta — alter ille Cleon — ex Gallofrancorum urbe inclusa per aera evolavit eque patriae solo novas mox legiones pedis ictu civit, vir iurisconsultus et in arte militari hospes.

Pylum cum paucis copiis, velitibus praesertim ²⁾, profectus est Cleon, intra viginti dies se Lacedaemonios illos vivos mortuosve Athenas adducturum confidenter professus. Riserunt multi: cachinnati sunt adversarii, qui in certam cladem eum ruere arbitrabantur. At ille perfecit quod promiserat, et sic probavit non vana se promisisse, neque vanis criminibus insectatum esse illorum tarditatem. Catenis onustos in urbem adduxit Spartiatis, quos non fames fregerat ³⁾ sed ipsa militis Atheniensis virtus, et arma iis detracta in foro resplenduerunt ingentis gloriae monumenta.

Obsides iam tenebantur talis pacis, qualem speraverat Pericles, speraverant Cleon et quicumque patriae bene volebant: pacem quae a Sparta tutam eam esset factura. Splendide autem victrix e longa contentione evasura videbatur Atheniensium civitas ⁴⁾, et evasisset profecto, nisi proditorum artibus mox effectum esset ut variis cladibus affligeretur. Sed ineunte anno 424 deorum adhuc in gremio ea iacebant, plurimum autem tunc in re publica valebat Cleon fama recenti florens ⁵⁾, — obtrectatorum igitur crimina magis etiam quam antea suscitans. Qui cum vicisse eum negare non possent, *casu* vicisse perhibebant,

¹⁾ Non *Demosthenem* tamen eius verba spectabant. Qui si solus copiis ad Pylum praefuisset, dudum opinor confecisset rem; mox autem ipse Cleon eum sibi adscivit expeditionis ducem. Sed ad Eurymedontem Sophoclem Niciam alios haec crimina pertinebant.

²⁾ Quos praesertim desiderari aut ipse intellexerat aut a Demosthene audiverat.

³⁾ Vid ad vs. 1167.

⁴⁾ Cf. vs. 583.

⁵⁾ *μάλιστα πάντων ἐν τῇ πόλει εὐδοκμῶν*, ut Demosthenis (XL § 25) verbis utar.

vel etiam *fraude* aliis viris surripuisse gloriam reportatae victoriae, quae etiam sine illo reportari potuisset. Quod autem „casum” illum praedixerat ipse, neque appetiverat illam „gloriam”, sed praeturam ultro oblatam accipere aliquantisper recusaverat ¹⁾, nihil haec curabat livor, qui non quid aequum verumque sit rogare solet, sed quid plurimum possit nocere, probe autem novit quam obliviosa sit multitudo.

Itaque osoribus *fur iactor* iam audit dux partium popularium recenti victoria insignis ²⁾. Furatus est illam victoriam: spoliat

¹⁾ Abunde haec omnia constant e Thucydidis loco notissimo (IV 27 sq.), qui comici habet nescio quid, quod in huius scriptoris opere frustra quaeras alibi.

²⁾ Praetor extra ordinem creatus erat Cleon hoc tempore (vid. pag. V not. 1). Non vero assentiendum est iis qui munere τοῦ ἐπὶ τῇ διοίκησει sive ταμίου τῆς κοινῆς προσόδου eum functum esse statuerunt. Qua de re in hac nota aliquid videtur dicendum.

In libro igitur Aristotelico de Rep. Atheniensium vix quidquam est aptius ad movendam admirationem, quam quod neque alibi in hoc opere neque in capite 43, ubi enumerantur magistratus χειροτονητοί, ulla fit mentio τοῦ ταμίου τῆς κοινῆς προσόδου, qui inde ab Aristotelis certe aetate quin Athenis extiterit magistratus in quadriennium creatus, nemo dubitat aut dubitavit unquam; gravissimum autem illud munus fuisse inter omnes constat. Quapropter fuit qui pro verbis τοῦ τῶν κρηῶν ἐπιμελητοῦ illic rescriberet τοῦ τῶν κοινῶν ἐπιμελητοῦ, vel potius τοῦ τῶν κοινῶν deleto ἐπιμελητοῦ, praecedit enim vox ταμίαις, et magistratus non curator erat quaestor ille. Qui autem coniecturae illi fidem non habent, aut verba quaedam interisse sumant necesse est, in quibus mentio huius ταμίου facta fuerit, aut reip. Atheniensium illa lineamenta descripta esse ex opere vetustiore, ea aetate composito quae munus illud nondum nosset.

Quicquid id est, liber Aristotelicus τὸν ἐπὶ τῇ διοίκησει aut omnino non commemorat aut in transitu et ita ut nihil prosit ea notitia ad dirimendam quaestionem spinosam, quae est de tempore quo munus illud Athenis fuerit institutum; tacent autem Thucydides Xenophon alii, tacent saeculi VI inscriptiones. Argumentando vero qui rem ad liquidum perducere conatur, intellegit locum ei magistratui in rep. non fuisse quo tempore aerarium collegio hellenotamiarum esset creditum, fieri autem vix et ne vix quidem potuisse ut virorum, qui per singula quadriennia toti fere reip. fuissent praepositi, nullum in huius temporis monumentis litteratis appareret vestigium. Itaque probabilis videtur Gilberti opinio Lycurgi demum tempore — anno 389 — τὸν ἐπὶ τῇ διοίκησει fuisse creatum, alii aliquot annis prius institutum esse illud munus suspicati sunt, sed qui inde ab Aristophanis aetate vel etiam prius extitisse contenderet inter recentiores inventus est nemo praeter Muellerum Struebingium. Qui ingeniose sane, et ita ut ex eius erroribus saepe plus proficias quam ex aliorum cantis circumspectisque argumentationibus, in libro de Aristophane demonstratum ivit Cleonem annis 426—422 munere ταμίου τῆς κοινῆς προσόδου („Präsident der Athenischen Symmachie”) esse functum, id quod ante eum statuerant Valesius aliique, quos p. 136 enumerat; primum omnium

etiam commune aerarium, et rem publicam sibi soli natam censet. Honores de more ei decreti sunt proedria et coena in Prytaneo: mera irrisione hoc dignum videtur, quod homo, quem neque vitae quotidianae decursus neque rerum publicarum turbae bellive strepitus musis conciliassent, in primo subselliorum ordine iam spectet; famelicus autem et gulosus propterea dicitur quod mensae publicae — satis tamen frugali — cum senatoribus iisque qui de rep. bene sunt meriti assideat. Cibis illic ingurgitare se, dein ventrem eduliis oppletum vix trahere domum, eum perhibent irrisores maligne dicaces, — et ridebantur absurda illa crimina ¹⁾, a nobis quoque ridetur comoedia qua talia Cleoni facete exprobrantur. Sed in spectatorum mente relinquebatur amari nescio quid; qui ex theatro domum cum rediissent, non potuerunt non aliquanto minore cum admiratione suspicere virum, qui quam aptam ridendi praeberet materiem modo sensissent. Nempe hominum animos nimis bene notos habebat is qui etiam apertissimam calumniam aliquid valere dixit.

Aristophanes autem vehementi prae ceteris in Cleonem instigabatur odio. Amabat enim patriam, et pacem petebat votis neque minus sinceris neque minus caecis quam sunt eorum, qui nostris diebus populorum foedera irrupta inter ipsum armorum

hoc munere functum esse Aristidem, post hunc Ephialtem, dein Periclem, tum Eucratem; Cleoni autem successisse Hyperbolum.

Quae si admittenda esset opinio, Equitum fabulae versus 948, ubi „*οὐκέτι ταμείους μοι*” Demus dicit Paphlagoni, novam sane vim acciperet, et Populi sigillum, quod isti conceditum esse ibidem dicitur, eodem posset referri. Sed in contrariam partem ex ipsa hac comoedia afferri potest argumentum, quod aliquanto mihi videtur validius; nam versu 774 Paphlago sive Cleon „*δὲ ἰβούλευον*” ait „*solertia mea implebam civitatis aerarium*”, — nunc igitur neque *βουλεύειν* se neque omnino ea uti condicione in qua urbis reditus augere facile possit, aperte satis ostendens. Qui autem Pylum pro praetore navigavit aestate anni 425, et annis 423 et 422 praetor est creatus (vid. supra pag. V not. 1 et ad Nub. 581—594), is quaestor iis certe annis esse nullo modo potuit, quoniam lege cautum erat ne quis duobus simul fungeretur muneribus. Sed *προστάτης τοῦ δήμου* (vs. 1128, cf. Thucyd. III 36 § 6 IV 21 § 3) Cleon erat, dux partium popularium, ut ante eum fuerant Pericles Ephialtes Aristides; vid. [Aristot.] Rep. Athen. 28.

Itaque Muelleri ingeniosissima illa disputatio ad nihil redit et optimo iure a multis est reiecta (cf. Keck Quaest. Ar. 1876 p. 25 sqq.).

¹⁾ Quae non serio dici nemo ignorabat; vid. ad Nub. 591.

strepitum vanasque debiliorum querelas augurantur. Qualia *ἐρηγορότων ὀνείρατα* illum certe non dedecebant, quippe postam et iuvenem. Cleon vero auream illam aetatem arcere ei videbatur, homo turbulentus, plebeius, et — quod gravius — invenustus quique comicorum facetiis quidlibet concessum nollet ¹⁾. Itaque fieri non potuit quin quicquid in partium popularium ducem evomeret adversariorum odium internecivum, cupide ille arriperet et pro iustis criminibus haberet. Verine studium in tali homine esse ullum? Prudensne aut salutare consilium ab eo expectari posse? Patriaene eum curare gloriam civiumve prosperitatem? Immo largitionibus popellum sibi devincire studet, quo liberius in aerario publico grassari possit ipse ²⁾. Pacem oblatam repellit — non ut devictis hostibus firmiore mox fundamento pacem condere possit ipse, sed ut inter aerumnas communes latitent ipsius fraudes et scelera ³⁾. Nihil non turpe in eo, nihil

¹⁾ Ante biennium Cleon in ius vocaverat histrionem, qui Aristophanis Babylonios scenae commiserat; vid. infra pag. XI not. 1.

²⁾ Nonne similia de Pericle, de eo igitur viro cuius inter omnes semper nota fuit integritas, sunt dicta, non a comico aliquo, nam comicorum iocos nunc mitto, sed a Platone Socratis ore in Gorgia dialogo? Ubi Periclis *ἀρετὴν* Socrates fuisse ait *τὸ τὰς ἐπιθυμίας ἀπομπλάσαι καὶ τὰς αὐτοῦ καὶ τὰς τῶν ἄλλων* (503 c), cives autem *διαφθαρεῖναι ὑπ' ἐκείνου*, eum enim fecisse *ἀργούς καὶ δειλοὺς καὶ λάλους καὶ φιλαργύρους, εἰς μισθοφορίαν πρῶτον καταστήσαντα* (515 e). Quid autem historiarum scriptores? Periclem, pueri scilicet Alcibiadis consilio usum, bellum Peloponnesiacum concitasse ut laterent ipsius rapinae scribere non erubuerunt. Vid. Diodor. XII 38.

³⁾ „Pauper ad remp. accessit Cleon, mortuus autem quinquaginta reliquit talenta”. Quis dicit? Critias (apud Aelianum X 17 § 5), adversarius unus omnium acerrimus. Vide igitur quam recte Müller Strübing Equitum fabulam vocaverit „die künstlerisch zusammenfassende verarbeitung dessen was die oligarchischen „freunde des dichters alle tage auf den gassen predigten” (pag. 378; vid. etiam infra ad vs. 834). Testimoniis autem si testimonia opponenda sunt, — Cleoni iuveni censum equestrem fuisse Theopompus aut sumsit aut invenit traditum (vid. schol. ad vs. 225 sq.).

Ipsa autem Critiarum mendacia superant quae nostro aevo vir doctus scripsit: „fictum quidem crimen videri posse quod Cleon quadraginta minas e Mytilena „lucratus esse dicatur Equit. vs. 834, minime tamen absurdum esse et fortasse „verum, denn es war das sicherste mittel die geschenke, die man für die „rettung der begütertesten unter den Mytilenäern erhalten hatte, zu verheimlichen, „wenn sämtliche Lesbier getödtet wurden.” Totum scilicet populum extingui iussisse Cleonem — non ut terrore civitates foederatae in ordinem cogentur et Athenarum imperium confirmaretur, sed ut talenti partes duas impune furari

non scelestum, nihil non ridiculum. Apage igitur monstrum istud teterrimum bonisque viris abominandum, quod malo omine ex obscuris latebris in vitae publicae hanc lucem nuper emersit! Ferte opem, vos omnes quibus patriae salus cordi est, ut in suas tenebras repellatur iste cerberus! Quo extincto sponte prosiliet pax alma musisque amica!

Aristophanis hanc in Cleonem iram fovebant amici quibuscum consueverat, viri e nobilibus gentibus orti ¹⁾, qui poetam festivissimum in eo admirabantur, et probe sentiebant quantum optimatum causae prodesse posset vir dicacissimus. Nam prima eius fabula Daetalenses anno 427 scenae commissa egregium ostenderat artificem eundemque rerum novarum osorem et aevi Cimonei admiratorem. Incitarunt igitur iuvenem gloria recenti elatum — nam alieno quidem nomine eam comoediam in certamen proposuerat dicis causa, sed veri poetae nomen diu latere non potuit — incitarunt comicum in populi ducem, quem civitati infestum esse perhibebant illi, musis non admodum favere videbat ipse, et e communi illo odio procrevit Babyloniorum fabula, quae Liberalibus anni 426 scenae commissa ipsam rem publicam propudio habuit ²⁾ sociorumque in theatro assidentium obiecit cachinnis ³⁾, Cleonem autem turpissimum furem ostendit in ipsa scena rapinas suas evomentem ⁴⁾.

Fabula placuit secundoque praemio est ornata, sed Callistratus histrio, cui docendam eam dederat Aristophanes, laesae

posset ipse! Eisdem autem viris doctis quinque illa talenta, quae Cleoni extorsisse creduntur equites, tam exigua videbantur multa ut eam per ludum iocumque potius quam serio a populo esse impositam in animum sibi inducerent (vid. infra pag. XIII not. 5).

¹⁾ Cf. Equit. 510.

²⁾ In ea fabula poeta *ἰδοὺς τὰς πόλεις ὡς δημοκρατοῦνται*, quae ipsius sunt verba Acharn. 642: ostendit cuiusmodi esset Athenarum illud imperium in civitates foederatas. Et clementia Atheniensium qualis esset, ante paucos menses experti tunc erant Mytilenasi.

³⁾ Vid. Acharn. 502 sq. et 630 sq.

⁴⁾ Derisum esse Cleonem — non in transitu, sed ita ut argumenti aliqua haec esset pars — luculenter satis testatur schol. Ach. 378. Huc autem refero Dicaeopolidis verba Ach. 5 sq.: „gavisus sum τοῖς πέντε ταλάντοις οἷς Κλέων ἐξήμισεν (vid. infra pag. XIII not. 1).

maiestatis apud senatum est accusatus ¹⁾. Qua re cautior factus Aristophanes in annum sequentem hilarius multo elegit argumentum; pacis enim bona in Acharnensium comoedia festive admodum laudavit. Quae fabula longe venustissima cum primum ei rettulisset praemium, maius quid sibi sumsit, populi favore non minus quam amicorum diceriis instigatus. Hactenus sub nomine Callistrati latuerat, nunc ipsum se suo nomine pestem illam rei publicae aggressurum inter sodales professus est, et partibus primariis in se receptis ²⁾ personatum Cleonem in scena protritutum, quoniam ipsum demagogum in foro vel in concione male mulcare non sinerent tempora aut mores.

Nam civitas, quae talem bestiam admiraretur honoribusque cumularet, novo quodam et nefario furore correpta ei videbatur; non viros publicis commodis invigilantes cernere se putabat sed mente captorum turbam ad scelestissimi nebulonis nutum sine lege aut ordine aestuantem. Pro aureo illo aevo, quod mentis oculis saepe viderat votisque vocarat, iam ferrea venerat aetas, et „μηκέτ' ὄφειλον ἐγὼ τοῦτοισι μετεῖναι ἀνδράσι!” prisci poetae verbis secum mussitabat identidem. Ultimane igitur haec est malorum et scelerum et stultitiae colluvies? Minime: potest etiam in deterius ruere res publica, et in ipso pulpito poeta monstraturus est id quod unum superest. Post Periclem urbs praepositum sibi vidit pistorem, dein lanarium, iamque ad coriarii istud regnum est delapsa, — unum etiam gradum faciat ochlocratia et suo fato concidit redeuntque tempora Cimonea; ἤλω γὰρ τὸν ἦλον χρῆ ἐκκρούειν ³⁾. Fartor est is quem Atheniensium symmachia post Cleonem expectat dominum fatis sibi debitum, homo impudentissimus et impurissimus et vix homo, e plebis faecula ipsoque angiportuum coeno prognatus, inter porcorum haras enutritus, pugnis fustibusque dolatus, qui praeter mendacia et iurgia et furta nihil novit, nihil didicit — hic est

¹⁾ Vid. Ach. 377—382 et Vesp. Prolegom. p. IX sq.

²⁾ Vid. ad personarum indicem pag. 2 not. 1.

³⁾ Cf. Antiphanes fr. 300: οἶνον δὲ χρῆ τὸν οἶνον ἐξελάυνειν, | αὐθαδῖαν αὐθαδίαν
Καλλιστρατον μαγαίρον — quaeque plura habet illic.

successor Cleoni destinatus, cuius adventum dudum nunciarunt deorum vaticinia et praesagia.

En novae fabulae argumentum feracissimum. Poeta ingeniosus inducit servum quendam Paphlagonem sive Bullionem ¹⁾ in aedibus Populi heri impudenter grassantem, sed tandem superatum a fartore, qui ipso etiam impudentior est et magis etiam valet lateribus atque lacertis. Huic Bullio ille cedit, huic fidenter se credit Populus senex minime malus sed annis tardus et veterosus.

Iamque novus integratur rerum ordo redeuntque Saturnia regna, redeunt Populo robur iuvenile et pristinum ingenium. Quae quomodo misellus ille fartor, Medae artibus subito imbutus, seni reddere potuerit, ipse autem ex homine nequam omniumque contemptu dignissimo quomodo probus fidusque subito civis et alter fere Aristides evaserit, de quo in fabulae exitu felicissima quaevis augurari liceat, — ea praestat non rogare, versamur enim in poetica illa regione, ubi licet quod placet.

Neque facile descriperit quispiam partes chori ex optimatibus compositi. Quos homuncioni improbissimo ipsoque Cleone nequiori favere creditu esset difficile — nisi poeta ingenio luxurianti obtemperans nos secum abriperet artisque dialecticae oblivisci cogeret, ita ut etiam incongrua absurdaque aliquantisper probabilia videantur et fere necessaria ²⁾.

II.

Equites nomen novae fabulae indidit Aristophanes. Etiam antea in scena equitum mentionem aliquam fecerat. Nam ad

¹⁾ Nominis Παφλαγόνος vim ex parte certe reddunt nostrae linguae voces *Bulderbast*, *Blaaskaak*, *Bullebak*, anglice autem non male dixeris *Bully*. Sed accurate in aliam linguam transferri vix potest, quoniam mancipiorum gentile satis vulgatum, quod *strepenti* turbarumque notionem sono revocet, frustra in lingua latina aut in hodiernis quaeras. E. g. *Hottentot* si vertimus, non prorsus quidem male erit redditum, sed negligitur notio τοῦ παφλάζων.

²⁾ Quamquam fabula clamorum minarum pugnarum plena mihi certe multo minus placet quam hilares pacis laudes quas proximo anno cecinerat poeta, vel iudicialis furoris irrisio facetissima, qua biennio post cives delectavit. Cf. *Vesp. Prolegom.* p. XI.

Babyloniorum argumentum refero quae initio Acharnensium fabulae dicit is qui primarum est partium: „φιλῶ τοὺς ἑπείας διὰ τοῦργον τοῦτο” — propter quinque nimirum talenta quae Cleon evomuerit ¹⁾. Quae verba ad litem Cleoni nuper intentatam spectare non posse, licet prisci interpretes id perhibuerint ²⁾, inter prudentes constat. Neque enim equites — nisi forte in scena comica — Cleonem ullumve hominem accusare aut multare potuerunt, neque Cleon peculatus nuper damnatus fuerat; qui si fuisset, infamis factus non eas profecto quas novimus his annis in rep. sustinisset partes ³⁾. Itaque nisi *ad scenam comicam* pertinent Dicaeopolidis illa verba de redditis a Cleone talentis quinque, merae mihi certe sunt tenebrae. Aliorum autem comicorum laudes quoniam in Aristophanis indolem haud quamquam cadunt, de *sua ipsius fabula* eum haec scripsisse ut statuamus cogimur. Denique de fabula *anno proximo* acta ut sermonem esse sumamus movet nos quod mox ⁴⁾ additur: τῆτες δέ κτέ. Verum autem divinavit Wachsmuth ⁵⁾: „Kleons busse, „zu der er, wahrscheinlich nach aufführung von Aristophanes „Babyloniern, von den rittern gezwungen wurde, erscheint nur „als in lustiger laune vom volke aufgelegt”. Quae verba suo quidem iure risit Müller Strübing ⁶⁾, quoniam *in rep. administranda* ita iocari vesanorum fuisset hominum, sed aptum eadem

¹⁾ Vid. supra pag. X not. 4.

²⁾ Vid. schol. ad Ach. 6 et Eq. 226.

³⁾ Accedunt alia argumenta superflua quidem, ut in re aperta, sed minime debilia. Neque enim de re eiusmodi tacuisset Thucydides, qui vix leviori quam Aristophanes in Cleonem flagrabat odio, neque in Nubium fabula (vs. 591) noster scribere potuisset: „optime, o cives, de rep. meriti eritis ἢν Κλίωνα, τὸν λάρον, δώρων „ἄλλοτες καὶ κλοπῆς, | εἶτα φημῶσθε τούτου ἐν τῷ ξύλῳ τὸν ἀρχένα”, si iamdudum peculatus convictus fuisset Cleon.

⁴⁾ Ach. 15.

⁵⁾ Hell. Alterthumsk. I p. 618.

⁶⁾ Aristoph. p. 130. Qui quam absurda esset vulgata de Cleonis illa lite opinio luculenter admodum primus demonstravit l. l. p. 121 sqq.; multi autem ei sunt adstipulati, in his Fränkel ad Boeckhii Oecon. Publ. II³ p. 86*. Nemo autem eiusmodi quid in mentem ducere sibi potuisset unquam, nisi comici facetiae hic quoque fucum facissent legentibus. Nempe sero didicerunt homines in Aristophane interpretando iocos ab historiis distinguere et plus confidere suo iudicio quam commentatorum notulis.

praebent sensum si *in scenam comicam* — id quod perhibui — iocum illum admissum esse sumimus ¹⁾.

Meo igitur iure statuere mihi videor in Babyloniis comicum ostendisse Cleonem ab equitibus nescio quomodo ²⁾ oppressum. Denuo autem hoc argumento uti decrevit quo tempore scribebat Acharnenses, in qua fabula Callistrati ore promisit se Cleonem *τεμείν τοῖσιν ἑππεῦσαι κατήματα* ³⁾.

En igitur fabula quam anno proximo menteolvebat ⁴⁾, en demagogus turbulentus et clamorosus in scena devictus ope bonorum virorum, inter quos plurimos amicos habebat poeta, plurimos adversarios coriarius et quicumque rei populari favebant.

Sed *ἀνδρῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν* chorus nihil habuisset festivi, nihil quod admirationem movere oculosve percellere posset. Itaque, ut una tamen voce Cleonis adversarios designet, *equitum* utitur nomine, inter quos vix quisquam erat quin Cleoni adversaretur ⁵⁾.

Equitum autem numerus hoc saeculo mire creverat. Nam olim

¹⁾ Quod vero Müller Strübing derisis aliorum commentis ipse e scholiis ad Ach. 6 effecit (l. l. p. 134), cum insularum quarundam tributa quinque talentis aucta essent ab Eucrate, Cleonem anno 426 auctorem extitisse ut ad pristinum censum rediretur, huic vero in populi concione obstitisse equites, id de nihilo est fictum et cum Muellieri de quaestura illa hypothesei concidit (vid. supra pag. VII not. 2), per se autem spectatum dissimillimum est vero. Nam quaestor cum pecuniam, quam remittere vellet debitori, exigere cogitur, quomodo *evomere* illam pecuniam dici possit, me certe latet. Vide igitur quam absurda nascentur nisi in scena comica haec acta esse sumimus, vide autem quam vivax sit superstitio, a qua ne Muellerus quidem Struebingius in libertatem vindicare se potuerit.

²⁾ Nam male feriat esset locum illum Babyloniolorum fabulae, de qua nonnisi paucissima nota sunt, accuratius definire velle.

³⁾ Ach. 301.

⁴⁾ In fabula elaboranda Aristophanem adiutum esse ab Eupolide, certe parabisim totam partimve Eupolidi deberi (vid. schol. vs. 1291), multi statuerunt — ipsius scilicet Eupolidis fide. Qui aperte sane aliquot annis post gloriatus est: „*ἄριστος τοῖς Ἰππίας | ξυνεποίησα τῷ γαλακῶ τούτῳ καὶ ἰδαρησάμην*” (fr. 78; vid. infra ad vs. 190), sed aemuli invidiosi haec erant verba et ad ipsius Aristophanis crimina respondentis (vid. Prolegom. Nub. p. XIV, ad Nub. 540 et 553). Vix autem credibile videtur Aristophanem anno 425, cum Eupolidem Acharnensibus fabula sua nuper vicisset, ab illo aemulo auxilium petivisse ad novam fabulam concinnandam, et minus etiam credibile victum victori opem tulisse.

⁵⁾ Quod autem etiam extra eorum ordines multi Athenis erant viri nobiles et demagogum illum pessime perosi, id nihil nunc ad rem.

in Attica, cuius solum equis alendis parum est aptum ¹⁾, equitatus nihilo maioris momenti fuerat quam apud Lacedaemonios ²⁾, neque ad Marathonem ingentibus turmis barbarorum ulli equites opponi potuerant ³⁾; Peloponnesiaco vero bello ineunte mille erant ⁴⁾, in decem centurias secundum tribus divisi, quarum singulis praepositus erat phylarchus, cunctis duo hipparchi praeerant. Inter divitum ⁵⁾ autem liturgias ⁶⁾ erat τὸ ἐπιτοροφεῖν, et ex iis qui equos alebant decemviri καταλογῆς quotannis delectum habebant ⁷⁾ senatui deinde probandum; huic enim equitatus cura mandata erat ⁸⁾. Flos igitur et decus civitatis iure habebantur hi adolescentes splendidis natalibus, equis nitidis insidentes, sine quibus civium pompae sollemnes sordebant ⁹⁾; Panathenaicae autem pompae quanta pars fuerint etiamnunc oculis nostris cernimus in nobilibus Parthenonis anaglyphis, in quibus eam repraesentavit Phidias. „Ἰππίας ὄρω!” cum per plateas clamabatur ¹⁰⁾, Athenienses perinde atque plebecula nostras concurrebant in locum ubi cerni possent splendidae illae turmae, et inter lectissima spectacula habebantur certamina equestria.

Cum hostibus autem ubi proelio erat conflictandum, in aciei cornibus locus iis assignari solebat ¹¹⁾, et nuper strenue sic dimicaverant in agro Corinthio ¹²⁾; saepius autem his annis hostium incursiones ab ipsis urbis moenibus propulsarunt ¹³⁾. Quamquam aliquanto minoris momenti belli tempore quam pacis eos fuisse

¹⁾ Herodot. IX 13 Thucyd. VII 27 § 5.

²⁾ De Lacedaemoniorum equitibus vid. Xen. Hellen. VI 4 § 10.

³⁾ Herodot. VI 112.

⁴⁾ Ar. Equit. 225 Thucyd. II 13 § 8 Xen. Hipp. 9 § 3. Quadraginta quotannis in equitatum publice insumta esse talenta ait Xenophon l. l. 1 § 19.

⁵⁾ Primae secundaeque classium.

⁶⁾ Xen. Oecon. 2 § 6 Lycourg. Leocrat. § 139.

⁷⁾ [Aristot.] Rep. Athen. 49 § 2 Xen. Hipp. 1 § 9 Eq. 2 § 1.

⁸⁾ Xen. Oecon. 9 § 15 Hipp. c. 1 et 2 [Aristot.] ibid. c. 49.

⁹⁾ Cf. Xen. Hipp. c. 3.

¹⁰⁾ Cf. Ran. 653.

¹¹⁾ Thucyd. IV 94 § 1 V 67 § 3.

¹²⁾ Thucyd. IV 44 § 3.

¹³⁾ Thucyd. II 22 III 1 VII 27 § 5. Cf. etiam IV 72 § 3 sq.

haud immerito contenderit quispiam; ignaviae certe insimulatus est miles gravis armaturae, qui equitatu ut adscriberetur malis artibus effecerat ¹⁾, et ab equorum motibus subitis vix minus cavendum fuisse equitibus Atticis quam ab hostium telis perlecto Xenophonte dixeris.

Sed si adversus hostes non ita multum valebant, suis ipsorum civibus vel nimis strenue adversati sunt plus semel, et recte „seminarium triginta virorum” sunt dicti ²⁾. Anno autem 404 veros factionis oligarchicae satellites se praestiterunt ³⁾, et cum triginta viris Eleusine saevierunt adversus partem popularem ⁴⁾, Thrasybulo autem ferocissime obstiterunt ⁵⁾. Itaque non est quod miremur, post exulum reditum in equites severam habitam esse quaestionem ⁶⁾, quinquennio autem post Thimbroni in Asiam proficiscenti trecentos τῶν ἐπὶ τῶν τριάκοντα ἑπενεσάντων auxilio miserunt Athenienses, sperantes fore ut ex illa expeditione numquam redirent ⁷⁾. Vix enim videbatur probus civis esse posse qui eques his annis fuisset; quapropter fuit qui in senatorum δοκιμασίᾳ reiceretur quod equo meruisset ⁸⁾.

Horum igitur virorum turmae in orchestram irruunt ut Paphlagonis adversario opitulentur. Viginti autem quatuor sunt numero, e tribu choregi more solito desumpti omnes. Unde statim intellegitur non veros hipparchos in scena cerni iis praepositos, sed fingi haec omnia. Equis tamen insidentes quin spectatoribus ostenderit comicus, dubitare nos non sinunt ipsius verba; nam nisi ad equitantes apte dici non potuit: οὐκ ἔλατε; ⁹⁾. Sed verendum erat ne negotia facessero equi viginti quatuor per horas complures aut stare aut lente et composite vel etiam incitatore

¹⁾ Alcibiadis dico filium cognominem, in quem scripta est Lysiae oratio XIV.

²⁾ A Georgio Curtio; cf. Müller Strübing Aristoph. p. 105, 115.

³⁾ Lys. XII § 44.

⁴⁾ Xen. Hellen. II 4 (Lys. XII § 52).

⁵⁾ Xen. ibid., [Arist.] Rep. Ath. 38 § 2.

⁶⁾ Vid. Lysiae oratio XVI.

⁷⁾ Xen. Hellen. III 1 § 4.

⁸⁾ Qua de re agitur in Lysiae oratione XVI^a, quae circa annum 390 est scripta.

⁹⁾ Vs. 243. Alia res est Soph. Oed. C. 311 sqq.

cursu per spatium haud ita magnum moveri iussi. Quapropter suspicetur fortasse quispiam pedibus tamen orchestram intrasse choreutas. At si secum reputaverit nihil praeter ipsos equos habuisse equites quo populi in se converterent oculos, — nam chlamys petasusve admirationem movere non poterat, — illa quoque opinio quanta habeat incommoda persentiet ¹⁾, citoque opinor eam abiciet, cum praesertim cernatur chorus comicus equis vehens in amphora Musei Berolinensis ²⁾. Itaque statuentium videtur non veros quidem equos sed imagines, quae equos iocose referrent, choreutas sibi habuisse subditas; qualia ludibria et nostra aetas habet multa et habuit aetas Aristophanis, quae *avium* ostendere posset chorum vel choreutas *delphinis* et *struthio-camelis* inequitantes ³⁾. Eiusmodi autem equi aptissimi erant ad risum spectatorum movendum, aptissimi ad saltationes choricis peragendas, quibus ne hanc quidem fabulam caruisse testantur versuum numeri.

Quae si probabiliter sunt disputata, fictis equis non veros equites insedissee ut sumamus sequitur ⁴⁾.

III.

Notitia didascalica, quam inter multas quisquillas praebet altera fabulae hypothesis, testatur Equitum fabulam scenae commissam esse Lenaeis Ol. LXXXVIII 4 sive ineunte mense Februario anni 424. Quae si interiisset notitia, vel sic tamen de fabulae tempore abunde constaret; nam Lenaeorum festum

¹⁾ Quod ne Acharnensium quidem aut heliastarum chorus oculos adpectu insolito captare potuit, id minus nunc ad rem.

²⁾ N° 1697. Cf. Poppelreuter de comoediae Atticae primordiis, 1893.

³⁾ Aves ex ipso Aristophane novimus, delphinos et struthiocamelos ostendit amphora Neapolitana.

⁴⁾ Parabasis verba in fictorum equitum ore nihilo minus fuisse apta quam in verorum, non est quod data opera demonstrum. Iniuria autem a Muellero Struëbingio allatus est Vesparum versus 1023, ut ipsos equites chorum effecisse demonstraret (Aristoph. p. 119). Qui versus ab hac quaestione plane alienus est me iudice, et cum iocosis poetae laudibus quas Acharnensium parabasis habe comparandus potius.

disertis verbis poeta commemorat ¹⁾, post captam autem Sphacteriam ²⁾ Niciaeque expeditionem Corinthiacam ³⁾ sed ante pugnam ad Delium datam esse fabulam ipsum argumentum clamat.

Primum praemium hoc anno, ut priore, poeta reportavit; utroque autem certamine vicit Cratinum. Quod cum reputamus, statim apparet cur in perstringendo Cratino tam multus sit noster totis Acharnensium Equitumque fabulis: aemulum multis victoriis insignem quo magis metuebat eo magis contemnere se proterve est professus. Sed de Cratini Aristomenisque fabulis, quas Equitibus suis superavit noster, dici nihil potest nisi hoc unum, non admodum festivas fuisse videri, quae nullis vestigiis relictis interierint.

Hodierno autem lectori, rerum brevi post hos ludos gestarum non ignaro, iurgia quibus Cleon in scena petitur similia videntur clamoribus male ominatis avium tempestatem praecurrentium. Nam ingruebat procella quo tempore acta est nostra fabula, et undique per coelum adscendebant nubium atra volumina. Post laetos Olparum Sphacteriaeque dies Atheniensibus tristissimi instabant nuncii amissae Thraciae roborisque iuventutis ad Delium elisi ⁴⁾.

¹⁾ Vs. 547; cf. vs. 888.

²⁾ Vs. 54 etc.

³⁾ Vs. 595 sqq.

⁴⁾ Cf. Vesp. Prolegom. p. XXIX sqq.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΙΠΠΗΣ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

Ἀνώνυμος α' (Νικίας) } οἰκέται Δήμου ¹⁾.
Ἀνώνυμος β' (Δημοσθένης) }
Παφλαγών (Κλέων) }
Ἀγοράκριτος ἀλλαντοπώλης ²⁾.
Χορὸς ἱππέων.
Δῆμος γέρων.

Personae tacitae: servi (in exitu fabulae).

¹⁾ In codicibus nomina *Niciae Demosthenis Cleonis* constanter leguntur praefixa. Cum tamen in ipso dramate neque Nicias neque Demosthenes suo nomine compelletur, sed de utroque ut de *mancipiis* fiat sermo (vid. etiam vs. 358), Cleon autem *Paphlagonis* nomine designetur, Dindorf iussit rescribi *οἰκέτης α'*, *οἰκέτης β'*, *Παφλαγών*, neque aliter primitus fuisse exaratum iure suo effecit e verbis scholii ad vs. 1: „λέγουσι τῶν οἰκετῶν τὸν μὲν εἶναι Δημοσθένην, τὸν δὲ Νικίαν” (item Hypothes. II 2; vid. etiam schol. vs. 50, 287, 240, 320). Cui multi obsecuti sunt; ipse tamen Dindorf tradita nomina servavit, item Bergk et nuper Zacher, qui recte observavit nullum unquam aut spectatorem aut lectorem potuisse dubitare quinam viri in scena repraesentarentur (vid. vs. 54 etc.), lectorum autem commodo multo melius consuli si sequamur codices, quam si *servorum prioris et alterius* notis (ut in Pacis fabulae exordio) utamur. Equidem cum huius viri docti tum Dindorfii argumentis permotus vocibus *οἰκέτης α'* et *β'* ipsa nomina virorum qui designantur in parenthesis subiunxi constanter, et in meis ipsius notulis hisce nominibus usus sum. *Paphlago* autem quominus dicatur is quem Cleonem vocant codices, nihil obstat, et ipse poeta Demi hunc atriensem inde a fabulae initio festivo hoc nomine, de quo vid. ad vs. 2, designavit.

De *Cephisophontis* nomine in Acharnensibus, *Aeaci* in Ranis eadem fere observari possunt quae de nominibus Niciae et Demosthenis in nostra fabula.

²⁾ Proprium huius hominis nomen usque ad vs. 1257 ignorari voluit comicus;

Actor primus (ipse Aristophanes) *Isiciarium* agit ¹⁾,
 secundus *Niciam*, dein *Paphlagonem*,
 tertius *Demosthenem*, dein *Demum*.

Fabula agitur Athenis, ante domum Demi.

itaque non recte iubebat Hirschig *Agoracritum* eum per totam fabulam vocari. Notum autem civem aliquem eum vultu rettulisse credibile non duco. Id quidem certum est, non repraesentari Cleonymum vel Hyperbolum, quod olim fuere qui putarent teste scholio ad vs. 149. Immo *suas ipsius* partes agens Aristophanes cum Paphlagonem conflictatur. Quod autem *Eubulum* sub isiciarii persona latitare alii statuerunt (vid. ibid.) errore multo magis aperto, qui temporum ratione refellitur, id fortasse fluxit e Theopompi verbis, quae extant apud Athenaeum 166 e, cum nostrae fabulae versu 1852 collatis.

¹⁾ *Paphlagonem* egisse Aristophanes perperam dicitur in scholio ad vs. 230; quem errorem peperit ipse ille versus male intellectus (ubi vid.). Rem multis verbis demonstrare inutile duco, nam primas in hac fabula partes non Paphlagonis esse, ut etiam nunc sunt qui sumant, sed isiciarii, id tam certum mihi videtur ut mirer quomodo in dubium vocari potuerit unquam.

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ¹⁾.

I.

τὸ δρᾶμα τοῦτο ποιῆται εἰς Κλέωνα, τὸν Ἀθηναίων δημαγωγόν. ὑπόκειται δὲ ὡς Παφλαγῶν νεώνητος, δουλεύων τῷ Δήμῳ, καὶ προαγόμενος παρ' αὐτῷ περιττότερον. ἐπιτιθεμένων δὲ αὐτῷ δυοῖν τοῖν ἑμοδούλοι, καὶ κατὰ τινα λόγια πονηρὰ διάσημον ἄλλαντοπώλην Ἀγοράκριτον ἐπαγόντιν, ὃς ἐπιτροπεύσει ²⁾ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, αὐτοὶ οἱ Ἀθηναῖον ἑπτεῖς συλλαβόντες ἐν χοροῦ σχήματι παραφαίνονται ὑφ' ὧν προπηλακίζόμενος ὁ Κλέων ἀγανακτεῖ, καὶ διενεχθεὶς ἱκανῶς περὶ τοῦ ἀλογώτερος ³⁾ εἶναι τῶν ἐναντιουμένων, σφᾶς ὡς συνομμαμοκότας κατὰ ⁴⁾ τῆς πόλεως διαβαλῶν ⁵⁾ πρὸς τὴν βουλὴν ἵεται. διώξαντος δὲ καὶ τοῦ ἄλλαντοπώλου κατὰ πόδας, οἱ ἑπτεῖς περὶ τε τοῦ ποιητοῦ τινα καὶ τῶν προγόνων, ἔτι δὲ καὶ τῶν συγκινδυνευόντων σφίσειν ἐπιταῖς μάχαις ἔππων ⁶⁾, πρὸς τοὺς πολίτας ἀδροτέρως διαλέγονται. ὁ τε ἄλλαντοπώλης περιγεγενημένος ἐν βουλῇ μάλα γελοῖως τοῦ Κλέωνος καὶ λοιδορούμενος αὐτίς αὐτῷ προσέρχεται ἑκκαλεσαμένου δὲ τοῦ Κλέωνος τὸν Δῆμον, προσελθὼν οὗτος διαφορομένων ἀκροᾶται. λόγων δὲ πολλῶν γενομένων κατὰ τοῦ Κλέωνος, τοῦ Ἀγοράκριτου μάλ' ἐντέχνως τοῖς

¹⁾ Argumenta habent V (III et II 4, 5 in margine) alii; in B desunt. Sola notitia didascalica, quae in fine argumenti II legitur, est utilis; non plane spernenda est II 2, cetera nullius sunt pretii.

²⁾ Sic Bibbeck pro ἐπιτροπεύει.

³⁾ ἀναγωγώτερος; Vatic., ἀνώτερος; alii.

⁴⁾ ex codd.

⁵⁾ Participium addidit Bergk, equidem dubito an in σφᾶς; aoristi latitet participium, e. g. *καὶ συστάς ὡς συνομμαμοκόσι.

⁶⁾ Addidit Brunck.

ἐπινοήμασι καὶ ταῖς θωπείαις καὶ προσέτι ταῖς ἐκ τῶν λογίων ὑπερβολαῖς κρατοῦντος, κατὰ μικρὸν ὁ Δῆμος τοῖς λόγοις συνεφέλκεται. δεισαντος δὲ τοῦ Κλέωνος κἀπὶ τὸ ψαμῖζειν τὸν Δῆμον ὀρμήσαντος, ἀντιψαμῖζειν ἄτερος ἐγγχειρεῖ. καὶ τέλος τοῦ Δῆμου τὴν ἐκατέρου κίστην συνέντος, εἶτα τῆς μὲν κενῆς, τῆς δὲ τοῦ Κλέωνος μεστῆς εὐρεθείσης, ἐλεγχθεὶς αὐτὸς ὡς περιφανῶς ¹⁾ τὰ τοῦ Δῆμου κλέπτων εἶκει θατέρω τῆς ἐπιτροπείας. μετὰ ταῦτα δὲ τοῦ ἀλλαντοπώλου τὸν Δῆμον ἀφεψήσαντος, εἶτα νεώτερον ἐξαῦθις ²⁾ εἰς τοῦμφανῆς γεγονότα προάγοντος, Κλέων ³⁾ περικειμένους τὴν Ἀγορακρίτου σκευὴν ἐπὶ παραδειγματισμῷ ⁴⁾ διὰ μέσης πόλεως ἀλλαντοπωλῶν ἀνὰ μέρος καὶ τῇ τέχνῃ χρῆσόμενος ⁵⁾ πέμπεται, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ τῷ ἀλλαντοπώλῃ παραδίδεται. τὸ δὲ δρᾶμα τῶν ἄγαν καλῶς πεποιημένων.

II.

1. ὁ σκοπὸς αὐτῷ πρὸς τὸ καθελεῖν Κλέωνα. οὗτος γὰρ βυρσοπώλης ὢν ἐκράτει τῶν Ἀθηναίων ἐκ προφάσεως τοιαύτης. Ἀθηναῖοι πόλιν Πύλου ⁶⁾, λεγομένην Σφακτηρίαν, ἐπολιόρκουν διὰ Δημοσθένους στρατηγοῦ καὶ Νικίου ὧν στρατηγῶν χρονισάντων ἐδυσχέρανον οἱ Ἀθηναῖοι. καὶ εἰς ἐκκλησίαν συνελθόντων αὐτῶν καὶ ἀδημονούντων, Κλέων τις βυρσοπώλης ἀναστὰς ὑπέσχετο δεσμολύς φέρειν τοὺς ὑπεναντίους εἰσω εἴκοσιν ἡμερῶν, εἰ στρατηγὸς αἰρεθείη ὅπερ καὶ γέγονε. κατὰ τὰς ὑποσχέσεις οὖν ἐστρατήγει κυκλῶν τὴν πόλιν. ἐφ' οἷς μὴ ἐνεγκῶν Ἀριστοφάνης καθίησι τὸ τῶν Ἰππέων δρᾶμα δι' αὐτοῦ, ἐπεὶ τῶν σκευοποιῶν οὐδεὶς ἐπλάσατο τὸ τοῦ Κλέωνος πρόσωπον διὰ φόβον. καὶ τὰ μὲν πρῶτα κύπτει φοβούμενος· εἶτα προφανεὶς αὐτὸς ἀνεδίδαξε τὸ δρᾶμα.

2. ἔοικεν ὁ προλογίζων εἶναι Δημοσθένης, ὃς ἐκεκμήκει περὶ τὴν Πύλου πολιορκίαν, ἀφηρέθη δὲ τὴν στρατηγίαν ὑπὸ Κλέωνος, ὑποσχόμενος τότε τοῖς Ἀθηναίοις παραστήσεσθαι τὴν Πύλον εἰσω εἴκοσιν ἡμερῶν ὃ καὶ κατώρθωσε διὰ τὸ τὰ πλείεστα τῆς ἀλώσεως προπεπονῆ-

¹⁾ Sic Brunek pro -νῆς.

²⁾ Codd. ἐξαυτῆς.

³⁾ Sic Kuster pro Κλέωνος.

⁴⁾ Sic Kuster pro -μοῦ.

⁵⁾ Codd. -σάμενος.

⁶⁾ Del. Bibbeck.

σθαι Δημοσθένει. ἔοικε δὲ ὡς ἐπὶ οἰκίας δεσποτικῆς ποιεῖσθαι τὸν λόγον. εἴη δ' ἂν δεσπότης ὁ δῆμος, οἰκία ἢ πόλις· οἰκείται δὲ δύο τοῦ Δήμου προλογίζουσι, καθῶς πάσχοντες ὑπὸ Κλέωνος· ὁ δὲ χορὸς ἐκ τῶν ἱππέων ἐστίν, οἳ καὶ ἐξημίωσαν τὸν Κλέωνα πέντε ταλάντοις ἐπὶ δωροδοκίᾳ ἄλόντα. λέγουσι δὲ τῶν οἰκετῶν τὸν μὲν εἶναι Δημοσθένην, τὸν δὲ Νικίαν, ἵνα ὥσι δημηγόροι οἱ δύο.

3. ἰστέον ὅτι εἰς τέτταρα μέρη διήρητο ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων, εἰς πεντακοσιομεδίμνους, εἰς ἱππέας, εἰς ζευγίτας καὶ εἰς θῆτας.

4. ἐδιδάχθη τὸ δρᾶμα ἐπὶ Στρατοκλέους ἄρχοντος ¹⁾ εἰς Ἀθήναια ²⁾, δι' αὐτοῦ τοῦ Ἀριστοφάνους. πρῶτος ἐνίκα· δεύτερος Κρατῖνος Σατύροις· τρίτος Ἀριστομένης Ἰλοφόροις.

5. οἰκία ἢ πόλις, δεσπότης ὁ δῆμος, θεράποντες οἱ στρατηγοί.

III ³⁾.

παράγει τινὰ Κλέωνα, τὸν καλούμενον Παφλαγόνα καὶ βυρσοπώλην, πικρότατα κατεσθλιοντά πως τὰ κοινὰ χρήματα, καὶ ⁴⁾ παραλογισμῶ διαφέροντ' ἐρρωμένως ἄλλαντοπώλην, εὐθέως δὲ ⁵⁾ σκατοφάγον, πεισθέντα τ' ἐπιθέσθαι σὺν ἱππεῦσιν τισιν ἐν τῷ χορῷ παροῦσι τῇ τῶν πραγμάτων ἀρχῇ Κλέωνός τ' ἐν μέσῳ κατηγορεῖν ⁶⁾. ἐγένετο τοῦτ'· ἐξέπεσεν ὁ Κλέων παγκάκως, ὁ δὲ σκατοφάγος ἔτυχε προεδρίας καλῆς.

¹⁾ δημοσίᾳ vocem otiosam addit V.

²⁾ Mense Gamelione (d. 19—25) Ol. 88,4, mense Februario ineunte anni 424.

³⁾ Aristophanis grammatici nomen hae nugae metricae, ut aliae eiusdem generis, ementiuntur.

⁴⁾ Sic Bekker pro ἰν.

⁵⁾ Add. vVelsen, τὸ Kuster.

⁶⁾ Sic Bergk pro κατηγορεῖ.

E Q U I T E S.

PROLOGUS.

(vs. 1—246).

(In scena conspicitur domus Demi senis, ante quam versatur *servus* (*Nicias*), gestu significans dolere sibi tergum et crura.)

SCENA PRIMA.

Servus prior (*Nicias*), mox Servus alter (*Demosthenes*).

OIKETHΣ A (*Nicias*).

ιατταταιαῖξ τῶν κακῶν! ιατταται!

κακῶς Παφλαγόνα, τὸν νεώνητον, κακὸν

1 sqq. Demostheni tribuuntur in codd. et in schol., item versus 7^b et 8^b sq., *Niciae* autem 6 sq.^a et 8^c. Quae mutavi, quoniam febiles versus 1 et 9 *Niciae* videntur aptiores.

1. *ιατταταιαῖξ*] redit haec exclamatio Thesm. 945 ¹⁾. Cf. *βαβαιαῖξ* ²⁾, *παπαιαῖξ* ³⁾, quae ex *ιατταται*, *βαβαι*, *παπαι* vocibus excreverunt. Videantur quae de *substantivis* in -αῖξ desinentibus observata sunt ad vs. 361, et de interiectione *πυππάξ* ad vs. 680.

— τῶν κακῶν/] nimirum modo vapulavit a Paphlagone accusatus, item alter servus.

2. κακῶς... κακὸν] vid. ad Nub. 554.

— Παφλαγόνα] ut *Lydi Phryges Cares* ⁴⁾, sic *Paphlagonēs* erant inter vilissima mancipia ⁵⁾. Cleonia autem turbulenta facundia hoc nomine felicissime indicatur; nam a verbo *παφλάζω* deduci id voluit poeta ⁶⁾. Nempe Aristophanis est hominum nomina detorquere in significationem, quae stirpi unde ducta sunt aut primitus sit propria aut per iocum possit tribui ⁷⁾. *Bullionem* haud inepte dixeris latine.

¹⁾ Ex Bentlei emendatione. — ²⁾ Ach. 64, 1142 sq. Pac. 248 Lys. 312 Ran. 63 Platon. fr. 46°. — ³⁾ Vesp. 235 Lys. 924 Eur. Cycl. 153. — ⁴⁾ Vid. ad Vesp. 1309. — ⁵⁾ Cf. Lucian. Alex. 9. — ⁶⁾ Ut recte in scholiis observatur. Vid. vs. 919 et ad Nub. 561, Vesp. Prolegom. p. XI, 2. — ⁷⁾ De qua re vid. ad Vesp. 84.

„αὐταῖσι βουλαῖς ἀπολέσειαν οἱ θεοί.“
 ἐξ οὗ γὰρ εἰσήρρησεν εἰς τὴν οἰκίαν,
 5 πηλῆγὰς ἀεὶ προστρέβεται τοῖς οἰκέταις.
 (Foras proruit alter servus (Demosthenes).)

OIKETHS B (Demosthenes).

κάμιστα δὴθ' οὐτός γε πρῶτος Παφλαγόνων
 αὐταῖς διαβολαῖς . . .

OIKETHS A (Nic.).

ὦ κακόδαιμον, πῶς ἔχεις;

OIKETHS B (Dem.).

κακῶς, καθάπερ σύ.

OIKETHS A (Nic.).

δεῦρο δὴ πρόσελθ', ἵνα
 „ξυναύλλαν κλαύσωμεν Οὐλύμπου νόμον.“

3. βουλαῖς] pedestris sermonis cum non sit βουλή *consilium*, olim propositi *βύρσαις coll. vs. 44 et 104; quod nunc tamen reicio, quoniam parum tempestiva haec foret coriorum Cleonis mentio, et διαβολαῖς quod sequitur aptius est si βουλαῖς quam si βύρσαις antecedit.

4. εἰσήρρησεν] εἰσίφηρσεν alii olim male, teste scholio (vid. ad Ran. 1192); quo Alberti iure rettulisse videtur Hesychii glossam εἰσίφηρσεν (i. e. εἰσίφηρσεν) εἰσιπέδησεν.

5. τοῖς οἰκέταις] τοῖς οἰκέταις R.

7. αὐταῖς B] αὐταῖσι V et plerique.

8. δὴ B] νυν cett.; cf. Nub. 340 Pac. 1099.

3. αὐταῖσι βουλαῖς] vid. ad Vesp. 119. Poeticae dictionis est βουλαὶ *consilia* neque alias apud nostrum invenitur; nempe παρατραγωδαὶ servulus furore percitus.

4. εἰσήρρησεν] cf. Thesm. 1075 et ad Ran. 1192 et verbi ἀποφθαρεῖν usus vs. 892.

5. προστρέβεται] non *infligere* significat sed *affricare* ¹⁾. Nimirum criminando efficit ut mox a domino vapulent insonites ²⁾. Vid. Aesch. Prom. 329 ζῆματα προστρέβεται, Demosth. XXII § 75 πλούτου τινὲ δόξαν προσετριψατο, XXV § 52 συμ-

φορὰν ἢ βλασφημίαν ἢ κακὸν τι προστριψάμενος, Plut. Nic. 8 Κλέων ἕλλας τε τῆ πόλει προσετριψατο συμφορὰς ... καὶ ... etc.; simillimus autem est usus verbi ἐξομῶγγυσθαι ³⁾.

6. πρῶτος] *primus omnium*, ante ceteros Paphlagones quoslibet.

7. αὐταῖς διαβολαῖς] vid. ad Vesp. 119.

9. E tragoedia aliqua videtur desumptus ⁴⁾, certe Οὐλύμπος pro Ὀλ. non est dictionis comicae. — *Olympus* Phryx a Marsya tibiae cantum didicisse ferebatur ⁵⁾.

— ξυναύλλαν] *tibiarium concentum* ⁶⁾.

¹⁾ *Laansmeeren*. — ²⁾ Cf. vs. 64 et 67. — ³⁾ Ach. 843 Eur. Bacch. 348. — ⁴⁾ Vid. Eur. Iph. A. 578. — ⁵⁾ Plat. Min. 318 b Plut. Mor. 1133 sq. — ⁶⁾ Voce etiam Aesch. Sept. 839 Soph. fr. 79 Antiphan. fr. 47¹ Anaxandr. 70 obvia; vid. etiam ad Ran. 212.

ΑΜΦΟΤΕΡΟΙ.

(tibiarum sonum voce imitantes:)

10 μὺ μῦ μὺ μῦ μὺ μῦ μὺ μῦ μὺ μῦ μὺ μῦ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

τί κινυρόμεθ' ἄλλως; οὐκ ἐχρῆν ζητεῖν τινα
σωτηρίαν νῶν, ἀλλὰ μὴ κλάειν ἔτι;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

τίς οὖν γένοιτ' ἄν;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

λέγε σύ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

σὺ μὲν οὖν μοι λέγε,

ἵνα μὴ μάχωμαι.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

μὰ τὸν Απόλλω, ἐγὼ μὲν οὐ.

10. Demostheni et Niciae tribuit Θ, Demostheni continuat B, Niciae dant ceteri.
11 sq. Ab eo qui mox versum 21 dicturus est proferri putat schol.13 sq. In codd. τίς — σύ sunt Niciae (cf. Nub. 847 Vesp. 346 etc.), σὺ μὲν —
μάχωμαι Demosthenis, μὰ τὸν κτλ. cum versu 15 Niciae. Correxerit Beer; quicquid
autem de ceteris statuitur, id quidem constat, verba ἵνα μὴ μάχωμαι Niciae unice
esse apta.13. τίς] τίς ἐν Hirschig (ut Lys. 191). || μοι] om. V¹.

14. μὴ] σοι μὴ V et plerique. || μὴ μάχωμαι] μηχανάμαι Bergk infelicititer.

10. Etiam Av. 1170 et Plut. 895 e
meris clamoribus constant. A vocis au-
tem sono μῦ ductum est verbum μύζειν,
μύξαι¹⁾.11. κινυρόμεθα] etiam Aesch. Sept. 123
hoc verbum extat, et Alexandrinorum
locis compluribus²⁾. Apud Aeschylum
tamen μινύρονται rescribunt Dindorfii ex
Hesychio, et nostro quoque loco μινυρό-
μεθα legendum esse fortasse suspicetur
quis coll. Eccl. 880 μινυρομένη³⁾ et eius-
dem potestatis verbo μινυρίζειν⁴⁾. Sedκινύροσθαι de lugubri cantu usurpatur⁵⁾,
μινύροσθαι autem vel -ρίζειν cantillare
significat; nostro igitur loco illud aptius.
Ex eodem autem fonte, unde ductus
est vs. 9, posticum hoc verbum nunc
manasse suspicor.

— ἄλλως] vid. ad Nub. 1208.

14. ἵνα μὴ μάχωμαι] = ἵνα σοι μὴ δια-
φίρωμαι⁶⁾, ne tibi repugnem. Item Pla-
ton. Cratyl. 430 d ἵνα μὴ μαχώμεθα ἐν
τοῖς λόγοις. Cf. Axionici fr. 6⁹ φίλερὸς τίς ἐσσι
καὶ μάχεσθαι τί μοι, etc.⁷⁾. Sed ex Niciae

¹⁾ Vid. Thesm. 231 Hom. A 20. — ²⁾ Callim. h. Ap. 20 Apoll. Rh. I 292 etc. —
³⁾ Item Aesch. Ag. 16 Soph. Oed. C. 671. — ⁴⁾ Vesp. 219 Av. 1414 Thesm. 100. —
⁵⁾ Cf. Cinyrae nomen. — ⁶⁾ Plat. Rep. 351 d. — ⁷⁾ Neque longe distant Eccl. 621
Plut. 1076.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

16 „πῶς ἂν σὺ μοι λέξειας ἀμὲ γρηὶ λέγειν!“

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

15 ἀλλ' εἰπὲ θαρρῶν, εἶτα καὶ ἐγὼ σοὶ φράσω.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

17 ἀλλ' οὐκ ἔνι μοι τὸ θρέντε.

(Aliquantisper secum reputat.)

πῶς ἂν οὖν ποτε

εἴποιμ' ἂν αὐτὸ δῆτα κομψευρικικῶς!

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

μή μοι γε, μή μοι, μή διασκανδικίσης!

15 sq. Versuum ordinem et personarum vices mutavit Sauppe; in codd. vs. 15 est Niciae, vs. 16 Demosthenis.

15. ἀλλ' om. B. || σοὶ] σοὶ codd.

17—20. Demostheni codd. nonnulli dant vs. 17^b sq., dein Niciae vs. 19 sq., et sic pergunt usque ad vs. 40. Tenendum autem est in personarum vicibus distribuendis, versus 36 et 40 sqq. Demostheni esse dandos propter versum 54.

18. αὐτὸ] αὐτὰ R.

ore quoniam haec verba percipiuntur, — hunc enim in meticuloso hocce mancipio vellicari dudum sensere spectatores, — nemo non suspicatur eum nunc quoque, ut paucis mensibus abhinc ¹⁾, id potissimum curare ut bellum gerat sine proeliis ²⁾.

— μὰ τὸν Ἀπόλλω, ἐγὼ μὲν οὐ] vid. ad Nub. 732.

16. Felicissime usus Phaedrae Euripideae ad nutricem verbis ³⁾ *utinam* — exclamat homo anxius — *tu id dices quod mihi nunc est proloquendum* ⁴⁾! Et mox pro sua in periculis declinandis solertia viam invenit qua sodali extorqueat id quod ipse effari veretur, ita ut „σοῦ τῷδ', οὐκ ἐμοῦ, κλύεις“ ei dicere possit, perinde atque Phaedra illa nutrici ⁵⁾.

17. Θρέντε] hortativa haec vocula sub-

stantivi loco nunc usurpatur ⁶⁾. Vix huc faciunt illa *θρετανικό, τήναιλα, φλαττόθρατ*, quae citharae sonum imitantur ⁷⁾.

18] δῆτα] vid. ad Nub. 399.

— κομψευρικικῶς] adverbii huius comice ficti pars prior est adiectivum κομψός. Cf. Thesm. 93, ubi ad Euripidem Mnesilochus τὸ πρᾶγμα αἰτ κομψόν καὶ σφόδρ' ἐκ τοῦ σοῦ τρόπου, et vid. ad Ban. 967. Cum terminatione euphoniae causa decurtata conferri possunt γνωμιδιώκης (i. e. γνωμιδιο-διώκης) apud Cratinum ⁸⁾ aliaque multa ⁹⁾.

19. μή μοι γε] vid. ad Nub. 84.

— διασκανδικίσης] hoc quoque aliunde ignotum est verbum ¹⁰⁾. Significat autem *scandice opplere* ¹¹⁾, neque potuit spectatoribus obscurum esse, nam *scandicem*

¹⁾ Vid. ad vs. 599. — ²⁾ Idem postea de eo testatus est Hermocrates Syracusanus Plut. Nic. 16: „γελοῖός ἐστιν ὁ Νικίας, διπῶς οὐ μαχίται στρατηγῶν.“ — ³⁾ Eur. Hipp. 345. — ⁴⁾ Particularum πῶς ἂν optativo praemissarum idem est usus Ach. 991 Pac. 68 Thesm. 22 et frequens apud tragicos. — ⁵⁾ Hipp. 352. — ⁶⁾ Angl. *pluck*. — ⁷⁾ Vid. ad Ban. 1285—1295. — ⁸⁾ Fr. 307. — ⁹⁾ Vid. Enchirid. dict. ep. p. 58. — ¹⁰⁾ Nam licet etiam in Teleclidis fr. 38 sit traditum, vitio ibi debere probabiliter statuit Kock. — ¹¹⁾ *Verkerveelen pro verkerven*.

20 ἀλλ' εὐρέ τιν' ἀπόκρινον ἀπὸ τοῦ δεσπότηου.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

λέγε δὴ „μο-λω-μεν“, ξυνεγὲς ὡδὶ ξυλλαβῶν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

καὶ ἴδῃ λέγω· μολωμεν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

ἔξόπισθε νῦν

„αὐ-το“ φάθι τοῦ „μολωμεν“.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

αὐτο.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

πάνυ καλῶς.

ὥσπερ δεφόμενος νῦν ἀτρέμα πρώτον λέγε

20. Post hunc versum vVelsen addit <NI λέγε νυν μόλω. ΔΗ. μόλω. ΝΙ. ἐπίθες τὸ μιν. ΔΗ. ποιῶ>, Müller Strübing NI λέγε νυν <μολω. ΔΗ. μολω. ΝΙ. μετὰ τοῦτο μιν. ΔΗ. μολω | μιν. ΝΙ. νῦν> μολωμεν κτέ., Zaehner NI λέγε δὴ <μολω. ΔΗ. μολω. ΝΙ. ἐπίθες τὸ μιν. ΔΗ. μιν. ΝΙ. εὐ. | λέγε νῦν> μολωμεν κτέ. — Equidem integrum duco textum traditum; vid. commentarius.

illam ex Acharnensium fabula ¹⁾ narrant. Nempe Aristophanes Euripidί ποιητῆς obicit ioculariter, matrem eius ne olus quidem legitimum vendidisse, sed scandicem ²⁾. Non enim colebatur scandix sed τῶν αὐτομάτως φρομίνων erat, perinde atque κόρυκος ³⁾ et ἀκαλήφη ⁴⁾ et ἀτρέφαξ ⁵⁾ et βλίτων ⁶⁾ et quod item Euripidis mater vendidisse fertur ἴφρον ⁷⁾. In pratis igitur erat anquirenda; sed pacis certe tempore vix cuiquam operae pretium videbatur villissimas istiusmodi herbas colligere. Itaque Andocides tristissima belli peloponnesiaci tempora in memoriam revocans ita aliquando declamavit: μὴ γὰρ ἴδομίν ποτε πάλιν ἐκ τῶν

ὄρων τοὺς ἀνδρακευτὰς ἤκοντας καὶ πρόβατα καὶ βοῦς καὶ τὰς ἀμάξας εἰς τὸ ἔστυ, καὶ γυναῖκα καὶ πρῆσβυτέρους ἀνδρας καὶ ἀργάτας ἐξοπλιζομένους, μηδὲ ἄγρια λάχανα καὶ σκάνδικας ἐπι φάγοιμεν ⁸⁾.

20 sqq. Vid. ad Nub. 5.

20. ἀπόκρινον] vocis, quae proprie salutationis genus quoddam lascivum significabat ⁹⁾, iocose nunc eam vim tribuit comicus, quam habet stirps unde ducta est; cf. ὑπακοινεῖν clam se subducere ¹⁰⁾.

21. ξυνεγὲς ὡδὶ ξυλλαβῶν] sic iungens. Hoc dum dicit, manus protendit, dein iungit, quo significet sonos, quos modo separatim edidit, in unum verbum a sodali esse colligandos ¹¹⁾.

¹⁾ Vs. 478. — ²⁾ Plin. H. Nat. XXII 38; vid. ad Ban. 840. — ³⁾ Vesp. 289. — ⁴⁾ Infra vs. 422. — ⁵⁾ Infra vs. 630. — ⁶⁾ Diphil. fr. 14 etc.; vid. ad Nub. 1001. — ⁷⁾ Thesm. 910 fr. 560. — ⁸⁾ Vid. Suidas s. v. σκάνδικξ. — ⁹⁾ Vid. scholion et Athen. 629 c (Cratin. fr. 120 Cephisodori 2 Aristoph. 275) et Poll. IV 101. — ¹⁰⁾ Av. 1011 Thesm. 924. — ¹¹⁾ Cf. vs. 77.

25

τὸ „μολωμεν“, εἶτα δ' „αὐτο“, κατ' ἐπάγων πυκνόν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

μολωμεν αὐτο μολωμεν αὐτομολῶμεν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

ἦν;

οὐχ ἡδύ;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

νῆ Δία, — πλήν γε περὶ τῶ δέματι

δέδοικα τουτονὶ τὸν οἰωνόν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

τί δαί;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

ὅτι τὸ δέμα τῶν δεφομένων τριβεται.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

30

κράτιστα τολύνν τῶν παρόντων ἐστὶ νῶν,

25. κατ' ἐπάγων Enger] καταπάγων vel καταπάδων (sic V) codd.; καταπάδων Bergk. — Idem vitium Bentley sustulit Nub. 1076. || πυκνόν] πυκνου Zacher coll. Nub. 701, ne desit verbum finitum.

26. μολωμεν] Niciae hoc verbum continnat Piccolomini. || ἦν] ἦν V R et plerique.

29. *τριβεται] ἀπέρχεται codd. invitis versus numeris. Brunck metri causa scribebat τὸ δέμα' ὅτι cum uno cod., Reisig ὅτι τὸ δέμα' ἀπέρχεται τῶν δεφομένων. Bent'ey articulum τῶν delebat, metro melius consulens quam sententiae, praeterea autem proponebat δεφομένους. Sed cum verbum ἀπέρχεται nullum praebet sensum, contextus autem verborum aliquem lusum imperiose flagitet, in hoc verbo vitium esse quaerendum certum duco equidem, ut olim Bothe (qui οἴχεται proposuit), coll. autem Vesp. 739 et 1344 rescripsi quod vides. Blaydes proposuerat ὅτι τὸ δέμα' ἀνατριβεται τῶν δεφομένων (cf. Ach. 1149).

25. ἐπάγων πυκνόν] vid. ad Nub. 390.

26. Simillimo artificio usus Socrates apud Platonem ¹⁾ demonstrat Herae nomen ab αἶρε voce esse ductum, palam enim id fieri εἰ κολλάκις λίγοις τὸ τῆς Ἡρας ὄνομα (ἦρα ἦρα ἦρα — ἀη).

— ἦν] item Pac. 327 Ran. 1390 Plut.

75; cf. ἐνί(?) Ach. 610.

27. οὐχ ἡδύ;] item Antiphan. fr. 144²⁾.

— πλήν γε] quamquam hoc sane mole-

stum est. His particulis utitur qui gravissimum incommodum, quo id quod alter proposuit premitur, cum leni quadam ironia indicat ³⁾.

— δέματι] cf. Nub. 1395.

28. τουτονὶ] istum tuum.

— οἰωνόν] de huius vocis usu (= ὄρνις) vid. Av. 719-721.

30. κράτιστα] pluralis etiam alias ³⁾ sic usurpatur; singularis legitur e. g.

¹⁾ Cratyl. 404c. — ²⁾ Item Pac. 675 Thesm. 240 Ran. 1466 Plut. 199. — ³⁾ Vs. 78 Ran. 277 Aesch. Prom. 216 Ag. 1053 Eur. Med. 384.

θεῶν ἰόντε προσπεσεῖν του πρὸς βρέτας.

OIKETHS B (Dem.).

ποιὸν βρέτας σύ γ'; ἐτεὸν ἤγει γὰρ θεοὺς;

OIKETHS A (Nic.).

ἔγωγε.

OIKETHS B (Dem.).

ποῶ χρῶμενος τεκμηρίῳ;

OIKETHS A (Nic.).

διτῇ θεοῖσιν ἐχθρὸς εἰμ'. οὐκ εἰκότως;

OIKETHS B (Dem.).

35 εὐ προσβιβάζεις μ'. ἀλλ' ἑτέρα πῃ σκεπτέον.

(Post breve silentium:)

31. του B] ποι cett.

32. σύ γ'] supplevit Kock, ὡ τὰν Dobree (coll. Lys. 1178), φέρ' Meineke, φράς; Stadtmüller, εἴπας; ORibbeck, πρὸς; Dindorf (cf. Aesch. Sept. 185), θεῶν Reisig. In V est ποῖον βρεττίας, in Vaticano 1294 βρέτας; ποῖον βρέτας; || γὰρ] σύ B.

34. Sententiam post εἰμ' incidit Bergler.

35^b. Alteri servo tribuunt codd., Demostheni continuavit Elmsley. || πῃ] ποι V B alii.

loco simillimo: εἰμοὶ | κράτιστόν ἐστιν εἰς τὸ Θεσεῖον δραμεῖν, | ἐκεῖ δ' ἕως ἂν πρᾶσιν εὐρωμεν μένειν¹). Cf. δεινά γε! et οὐ δεινά;²).

31 sq. βρέτας] tragica hac voce³) servulus nunc utitur παρατραγωδῶν. Sunt autem βρέτη antiquissima deorum ἀγάλματα rudi arte confecta vel etiam omnis artis expertia, quale Athenis fuit Minervae illud simulacrum, quod in Erechtheo colebatur. Hoc βρέτας dicitur Lys. 262 quasi nomine proprio.

32. ποῖον] vid. ad Ran. 529.

— ἐτεὸν] vid. ad Vesp. 8.

— ἤγει] extare existimas⁴), νομίζεις⁵).

34. Θεοῖσιν ἐχθρὸς] perditus. Nimirum in unam notionem concreverunt haec vocabula⁶). Nisi dii essent, deos iratos

habere non possem — et tamen habeo, nam etiam nunc dolet tergum. Simillimo argumentandi genere usus Prometheus⁷) sunt sane barbari dii quidam, inquit, nam nisi essent, undenam Execetides ille Car haberet suum „πατῆρον” quem invocare solet? Nostri hoc ioco uti esse feruntur Diogenes Cynicus⁸) et Theodorus⁹), Cicero autem eum repetivit in Pisoniana¹⁰).

— οὐκ εἰκότως;] item Pac. 1280 οὐ δεξιῶς; Nub. 310 οὐχὶ δικαίως; Vesp. 1496 οὐκ εὐ;

35. προσβιβάζεις] in tuam sententiam adducis, argumentando (τῷ λόγῳ) vincis¹¹). Cf. Nub. 372 τοῦτο τῷ λόγῳ εὐ προσέφρασας.

— ἐτέρα] vid. ad Ran. 64.

¹) Fr. 567, de quo vid. ad vs. 1312. Item infra vs. 80 Eur. Hipp. 402 Hel. 298 etc. — ²) Vid. ad vs. 609 et Ach. 770. — ³) Aesch. Sept. 95 Eum. 80 Eur. Alc. 974 Iph. Taur. 1477 etc. — ⁴) Item Eur. Hec. 800 El. 583 Hel. 919 Bacch. 1327. — ⁵) Eur. Suppl. 732 etc.; vid. ad Nub. 248. — ⁶) Vid. ad Vesp. 418. — ⁷) Av. 1526 sq. — ⁸) Diog. Laert. VI § 42. — ⁹) Ibidem II § 102. — ¹⁰) § 59. — ¹¹) Item Av. 426 Aeschin. III § 93 Xen. Mem. I 2 § 17 Plat. Menon. 74 δ.

βούλει τὸ πρᾶγμα τοῖς θεαταῖσιν φράσω;

OIKETHS A (Nic.).

οὐ χεῖρον. Ἐν δ' αὐτοὺς παραιτησώμεθα

(Ad spectatores:)

ἐπίδηλον ἡμῖν τοῖς προσώποισιν ποιεῖν,
ἦν τοῖς ἔπεισι χαίρωσι καὶ τοῖς πράγμασιν.

OIKETHS B (Dem.).

40 λέγοιμ' ἄν ἥδη.

(Ad spectatores:)

νῦν γάρ ἐστι δεσπότης
ἄγροικος ὀργήν, κυματορῶξ, ἀκράχολος,

41. κυματορῶξ] κυματόρως insulsa quorundam coniectura in schol. commemoratur.

36. Cf. Vesp. 54 Pac. 50 sqq.

37. οὐ χεῖρον] *non abs re fuerit*. Fre-
quens hic est comparativi usus; vid. e. g.
Hom. ε 176 οὐ τι χεῖριον, Plat. Phaedon.
105 α οὐ χεῖρον πολλῶν ἀκούειν, Clearch.
fr. 4 λάβ', ὃ ἀγάθ'· οὐδὲν χεῖρον, Xen.
Oecon. VII § 25 οὐ κάκιον ἴστυ, Plaut.
Asin. II 1, 1 *nunc te molius expergiscier*.
— παραιτησώμεθα] de verbo vid. Vesp.
1257 et cum toto versu cf. Vesp. 55.

38 sq. *Ut, si fabula nostra iis placue-
rit, vultu gaudium suum ostendant.*

39. *Dictio (τὰ ἴση) ab argumento (πρά-
γμασι) distinguitur.*

41. ἄγροικος ὀργήν] *moribus rusticis* ¹⁾,
ut Dicaeopolis ille ²⁾ et Strepsiades ³⁾

et Trygaeus et quicquid priscorum vi-
rorum erat in Attica ⁴⁾. Vox igitur ὀργή
nunc non *iram* significat sed *studium* vel
ingenium ⁵⁾, ut saepe apud veteres ⁶⁾.
Cf. *αδόρητος facilis* ⁷⁾.

— κυματορῶξ] *rustico victu gaudens*.
Etiam in versiculo ⁸⁾ *κρινεῖ δὲ τοὺτους οὐ
κυματορῶξ ἄντικος* hoc adiectivum adhi-
buit noster ⁹⁾. Etiam loci, ubi cognat-
orum ciborum *λευκος* ¹⁰⁾ et *φακῆς* ¹¹⁾ sit
mentio, huc faciunt; simillimum autem
est Boeotorum Thessalorumque epithet-
on *κολλικοφάγος* ¹²⁾. Simul tamen nunc
respici usum qui fiebat fabarum in sor-
titione magistratuum *τῶν ἀπὸ κλάμου*, pro-
babiliiter statuerunt veteres ¹³⁾.

¹⁾ *Een boer in zijn hart*. — ²⁾ Ach. 32. — ³⁾ Nub. 43. — ⁴⁾ Vid. infra vs. 805
sqq. et ad Vesp. 1076. — ⁵⁾ *τρόπον* recte schol. — ⁶⁾ H. Cer. 205 (?) Soph. Ant.
355 Thuc. I 31 § 1 VIII 83 § 3 Cratin. fr. 230 Herodot. VI 128 etc. — ⁷⁾ Eubul.
fr. 25; id quod *εὐκολος*. — ⁸⁾ Apud Suidam s. v. — ⁹⁾ De quo vid. (Pac. 1144)
Lys. 537, 690. — ¹⁰⁾ Infra vs. 1171 etc. — ¹¹⁾ Vesp. 811 etc. — ¹²⁾ Ach. 872
Ephipp. fr. 1. — ¹³⁾ Quamquam in scholiis prudenti huic observationi absurdae
nugae sunt admixtae; ubi quod legitur *κλάμοις δὲ ἔργωντο οἱ δικασταὶ διὰ τὸ μὴ
καθεύδειν* e Vesp. 811—816 videtur fluxisse. Aliena autem hinc sunt, nisi fallor,
quae disputantur viri dd. Kalf Tijdschr. d. Maatsch. v. Ned. Letterk. IX p. 263,
Borchardt Sprichwörtl. Redensarten p. 86, Verdam Sporen van volksgeloof in
onze taal en letterkunde 1898 p. 10: de hominibus obtusioris ingenii apud gen-
tem nostram et vicinas haud raro dici — certe olim dictum esse — „fabas edit
ille“ („*er hat bohnen gegessen*“); quae cum vulgi opinione conferunt praeeptum
illud Pythagoreorum, quo fabas edere vetiti esse feruntur (at vid. Cobet Collect.
Crit. p. 420). — In scholiis contrarium legitur, nimirum *acres vigilesque fieri*

45

Δῆμος Πυκνίτης, δύσκολον γέροντιον
 ὑπόκωφον. οἶτος τῆ προτέρᾳ νουμηνίᾳ
 ἐπρίλατο δοῦλον, βυρσοδέψην Παφλαγόνα,
 πανουργότατον καὶ διαβολώτατόν τινα.
 οἶτος καταγνοῦς τοῦ γέροντος τοῦς τρόπους,
 ὁ βυρσοπαφλαγῶν, ὑποπεσῶν τὸν δεσπότην

— ἀράχολος] *iracundus, cerebrosus* ¹⁾. Fruticem spinosam ἀραχολωτάτην ²⁾ vocat Pherecrates ³⁾. Idem valent ὄργην ἄρος ⁴⁾ et adiectivum poeticum δξύχολος, similis autem est conformatio adiectivorum ἀκραίης ⁵⁾ vehementer flans, ἀροπενθής ⁶⁾ summo dolore percussus, ἀροσφαλής ludricus, ἀροσσοφος sapien-
 tissimus. In aliis vero compositis ἀρο- non summam rei significat sed *insidium*: ἀρομα-
 νής ⁷⁾, ἀροθώραξ ⁸⁾, ἀροκνίφαιος ⁹⁾.

42. Δῆμος Πυκνίτης] *Demus Pygis* urbis civis. Fictum hoc gentile quid sibi velit quisvis statim intellegit, nec minus disertum est proprium domini nomen; hoc tamen e vitae communis usu desumpsit comicus suosque nunc in usus detorsit, nam minime inauditum viro-
 rum nomen erat *Demus*, et vel notissimus ea aetate erat formosus ille Pyrilampis filius ¹⁰⁾. *Populum* autem artifices Graeci saepius postea certe repraesentaverunt: statuae Populi apud Pausaniam commemorantur Atheniensium ¹¹⁾ et Lacedaemoniorum ¹²⁾, pictae imagines Demi et Democratiae ¹³⁾; longe autem clarissima fuit tabula, qua Parrhasius

Populum Atheniensem pinxit varium: iracundum iniustum inconstantem, eundem exorabilem clementem misericordem, excelsum gloriosum humilem, ferocem fugacemque; cui noster locus totaque Equitum fabula videtur esse observata.

— δύσκολον] vid. quae ad Ran. 82 observavi.

43. ὑπόκωφον] *surdaster*, et ita quidem ut nihil audiat nisi quod sibi gratum sit ¹⁴⁾. Vix dubito quin hunc locum in mente habuerit Plato ¹⁵⁾, cum dixit εἰς τὸν δῆμον δεῖ θεμοῖς ναυκλήρῳ ἰαχυρῶ μὲν ὑπόκωφον δέ ¹⁶⁾.

— τῆ προτέρᾳ νουμηνίᾳ] *proximis nundanis* ¹⁷⁾.

47. ὑποπεσῶν τὸν δεσπότην] *domino se insipientem* ¹⁸⁾. Propria *eubendū* vis apparet Thucydidis loco ¹⁹⁾, ubi Syracusanorum cymbae dicuntur in pugna navali ὑποπίπτειν εἰς τοὺς τειροῦς triremium Atheniensium. Simillima autem sunt observanda de verbo ὑποτρέχειν, quod proprie significat *succurrere ictui* ²⁰⁾, translato vero sensu dicitur de eo qui *obsequio aliquem colit* ²¹⁾. Etiam verbum ὑπείναι τινά *blanditiis decipiendi* sensu solet usur-

homines esu fabarum. Et hoc quidem de nihilo finxit hic grammaticus τοῦ κακίστου κόμματος, quisquis fuit; quamquam eius opinio nondum plane intermorta esse videtur, certe apud Blaydesium eam reperio exscriptam. — ¹⁾ Cf. fr. 594 Epinic. 1⁷ adesp. 575 Plat. Rep. 411c Leg. 791d. — ²⁾ *Allernydgist.* — ³⁾ Fr. 164. — ⁴⁾ Herodot. I 73. — ⁵⁾ Hom. β 421 etc. — ⁶⁾ Aesch. Pers. 135. — ⁷⁾ Herodot. V 42, = ὑπόμαχος; VI 75, *on the brink of madness.* — ⁸⁾ Diphil. fr. 46, = ὑποπικωκός, vid. ad Vesp. 1194. — ⁹⁾ Hes. Oper. 567. — ¹⁰⁾ Vid. Vesp. 98. — ¹¹⁾ I 1 § 3 et 3 § 4. — ¹²⁾ III 11 § 8. — ¹³⁾ I 3 § 2; item apud Plinium H. Nat. XXXV 40. — ¹⁴⁾ *Oostindisch doof.* Vid. vs. 1346 sqq. — ¹⁵⁾ Rep. 488a. — ¹⁶⁾ Quae verba sunt Aristotelis Rhetor. III 4. Adiectivo ὑποκώφον Plato etiam Protag. 334d usus est. — ¹⁷⁾ Cf. Vesp. 171. — ¹⁸⁾ Item ὑποπίπτειν Demosth. XLV § 65, ὑποπικτωκός fr. 625 Aeschin. III § 116 Demosth XLV § 63. — ¹⁹⁾ VII 40 § 5. — ²⁰⁾ Hom. Φ 68 x 328 Antiphont. Tetral. II 2 § 4. — ²¹⁾ Vid. Eur. Or. 670.

ἤκαλλ', ἐθάπευ', ἐκολάκευ', ἐξηπάτα
κοσκυλματλοῖς ἄκροισι, τοιαυτὶ λέγων

50

„ὦ Δῆμε, λούσαι πρῶτον ἐκδικάσας μίαν“
„ἐνθού, ῥόφησον, ἔντραγ', ἔχε τριώβολον“.

49. ἄκροισι] σαθροῖσι Helbig, σαπροῖσι Kock. Sed quid sint κοσκυλμάτια aliunde nescimus; fac autem scholiis fidem esse habendam, non facile dixerit quispiam quomodo servus dominum „putribus loris decipere“ poterit.

pari¹⁾. Artissime autem cognatus est praepositionis ὄπο- usus ad *impedimentum* aliquod significandum in verbis ὄποθεῖν²⁾, ὄποτριχεῖν³⁾, ὄποψωνεῖν⁴⁾, ὄπομυσθαῖν⁵⁾, ὄπομνάσθαι⁶⁾, ὄπολαμβάνειν *subducere*⁷⁾ vel *interpellare*, ὄποκρούειν *interpellare*⁸⁾, ὄποραπάζειν *praeripere*⁹⁾, aliis.

48. ἤκαλλε] rarum hoc est verbum; quod proprie, ut latinum *adulari*, dicitur de canibus¹⁰⁾. Itaque mordacissima sunt Pelei verba¹¹⁾ Menelao exprobrantis quod *προδοῦν κύνια αἰκάλλων* cum uxore adultera in gratiam redierit; nam *adulari* si turpe est, *cani adulari* eique perfidissimae, id demum ultimi est opprobrii¹²⁾. In eadem autem imagine versatur verbum *σαίνειν τινά*, quod propria vi *causam iactandi* utitur¹³⁾, translato vero *ablandiendi* sensu a poetis usurpari solet¹⁴⁾.

49. κοσκυλματλοῖς ἄκροισι] obscura et vix integra. Voce κοσκυλματλοῖς *coriorum ramenta* significari perhibet scholion;

quod si verum est, conferri possunt quae ad Ran. 819 sunt allata et latinum *quiesquiliae*.

50. *O Deme, litem unam iudica priusquam balneatum eas*. Etiam Vesp. 595 in simillima sententia omissum est obiectum *δικην*¹⁵⁾, quod e verbo *δικάσαι* facillime repetitur; qui locus commentarii est instar. Vid. etiam ad Ran. 693. Verbum *ἐκδικάζειν* legitur etiam vs. festivo Eccl. 984¹⁶⁾, nostro autem loco praeter expectationem intermisceret verbis *κοενανδί*, ut mox vocabulum *τριώβολον*.

51. ἐνθού] cf. substantivum *ἐνθουσι* vs. 401.

— *ἔντραγε*] cf. versus nostro simillimus Vesp. 612. Serius autem verbis reddita haec habes apud Demosthenem¹⁷⁾: ἐξ οὗ δὲ οἱ διερωτῶντες ὁμᾶς οὗτοι πεφῆναισι ῥήτορες; „τί βούλεισθε; τί γράψω; τί ὁμῖν χαρίσωμαι;“ *προσιέποται τῆς παρανομίας χάριτος ἐκ τῆς πόλεως πράγματα*.

— *ἔχε*] *en accipe, tene*¹⁸⁾. Cf. imperativi *αἶρε φίρε οἶσε*¹⁹⁾.

¹⁾ Vid. infra vs. 269 (459?) Epicrat. fr. 9¹ Platon. Criton. 53e Soph. Oed. R. 386 Philoct. 1007 etc. — ²⁾ Infra vs. 1161 Xenoph. Venat. III § 8. — ³⁾ Vs. 676 (ubi vid.) et 742. — ⁴⁾ Ach. 842. — ⁵⁾ Plut. 725. — ⁶⁾ Hom. χ 38. — ⁷⁾ Herodot. VI 27 Thuc. I 68 § 4, 121 § 3, 143 § 1 etc. — ⁸⁾ Ach. 38 Eccl. 256, 588, 596 Plat. Eryx. 395e Aeschin. I § 35. — ⁹⁾ Herodot. V 50 etc. — ¹⁰⁾ Bekk. Anecd. p. 21. — ¹¹⁾ Eur. Andr. 630. — ¹²⁾ Cf. praeterea infra vs. 211 Thesm. 869 Soph. Oed. R. 597 *οἱ σέθεν χριζόντες αἰκάλλουσι με* (sic Musgrave, cod. *ἐκαλοῦσάι με*). — ¹³⁾ Vs. 1031 Hom. ρ 302 Hes. Theog. 771 etc. — ¹⁴⁾ Pind. Ol. IV 4 Pyth. I 52 II 82 Aesch. Prom. 835 Sept. 383, 704 Agam. 725, 1665 Choeph. 194 Soph. Ant. 1214 Oed. Col. 320 fr. 508 Rhes. 55 Eur. Hippol. 862 Ion. 685 etc. — ¹⁵⁾ Perperam in scholio dicitur: *λείπει „ἡμίραν“*. — ¹⁶⁾ Vid. praeterea [Xen.] Rep. Athen. III § 2. — ¹⁷⁾ III § 22. — ¹⁸⁾ *Tenez, daar hebt ge...*; item vs. 490, 493, 948, 1187, 1384 Ach. 1121 Vesp. 1135, 1149 Pac. 1193 Av. 935 Lys. 534 Ran. 270, 532. — ¹⁹⁾ De quibus vid. ad Ran. 498.

„βούλει παραθῶ σοι δόρπον;“ — εἴτ' ἀναρπάσας
 ὃ τι ἂν τις ἡμῶν σκευάσῃ τῷ δεσπότη,
 Παφλαγῶν κηχάρισται τοῦτο. καὶ πρόην γ' ἔμοῦ
 μᾶζαν μεμαχότος ἐν πυέλῳ Λακωνικῆν,
 πανουργότατά πως παραδραμῶν ὑφαρπάσας

55

52. δόρπον] δείπνον P perperam.

53. Post δεσπότη interpunxit Hartman.

55. πυίλῳ OFHermann] πύλῳ (Πύλῳ) codd.; ἐν Πύλῳ non pinsitur sed pugnatur, et ab iocosa hac argumenti expositione proprium illud nomen alienum est. Cf. vs. 1060.

56. παραδραμῶν V et Suidas s. v. μᾶζα] περιδραμῶν R et plerique; quod suo loco legitur compositum e. g. Vesp. 138 Ran. 193, hic vero circumvenire, περιμέναι (vs. 1142) debet significare, quo sensu alias non invenitur usurpatum.

52. *Vin etiam coenam vesperinam tibi arponam* ¹⁾? Hac aetate τὸ ἔριστον, unde olim homines diei initium fecerant, medio fere diei tempore sumebatur ²⁾, τὸ δείπνον autem non brevi post meridiem fiebat, ut aevo heroico ³⁾, sed circa diei finem ⁴⁾, quo tempore δορπίσαι homines olim fuerant soliti ⁵⁾. Itaque δόρπον vix ullus iam erat usus, nisi forte gulosis homuncionibus vel senibus aegrisve, quorum vires crebro cibo essent sustentandae. Remansit tamen vox δορπηστῆς ad noctis ingruentis tempus significandum ⁶⁾. Sic inter nostrates coena pergīt *middagmaal* vocari, etiamsi quinta vel sexta hora pomeridiana sumatur.

— παραθῶ] arponam ⁷⁾.

54. κηχάρισται in posterum huius beneficii χάρις αὐτῷ καίται. Cf. *νενόμικα peritatum habeo* ⁸⁾.

55. μεμαχότος] *cum paratam haberem equidem* ⁹⁾. Eadem metaphora comicus utitur infra ¹⁰⁾.

— ἐν πυίλῳ] polentam ἐν μάκτρα sive καρδόπῳ ¹¹⁾ depserē solebant homines; minime tamen absurde servulus *alveo* aliquo ¹²⁾ ita usus esse iocī causa nunc fingitur, quemadmodum Cleonymus in *mortario* polentam olim sibi parasse perhibebatur ¹³⁾. Vid. ad Vesp. 141. Contrario usu Eupolis (?) *labrum* aliquando voce μάκτρα nescio quam ob causam designavit ¹⁴⁾. Similis autem verborum lusus est infra ¹⁵⁾.

56. παραδραμῶν] *praeverrens* ¹⁶⁾. Cf. περιμέναι eodem sensu adhibitum ¹⁷⁾, item περιλαύνειν ¹⁸⁾. Similis est metaphora in usitatissimo *superandi* verbo ὑπερβάλλειν vel ὑπερβάλλεσθαι ¹⁹⁾ eiusque synonymis ὑπερτοξέειν ²⁰⁾, ὑπερακοντιέειν ²¹⁾, ὑπερπαίειν ²²⁾, cf. etiam verbum poeticum

¹⁾ *Willt ge soms ook soupereren?* — ²⁾ Vid. e. g. Vesp. 300 sqq. — ³⁾ Vid. ad A 86 i 58. — ⁴⁾ Vid. e. g. Eccl. 652 vel Lys. I § 22 vel Eubul. fr. 119. — ⁵⁾ T 208 32 2 v 34 etc. — ⁶⁾ Vesp. 103 Xen. Anab. I 10 § 17. — ⁷⁾ Verbum redit vs. 57, 778, 1205, 1223 Ach. 85 Cratet. fr. 14^b Eubul. 80 Alex. 152 Sositrat. 153 etc.; vid. etiam vs. 1215. — ⁸⁾ Vs. 714, item Ach. 993 Vesp. 1049 Antiphan. fr. 68¹¹ Axionici 6⁸ Timocl. 8⁸. — ⁹⁾ *Toen ik ... klaar had staan.* — ¹⁰⁾ Vs. 1166 sq. — ¹¹⁾ Ran. 1159. — ¹²⁾ Nam haec est primitiva vocis vis, vid. Hom. ε 553. — ¹³⁾ Nub. 676. — ¹⁴⁾ Fr. 136. — ¹⁵⁾ Vs. 1060 et 1062; vid. etiam ad Ran. 427. — ¹⁶⁾ Item vs. 1353. — ¹⁷⁾ Vs. 277, 330 Hom. A 132 etc. — ¹⁸⁾ Vesp. 1050, ubi propria verbi vis clare apparet. — ¹⁹⁾ Vs. 409, 890 etc. — ²⁰⁾ Ach. 712 Aesch. Suppl. 473 et ad Nub. 944. — ²¹⁾ Vs. 659 Av. 363, 825 Plut. 666 Diphil. fr. 66⁸. — ²²⁾ Eccl. 1118.

αὐτὸς παρέθηκε τὴν ὑπ' ἐμοῦ μεμαγμένην.
 ἡμᾶς δ' ἀπελαύνει, κοῦκ ἐξ τὸν δεσπότην
 ἄλλον θεραπεύειν, ἀλλὰ βυρσίην ἔχων
 60 δειπνοῦντος ἐστὼς ἀποσοβεῖ... τοὺς ῥήτορας.
 ἕδει δὲ χρησμούς· εἶθ' ὁ γέρων σιβυλλῆ,
 ὃ δ' αὐτὸν ὡς ὄρε μμακκοκότα,
 τέχνην πεποίηται τοὺς γὰρ ἔνδον ἄντικρος

57. αὐτὸς] αὐτὴν Suidas l. l.

60. ῥήτορας] fuit cum olivata conicerem, vulgatum nimis apertum esse ratus.

61. εἶθ' ὃ] ὃ δὲ R.

62. μμακκοκότα] -ηκότα R. In futuro μακκοῶσω scribendum esse dicitur Etym. M. 202,7, primitus autem fuisse μακκοῖαν observat Zacher. || Post hunc versum aliquid intercidisse, significandum enim fuisse quid in artis aliquam formam redegerit Paphlago, suspicatus est Piccolomini; sed vid. commentarius.

ὀπερβαίνειν et pedestre παραβαίνειν de iis qui ius transgrediuntur dicta ¹⁾).

57. παρίσθηκε] vid. ad vs. 52.

58 sq. τὸν δεσπότην | ἄλλον θεραπεύειν] vid. ad Vesp. 429.

59. βυρσίην ἔχων] pro μυρσίην ἔχων. Eidem ioco infra ²⁾ noster indulsit. Ambigua autem haec sunt; nam aut possumt verti coronatus ³⁾ aut virgulam myrteam — immo coriaceam μυισόβην nescio quam ⁴⁾ — manu tenens, qua fuget muscas Demi coenam avide circumvolitantes, μονοφαγίστατος scilicet ipse ⁵⁾.

60. ἀποσοβεῖ τοὺς ῥήτορας] de verbo vid. ad Ran. 45 et cum toto versu cf. infra vs. 1038 et Vesp. 597.

61. ἕδει δὲ χρησμούς] quod vs. 818 dicitur χρησμοφδεῖν ⁶⁾. Teste Thucydide bello ingruente χρησμολόγοι ἦδον χρησμούς παντοίους, ὡς ἀκροῶσθαι ἕκαστος ὄργα ⁷⁾.

— σιβυλλῆ] malo sibyllino corripitur. Cum novo hoc verbo, quo novum suae aetatis morbum designavit comicus, con-

ferantur κορυβαντιᾶν ⁸⁾, σοφιστιᾶν ⁹⁾, alia ¹⁰⁾.

62. μμακκοκότα] verbum de fatuis hominibus fuisse usurpatum ¹¹⁾ docet contextus, sed ignotae est originis et ut prorsus obsoletum commemoratur a Luciano ¹²⁾. Ad eandem stirpem referendum videtur nomen Maccus, quod stupidae fabularum Atellanarum personae erat proprium. Cum voce Laconica μάκκος ¹³⁾ ligo componit Zielinski, a verbo μακεῖν μηκῶσθαι vix probabiliter repetit Zacher ¹⁴⁾.

63. τέχνην πεποίηται] eodem semper artificio ulitur ¹⁵⁾. Cf. e. g. Lys. I § 16 ταύτην γὰρ τέχνην ἔχει de adultero dictum, cui studium est unicum mulierculas captare ¹⁶⁾, vel Demosth. XXXVII § 53, ubi fenestores inclementes dicuntur τέχνην τὸ πρᾶγμα πεποιήμενοι nihil praeter suum ipsorum lucrum curare. Quilibet locis locutioni τέχνην ποιεῖσθαι (ἔχειν) constanter addi solet accusativus ¹⁷⁾ vel infinitivus, servuli vero nostri negli-

¹⁾ Item nostra *overtreffen* et *overtreden*. Vid. etiam quae de verbo *περιλαμβάνειν* et similibus ad vs. 290 sunt observata. — ²⁾ Vs. 449. — ³⁾ Vid. infra vs. 1227 sqq. — ⁴⁾ Cf. Menandr. fr. 503 Anaxipp. 7. — ⁵⁾ Cf. Vesp. 923. — ⁶⁾ Vid. etiam vs. 961 sqq. — ⁷⁾ II 8 § 2 et 21 § 3. Cf. etiam Herodot. V 90 sq. et 93 et infra ad vs. 123. — ⁸⁾ Vesp. 8. — ⁹⁾ Enbulid. fr. 1. — ¹⁰⁾ Vid. ad Nub. 183. — ¹¹⁾ Vs. 396 et fr. adesp. 1210 redit. — ¹²⁾ XXXIV § 19. — ¹³⁾ Hesyeh. — ¹⁴⁾ Coll. Cratini fr. 43. — ¹⁵⁾ *Dan houdt hij er een vast systeem op na.* — ¹⁶⁾ *Daar maakt hij zijn beroep van, dat is zijn specialiteit.* — ¹⁷⁾ Ut supra *ταύτην* et *τὸ πρᾶγμα*.

65 ψευδῆ διαβάλλει. κᾶτα μαστιγούμεθα
 ἡμεῖς, Παφλαγῶν δὲ περιθίων τοὺς οἰκέτας
 αἰτεῖ, ταράττει, δωροδοκεῖ, λέγων ταδί
 „ὄρατε τὸν Ὑλαν δι' ἐμὲ μαστιγούμενον;
 „εἰ μὴ μ' ἀναπέισετ', ἀποθανεῖσθε τήμερον.“
 ἡμεῖς δὲ δίδομεν· εἰ δὲ μὴ, πατούμενοι
 70 ὑπὸ τοῦ γέροντος ὀκταπλάσια χέζομεν.

(Ad conseruum:)

νῦν οὖν ἀνύσαντε φροντίσωμεν, ὧ ἀγαθέ,
 ποῖαν ὁδὸν νῶν τρεπτέον καὶ πρὸς τίνα.

OIKETHS A (Nic.).

κράτιστ' ἐκείνην τὴν „μολωμεν“, ὧ ἀγαθέ.

OIKETHS B (Dem.).

75 ἀλλ' οὐχ οἶόν τε τὸν Παφλαγόν' οὐδὲν λαθεῖν
 ἐφορᾷ γὰρ αὐτὸς πάντ'. ἔχει γὰρ τὸ σκέλος

66. ταράττει] μεταται Naber (ut vs. 775). || ταδί Brunck] τάδε codd.

68. ἀναπέισετ'] -σητ' V B et plerique.

70. ὀκταπλάσια R] -ον V et plerique.

72. Niciae dat B, item vs. 74—79 et 80^b sq., Demostheni autem vs. 78 et 80^a. ||
 ἦν Pierson] νῶ(ι) vel νῶ(ν) codd. (νῦν A). Cf. Vesp. 1514 Av. 1237.

73. τὴν] ἦν R, ἦν Bergk male, nam μολεῖν non est verbum dictionis comicae,
 et post κρᾶτιστόν ἔστιν (id quod observavit Sobolewski) requiritur infinitivus.

75. αὐτός] οὗτος R (cf. vs. 1062).

gentius nunc procedit sermo. Qui accu-
 ratius loquenti sic fere fuerat concin-
 nandus: τίγην δὲ ταύτην πεποιήται χρη-
 σμφοδῆν ἄρχεται, καὶ ἰπαιτα τοῦ γέροντος
 σιφυλλιώντος καὶ μαμακκοακότος, τῶν Ἰνδῶν
 τινὰ ἄντικρυς ψευδῆ διαβάλλει κᾶθ' οὗτος;
 μὴν μαστιγοῦται, Παφλαγῶν δὲ τοὺς ἄλλους
 περιθίων αἰτεῖ κτ.

64. Fortasse conferendae sunt Calli-
 strati querelae Ach. 380.

66. Cf. fr. 219: ἴσιον, ἦπουν χρέματ',
 ἠπειλῶν, ἰσυκοφάντων. Praeterea vid. vs.
 775 et de verbo ταράττειν ad vs. 251,
 de verbo δωροδοκεῖν ad Ran. 361.

67. Ὑλαν] non de nihilo hoc nomen
 nunc fingi suspicetur quispiam, qui ta-

men vir eo significetur hodie nescimus.

69 sq. πατούμενοι... χέζομεν] vid. Lys.
 440 Nub. 1387 et de verbo πατεῖν ad
 Nub. 1359.

71. ἀνύσαντε] vid. ad Vesp. 30 et ad
 Ran. 606.

72. τρεπτέον] i. e. χρῆ τρεπίσθαι.

73. κρᾶτιστα] vid. ad vs. 30.

— ἐκείνην] quam primo commendavi.

— τὴν „μολωμεν“] cf. Vesp. 666 oi
 „οὐχ] προδώσω κτ.", infra vs. 945 oi
 πολλοὶ τοῦ ὀβολοῦ. Fortasse etiam in ver-
 bis corruptis Ach. 1093 eiusmodi quid
 latet.

75. ἐφορᾷ... πάντα] perinde atque sol¹).
 Ipsius Cleonis aliquod dictum nunc

¹) Hom. I' 277 etc.

τὸ μὲν ἐν Πύλῳ, τὸ δ' ἕτερον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.
 τοσόνδε δ' αὐτοῦ βῆμα διαβεβημένος
 ὁ πρῶτος ἐστὶν αὐτόχημ' ἐν Χάοσιν,
 τὰ χειρ' ἐν Αἰτωλοῖς, ὁ νοῦς δ' ἐν Κλωπιδῶν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

80 κράτιστον οὖν νῶν ἀποθανεῖν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

ἀλλὰ σὸσκει

ὄπως ἂν ἀποθάνοιμεν ἀνδρικώτατα.

79. νοῦς δ'] δὲ νοῦς V alii.

80^b sq. In codd. excepto B (vid. ad vs. 72) continuantur Niciae, vs. 82 vero datur Demostheni, versus 83 autem in V aliisque est Niciae. Correxerit Sauppe.

81. ἀποθάνοιμεν] -νοῦμεν V B alii (ut *ποτιανῶν*, cf. vs. 917, 925 sq.).

rideri verisimile fit collatis Eupolidis verbis in Aurea Aetate ¹⁾, quae hisce annis data est fabula: ὃ καλλίστη πόλι πασῶν ὄσας Κλίον ἐφορᾷ. Vid. etiam infra ²⁾ Paphlagonis verba: ἤμ' οὐ λήθηθεν οὐδέεν.

77. τοσόνδε] hoc dum dicit servus, pedes suos latissime divaricat: *tam ingenti quam ego nunc passu crura diducens* ³⁾.

78. Cf. Vesp. 1493. Falsissimum est quod in scholio V dicitur: ἤμα δὲ τοῦς εὐρυπρῶκτους διασύρει, falsius etiam quod in B: ὡς εὐρύπρῶκτον διαβάλλει. Immo vel nimis severum morum magistrum se praestabat Cleon ⁴⁾. *Chaosm* nomine etiam Ach. 604 verbum *κεχηρῆναι* iocose indicatur. Saepe autem his annis mentio facta est illorum barbarorum Coreyrae vicinorum, qui anno 429 ad Stratum ab Acarnanibus Atheniensium sociis gravi clade sunt affecti ⁵⁾.

— αὐτόχημα] idem fere valet quod *ἀντικρυς*. Cf. adesp. fr. 26 αὐτόχημα *Χαιρεφῶν*, fr. 1525 αὐτόχημα *κακόν*, Lucian. LXXIII § 13 κλύδωνα αὐτόχημα θαλάττιον et vulgatum *παραχημα*. Similis con-

formationis sunt αὐτόδηλος ⁶⁾, αὐτόδαξ ⁷⁾, αὐτόπρημος ⁸⁾, αὐτόβοσι ⁹⁾, αὐτόκαχον ¹⁰⁾, et epica αὐτοσχεδόν (αὐτοσχεδίη, αὐτοσταδίη), αὐτόδιον, αὐτόφεται, αὐτήμαρ, αὐτοσυχή.

79: Simillimum verborum lusum est in Marci Argentarii epigr. 5 ¹¹⁾: *Μειγρόνη Σικίλη πάρος ἦσθ' ἄ μοι ὡς δ' ἐγενήθη | Αἰτωλή, καὶ ἐγὼ Μήδος ἰδοῦ γίγονα*. — *Delolorum* frequens iam erat nomen post proelia a Demosthene anno 426 illie gesta ¹²⁾. *Κλωπιδῶν* autem, i. e. *furum* (κλωπῶν), festive fingitur regio quaedam ad imitationem nominis *Κρωπιδῶν*, qui demus erat tribus *Leontidis* ¹³⁾. Cf. *Κόρημος* vs. 899, *Βαλλήραδο* Ach. 234, *Χωλιδῶς* Ach. 406, *Μαχρασοῦσιος*; Eccl. 362, *Κεφαλῆσιον* Av. 476, *Παιονίδης*; Lys. 852, *Ἀναφλάσιος*; Ran. 427 (ubi vid.), *Ὀρνεῖ* Av. 399. Quod autem notatu est dignissimum, ipsa illa, quae ex Aristophanis nunc ingenio ludibundo prodiit, nominis forma in inscriptione quadam saeculi IVⁱ extat absque omni ioci suspitione ¹⁴⁾.

80. κράτιστον] vid. ad vs. 30.

¹⁾ Fr. 290. — ²⁾ Vs. 862. — ³⁾ Cf. supra vs. 21 Ach. 120 Ran. 1029. — ⁴⁾ Vid. vs. 877. — ⁵⁾ Thucyd. II 80 sq. — ⁶⁾ Vesp. 463. — ⁷⁾ Pac. 607 Lys. 688. — ⁸⁾ Ran. 902. — ⁹⁾ Thucyd. al. — ¹⁰⁾ Fr. adesp. 658. — ¹¹⁾ Contulit Brunck. — ¹²⁾ Thucyd. III 94 sqq. — ¹³⁾ Cf. Thucyd. II 19 § 2. — ¹⁴⁾ CIA. II 788 A 13, Meisterhans Gramm. d. att. Inschr. ² p. 63.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

πῶς δῆτα, πῶς γένοιτ' ἂν ἀνδρικότατα;

(Aliquantisper secum reputat.)

βέλτιστον ἡμῖν αἷμα ταύρειον πιεῖν·

ὁ Θεμιστοκλέους γὰρ θάνατος αἰρετώτατος.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

μὰ Δ' ἄλλ' ἄκρατον οἶνον ἀγαθοῦ δαίμονος·

ἴσως γὰρ ἂν χρηστόν τι βουλευσαίμεθα.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

ἰδοῦ γ', „ἄκρατον“! περὶ πότου γοῦν ἐστὶ σοί!

84. αἰρετώτατος vHerwerden] -τερος codd.

86. βουλευσαίμεθα] -σώμεθα V alii, -σαιμεθ' ἂν Meineke.

87. Ante vs. 86 collocat Meineke, pro πότου γοῦν scribens πότον νοῦς. Vulgatam sanam duco; vid. commentarius. || πότου] ποτοῦ codd. fere omnes. || γοῦν] γὰρ V², οὖν R.

82. πῶς... πῶς] vid. ad Nub. 79.

83 sq. In ultima rerum desperatione παρατραγῶδῶν servus imitatur Sophoclis versiculum in scholiis allatum: ἡμοὶ δὲ λῦστον αἷμα ταυρείον πιεῖν¹⁾. Quem cum scripsit Sophocles, fortasse Herodoti sui, ut saepe, recordabatur, Psammenitum αἷμα ταύρου πίνοντα ἀποθανεῖν παραχρῆμα referentis²⁾. Nempe sanguinem taurinum subitam mortem afferre veteres credere miro errore, quem vocem aliquam Asiaticam vel Aegyptiacam male intellectam peperisse suspicor; atque inventus est adeo qui rei causam exponeret³⁾: nimirum citissime coagulari taurorum sanguinem⁴⁾, itaque eos qui biberint suffocare. Ad Themistoclem autem quod adinet, morbo extinctum scripsit rerum gravissimus auctor Thucydides⁵⁾, spreta quorundam opinione ἐκούσιον φαρμάκῳ eum vitam finivisse. Nempe cum taurum immolavisset, exceperisse

sanguinem patera et eo poto mortuum concidisse fuere qui perhiberent⁶⁾. Ingeniosissima autem est Rubensohni coniectura, Magnesiae natam esse hanc fabellam; nimirum in huius urbis foro statuam ei publice fuisse dedicatam ut urbis ἀρχηγέτη, in illo autem monumento eum fuisse representatum bove recens mactato ad aram adstantem pateramque manu tenentem⁷⁾.

85. ἀγαθοῦ δαίμονος] vid. ad Vesp. 525⁸⁾.

87. ἰδοῦ γε] vid. ad Ran. 1205.

— γοῦν] scilicet⁹⁾. Etiam Thesm. 845 Eccl. 794 Eur. Med. 504 Hel. 1227 ironice sic usurpatur particula.

— ἐστὶ σοί] agitur de...¹⁰⁾. Cf. Eur. Iph. Taur. 813 χρυσης ἀρνὸς ἦνικ' ἦν πέρι, Lys. XII § 74 οὐ περὶ πολιτείας ὄμιν ἴσται ἀλλὰ περὶ σωτηρίας, Isocrat. XXI § 12 ὥστε μὴ περὶ τούτου εἶναι Νικίᾳ θῆρας συκοφαντῶν ἐλλότρια λήψοιτο, ἀλλ' ἄρας

¹⁾ Fr. 185. — ²⁾ III 15. — ³⁾ Vid. schol. ad Nicandr. Alexiph. 312. — ⁴⁾ Aristot. Hist. An. III 19. — ⁵⁾ I 138 § 4. — ⁶⁾ Vid. schol., Cic. Brut. § 43, Diod. Sicul. XI 58, Plut. Themist. 31, Nepot. Themist. 10. Etiam Plutarch. Mor. 168f Pausan. VII 25 § 8 Plin. H. Nat. XXVIII 41 sunt conferendi. — ⁷⁾ Teste numo aereo, de quo vid. Athen. Mitteil. 1896 p. 18—26 et Wachsmuth Rh. Mus. 1897 p. 140—143. — ⁸⁾ Athen. p. 38d, Preller Myth. I⁴ p. 542 sq. — ⁹⁾ Nos: dan ook nog al...! — ¹⁰⁾ Het is om... te doen, es geht um...

πῶς δ' ἂν μεθύων χρηστόν τι βουλευσάιτ' ἀνὴρ;

OIKETHΣ B (Dem.).

ἄληθες, οὕτος; κρουνοχυτρολήραιοι ἐί.

90

οἶνον σὺ τολμᾶς εἰς ἐπίνοιαν λοιδοροεῖν;
οἶνου γὰρ εὖροις ἂν τι πρακτικώτερον;
ὄρξ, ὅταν πίνωσιν ἄνθρωποι, τότε
πλουτοῦσι, διαπράττουσι, νικῶσιν δίκας,

89. κρουνοχυτρολήραιοι] -ος duo odd. habent a manu secunda; Bentley οὕτωσι κρουνοχυτρολήραιοι ἐί (coll. Plutarch. Mor. 136) vel ὁ κρουνοχυτρολήμιον (coll. Plut. 581), Bergk κρουνοχυτρολήμαϊος (coll. Diogenian. V 63) vel κρουνοχυτρολήμαϊος, Fritzsche κρουνοχυτρολήμαιος, -ληρός τις Blaydes, alii alia. || ἐί] *ὦν (sine interpunctione)?

90. ἐπίνοιαν] ἀπόνοιαν Sylburg male, hoc enim significaret: *ideone vinum spernis, quod ad rerum desperationem homines adducat?* — qualis hinc aliena est sententia.

91. Aliunde invecum putat Kock.

92. ἄνθρωποι] ἄνθρωποι codd.

μηδὲν ἀδικῶν κακόν τι πείσοιτο, Demosth. XXIV § 5 *περὶ τοίνυν αὐτοῦ τούτου νόν ὑμῖν ἴσται, πότερον... ἢ κτέ.*; fortasse etiam Thucyd. IV 63 § 2 huc facit, si verba tradita sic sunt supplenda: οὐ περὶ τοῦ τιμωρήσασθαι τινα <ἴσται>. Qualibus locis mente addi potest ὁ ἀγών ¹⁾.

89. ἄληθες, οὕτος;] item Vesp. 1412 Av. 1048. De pronomini usu vid. ad Vesp. 1.

— κρουνοχυτρολήραιοι ἐί] *nugaris*, quippe ὑδατοπωτῶν ²⁾, ἄνθρωπος ὢν ὑδατοπότης ³⁾, *aquae potor*, quales homines οὐδὲν σοφὸν εἰκότουσιν ⁴⁾. In epitheto ioculariter ficto quid sibi velit κρουνοῦ nomen apertum est, sed χυτρῶν sive *ollarum* mentio non satis perspicua.

90. *Tunc audes perhibere vinum ad ingenium acuendum parum valere?* Praepositio εἰς h. l. valet *quod adinet ad*, ut Xenoph. Anab. II 6 § 80 οὐδὲις εἰς φίλιαν αὐτοῦς ἐμίμωτο vel Hellen. VII 4 § 80 οἱ Ἕλληται εἰς τὰ πολεμικὰ καταφεροῦντο.

91. Vinum non corporis tantum vires reficit ⁵⁾ sed etiam mentem reddit acutiorem et velociorem: ἢ ἐρὸξ ἄριστόν ἴσται εἰς εὐβουλίαν ⁶⁾. Quapropter Persae et Germani inter pocula deliberare solebant ⁷⁾; vid. etiam Aristophanis iocus Lys. 1228 sqq.

92 sqq. *Quid non ebrietas designat? Operta recludit, | spes iubet esse ratas, ad proelia trudit inertem, | sollicitis animis onus eximit, addocet artes. | Fecundi calices quem non fecere disertum! | Contracta quem non in paupertate solutum* ⁸⁾. — Festivus est commentator nescio quis in scholiis ex hisce vini laudibus efficiens ipsum Aristophanem nonnisi ebrium comoedias scripsisse, ἵνα μὴ νήφων δευλίση κωμῶδεῖν μεγάλους ἄνδρας. Sic igitur aliquando lectus est comicus! Quamquam etiam a recentioribus huiusmodi nugae nimis diu sunt repetitae.

92. ὄρξ] vid. ad Nub. 662 et 826.

93. διαπράττουσι] cf. Plut. 217, 378.

— νικῶσιν δίκας] item Vesp. 561; cf. Nub. 99.

¹⁾ Quod legitur e. g. Thuc. III 44 § 1 VI 11 § 7. — ²⁾ Cratin. fr. 288 Herodot. I 71. — ³⁾ Phrynich. fr. 69. — ⁴⁾ Cratin. fr. 199 (Athen. 39c) Hor. Epist. I 19 init.; vid. etiam infra vs. 349. — ⁵⁾ Hom. Z 261 etc. — ⁶⁾ Theopomp. fr. 62⁴. — ⁷⁾ Herodot. I 133 Tacit. Germ. 22. — ⁸⁾ Hor. Ep. I 5, 16 sqq.

95 εὐδαιμονοῦσιν, ὠφελουῖσι τοὺς φίλους.
ἀλλ' ἐξένεγκέ μοι ταχέως οἶνον χόα,
τὸν νοῦν ἐν' ἄρῳα καὶ λέγω τι δεξιόν.

OIKETHΣ A (Nic.).

οἶμοι, τί ποθ' ἡμᾶς ἐργάσει τῷ σῶ πτότῳ;

OIKETHΣ B (Dem.).

ἀγάθ'· ἀλλ' ἐνεγκ'.

(Domum intrat Nicias.)

ἐγὼ δὲ κατακλιθήσομαι.

100 ἦν γὰρ μεθυσθῶ, πάντα ταυτὶ καταπάσω
βουλευμάτων καὶ γνωμιδίων καὶ νοιδίων.
(Recumbit Demosthenes. Redit Nicias cum lagena et poculo.)

SCENA SECUNDA.

Eidem.

OIKETHΣ A (Nic.).

ὡς εὐτυχῶς ὅτι οὐκ ἐλήφθην, ἐνδοθεν
κλέπτων τὸν οἶνον.

OIKETHΣ B (Dem.).

εἰπέ μοι, Παφλαγῶν τί δρᾷ;

OIKETHΣ A (Nic.).

ἐπίπαστα λειξᾶς δημιόπραθ' ὁ βράσκανος

97. πτότῳ] ποτῷ V R et plerique.

101. εὐτυχῶς] ἠτύχῃσ' (α) Reiske (ut Plat. Hipp. Mai. 258 e).

96. ἄρῳα] translato hoc verbi sensu etiam Xen. Conv. II § 24 Plat. Phaedr. 276 d Rep. 550 ὁ utuntur. Cf. κατάρθειν Ach. 658.

97. τῷ σῶ] isto de quo tam multus est Cf. e. g. infra vs. 275, Eur. Hipp. 113 τὴν σὴν Κύπριν, Herc. 295 τὴν σὴν ἰλιπίδα ¹⁾).

98. κατακλιθήσομαι] vid. Vesp. 1208.

99. πάντα ταυτὶ] vid. Pac. 319 et ad Nub. 1037.

— καταπάσω] vid. ad Nub. 912. Quod

ad loci sensum adinet, cf. Vesp. 1044, ubi cives dicuntur poetam cum Nubes scenae commisisset inique tractasse καινοτάταις σπείραντ' αὐτὴν (Atticam) διανοίαις, et Cratini ²⁾ de se ipso verba: ἅπαντα ταῦτα κατακλύσει ποιήμασιν.

100. Expectabantur *dativi*, sed verbo *καταπάττειν* genetivos nunc iunxit poeta ad analogiam verborum *coripae*.

103. ἐπίπαστα λειξᾶς] etiam vs. 1089 delicatioris huius cibi fit mentio, item Pherecrat. fr. 130⁸, ubi *λεπαρά* vocantur.

¹⁾ Non facit huc Vesp. 1893 διὰ τὸν σὸν οἶνον. — ²⁾ Fr. 186.

ῥέγκει μεθύων ἐν ταῖσι βύρσαις ὕπτιος.

OIKETHS B (Dem.).

105 ἴθι νυν, ἄκρατον ἐγκάναξόν μοι πολλὴν
σπονδήν.

OIKETHS A (Nic.).

λαβὲ δὴ καὶ σπεισον ἀγαθοῦ δαίμονος.

(Poculum replet vino, dein Demostheni praebet.)

Ἐλχ', ἔλκε τὴν τοῦ δαίμονος τοῦ Πραμνίου.

(Bibit Demosthenes.)

104. ῥέγκει] ῥέγκει R alii.

106. Del. Halbetsma. || σπονδήν] Niciae dant V alii cum ceteris huius versus verbis. Qua in re sequendos esse suspicor, scribendum autem esse *σπονδή! coll. Pao. 433 σπονδή! σπονδή! et Menandr. fr. 292 σπονδή! δίδου σὺ σπλάγγν' ἀκολουθῶν. ποῖ βλέπεις; | σπονδή! φέρ' ὦ παῖ Σωσία. σπονδή! καλῶς. | ἔγκει. κτῆ.

107. Demostheni tribuit GHermann, quem secutus pro ἔλχ', ἔλκε τὴν Blaydes coniecit φέρ' ἔλκυσω.

Sale conditos paniculos — ad sitim excitandam nimirum — ita dictos fuisse perhibent scholia.

— δημιόπρατα] praeter expectationem additur hoc epitheton, de quo vid. Vesp. 659. Tecte sic Cleon insimulatur e bonis publicatis suum sacculum implere. Ad locutionem quod adinet, cf. Vesp. 511 δικίδιον ἐν λοπάδι πεπνεγμένον, Vesp. 1367 ἐξ ὄξους δίκη, Nub. 924 γνώμας τρώγειν¹⁾.

— βάσκανος] *malignus*. Proprie *fascinatorem*²⁾ significat, ut in proverbio τῶν γειτόνων γὰρ δυσμενὴς καὶ βάσκανος; οὐφθαλμός³⁾. Sed convicii loco vox apud veteres rara etiam Plut. 571 est adhibita, item a Sophocle⁴⁾ et Euripide⁵⁾ testibus grammaticis. Sic etiam Pherecrates⁶⁾: ὁ λαγὼς με βασκαίνει τεθνηκῶς, — quod λυπεῖν non satis accurate interpretantur veteres⁷⁾.

104. ῥέγκει] vid. ad Nub. 5.

— ὕπτιος] *stertit supinus*⁸⁾, perinde atque Cyclops ille, postquam multo mero gravatus recubuit⁹⁾.

105. ἐγκάναξον] item ad Ulixem Silenus¹⁰⁾: φέρ' ἐγκάναξον¹¹⁾, cui postquam meri aliquid gustandum praebuit Ulixes, μῶν τὸν λάρυγγα — ait — δικάναξι σου καλῶς;¹²⁾. Ex Eupolidis autem Amiciis¹³⁾ servata sunt verba: τὴν δ' αὐτὸς ἔκκαναξαι. Vox *καναχή* clarum sonum significat¹⁴⁾, et *ἐγ- ἐκ- διακαναξαι* dicitur de liquore qui non tacite lenique motu delabitur, sed sic temere cum claro strepitu *infunditur, effunditur, perfunditur*.

106 sq. Vid. vs. 85 et ad Vesp. 525.

107. ἔλκε] ut latina *trahere*¹⁵⁾ et *duære*¹⁶⁾ et germ. *zechen* de strenuo poculorum usu dicitur; sic de Polyphemo vinum oblatum deglutiente: ἰδέξα' ἔσκα-

¹⁾ Vid. etiam Vesp. 462 et fr. 151. — ²⁾ *Jettatore*. — ³⁾ Fr. adesp. 160; item Arist. fr. 592. — ⁴⁾ Fr. 855. — ⁵⁾ Fr. 1108. — ⁶⁾ Fr. 174. — ⁷⁾ Praeterea vid. Antiphan. fr. 80³⁾, 159⁴⁾. — ⁸⁾ Hor. Sat. I 5, 19. — ⁹⁾ Hom. ε 371. — ¹⁰⁾ Eur. Cycl. 152. — ¹¹⁾ Ex emendatione Piersoni; codd. *ἐκπάταξον*. — ¹²⁾ Vs. 157. — ¹³⁾ Fr. 272. — ¹⁴⁾ Hom. II 105 ζ 82 etc. — ¹⁵⁾ Hor. Epod. 14, 4 Verg. Aen. I 741 etc. — ¹⁶⁾ Hor. Od. I 17, 22 etc.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

ὦ δαῖμον ἀγαθέ, σὸν τὸ βούλευμ', οὐκ ἔμῳν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

εἴπ', ἀντιβολῶ, τί ἔστι;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

τοὺς χρησμούς ταχῦ

110 κλέψας ἔνεγκε τοῦ Παφλαγόνος ἔνδοθεν
ἕως καθεύδει.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

ταῦτ'.

(Secum:)

ἀτὰρ τοῦ δαίμονος

111. Post ταῦτ' interpunctionem omittunt V R et plerique.

σὶν τ' ἄμιστιν ἄκυσας ¹⁾. Etiam ἀέρα ἔλαιν vel σπᾶν Graece dicitur ²⁾, ut latine *spiritum ducere*.

— τήν] sc. κύλικα. Cf. verba lenae, quae mulieris cuiusdam pudicitiae insidiatur: „maritus tuus ἐκλήθηται (σου) καὶ πίποκεν ἐκ καινῆς“ ³⁾.

— Πραμίου] primitus regionis aliquis videtur hoc fuisse nomen ⁴⁾, quam alii in Caria, alii alibi quaesiverunt; sed postea omnis loci notio inde aberat, quemadmodum hodie qui de vino Burgundiaco vel Rhenano vel Campanico loquitur, non patriam uvarum cogitare solet sed vini qualitatem, ita ut Africa iam et California ferant vites Burgundiacas ceterasque. Nemppe vinum *austerum* ⁵⁾ quoddam sic vocabant ⁶⁾; Ephippus ⁷⁾ *πράμιον Δίοβιον* aliquando dixit *οἶνον παχύν τινα καὶ πολυφόρον* quem

vocat Athenaeus ⁸⁾, *densum multumque aquae ferentem admixtum*. Qualis vini sapor dulci suavique potioni opponitur in Phrynichi comici de Sophoclis arte verbis ⁹⁾: οὐ γλύξις οὐδ' ὑπόχυτος, ἀλλὰ πράμιος ¹⁰⁾.

108. Cf. Promethei Aeschylei verba ¹¹⁾: βούλευμα μὲν τὸ Διον, Ἡφαίστου δὲ χεῖρ, Eur. Cycl. 285 θεοῦ τὸ πρᾶγμα, Herodot. I 129 Ἴσραπος ἦρη, αὐτὸς γὰρ γράψαι, τὸ πρᾶγμα δὴ ἰουτοῦ δικαίως εἶναι ¹²⁾.

109. ταχῦ] nunc, ut vs. 648 (ubi vid.) sententiae praemittitur, revera enim ad verba ἕως καθεύδει pertinet.

111. ταῦτα] *libenter tibi obediam* ¹³⁾. Mente addi potest *δράσω* vel *χρῆ δρᾶν: id quod mandas statim peragam atque adeo peragere nunc incipio* ¹⁴⁾. In tragoedia idem dicitur *δράσω τάδε* ¹⁵⁾. Vehementius autem affirmantis est *ταῦτα δρῶ: id ip-*

¹⁾ Eur. Cycl. 417; item Pac. 1131 fr. 109 (?) Cratin. fr. 250 Teleclid. 24 Eubul. 56 Alex. 85, vid. etiam Nub. 540 et de cognatis verbis ad Ran. 576. — ²⁾ Philemon. fr. 119 Menandr. 531⁷. — ³⁾ Herod. Mimiamb. I 25. — ⁴⁾ Hom. A 639 x 235. — ⁵⁾ Dry, sec. — ⁶⁾ Vid. Athen. 30 b—e Plin. H. Nat. XIV 6. — ⁷⁾ Fr. 28. — ⁸⁾ Athen. 10 a, nam sic ibi lego pro *πολυφόρον*. Vid. Plut. 853 et infra ad vs. 1187 sq. — ⁹⁾ Fr. 65. — ¹⁰⁾ Eadem est oppositio in Aristophanis fr. 579, vid. etiam fr. 317. — ¹¹⁾ Vs. 619. — ¹²⁾ Similia dicuntur vs. 1203 et 1253. Vid. etiam vs. 277. — ¹³⁾ *Parfaitement, c'est ça*. — ¹⁴⁾ Item *ταῦτα* (δῆ) vel *νῦν* Ach. 815 Vesp. 142, (843), 851, 1008 Pac. 275; vid. etiam Plat. Phaedon. 78 a et ad Ach. 1064. — ¹⁵⁾ E. g. Eur. Hero. 606.

δέδοιχ' ὄπως μὴ τεύξομαι κακοδαίμονος.

(Denuo domum intrat.)

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

φέρει νυν ἐγὼ ἑμαυτῷ προσαγάγω τὸν χόα, —
τὸν νοῦν ἔν' ἄρδω καὶ λέγω τι δεξιόν.

(Poculum denuo repletum ebibit. Redit Nicias cum volumine.)

SCENA TERTIA.

Eidem.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

115 ὡς μεγάλ' ὁ Παφλαγῶν πέρδεται καὶ ῥέγκεται!
ᾧσ' ἔλαθον αὐτὸν τὸν ἱερὸν χρησμὸν λαβῶν,
ὄνπερ μάλιστ' ἐφύλαττεν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

ὦ σοφώτατε,
φέρ' αὐτόν, ἔν' ἀναγνῶ. σὺ δ' ἔγχεον πιεῖν
ἀνύσας τι.

(Volumen a Nicia acceptum inspicit.)

φέρ' ἴδω, τί ἄρ' ἔνεστιν αὐτόθι;

113. προσαγάγω] προσαγάγωμεν V.

114. Del. Wieland utpote e vs. 96 repetitum; cf. Ach. 436 (= 384). Sed si abest, admodum exilia evadunt haec Demosthenis verba. Vid. commentarius.

115. πέρδεται καὶ ῥέγκεται] ῥ. κ. π. codd. nonnulli male, nam verbo ῥέγκειν cur insolitam formam tribuerit comicus frustra rogatur, nisi praecedat alterum verbum cui assimilatum sit.

119. Interrogandi signum in fine scripsit Blaydes coll. vs. 953, 1002, 1214; item vs. 1365.

sum quod iubes facio ¹⁾, vel (ἀγὼ δὴ) τοῦτο ὀρώ ²⁾, vel ἀλλὰ ὀρώ τοῦτο ³⁾, — nihil opus est te id mihi mandare, quod vel sponte mea facturum eram atque adeo nunc facio ⁴⁾.

114. Cum leni risu verba sua repetit Demosthenes spectatores alloquens: „ingenium sollicit meum incitare, non gulum rigare cupio.”

115. πέρδεται καὶ ῥέγκεται] vid. ad Nub. 9 et 5. Medialis forma ῥέγκεται praeter morem nunc est adhibita ad proximi verbi analogiam. Simili linguae lapsu „Datis” ille χαίρομαι dixisse fertur ⁵⁾. Praeterea vid. infra vs. 1057.

118. φέρε] vid. ad Ran. 498.

119. ἀνύσας τι] vid. ad Vesp. 30 et ad Ran. 606.

¹⁾ Infra vs. 495. — ²⁾ Thesm. 1209 Ecol. 1166. — ³⁾ Vesp. 457. — ⁴⁾ Vid. etiam Ran. 527. — ⁵⁾ Pac. 291; vid. ad Ran. 86.

120

ὦ, λόγια! — δὸς μοι δὸς τὸ ποτήριον ταχύ.

OIKETHΣ A (Nic.).

(poculum praebens:)

ιδού. — τί φησ' ὁ χρησμός;

OIKETHΣ B (Dem.).

ἑτέραν ἔγχεον.

OIKETHΣ A (Nic.).

(ut supra:)

ἐν τοῖς λογίοις ἔνεστιν „ἑτέραν ἔγχεον“;

OIKETHΣ B (Dem.).

ὦ Βάκι.

OIKETHΣ A (Nic.).

τί ἔστι;

OIKETHΣ B (Dem.).

δὸς τὸ ποτήριον ταχύ.

OIKETHΣ A (Nic.).

(ut supra:)

πολλῶ γ' ὁ Βάκις ἐχρήτη τῷ „ποτηρίῳ“.

120. δὸς μοι δὸς V¹ B] δὸς σύ μοι V² (cf. Plut. 935), δὸς σύ μοι δὸς complures (metro invito).

121. φησ'] φη/ V recte, φησιν B ceteri; verum restituit Bentley. Vid. ad Nub. 214.

122. λογίοις] λόγοις R.

123. δὸς τῷ] δὸς μοι τὸ V.

120. ὦ, λόγια!] vid. ad Nub. 219.

122. Cf. Av. 974 ἔνεστι καὶ τὰ πίδαλα;

et vs. 976 καὶ σπλάγχνα δοῦναι ἔνεστι; Demosth. XXIV § 151 ἐνταῦθα οὐκ ἐνὶ ὧ ἀνδρες δικασταί „οὐδὲ δήσω Λαθηναίων οὐδὲνα“. Vid. etiam vs. 127 et 955.

123. Multi illa aetate circumferebantur χρησμοί¹⁾, Bacidis autem, quem Boeotum fuisse νομφόληπτον homines credebant²⁾, praesertim inclaruerant carmina³⁾. Versus quibus Xerxis in Graeciam invasionem praedixerat affert He-

rodotus⁴⁾, vaticinia de Messeniorum reditu et de sorte Thebarum Pausanias⁵⁾, his autem annis omnium in ore erant eius versiculi de Athenarum rebus futuris⁶⁾. Huius igitur vaticinium aliquod Paphlagoni surripuisse nunc fingitur Demosthenes⁷⁾. Complures Bacides, ut Sibyllae, fuisse credebantur postea⁸⁾, nec dubium quin vaticiniorum quoque, quae iis tribuebantur, sensim creverit numerus.

124. τῷ „ποτηρίῳ“] voce „poculo“⁹⁾.

¹⁾ Cf. vs. 61. — ²⁾ Pac. 1070 sq. Pausan. IV 27 X 12. — ³⁾ Cf. Cic. de Divin. I 18 § 34. — ⁴⁾ VIII 20, 77 et IX 43, cf. etiam VIII 96. — ⁵⁾ IV 27 et IX 17. —

⁶⁾ Vid. infra ad vs. 1013. — ⁷⁾ Vid. etiam infra vs. 1003 Pac. 1119 Av. 962, 970. —

⁸⁾ Aelian. Var. Hist. XII 35. — ⁹⁾ Idem articuli est usus vs. 847 Ach. 152, 638, 640.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

125 ὦ μιὰρὲ Παφλαγῶν, ταῦτ' ἄρ' ἐφυλάττου πάλαι,
τὸν περὶ σεαυτοῦ χρησμὸν ὀρθωδῶν;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

τιή;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

ἐνταῦθ' ἔνεστιν, ἀπὸς ὡς ἀπόλλυται.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

καὶ πῶς;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

ἄπας; ὁ χρησμὸς ἀντικρὺς λέγει,
ὡς πρῶτα μὲν στυππειοπώλης γίγνεται,

125. ἐφυλάττου] ἐφυλάττες male Blaydes coll. vs. 117 et v. l. 1039, deleta autem virgula post πάλαι; vid. commentarius.

125. ταῦτ' ἄρ' ἐφυλάττου] simillimus est versus Thesm. 649 ταῦτ' ἄρ' ὑπὲρ Ἐὐρηπίδου | ἡμῖν ἰλοιδορεῖτο, vertatur autem: hancce igitur ob causam dudum tantopere tibi cavēbat¹⁾). Dein quae sit illa causa servus exponit sodali: vaticinium de se editum metuebat. Simillima Xerxi de Thessalis verba tribuit Herodotus²⁾: ταῦτ' ἄρα πρὸ πολλοῦ ἐφυλάσσοιτο γνωσιμαχίοντες καὶ τᾶλλα καὶ δεῖ χῶρην ἄρα εἶχον εὐαίρετόν τε καὶ ταχυάλωτον, ubi item per eperexegsin explicatur praemissum illud ταῦτα.

127. ἐνταῦθ' ἔνεστιν] cf. vs. 122 et vid. ad Vesp. 991.

— ὡς ἀπόλλυται] quomodo sit periturus. Particula ὡς; sic usurpatur etiam ab Eupolide in Marica fabula³⁾: ἔκουί νυν Πείσανδρος ὡς ἀπόλλυται, vel a nostro Ach. 642 Ran. 400⁴⁾). Praesentis usus

idem est infra vs. 129—136, 176 sq., 180, 199, 1087⁵⁾).

128. καὶ] vid. ad Nub. 210.

— ἀντικρὺς λίγει] cf. vs. 1025 Av. 962 etc.

129. στυππειοπώλης] Euerates, qui suo nomine infra⁶⁾ indicatur, nostro loco linum vel cannadum⁷⁾ venditasse dicitur; κυρηβιοπώλην autem Aristophanes eum vocavit his verbis: καὶ σὺ κυρηβιοπῶλα Εὐκράτες στύππας⁸⁾. Habebat igitur *ristrinam* et *officinam funibus fabricandis*, quarum in urbe maritima belli praesertim tempore plurimus erat usus, quapropter erant τῶν ἀπορρήτων ἐξάγειν⁹⁾. Pro *farina* autem et *rudentibus* ab eo venundatis *sturrām* nunc et *furfures* commemorat comicus, quo magis in contentum adducat hominem, qui reip. aliquantisper fuerat praepositus. Neque

¹⁾ Vid. ad Nub. 319 et de imperfecti usu ad Vesp. 183. Cave ne coll. Aesch. Suppl. 1012 (et infra vs. 1039) virgulam post πάλαι deleas et sic Demosthenis verba vertas: hancce igitur ob causam vaticinium quod de te editum est dudum tibi servabas propter metum. — ²⁾ VII 130. — ³⁾ Fr. 182. — ⁴⁾ Cf. etiam Eur. Cycl. 822. — ⁵⁾ Item Herodot. VII 169 εἰ σφισι ἔμεινον γίνεται (quod sine causa additasse mihi videtur vHerwerden) Thuc. I 121 § 4 Aesch. Prom. 948 Soph. Philoct. 113 etc. — ⁶⁾ Vs. 254. — ⁷⁾ στυππεία, Herodot. VIII 52, cf. IV 74. — ⁸⁾ Fr. 69⁶⁾, in scholiis ad vs. 254. De termino -αξ vid. ad vs. 361. — ⁹⁾ Vid. ad Ran. 362.

130 ὃς πρῶτος ἔξει τῆς πόλεως τὰ πράγματα.

OIKETHΣ A (Nic.).

εἰς οὐτοσί πώλης. τί τὸν τεύθεν; λέγε.

OIKETHΣ B (Dem.).

μετὰ τοῦτον αὐθις προβατοπώλης δεύτερος.

130. ὃς πρῶτος ἔξει] πωλεῖν ὃς ἀρξῆι Müller Strübing (coll. Suida s. v. πώλης) ingeniosius quam probabilius, ὃς πρῶσιμ' ἔξει Kook (coll. Xen. Cyr. IV 5 § 42 Plat. Leg. VIII p. 847).

132. δεύτερος] ὁ δεύτερος R.

magis est credibile eum in foro cum merce sua prostitisse ipsum, quam Hyperbolum ¹⁾ lucernas ibi venditasse. Eodem autem ioco usus Cratinus *δασύν* ἔχει τὸν πρῶτον ἄτε κυρήβι' ἐσθιόντα eum dixerat ²⁾; nam illa verba a Bergkio ³⁾ iure ad eum esse relata testis est Aristophanes, qui in *Γήραι* fabula *Μελιτία κάπρον* eum vocavit utpote *δασύν* ⁴⁾. Quod autem Photius ⁵⁾ dicit *μυλωνας*; eum habuisse, componendum id est cum voce comice ficta *δνοστύπας*, quam servavit Hesychius, recte addens *δνον* in hoc composito significare *lapidem molarem*; sic igitur dictus est *homo inter molas stupramque vitam terens* ⁶⁾. Eiusdem viri mentionem fieri Lysistr. 102 et Lys. XVIII § 4 sqq. ⁷⁾ minime certum est, et multo etiam incertiore coniectura Fritzschi sumsisit in Babylonis nostrum Eucratis *μυλωνος*; multam fecisse mentionem ⁸⁾. Tres viros homonymos statuit Bergk ⁹⁾.

130. ἔξει... τὰ πράγματα] *summam habebit apud nos, primum in rep. administranda locum obtinebit* ¹⁰⁾. Item *παραλαβεῖν τῆς*

πόλεως τὰ πράγματα ¹¹⁾ vel *κατασχῆν τὰ πράγματα* ¹²⁾ vel *κατασχῆν τὴν ἐπὶ πόλει* ¹³⁾ *rerum potiri, et oi ἐν τοῖς πράγμασι δνται*; ¹⁴⁾ *sunt ii penes quos summa est rerum potestas*. Alia est vis notissimae locutionis *πράγματα ἔχειν* sine articulo ¹⁵⁾.

131. πώλης] hanc vocem iocans nunc fingit comicus ¹⁶⁾; digna autem quae conferatur est longa huiusmodi compositorum series, quam in anapaestos coegit Nicophon ¹⁷⁾. Alias in comoedia *πρατίαν* quendam dictum fuisse docet Pollux ¹⁸⁾, institorem igitur mercoem suam extrudere cupientem *καὶ ὡσπερ πρατίωντα* ¹⁹⁾.

132. Stupparium quem vocat noster excepit *pecuarius Lysicles*. Huius viri etiam infra ²⁰⁾ fit mentio; ubi cur simul cum meretriculis duabus commemoratur, intellegitur collatis Hesychii verbis ²¹⁾: *Λυσικλῆς γήμας Ἀσπασίαν τὴν πόρνην*. Nempe cum Plato in exordio Menexeni dialogi, qui anno 431 habitus esse fingitur, fecisset Socratem per sua ironia dicentem: *Aspasiam se proximo*

¹⁾ De quo vid. ad Nub. 1065. — ²⁾ Fr. 295. — ³⁾ Apud Meinekium Fr. Com. Att. II p. 1003. — ⁴⁾ Phot. s. v., Aristoph. fr. 143. — ⁵⁾ Phot. l. l. — ⁶⁾ De termino -αξ vid. ad vs. 361. — ⁷⁾ Quod perhibet Suidas s. v. ἔπεισιν. — ⁸⁾ Vid. tamen infra ad vs. 254. — ⁹⁾ L. l. — ¹⁰⁾ Locutio invenitur etiam Herodot. VI 83 Thucyd. III 72 Xen. Hellen. I 6 § 13 etc., voce autem *τοῖς πράγμασι* (*τῆς πόλεως*) res publicae indicantur etiam Ach. 939 Eq. 187, 241 Lys. 32 Eccl. 175 Plut. 908, 919. — ¹¹⁾ Eccl. 107. — ¹²⁾ Thuc. IV 2. — ¹³⁾ Infra vs. 839. — ¹⁴⁾ Thuc. III 28 § 1 Demosth. IX § 56 etc. — ¹⁵⁾ De qua vid. ad Vesp. 1392. — ¹⁶⁾ Haud male nostris *venler* et *vent* potest reddi, nec non vocibus *κοορ* et *κοορῆ*. — ¹⁷⁾ Fr. 19. — ¹⁸⁾ VII 8. — ¹⁹⁾ Cf. *ληματίας* Ran. 494. — ²⁰⁾ Vs. 765. — ²¹⁾ S. v. *προβατοπώλης*.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

δύο τώδε πώλα. και τί τοῦτον χρη παθεῖν;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

κρατεῖν, ἕως ἕτερος ἀνὴρ βδελυρότερος

135

αὐτοῦ γένοιτο μετὰ δὲ ταῦτ' ἀπόλλυται.

ἐπιγίγνεται γὰρ βυρσοπώλης ὁ Παφλαγῶν,

ἄρπαξ, κεκράκτης, Κυκλοβόρου φωνὴν ἔχων.

133. δύο τώδε πώλα] Demostheni haec verba continuat R. || τοῦτον V] τόνδε R alii. || χρη] χρην Elmsley propter optativum qui sequitur.

134. ἕτερος VR] ἄν ἕτερος; codd. multi, hinc ἄν ἕτερος a Bentley (ut vs. 949 Pac. 295), non male, si praeterea in vs. 135 legatur γίνηται (quod est in codd. nonnullis).

die audivisse orationem funebrem recitantem, hanc autem mulierem και ἄλλους πολλοὺς και ἀγαθοὺς πεποιημένοι ῥήτορας, ἵνα δὲ και διαφέροντα ¹⁾ τῶν Ἑλλήνων, Περικλία τὸν Ξανθίππου, ad Socratis Platonici haec verba veteres grammatici et alia de Aspasia annotarunt et haec: post Periclis mortem eam ἐπιγίμασθαι Lysioli pecudum venditori, hunc autem ῥήτορα δεινότατον κατασκευάσασθαι et filium ποριστήν (?) ex eo habuisse, testibus — haudquaquam sane locupletibus — Aeschine Socratico ²⁾ et Callia comico ³⁾. Non diu tamen nova felicitate et honore frui contigit Lysioli, nam uno anno post Periclis mortem vixitum elapso ⁴⁾ πέμπτος αὐτὸς στρατηγὸς in Asiae oram missus cum duodecim navibus ἀργυρολόγοις ⁵⁾ a Caribus in insidiis est interfectus ⁶⁾ cum multis militibus ⁷⁾, perinde atque biennio antea illic perierat Melesander ⁸⁾: bel-

landi scilicet artem neque inter oves suas neque in uxoris cultissimae amplexu didicerat. Ad Aspasiā autem ut redeam, de qua quid non dicere sustinuerunt comici maledicentissimi hominum, — aut fallor aut Cynno et Salabaccho illae, quae cum Lysicle comiunctim nominantur infra ⁹⁾, sunt quae in Acharnensibus ¹⁰⁾ vocantur Ἀσπασίας πόρνα δύο. Id quidem certum est, metreticularum illarum nomina eo potissimum consilio ibi commemorari, ut ipsa Aspasia auditoribus contumeliose in mentem revocetur ¹¹⁾.

134 sq. ἕως... γένοιτο] eadem structurae est libertas Ran. 766 ¹²⁾.

137. Torrens, cui Cleon hic et alibi assimilatur, prope Oenoën erat, teste proverbio Οἰναῖοι τὴν χαράδαρον ¹³⁾. Κύκλους autem quos vorare dicitur, cum putarem dictas esse excavationes rotun-

¹⁾ διαφερόντως? — ²⁾ In Aspasia dialogo. Ipsa Aeschinis verba apponit Plutarchus Pericl. 24: „Ἀσπικλία τὸν προβατοκάπηλον ἐξ ἀγενοῦς και ταπεινοῦ τὴν φύσιν Ἀθηναίων γενέσθαι πρῶτον Ἀσπασία συνόντα μετὰ τὴν Περικλίου τελευτήν. Vid. etiam Harpocration s. v. Ἀσπασία. — ³⁾ In Πιδήταις fabula. Nam sic corrigenda esse corrupta scholii Platonici verba, quae Cobetum olim (Prosopogr. Xenoph. p. 77, 15) fefellerunt, vidit Dindorf; cf. Meineke Hist. Com. Graec. p. 182. Et ποριστής certe iste filius quin ad illam (aliamve) comoediam sit referendus nullus dubito. — ⁴⁾ Auctumno anni 428. — ⁵⁾ Vid. ad vs. 1070 sq. — ⁶⁾ ἀπόλλυται, ut vs. 135 dicitur. — ⁷⁾ Thuc. III 19. — ⁸⁾ Thuc. II 69. — ⁹⁾ Vs. 765. — ¹⁰⁾ Vs. 527. — ¹¹⁾ Cf. Müller Strübing Aristoph. u. die hist. Kritik p. 584—588. — ¹²⁾ Vid. praeterea Soph. Oed. R. 979 et ad Ran. 24. — ¹³⁾ Apud Hesychium Zenobium V 20 alibi.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

τὸν προβατοπάλην ἦν ἄρ' ἀπολίεσθαι χρεῶν
ὑπὸ βυρσοπάλου;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

νῆ Δί'.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

οἶμοι δειλαιος.

140

πόθεν οὖν ἂν ἔτι γένοιτο πάλης εἰς μόνος!

140. It.] om. R.

das, quas efficit aqua rupto aggere in campos adiacentes ruens¹⁾, melius mihi placuit nominis interpretatio quam proposuit Wachsmuth²⁾: κύκλους; fuisse aggeres olivetis et vinetis circumdatos³⁾, qui apud Theophrastum dicuntur γύροι⁴⁾. — De Cleonis autem clamoribus vid. Ach. 381 alibi⁵⁾; cf. etiam Megabyzi verba Herodot. III 81: *populus ὡδίου ἱμπεσῶν τὰ πρήγματα ἄνευ νόου, χυμάρρη ποταμῷ ἰκείλο*. Praeterea huc faciunt Horatianum illud de scurra: *ruit flumen ut hibernum, fertur quo rara securis*⁶⁾, nec non epica comparatio militis in hostes invadentis cum torrente⁷⁾, vel torrentis cum tauro mugiente⁸⁾. Scilicet veteribus revera vivebant fluvii⁹⁾. Ad Cleonem autem ut redeam, homo ille novus longe discidebat a severa et decora eloquentia Periclis, qui *ἐντό*; *τὴν χεῖρα ἔχων* corpore immoto et sedata voce verba facere solebat; neque ante

Cleonem Athenae viderant oratorem *ἐν τῷ δημηγορεῖν ἀνακραγόντα καὶ λοιδορησάμενον καὶ τὸν μηρὸν πατάξαντα καὶ δρόμῳ μετὰ τοῦ λέγειν ἵμα χρησάμενον*¹⁰⁾, quin adeo *περιζωσάμενος*; aliquando coram populo verba fecit, — si fides Aristoteli huiusve auctoribus¹¹⁾. — Nostro loco quae legitur vox *κεκράκτης* alias non reddit, sed eadem ratione formatum est *κίκραγμα*¹²⁾. Cf. praeterea infra¹³⁾ *κράκτης*; et *κικραζιάμας* Vesp. 596.

138. *ἦν ἄρα... χρεῶν*] de imperfecti hoc usu vid. ad Vesp. 183. Vocem autem *χρεῶν* ex *χρη* ὅν natam esse primus nostro saeculo intellexit Ahrens, ipsos vero Graecos mature id fugisse testatur verbum *εἶναι* hic et alibi adiunctum¹⁴⁾. Apparet igitur priscum substantivum *χρηῶν* sive *χρεῶν* in populi ore cum voce *χρεῶν* ita fuisse confusum ut littera *-v* euphoniae tantum causa adiecta esse crederetur.

¹⁾ Apud nostrates dicuntur *wielen*. — ²⁾ Rh. Mus. 1889 p. 153. — ³⁾ Hom. *ᾠ* 257 Alciph. III 13, 5. — ⁴⁾ Caus. Plant. III 4 § 1 et 12 § 1. — ⁵⁾ Vesp. 36, 596, 1034 (= Pac. 757) et ad Ran. 1005, fr. 636 Pherecrat. fr. 51. Cf. etiam Ran. 1005 de Aeschilo, Cratin. fr. 186 de ipsius Cratini facundia (item infra vs. 526 sq) — ⁶⁾ Sat. I 7, 26, Inven. X 126, Senec. Controv. Excerpt. ex Libr. IV praef. — ⁷⁾ Vid. ad vs. 526 sq. — ⁸⁾ *ᾠ* 237. — ⁹⁾ Cf. Preller Myth. I⁴ p. 548, 8. — ¹⁰⁾ Plut. Nic. 8. — ¹¹⁾ Vid. Rep. Ath. 28 § 3, Plut. l. l., et cf. infra vs. 488. — ¹²⁾ Pac. 637. — ¹³⁾ Vs. 304, si sic est legendum. — ¹⁴⁾ Vid. Nub. 1446 Pac. 765, 1029 Xen. Hellen. VII 1 § 28 Cyrop. VI 2 § 24 Herodot. I 41 etc. Aesch. Prom. 996 etc. vWilamowitz ad Eur. Herc. 311.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

ἔτ' ἔστιν εἷς, ὑπερφυᾷ τέχνην ἔχων.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

εἰπ', ἀντιβολῶ, τίς ἔστιν;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

εἶπω;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

νῆ Δία.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

ἀλλαντοπώλης ἔσθ' ὁ τοῦτον ἐξολῶν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

ἀλλαντοπώλης; ὦ Πόσειδον, τῆς τέχνης!

145

φέρε, ποῦ τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐξευρήσομεν;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

ζητῶμεν αὐτόν.

(Prodit isiciarius mensulam botulosque gestans.)

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

ἀλλ' ὁδὸν προσέρχεται

ὥσπερ κατὰ θεὸν εἰς ἀγοράν.

143. ἐξολῶν] ἐξολῶν R non male, et sic legit qui in scholiis scripsit: ἀκβάλλειν μίλλων καὶ ἐξωθεῖν τῆς πολιτείας τὸν Κλέωνα. Sed cf. vs. 127, 135, 138 Plut. 418. Eadem est lectionis varietas Nub. 123 et 802, vid. etiam infra vs. 365.

146. ζητῶμεν] ζητῶ μὲν V, sequentia Demostheni continuans.

147. θεὸν Cobet] θεῖον codd., quod sine articulo non dicitur alias (vid. e. g. Av. 965).

141. ὑπερφυᾷ] *mirificam, incredibilem* ¹⁾. „Sospitatoris, qui urbi promissus est, cum artem rescieris, stupebis opinor". Nempe *botularius* sive *isiciarius* ²⁾ is est quem servatorem Athenae expectant atque efflagitant.

144. τῆς τέχνης] vid. ad Vesp. 161.

147. ὥσπερ κατὰ θεὸν] *divinitus, instinctu divino* ³⁾. Idem valet κατὰ δαι-

μονα καὶ τινα συντυχίαν ⁴⁾, θεῖως πως ⁵⁾, θεῖη τύχη ⁶⁾, θεῖη πομπή ⁷⁾. Cf. etiam vulgatum illud σὺν θεῷ (θεοῖς).

— εἰς ἀγοράν] in macellum velle isiciarium, qui appropinquans conspicitur, efficit Nicias e botulis, mensula, cetera suppellectile, quibus onustus est. Revera tamen ἐπι ταῖς πόλαις merces suas venditare solet ⁸⁾.

¹⁾ Vid. ad Ran. 612. — ²⁾ *Ben deulingventer*. — ³⁾ Redit locutio Plat. Leg. 682e, item κατὰ θεὸν τινα vel πως Euthydem. 272e Rep. 443c Leg. 682a, 722c, κατὰ θεὸν Epinom. 975b. — ⁴⁾ Av. 544, cf. Herodot. I 111 III 74 IX 91 Plat. Leg. 798b Pind. Ol. IX 28. — ⁵⁾ Xen. Cyrop. IV 2 § 1. — ⁶⁾ Herodot. I 126 etc. — ⁷⁾ Herodot. I 62 III 77 VIII 94 etc. — ⁸⁾ Vid. vs. 1247 et 1898.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

ὦ μακάριε

ἀλλαντοπόλλα, δεῦρο, δεῦρ', ὦ φίλτατε,
ἀνάβαινε σωτήρ τῆ πόλει καὶ νῦν φανεῖς.

SCENA QUARTA.

Eidem, Isiciarius.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

150 τί ἔστι; τί με καλεῖτε;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

δεῦρ' ἔλθ', ἵνα πύθῃ

ὡς εὐτυχῆς εἶ καὶ μεγάλως εὐδαιμονεῖς.

(Accedit isiciarius.)

ΟΙΚΕΤΗΣ Α (Nic.).

ἴθι δῆ, κάθει' αὐτοῦ τούλεόν, καὶ τοῦ θεοῦ

τὸν χρησμὸν ἀναδίδαξον αὐτὸν ὡς ἔχει

ἐγὼ δ' ἴαν προσκείμεαι τὸν Παφλαγόνα.

(Abit Nicias.)

147—149. ὦ μακάριε κτλ.] Niciae continuant R alii; Demostheni recte tribuuntur in V.

152—154. Eidem seruo qui proxima verba dixit continuat R.

154. προσκείμεαι] προσσκ. V R et plerique vulgatissimo errore.

148 sq. δεῦρο... ἀνάβαινε] nempe ἐπι τὸ λογιόν¹⁾: *huc ades*, conscensa scena, quam orchestra et utroque aditu altiorum fuisse luculentior hic locus — ubi videatur versus 169 — aliique complures²⁾ testantur³⁾.

152. λέον] *mensam culinariam*, in qua minutal domi paratum expositurus erat et venundaturus. Vox ignotae originis

redit vs. 169, apud Homerum autem I 215 § 432 legitur. Non recte Blaydes⁴⁾ intellegit candicem in quo conciduntur carnes unde fiunt isiciae⁵⁾, hoc enim lignum voce a verbo *ξάινει* ducta dicitur *ἐπιξήνον*⁶⁾, domi autem suae id nunc reliquit homullus noster cum cetera artis suae supellectile, in foro enim nullus eius usus esse poterat.

¹⁾ Ut recte interpretantur scholia. — ²⁾ Ach. 732 Vesp. 1341, 1514 Eccl. 1152 Plat. Conv. 194 b. Vid. Zacher die erhöhte Bühne bei Aristophanes Philolog. 1896 p. 181 sq., AMüller Untersuchungen zu den Bühnenaltertümern Philolog. 1899 Supplementband VII, MMaas Wochenschr. f. kl. Philologie 1899, 257 sqq. —

³⁾ Praepositionis vi neglecta verba *ἀναβαίνειν* et *καταβαίνειν* procedere multi sunt interpretati his locis, quemadmodum apud Homerum *καταβαίνειν* β 337 et alibi non *descendere* sed *intrare* significare multi fuere qui perperam contenderent. —

⁴⁾ Obiter inspectis verbis Harpocratonis s. v. *λεοκόπων* aut versu 771 plectus. —

⁵⁾ *Choppingblock*. — ⁶⁾ Ach. 318, 355, 366 Aesch. Ag. 1277 (Choeph. 883?).

SCENA QUINTA.

Demosthenes, Isiciarius.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

- 155 ἄγε δὴ σὺ κατάθου πρῶτα τὰ σκεύη χαμαί.
(Isiciarius mensulam botulosque deponit.)
ἔπειτα τὴν γῆν πρόσκυσον καὶ τοὺς θεοὺς.
(Isiciarius terram coelumque adorat.)

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἰδοὺ τί ἔστιν;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

ὦ μακάρι', ὦ πλούσιε!
ὦ νῦν μὲν οὐδείς, αὖριον δ' ὑπέμεγας!
ὦ „τῶν Ἀθηναίων ταγὲ τῶν εὐδαιμόνων“!

159. Ἀθηναίων Dawes] Ἀθηναίων codd. metro invito, item infra vs. 1005 et 1007 (et Thesm. 329?); „nempe scribebatur ἀϑϑ, quod utrumque significat“ (Cobet), nostri autem loci vitio „ortum dedit ignorata vocis ταγός prosodia“ (Dawes). Bernhardt Ἀθηναίων (cf. Nub. 401); sed tragica nunc requiritur nominis forma, non epica.

155. Simillimus est Pacis vs. 886.

156. Gravibus verbis hominem affatur Demosthenes. Cf. Pluti¹⁾ item παρατραγωδοῦντος verba: καὶ προσκυνῶ γε πρῶτα μὲν τὸν ἥλιον, | ἔπειτα σεμνῆς Παλλάδος κλεινὸν πίδον | χάραν τε πάσαν Κέκροπος, ἢ μ' ἰδέεσθαι²⁾. Similia sunt Aesch. Pers. 499 γαῖαν οὐρανὸν τε προσκυνῶν, Soph. Oed. C. 1654 sq. γῆν τε προσκυνούσθ' ἔμα | καὶ τὸν θεῶν Ὀλυμπον ἐν ταύτῳ λόγῳ³⁾. Nostro igitur loco τοὺς θεοὺς vertendum est coelites sive ipsum coelum.

158. οὐδείς] sic etiam Av. 799 Eur. Androm. 700 dicitur homo nihil, similis autem est neutri οὐδέν (μηδέν) apud

tragicos praesertim usus: οὐδέν εἰμι occidi⁴⁾. Contrarium est cum quis dicitur εἶναι τις⁵⁾ vel ἐν ἀνδράσιν⁶⁾ vel ἐν ἀνθρώποις εἶσεσθαι⁷⁾.

159. Vocem τᾶγόν apud Homerum⁴⁾ 160 correpta vocali a esse usurpatam putabat Aristarchus, quem scholia ad nostrum versum sequuntur. Et conferri possunt sane τᾶγουχός⁵⁾ et substantivum τᾶγῆ⁶⁾. Sed haec a verbo militari τάττειν recta via sunt ducta, vox vero τᾶγός, quae in sola dialecto Thessalica postmodo permansit¹⁰⁾, nusquam non productam habet syllabam initialem¹¹⁾, item verbum inde ductum τᾶγείν¹²⁾ sive

¹⁾ Plut. 771 sqq. — ²⁾ Verbum προσκυνεῖν apud nostrum praeterea vs. 640 Vesp. 516 invenitur. — ³⁾ Vid. etiam Electr. 1374 Philoct. 533, 1408 Hom. s. 463. — ⁴⁾ De quo vid. ad vs. 1243. — ⁵⁾ Aptissimum exemplum praebet Euripidis locus Ion. 593—596, vid. praeterea Eur. El. 939 Theocrit. XI 79 etc. — ⁶⁾ Vesp. 1185 Eur. Herc. 41, vid. etiam ad Nub. 823. — ⁷⁾ Herod. Mimiamb. V 15. — ⁸⁾ Aesch. Eum. 296. — ⁹⁾ Ar. Lys. 105. — ¹⁰⁾ Xen. Hell. VI 1 § 8—19 Inscr. Collitz. 326, 327, 345, 361, 1329 Gilbert Gr. Staatsalt. II¹ p. 9 sq., 15,2. — ¹¹⁾ Aesch. Prom. 96 Pers. 23, 323, 480 (Agam. 110?) Soph. Ant. 1057 Eur. Iph. Aul. 269. — ¹²⁾ Aesch. Pers. 764.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

160 τί μ', ὦ ἀγάθ', οὐ πλύνειν ἕως τὰς κοιλίας
 πωλεῖν τε τοὺς ἀλλᾶντας, ἀλλὰ καταγελᾶς;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

ὦ μῶρε, ποίας κοιλίας; δευρὶ βλέπε.
 (Spectatores ei indicans:)

τὰς στήλας δρᾶς τὰς τῶνδε τῶν λαῶν;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

δρῶ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

165 τούτων ἀπάντων αὐτὸς ἀρχέλας ἔσει,
 καὶ τῆς ἀγορᾶς, καὶ τῶν λιμένων, καὶ τῆς Πυκνός.
 βουλήν πατήσεις καὶ στρατηγὸς κλαστάσεις,
 δῆσεις, φυλάξεις, ἐν Πρωτανεῖῳ ... λαικάσεις.

162. δευρὶ] δευρο ὕν V et alii metro invito.

163. τὰς τῶνδε] τῶνδε (om. τὰς) R alii. || λαῶν] λαῶν Bothe non recte, sic enim obscuratur lusus verborum (vid. vs. 164), pluribus autem hoc loco vocibus usus est comicus e poetarum lingua desumptis, et nunc imitatur Homeri versum A 90.

167. λαικάσεις] -σαι V post rasuram, quod recepit Dindorf (cf. Cobet Nov. Lect. p. 258); sed passivi hoc esse futurum monuit Zacher. Vid. commentarius.

ταῦται¹⁾. Apud Homerum autem l. l. non ταγοὶ sed τ' ἀγοῖ est legendum. Noster versus aut e tragoedia aliqua est desumptus aut dictionem tragicorum feliciter imitatur.

160. Vilissimum hoc officium in Pluto fabula²⁾ servus Cario mandat Mercurio esurienti et quacunque ratione utilem se praestare aventi. De voce κοιλία etiam vs. 162 et 200 obvia vid. ad Nub. 409.

162. ποίας] vid. ad Ran. 529.

163. Celso sermone uti pergit Demosthenes, λαῶν autem στήλας ex Homero suo³⁾ habere videtur⁴⁾. Simillimus huic versui est Ran. 1923, quod mero tamen casu est tribuendum.

164. ἀρχέλας] haec quoque vox manifeste poetica⁵⁾.

166. πατήσεις] vid. ad Nub. 1359.

— κλαστάσεις] proprie vinitorum et omnino eorum qui arbores colunt hoc est verbum, significat enim *sarmenta luxuriantia* sive κλάδους recidere⁶⁾, cum hoc autem loco cf. περιτρώγειν simili sensu adhibitum in Vespis⁷⁾. Verbum κλαστάζειν — i. e. κλαδ-τάζειν — suffixo eodem utitur quo βασιτάζειν ἀγυρτάζειν δνοτάζειν κυπτάζειν ν(ε)υστάζειν etc.⁸⁾.

167. φυλάξεις] i. e. ἐν φυλακῇ ἔξεις, — ut Spartiatas captivos.

— ἐν Πρωτανεῖῳ λαικάσεις] et hic et infra passim noster multus est in de-

¹⁾ Sept. 58, Xen. et Inscr. l. l. — ²⁾ Vs. 1168 sq. — ³⁾ A 90. — ⁴⁾ Cf. etiam Eur. Heracl. 676 Suppl. 669, 821. — ⁵⁾ Aesch. Pers. 297; vid. etiam Herodot. V 68 tribus Sicyoniae nomen Ἀρχέλαοι. — ⁶⁾ Vid. ad Ran. 92. — ⁷⁾ Vesp. 596. Etiam nostrum verbum *δονοσιέν* metaphorice saepe adhibetur. — ⁸⁾ Vid. Enchirid. dict. ep. p. 356, Nub. 509 Vesp. 12.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἐγώ;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

σὺ μέντοι κούδέπω γε πάνθ' ὄραξ.

ἀλλ' ἐπανάβηθι καὶ ἐπὶ τοῦλεόν τοδὶ

170

καὶ κάτωδε τὰς νήσους ἀπάσας ἐν κύκλῳ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

(Mensa sua conscensa circumspiciens:)

καθορῶ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

τί δαί; τὰμπόρια καὶ τὰς δικάδας;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἔγωγε.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

πῶς οὖν οὐ μεγάλας εὐδαιμονεῖς;

ridenda illa αἰτήσῃ ἐν τῷ Πρωτανείῳ, quae Cleoni post Sphacteriam expugnatam cum προεδρία fuerat decreta, utpote de rep. optime merito ¹⁾. Isiciario vero maius etiam aliquid nunc portendit Demosthenes a bono daemone afflatus; nimirum in prytaeo non coenabit ille sed — scortabitur! Pro lupanari igitur ei erit sanctissimum illud virorum gravissimum coenaculum. Sic postea Demetrius Poliorcetes bilem civibus movit τὴν ἀκρόπολιν πανδοκτεῖον ὑπολαβῶν | καὶ τὰς ἑταίρας εἰσαγαγῶν τῆ παρδόνῳ ²⁾. Verbum λαικάειν usurpatum est etiam Thesm. 57 et in passivo Cephisodor. fr. 3^s Straton. 1³⁶ (λαικάσαι); cf. λαικάστῃς ³⁾, λαικάστρια ⁴⁾ et infra κασαλβάσαι ⁵⁾.

168. σὺ μέντοι] tu vero hercle ⁶⁾.

169. Conscendere mensulam suam iu-

betur botularius, ut ex editiore scilicet loco oculos pascere possit latissimo marium terrarumque prospectu, et ingenij velocitate libere possit uti, non iam cohibitus intra angustam illum orbem, ultra quem plebeculae mens pusilla non sapit. Sic Euripides ἀναβάθην tragoedias facit, ne furor poeticus restinguatur vitae communis contagione ⁷⁾, Socrates ἀπὸ ταρροῦ sublimia meditatur, ne mentis acumen inter humores terrestres hebescat ⁸⁾.

— ἐπανάβηθι... ἐπὶ] conscende. Prae-positio iterata est etiam Nub. 1487.

— καὶ] praeterea, quo latius etiam circumspicere possis; cf. ἔτι denique vs. 173. Respici illud ἀνάβηθι (vs. 149) vidit Blaydes ⁹⁾.

— τὸ ἔλεόν] vid. vs. 152.

¹⁾ Vid. ad vs. 280 sq. et Ran. 764. — ²⁾ Philippid. fr. 25 apud Plut. Dem. 26: — ³⁾ Ach. 79. — ⁴⁾ Ach. 529, 537 Pherecrat. fr. 149. — ⁵⁾ Vs. 355. — ⁶⁾ Neen maar of je! Idem est particulae usus affirmativus vs. 895, 1152 Lys. 498 Plat. Phaedon. 65 d etc.; vid. etiam Vesp. 426 Ran. 171, ad Nub. 1269, infra ad vs. 189. — ⁷⁾ Ach. 407 sqq. — ⁸⁾ Nub. 225 sqq., ubi vid. quae annotavi. — ⁹⁾ Item Zacher: „Auch noch auf das ἔλεόν, nachdem du schon auf das λογιστόν v. 149 gestiegen bist.”

ἔτι νῦν τὸν ὀφθαλμὸν παράβαλλ' εἰς Καρίαν
τὸν δεξιόν, τὸν δ' ἕτερον εἰς Καρχηδόνα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

175 εὐδαιμονήσω δ', εἰ διαστραφήσομαι;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

οὔκ' ἀλλὰ διὰ σοῦ ταῦτα πάντα . . . πέρνεται.

173. παράβαλλ' B] παράβαλ' V et plerique.

174. Καρχηδόνα] Χαλκηδόνα (immo Καλχηδόνα) Scaliger et Palmerius, eolam Asiam h. l. significari rati; cf. infra v. l. vs. 1303. Sed urbis huius minime potentis cur mentio nunc fiat iusta causa deest, — nam Byzantium potius fuisse commemorandum observat Zacher, — et minus etiam aptum est Chalcedonis nomen vs. 1303. Denique loci nostri perit acumen si solam Asiam spectare iubetur isiciarius, nam quomodo haec ei causa esse possent oculos distortendi? Apposite vero iubetur sinistrorsum spectare ut Carthaginem, simulque dextrorsum ut Cariam cernat; vid. commentarius. Lectionem traditam post Droysenium egregie tuitus est Müller Strübing Aristoph. p. 8 sqq.

175. δ' B] γ' cett.

173-175. Simillimus est locus Av. 175-177.

173. ἔει] vid. ad vs. 169.

— παράβαλλε] vid. ad Nub. 362 et Ban. 409.

174. Actoribus ad spectatores conversis a manu sinistra est occidentis, a dextra oriens. Admodum igitur festive dextro oculo Asiam, sinistro autem Carthaginem Herculisque columnas spectare botularius iubetur. Illa aetate Atheniensibus non iam satis erat ἀπὸ τοῦ Πόντου μέχρι Σαρδουῶς mille civitatibus iussa dare ¹⁾, sed totum mare mediterraneum complectebatur eorum ambitio. Nimirum maritimis potissimum imperiis scriptum est illud: „crescit indulgens sibi dirus hydrops!“ et nostri quoque dies, eheu quam aperte, saepius id docuerunt. Siciliensium rebus Athenienses nuper se immiscuerant, post Siciliam autem Italiamque Carthago urbs potentissima eo-

rum oculos in se convertebat, necdum abiecerant spem recuperandae Aegypti, unde ante annos triginta pulsi fuerant ²⁾. Cariae autem ora quidem foederata dicebatur ³⁾, sed interiora illius regionis tenebant gentes bellicosissimae, quibuscum saepius his annis infeliciter pugnatum est ⁴⁾.

175. Haecine igitur est ista tua beatitudo, oculos tuos distortere? Sic apud Alexidem conviva, cui nimis crebra nimisque magna obtruduntur pocula, εὐδαιμονὲν ἐγώ, clamat, οὐχ ὅτι | ἐν τοῖς γάμοισιν, ἔνδρος, εὐωχῆσομαι, | ἀλλ' ὅτι διαστραφήσομαι, ἦν θῆος θάλλη ⁵⁾. Verbi διαστραφέσθαι idem est usus Av. 177; cf. etiam Agavae Bacchico furore concitatae cruentumque filii caput manu tenentis ὄσοι διάστροφοι ⁶⁾ et Mnesilochi ⁷⁾ verba: ἰλλὸς γαγίνημαι προσδοκῶν Ἐδριπίδην.

176 sq. De praesentis usu vid. ad vs. 127.

¹⁾ Vesp. 700. Cf. supra Prolegom. initio. — ²⁾ Thuc. I 109 sq.; cf. infra vs. 1303 Thuc. VI 15, 34, 90 Isocrat. VIII § 85 Plut. Pericl. 20 Alcib. 17 Nic. 12. — ³⁾ Thuc. II 9. — ⁴⁾ Vid. ad vs. 132. — ⁵⁾ Fr. 231, cf. fr. 232. — ⁶⁾ Eur. Bacch. 1167. — ⁷⁾ Thesm. 846; verbum ἐπιλλίειν legitur Hom. σ 11 h. Merc. 387.

γίγναι γάρ, ὡς ὁ χρησμὸς οὐτοσί λέγει,
ἀνήρ μέγιστος.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

εἰπέ μοι, καὶ πῶς ἐγώ,
ἀλλαντοπώλης ὢν, ἀνὴρ γενήσομαι;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

180 δι' αὐτὸ γάρ τοι τοῦτο καὶ γίγναι μέγας,
δειτὴ πονηρὸς καὶ ἐξ ἀγορᾶς εἶ καὶ θρασύς.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

οὐκ ἀξιῶ ἐγὼ ἐμαυτὸν ἰσχύειν μέγα.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

οἴμοι, τί ποτ' ἔσθ' ὅτι σαυτὸν οὐ φῆς ἄξιον;
ξυνηιδέναι τί μοι δοκεῖς σαυτῷ καλόν.
185 μῶν ἐκ καλῶν εἶ καὶ ἀγαθῶν;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

μὰ τοὺς θεοῦς,

177. ὡς] ὄντως ὡς R, hinc Kock ὄντως, ὡς ὁ χρησμὸς σοι λέγει. Sed ὄντως licet apud Ar. non sit rarum (Vesp. 997 Ran. 189 etc.), hic tamen languet, neque utile est σοι. Suam vero vim nunc obtinet pronomen οὐτοσί.

182. ἰσχύειν] ἰσχύειν V alii.

176. ταῦτα πάντα] omnia ista quae oculis tuis adspicias.

— πέρναται] *venumdat* ¹⁾. Expectabatur διοικεῖται vel simile quid, sed *admini- strandi* verbo aliud nunc substituitur, cuius odiosissimus est sonus; nam priscum praesens *πέρναται* ²⁾ Attice non *vendere* tantum (*πωλεῖν*) significat, sed accedit *dedecoris* quaedam notio ³⁾. Omnia suum pretium habere Athenis, ipsamque venalem esse urbem si emtorem inveniat, maligne sic indicatur; itaque a *fraudis* et *proditionis* notionibus verbum nostrum proxime abest, et apte conferri possunt verba Creontis ⁴⁾: ἐξημπολήμηναι καὶ ἐκπεφόρτισμαί πάσαι ⁵⁾.

178 sq. Sortis futurae splendorem demiratur homuncio obscurissimis natalibus editus, qui hactenus ne ἐν ἀνδράσι quidem fuit habitus ⁶⁾.

180. αὐτὸ γάρ τοι τοῦτο καὶ] vid. ad Ran. 73.

— γίγναι] de praesentis usu vid. ad vs. 127.

181. ἐξ ἀγορᾶς] vid. vs. 218, 293, 333 sq., 636, 1258 et ad Nub. 991.

182. Non equidem tanto me dignor honore.

183 sq. *Eheu, numne non merum malum es?* ⁷⁾.

185-193. Simillima dicuntur infra vs. 738-740, ubi vid.

¹⁾ *Wordt verkwanseld.* — ²⁾ Enchirid. dict. ep. p. 518. — ³⁾ Item Eur. Cycl. 271 Pind. Isthm. II 7. — ⁴⁾ Soph. Ant. 1036. — ⁵⁾ Vid. praeterea ad Ach. 374. — ⁶⁾ Vid. vs. 158 et ad Nub. 823 et de usu particulae καὶ ad Nub. 210. — ⁷⁾ ἄπαν κακόν, ut dicitur Ach. 909.

εἰ μὴ ἐκ πονηρῶν γ'.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

ὦ μακάριε τῆς τύχης,
οἶον πέπονθας ἀγαθὸν εἰς τὰ πράγματα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἀλλ', ὦ ἀγάθ', οὐδὲ μουσικὴν ἐπίσταμαι,
πλὴν γραμμάτων, καὶ ταῦτα μέντοι κακὰ κακῶς.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

190 τουτί σε μόνον ἔβλαψεν, ὅτι καὶ κακὰ κακῶς.
ἡ δημαγωγία γὰρ οὐ πρὸς μουσικοῦ

187. οἶον] ὅσον R et l. a. in schol.

190. σε μόνον] μόνον ὁ R (ut Vesp. 1123, vid. etiam ad Nub. 1047).

186. εἰ μὴ... γε] = ἀλλὰ γε, immo ¹⁾. Cuius generis dicendi origo clare apparet ubi praemissum est εἰ δὲ: *quid aliud nisi...?* ²⁾. Dicitur autem de rebus quae dubitationem nullam admittunt, ita ut miretur is qui interrogatur ex se quaeri quid sit rei.

— ἐκ πονηρῶν] est igitur qualem esse decet futurum reip. gubernatorem, πονηρός καὶ ἐκ πονηρῶν ³⁾. Cf. vs. 218.

187. *Quam bene habes ad summum in rep. locum capessendum!* De verbi πάσχειν usu vid. ad Nub. 234, et de voce πράγμασιν ad vs. 130.

188 sq. Vocabulum μουσική non musicam tantum artem, quam hodie dicimus, significat nunc ⁴⁾, sed totam institutionem primariam complectitur ⁵⁾, quatenus non ad corpus excolendum pertinet ⁶⁾ sed ad mentem; utriusque autem rei praeceptores erant κισαρῖσται ⁷⁾. Vere ἄμωσον igitur καὶ ἀγεννή καὶ ἀναλεύθειρον se praestat botularius, qui κισαρῖσειν

nesciat, γράμματα autem vix didicerit ⁸⁾.

189. μέντοι] sane, quidem ⁹⁾. Cognatus est particulae usus vs. 168, ubi vid.

189 sq. κακὰ κακῶς] vid. ad Nub. 554.

190. *Non id quod litteras non perdidisti tibi officit, sed quod non omnino eas ignoras.* — Hunc iocum Eupolis triennio post aut suum fecit aut — si non de nihilo perhibebat se Aristophani Equites scribenti operam navasse ¹⁰⁾ — recuperavit; nam etiam Maricas Eupolideus ¹¹⁾ „nihil se ex musicis scire nisi litteras” confitebatur teste Quintiliano ¹²⁾. Quamquam suspicor memoriae errore Quintilianum *Maricam* et *Eupolim* dixisse, cum simillimae fabulae poeta et persona *Aristophanes* et *Isiciarius* fuissent commemorandi; nam alioqui vix poterat fieri quin etiam locum Aristophaneum afferret inter testimonia veterum, quibus demonstrabat grammaticam ac musicam quondam fuisse iunctas.

191 sq. οὐ πρὸς μουσικοῦ] ἔξ ὅστων ἀν-

¹⁾ Item Av. 1681 Lys. 943 Thesm. 898 (fr. 645?) Plat. Protag. 310d. — ²⁾ Xen. Oecon. IX § 1 et 18, vid. etiam Cyrop. I 4 § 13 etc. — ³⁾ Ran. 731, vid. etiam ad Ran. 179. — ⁴⁾ Item Ran. 729. — ⁵⁾ τὴν ἐγκύκλιον παιδείαν (schol.). — ⁶⁾ Hoc enim est τοῦ παιδοκριβίου et artis γυμναστικῆς. — ⁷⁾ Vs. 992 Nub. 964; vid. Quintil. I 10 § 17 et cf. Plat. Criton. 50d Lach. 188d. — ⁸⁾ Vid. infra vs. 1238 et Vesp. 959 sq. — ⁹⁾ *En dan nog maar.* — ¹⁰⁾ Vid. Prolegomena. — ¹¹⁾ De quo vid. ad Nub. 553. — ¹²⁾ I 10 § 18.

ἔτ' ἐστὶν ἀνδρὸς οὐδὲ χρηστοῦ τοὺς τρόπους,
ἀλλ' εἰς ἀμαθῆ καὶ βδελυρόν. ἀλλὰ μὴ παρῆς
ἔ σοι διδάσῃ ἐν τοῖς λογιόσιν οἱ θεοί.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

195 πῶς δῆτά φησ' ὁ χρησμός;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

εὖ, νῆ τοὺς θεούς,
καὶ ποικίλως πῶς καὶ σοφῶς ἠνιγμένος·
(Recitans e volumine:)
„ἀλλ' ὁπότεν μάρψῃ βυρσαίετος ἀγκυλοχῆλης

193. Apte haec non decurrere nisi accedat verbum ἤκειν (vid. Plut. 919 Thuc. II 37 Herodot. VI 57 Eur. Or. 491) viderunt Meineke alii, sed probabilis coniectura non est proposita; prorsus autem dissimilis est brachylogia Ran. 1279 et aliis locis eiusmodi. Equidem frustra et alia tentavi et ἀλλ' εἰ γὰρ ἀμαθῆς καὶ βδελυρός τις, μὴ παρῆς. Itaque nisi intercidit versus, quod vix credo, negligentius haec scripsisse poetam statuendum videtur. Cf. vs. 202.

195. δῆτά] δῆ: τί Meineke.

196. σοφῶς R] σοφῶς V et plerique non recte, nam ἀσαφῆ potius dicenda sunt τὰ ἠνιγμένα (cf. Soph. Oed. R. 439). Eadem lectionis est varietas Ach. 401. || ἠνιγμένος] -να Meineke probabiliter.

197. ἀγκυλοχῆλης] -χῆλης V R et plerique, item vs. 204. Quae apud Homerum quidem (II 428 = χ 302) vera videtur esse forma, *curvirostrum* igitur significans; sed Batrachomachiae poeta, qui caneros dixit ἀγκυλοχῆλας vs. 296, eorum *crura* hoc epitheto pinxit, et nostrum idem voluisse clare docent vs. 205 et Av. 1180; vid. commentarius.

δρός] non convenit viro cultiori, proprie: non est quod ab eo expectari possit¹⁾. Idem fere significat οὐ κατὰ cum accusativo; praeterea vid. infra vs. 202.

193. εἰς ἀμαθῆ καὶ βδελυρόν] haec si sana sunt²⁾, collato vs. 202 vertatur ad stultum impurumque hominem pertinet.

196. ποικίλως] *versute, callide, ornate*³⁾. Oppositum huic adiectivo est τὸ ἀπλοῦν⁴⁾.

197 sq. Aquila serpentem tenens inter deorum portenta saepissime commemo-

ratur inde ab aevo homerico⁵⁾; solet autem ex huiusmodi proeliis victor evadere Iovis ales. At vultur lorarius, qui hominesque deosque nimis diu impune lacessivit, ubi serpentem illum sanguinis avidum arripuerit, eundem eventum habebit illa pugna quem olim habuit aquilae Argivae in draconem Thebanum irruentis impetus⁶⁾.

197. ἀλλ' ὁπότεν] frequens hoc, ut epicum ἀπτάρ ἐπέ, erat vaticiniorum

¹⁾ Praepositionis idem est usus V. sp. 369, 1014 Thesm. 177 Ran. 534, 540 Plut. 355 Xen. Mem. II 3 § 15 etc. — ²⁾ Vid. annot. crit. — ³⁾ Ut hoc loco, sic vs. 459, 686, 758 Thesm. 438 Soph. Phil. 130 Hesiod. Theog. 511, 521 Herodot. VII 111 Xen. Memor. II 3 § 10 etc. transfertur hoc adiectivum. — ⁴⁾ Vid. e. g. Plat. Conv. 182 a, b. — ⁵⁾ Vid. ad Vesp. 16. — ⁶⁾ Soph. Ant. 112—126.

200

„γαμφηλήσι δράκοντα κοάλεμον αιματοπάτην,
 „δὴ τότε Παφλαγόνων μὲν ἀπόλλυται ἡ σκοροδάμη,
 „κοιλιοπάλησιν δὲ θεὸς μέγα κῦδος ὀπάζει,
 „αἰ κεν μὴ πωλεῖν ἀλλᾶντας μᾶλλον ἔλωνται.“

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

πῶς οὖν πρὸς ἐμὲ ταῦτ' ἐστίν; ἀναδιδασκέ με.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

„βυρσαίετος“ μὲν ὁ Παφλαγὼν ἐσθ' οὔτοςί.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

τί δ' „ἀγκυλοχῆλης“ ἐστίν;

201. κεν] κα R. || μᾶλλον] om. R.

202. μσ] om. R.

exordium ¹⁾). Excipitur autem gravissimo illo δὴ τότε vs. 199 Av. 985 etc.

— βυρσαίετος] comicum hoc nomen sono revocat vitae communis voces γυπάετον ἀλιάετον et monstrum fabulosum γρυπάετον ²⁾).

— ἀγκυλοχῆλης] epico hoc epitheto ³⁾ pingitur nunc fur et praedator aerarii, qui strictis unguibus ⁴⁾ undique praedam sibi corripit ⁵⁾).

198. γαμφηλήσι] rostro. Apud Homerum leonis equique maxillae sic vocantur ⁶⁾, apud Euripidem ⁷⁾ vero rostrum avium, ut nostro loco.

— κοάλεμον] vox ignotae originis reddit vs. 221. Cimonis avum cognominem κοάλεμον dictum esse propter stultitiam Plutarchus scribit ⁸⁾, Hipponicum eo epitheto designavit Aeschines in dialogo Aspasia ⁹⁾. Daemonis autem alicuius nomen proprium fuisse ex illis locis efficitur.

199. δὴ τότε] cf. vs. 197.

— ἀπόλλυται] de praesentis temporis usu vid. ad vs. 127.

— σκοροδάμη] *puria alliata* ¹⁰⁾. Sed in oraculi verbis ποικίλως ἡγυμίνους non *allis* odor significatur sed multo etiam tetrior ille, quem demagogus a putribus suis coriis recens in senatum inque populi concionem afferre solebat — si comicis credimus.

200. κοιλιοπάλησιν] de voce κοιλία vid. supra ad vs. 160 et ad Nub. 409.

202. πρὸς ἐμὲ... ἐστίν] ad me pertinet. Item Apollodor. fr. 4 πρὸς ἐμὲ γὰρ ἴσσι τοῦτ', ἐκεῖνο δ' οὐ, Diphil. fr. 17 τί δαι | τοῦτ' ἴσσι πρὸς σὲ τὸν μάγειρον; Phoenicid. fr. 4³ ἀπέτυχον οὐδὲν πρὸς ἐμὲ. καταλθεσαι ἰθὺλω, Straton. fr. 1²⁸ ἀλλὰ τί πρὸς ἡμᾶς τοῦτο; et latinum *quid, nihil ad me*. Cf. etiam Nub. 1188 τοῦτι... οὐδὲν... πρὸς ἔνην τε καὶ νίαν ¹¹⁾).

204. τί — ἐστίν;] *quid — significat?* De voce ἀγκυλοχῆλει vid. ad vs. 197.

¹⁾ Vid. Bacidis oracula Herodot. VIII 77 Pausan. IX 17 § 5, Pythiae Herodot. III 57 VI 77 et noster Av. 967 Lys. 770. Praeterea cf. recentiorum temporum oracula 151, 166, 169 apud Hendessium; vid. etiam Lucian. XLIV § 31. —

²⁾ Ban. 929. — ³⁾ Vid. annot. crit. — ⁴⁾ τοὺς ὄνυχας ἡγκυλωμένους, ut est Av. 1180. —

⁵⁾ Cf. vs. 205. — ⁶⁾ N 200 Π 489 T 394. — ⁷⁾ Ion. 159, 1495. — ⁸⁾ Plut. Cim. 4. —

⁹⁾ Athen. 220 b. — ¹⁰⁾ Vs. 1095 Eccl. 292 Cratin. fr. 143. Cf. γάρων Platon. fr. 198, γάρων Martial. VII 94. — ¹¹⁾ Praeterea vid. supra ad vs. 191 sq. et infra ad vs. 1022.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

αὐτό που λέγει,

205 ὅτι ἀγκύλαις ταῖς χερσὶν ἀρπάξων φέρει.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ὁ „δράκων“ δὲ πρὸς τί;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

τοῦτο περιφανέστατον.

ὁ δράκων γάρ ἐστι μακρὸν ὃ τ' ἀλλᾶς ἀν' μακρὸν
εἶδ' αἱματοπώτης ἔσθ' ὃ τ' ἀλλᾶς χῶ δράκων.

τὸν οὖν δράκοντά φησι τὸν βυρσαίετον

210 ἦδη κρατήσειν, „αἶ κε μὴ θαλφθῆ λόγους.“

204. αὐτό] τοῦτο vVelsen non recte, sic enim languet που. Vid. commentarius.

207. ὃ τ' ἀλλᾶς Dawes] ἀλλᾶς (ἀλλᾶς) τ' eodd.

209. τὸν βυρσαίετον] τοῦ -ίτου Bentley, fortasse recte; vid. commentarius.

210. ἦδη] κύσει Götting sine causa; vid. commentarius. || αἶ κε] αἶ κε Meineke et Etym. M. 782,84 et coll. l. a. vs. 210, quo maior fiat sonorum αἶ κε et αἶκα-λλων similitudo; sed κα alias non corripitur. || θαλφθῆ] θαλφθῆ vdSande Bakhuyzen probabiliter, vid. tamen commentarius.

— αὐτό που λέγει] καὶ κ' ἑλάος τοι τοῦτο διακρίνει. Nullum profecto interpretem hoc quidem vocabulum requirit, nam ipsum clare indicat quid significet: κν-οῖς nimirum *digitis* eum rapinas suas auferre ¹⁾).

206. πρὸς τί;] *quorsum? quid tibi vult?* Item Pac. 45 ²⁾; vid. etiam vs. 219 πρὸς πολιτείαν et Nub. 176, 648 πρὸς τέλματα.

207 sq. Si quis comicum nimium nunc putet in aetatis suae superstitione ridenda, inspiciat v. c. quae Xenophon de ominibus divinitus sibi missis refert ³⁾).

207. Cf. Thesm. 775 ξύλον γί τοι καὶ ταῦτα καὶ ἐκείν' ἦν ξύλον. Neutri autem idem usus est infra vs. 1074.

208. αἱματοπώτης] ἀλλᾶς enim est quae χορδῆ αἱματίεις dicitur in Sophili fr. 5.

Non *ἐπι πάντα* tantum *δάφεινος* est terribilis hioce *δράκων* neque mala gramina tantum pastus, sed totus est sanguineus, merum *combibit* cruorem.

209. Subiecti accusativus praeter morem nunc antecedit accusativum obiecti ⁴⁾). Obscuritas tamen insolito huic verborum ordini non inest, quoniam inde a vs. 197 sqq. *soimus* qui pugnae eventus fato sit praestitutus.

210. ἦδη] *nunc*, nam alluxit iam dies felicissimus, quem oraculi illud *δὴ τότε* (vs. 199) portendebat.

— αἶ κε μὴ θαλφθῆ λόγους] *nisi verba dari tibi sinat*. Poetica dictione ipse Demosthenes nunc utitur, *θάλπειν* autem *deleuendi* vel *exhilarandi* sensu usurpat ⁵⁾). Simillimus est verbi *λαίνω* in

¹⁾ Vid. ad Ran. 1261. — ²⁾ Et fr. 405? — ³⁾ Anab. III 1 § 12 VI 1 § 23. —

⁴⁾ Vid. ad Vesp. 429. — ⁵⁾ Ut Bacchylides fr. 46 Ken., ubi *σῶμνος θάλπειν κίσαρ*, et fr. 56, ubi *εἰνυμν θυμὸν θάλπειν* dicitur, neque longe discedit Soph. Ai. 478: *κνᾶσαι ἐπιλοῖν θορμαίνεσθαι*.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

τὰ μὲν λόγῳ αἰκάλλει με· θαναμάζω δ' ὅπως
τὸν δῆμον οἶός τ' ἐπιτροπεύειν εἴμ' ἐγώ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β. (Dem.).

φανλότατον ἔργον ταῦθ' ἔπερ ποιεῖς ποιεῖ
τάραττε καὶ χόρδευ' ὁμοῦ τὰ πράγματα
ἔπαντα, καὶ τὸν δῆμον ἀεὶ προσποιοῦ,

215

211. In scholiis commemoratur stulta lectio τὰ μὲν λόγια καλεῖ με (ἀντὶ τοῦ κινεῖ, προτρέπονται).

212. ἐπιτροπεύειν εἴμ' B] εἴμ' ἐπιτροπεύειν V et plerique.

213. ταῦθ'] ταῦθ' Lenting (cf. Vesp. 621 et 767), sed ferri hoc nequit nisi pro ποιεῖς legatur πάλαι vel ἀεὶ vel eiusmodi quid; quod necessarium non videtur.

215. Om. B (in fine paginae), post vs. 216 collocat Reifferscheid; unum versum post 215 intercidisse putat Ribbeck (προσποιοῦ interpretatus *simula*...).

recentioribus carminum Homericorum paribus usus ¹⁾; praeterea cf. epicum θίλγην Φίπυσι ²⁾.

211. αἰκάλλει] vid. ad vs. 48.

212. ἐπιτροπεύειν] item vs. 426, 949.

213-215. *Res est facillima; satis enim erit si secundum artis tuae praecepta factum facias e rebus publicis et populum verbulis edulces.* — Artis coquinariae vocibus ταραττεῖν χόρδευειν ὀπολυκατεῖν festive nunc adiunguntur vitae publicae verba τὰ πράγματα et προσποιεῖσθαι τὸν δῆμον.

213. ἔπερ ποιεῖς] cf. Ach. 560 Lys. 210.

214. Ex Euripidis Heraclidis desumptum esse hunc versum dicit scholion. Quod num recte sit traditum non est cur dubitemus ³⁾; nam nunc quidem in illa fabula non legitur, sed quidni olim fuerit lectus in parte quae post vs. 629 periiit. Nonnihil tamen mutavit noster in afferendis verbis tragici, a quo χόρδευειν verbum omnino est alienum.

— χόρδευειν] *minutatum disseca, χόρδευμα* ⁴⁾ sive *περικόμματα* ⁵⁾ e rebus publicis tibi effloce. Cf. angl. *to make a mess of...*, gall. *faire un gachis de...*, et vid. Strepsiadis verba ἐκ μου χόρδην τοῖς φροντισταῖς παραθίντων ⁶⁾. Revera olim αὐτὸν καταχόρδευσαν in carcere Cleomenes rex Lacedaemoniorum vesania correptus ⁷⁾; cf. etiam Herodot. III 13 de nefaria Aegyptiorum crudelitate, qui Cambysis legatos κροουργῶδόν διασπασαν, et κατακροουργεῖσθαι de milite plurimis ictibus confosso dictum Herodot. VII 181.

214 sq. ὁμοῦ... ἔπαντα] *omnia turbans atque permiscens*, ita ut civitas bene ordinata redigatur in molem indistinctam. Cf. Soph. Electr. 715 ὁμοῦ... πάντες ἀναμειγμένοι, Anaxagoreum illud de mundi origine: ὁμοῦ πάντα χρήματα ἦν ⁸⁾.

215. τὸν δῆμον... προσποιοῦ] *plebem tibi concilia* ⁹⁾, *tuam fac* ¹⁰⁾, ἀναλαμβάνει ¹¹⁾. — Comicum simul nunc spectatoribus in

¹⁾ E. g. ψ 598. — ²⁾ α 57 etc., vid. etiam Soph. Trach. 355. — ³⁾ Ad versum 210 scholii verba pertinere suspicatus est vdSande Bakhuyzen, vix tamen probabiliter, cum tragicorum non sit *al. se.* — ⁴⁾ Vs. 315. — ⁵⁾ Vs. 372. — ⁶⁾ Nub. 455 quaeque ad illum versum annotavi. — ⁷⁾ Vid. Herodot. VI 75 et de eo loco Longin. de Sublim. § 31. — ⁸⁾ Anaxag. fr. 1 Plat. Phaedon. 72 c etc.; vid. etiam ad vs. 245. — ⁹⁾ Verbo etiam Herodotus I 6 V 71 VI 66 Xenophon de Redit. VI § 3 sic utuntur. — ¹⁰⁾ Terent. Adelph. V 6, 10 Ovid. Art. Amat. II 259. — ¹¹⁾ Vs. 682.

220 ὑπογλυκαίνων ῥηματίοις μαγειρικῶς.
τὰ δ' ἄλλα σοι πρόσεστι δημαγωγικά,
φωνὴ μιαιρά, γέγονας κακῶς, ἀγοραῖος εἶ·
ἔχεις ἅπαντα πρὸς πολιτείαν ἃ δεῖ,
χρησιμοὶ τε συμβάλουσι καὶ τὸ Πυθικόν.
ἀλλὰ στεφανοῦ καὶ σπένδε τῷ Κοαλέμφ·
χάπως ἀμυνεῖ τὸν ἄνδρα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

καὶ τίς ξύμμαχος

γενήσεται μοι; καὶ γὰρ οἷ τε πλούσιοι

216. μαγειρικῶς Lenting] -κοῖς codd. absurde.

219. Del. Bergk; mihi necessarius videtur.

220. Verba mihi obscura (vid. commentarius). Dubitanter propono *χρόνοι (χ)
τε συμβάλουσι κατὰ (x) τὸ Πυθικόν, et tempora conveniunt secundum oraculum Delphicum:
nempe post coriarium isiciarium venturum praedixit deus. || τα] δὲ Blaydes.

mentem revocare voluisse vocem culinarium *δημόν* sive *ἀδίρεμ* vix crediderim, licet infra vs. 954 et Vesp. 40 verborum hic lusus inveniatur; certe verba τὸν *δημόν* (*δημόν*) προσποιεῖσθαι verti *ἀδίρεμ* *ἀδίρε*, ut iussit Casaubonus, neque linguae indoles sinit neque contextus.

216. ὑπογλυκαίνων ῥηματίοις] id quod *δημῶν* *ἀδὲ* dicitur Vesp. 699; qualia autem velit verbula apparet coll. Vesp. 598 et 666-668. De voce ῥηματίοις vid. praeterea ad Nub. 948 et cum verbo *ὑπογλυκαίνειν* cf. Socratica illa comparatio τῆς ῥητορικῆς cum *ὀνομασίᾳ*¹⁾, quae τῷ *ἀδὲ* ἡδίστῳ θηρεύεται τὴν ἄνοιαν καὶ *ἔξαπατᾷ*²⁾. Etiam verbum *καρυκοποιεῖν* vs. 348 huc pertinere non credo.

— μαγειρικῶς] *secundum artis tuae praeccepta*³⁾.

217. Simillima sunt parasiti verba apud Nicolaum⁴⁾, qui nostrum locum

fortasse imitatur: πάντα γὰρ πρόσεσι μοι | ὄσαπερ ἔχων τὸν κάλλοτρία δειπνοῦντα δεῖ, | λιμός, ἀπόνοια, τόλμα, γαστριμαργία. — De verbo *πρόσεσι* (*proprium est*) vid. praeterea ad Nub. 588⁵⁾.

218. φωνὴ μιαιρά] *vox improba*⁶⁾. De Cleonis voce vid. supra vs. 187.

— γέγονας κακῶς] = *ἐκ πονηρῶν εἶ* vs. 186.

— ἀγοραῖος εἶ] vid. vs. 181 et ad Nub. 991.

219. πρὸς] vid. ad vs. 206.

220. χρησιμοὶ... καὶ τὸ Πυθικόν] *hendiadyn* haec efficiunt⁷⁾ — si sana sunt. Nam quominus discrimen aliquod nunc statuamus⁸⁾ multa prohibent, immo aut nihil significat τὸ Πυθικόν aut *χρησιμόν τινα*⁹⁾.

221. στεφανοῦ] vid. ad Vesp. 861.

— Κοαλέμφ] cf. vs. 198.

222. ὄσας] vid. ad Nub. 489.

¹⁾ Plat. Gorg. 462 d sqq. — ²⁾ 464 d. — ³⁾ Cf. vs. 376 Ach. 1015 Pac. 1017. — ⁴⁾ Fr. 14¹ sqq. — ⁵⁾ Idem valet *ὄσαπερ* Thesm. 851, 1018 Eccl. 114 Xen. Conv. VIII 40. — ⁶⁾ *Gemeen*. — ⁷⁾ Vid. ad vs. 803. — ⁸⁾ Ad Thucydides II 8 § 2 exemplum, qui *λόγια* (*praesagia valium*) et *χρησιμούς* (*decorum oracula*) distinguit. — ⁹⁾ Vid. vs. 1229 Soph. Oed. R. 242 et annot. critica.

δεδίασιν αὐτόν ὃ τε πένης βδύλλει λῶός.

OIKETHΣ B (Dem.).

- 225 ἄλλ' εἰσὶν ἱππῆς ἄνδρες ἀγαθοὶ χίλιοι
μισοῦντες αὐτόν, οἱ βοηθήσουσι σοι,
καὶ τῶν πολιτῶν οἱ καλοὶ τε καὶ ἀγαθοί,
καὶ τῶν θεατῶν ὅστις ἐστὶ δεξιός,
καὶ ἐγὼ μετ' αὐτῶν, ᾧ θεὸς ξυλλήψεται.
280 καὶ μὴ δέδιθ'· οὐ γὰρ ἐστὶν ἐξηκασμέτος.

227 sq. Del. v Bamberg.

224. βδύλλει] perperam cum verbo βδύλλεσθαι componitur in scholiis, est enim diminutivum verbi βδεῖν ¹⁾, cui similia sunt *ἐξαπαύλλειν* ²⁾, *δγκύλλεσθαι* ³⁾, *ἠβύλλειν* ⁴⁾; vid. etiam *βρύλλειν* ⁵⁾ et ad Ran. 92. Vehementer reformidare nunc significat ⁶⁾, ut *ἐγκροδῖναι* Vesp. 627. Verbum redit Lys. 354, composito autem *ὀποβδύλλειν* utitur Lucianus ⁷⁾; cf. *φρίττειν* ⁸⁾, *ἰφριγίνας* ⁹⁾, *βδύλλεσθαι* ¹⁰⁾, *ὑπερπυπάζειν* ¹¹⁾, *πᾶλλε* ¹²⁾ cum accusativo, et quae minus sunt notabilia: *γγηθέναι* ¹³⁾, *ἔχθεσθαι* ¹⁴⁾ etc.

226. Equites e familiis nobilibus oriundos odiase Cleonem facile intellegimus, sed peculiarem praeterea intercessisse causam odii, nempe Cleonem, cum ipse esset eques, a sodalibus contumeliose esse habitum, — utpote hominem novum, — postea autem rerum potitum desertionis eos insimulasse, quo veterem ulcisceretur iniuriam, perhibebat Theopompus, cuius verba e decimo Philippicorum libro affert scholion: „*προπηλακισθεὶς ὑπὸ τῶν ἱππίων καὶ παροξυνθεὶς Κλεῶν... ἰππεσίῃ τῇ πολιτείᾳ, καὶ διετίλασεν εἰς αὐτούς κακὰ μηχανώμενος*“

κατηγόρησε γὰρ αὐτῶν ὡς λιποστρατούντων“¹⁵⁾. Quae fortasse crederem, nisi in scholiis ad Ach. 6 eiusdem Theopompi auctoritate fultas viderem nugas insulsas de Cleone ab equitibus rapinarum insimulato vel nescio quomodo spoliato ¹⁶⁾. Itaque haud vana videtur suspicio, etiam in verbis Theopompi, ut Acharnensium fabulae i. l., echo quandam percipi fabulae Babyloniorum.

228. δεξιός] vid. ad Vesp. 1265.

229. ὁ θεὸς ξυλλήψεται] manifeste respicitur Apollinis responsum Lacedaemoniis bellum Peloponnesiacum molientibus datum: *κατὰ κράτος πολεμοῦσι νίκην ἴσασθαι καὶ αὐτὸς ξυλλήψεσθαι καὶ παρακαλούμενος καὶ ἔκλιτος* ¹⁶⁾. — Paphlagonem pulso flectentur superi ¹⁷⁾.

230-234. Primus ni fallor hunc locum recte interpretatus est Naber, statuens revera ad vitam quam accuratissime expressum fuisse vultum Leonis, ingentes igitur cachinnos excitasse Paphlagonem in scenam prodeuntem, cum nellippos quidem posset fugere quemnam illa larva referret, etiamsi hactenus non suboluisse. Itaque iocose nunc metum

¹⁾ Ach. 256 etc. — ²⁾ Vs. 1144. — ³⁾ Pac. 465. — ⁴⁾ Ran. 516. — ⁵⁾ Eq. 1126. — ⁶⁾ Recte igitur Hesychius *βδύλλειν δεδῖναι, κρέμειν*. — ⁷⁾ XXXIV § 10. — ⁸⁾ Soph. Ant. 997. — ⁹⁾ Apud Homerum saepius. — ¹⁰⁾ Ach. 586 Eq. 252. — ¹¹⁾ Eq. 680. — ¹²⁾ Pers. I 124. — ¹³⁾ Cratin. fr. 158. — ¹⁴⁾ Enpol. fr. 43. — ¹⁵⁾ De quo loco vid. quae observavi in Prolegomenis. — ¹⁶⁾ Thuc. I 118 § 3, 123 § 1 II 54 § 4. — ¹⁷⁾ Verbum *ξυλλαμβάνειν* de diis hominum suscepta promouentibus usurpatum reperitur etiam Eur. fr. 435 Menandr. 572, cf. *συνάπτεισθαι* Aesch. Pers. 742.

ὅπῳ τοῦ θεοῦ γὰρ αὐτὸν οὐδεὶς ἤθελε
τῶν σκευοποιῶν εἰκάσαι. πάντως γε μὴν
γνωσθήσεται τὸ γὰρ θέατρον δεξιόν.

(Egreditur Paphlago.)

οἴμοι κατοδαίμων, ὁ Παφλαγῶν ἐξέρχεται.

SCENA SEXTA.

Eidem, Paphlago.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

235 οὐ τοι, μὰ τοὺς δώδεκα θεοὺς, χαιρήσεται,
διτῇ ἐπὶ τῷ δήμῳ ξυνόμνυτον πάλαι.
(Poculum cernens quo Demosthenes modo usus est:)
τοῦτι τί δρᾷ τὸ Χαλκιδικὸν ποτήριον;

231. αὐτὸν οὐδεὶς] οὐδεὶς αὐτὸν R invito metro.

234. Demostheni continuavit Beer, in codd. est Nicias; Isiciario dabat OFHermann.

235. ΠΑΦΛΑΓΩΝ scribi iussit Dindorf; vid. quae ad personarum indicem annotavi pag. 1 not. 1. In codd. h. l. et per ceteram fabulam dicitur Κλίων.

236. ξυνόμνυτον R] ξυνόμνυτον V et fere omnes; cf. vs. 478.

nescio quem τῶν σκευοποιῶν fingit noster ¹⁾, facete autem admodum Demosthenes postquam dixit *noli timere*, ipse omnium primus terrore percellitur Paphlagonem adventante. — Perperam loco nostro abusi sunt vetusti interpretes ad illustrandum Vesp. 1021.

231. ὅπῳ τοῦ θεοῦ] vid. ad Nub. 835.

232. πάντως] vid. ad Ran. 263.

234. Simillima sunt satyrorum in Euripidis Cyclope verba ²⁾: οἴμοι, Κύκλωψ ὄδ' ἔρχεται τί δρᾷσομεν;

235. οὐ τοι...χαιρήσεται] cf. vs. 828.

— τοὺς δώδεκα θεοὺς] etiam Av. 95 hic numerus magna cum gravitate commemoratur.

237. τί δρᾷ] cf. Eur. Ion. 1014: ὁ δεύταρος δ' ἀριθμὸς δὲν λέγεις τί δρᾷ; ³⁾.

— Χαλκιδικὸν] non e servorum supel-

lectile sed e coena herili hoc poculum modo sumsisse est censendus, quod *argenteum* fuisse efficit Kock ex inscriptionibus ⁴⁾. Verum autem sycophantam inde a primis verbis se praestat Paphlago; nam Chalcidica pocula licet Chalchide ex urbe *Euboica* habeant originem, nomen illud ad *Thraciae* regionem τὴν Χαλκιδικὴν refert, quae et illo tempore omnium in ore erat et frequentius etiam fuit annis sequentibus. Paucis enim mensibus post Equitum fabulam scenae commissam Brasidas oram Thraciae invasit. Itaque τῶν τὰ ἐν Ἐθρακίῃς προδιδόντων ⁵⁾ esse Demosthenem Paphlago suspicatur ad aspectu poculo Chalcidico, quemadmodum Nicarchus ille in Acharnensibus ⁶⁾ ellychnia cernens Boeoticam aliquam fraudem odoratur.

¹⁾ Cf. μηχανοποιῶν mentio Pac. 174 et vid. ad Nub. 326. — ²⁾ Vs. 193. — ³⁾ Item nos: *wat doet die (dat)... daar?* — ⁴⁾ OIG. 138¹⁰ et alibi. — ⁵⁾ Vid. Prolegom. Vesp. p. XXXII 1. — ⁶⁾ Ach. 916 sqq.

οὐκ ἔσθ' ὄπως οὐ Χαλκιδέας ἀφίστατον.
ἀπολείσθον, ἀποθανεῖσθον, ὦ μαρκατάτω.

(Recedit Isiciarius.)

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

240 οὗτος, τί φεύγεις; οὐ μενεῖς; ὦ γεννάδα
ἄλλαντοπᾶλλα, μὴ προδοῖς τὰ πράγματα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἄνδρες ἱππῆς, παραγένεσθε! νῦν ὁ καιρός. ὦ Σίμων,
ὦ Παναίτι', οὐκ ἔλατε πρὸς τὸ δεξιὸν κέρας;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

ἄνδρες ἐγγύς· ἀλλ' ἀμύνου καὶ ἐπαναστρέφου πάλιν.

238. ἔσθ' R] ἴσιν V et fere omnes; vid. ad Nub. 214.

239. ἀποθανεῖσθον] ἀπολείσθον R, hinc ἀπολείσθον Meineke (coll. Nub. 1186).

240 sq. Olim in libris quibusdam defuisse dicit scholion.

242 sq. Isiciario tribuit R, in ceteris continuantur Demostheni.

242^b sq. Post scenam haec a choro (coryphaeo) pronunciata esse putabat Kähler, id quod et ego aliquando mihi persuasi; sed abieci hanc opinionem a Zachero admonitus. Quam si quis tueri tamen velit, statuat necesse est Simonem et Panaetium non hipparchos fuisse, — quibus iussa dare quis poterat? — sed phylarchos vel turmarum duces nescio quos.

243. ὦ] καὶ Dindorf (cf. Av. 656 Eccl. 867).

244. ἄνδρες] ἄνδρες codd.

240. Non metu percussus recedit isiciarius, quod putat Paphlago, sed ut equites arcessat, quos in vicinia versari modo audivit.

— οὗτος] vid. ad Vesp. 1.

— ὦ γεννάδα] vid. ad Ran. 179.

241. τὰ πράγματα] *temp.*; vid. ad vs. 180.

242 sq. *Simonem* et *Panaetium* hoc anno hipparchos fuisse hinc apparet ¹⁾. *Simon* autem si idem est de quo in Nubibus et alibi turpissima quaevis praedicantur ²⁾, brevi post Equites actas soelq; aliquod commisisse statuendus est. Sed fortasse homonymus aliquis vir nunc commemoratur. Nostrum vero

Simonem esse illum, quem de re equestri scripsisse apparet e Xenophonte ³⁾, satis certum videtur.

243. οὐκ ἔλατε πρὸς τὸ δεξιὸν κέρας] *quin agmine facto dextrorsum vos convertitis ut huc festinetis?* ⁴⁾. — Quoniam per parodum, quae spectatoribus a manu dextra est, more solito orchestram intrant equites, qui in vicinia excubuisse finguntur, dextrorsum convertere se debuerunt eorum turmae, ut iusto agmine equos in theatrum possent adigere. Itaque qui a dextro cornu steterunt iam ducunt agmen, qui a sinistro, cogunt ⁵⁾.

244. ἐπαναστρέφου] cf. Ran. 1102.

¹⁾ Sic recte schol. — ²⁾ Vid. ad Nub. 351. — ³⁾ De Eq. 1 § 3, 11 § 6. — ⁴⁾ De voce ἔλατε vid. Nub. 1298 et infra vs. 608. — ⁵⁾ Alienus hinc est Av. 353.

245 ὁ κονιορτὸς δῆλος αὐτῶν ὡς ὁμοῦ προσκειμένων.
ἀλλ' ἀμύνου καὶ δίακε καὶ τροπήν αὐτοῦ ποιοῦ.

(Reversus Isiciarius coniunctim cum Demosthene Paphlagonem adortur dum orchestram intrat chorus.)

PARODUS CHORI.

(vs. 247—332.)

(Chorus e viginti quatuor equitibus compositus orchestram per aditum dextrum intrat in duas turmas divisus.)

SCENA SEPTIMA.

Eidem, Chorus.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ (Simon)

priorem chori partem ducens.

(ad Isiciarium:)

παῖε παῖε τὸν πανοῦργον καὶ ταραξιπλόστρατον
καὶ τελώνην καὶ φάραγγα καὶ Χάρυβδιν ἀρπαγῆς

245. Isiciario an sit dandus dubito.

248. φάραγγα] φάλαγγα V (quod tuetur Ziolski, *araneam venenosam* interpretatus), φάραγγα Suidas s. v. παῖσι (at φάρυγα Attica est forma).

245. ὡς ὁμοῦ προσκειμένων] *ut proxime instantium*. Adverbium ὁμοῦ nunc idem fere valet quod ἰγγύς, sed fortius est, nam proprie de iis qui se contingunt dicitur¹⁾; cf. verba in re militari praesertim usitatissima ὁμοῦ γίνεσθαι²⁾ et ὁμοῦσι λῖναι epicumque ὄμαδος. Verbum πρόσκεισθαι (τινι) passim ita usurpatur³⁾; idem Av. 1018 ἰγγύς ἐπικεῖσθαι dicitur, item infra vs. 252, ubi vid.

247. Cf. Ach. 282.

— ταραξιπλόστρατον] cf. adi. ταραξικάρδιος⁴⁾ et Neptuni epitheton ταράξιππος⁵⁾, et de verbo ταρατταίν vid. ad vs. 251.

248. τελώνην] cf. vs. 307 et Xenonis

omici de Oropiis versiculus: πάντες τελῶναι, πάντες εἰσὶν ἀρπαγες.

— φάραγγα καὶ Χάρυβδιν] *gurgitem et voraginem*. Sic apud Horatium⁶⁾ homo, qui „quicquid quaesierat ventri donabat avaro”, dicitur *barathrum macelli*. Vox φάραγξ de montium praeruptis usurpatur⁷⁾, Χάρυβδις⁸⁾ autem ἀρπαγῆς est imago cuius perspicua cui notus est Homerus, et saepius iambographis et comicis adhibita. Sic hominem gulosum *πονηχάρυβδιν* dixit Hipponax⁹⁾ eiusque exemplum secutus Cratinus¹⁰⁾ *γαστροχάρυβδιν*, muliercula temulenta a nescio quo *μεθυσοχάρυβδις* vocata est¹¹⁾ et ipsam Charybdim aviditate vincere

¹⁾ Vid. ad vs. 214 sq. Etiam Pac. 513 fr. 542 Soph. Ant. 1180 etc. sic est usurpatum. — ²⁾ Etiam Thesm. 572. — ³⁾ Vs. 761 Vesp. 142 Eur. Iph. Taur. 325 Herodot. IX 57, 61 Thuc. IV 33 § 2, 125 § 3, 127 § 1 Xen. Hell. IV 6 § 8 etc. — ⁴⁾ Ach. 315. — ⁵⁾ Pausan. VI 20 § 18. — ⁶⁾ Epist. I 15, 31. — ⁷⁾ *Schlucht*; vid. Aesch. Prom. 15 Eur. Cycl. 668 etc., Eubul. fr. 75¹¹⁾. — ⁸⁾ *Schlund*. — ⁹⁾ Fr. 85. — ¹⁰⁾ Fr. 397. — ¹¹⁾ Com. adesp. fr. 1077.

250 καὶ πανοῦργον καὶ πανοῦργον· πολλάνικς γὰρ αὐτ' ἐρῶ,
καὶ γὰρ οὗτος ἦν πανοῦργος πολλάνικς τῆς ἡμέρας.
ἀλλὰ παῖε καὶ δῖωκε καὶ τάραττε καὶ κύκα
καὶ βδελύττου, καὶ γὰρ ἡμεῖς, καὶ ἐπιχειμενος βόα.
εὐλαβοῦ δὲ μὴ ἐκφύγη σε· καὶ γὰρ οἶδε τὰς ὁδοὺς
ἄσπερ Εὐκράτης ἔφρευγεν, — εὐθὺ τῶν κυρηβίων.

250. τῆς ἡμέρας] χάσμηραι Zacher infelicitèr.

254. ἔφρευγεν Suidas s. v. εὐλαβοῦ et τὰς ὁδοὺς οἶδεν] ἔφρευγεν codd.; Blaydes ποτ' ἔφρευγεν (malim certe τότ' ἔφρευγεν, ut de nota aliqua re fiat sermo; sed vid. commentarius).

dicatur meretrix apud Anaxilaum ¹⁾, verbum autem ἐκχαρυβδῖσαι festive inductum vitae communis voci ἐκπαιῖν aliquando substituit Pherecrates ²⁾. Ioculari scilicet musae propria est huiusmodi cavilla; oratores vero Cicero admonet ³⁾ ne longius ducta comparatione *tyrtim patrimonii* dicant vel *charybdam bonorum*, praestare enim *patrimonii scopulum* et *bonorum voraginem*. Quamquam et ipse, cum Antonius bona Pompei sub hasta venumdata coemisset, — vel, ut ipse Cicero dicit, „in Magni copias se subito ingurgitasset“, — *quae Charybdis iam vorax!* declamavit ⁴⁾.

249. Verborum hac repetitione animus commotus apud tragicos non raro significatur ⁵⁾.

251. τάραττε καὶ κύκα] certam quandam societatem haec verba inierunt, saepius enim sic iunctaveniuntur ⁶⁾. Quamquam etiam solum τάραττειν fre-

quenter usurpatur ⁷⁾, item solum κυκάν ⁸⁾. Cum toto versu cf. Nub. 1508.

252. βδελύττου] vid. ad vs. 224 et de ipso verbo ad Ach. 586.

— ἐπιχειμενος] verbi usus non rarus ⁹⁾, cf. ἔγκλισθαι ¹⁰⁾ et πρόσκλισθαι ¹¹⁾ et frequentissimum illud ἐπιτίθεσθαι.

253 sq. *Novit enim vias salutis in quas Eucrates ille conicere se solebat* ¹²⁾, — ἐν γὰρ ἀγορῇ καὶ οὗτος τιθραπται ¹³⁾ καὶ ἐκείνος ἦν τιθραμμένος. De voce ὁδοῖς vid. vs. 291, de *Eucrate* ad vs. 129, cum toto loco cf. vs. 390.

254. εὐθὺ τῶν κυρηβίων] *recta in forum*; vid. ad Nub. 162. Vocem τὰ κυρηβία fori nunc *partem* ¹⁴⁾ significare, ubi venum dabantur *furfures* ¹⁵⁾, vidit Bergk ¹⁶⁾. Verba autem ex *Babyloniorum fabula* ¹⁷⁾ ἐννοῦναι με φεύγειν οἰκάδε et εἰς ἄχουρα καὶ χνοῦν huc facere, Eucratem igitur in illa fabula fuisse derisum, ingeniosa Kockii est suspicio ¹⁸⁾.

¹⁾ Fr. 224, ^{1b)}. — ²⁾ Fr. 95. — ³⁾ De Orat. III § 163. — ⁴⁾ Philipp. II § 67. — ⁵⁾ Vid. Aesch. Choeph. 875 sq. Eum 1014 Soph. Phil. 1019 Eur. Andr. 943 Phoen. 1337 et ad Ran. 1336. Cf. etiam Eur. Hipp. 664—666. — ⁶⁾ Vs. 692 Ach. 688 Pac. 320, 654 Aesch. Prom. 994 Cratin. iun. fr. 7³. — ⁷⁾ Vs. 66 Verp. 1285 Pac. 266 alibi, vid. etiam infra vs. 840. — ⁸⁾ Vs. 363 Pac. [270] Lys. 489, 491. — ⁹⁾ Vs. 266 Vesp. 1285 Av. 1018 Lys. 1142. — ¹⁰⁾ Ach. 309. — ¹¹⁾ Supra vs. 245. — ¹²⁾ Imperfectum obstat quominus cum Muellero Struebingio vertamus: „er hat sich ins Privatleben, in seine Mühlenwirthschaft, zurückgezogen“ (Aristoph. u. die hist. kritik p. 583). — ¹³⁾ Vid. vs. 293. — ¹⁴⁾ De quo notissimo genere loquendi vid. vs. 307 et 1375 et ad Nub. 1065 Ran. 1068. — ¹⁵⁾ Vel potius *farina*, ut ἀλφιττα vs. 857. — ¹⁶⁾ Reliq. p. 355. — ¹⁷⁾ Fr. 75 sq. — ¹⁸⁾ Vid. ad vs. 129.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

255 ὃ γέροντες ἡλιασταί, φράτερες τριωβόλου,
οὓς ἐγὼ βόσκω κεκραγὼς καὶ δίκαια καὶ ἄδικα,
παραβοηθεῖθ', ὡς ὑπ' ἀνδρῶν τύπτομαι ξυνομοτῶν.

ΗΓΕΜΩΝ ΤΟΥ ΗΜΙΧΟΡΙΟΥ Β (Panaetius).

ἐν δίκη γ', ἐπεὶ τὰ κοινὰ πρὶν λαγεῖν ... κατεσθλείς,
καὶ ἀποσυνκάζεις πιέζων τοὺς ὑπευθύνους, σκοπῶν

260 ὅστις αὐτῶν ὁμός ἐστιν ἢ πέπων † ἢ μὴ πέπων †.

255. φράτερες] φράτορες codd.

259. ὑπευθύνους] ἀπηκόους vHerwerden; sed ab hac voce in designandis suis sociis caute abstinere Athenienses (cf. Pac. 639); Peloponnesiorum est ita loqui (vid. Thucyd. V 96 III 13 § 6 etc.).

260. Versus manifeste corruptus; vix enim prosunt quae ad lectionem traditam tuendam attulit Vahlen: Eur. Or. 441 Ar. Lys. 128 Aesch. Sept. 197. Si iure suspicor glossema esse μὴ πέπων ad ὁμός pertinens, iusto audacior non est coniectura *καὶ μαλθακός. In voce ὁμῶ inesse vitium aliquando putabam, *ὅστις αὐτῶν

255. A suis nunc sociis heliastis, quos mercede nuper aucta ¹⁾ devinctissimos sibi habere se putat, opem petit Paphlago. Sic in Vespis ²⁾ heliasta ad incitas redactus Cleonem implorat. Cum locutione autem φράτερες; τριωβόλου cf. Plut. 508, ubi duo senes vocantur ξυνδιασώτα τοῦ ληρεῖν καὶ παραπατεῖν.

256. βόσκω] vid. ad Nub. 331 Vesp. 313. Cleon μισθὸν πορίζων διατρέφει τὸν δῆμον ³⁾.

— καὶ δίκαια καὶ ἄδικα] vid. vs. 800 et ad Nub. 99.

258. Si magistratus esses, non ita grave videretur delictum, quod ἀμφοῖν τοῖν χεροῖν μυστιλῆ τῶν δημοσίων ⁴⁾, nam tralaticium id est; sed quod privatus homo furaris, id ne ferendum quidem ⁵⁾. Praeter expectationem pro διοικεῖς similive verbo nunc dictum est κατεσθλείς. De voce ἐν δίκη γε vid. ad Nub. 1379.

259. ἀποσυνκάζεις] verbum hoc, quod sono suo sycophantarum artes in mentem revocat spectatoribus ⁶⁾, propriam *ficus legendi* significationem obtinet Av. 1699, facili autem transitu ⁷⁾ ad *temporandi* notionem transfertur ⁸⁾.

— πιέζων] leni digitorum pressu rusticici efficiunt ficus sintne plenae atque maturae an immites vel cassae. Sic Paphlago eos qui magistratum nuper deposuerunt temptat et explorat, missos autem facit τοὺς ὁμούς sive viros feroces et constantes, sed homines mites et imbelles eosdemque divites praedam suam facit atque πιέζει, ut ab ipso *λιπούμενοι* amplis largitionibus salutem emanat. Simili metaphora usus nescio quis puellas *δουπετεῖς* sive maturiores *ταῖς ὑποκαρθένοις* ⁹⁾ καὶ *σειφραῖς* opponit ¹⁰⁾.

— ὑπευθύνους] vid. Ach. 938 Vesp. 102 et infra vs. 825.

¹⁾ Vid. Vesp. Prolegom. p. XV sq. — ²⁾ Vs. 197. — ³⁾ Vid. vs. 804, 905, 1019, 1078 sq. — ⁴⁾ Vs. 827. — ⁵⁾ Sic recte, ut arbitrator, locum interpretatus est Zacher. — ⁶⁾ Vid. ad Nub. 880 Vesp. 145. — ⁷⁾ Quem ostendit fr. com. adesp. 766 *κατάπερ ὀπωρίζοντες; ἂν τοὺς Ἀττικοὺς δόλυνθους | βλιμάζομεν.* — ⁸⁾ Vid. Stratt. fr. 3. — ⁹⁾ *Demi-vertes.* — ¹⁰⁾ Ar. fr. 141.

- 264 καὶ σκοπεῖς γε τῶν πολιτῶν ὅστις ἐστὶν ἀμνοκῶν
 265 πλούσιος καὶ μὴ πονηρὸς καὶ τρέμων τὰ πράγματα.
 261 κῆν τιν' αὐτῶν γνῶς ἀπράγμον' ὄντα καὶ κεκηνότα,
 262 καταγαγῶν ἐκ Χερρονήσου, διαλαβῶν ἀγκυρίσας,
 263 εἴτ' ἀποστρέψας τὸν ὄμιον αὐτὸν ἐνεκολήβασας.

πλήρης ἐστὶν εἰ πίπων ἢ μὴ πίπων conciens, sed vid. comm.; Kock pro μὴ πίπων conciecit μηδέπω (coll. Alex. fr. 175), OSchneider μὴ ἐκπίπων, sed utrumque languet.

264 sq. Post vs. 260 collocavit Brunck; post vs. 258 collocabat GHermann, del. Zacher. — In vulgata lectione ὑπεύθυνος; aliquis e Chersonneso nuper abductus esse dicitur, quod ferri nequit, quoniam lege cautum erat ne magistratus urbe excederent ante rationes redditas (Aeschin. III § 21).

264. σκοπεῖς] σκοπεῖς Meineke, πίπεις vel ξυρεῖς (coll. Lys. 685 Lucian. LXIX § 14) Kock.

261. τιν' αὐτῶν] τιν' ἄνδρα Teuffel, τιν' ἀστῶν Tucker, ξῖνον που Blaydes, κῆν τιν' αὐτῶν γνῶς τῶν ξένων ἀπράγμον' ἀνακεκηνότα Kock. || ἀπράγμον' ὄντα] ἀπράγμονα (om. ὄντα) R.

262. διαλαβῶν Casaubonus] διαλαβῶν codd. || ἀγκυρίσας] ἠγκυρίσας Brunck.

263. ἐνεκολήβασας Bentley ex Hesychio] ἐν(ἀν-)εκολήβησας codd.

264. καὶ... γε] atque adeo ¹⁾. — Quid quod omnes cives lustrat ista tua avaritia. — ἀμνοκῶν] ovinam imbecillitatem ²⁾ significat hoc participium aliunde ignotum et terminationis obscurae.

265. μὴ πονηρὸς καὶ τρέμων τὰ πράγματα] χηρσός: τις καὶ γενναῖος καὶ μὴ πολυπράγμων. Cf. Ach. 494, de voce πονηρῆ autem vid. ad Ran. 179 et de voce πράγμασι ad Vesp. 1392 ³⁾.

261-263. ἦν... γνῶς;... ἐνεκολήβασας] vid. ad Ran. 1068.

261. ἀπράγμονα] vid. ad Nub. 1007 Vesp. 1040 Ran. 228.

— κεκηνότα] σικριδum. Vid. ad vs. 651.

262. Manifestum est certam aliquam litem spectatoribus nunc in mentem revocari; de civibus autem quoniam sermo est, divitem aliquem cleruchum, cui in Chersonneso, χώρα πολυφορωτάτη ⁴⁾, agri contigissent, significari intellegimus. Con-

ferri potest Vesp. 281, ubi item sermo fit de lite clerucho aut peregrino cuidam intentata; ibi tamen non certus quidam homo respicitur sed de feto casu loquitur chorus. Cf. etiam Av. 1421 σιγ.

— καταγαγῶν] Athenas in urbem peregrinam postquam deduxisti (evocasti).

262 sq. διαλαβῶν κτλ.] e palaestra desumpta sunt haec verba, ut alia multa ⁵⁾. Est enim διαλαβεῖν id fere quod μίσον ἔχειν: comprehensum tenere ⁶⁾, verbum autem ἀγκυρίσαι ⁷⁾ ingeniculare videtur vertendum. Luctatorem adversarii humerum ἀποστρέφοντα ut in tergum eum deiciat ⁸⁾ refert clarissima imago marmorea, quae Florentiae asservatur ⁹⁾. Ἐγκοληβάσαι denique quid significet nescimus ¹⁰⁾, nisi quod e palaesticis verbis hoc quoque esse apparet ¹¹⁾.

263. εἴτα] vid. ad Nub. 624.

¹⁾ Vid. vs. 826 et ad Ran. 49. — ²⁾ Cf. Nub. 1203. — ³⁾ Cf. etiam Ach. 494. — ⁴⁾ Xen. Hell. III 2 § 10. — ⁵⁾ Vid. vs. 481 et ad Nub. 551. — ⁶⁾ Vid. ad Ran. 469 et cf. Herodot. I 114. — ⁷⁾ Quod fortasse etiam Eupolis fr. 262 adhibuit. — ⁸⁾ Cf. Soph. Oed. R. 1154 Ar. Pac. 279 Plat. Rep. 405c. — ⁹⁾ Quod observavit Zacher. — ¹⁰⁾ Apud Hesychium perperam intellegitur devorare. — ¹¹⁾ Vid. Lobeck ad Phrynich. p. 79, qui Nub. 552 idem κολετρῶν dici suspicatur.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

- 266 ξυνεπίκεισθ' ὁμῆϊς; ἐγὼ δ', ἄνδρες, δι' ὁμᾶς τύπτομαι,
ὄτι λέγειν γνώμην ἔμελλον ὡς δίκαιον ἐν πόλει
ἰστάναι μνημεῖον ὁμῶν ἔστιν ἀνδρείας χάριν.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ.

- 270 ὡς δ' ἀλαζών! ὡς δὲ μάσθλης! εἶδες οἶ' ὀπέρχεται
ὥσπερ εἰ γέροντας ἡμᾶς καὶ κοβαλικεύεται;

ΗΓΕΜΩΝ ΤΟΥ ΗΜΙΧΟΡΙΟΥ Β.

ἀλλ' ἐὰν ταύτη γε τείνη, ταυτηὶ πεπλήξεται.

266. Interrogationis signum scripsit Casaubonus. || ἄνδρες] ἄνδρες R.

267. ἔμελλον] ἔλεγον V² R.

268. ἰστάναι Elmsley] ἰστάναι codd.; cf. Pac. 1249.

269. δ'] del. Kock.

270. ἡμᾶς] om. R, ὄντας Cobet (cf. Ach. 222). || καὶ] inseruit Toup (versus initio addebat Bentley), dein interrogandi signum e fine versus 269 in huius versus finem transtulit; quae necessaria est correctio, ne verbo ὀπῖναι desit obiectum. || κοβαλικεύεται Cobet] ἔκκοβαλικεύεται codd., quod e ἀκοβαλικεύεται natum est vitium.

271 sq. Alterius hemichorii duci tribuit Kock.

271. *γε τείνη] γε νικᾷ codd., at vincendi verbum hinc alienum esse observavit Schütz, de fuga enim vel de clade agitur potius; Halbertsma γ' ὀπῖναι, Blaydes γε νεύση (vel φέρεται vel alia), Zacher τρίπηται.

266. ξυνεπίκεισθε] vid. ad vs. 252.

267. ἐν πόλει] in arce; vid. ad Nub. 69.

268. ἀνδρείας] strenui facinoris nuper editi, de quo vid. vs. 595 sqq. — Athenienses nuper in arce dedicaverant Victoriae signum aereum in memoriam expugnatae Sphacteriae ¹⁾. Quam rem spectatoribus iocose in memoriam revocans Paphlago etiam equitibus virtutis monumentum in arce collocandum nunc promittit; hos enim in agro Corinthio nihilo minora nuper edidisse facinora aut putat Aristophanes aut putare se simulat.

269. ὡς δ'] item vs. 397 Lys. 80, vid. etiam Ach. 7 etc.

— μάσθλης] vid. ad Nub. 449.

— οἶα] vid. ad vs. 367.

— ὀπέρχεται] vid. ad vs. 47.

270. Cf. Ach. 687 sq.

271 sq. *At istac* (i. e. in isiciarium et Demosthenem) *si impetum fecerit, istic profugatus iacebit; hac vero si pugnae subducere se conatus fuerit, nostris* (nostrorum equorum) *cruribus impinget*. — Verbum τείνη ²⁾ conferatur cum Ran. 1101, ubi de Aeschylis in Euripidem impetu dicitur τείνειν βίαιως. — Scholia ταύτη interpretantur πῶς ³⁾; sic tamen neque pronominis ὅστος usum intellego neque adverbii δευρι oppositionem. Kock ad ταύτη mente supplet τῇ πάλη, sed neque ταυτηὶ neque δευρι sic posse explicari recte observat Sobolewski ⁴⁾.

¹⁾ Pausan. IV 36. — ²⁾ Si recte sic scripsi. — ³⁾ Item vHerwerden: *hac dextra*. — ⁴⁾ Synt. p. 24.

ἦν δ' ὑπεκκλίην γε δευρί, πρὸς σκέλος κυρηβάσει.
(Undique pugnis pedibusque repulsus cedit Paphlago.)

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

(alta voce:)

ὦ πόλις καὶ δῆμ', ὄψ' οἶων θηρίων γαστρίζομαι!

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

καὶ κέκραγας, ἔπερ ἀεὶ τὴν πόλιν καταστρέφει;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

275 ἀλλ' ἐγὼ σὲ τῇ βοῇ ταύτῃ γε πρῶτα τρέψομαι.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ.

ἀλλ' ἐὰν μὲν τόνδε νικᾷς τῇ βοῇ, τήνελλά σοι

272. Virgulum ante *δευρί* collocabat Bernhardy. || πρὸς σκέλος] πρὸς σκέλος V¹, τὸ σκέλος B.

274. Isiciario dedit Ribbeck; in codd. est Chori, lacunam autem ante hunc versum indicabat Sauppe, duos versus nunc (ut vs. 276 sq.) choro datos fuisse ratus. Sed cum bene cohaereat textus traditus, nullam huiusmodi responsionem huic loco inesse arbitror, Isiciarii autem esse hunc versum officio e responso Paphlagonis. || καὶ] ὡς vHerwerden. || ἔπερ Kock] ἔσπερ vel ἔσπερ (vid. ad Nub. 1226) codd. || καταστρέφει R (cf. Vesp. 1092)] -φεις cett.

275. Versum Paphlagoni (Cleoni) reddidit Sauppe; in codd. est Isiciarii. || σὲ] in codd. est encliticum.

276. μὲν τόνδε Porson] μέντοι γε codd. || τήνελλά σοι Kock] τήνελλος εἰ codd., τήνελλ' ἔσαι Porson, τήνελλάσαι Meineke.

272. ὑπεκκλίην] cf. Aeschin. I § 176 ὑμῖτερον ἔργον ἐστὶ... μηδαμῇ παρακκλίειν αὐτὸν ἴαν.

— πρὸς σκέλος] omittitur articulus ut in simili locutione ποτὶ πύγαν ἔλλομαι¹⁾.

— κυρηβάσει] verbum alibi non obvium apud Hesychium et Photium componitur cum verbo *κυρίτειν arietare*²⁾, et eiusmodi quid requiritur sane. Vocem autem *κυρήβια* supra vs. 254 lectam cum hoc verbo cohaerere non suspicari difficile est. Cratinus *κυρηβάσασθαι* sensu τοῦ διαμάχεσθαι dixisse fertur in lexicis vet.³⁾, et ibidem affertur vox *κυρηβάτης* vel *κύρηρος conviciator*.

273. Θηρίων] cf. Nub. 184 Vesp. 448 Av. 87, 93 Plut. 439.

— γαστρίζομαι] i. e. τύπτομαι εἰς τὴν γαστέρα⁴⁾.

274. καὶ κέκραγας] *eliämme clamas?*⁵⁾. — Particula *καὶ* ubi sic usurpatur, accedere solet pronomen vel adverbium interrogativum⁶⁾.

275. ταύτῃ] *ista de qua tu tam contumeliose loqueris*. Cf. vs. 97.

276. τήνελλά] haec vox ad citharae sonum imitandum ab Archilocho est ficta⁷⁾. Nunc autem ea significatur equites laeto cantico celebraturos isiciarium, si victoriam reportaverit⁸⁾.

¹⁾ Lys. 82. — ²⁾ *Rammeien*, Aesch. Pers. 310 Plat. Gorg. 516a Rep. 586b. — ³⁾ De quo medii neu vid. ad vs. 900. — ⁴⁾ Vid. vs. 454 Vesp. 1529 et ad Nub. 549 sq. — ⁵⁾ *Schreeuwen óók nog?!* — ⁶⁾ Vid. ad vs. 342. — ⁷⁾ Schol. Pind. Ol. IX 1; vid. Ach. 1227 sqq. Av. 1764 et ad Ran. 1285—1295. — ⁸⁾ Nos: *dan hoezee voor u!*

ἦν δ' ἀναιδέα παρέλθη σ', ἡμέτερος ὁ πυραμοῦς.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

τουτονὶ τὸν ἄνδρ' ἐγὼ ἐνδείκνυμι, καὶ φήμ' ἐξάγειν
ταῖσι Πελοποννησίων τριήρεσι... ζωμεύματα.

277. παρέλθη σ' Bergk, et sic M] παρέλθης codd. cett.

278. ἐνδείκνυμι lemma scholii] δεικνυμι codd.

277. παρέλθη] vid. vs. 56.

— ἡμέτερος ὁ πυραμοῦς] iocose sic dicebatur pro *ἡμετέρα* ἵστιν ἢ *νίκη* vel *ἡμέτερόν* ἵστι τὸ *νικητήριον*¹⁾ vel ὁ *στάφανος*²⁾. Item de se et Euripide Mnesilochus³⁾: τοῦ γὰρ τεχνάζειν ἡμέτερος ὁ πυραμοῦς. Nempe *περμάτιόν* τι hoc erat, quod *νικητηρίων* loco in conviviis interdum esse propositum testatur Callipus⁴⁾: ὁ διαγρυνήσας πυραμοῦντα λήγεται. E sesamo fuisse confectum, fortasse autem eundem esse qui *σησαμίτης* (ἄρτος) dicebatur, e Tryphonis auctoritate perhibet Athenaeus 114*b*, ἐκ πυρῶν *περωσμίων* καὶ *μίλιτι* *δεδευμένων* fiebat secundum Iatrocleum⁵⁾ et scholion h. l.

279. ζωμεύματα] i. e. κρηάδι ζωμευμένα⁶⁾. Ridicule Paphlago praeter expectationem iacit verbum ex sua arte petitum, quod sono revocat vocem navalem *ζυγώματα*⁷⁾. Sunt autem *ζυγώματα* *iugamenta*, trabes ad transtra opinor ceteraque navium interiora construenda idoneae; qualia τῶν ἀπορρήτων ἐξάγειν fuisse⁸⁾ per se intellegitur. Itaque simillimum est hoc crimen verbis Pisandri Andocidem⁹⁾ insimulantis: ἄνδρες βουλευταί, ἐγὼ τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐνδείκνυμι ὑμῖν <ὡς> οἰτὸν τε εἰς τοὺς πολεμίους ἐισάγοντα καὶ κωπίας¹⁰⁾. — Non aliter interpretati sunt veterum grammaticorum quidam¹¹⁾;

quamquam alii (*sturram et*) *picem* ad rimas navium vietarum explendas intellegebant¹²⁾, alii denique ὑποζώματα significari statuebant, idque minime absurdum, licet explicatio quam equidem protuli metro magis commendari mihi videatur. Nempe naves longae funibus quaternis praecingebantur¹³⁾, qui σύνδεσμος πᾶσαν τὴν περιφορὰν συνέχων¹⁴⁾ efficiebat ut fluctuum pulsus, remigii tremorem, rostri navem hostilem ferientis concussionem melius durare possent navis iuncturae nec tam facile rimas ducerent. Ingens autem illa Philopatoris navis¹⁵⁾, quae cubituum erat CCLXXX in longitudinem, XXXVIII in latitudinem, munita erat duodecim cingulis cubituum sexcenorum. Quales funes cum crassi essent admodum, satis magno constabant, nam draçhmarum paene quingentarum erant singularum triremium ὑποζώματα¹⁶⁾. Onerariae autem iis uti non solebant, sed interdum nautae procella occupati navigium suum ὑπέλωσαν¹⁷⁾, si sine illis funibus aequor imperiosius *vix durare posse* videretur¹⁸⁾. Hoc est quod dicitur *munire latus*¹⁹⁾. Perperam vero in Thucydidis verbis²⁰⁾, Coregyraeos ζεῦσαι τὰς παλαιὰς αὐτῶν ὡστε πλοῖμους εἶναι καὶ τὰς ἄλλας ἐπισκευάσαι referentis, fuit²¹⁾ qui ζεῦσαι interpreta-

¹⁾ Vs. 1253. — ²⁾ Soph. Philoct. 841. Cf. etiam vs. 108. — ³⁾ Thesm. 94. — ⁴⁾ Fr. 1 (Athen. 668*c*). — ⁵⁾ Ibid. 647*b*, si recte illum locum interpretor. — ⁶⁾ Fr. 591. — ⁷⁾ Simillimo ioco noster indulsit vs. 1185. — ⁸⁾ Vid. ad Ran. 362 et 364. — ⁹⁾ II § 14. — ¹⁰⁾ Cf. Ach. 552. — ¹¹⁾ ξύλα τῶν ναῶν. — ¹²⁾ κρηδὸν καὶ πῖσαν. — ¹³⁾ Cf. Vitruv. X 15 (21) § 6. — ¹⁴⁾ Plat. Rep. 616*c*, vid. etiam Leg. 945*c*. — ¹⁵⁾ Athen. 203*c*. — ¹⁶⁾ Böckh Staatsch. I³ p. 139. — ¹⁷⁾ Act. Apost. XXVII § 17. — ¹⁸⁾ Hor. Carm. I 14, 6 sq. — ¹⁹⁾ Ovid. Metam. XI 485, vid. Peerlkamp ad Hor. l. l. — ²⁰⁾ I 29. — ²¹⁾ Göller.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

280

ναί μὰ Δία καὶ ἔγωγε τοῦτον, ὅτι κενῆ τῆ κοιλά
εἰσδραμῶν εἰς τὸ Πρυτανεῖον, εἶτα πάλιν ἐκθεῖ πλέα.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

νῆ Δί', ἐξάγων γε τὰ πόρρηθ', ἅμ' ἄρτον καὶ κρέας,
καὶ τέμαχος, οὗ Περικλέης οὐκ ἤξιώθη πάποτε.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

(voce altissima:)

ἀποθανεῖσθον αὐτίκα μάλα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

(voce etiam altiore:)

285

τριπλάσιον κερράξομαι σου.

282. ἐξάγων Porson] ἐξαγαγών codd. metro et sententia adversantibus (cf. v. l. Nub. 1213). || τὰ πόρρηθ' non recte Bothe hoc interpretabatur τοὶ ἀπόρρητα, constanter enim in hac locutione additur articulus, quoniam agitur de certis quibusdam rebus, quae lege nominatim erant indicatae. || κρέας] κρέα B et schol.

retur ἀποζῶσαι, est autem rimas sturpa explorare vel i. u. emendare naves, ὑπεζωμῆναι autem naves longae omnes erant semper ¹⁾).

280 sq. Etiam Paphlago „ἐξάγει” ζωμύματα, nam e Prytaneo quotidie exportat cibos, quibus ventrem suum insatiabilem publico sumtu implevit. — Honoris illius Cleoni ante paucos menses decreti passim per fabulam fit mentio ²⁾). Quo magis autem gloria, quam Sphacteria capta demagogo pepererat, in ridiculum detorqueatur contemtuque mergatur, αἰτησις illa ita commemoratur ut dixeris Cleonem nunc demum in tempestiva civium liberalitate iustas cenas esse adeptum, antea esurientem. „Olim satis erat”, — sic fere comici mentem reddere mihi videor, — „satis erat isti opificio polenta vesci cum servis

ceteraque plebecula: — nunc paniculi ei offeruntur, tamquam tenerae puellulae. In opsonium autem cepae caput alliive aliquid olim sufficiebat lurconi, qui carnibus nunc se ingurgitans festos agit quotquot annus habet dies. Pisces olim ne delibabat quidem, nisi forte maenas vilemve sepiam: nunc quicquid ex Ponto advehitur, quicquid insulae Asiae ferunt, ei praesto est, quo liquet guttur post infinitos clamores raucum” — καὶ οὐ δημοτικὸν γε τοῦτο δρᾶ τσαῦτα φιλῶν ³⁾).

281. εἶτα] vid. ad Nub. 624.

282. τὰ ἀπόρρητα] vid. ad Ran. 362.

283. Quin etiam piscis frustum, — cuiusmodi nihil Pericli illi decretum est olim. Nempe simplicior erat prioris aetatis victus. De voce autem τεμάχει vid. ad Ran. 517.

¹⁾ Vid. Böckh Seeurk. p. 133 sqq. — ²⁾ Cf. vs. 167, 354 sq., 404, 535 sq., 573—576, 709, 766, 819, 1008, 1404 sq. — ³⁾ Ultima verba de heluonc dicuntur apud Antiphanem fr. 190.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

καταβοήσομαι βοῶν σε.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

κατακεκράζομαι σε κράζων.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

διαβαλῶ σ', ἐὰν στρατηγῆς.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

κυνοκοπήσω σου τὸ νῶτον.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

290

περιελῶ σ' ἀλαζονείαις.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ὕποτεμοῦμαι τὰς ὁδοὺς σου.

287. σε V¹ R] σου V² alii metro invito.

290. ἀλαζονείαις Elmsley] -ας codd.; cf. vs. 903.

287. κατακεκράζομαι] cf. κατακράζειν vs. 1020, καταβόησεν ἂν κερκαγῆς Ach. 711.

289. *Dorsum tuum ita tractabo ac si κυνοκόπος τις essem*¹⁾, ut canem flagris te feriam²⁾ και δεινδοτομήσω τὸ νῶτον³⁾. Idem dici poterat κύνα σε κύψω κυνοκόπος ἰγώ⁴⁾, in tragica autem dictione κυνοκόπον μίμημα κύψω σε⁵⁾. Cum verbi autem conformatione cf. *θαλαττοκοπεῖν*⁶⁾ et μεταωροκοπεῖν⁷⁾. Recte haec verba interpretatur scholion: *τυπτήσω σε καθάπερ κύνα*⁸⁾, sed longe a vero aberrat alius interpres, qui scripsit: *τοῦτο ὡς μάγειρος λέγει, ἵστι γὰρ κύων ἰχθύς ποιός ἔμα δὲ και „κυνεῖω σε ὀέρματι παίσω“*. Neque enim ἰμάντων κυνέων⁹⁾ huc pertinet mentio neque *canum marinarum*¹⁰⁾, quorum *οὐραῖα* et *ὀπογάστρια* et olim in delictis erant¹¹⁾ et nunc sunt.290. Simillima sunt verba vs. 887 *πιθημισοῖς με περιελαύνεις*. Est autem *περιελαύνειν* proprie *circumnavigare*¹²⁾ vel *circumtequitare*, hinc translate id quod *περιυφρίζειν*¹³⁾: Herodot. I 60 *περιελαυνόμενος τῇ στάσι ὁ Μεγακλῆς*, Demosth. XLII § 32 *οἱ ἰudices, δέομαι βοηθῆσαι μοι και μή με περιελαθίντα περιδεῖν ὑπὸ τούτων*. Cf. *περιέναι*¹⁴⁾ latinumque *circumvenire*, et vid. quae de verbi *παρატρίχειν* similliumque translatione dicta sunt ad vs. 56.291. Militari verbo *περιελαύνειν* aliud ex eadem arte depromptum opponens *omnes vias tibi praeccludam* ait isiciarius: *quamcumque in viam salutaris te conieceris, praecisam invenies*. Verbum *ὀποτίμενσθαι* proprio sensu usurpatum legitur Herodot. V 86¹⁵⁾ Xen. Hell. I 6 § 15¹⁶⁾;

1) Een hondenslager. — 2) Ik zal je afranselen als een hond. — 3) Pac. 747. — 4) Vid. ad vs. 813. — 5) Cf. Eur. Herc. 992. — 6) Vs. 830. — 7) Pac. 92. — 8) Item Phrynichus in Bekk. Anecd. p. 49. — 9) Vesp. 231. — 10) Hondshaaien. — 11) Vid. Arcestratus apud Athen. 310c, d Cratin. fr. 161 Mnesimach. 4³⁶ Menandr. 299, cf. Kock ad Alexid. fr. 155. — 12) ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἱερασάντων (schol.). — 13) Phrynichus in Anecd. Bekk. p. 61. — 14) Vs. 1142. — 15) ὀποτίμενσθαι τισι τὸ ἀπὸ τῶν νεῶν = τὴν εἰς τὰς ναῦς ὁδόν. — 16) ὀποτίμενσθαι τὸν εἰς Σάμον πλοῦν.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

βλέψον εἰς μ' ἀσκαρδαμυκτί.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἐν ἀγορᾷ καὶ ἐγὼ τέθραμμαι.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

διαφορήσω σ', εἴ τι γρύξει.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

κοπροφορήσω σ', εἰ λαλήσεις.

295

292. μ' R] ἴμ' V et ceteri. || ἀσκαρδαμυκτί Etym. M. 716,11, Anecd. Bekk. p. 452, Suidas] ἀσκαρδάμυκτος vel μύκτως codd. et Pollux II 67.

294. γρύξει Elmsley] γρύξεις vel -ζεις codd.; vid. com. Alcaei fr. 22 εἴ τι γρύξομαι.

295. κοπροφορήσω σ'] infelicitèr vVelsen κοπροφαγήσεις, Blaydes κοπροβολήσω σ', Piccolomini κοπροφορῶω σ'; sana enim est vulgata. Vid. commentarius. || λαλήσεις] λαλήσει Blaydes coll. Pac. 381 et 384, qui tamen loci nostro minime sunt similes, λαλήσομαι autem significat: in clamores *ερωτησάμην* et veluti *displodar*. E Suida s. v. *κοπρία* Bünger efficit glossema esse εἰ λαλήσεις, hinc Zacher dubitanter εἴ τι μύξει. Sed huiusmodi indiciis nihil esse tribuendum ostendit Vahlen Ind. Lect. hib. Berol. 1898 p. 12 sq.

dicitur etiam ὑποτίμνεσθαι τινά *intercipere aliquem*¹⁾. Activum legitur e. g. Plat. Leg. 844a²⁾, translate autem dicitur ὑποτίμνουν τὰς ἑλλίδας³⁾. Vid. etiam Oratin. fr. 289 τούτου δ' ἀπάσας ὑποτιμῶ τὰς μηχανάς⁴⁾.

292. *Oculos adversus me tolle, si audes*. Idem infra dicitur βλέπειν ἐναντίον⁵⁾, Ach. 291 εἶτα δύνασαι πρὸς ἴμ' ἀποβλέπειν, Ran. 1474 προσβλέπεις με; Eur. Herc. 1227 βλέψον πρὸς ἡμᾶς, Aeschin. I § 121 εἰς τοὺς δικαστὰς βλέψαι etc., alibi ἀπενεῖς βλέπειν et apud recentiores uno verbo ἀπενεῖσαι, in dictione autem poetica εἰς ὅσα *Fidēsσαι*⁶⁾, βλέπειν τε καὶ

ἀντιδίδραται⁷⁾. — Adverbium ἀσκαρδαμυκτί⁸⁾ significat ὀρθοῖς ὄμμασιν⁹⁾, *rectis immotisque oculis*¹⁰⁾. Inter οὐλλας vero σημεῖα¹¹⁾ est τὸ σκαρδαμύττειν, *nictare*¹²⁾.

293. Vid. vs. 181 et ad Nub. 991.

294. *διαφορήσω*] *dilacerado, discerpam*. Proprie dicitur de iis qui κύνεσαι καὶ οἰωνοῖσιν *ἔλωρ γίγνονται*¹³⁾.

— εἴ τι γρύξει] vid. ad Ran. 913.

295. Isiciarius, adversarii minas nuno quoque imitando superans, verbo *διαφορήσαι* opponit suum *κοπροφορήσω σε*, i. e. *κόπρον σε ἀπορρήρω κοπροφόρος; ἐγὼ*¹⁴⁾: *in sterquilinium tanquam merdam te detrudam verbum si addideris*¹⁵⁾.

¹⁾ Xen. Cyrop. I 4 § 19 et 21 Hellen. VII 1 § 29. — ²⁾ ὑποτίμνουν πηγὰς. — ³⁾ Xen. Hellen. II 3 § 34. — ⁴⁾ Sic Cobet pro ὑποτιμῶ. — ⁵⁾ Vs. 1239, ubi vid. — ⁶⁾ Hom. I 373. — ⁷⁾ Eur. Herc. 163. — ⁸⁾ Quo etiam Xenophon Cyrop. I 4 § 28 Lucianus V § 14 XVI § 26 XLVI § 14 usi sunt. — ⁹⁾ Xen. Hellen. VII 1 § 30 Soph. Oed. R. 1895 etc. — ¹⁰⁾ Vid. Bentley ad Hor. Carm. I 3, 18. — ¹¹⁾ Aristot. Physiogn. 3. — ¹²⁾ Eur. Cyl. 626 Hippocr. *περὶ κρίσεων* p. 151 Kuhn Xen. Conv. IV § 24 Cyrop. I 4 § 28 Lucian. XXXIV § 4 Aelian. Var. Hist. II 26. — ¹³⁾ Av. 338 Herodot. VII 10 in fine. — ¹⁴⁾ Vid. ad vs. 313. — ¹⁵⁾ In miras captiones se induerunt interpretes cum veteres tum recentiores, haec verba dum conantur explicare vel emendare.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ὄμολογῶ κλέπτειν σὺ δ' οὐχί.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

νῆ τὸν Ἐρμῆν τὸν Ἀγοραῖον,
καὶ ἐπιορκῶ γε βλεπόντων.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ἄλλότρια τοίνυν σοφίζει,
καὶ φανῶ σε τοῖς πρυτάνεσιν
ἀδεκατεύτους τῶν θεῶν † ἐε-

300

298 sq. Cleoni priorem, Isiciario alterum tribuunt V R alii (vs. 300—302 autem Cleoni).

298. ἐπιορκῶ] *ἐπιορκεῖν? || γε βλεπόντων] γ' ἐμβλεπόντων Porson probabiliter; vid. tamen commentarius et vs. 420, ἐμβλέπειν autem apud Aristophanem non reperio.

299. Post hunc excidisse versiculum, e. g. δῆλος εἴ τις ὦν σοφιστής, coniecit vVelsen. Cf. commentarius.

300. φανῶ σε Porson] σε φανῶ metro invito codd.; σε φαίνω Burges (ut Ach. 819 et 912, cf. supra vs. 278), quod non recipiendum, quoniam prytanes non iam adsunt. Futuro autem simillimis locis noster utitur infra vs. 832 et Thesm. 764, vid. etiam Ach. 914.

296. κλέπτειν] i. e. κλέπτῃς εἶναι ¹⁾. Cf. verborum κικᾶν φεύγειν similitium usus praegnans. — *Furem me profiteor, tu non item.*

297 sq. *Immo vero ego libentissime hoc fateor; quid quod peierare soleo non vidisse homines id quod viderint.* — Homuncio foro innutritus ²⁾ ibi didicit κλέπτων ἐπιορκεῖν καὶ βλέπειν ἑνατίων ³⁾. Invocat autem Mercurium Ἀγοραῖον sive Ἐμπολαῖον ⁴⁾, cuius signum in medio foro stabat ⁵⁾. Cf. vs. 410 et 500.

298. καὶ... γε] vid. ad Ran. 49.

— βλεπόντων] absolute, ut hoc loco, etiam Aeschin. III § 94 usurpatum est hoc participium: *Callias et Demosthenes δρώτων φρονούντων βλεπόντων ἔλαθον ὕμῶν ἀφελόμενοι.*

299. *Ergo in artem alienam te insinu-*

astī: οὐκ οἰκῶ ταῦτα ἔχεις τὰ σοφίσματα ⁶⁾, *ἐμὰ σοι ταῦτα τὰ ἐπιχειρήματα*, mihi enim proprium est furari et peierare. Sic haec verba recte interpretari videtur scholion. Quamquam neque quid faceti habeant video equidem neque quomodo cum iis cohaereant sequentia.

300. Similia Thesm. 764 dicuntur, de verbo autem φαίνειν vid. Ach. 542, 819, 824 sqq., 912 sqq., 938. Nempe φάσι; erat delatio eorum qui legibus invitit mercem aliquam importabant. Si quis autem huiusmodi fraudis convictus esset, poenae pars altera cedebat accusatori, itaque non est quod miremur gentem ἀνδρῶν φασιαίων ⁷⁾ sive sycophantarum, quibus artes suae tanta promitterent emolumenta, lactissime Athenis belli praesertim tempore pullulasse ⁸⁾.

¹⁾ Item vs. 828 et Ran. 611. — ²⁾ Vs. 298. — ³⁾ Ut vs. 1289 dicit. — ⁴⁾ Ach. 816 Plut. 1156. — ⁵⁾ Vid. Pausan. I 15 § 1 etc., Preller Myth. I⁴ p. 414, Lolling in IMuller Handb. d. Alt. Wiss. III p. 314, 1. — ⁶⁾ Cf. vs. 721 et fr. 199. — ⁷⁾ Ach. 726. — ⁸⁾ Vid. Ach. 517 sqq.

ρὰς ἔχοντα κοιλίας.

ΧΟΡΟΣ.

Stropha 1 (vs. 308—311).

- ὦ μιὰρὲ καὶ βδελυρὲ κράκτα, τοῦ σοῦ θράσους
 305 πᾶσα μὲν γῆ πλέα, πᾶσα δ' ἐκκλησία,
 καὶ τέλη καὶ γραφαὶ καὶ δικαστήρι', ὦ
 310 βορβοροτάραξι καὶ τὴν πόλιν ἄπασαν ἡμῶν ἀνατετυρβακῶς!

301. *ισράς*] *ισράς*; GHermann metri causa (of. Thesm. 1068 Ran. 441, 447, 1525), postea *παιλῖν* (e verbis Athenaei 94d memoriter haec afferentis: φήσω σε ἀδικαυτούτους κοιλίας παιλῖν). Mihi quoque glossema videtur *ισράς*, pro quo libenter rescripserim **ταύτας*.

304. *κράκτα* [Dobree] καὶ κράκτα vel καὶ κεκράκτα (sic V B) codd., καὶ κατακεκράκτα GHermann (novam vocem parum probabiliter fingens coll. vs. 287), καὶ βδελυρὲ σοῦ θράσους; Bentley (nullam in antistropha lacunam agnoscens) non recte, neque Bergk καὶ κεκράκτα σοῦ θράσους, omitti enim non potuit articulus.

302. *κοιλίας*] vid. ad Nub. 409.

303. Vid. ad Ran. 465.

304 sqq. Simillima chori verba sunt Thesm. 702: ὡς ἄπαντ' ἄρ' ἴσσι τόλμης μιστὰ καὶ ἀναίσχυντίας, cf. etiam Pac. 554: ἄπαντ' ἦδη ἴσσι μιστὰ τὰνθάδ' εἰρήνης σαπρᾶς et nobile Périclis apud Thucydidem ¹⁾ dictum de civibus pro patria mortuis: ἀνδρῶν ἐπιφανῶν πᾶσα γῆ τάφος.

304. *κράκτα*] vid. ad vs. 137.

307. Non conciones tantum et iudicia opplet vox tua impura, sed nulla est publicanorum aedícula, nullum lablimum ²⁾ quin tuae audaciae ostendat vestigia. — Recte cum hoc versu Casaubonus contulit locutiones qualis est *ol* ἰχθύες = *forum piscatorium* ³⁾. Supra vs. 248 *τελώνης* dictus est Paphlago. Praeterea cf. quae de Pericle cunctarum civitatis rerum arbitro dixit Teleclides ⁴⁾.

309—311. His quoque inest comparatio cum torrente illo, unde deductum est verbum *κυκλοφορεῖν* ⁵⁾. *Omnis nostra*

civitas a te, o homo furiosissime, perturbata tuisque sceleribus veluti coeno mersa iacet. — Qui nunc *βορβοροτάραξι* dicitur nova voce, cui simile verbum *ὠτοκατάξι* in Babylois fabula noster adhibuerat ⁶⁾, is infra ⁷⁾ audit civitatis *δοιδύς* καὶ *τορύνη*, et in Pace ⁸⁾ *κύκηθρον* καὶ *τάρακτρον*, Pacis autem fabulae pars facetissima ⁹⁾ ex Cleonis cum *ἀλετριβάνω* comparatione procrevit. Simillima infra de eo dicuntur in comparatione lepidissima ¹⁰⁾. Praeterea cf. Dicaeopolidis verba festiva de maligno quodam sycophanta ¹¹⁾: *πάγχρηστον ἄγγος ἵσται, | κρατήρ κικῶν, τριπτήρ δικῶν, | φαίνειν ὑπευθύνους λυχνοῦ- | χος, καὶ κύλιξ | τὰ πράγματ' ἐγκυκᾶσθαι.*

311. *ἀνατετυρβακῶς*] verbum *τυρβάσειν* suum sibi sensum obtinet Vesp. 257, vel in Sophoclis fr. 927: *πολύς δὲ πηλός ἐκ πίθων τυρβάσεται*, transfertur autem, ut nostro loco, in Soph. fr. 720: *τυρβός... Ἄρης | αὐδὲ προσώπων πάντα τυρβάσει κακῶς.*

¹⁾ II 48 § 3. — ²⁾ *Geen douanekantoor of archief.* — ³⁾ De quibus vid. vs. 254 et ad Nub. 1065 Ran. 1068. — ⁴⁾ Fr. 42. — ⁵⁾ Ach. 381; vid. supra vs. 137. — ⁶⁾ Fr. 98. — ⁷⁾ Vs. 984. — ⁸⁾ Vs. 654. — ⁹⁾ Vs. 259 sqq. — ¹⁰⁾ Vs. 864—867. — ¹¹⁾ Ach. 936 sqq.

ΚΟΡΤΦΑΙΟΣ.

ὅστις ἡμῶν τὰς Ἀθήνας ἐκκεκώφωκας βοῶν
καὶ ἀπὸ τῶν πετρῶν ἄνωθεν τοὺς φόρους θυννοσκοπῶν.

312. ἐκκεκώφωκας Porson] -φῆκας; V² R alii, -φῆσας V¹, -φῆυκας nonnulli.

313. τῶν πετρῶν] τῆς πέτρας Dobree coll. vs. 754. || φόρους; πόρους M male. || θυννοσκοπῶν] -πείσι Lenting.

312. ἐκκεκώφωκας] cf. Ctesippi de Hip-
pothale verba apud Platonem ¹⁾: ἡμῶν
γούν, ὃ Σώκρατες, ἐκκεκώφωκε τὰ ὄτα καὶ
ἐμπέπληκε Λύσιδος. Metaphorice adhibe-
tur ab Electra Euripidea ²⁾: ἄρ' εἰς τὸ
κύλλος ἐκκεκώφωται ζῆφῃ; quemadmodum
στομοῦν de telis *acuendis* usurpari solet ³⁾.

313. Demagogus, qui in pnycis πεί-
τραις ⁴⁾ habitat, suo ipsius lucro unice
studens ex edito illo loco inhiat socio-
rum tributis, quae ipso hoc anno sunt
duplicata ⁵⁾, et si qui belli aerumnis
oppressi cum debita pecunia tardiores
adesse videntur, „δῶσατε τὸν φόρον;” mi-
sellos homines allatrat iste ⁶⁾ „ἢ βρον-
τήσας τὴν πόλιν ὑμῶν ἀνατρέψω;” — Fel-
cissima autem imagine usus, quae non
potuit non ferire animum hominum mare
Mediterraneum accolentium, piscatori
eum assimulat, qui vere ingruente ⁷⁾ e
specula littorali in altum prospicit ⁸⁾.
Cuius oculi exercitatissimi mirandaeque
aciei cum eminens cernunt thynnorum
agmen littus legens dum prolis causa an-
num iter perficiunt, advocat socios, et
mox cymbae mare petunt, retia disponun-
tur, coguntur pisces, in fluctibus caedun-
tur capiuntur. Thynnis in retia ruen-

tibus vaticinium, quod Pisistrato datum
est, assimilaverat adversarios ipsi mox
profigandos ⁹⁾; thynnis intra retia ver-
pressis Aeschylus in splendidis versibus
¹⁰⁾ assimilavit barbaros Salamine
trucidatos; thynnis assimilantur nunc
socii miselli, qui vere gregatim adven-
tantes bona sua Athenas deferunt, ut
demagogorum scilicet expleant avari-
tiam insatiabilem. Condignum igitur hoc
nebulone est anuli, quo ad scelestas sua
decreta obsignanda utitur, sigillum: λάρος
κεχηρῶς ἐπὶ πέτρας δημηγορῶν ¹¹⁾. — Ad
verborum structuram quod adinet, τοὺς
φόρους θυννοσκοπεῖν eiusdem est generis
dicendi atque κυνοσκοπεῖν τὸ νῶτον ¹²⁾, vel
κοπροφορεῖν τινα ¹³⁾, vel τὰς ἀσπίδας φυλ-
λορηρεῖν ¹⁴⁾, idem enim valet atque τοὺς
φόρους θύννοιο σκοπεῖν θυννοσκοπῶς αὐτός ¹⁵⁾.
Cf. etiam locutiones γεωμετρεῖν τὸν ἀέρα ¹⁶⁾,
φρεωρυχεῖν τινα ¹⁷⁾, τυροπωλεῖται τέχνην ποιη-
τῶν ¹⁸⁾, ἱπποκομῆν κἀνθάρον ¹⁹⁾, δονόροτο-
μῆν νῶτόν τινα; ²⁰⁾, μηλοφαγεῖν σταμνίον ²¹⁾
et Homeri versus ²²⁾ ubi Hebe θεοῖσι
νέκταρ φοινοχοεῖν dicitur, i. e. deorum po-
culis nectar ita infundere ut vinum
solent φοινοχοοῖ. Cum voce denique θυν-
νοσκοπῶ cf. βατιδοσκοπῶς ²³⁾.

¹⁾ Lysid. 204c. — ²⁾ Or. 1288. — ³⁾ Vid. ad Nub. 1108. — ⁴⁾ Cf. vs. 754, 783. — ⁵⁾ Vid. ad Vesp. 657, CIA. I 243. — ⁶⁾ Vesp. 671. — ⁷⁾ Aristot. Hist. Nat. VIII 15, cf. VI 18. — ⁸⁾ Theocrit. III 26 Aelian. Hist. Anim. XV 5 Strab. V p. 223, 225 XVII p. 834. — ⁹⁾ Herodot. I 62. — ¹⁰⁾ Quos noster respexit Vesp. 1088. — ¹¹⁾ Vs. 956. — ¹²⁾ Vs. 289. — ¹³⁾ Vs. 295. — ¹⁴⁾ Av. 1481. — ¹⁵⁾ De quo loquendi genere vid. ad Ran. 159 Cobet Var. Lect. p. 69, Nemos. 1859 p. 35, 1875 p. 247, Naber Mnemos. 1878 p. 257, 1899 p. 163. — ¹⁶⁾ Av. 995. — ¹⁷⁾ Lys. 1033. — ¹⁸⁾ Ran. 1369. — ¹⁹⁾ Pac. 74. — ²⁰⁾ Pac. 747. — ²¹⁾ Lys. 196. — ²²⁾ A 3. — ²³⁾ Pac. 810. Perquam insulsum est quod in fine scholii ceteroquin non mali legitur: ἕμα δὲ καὶ εἰς δυροφαγίαν διαβάλλει (Cleonem).

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

οἶδ' ἐγὼ τὸ πρᾶγμα τοῦθ' ὄθεν πάλαι καττύεται.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

315 εἰ δὲ μὴ σύ γ' οἶσθα κάττυμ', οὐδ' ἐγὼ χορδεύματα,
 ὄστις ὑποτέμνων ἐπάλεις δέρμα μοχθηροῦ βοδός
 τοῖς ἀγροκόισιν πανούργως, ὥστε φαίνεσθαι παχύ,
 καὶ πρὶν ἡμέραν φορῆσαι, μεῖζον ἦν δυοῖν δογμαῖν.

314. *Scio hic dolus unde consuetur iam- dudum* ¹⁾. — Quod nunc καττύειν dicit Paphlago verbo e sutrina desumpto, id prisicis poetis est κατὰ ῥάπτειν ²⁾ et ὄβλον vel μήτιν ὑφαίνειν ³⁾. Cf. etiam μηχανορ- ράφο; ⁴⁾. Graeca autem exempla se- cutus Plantus *dolos consuere* dixit ⁵⁾. Praeterea vid. Artaphrenis ad Histiaeum verba ⁶⁾: τοῦτο τὸ ὑπόδημα Ἰσραφας μὲν αὐτὸ ὑπεδέχαστο δ' Ἀρισταγόρης, et ἐπικα- τύειν καὶ πταρῖζειν de poetis fabulas suas retractantibus dictum ⁷⁾. De substantivo καττύματι *solea* vid. Vesp. 1160.

315 sqq. *Nil mirum istud te nosse, est enim artis tuae!* — Quis melius sciat quid sit κάττυμα quam tu, qui rusticis urbem visentibus nihilque mali suspi- catis tenuissima et vilissima coria pro densis solidisque vendere solebas olim!

315. χορδεύματα] *minuta* ⁸⁾.

316. Margines suorum coriorum rese- cans cultrum in obliquum ducebat iste βυρσοπωλικῶς, ut segmenta crassiora vi- derentur quam essent. — Sic βυρσοπωλι- κὸν est lanae affundere aquae aliquid, quo videatur gravior ⁹⁾, singulisque ar- tibus suae sunt fraudes ad decipiendos emtores. Dignum autem quod conferatur est ὀρθοτομοῖν verbum recte tractandi sensu adhibitum in altera ad Timotheum epistula ¹⁰⁾.

— ἐπάλεις] *antehas vendere solebas* — cum nondum ad hodiernam istam famam pervenisses. Cf. Nub. 675 sq.

— μοχθηροῦ] *miselli*, annis laboribus morbo confecti ¹¹⁾, qui ante aratrum fortasse vel ante plaustrum in via publica conciderit. Multo nimirum deterius est huiuscemodi animalium corium quam bovis qui florens vigensque ad aram deorum fuerit mactatus. Quapropter val- lidissimum lorum Homerus vocat ἱμάτια βοδός *Ἴφι κταμένοιο* ¹²⁾ *vi caesi*, et πίδαλα βοδός *Ἴφι κταμένοιο* Hesiodus ὑποδέχασθαι iubet tempore hiberno ¹³⁾. Recordemur oportet rariorem inter Graecos fuisse boum usum in victu, frequentem vero in agricultura et in oneribus transve- hendis.

318. *Et cum nondum totum unum diem soleis ex isto corio confectis usi essent, binis palmis largiores factae erant* ¹⁴⁾. — Dativus mensurae est δυοῖν δογμαῖν, ut Eubul. fr. 119⁹: μακροτέρα; δ' οὐσης ἔτι | πλείν ἢ δυοῖν ποδοῖν... τῆς σιᾶς, *cum umbra nondum viginti esset pedum* ¹⁵⁾, *sed duobus fere pedibus etiam esset largior*, vel in Pythiae verbis Herodot. I 91 ἐπιστάσθω Κροῖσος ὑστερον τοῖσι ἑταῖ τοῖσι (tribus annis) ἄλους τῆς περρωμένης, cf. etiam Herodot. I 192 ἢ ἀρχάβη χωρεῖ μεδῖμου Ἀττικοῦ πλείον χοίνις; τρισὶ Ἀττι-

¹⁾ *Ik weet allang wie me dat lapt.* — ²⁾ Σ 367 etc. — ³⁾ Z 187 H 32t etc. — ⁴⁾ Soph. Oed. R. 387 Eur. Andr. 447, 1116. — ⁵⁾ Amphitr. I 1, 211. — ⁶⁾ Hero- dot. VI 1. — ⁷⁾ Com. fr. adesp. 46. — ⁸⁾ Vid. ad vs. 214. — ⁹⁾ Ran. 1387. — ¹⁰⁾ II 15. — ¹¹⁾ *Afgejakkerd.* — ¹²⁾ Γ 375. — ¹³⁾ Oper. 541. — ¹⁴⁾ *Gerecht.* — ¹⁵⁾ Eubul. ibid. vs. 7.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

320 καὶ ἐμὲ τοῦτ' ἔδρασε ταυτόν, νῆ Δί', ὥστε καὶ γέλων
 πάμπολυν τοῖς δημότασι καὶ φίλοις παρασχεθεῖν.
 πρὶν γὰρ εἶναι Περγασῆσιν, ἔνεον ἐν ταῖς ἐμβάσιν.

ΧΟΡΟΣ.

Stropha 2 (vs. 322—325).

325 ἄρα δῆτ' οὐκ ἀπ' ἀρχῆς ἐδήλους ἀνά-
 δειαν, ἥπερ μόνη προστατεῖ τῶν ζητόρων;

319—321. Choro dantur in scholio ad vs. 319, Niciae tribuit Elmsley, hunc enim Pergasaeum fuisse (vid. Athen. 537c). At Cydantiden fuisse e CIA. I 188 efficit Kirchner, in scena autem nunc ei locum non esse docuit Beer.

319. καὶ ἐμὲ (κἀμὲ) τοῦτ' ἔδρασε ταυτόν νῆ Δί' Porson] καὶ (om. R) νῆ Δία κἀμὲ τοῦτ' ἔδρασε ταυτόν codd.; alii alia tentarunt, equidem *ναὶ μὰ Δί' ἐμὲ τοῦτ' ἔδρασε ταυτόν. || καὶ γέλων Elmsley] κατάγελων codd. (K/ igitur signum male est lectum).

320. δημότασι καὶ] δημότασι[ι] καὶ τοῖς V alii fortasse recte (cf. Nub. 1209 Ran. 1487 sqq.), minus tamen numerose.

325. τῶν ζητόρων] syllaba abundat; Bentley ζήτητόρων, Dobree ζήτητος, sed ipsa vox ζήτητος molesta, quapropter malim *τῆς πυκνός.

κῆσι, VI 106 πόλι λογίμω ἢ Ἑλλάς γέγονε ἀσθενεστίρη ¹⁾. Praeterea vid. comici anonymi versus: οἶτοι δ' ἀφροσύκασι πλεῖν ἢ δύο δοχμά ²⁾.

319. ὥστε καὶ] cf. Ach. 143.

320 sq. Haec qui dicit, licentia utitur quae in scena comica minime rara erat ³⁾. Nam meras nugas praebet scholion: διαβολὴ τῶν Ἀθηναίων, εἰ καὶ δοῦλος παρ' αὐτοῖς ὁ δῆμος ἀπαγγέλλεται. Plane homo hic Atheniensis negligit nunc partes quas agit sive servi sive Demosthenis, ita autem loquitur ut mox larva remota cum familiaribus domi vel in foro confabulabitur. Quapropter nihil nunc quidem iuvat nos scire cuiusnam tribus pagive fuerit Demosthenes praetor, egregie autem errarunt qui Pergasaeum eum fuisse hinc efficiebant, quos dein refutarunt alii allata inscriptione unde Aphid-

naeum fuisse apparet ⁴⁾. Sed nihilo probabilius est quod ex nostri loci auctoritate fuit qui contenderet ⁵⁾: eos qui Athenis Aphidnas peterent medio fere itinere peracto Pergasas pervenisse. Id unum verba Aristophanis luculenter testantur, quod dudum indicarunt interpretes ⁶⁾: urbi proximum fuisse Pergasas oppidulum, cuius situs aliunde accuratius definiri haecenus non potuit.

320. Cf. Nub. 1209.

321. *Pes vagus in lara mihi pelle natabat* ⁷⁾, *male larus in pede calceus haerebat* ⁸⁾. Ἀγοικίας autem est μῦθος τοῦ ποδὸς τὰ ὑποδήματα φορεῖν ⁹⁾.

322—325. *Inde ab initio igitur in te conspicua fuit ista impudentia, quae plebeculae duci est utilissima.* — Simillimum est exordium choric Vesp. 463: ἄρα δῆτ' οὐκ αὐτόδηλα | τοῖς πίνουσι κτε.

¹⁾ Etiam Nub. 640 hic est afferendus: *παρεκόνην διχοίνικω*, quo loco non debueram obtemperare Blaydesio *διχοίνικου* rescribenti; inest enim verbo *παρακόνεσθαι* comparatio quaedam. — ²⁾ Cratin. (?) fr. 350. — ³⁾ Vid. vs. 335 Nub. 601 Thesm. 1140 Ran. 1531. — ⁴⁾ CIA. I 273 (Dittenb. Syll. 29¹⁸). — ⁵⁾ RLöper. — ⁶⁾ In his Kock. — ⁷⁾ Ovid. Art. Amat. I 516. — ⁸⁾ Horat. Sat. I 3, 31. — ⁹⁾ Theophr. Charact. 4.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ.

ἢ σὺ πιστεύων ἀμέγεις τῶν ξένων τοὺς καρπίμους,
πρῶτος ἄν' ὁ δ' Ἴπποδάμου θλίβεται θεώμενος.

326. ἀμέγεις; Bothe e scholii interpretatione] ἀμίλγυ R, ἀμίλγυς cett.; idem vitium habent mss. complura Apollonii Rhodii locis in commentario laudatis. Kock mavult ἀμέγυι, sed recentiorum hoc videtur.

327. Ἴπποδάμου] Ἴπποδάμος l. a. in schol., unde vVelsen metri causa Ἴπποδάμου α. GHermann coniecit Ἴπποδάμου (cf. Eur. Hipp. 1451), Kock Ἴπποδάμαντος. Sed non plectitur metrum, notum enim ex inscriptionibus est nomen Ἴπποδήμου (vid. Dittenb. Syll. 137⁹), doricam autem huius nominis formam in Attico homine minime inauditam esse observavit Erdmann collatis nominibus *Archidamo* et *Archedamo* Andocid. I § 35 Isae. VII § 13. || *θλίβεται] λείπεται codd., quod in scholiis verbis καταλείβεται τοῖς δάκρυσιν et ἡττάται absurde explicatur; λείπεται coniecerat vEldik.

326. ἀμέγεις] i. e. καρπολογεῖς, δρῆπεις, decerpis. Verbo rariore usus est etiam comicus ignotus ¹⁾: ὁ μὲν τις ἀμπίλους | τραγῶν ἄν, ὁ δ' ἀμέγρων ἄλας, unde videmus eo designatum esse officium τῶν ἰαολόγων ²⁾. Praeterea vid. Sappho ³⁾ ἀνθ' ἀμέγρουσαν, Eur. ⁴⁾ καρπὸν ἀμέγρων, Theocr. ⁵⁾ ἀμεγζάμεναι... φύλλα, Apoll. Rhod. ⁶⁾ καρπὸν ἀμέγρουσαι ἐτ' ἀνθρα... ἀμεγρόμεναι.

327. O tu qui — et in rep. et nunc in theatro — primum obtines locum: at Hippodami ille filius inter plebeculam premittur! Tu ex olida tua officina in honorificentissimum istum locum evolasti, propter bellicam scilicet tuam virtutem proedria donatus et viris generosis spectataeque fidei, qualis est Archeptolemus, antepositus. — Honor ille Cleoni nuper tributus respicitur etiam infra ⁷⁾, ubi Paphlagoni per τὴν προεδρίαν τὴν ἐκ Πύλου iuranti „ἰδοῦ, προεδρίαν!” cachinnans dicit isiciarius: „ὄλον θρωμαὶ σ' ἐγὼ | ἐκ τῆς προεδρίας ἴσχατον θεώμενον!” erit cum plebi denuo intermixtum te videam istic,

ubi nunc delitescunt viri te multo meliores! Hippodami autem filius quem dicit coryphaeus est *Archeptolemus* ⁸⁾, qui nuper τὴν εἰρήνην φέρων repulsam tulerat. Lacedaemoniis nimirum inde a natalibus favens — nam doricam originem patris nomen arguit — auctor fuerat ut post captam Sphaeteriam pax mediocribus condicionibus fieret; Cleon vero strenue ei obstitit ⁹⁾. Haud alium virum Archeptolemus se praestitit anno decimo quarto post. Nam instituto quadringentum virorum imperio Spartam legatus profectus cum Antiphonte et Onomacle ¹⁰⁾ tales inde rettulit pacis condiciones quae minime e rep. essent ¹¹⁾, mox autem restituto statu populari cum de legatione illa inquisitum esset ex decreto publico, proditionis damnati Archeptolemus et Antiphon ultimo supplicio sunt affecti, bona publicata, domus dirutae ¹²⁾. — Verbum θλίβεται ¹³⁾ magis etiam festive nunc est adhibitum si verum est quod suspicor, *obesum* fuisse Archeptolemum.

¹⁾ Fr. adesp. 437. — ²⁾ Vesp. 712. — ³⁾ Athen. 554 b. — ⁴⁾ Herc. 396. — ⁵⁾ XXVI 3. — ⁶⁾ I 882 IV 1144. — ⁷⁾ Vs. 702 sqq.; vid. etiam vs. 575. — ⁸⁾ Αρχεπτόλεμος Ἴπποδάμου Ἀγρὸλήθην in lapide mox laudando. — ⁹⁾ Vid. praesertim infra vs. 794—796 et praeterea vs. 394, 670 sq. Pac. 665—667, Thucyd. IV (15 sqq., 21 sq.) 41 § 3 sq. Vesp. Prolegom. p. XXX. — ¹⁰⁾ Thucyd. IV 71 § 3. — ¹¹⁾ Ibid. c. 91 § 1. — ¹²⁾ Teste lapide quem olim excerpit Caecilius [Plut.] in vita Antiphontis p. 833 sq.; cf. Lys. XII § 67. Docte de hoc loco disputarunt Meier Philol. Blätter Breslau 1817, Erdmann in Philologo XLII p. 199 sq. — ¹³⁾ Quod iure restituisse mihi videor.

ΧΟΡΟΣ.

Stropha 3 (vs. 328—332).

ἀλλ' ἐφάνη γὰρ ἀνὴρ ἕτερος πολὺ
 σοῦ μιαιώτερος, ὅσπερ με χαιρεῖν,
 330 ὅς σε παύσει καὶ πᾶρσι — δῆλός ἐστιν — αὐτόθεν
 πανουργίᾳ τε καὶ θράσει
 καὶ κοβαλικεύμασιν.

ΚΟΡΤΦΑΙΟΣ.

(ad isiciarium:)

ἀλλ', ὦ τραφεῖς ὄθενπέρ εἰσιν ἄνδρες οἵπερ εἰσίν,
 νῦν δεῖξον ὡς οὐδὲν λέγει τὸ „σωφρόνως τραφῆναι.“

SCENA OCTAVA.

Eidem.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

335 καὶ μὴν ἀκούσαθ' οἷός ἐστιν οὐτοσί πολλῆς.

330. Ante αὐτόθεν sententiam incidit GHermann.

338. οἵπερ εἰσίν] οἱ πονηροί Naber.

330. σε παύσει] ut hoc loco, sic alibi ¹⁾ abest participium, quod mente suppleri potest facillime.

— πᾶρσι] *praevortet, superabit*; vid. ad vs. 56.

— αὐτόθεν] *ilico, statim* ²⁾.

332. κοβαλικεύμασιν] vid. ad Ran. 104. 333 sqq. *At tu, qui in illo seminario es enutritus, unde omnes prodierunt qui virorum nomine digni sunt, nunc ostende nihil esse priscum illum pudorem.* — Nimirum εἰς ἀγορᾶς est noster homuncio ³⁾, quo qui conveniunt, ἀλλήλους ὁμνύοντες ἐξασπαύωσιν ⁴⁾.

338. ἄνδρες] vid. ad Nub. 823.

334. Similibus verbis chorus iusti in-

iustique oratorum certamen introducit Nub. 949 sqq.: νῦν δείξετον... ὁπότερος αὐτοῖν λέγων ἄμεινων φανήσεται.

— οὐδὲν λέγει κτλ.] *inanis vox est illud „liberaliter educari“*, merum est verbum sine sensu, λόγος ἰστί. Item Eur. Suppl. 596 ἀρετὴ οὐδὲν λέγει ⁵⁾ βροτοῖσιν, et ignotus tragicus cuius verba in ore Bruti inclaruerunt ⁶⁾: ὦ εὐχόμενος ἀρετῆ, λόγος ἄρ' ἦσθ' / ἐγὼ δὲ σε | ὡς ἔργον ἦσκου. Sic dicunt τί λέγει; *quid significat?* ⁷⁾. Cf. *dictorium κρατερον σιωπῶν ἢ μηδὲν λέγειν satius est tacere quam nihil dicere* i. e. nugas fundere.

335. πολιτεῖ] *servum esse Paphlagonem nunc obliviscitur*; cf. vs. 320 sq.

¹⁾ Vs. 862, 877, 879 Pac. 921 Eccl. 718 Plut. 505 Soph. Oed. R. 397 Herod. V 38 Lys. XXXIII § 2 etc. — ²⁾ Item Eccl. 246 Pherecrat. fr. 84 Thuoyd. I 141 § 1 Plat. Conviv. 213a Xen. Hellen. II 2 § 13 etc. — ³⁾ Vid. vs. 181 et ad Nub. 991. — ⁴⁾ Indice Cyro apud Herodotum I 153. — ⁵⁾ L. a. φέρει. — ⁶⁾ Apud Dion. Cass. XLVII 49. — ⁷⁾ Vs. 1059 etc.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

(cum minis se ei opponens:)

οὔκουν μ' ἑάσεις;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

μὰ Δ', ἐπεὶ καὶ ἐγὼ πονηρός εἰμι.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

ἐὰν δὲ μὴ ταύτη γ' ὑπέλκη, λέγ' ὅτι „καὶ ἐκ πονηρῶν“

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

(dum vehementius ei minatur:)

οὐκ αὖ μ' ἑάσεις;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

μὰ Δία.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ναὶ μὰ Δία.

(Arripit isiciarium.)

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

(dum cum Paphlagone colluctatur:)

μὰ τὸν Ποσειδῶ,

ἀλλ' αὐτὸ περὶ τοῦ πρότερος εἰπεῖν πρῶτα διαμαχοῦμαι.

(Paphlago anhelus et titubans recedit.)

336. οὔκουν (οὔκουν) P] οὐκ αὖ cett.

337. Demostheni dedi; in codd. est Chori. Cf. vs. 341, 359 sq., 366.

338. οὐκ αὖ] οὔκουν P.

339. In V aliiisque post vs. 336 est collocatus; del. Dindorf. || αὐτὸ] αὐτὸ τοῦτο
V alii. || διαμαχοῦμαι] διαμαχοῦμαί σοι R.337. ταύτη] *ista via*¹⁾. Isto argumento si non fuerit victus, maius quid adde.— ἐκ πονηρῶν] non omissum est ei, quod soloecum foret, sed isiciarium repetere id iubet Demosthenes quod modo ex ipso audivit²⁾.338. οὐκ αὖ μ' ἑάσεις;] *ecquid ne nunc**quidem* (cf. vs. 336) *missum me es facturus?*³⁾. Adverbium αὖ licet verbo ἐὰν nunc sit additum, revera tamen *iubendi* verbo mente est iungendum: *denuo nunc te iubeo me sinere*⁴⁾. Cf. homuncionis hirundinem iterum vocantis verba: *ταυ- σίπτερο ποικίλα μάλ' αἰθίς*⁵⁾.

¹⁾ Item nos: *op die manier.* — ²⁾ V: . 186, ubi vid. — ³⁾ Cf. Vesp. 942 Xen. Cony. IV 21 Pac. 281 etc. — ⁴⁾ Item apud nos minantis et depugnare parati est: *Nog eenmaal, zult ge me nu nog niet met vrede laten?* — ⁵⁾ Av. 1415.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

340 οἴμοι, διαφραγήσομαι.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

καὶ μὴν ἐγὼ οὐ παρήσω.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

πάρες, πάρες, πρὸς τῶν θεῶν, ἀντὶ διαφραγήναι.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

τῷ καὶ πεποιθὼς ἀξιολῆς ἐμοῦ λέγειν ἔναντα;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ὅτι λέγειν οἶός τε καὶ ἐγὼ καὶ καρυκοποιεῖν.

340. ἐγὼ Bothe] ἐγὼ σ' codd., σ' ἐγὼ Bentley, quod non recipiendum, sic enim Isiciarii verba significarent: *missum te non faciam*, neque Demosthenes in aliam significationem detorqueere ea posset.

341. Demostheni dedi; in codd. est Chori. Cf. vs. 337.

342. ἐμοῦ λέγειν ἔναντα Bothe] ἐμοῦ λέγειν ἔναντία codd., λέγειν ἔναντιον μου Burney non recte, nam enclitica pronominis forma hinc aliena, ἐμοῦ γ' ἔναντι' εἰπεῖν Reisig, ἐμοῦ βλέπειν ἔναντα Kock (ut Soph. Ant. 1299 Eur. Med. 470 Hec. 968), *facundiae* enim sequenti demum versu fieri mentionem. Ceterum vix Aristophaneum videtur ἔναντα, licet apud tragicos non sit inauditum (Soph. Ant. 1299 Eur. Or. 1478).

343. καρυκοποιεῖν] καρυκοποιεῖν V¹ R alii.

340 sq. Paphlagoni frustra furenti et „*vae ira dirumpar!*” vociferanti¹⁾ isiciarius „*hoc autem scias velim*” ait „*me nihil quicquam remissurum*”²⁾, quod eodem redit ac si diceret: cave autem ne denovo pugnis meis occurras, nam peius etiam mulcabere. Sed verbo, quod intransitive adhibuerat isiciarius, Demosthenes ioculariter alterum *sinendi* sive *permittendi*, *concedendi*³⁾ sensum nunc tribuens „*immo iste dispereat sine obsecro!*” exclamat. — Recordemur nunc oportet in diris fuisse *διαφραγή(ς)* = ἀπόλο(ε)ο vel ἐπιτριβή(ς)⁴⁾.

342. τῷ] neutrum est; vid. Nub. 385 et ad Ran. 1484.

— καί] in enunciatis interrogativis verbo praemissum reperitur etiam vs. 274 καὶ κέρραγας; Nub. 840 τί... καὶ μάθοι τις ἄν; Pac. 1289 τοῦ καὶ ποτ' εἶ; Lys. 836 τίς καὶ ἐστὶν ποτε; Eccl. 1014 τί ποτε καὶ ἐστὶ et in oratione indirecta Nub. 1344 ὃ τι καὶ λέξεις, Eccl. 946 ὃ τι καὶ ὀφθαλμοῖς⁵⁾. Praeterea vid. ad Nub. 210.

343. οἶός τε] omisum est εἶμι, ut Lys. 719 ἐγὼ... οὐκέτι | οἶα τε.

— καρυκοποιεῖν] in suae artis verbula relabens⁶⁾ praeter expectatum hoc addit isiciarius. Quod per metaphoram dictum esse⁷⁾ vix probabiliter statuit Blaydes; nam huiusmodi metaphora tum demum posset intellegi si additum esset

¹⁾ Cf. Ran. 255. — ²⁾ *En reken er maar gerust op dat ik niet zal toegeven.* —

³⁾ Verbum *παρῖναι* *τινὶ concedere alicui* usurpatum est e. g. Herodot. VI 161 Soph. El. 1482. — ⁴⁾ Vid. Av. 2, 1257 Pac. 32. — ⁵⁾ Cf. e. g. Herodot. I 11 *τίρω καὶ*

τρόπω ἐπιχειρήσομεν ἀντὶ; — ⁶⁾ Cf. vs. 216. — ⁷⁾ Ut nostrum: *zoete broodjes bakken.*

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

345 ἰδοῦ, „λέγειν“! καλῶς γ' ἂν οὖν σὺ πρᾶγμα προσπεσόν σοι
 ᾠμοσπάρακτον παραλαβὼν μεταχειρίσαιο χρηστῶς!
 ἀλλ' οἷσθ' ὃ μοι πεπονθέναι δοκεῖς; ὅπερ τὸ πλήθος.
 εἶ που δικίδιον εἶπας εὖ κατὰ ξένου ἢ μετοίκου,
 τῆν νύκτα θρυλῶν, καὶ λαλῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς σεαυτῶ,

344. οὖν σὺ... προσπέσον] εἶ τι... προσπίσει Blaydes; σὺ habet solus I'; σοι R, om. reliqui, τι Aldina.

346. οἷσθ'] οἷθ' legit scholiasta (male). || ὃ μοι πεπονθέναι] ὅπερ πεπονθέναι μοι V R alii.

347. κατὰ ξένου] κατ' Ἄξιου ▼Velsen (novum nomen temere fingens), κατ' ἀπροξίτου duris numeris Müller Strübing, κατ' ἀξίου Kähler, — infeliciter omnes, si quid video. || ἦ] inseruit Meineke. Vulgatam non tnetur Soph. Oed. R. 452, quapropter lenem Meinekii coniecturam recepi, dubitans tamen an vitiosum sit μετοίκου. Pro quo κατ' οἶκον (cum verbo θρυλῶν iungendum) tentat Hartman (cf. Lys. 261), sed vereor ut recte, quoniam κατὰ ξένου praecedat. Adiectivum vel participium ali-quod expecto equidem, e. g. πανούργου, fuit autem cum χολῶντο; tentarem scholii verbis, quae versui 354 adscripta extant, plectus; vid. commentarius ad vs. 349.

e. g. λόγους¹⁾. Itaque *καρυκοποιεῖν* propria sua vi nunc usum valet *ποιεῖν καρυκῆν*, fuisse autem *καρυκῆν* dapem a Lydis inventam ex viginti de arte culinaria scriptorum auctoritate docet Athenaeus²⁾. In Achai Alcmeone satyrico Delphos nescio quis per irrisionem vocabat *καρυκοποιούς*; propter crebra sacrificia. Opsonia artificiose parata Alexis³⁾ dicit *κακαρυκευμένα ὄψα*.

344 sq. „Siocine tu putas? Quam turpiter te dares, si negotium aliquod a lano recens, sanguinolentum adhuc et tantum non vivum, tibi traderetur tractandum!“⁴⁾. — Irridentis est ἰδοῦ, de quo genere loquendi vid. ad Ran. 1205; dein ironice additur *καλῶς* iterumque *χρηστῶς*⁵⁾.

346. *πεπονθέναι*] vid. ad Nub. 234.

— τὸ πλήθος;] nempe his annis in urbe erupit furor ille iudicialis; itaque cu-

iusvis esse iam videtur coram iudicibus causam suam orare⁶⁾.

347. εἶ που] *sicubi*, i. e. *si quando* 7). Sic etiam interrogativum *ποῦ* de tempore usurpant qui animo commotiore loquuntur, qua de re vid. ad Nub. 370.

— ξένου ἢ μετοίκου] haec si sana⁸⁾, gradatio iis inest⁹⁾. Nam hominem peregrinum in iudicio vincere, id non ita magnae artis esse videbatur; iniqui vero, quos ἄχρα τῶν ἀσπῶν dixit noster¹⁰⁾, cum civibus ita consueverant ut ipsi paene cives viderentur nec tam facile possent circumveniri atque opprimi.

348 sq. θρυλῶν... λαλῶν... πίνων... ἐπεικνύς... ἀνιῶν] *imperfecti* haec esse participia vix est quod observem.

348. Conferantur Electrae ad fratrem verba¹¹⁾: *καὶ μὴν δι' ἄρθρων γ' οὐ ποτ' ἐξέλιμπανον | θρυλοῦσ', ἔ γ' εἰπεῖν ἤθελον κατ' ὄμμα σόν*.

¹⁾ Qualem vocem ipse de suo supplet ille, vertens: *to concoct a speech, dress up a story*. — ²⁾ 516c; cf. ibid. 160a Menandr. fr. 462f. — ³⁾ Fr. 163b. — ⁴⁾ *Je zoudt ook wat met zoo'n lillend brok zaak welen aan te vanjen!* — ⁵⁾ Vid. ad Nub. 8. — ⁶⁾ Vid. ad Nub. 208. — ⁷⁾ Item Ach. 520. — ⁸⁾ Vid. annot. crit. — ⁹⁾ Cf. Pac. 297. — ¹⁰⁾ Ach. 508. — ¹¹⁾ Eur. El. 909 sq.

355 θύννεια θερμὰ καταφαγῶν, κατ' ἐπιπιῶν ἀκράτου
οἴνου χόα, κασαλβάσω τοὺς ἐν Πύλῳ στρατηγούς.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἐγὼ δέ γ' ἤνυστρον βοδὸς καὶ κοιλίαν ὕειαν
καταβροχθίσας, κατ' ἐπιπιῶν τὸν ζωμόν, ἀναπόνιπτος
λαρυγγιῶ τοὺς φήτορας καὶ Νικίαν... ταράξω.

354. ἀκράτου R] -τον V alii.

357. ἐπιπιῶν R et Suidas s. v. ἀναπόνιπτος] ἐπιπιῶν cett.

358. Nicias nomen hic miratus Bentley tentabat καὶ σφηκιῶν ταράξω coll. Vesp. 229.

hiscere audeat? Quis igitur par est mihi, qui recens a coena quotidiana e prytaneo provolans quoslibet praetores confutabo atque confutuum? — Impudentia verborumque fragore Paphlago Cyclopem aemulatur, quem audi apud Euripidem ¹⁾: *ἴταν ἄνωθεν δμβρον ἐκχέη, | ἐν τῆδε πέτρα στίγγ' ἔχω σκηνώματα, | ἢ μάχον ὀπτόν ἢ τι θήριον δάκος | δαινόμενος εὖ τίγγων τε γαστήρ' ὀπιάν, | ἐπεκπιῶν γάλακτος ἀμφορέα, πίδαον | κρούω, Διὸς βρονταῖσιν εἰς ἕριν κτυπῶν.*

354. θύννεια θερμὰ] cuiusmodi nihil Pericli illi oblatum fuerat olim ²⁾. Quae quomodo sint paranda docet coquus apud Alexidem ³⁾.

355. κασαλβάσω] verbum etiam Hermipp. fr. 71 obvium ex plebeculae ore est desumptum, perinde atque *λαϊκάσαι* illud vs. 167. Nempe hominum incultorum et fuit semper et nunc est, quoties altercantibus minantibus cum vi aliquid affirmantibus aptae voces non suppetant, tonitrus vel fulminis nomen vel impudicum aliquod verbum usque quaque inculcare ⁴⁾. Idem autem nunc valet *κασαλβάσαι* quod *ὕβρισαι*, *κασαλβάς* enim dicitur scortum ⁵⁾.

356. ἤνυστρον] *omasum* ⁶⁾, vilem cibum ⁷⁾.

357. καταβροχθίσας] politiores homines *κατεσθίουσι*, sed plebeculae et mancipiorum est *cibos avide arreptos καταπιῖσιν* sive *καταβροχθίσαι*, *per gulam demittere, deglutire* ⁸⁾.

— ἀναπόνιπτος] scilicet etiam τὸ ἀπονιζοσθαι ⁹⁾ libenter relinquens delicatulis istis hominibus, quos magis etiam contemnit quam ipse Cleon, quoslibet de foro rabulas illotis manibus anget atque opprimet.

358. λαρυγγιῶ] alienus hinc est Demosthenis locus ¹⁰⁾, ubi Aeschines dicitur *ἐπάρας τὴν φωνὴν καὶ γεγηγώς καὶ λαρυγγιῶν* patriae calamitatibus illudere; ibi enim intransitive adhibitum id valet verbum quod gallicum *s'égosiller*; item apud recentiores ¹¹⁾. Nostro vero loco *fauces elidere* vel *praecidere* ¹²⁾ vertendum videtur collatis verbis *ἀχενίζειν ῥαχίζειν* similibus ¹³⁾.

— Νικίαν... ταράξω] dictum aliquod violentius etiam atque impurius quam cetera quibus haec nunc se lacessiverunt cum nemo non expectet, risum extorquet lene verbum *ταράξω*, quod quam apposite tamen sit dictum de Nicias animo pusillo minimeque constanti, optime norunt auditores.

¹⁾ Vs. 323 seq. — ²⁾ Vs. 283. — ³⁾ Fr. 186. — ⁴⁾ Vid. ad vs. 365. — ⁵⁾ Ecol. 1106. — ⁶⁾ *Pens.* — ⁷⁾ Cf. Horat. Sat. II 5, 40 Epist. I 15, 34. Vox redit vs. 1179 Alex. fr. 273 Mnesimach. 4¹⁴ Dioxipp. 1. — ⁸⁾ Verbum legitur etiam vs. 826 Av. 503 fr. 236 (?) Hermipp. fr. 45⁴ Antiphan. 190⁶. — ⁹⁾ Vesp. 1217. — ¹⁰⁾ XVIII § 291. — ¹¹⁾ Lucian. XXXIV § 24 XXXVIII § 36 LI § 19 Plut. Mor. 129 a. — ¹²⁾ Sic schol. — ¹³⁾ An Catull. XVI huc facit?

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

360 τὰ μὲν ἄλλα μ' ἤρεσας λέγων, ἐν δ' οὐ προσίεται με
τῶν πραγμάτων, — ὅτι μόνος τὸν ζωμὸν ἐκροφήσει.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ἄλλ' οὐ λάβρακας καταφαγὼν Μιλησίους κλονήσεις.

359 sq. Demostheni tribuit Enger, in codd. sunt Chori; cf. vs. 337. || Virgulum post με scribebat, post πραγμάτων delebat GHermann. || πραγμάτων] δημάτων Blaydes.

360. μόνος] μόνον Bentley non recte. || ἐκροφήσει Elmsley] -σις codd.; cf. Vesp. 814. Vitium redit Ach. 278 Pac. 716.

361. Choro continuant V et alii. || λάβρακας] -κα Dindorf, grandis enim mensurae esse hunc piscem.

359. μ' ἤρεσας] vid. ad Ran. 103.

— οὐ προσίεται με] videantur quae ad Vesp. 742 observavi.

360. Verba ὅτι μόνος τὸν ζωμὸν ἐκροφήσει praeter expectatum adduntur. Laudo tua consilia, quamquam unum molestum est: nimirum — vellem non μονόσιτος esses, sed mihi iusculi aliquid esses relicturus.

361. At certe non Milesios tu conturbabis lupis marinis bene pastus. Cum verbo κλονῆσαι cf. substantivum κλονός¹⁾. — Alia rursus haec est piscium species²⁾. Erga Milesios autem Cleonem nescio quid fuisse molitum etiam vs. 932 apparet, neque veri dissimilis est suspicio, de eorum tributo minuendo vel non augendo hoc tempore ad populum fuisse relatum³⁾. Milesios lupos prae ceteris fuisse laudatos docent Arcestrati in Gastrologia verba⁴⁾: λάμβανε δ' ἐκ Γαλιωνος, δταν Μιλητον ἴκηαι, | κιστρία τὸν κίφαλον καὶ τὸν θρόπαιδα λάβρακα. | εἰσι

γὰρ ἐνθάδ' ἄριστοι· ὁ γὰρ τόπος ἐστὶ τοιοῦτος. Itaque transitum quendam nunc parat luporum nomen ad Mileti urbis mentionem. — Vox λάβραξ a prius adiectivo λάβρω (λαβεῖν) αἰνίδα, ἡμπερῶσο⁵⁾ est ducta; nempe ἰχθύων ὄψοφαγιστατος⁶⁾, omnium fere piscium voracissimus est lupo, et hanc praesertim ob causam opinor nunc inter Cleonis delicias commemoratur. Stirpi autem λαβρ- additum est suffixum -ᾶξ, quod dictioni familiari rusticae doricæ proprium nec non e lingua latina notum est. Cf. σύραξ⁷⁾, στόμαξ⁸⁾, θαλάμαξ⁹⁾, στόππαξ¹⁰⁾, πλούταξ¹¹⁾, ψιλαξ¹²⁾, νίαξ¹³⁾, φίναξ¹⁴⁾, φλύαξ¹⁵⁾, μόθαξ¹⁶⁾, Φαίαξ, Δήμαξ¹⁷⁾, βόμαξ¹⁸⁾, κόρδαξ¹⁹⁾, πόρπαξ²⁰⁾, πάσσαξ²¹⁾, et animalium nomina ἀσπάλαξ ταῖρα, βόαξ piscis quidam²²⁾, θύναξ²³⁾, vid. etiam ad vs. 1. Cavendum autem est ne cum huiusmodi vocabulis confundamus nomina quae desinunt in -ᾶξ: δέλφακα μείρακα κόλακα etc.

¹⁾ Nub. 387. Neutrum apud nostrum redit. — ²⁾ Fr. 363, 595 Eupol. 150 Archipp. 25 Eubul. 44, 110 Eriph. 3 Dippi. 66 etc. Horat. Sat. II 2, 31; vid. ad vs. 354. — ³⁾ Vid. Müller Strübing Aristoph. u. die hist. Kritik p. 368 sq. annot. — ⁴⁾ Athen. 311 a. Cf. ibid. e et scholia ad nostrum locum. — ⁵⁾ Hom. B 148 etc. — ⁶⁾ Aelian. Nat. Anim. I 30. — ⁷⁾ Vesp. 673. — ⁸⁾ Nub. 1367 fr. 624. — ⁹⁾ Ran. 1074. — ¹⁰⁾ Fr. 696. — ¹¹⁾ Eupol. fr. 159⁹ Menandr. 462¹⁰. — ¹²⁾ Fr. 891. — ¹³⁾ Nicophont. fr. 10. — ¹⁴⁾ Ran. 909. — ¹⁵⁾ Italis sic dicebantur scurrae (cf. Athen. 621 f), idem igitur quod atticum φλύαρος; vel φλυαρῶν valet haec vox. — ¹⁶⁾ Ad Eq. 635. — ¹⁷⁾ Eq. 823. — ¹⁸⁾ = βωμολόχος, fr. adesp. 966. — ¹⁹⁾ Nub. 540 etc. — ²⁰⁾ Vs. 849. — ²¹⁾ Ach. 763. — ²²⁾ Knorhaan? Athen. 287 a. — ²³⁾ = θύνος, Eriph. fr. 3.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἀλλὰ σκελίδας ἐδηδοκῶς ἀνήσομαι μέταλλα.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ἐγὼ δ' ἐπεισπηδῶν γε τὴν βουλὴν βία κικήσω.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἐγὼ δὲ κινήσω γέ σου τὸν προκτὸν ἀντὶ φύσκης.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

365 ἐγὼ δέ γ' ἐξέλιξω σε τῆς πυγῆς θύραζε κῶβδα.
(Isiciarium aggreditur; pugnant.)

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

(opem ferens socio:)

νῆ τὸν Ποσειδῶ καὶ ἐμέ τᾶρ', ἦνπερ γε τοῦτον ἔλκησ.
(Denuo victus recedit Paphlago.)

364. κινήσω] βινήσω R, φουσίω Blaydes (coll. Herodot. IV 2 Acharn. 863).

365. δέ γ' δ' R, δέ ε' V et alii. || ἐξέλιξω Porson] ἐξέλλιγξω R, ἐξελῶ (vel ἐξολῶ) codd. cett.; vid. versus sequens. || τῆς πυγῆς R] τῆ πυγῆ V et plerique, τῆς πυγμῆς nonnulli.

366. Choro tribunt V et alii; cf. vs. 337. || τᾶρ' Bothe] γάρ codd.

362. *At carnis ingurgitatus equidem redimam* ¹⁾ *metalla*. Metallorum haec mentio festivi quid habeat nos latet, sed huic quoque Cleonis aliquam irrisionem inesse probabiliter statuit Merry.

— σκελίδας] apud Pherecratem ²⁾ σκελίδες δλόκνημοι ipsis ἐγγελοις adiunguntur, inter delicatissima igitur opsonia recensentur; sunt autem carnes quae femur tegunt. Apud Herodam ³⁾ mulieres Aesculapio gallum gallinaceum offerentes alterum σκελύδιον ⁴⁾ seponunt templi aeditumo.

363. κικήσω] vid. ad vs. 251.

365. *At ego pronum te foras protraham*. Ex ipso nimirum theatro. Dicendum erat *pedibus te arripiam*, ut apud Homerum

est ποδὺς ἄλκων ⁵⁾ vel apud nostrum τοῦ σκέλου; ⁶⁾; sed pro verbo *pedibus* aliud nunc iacit Paphlago quo minus honestum eo aptius furorem evomentis, licet in sententiam parum quadret. Talia enim sunt propria plebeculae altercationibus ⁷⁾. Adverbium κῶβδα in scholiis recte rediditur κῶπτοντά (σα), idem igitur valet quod κάτω κάτω ⁸⁾.

366. Mente facile suppletur ἄλεις. Migrantis autem haec sunt verba: *hunc si velis abripere, ego prius tibi ero vincendus* Creontis apud tragicum conferri potest dictum ⁹⁾: πόλει μαχῆ γάρ, εἴ τι πημανεῖς ἐμί et Neoptolemi ¹⁰⁾: οὐ τᾶρα Τρωσὶν ἀλλὰ σοὶ μαχοῦμεθα.

— ἦνπερ γε] vid. ad Nub. 251.

¹⁾ I. e. *conducam*, cf. Nub. 749. — ²⁾ Fr. 108¹³. — ³⁾ Mim. IV 89. — ⁴⁾ *Crusculum, bouije*. — ⁵⁾ π 276 σ 10 etc. — ⁶⁾ Lys. 705. — ⁷⁾ Vid. versus simillimus Plut. 955, infra vs. 772, 1010 Eccl. 1020, supra ad vs. 355. — ⁸⁾ Ach. 945. — ⁹⁾ Soph. Oed. R. 837. — ¹⁰⁾ Philoct. 1253.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

οἶόν σε δῆσω ἐν τῷ ξύλῳ!

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

(adversarium repulsum irridens:)

διώξομαί σε δειλίᾳς.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ἢ βύρσα σου θρανεύσεται.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

370

δερω̄ σε θύλακον κλοπῆς.

367. ἐν] addidit Elmsley.

368 sqq. Cum praecedentibus et inter se parum apte cohaerere contenderunt Helbig alique; damnato vs. 368 trium versuum lacunam agnoscit Oeri, versum 369 post vs. 371 collocat vWilamowitz, cum Oerio versum 370 Cleoni tribuens et vs. 371 Isiciario. Sed multo aptius me iudice versus 370 Isiciario datur et post vs. 369 collocatur. Zacher suspicatur verum versuum ordinem hunc esse: II. 369. A. 372. II. 370. A. 373. II. 371. A. 374.

369. θρανεύσεται] ξανθήσεται alterum scholiastam legisse suspicatur Zacher, quod dubitat an verum sit; sed artis fulloniae hoc verbum (vid. Ach. 320) hinc alienum. Cf. vWilamowitz ad Eur. Herc. 285.

367. Ad minas denuo confugit Cleon pugnis repulens.

— οἶον] ut...! Item nos *wat...* ¹⁾.

Vid. οἶα supra vs. 269.

— ἐν τῷ ξύλῳ] ubi nunc marcescunt Spartiatae illi captivi ²⁾.

368. O tu, qui viros esse praetores tunc negabas ³⁾, ubi nunc est bellica tua virtus?

369. βύρσα] nihilo aptius quam *χρῆς*; ⁴⁾ de homine hoc potest dici nisi ioculariter vel in minis et omnino in dictione familiari. Cf. *pellis* apud Iuvenalem X 192.

— θρανεύσεται] verbum hoc alias non obvium quidam testibus scholiis interpretabantur olim *extendetur in θράνη* sive

scabello ⁵⁾, quemadmodum „Cambyses „mali cuiusdam iudicis ex corpore pellem detractam sellae intendi in eaque „filium eius indicaturum considerare iussit” ⁶⁾ et Scythae hostes caesos *ἐκδαιραντες; καὶ διαταίναντες ἐπὶ ξύλων ἐφ’ ἔπιων περιφέρειν* solebant ⁷⁾; quam veram esse explicationem testari videtur vox Euripidea *ἀθράνευτος*; = *ἄστροφος* ⁸⁾. Alii intellegebant *pertundetur* ⁹⁾, in his fortasse Lycophron, cui *θρανεύζαι* ¹⁰⁾, est *συντριψαί*. Id certum est, ad suae artis verba denuo relabi Paphlagonem.

370. *Peram rapinis recipiendis e tua cute parabo* ¹¹⁾. Genitivus *κλοπῆς* ita nunc adiungitur ut alibi *ἀλφίτων, ὄφων, χρυσίου*.

¹⁾ Cf. Ach. 321, 47, 807 Eq. 703 Vesp. 624, 901, 1329 (ubi ante οἶον claudendum est enunciatum), 1488 Pac. 33 Av. 224, 1211, 1646 Thesm. 704, 1133 Hom. P 471 α 410 etc. — ²⁾ Cf. vs. 394, 705 et vid. ad Nub. 592 et Ran. 618. — ³⁾ Thuc. IV 27 § 5. — ⁴⁾ Vid. vs. 421, 457 et ad Ran. 191. — ⁵⁾ Ad Ran. 121. — ⁶⁾ Herodot. V 25 Valer. Maxim. VI 3. — ⁷⁾ Herodot. IV 64; quod *ἀποσκυθῖσαι* dicebatur (*scalpeeren*). — ⁸⁾ Eur. fr. 573. — ⁹⁾ *συντριβήσεται*, item Hesych. — ¹⁰⁾ Alexandr 664. — ¹¹⁾ Vid. ad Nub. 442.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

διαπαταλευθήσει χαμαί.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

περικόμματ' ἔκ σου σκευάσω.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

τάς βλεφαρίδας σου παρατιλῶ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

τὸν προγοῶνά σου ἔκτεμῶ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

καὶ νῆ Δί' ἐμβαλόντες αὐ-
τῷ πάτταλον μαγειρικῶς
εἰς τὸ στόμ', εἶτα δ' ἔνδοθεν
τὴν γλῶτταν ἐξείραντες αὐ-

375

373. Isiciario tribuit Zacher; vid. ad vs. 368 sqq. || παρατιλῶ R] περιτιλῶ cett.

374. προγοῶνα Bentley] -ροῶνα codd.; cf. Av. 1113. || σου] σου γ' R.

377. εἶτα δ' R] εἶτ' cett.

378. ἐξείραντες] -ντος Reiske non recte.

Verbum autem *δίρειν* proprium nunc suum sensum obtinet, sed minis ideo est aptissimum quod *flagris caedendi* sensu usurpari solet ¹⁾.

371. *διαπαταλευθήσει*] quemadmodum corium recens detractum paxillis solo affligi solet, ne dum siccatur corrugetur ²⁾. Sic Mesabatis, cui vivo detracta fuerat cutis, τὸ δέσμα διαπαταλευσάου iussit Parysatis ³⁾. Cf. etiam crudelissimum Artaxetis supplicium, quem Graeci ζῶντα πρὸς σάνδα προσδιπασάλευσαν ⁴⁾.

372. *Fartum ex te faciam* ⁵⁾. De voce *περικόμμασι* *minutali* ⁶⁾ vid. vs. 770 ⁷⁾.

374. *προγοῶνα*] *ingluviem* ⁸⁾, in quam praecipitur cibis. Vox proprie de *avidus* dicitur ⁹⁾.

375—381. Plane ut porcum te tractabimus. Qui priusquam inguletur, ef-

ficiendum est possintne homines sine periculo eius carnibus frui. Itaque offringitur ei os et paxillo distinetur, dein linguae protractae inspicitur pars inferior, qua oris fundo adhaeret; nam si porcus *χαλαζῆ* sive *grandine* ¹⁰⁾ laborat, illa in parte corporis manifesta sunt morbi vestigia, ἐν γὰρ τῇ γλῶττι τῇ κάτω ἔχουσι μάλιστα τὰς χαλάζας ¹¹⁾. Cum versu 375 conferatur Thesm. 222, ubi Mnesilochus „ἐμβαλῶ σοι πάτταλον ἢν μὴ σιωπῆς” minatur Euripides. De particulis *εἶτα δὲ* ex abundanti additis vid. ad Nub. 624. Verbum *ἐξείραν* *exserere* legitur etiam Vesp. 423 ¹²⁾ et Herodot. III 87, apud eundem autem II 38 scribatur *τὴν γλῶσσαν ἐξείρας* ¹³⁾, qui locus cum nostro est conferendus.

376. *μαγειρικῶς*] cf. vs. 216.

¹⁾ Vesp. 450, 1286 etc., cf. Eur. Cycl. 237 Plant. Epid. I 1, 63. — ²⁾ Cf. Hom. P 398. — ³⁾ Plut. Artax. 17. — ⁴⁾ Herodot. VII 33 IX 120. — ⁵⁾ Plaut. Mil. 8. — ⁶⁾ Iuvenal. XIV 129. — ⁷⁾ Metagen. fr. 67 etc. et ad vs. 214 et Nub. 455. — ⁸⁾ Krop. — ⁹⁾ Vid. Av. 1113. — ¹⁰⁾ Finnen. — ¹¹⁾ Aristot. Hist. Anim. VIII 21. — ¹²⁾ Ubi vid. — ¹³⁾ Vulgo *ἐξείρας*.

380 τοῦ, σκεψόμεσθ' εὖ καὶ ἀνδρικῶς
 κεχρηγνότες...
 τὸν πρωκτόν, εἰ χαλαρῶ.

ΧΟΡΟΣ.

Antistropha 1 (vs. 382—388).

ἦν ἄρα πυρός θ' ἕτερα θερμοτέρα, καὶ λόγων
 ἐν πόλει τῶν ἀναιδῶν ἀναιδέστεροι·
 385 καὶ τὸ πρᾶγμ' ἦν ἄρ' οὐ φαῦλον † ᾧδ' — .

380. *κεχρηγνότες*] -νότ' ἐς Schütz, perabsurde cum Wielando ratus Demosthenem Paphlagoni munitari se totum eius corpus per gulam apertam usque ad podicem inspecturum.

382. θ'] addidit vVelsen.

383. ἐν πόλει] sanum? Vid. commentarius.

384. ἦν ἄρ' οὐ R] οὐκ ἄρ' ἦν V et plerique.

385. *φαῦλον*] *φλαῦρον* Aldina et fortasse schol.; de qua voce vid. acuta Naberi disputatio Mnemos. 1879 p. 58 sqq. et 1899 p. 157 sqq., qui recte hoc statuit discrimen: *φαῦλον* = *mediocre, leve, facile*, *φλαῦρον malum, vile, spernendum*. Item Cobet Coll. Crit. 1878 p. 547: *φαῦλον* = *εὐτελής, φλαῦρον* = *κακὸν ἢ μοχθηρόν*. — Corrupta autem sunt verba huius versus, in cuius fine lacuna est statuenda. Verba <ἀλλὰ καλόν> addit vVelsen, melius Bergk <οὐδ' ἱλαρόν> ut Ach. 217,

379. εὖ καὶ ἀνδρικῶς] haec locutio (vel ἀνδρείως) saepius occurrit ¹⁾, item εὖ καὶ χρηστῶς ²⁾, εὖ καὶ καλῶς ³⁾.

381. τὸν πρωκτόν] praeter expectationem podicis nunc fit mentio, credo quod *πρωκτοσκόπον* nuper se praestitisset ipse Cleon ⁴⁾. A loci sensu longe aberravit alter interpres, qui annotavit: οἱ μάγειροι μετὰ τὸ ἀποσφάζαι τὰ θρίμματα εἰσθᾶσι κρεμᾶν αὐτὰ ἐκ τοῦ πατεῖλου καὶ οὕτως ἐκδέχων.

382. *Verum igitur erat illud, quod saepius audivi sed verum esse nunquam antehac persuadere mihi potui, extare quae ipso igne sint calidiora*. Nempe ὁ πανουργός Πασφλαγὼν ἤρην ἕτερον πολὺ πινουργίας μείζουσι κικασμένον, ut infra dicit cho-

rus ⁵⁾. — Imperfecti ἦν ἄρα idem est usus in Cratini verbis ⁶⁾: ἦν ἄρ' ἀληθῆς ὁ λόγος, ὡς δις παῖς γέρον ⁷⁾, cum adiectivo autem *θερμῶ* translato ⁸⁾ conferendi sunt loci tragicorum, ubi homines duri pervicaces impudentes *πύρ* vocantur vel *πυρός κρείττους, ἀναιδέστεροι*, similia dicuntur ⁹⁾. Dictum hoc populare etiam a Pausania ¹⁰⁾ respicitur.

383. ἐν πόλει] hoc si sanum est, non in arce nunc valet, ut in sermone quotidiano ¹¹⁾, sed articulus in chorio omissus est more poetico. Cf. ἐν τῇ πόλει vs. 477.

384 sq. De corruptis his verbis vid. annot. crit., et de usu adiectivi *φαῦλου* ¹²⁾ vid. vs. 213 alibi ¹³⁾.

¹⁾ Vesp. 153, 450 Thesm. 656 Plat. Cratyl. 440 d Leg. 855 a Charmid. 160 d etc. — ²⁾ Eocl. 638. — ³⁾ Plat. Conviv. 184 a etc. — ⁴⁾ Vid. ad vs. 878. — ⁵⁾ Vs. 684. — ⁶⁾ Fr. 24. — ⁷⁾ Praeterea vid. ad Vesp. 183. — ⁸⁾ Vid. Ach. 119 Vesp. 918 Thesm. 735 Plut. 415 Amphid. fr. 33 etc. — ⁹⁾ Soph. Philoct. 927 Oed. R. 177 Eur. Andr. 271 Hec. 608 fr. 432 (Ar. Lys. 1015). — ¹⁰⁾ VII 12 § 2. — ¹¹⁾ Vid. ad Nub. 69. — ¹²⁾ Si *φαῦλον* sincera est lectio. — ¹³⁾ Ach. 215 Vesp. 656 etc.

ἀλλ' ἔπιθι καὶ στρόβει· μηδὲν ὀλίγον ποιεῖ. νῦν γὰρ ἔχεται
[μέσος.]

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ.

ὡς ἔαν νυνὶ μαλάξης αὐτὸν ἐν τῇ προσβολῇ,
390 δειλὸν εὐρήσεις· ἐγὼ γὰρ τοὺς τρόπους ἐπίσταμαι.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἀλλ' ὅμως οὗτος, τοιοῦτος ὢν ἅπαντα τὸν βίον,
κατ' ἀνήρ ἔδοξεν εἶναι, τᾷλλότριον ἀμῶν θέρους.

Wecklein <ῥσα γ' > ὠδ' <ἰδῖν> coll. Pac. 857 (vid. etiam ad Nub. 1252). Duos creticos deesse Blaydes cum Hermanno (vid. ad vs. 303) statuens praeterea ante στρόβει inserit σεαυτὸν (coll. Nub. 702), quod hinc alienum; probabilius certe τὸν ἄνδρα suppleri posset. Non h. l. sed versu 387 aliquid intercidisse censet vBamberg, cui assensus Zacher ibi legit μηδὲν <αὐτοῦ γ' > κλαττον ποιεῖ. Sed manet sic ὠδ' illud, quod nihili est. Contextus haec fere requirere mihi videtur: καὶ τὸ πρᾶγμα οὐκ ἔρ' εἰς φλαύρον ἄνδρα ἀνήκει. Sed quid dederit poeta non exputo.

387. ὀλίγον] κλαττον R et schol. hinc Dindorf ἀλαφρόν. || ποίσι] ποιού Bergk.

391. Post hunc duos versus deesse statuit Helbig, post vs. 394 Zacher, respondere enim hunc locum versibus 314—321.

386. At aggredere eum et torque. Mente supplendum esse αὐτὸν recte observatur in scholiis. De verbo στρόβειν vid. ad Ran. 817.

387. μηδὲν ὀλίγον] in hac locutione superest prisci adiectivi vis; apud Homerum enim valet exiguum. Item apud Thucydidem: ὀλίγον ἐπράσαστο οὐδὲν ¹⁾.

388. ἔχεται μέσος] vid. ad Ran. 469 et Nub. 551.

389. ὡς] aut nam nunc valet, ut passim, aut a verbo crede mihi suspensum est ²⁾. Sed priorem explicationem praefero.

— ἔαν νυνὶ μαλάξης αὐτὸν] i. e. ἔαν μαλακὸν τι ἐνδῶ νῦν ³⁾.

390. Hominem reperies vere Asianum. Est enim barbarorum cum ingenti clamore irruere in aciem hostilem, si vero primo impetu nihil effecerint, ignavissimos dein se praestare milites ⁴⁾.

— τοὺς τρόπους ἐπίσταμαι] cf. vs. 253 sq.

391 sq. ὅμως... ὢν... ἔδοξεν] i. e. καίπερ... ὢν, ὅμως ἔδοξεν. Et tamen, licet istiusmodi hominem per totam vitam se praestiterit semper, vir est habitus ipsoque melioribus praelatus! Item Lys. 276 ὅμως λακωνικὸν πνίον ᾤχετο, i. e. καίπερ λ. πνίον, ὅμως ᾤχετο. Ut his locis adverbium ὅμως, sic alibi εἶτα participio praemissum est ⁵⁾.

392. καὶ εἶτα] vid. ad Nub. 624.

— ἀνήρ] vid. ad Nub. 828.

— τὸ ἀλλότριον ἀμῶν θέρους] simillima metaphora in Vespis dicitur: ἰρήμας (sc. ἀμπέλους) τρυγᾶν ⁶⁾, cf. etiam Hesiodi locus ⁷⁾ ubi fuci dicuntur inutiliter ἀλλότριον κάματον σφετέρην εἰς γαστέρ' ἀμῶσθαι. Ut fructus ὀπώρα, sic fruges dicuntur θέρους ⁸⁾. Nunc quoque τὰ ἐν Πύλῳ respicere spectatores fugere non potuit.

¹⁾ Thucyd. VIII 15 § 2, vid. etiam II 8 § 1 VII 59 § 2, 87 § 6. — ²⁾ Ut Vesp. 416 etc. — ³⁾ Plut. 488 Eur. Hel. 508 Herodot. III 51, 105; cf. Cobet ad Dion. Halicarn. p. 15. — ⁴⁾ Vid. Cyrus apud Xenophontem Anab. I 7 § 4 Hom. I 2 etc. — ⁵⁾ Vid. Nub. 860. — ⁶⁾ Vesp. 634, ubi vid. — ⁷⁾ Theog. 599. — ⁸⁾ Item Aesch. Pers. 822 Eur. Bacch. 1027, 1316 fr. 423, neque aliter ni fallor locutus est Thucydidēs II 19 § 1: τοῦ θέρους [καὶ τοῦ αἵτου] ἀκμάζοντος.

νῦν δὲ τοὺς στάχους ἐκείνους, οὓς ἐκείθεν ἤγαγεν,
ἐν ξύλῳ δήσας ἀφάυει καὶ ἀποδόσθαι βούλεται.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

395 οὐ δέδοιχ' ὑμᾶς, ἕως ἂν ζῆ τὸ βουλευτήριον
καὶ τὸ τοῦ δήμου πρόσωπον μακκοῦ καθήμενον.

ΧΟΡΟΣ.

Antistropa 2 (vs. 397—399).

ὡς δὲ πρὸς πᾶν ἀναιδεύεται, κοῦ μεθέ-
στηκε τοῦ χρώματος τοῦ παρεστηκότος!

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ.

400 εἶ σε μὴ μισῶ, γενοίμην ἐν Κρατίνου κώδιον,

394. ἀφάυει] ἀφανει R, unde ἀφαίνει (= πτίσαι) Ribbeck, ἀφάυει Blaydes (coll. Pac. 1144).

396. καθήμενον] καθημίον Blaydes; vid. commentarius.

398. μεθέστηκε Hirschig] μεθίστασι codd., μεθίται vHerwerden (sed cum voce χρώματι hoc verbum apte iungi non potuit).

400 sq. Cleoni tribuunt V R alii.

400. ἐν LBois cum schol.] ἐν (vel ἂν) codd., τῶν Kock (coll. fr. 19).

394. ἐν ξύλῳ δήσας] ipsi imagini non aptissima quidem sunt haec, attamen possunt utcumque adaptari; respicitur autem ξύλον illud, de quo vid. vs. 367. Miserorum Spartiatarum in vinculis per annos complures languentium squalorem optime pingit Strepseudis dictum Nub. 186.

— ἀφάυει] siccat. Cf. αὖος¹⁾, αὐαίνειν²⁾.

— ἀποδόσθαι] scilicet id praesertim Cleoni crimini dabatur, quod vehementissime obstabat quominus gratis Lacedaemoniis redderentur captivi³⁾.

395. ἕως ἂν ζῆ] quamdiu vivet vigebitque et praesens mihi aderit. Item Lys. 696 ἦν ἐμοὶ ζῆ Λαμπιτώ.

396. μακκοῦ] vid. ad vs. 62.

— καθήμενον] negligentius haec sunt enunciata; nam vultus sedere sine vitio dici non potest. Non tamen καθημίον

est scribendum; nam licet μακκοῦν καθήμενον non minus recte dicatur quam καθίσθαι μεμακκοσάτα⁴⁾, nihil est δημος καθήμενος nisi addatur ubi ille sedeat⁵⁾ vel quo vultu vel quo consilio.

397. ὡς δὲ] cf. vs. 269.

398. Cf. Plut. 365 ὡς πολὺ μεθέστηκε ὄν πρότερον εἶχεν τρόπων, Vesp. 1451 μεέστη σκληρῶν τρόπων καὶ βιοτῆς, Eur. Alc. 173 sq. οὐδὲ τοῦπιον | κακὸν μεθίστη χρωτὸς εὐειδῆ φύσιν, Plat. Phaedon. 117 b οὐδὲν τρέσας οὐδὲ διαφθείρας οὔτε τοῦ χρώματος οὔτε τοῦ προσώπου⁶⁾.

399. τοῦ παρεστηκότος] cf. Lys. 318 τοῦ νῦν παρεστῶτος θράσους.

400 sq. Non minus ridiculae sunt imprecationes, quibus Dionysus utitur Ran. 152 sqq., ubi attuli simile hominis ignoti dicerium⁷⁾; cf. etiam alius nescio quis⁸⁾: εἰ τινὰς μᾶλλον φίλῳ | ξένους ἐτέρους ὤμων,

¹⁾ Lys. 385. — ²⁾ Ecol. 146 δίψη... ἀφανανθήσομαι, Ran. 1089 ἐπαφηνάνθην... γελῶν et ad Ran. 194. — ³⁾ Vid. ad vs. 327. — ⁴⁾ Zitten suffen. — ⁵⁾ Ut vs. 754. — ⁶⁾ Vid. etiam Vesp. 748. — ⁷⁾ Ephipp. fr. 16. — ⁸⁾ Alex. fr. 145.

καὶ διδασκομένην προσάδειν Μορσίμου τραγῳδία.

ΧΟΡΟΣ.

Antistropa 3 (vs. 402 - 406).

„ὦ περὶ πάντ' ἐπὶ πᾶσι τε“ πράγμασι

δαροδόκοισιν „ἐπ' ἄνθεσιν Ἴζων“,

εἶθε φαύλωσ, ὡσπερ ἡῦρες, ἐκβάλοις τὴν ἔνθεσιν.

405

ἄσαιμι γὰρ τότ' ἂν μόνον

401. προσάδειν] πρὸς ἕδειν GHermann (servato acc. τραγῳδία), vid. ad Ran. 415; ἀπάδειν Cobet, παρῳδειν Bergk. || τραγῳδία Meineke] -δία R, -δία cett.

402. ὦ περὶ πάντα πανούργε σὺ πᾶσι τε vVelsen.

404. ἡῦρες] εὔρες; codd.

405. τότ' ἂν μόνον] τοῦτ' ἂν μαθῶν Zacher. Ego γελῶν vel χαρῆς expectabam; sed vid. commentarius.

γενομένην Ἰγχεύς, | Ἴνα Καλλιμίδων δὲ Κάρα-
ρος πρῶταί τε μὲ.

400. Stragulam, in qua recumbat Cratinus, cum ipso sene vinoso non raro maduisse credere nunc iubemur¹⁾, ut saepius aemulum clarissimum in hac comœdia dicteris protervis lacessivit noster²⁾. Cum verbis εἴ σε μὴ μισῶ cf. vs. 767 εἰ δὲ σε μισῶ κτέ.

401. διδασκομένην] vid. ad Vesp. 2.

— προσάδειν] accinere; cf. προσαυλεῖν Eccl. 892, ἀπάδειν Ran. 366. — Postquam Aeschylus τὸν λόγον πρωταγωνιστὴν παρασκύασεν³⁾, secundariae tantum chori in tragoediis fuere partes.

— Μορσίμου] de hoc tragico vid. ad Ran. 151.

402 sq. E tragico lyricove poeta haec desumpta esse sensit vdsande Bakhuizen; Simonidis autem, cuius verbis chorus mox utitur⁴⁾, ultro se nobis offert nomen. Apud illum igitur poetam, quisquis fuit, pro πράγμασι et δαροδόκοισιν, quae ipsius comici esse nemo non videt, τίλμασι vel νάμασι et ἐρσοδόκοισιν vel eiusmodi quid fuisse suspicor. De adiectivo δαροδόκω vid. ad Ran. 861. — Aptissimi qui conferantur sunt Avium

versus⁵⁾, ubi Phrynichus poeta tragicus dicitur ex suavibus avicularum cantilenis ὡσπερ μέλιττα ἀμβροσιῶν μελιῶν καρπὸν ἀποβόσκεισθαι. Nostro autem loco Cleon assimilatur api, quae cunctas rerum publicarum paludes perlustrans nullis non rapinarum floribus insadat, ut eorum mella exhauriat.

404. Utinam bucceam temere inventam temere sic evomeres et male parta male dilaberentur! — De adverbio φαύλωσ vid. ad Vesp. 656. Vox ἐνθεσις; significat id quod ἐντίθειται τις⁶⁾, bucceam⁷⁾, unde ἐνθεσίδουλον comicus nescio quis dixit τὸν γαστρός ἦτεω ὄντα, τὸν γάστριν⁸⁾. Nunc ἢ ἐν τῷ πρωταγείῳ αἰτήσις Cleoni decreta⁹⁾ hac voce designatur contumeliosissime, quemadmodum victus quotidianus, ubi cum contentu commemoratur, τὰ ἄλιφα dici solet¹⁰⁾. Dignus autem qui cum nostro loco conferatur est vs. 1148. Praeterea vid. Ciceronis verba probrosa de Antonio, qui tantum vini in epulis aliquando exhausit, ut postridie in coetu populi Romani vomens gremium suum et totum tribunal impleverit¹¹⁾.

405 sq. Nam tum demum canerem illud: „nunc est bibendum!“ Tum mirum quam

¹⁾ Cf. Hermipp. fr. 82¹⁾. — ²⁾ Vid. ad vs. 526 sqq. — ³⁾ Aristot. Poet. 4. —

⁴⁾ Vs. 406. — ⁵⁾ Vs. 748 sqq. — ⁶⁾ Vid. vs. 51. — ⁷⁾ Een hap. Redit Pheregrat. fr. 108⁶⁾ Teleclid. 1¹⁰⁾ Hermipp. 41 Antiphan. 87¹⁾, 204¹²⁾. — ⁸⁾ Fr. adesp. 999.

⁹⁾ Vid. ad vs. 280 sq. — ¹⁰⁾ Vid. ad Nub. 176. — ¹¹⁾ Philipp. II § 68.

„πίνε, πῖν' ἐπὶ συμφοραῖς“.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ.

† τὸν Ἰουλίου τ' † ἂν οἶμαι γέροντα πυρροπίπην
ἡσθέντ' ἠπαιωνίσει καὶ „Βακχέβακχον“ ἕσαι.

SCENA NONA.

Eidem.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

οὐ τοὶ μ' ὑπερβαλεῖσθ' ἀναιδέα μὰ τὸν Ποσειδῶ,

406. πῖν' ἐπ' ἐσθλαῖς συμφοραῖς Blaydes praesente Bergkio; vid. schol., Suid. s. v. συμφορά, Eur. Alc. 1155.

407. Ἰουλίου] corruptum. Meineke Βουλίου (ex Demetr. π. ἐρμ. 153 et Apostol. V 11a), Duker Ἰουλιέτην τ', nempe *Simonidem* Iulide oriundum; quem secutus Bothe mox scripsit ἡσθέντ' ἂν, lenius Schnitzer Ἰουλιᾶ. Sed quid sibi velit h. l. Simonidis nomen non intellego equidem, suspicor autem partem notulae cuiusdam, ad vs. 406 pertinentis, in qua Simonidis fieret mentio, metro et sententia invitis inter poetae verba esse receptam. || οἶμαι] οἶμαι codd. || πυρροπίπην] sic V aliique (item Eustath. 851, 54), πυροπίπην R et olim Crates, e coniectura opinor (nam pro Κρατῖνος in scholio legendum esse Κράτης, quod et ego in meo exemplari annotaveram, nunc demonstravit Zacher), τὸν φύλακα τοῦ σίτου, ὡς εἰς τὸ πρυτανεῖον παρέχοντα ἄρτους minime absurde interpretatus; *ciborum* certe, non *amorum*, in proximis versibus fit mentio. Multo tamen mordacius epitheton est *πυρροπίπης* (vid. commentarius), de loco autem obscuro, in quo homo ignotus iocose traducitur, ut probabiliter aliquid statui possit vereor.

408. ἠπαιωνίσει R et Suidas s. v. *πυροπίπης*] ἡ παιῶν (-ῶν) ἕσαι cett., quod glossema est. Cf. Thesm. 311 Pac. 453 Ach. 1212 etc.

apposita esset nota illa, qua in conviviis uti solemus, cantilena. — Testibus scholiis desumpta haec sunt e carmine Simonidis; in quo *συμφορα* more prisco *de felici rerum eventu* erat dictum, ut alibi ἐπ' ἐσθλαῖς *ξυμφοραῖσιν* ¹⁾ vel ἐπὶ *τύχῃσι χρηστῆσι* ²⁾.

407. Horum verborum sensus plane nos latet ³⁾. Id unum certum duco, aliquem ex iis qui tunc temporis in prytaeo vescebantur ioculariter sic designari. Vox autem *πυρροπίπης*, quae ad

imitationem epici epitheti *καρθενοπίπου* ⁴⁾ est conformata ⁵⁾, significat senem tam perversae libidinis ut *rufos* pueros — turpissimos igitur — in deliciis habeat ⁶⁾.

408. Verba festive ficta, quibuscum conferri possunt *παπίζειν* et similia ⁷⁾, significant: *clamare „ἡ παιῶν!“* et „*Βάκχε Βάκχε!“* Scolia autem apud Antiphanem nescio quis commemorat τὸν *Τελαμῶνα*, τὸν *Παιῶνα*, τὸν *Ἀρμόδιον* ⁸⁾.

409. *ὑπερβαλεῖσθαι*] cf. vs. 56.

¹⁾ Eur. Alc. 1155, vid. vs. 655 et ad Nub. 1205. — ²⁾ Herodot. I 119. — ³⁾ Vid. annot. critica. — ⁴⁾ A 385. — ⁵⁾ Cf. etiam *παιδοπίπης* Athen. 563e et in schol. h. l. — ⁶⁾ Vid. ad Ran. 730 (et 308) de voce *πυρρίφ*. — ⁷⁾ Vid. ad Vesp. 609. — ⁸⁾ Antiphan. fr. 85.

410 ἡ μήποτ' Ἄγοραίου Διὸς σπλάγχνοισι παραγενοίμην.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἔγωγε, νῆ τοὺς κονδύλους, οὓς πολλὰ δὴ ἐπὶ πολλοῖς
ἦνεσχόμην ἐκ παιδίων, μαχαιρίδων τε πληγὰς,
ὑπερβαλεῖσθαί σ' οἶομαι τούτοισιν, ἢ μάτην γ' ἂν
ἀπομαγαδάλιας σιτούμενος τοσοῦτος ἐκτραφείην.

410. παραγενοίμην] συγγενοίμην Mehler probabiliter (vid. Eupol. fr. 108 et infra ad vs. 806; κ' et σ' permutari potuerunt).

412. παιδίων] παιδίου R. || μαχαιρίδων R] -ριδίων cett.

414. Om. R errore aperto.

414 sq. ἀπομαγαδάλιας] ἀπομαγαδάλιας (-αῖς, -ας) vel ἀπὸ μ. codd.

410. *Aut nunquam posthac publico sumtu* (in prytaneo) *vescar!*

— Ἄγοραίου Διὸς] Iuppiter Ἄγοραῖος; et Βουλαῖος; cum alibi per Graeciam tum Athenis colebatur, utpote civium de rebus publicis in concione vel in senatu deliberantium praeses ¹⁾. Priscum igitur hoc epitheton concinit cum dictione epica, in qua ἀγορῆ concionem solet valere. Sed Paphlago nunc *institorum tabularumque forensium patronum* intellegit; scilicet populi conciones non iam in foro Athenis habebantur sed in *pryce* ²⁾. Per numen Ἄγοραῖον etiam isiciarius iuravit vs. 297. Praeterea vid. vs. 500.

— παραγενοίμην] hoc verbum quamquam licet interpretari *adesse sacrificio* ³⁾, potius tamen ita nunc videtur accipiendum ut εἰς λόγον ἔλθεῖν ⁴⁾; cf. etiam Eupol. fr. 38: *ξυγεγυγνόμην... φάγοισιν*, 108: *Ἴνα σπλάγχνοισι συγγενώμεθα*, Teleclid. 38: *ξυγεγυγνοῖσθαι... μάζαις*. Ceterum vid. Vesp. 654: *κῆν χρῆ σπλάγχνων μ' ἀπίχεσθαι*.

411. κονδύλους] vid. ad Vesp. 254.

— πολλὰ... ἐπὶ πολλοῖς] iterum atque iterum, item Vesp. 1046. Cf. Eur. Med. 579:

πολλὰ πολλοῖς. Neutrum igitur est πολλοῖς ⁵⁾, cum voce autem πολλὰ cf. Plat. 253: *ὁ πολλὰ... ταῦτόν θύμον φαγόντες*, et de studio verba iterandi vid. ad Ach. 177.

413. τούτοισιν] *isibus tuis artibus*.

413 sq. ἡ... ἂν — ἐκτραφείην] idem haec valent atque μάτην γὰρ ἂν τοσοῦτος ἐκτραφείμην; εἴην, εἰ μὴ ὑπερβάλοιμι σε. Sed pro plusquamperfecto isiciarius adhibet tempus aoristum, quod necessarium fuisset si suum in hoc enunciato locum concessisset verbo *δοκῶν*: *ἢ δόξαιμι ἂν μάτην... ἐκτραφῆναι* (vel *ἐκτραφῆσθαι*), *aut frustra in tantum talemque hominem excrevisse videar*, vel si indicativo modo unus dixisset: *εἰ μὴ μάτην ἀπομαγαδάλιας τοσοῦτος ἐκτραφῆν* ⁶⁾.

414 sq. ἀπομαγαδάλιας] sic vocantur panis frusta ⁷⁾, quibus inter coenandum ⁸⁾ ad manus detergendas utebantur convivae ⁹⁾, dignae igitur quae canibus *τραπέεσσι* proicerentur offae; cf. locus Homeri *κ* 217 ¹⁰⁾ et Diphili verba de muliere turpissima, *παρ' ἧς τὸν ἄρτον ἡ κύων οὐ λαμβάνει* ¹¹⁾. Qualia frusta *κυνάδες* dicebantur a Lacedaemoniis ¹²⁾.

¹⁾ Vid. Preller Myth. I⁴ p. 150. — ²⁾ Cf. iocosa de Nestore ἀγορῆτῆ διαπραγματευτῆ Nub. 1057. — ³⁾ Coll. Hom. *ε* 173 (*παροργίνοιο δαιτί*) vel Plat. Conviv. 172c. — ⁴⁾ Infra vs. 806, ubi vid. — ⁵⁾ Ut Ran. 697. — ⁶⁾ Alieni hinc mihi videntur loci homerici, qualis est *A* 232, licet cum nostro loco eos composuerint Kock et Platt (Journal of Philology 1898 p. 87). — ⁷⁾ *ψωμοί*. — ⁸⁾ Nam *post coenam aqua ἀπενίφρατο*. — ⁹⁾ ἀπεμάττοστο, vid. vs. 819. — ¹⁰⁾ Quem Pollux VI 93 confert. — ¹¹⁾ Diphil. fr. 91. Item nos: *dat de honden er geen brood van zouden eten*. — ¹²⁾ Teste Polemone apud Athen. 409d; vid. etiam ad Nub. 491 et infra ad vs. 1168.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

415 ἀπομαγαδaliάς, ὡσπερ κύων; ὃ παμπόνηρε, πῶς οὖν
κυνὸς βορὰν σιτούμενος μαχεῖ σὺ κυνοκεφάλῳ;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

καὶ νῆ Δί' ἄλλα γ' ἐστὶ μου κόβαλα παιδὸς ὄντος.
ἐξηπάτων γὰρ τοὺς μαγεῖρους ἂν λέγων τοιαυτὴ
,,σκέψασθε, παῖδες! οὐχ ὄραθ'; ὦρα νέα, χελιδῶν."⁶

420 οὐ δ' ἔβλεπον, καὶ ἐγὼ ἐν τοσοῦτῳ τῶν κρεῶν ἔκλεπτον.

415 sq. Demostheni (vel Coryphaeo) tribui iussit Blaydes; in codd. sunt Cleonis, quod absurdum, quoniam cynocephalum ipse se Cleon vocare non potuit.

416. μαχεῖ Dindorf] μαχεῖ V, μάχει codd. cett. || κυνοκεφάλῳ] -λλῳ Phot. s. v. et Anecd. Bekk. p. 49, quod fortasse praestat; κυνοκεφάλῳ οὐ Burney, κυνοκεφάλῳ μαχεῖ σὺ Meineke, sed vid. commentarius.

417. καὶ νῆ] νῆ τὸν R, quem sequuntur Bothe, dein ἀλλὰ γ' ἔστι scribens, et Blaydes, ἀλλὰ κάσσι scribens. || μου] μοι V alii.

418. ἂν] addidit Bernhardt, ποτε Enger, τότε Piccolomini; Bergk scribebat μαγεῖρους. Hartman conciecit ἐξηπάτων γὰρ ἂν λέγων τοιαυτὰ τοὺς μαγεῖρους, et multo sane melius placent verba ita ordinata. || λέγων] ἐπιλέγων pauci.

415 sq. *Vae misero tibi, si canino victu nutritus, quomodo tandem cynocephalum tu vincere poteris!*

416. κυνοκεφάλῳ] *simiae* ¹⁾. Vocis terminus epicus -κέφαλος ²⁾, e -κεφάλιος natus, saepius invenitur apud Hesiodum, illic enim *τρικέφαλος* dicitur Geryones ³⁾, *πεντηκοντακέφαλος* Cerberus ⁴⁾, et *Μακροκεφάλων* fit mentio ⁵⁾. Conferendus autem est hic terminus cum adiectivis item epicis *τετρακέφαλος* *ὕψιπέτηλος* *τριπέτηλος*, quae -φάλῃρος et -πέτῃλος scribere praestat, quoniam e -φαλῃριος et -πετῃλιος per productionem compensatoriam sunt nata, et cum adiectivo *Ἰεῦνός ductilis*, quod *Ἰεῦνιος* fuit primitus ⁶⁾. Epicam dictionem servat priscum, quod videtur, epigramma, Hermae cuidam in Cera-

mico olim inscriptum, cuius prima sunt verba: *Ἐρμῆ τετρακέφαλο* ⁷⁾, eamque poster nunc imitatur, quemadmodum Eubulus *ἀμφικέφαλος* dixit ⁸⁾. Nam suis ipsorum verbis cum utebantur comici aequales, -κέφαλος dicebant ⁹⁾. — Non sine causa epitheton *σχινοκέφαλος*, quo Periclis caput deforme riserat Cratinus ¹⁰⁾, in memoriam nunc vocat Koch.

417. *κόβαλα*] vid. Pherecrat. fr. 162 *ὄρμιστὸν ἔργον καὶ κόβαλον εἰργάσω* et vid. ad Ran. 104.

418. ἂν] vid. ad Vesp. 269.

419. Ut hi pueri primam hirundinem, ἄγγελον ἄρος ἀδούδμου ¹¹⁾, sic Euelpides ille primum milvum non sine detrimento suo aliquando salutavit ¹²⁾.

420. *ἐν τοσοῦτῳ]* *per temporis brevissimi-*

¹⁾ *Bavian.* Daemonis maligni nomen hoc esse perhibent Bergk Zielinski Zacher, minime mihi certe persuadentes. — ²⁾ Aut -κέφαλος. — ³⁾ Theog. 287, ubi vid. Rzsch, Schulze Quaest. Ep. p. 251 sq. — ⁴⁾ Ibid. vs. 312. — ⁵⁾ Hesiod. fr. 86. — ⁶⁾ Vid. Enchirid. diot. ep. p. 28. — ⁷⁾ Vid. Eustath. 1353,8 Aristoph. fr. 553. — ⁸⁾ Eubul. fr. 107¹⁰. — ⁹⁾ Cf. Ran. 473 *ἐκατοκέφαλος*. — ¹⁰⁾ Cratin. fr. 71, cf. Plutarch. Pericl. 3. — ¹¹⁾ Simonid. fr. 74; cf. carmen populare ab Athenaeo 360 c servatum, Plin. H. Nat. II 47, Thesmoph. 1. — ¹²⁾ Av. 501 sqq.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

ὦ δεξιότατον κρέας, σοφῶς γε προνοήσω
ὥσπερ ἀκαλήφρας ἐσθίων, πρὸ χελιδόνων ἔκλεπτες.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

καὶ ταῦτα δρῶν ἐλάνθανόν γ'. εἰ δ' οὖν ἴδοι τις αὐτῶν,
ἀποκρυπτόμενος εἰς τὸ κοχῶνα τοὺς θεοὺς ἀπώμνυν.

425

ὥστ' εἰπ' ἀνῆρ τῶν ζητόρων ἰδὼν με τοῦτο δρῶντα
„οὐκ ἔσθ' ὅπως ὁ παῖς ὅδ' οὐ τὸν δῆμον ἐπιτροπέσει“.

421 sq. Demostheni dedi; in codd. sunt Chori; cf. vs. 415 sq. et 427 sq. ας

421. Post κρέας in codd. est ὤς, quod e falsa lectione κρέως videtur natum (κρέως);
delevit Bentley. || προνοήσω] -θης Mehler.

423. γ'] add. Triclinius, ἄν Lenting.

424. τὸ Dobree] τὰ codd. || κοχῶνα] κόχωνα V R et plerique, item schol.; pro
neutro scilicet habebatur metro invito. Cf. vs. 484. || ἀπώμνυν Bentley] -νον codd.

nam illum articulum, interim ¹⁾. Ita nunc
vertendum est pronomen ut in locutio-
nibus τσαῦτα εἰπς: haec (tantum) dixit,
nec verbum addidit praeterea ²⁾, παρὰ
τσοῦτον ἐγένετο: tantillum afuit quin ³⁾.
Tantillum temporis ad carnes surripien-
das isiciario sufficebat. Simillimo autem
artificio circa fabulae finem ⁴⁾ Paphla-
gonis carnibus potitur.

421. κρέας] vid. ad vs. 369.

— προνοήσω] cf. Nub. 975. Aoristus
huius verbi apud nostrum non redit,
in -θηται autem solet exire in dictione
Attica; προνοήσασθαι tamen legitur etiam
apud Antiphonem ⁵⁾ et Euripidem ⁶⁾.

423. Liberior horum verborum est
structura; hoc enim dicit: *homines urti-
carum amantes imitatus ante primam hi-
rundinem consilium tuum perpetrabas.*
Nempe veris tantum initio urticae edi
possunt folia tenella adhuc necdum
urentia; nam mordacitas non prolinus
cum ipsa herba gignitur, incipiens autem

nasci vere non ingrato cibo est ⁷⁾, sed μετὰ
τὴν χελιδόνα ἄβρωτός; ἴσιν ⁸⁾. Sic in pa-
triae nostrae regionibus quibusdam ut
primum praeterit hiems, per prata vi-
dere est mulierculas puerosque tarazaci
recentes surculos ⁹⁾ inter talparum prae-
sertim monticulos anquirentes, ubi so-
lum laxius solisque radiis magis pervium
herbas dormitantes citius summittit;
quae post paucas hebdomades prorsus
spernitur herba. — Inde ab Hesiodi
aetate ad nostrum usque tempus rusticis
mos fuit varios anni labores certis diebus
adscribere, quos ipsa rerum natura prae-
stituit; nunc autem conferre iuvat hor-
tulanorum nostratium praeceptum: „post
solstitium asparagi ne succiduntur.“

423. καὶ... γε] vid. ad Ran. 49.

— δ' οὖν] vid. ad Nub. 343.

424. εἰς τὸ κοχῶνα] *inter coxas meas* ¹⁰⁾.
Vox κοχῶνη saepius apud comicos redit ¹¹⁾.

— ἀπώμνυν] vid. ad Nub. 1232.

426. ἐπιτροπέσει] vid. ad vs. 212.

¹⁾ Item Thucyd. VI 64 § 1. — ²⁾ Vid. e. g. vs. 1245. — ³⁾ Thucyd. III 49 § 4
VII 2 § 4 VIII 33 § 3. Vid. etiam Xen. Hell. V 4 § 40. — ⁴⁾ Vs. 1196 sqq. —
⁵⁾ V § 43. — ⁶⁾ Hipp. 399, 685. — ⁷⁾ Plin. H. Nat. XXI 55. — ⁸⁾ Schol. — ⁹⁾ *Mol-
sla.* — ¹⁰⁾ *Between my hams* recte Blaydes. — ¹¹⁾ Vs. 484 fr. 482, 514 Cratet.
fr. 27 Eupol. 77, 156 Eubul. 97 Stratt. 53.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

εὖ γε ξυνέβαλεν αὐτ'· ἀτὰρ δὴλόν γ' ἀφ' οὗ ξυνέγνω·
 οὐτιγ' ἐπιώρκεις θ' ἠρπακῶς καὶ κρέας ὁ πρῶτος εἶχεν.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

430 ἐγὼ σε παύσω τοῦ θράσους· οἴμαι δὲ μάλλον ἄμφω.
 ἔξειμι γάρ σοι λαμπρὸς ἤδη καὶ μέγας καθιεῖς,
 ἁμοῦ ταράττων τήν τε γῆν καὶ τήν θάλατταν εἰκῆ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἐγὼ δὲ συστεύλας γε τοὺς ἀλλᾶντας, εἴτ' ἀφήσω
 κατὰ κῆμ' ἐμαυτὸν οὖριον, κλάειν σε μακρὰ κελεύσας.

427 sq. Demostheni dedit Enger, quem verum vidisse luculenter testatur ver-
 sus 429; in codd. sunt Chori.

428. 9'] om. R. || κρέας] τὸ κρέας R neque metro favente neque sententia. Vid.
 Vahlen in Herma XXVI p. 168.

433. μακρὰ] πολλὰ R. || κελεύσας R] κελύων V et plerique.

427 sq. Ex versuto fallaciique pueri
 ingenio optima quaevis de eo auguratus
 fuerat nescio quis de foro rabula. Sed
 Demosthenes, qui altercationi minarum
 probrorumque plenae ridiculi aliquid
 identidem intermiscet ¹⁾, sollers illud
 isiciarii consilium ideo praesertim fau-
 tissimi ominis fuisse perhibet, quod
 κρέας: tunc εἶχεν eius πρῶτος, inde enim
 facili coniectura potuisse effici eum
 κολλοπεύσειν itaque ῥήτορα ἕσασθαι ²⁾.

429. Iocum scurrilem indignatur Pa-
 phlago.

430 sq. *Claro aquiloni* ³⁾ se assumulat.
 Verbum ἐξίειμι etiam vs. 760 cum ad-
 iectivo λαμπρῶ coniunctum ita usurpa-
 tur, item Anaxandridas: λαμπρὸς τις ἐξε-
 λήλυθεν ⁴⁾, Diphilus: τί ποτ' ἐστίν; ὡς
 ῥαγδαῖος ἐξελέλυθεν ⁵⁾, vid. praeterea ἐκ-
 βαίνειν Ran. 848. Adiectivum λαμπρὸς de
 vento saepe dicitur ⁶⁾, καθιέναι intran-

sitive sic usurpatur etiam Plat. Phae-
 don. 112 d, e, cf. ἐξίειμι de sole dictum,
 ἐκβάλλειν et similia de fluminibus.

431. εἰκῆ] sic temere. Cf. Promethei
 apud Aeschylum verba: „olim homines
 ignis artiumque omnium expertes τὸν
 μακρὸν βίον ἔφυρον εἰκῆ πάντα" ⁷⁾.

432 sq. *At ego contractis botulis navi-
 gans vento fluctibusque me credam* ⁸⁾. De
 verbo nautico συστεύλας vid. ad Ran.
 999 ⁹⁾; nauticae dictionis est etiam
 ἀριέναι ταυτὸν οὖριον, denique κατὰ κύμα
 nemini obscurum esse potest. Cf. Ho-
 mericum: *navis ἴθειν κατὰ κύμα* ¹⁰⁾ et
 praesertim Herodot. IV 110: *ἰφίροντο*
κατὰ κύμα καὶ ἄνεμον. Idem dicitur *ἴθειν*
ἐξ οὐρίων ¹¹⁾ vel *κατ' οὖρον* ¹²⁾ vel *οὐρία*
ἄριέναι (navem) ¹³⁾. Cavendum ¹⁴⁾ ne κύμα
 οὖριον iungamus.

432. εἴτα] vid. ad Nub. 624.

433. κλάειν... μακρὰ] vid. ad Ran. 34.

¹⁾ Perinde atque infra Demus et in Ranis Dionysus. — ²⁾ Vid. vs. 880, 1242
 et ad Nub. 1089. — ³⁾ Verg. Georg. I 460. — ⁴⁾ Anaxandr. fr. 34⁴. — ⁵⁾ Diphil.
 fr. 67. — ⁶⁾ Cf. Herodot. II 96 Alex. fr. 46² etc. — ⁷⁾ Aesch. Prom. 450. —
⁸⁾ *Ik zal mij voor den wind laten drijven met gereefde...worsten*. — ⁹⁾ Et vs. 1220. —
¹⁰⁾ β 429. — ¹¹⁾ Fr. com. (?) adesp. 770. — ¹²⁾ Soph. Trach. 468 Eur. Androm.
 554, cf. etiam Herodot. IV 163. — ¹³⁾ Plat. Protag. 338 a. — ¹⁴⁾ Nam fuere qui
 sic errarent.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

καὶ ἔγωγ', ἐάν τι παραχαλᾷ, τὴν ἀντίκταν φυλάξω.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

435 οὐ τοι, μὰ τὴν Δήμητρα, καταπροίξει τάλαντα πέντε κλέψας Ἀθηναίων.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

ἄθρει, καὶ τοῦ ποδὸς παρῖει·

ὡς οὗτος ἤδη καικίας ἢ συκοφαντίας πνεῖ.

435. *πέντε] πολλά codd., sed in V litterae ἀναπολλὰ in rasura sunt scriptae manu secunda; πέντε autem cum dubitarem an scribendum esset, plane persuasit qui in eandem coniecturam inciderat amicus collega Hartman collato vs. 438. Male igitur expletum est prisca numerale Π (πέντε). Simillimum vitium correxi Nub. 1065. Sic Herodot. IV 153 legendum esse ἄνδρασ<σ> vel Thucyd. IV 46 § 1 ἐς εἰν Σικελίαν <μ> ναυαίον dudum observarunt viri docti.

436^b sq. Demostheni dedit Bergk, Isiciario dant V R alii, Choro ceteri.

437. ἤδη] ἦτοι R, cuiusmodi oppositio hinc est aliena. || ἢ B] καὶ cett.; in vento duo simul nomina tribui non possunt. || καικίας Γ] καικίας cett.

434. Ego autem sentinam serabo, si forte rimas duxerit navis. Verbo igitur παραχαλᾷ mente addendum est subiectum ἢ ναῦς. „Mihi ad sentinam locus esto”, — Demosthenes ait, — „ut ἐάν ἡ ναῦς μὴ στείγῃ¹⁾ statim cavere possim ne mergatur.” Ne molestissimum quidem hocce officium detrectat, modo opprimatur invisus ille nebulo. Nam supplicii fere instar erat in antliam condemnari²⁾. Cf. Pac. 17 Soph. Philoct. 482 et moestissimum dictum Ciceronis: olim sedebamus in puppi et clavum tenebamus, nunc autem vix est in sentina locus³⁾.

435. οὐ... καταπροίξει... κλέψας] vid. ad Nub. 1240.

— τάλαντα πέντε] ipsum Cleonem quinque talenta evomentem — id est rapinas suas reddentem — noster antea finxerat in Babylonii fabula⁴⁾.

436. κλέψας Ἀθηναίων] furatus Athe-

niensibus. Genitivus verbo κλέπτειν est adiunctus⁵⁾, item alias verbo ἀρπάζειν⁶⁾. Cf. Homericum παιδὸς ἰδίξαστο κύπελλον⁷⁾ et similia vel Antiphanis versiculum: μὴ φῶσι σου, | Δωριάς, ἀλόπτους σηπίας ἀληφίνας (i. e. παρὰ σοῦ)⁸⁾.

436 sq. „Hoc age!” — ficto cum terrore socium increpat Demosthenes: — „iam enim vehementissima ingruit procella.”

436. τοῦ ποδὸς παρῖει] relaxa⁹⁾ veli pedem¹⁰⁾, remitte pedis aliquid. Nam si quis irruente tempestate ναὺς ἐγκρατὴ πόδα τείνας ὑπάλκει μηδὲν, ὑπάλκει κάτω στρέψας τὸ λοιπὸν σέλμασιν ναυτίλλεται¹¹⁾; ναῦς ἐνταρτεῖσα πρὸς βίαν ποδὶ ἔβαπεν, ἕστη δ' αὖθις ἦν χαλᾷ πόδα¹²⁾. Cf. ἀνίναί (13) et vid. infra ad vs. 756.

437. ὡς οὗτος ἤδη κτέ.] vid. Vesp. 642 et ad Ach. 315. — Ecce ventus, non „clarus” tamen sed nubilus et turbulentus.

— καικίας ἢ συκοφαντίας] ventus caecias

¹⁾ Thucyd. II 94. — ²⁾ Sueton. Tiber. 51. — ³⁾ Cic. ad Famil. IX 15 § 3. —

⁴⁾ Vid. ad Ach. 6; praeterea cf. Nub. 591 et infra vs. 829. — ⁵⁾ Cf. Ach. 527 Eq. 1149 Vesp. 238, 1369 Theam. 812. — ⁶⁾ Ach. 1160 Nub. 982 Pac. 1118 Eccl. 866. — ⁷⁾ A 596, ubi vid. — ⁸⁾ Antiphan. fr. 26. — ⁹⁾ χάλα Epicrat. fr. 10⁵. —

¹⁰⁾ Catull. IV 20 Verg. Aen. V 830 etc. — ¹¹⁾ Soph. Ant. 715. — ¹²⁾ Eur. Or. 706. — ¹³⁾ Vid. ad Ban. 700.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

σὲ δ' ἐκ Ποτειδαίας ἔχοντ' εὖ οἶδα δέκα τάλαντα.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

τί δῆτα; βούλει τῶν ταλάντων ἔν λαβὼν σιωπᾶν;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

(ad Paphlagonem:)

440 ἀνῆρ ἂν ἠδέως λάβοι.

(Ad Isiciarium:)

τοὺς τερθρίους παρίει·

438 sq. Sic distributi sunt in cod. A, in ceteris versus 438 datur Cleoni, 439 Isiciario; correxit Kuster.

438. δ'] ε' V alii.

440. Demostheni dedit Bergk, in codd. sunt Chori. || ἀνῆρ] ἀνῆρ codd. || λάβοι] λάθοι R¹ (non absurde quidem, si de Cleone ad Isiciarium hoc dici sumas, non tamen recte; vid. commentarius). || τερθρίους; R] τεθρίους V et plerique.

subsolano vicinus ¹⁾, circa aequinoctium vernum maxime spirans ²⁾, frigidus est nubibusque coelum obducit; quapropter comicus ignotus scripsit versum, quem etiam scholia ad nostrum locum afferunt: κακὰ | ἔλκων ἐφ' αὐτόν ὡς ὁ καικίας νέφος ³⁾. De suo autem novum nunc nautisque inauditum venti nomen Demosthenes addit *συκοφαντίας*, quocum conferri potest vox *χειμῶν ὀρνιθίας* iocose adhibita Ach. 877 ⁴⁾.

438. „*Quinque talenta? Nihil hoc est! Nam decem tu, sat scio, tenes ex Potidaeae praeda olim surrepta.*” — Obsoletae hae sunt res, sexto enim anno abhinc Potidaeae in deditionem acceperunt Athenienses ⁵⁾; quo liberius nunc fiota crimina ⁶⁾ inde expromere licet. Sic τὰ ἐν Σάμῳ post quartam saeculi partem denuo commemorantur Vesp. 283. Crimini autem anno 430 datum fuerat Xenophonti et Hestiodoro praetoribus, qui exercitui ad Potidaeam praecerant, quod illius urbis cives liberos dimississent, urbem enim fame victam sine ullis

condicionibus capi potuisse ⁷⁾. Itaque tunc quoque, ut saepissime, Athenienses de *corruptione* fuisse locutos — sive rei sunt acti praetores sive ultra iurgia res non processit — facile intellegimus, et illorum conviciorum echo quaedam nunc percipitur.

439. „*Quorsum istud?*” — sic irridens Paphlago — „*Sperasne te unum ex istis talentis a me accepturum ea condicione ut „taceas?”* Quippe, ut est in proverbio, ὁ πολλὰ κλέψας ἄλλα δούς ἐκφεύσεται ⁸⁾. — Conferri possunt Pithetaeri ad nugatorem verba: βούλει δῆτα τὸν μισθὸν λαβὼν | μὴ πράγματ' ἔχειν ἄλλ' ἀπίναϊ; ⁹⁾ cui condicionem oblatam laete probanti „*εἰ „accipe igitur!”* ait colaphumque ei infringit.

440 sq. „*Libenter sane accipiet ille,*” Demosthenes ait iocose ¹⁰⁾; dein ad socium conversus: „*decrescit procellae impetus.*” A minis nimirum et clamoribus ad munuscula iam deducta est res.

440. τερθρίους] sc. κάλωσ, funes utrique antennae cornui alligatos.

¹⁾ ONO., ut nos loquimur; cf. Aristot. Meteor. II 6 § 7, Plin. H. Nat. II 46. — ²⁾ Aristot. ibid. § 15. — ³⁾ Ibid. § 17 Problemat. XXVI § 1 et 29 Gell. II 22 § 24 fr. adesp. 1229. — ⁴⁾ De nominis termino vid. ad Ran. 494. — ⁵⁾ Thucyd. II 70. — ⁶⁾ Cf. vs. 834. — ⁷⁾ Thucyd. I. I. — ⁸⁾ Script. Hist. Aug. Alex. Sever. c. 18. — ⁹⁾ Av. 1025 sq. — ¹⁰⁾ Dignissimus qui conferatur est Ach. 1117.

τὸ πνευμ' ἔλαττον γίγνεται.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

αὐτὸς μὲν οὖν φεύξει γραφὰς
ἑκατονταλάντους τέτταρας.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

σὺ δ' ἀστρατείας γ' εἴκοσιν,
κλοπῆς δὲ πλεῖν ἢ χιλίας.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ἐκ τῶν ἀλιτηρίων σέ φη-

445

441. Isiciario tribuunt codd. nonnulli.

442. *αὐτὸς μὲν οὖν] dubitanter de meo addidi, in codd. enim est lacuna, quam indicavit Dindorf; Götting addebat vocem *σωροδοκίας*, Meineke coniecit *φεύξει γραφὰς σὺ δειλίας*, Kock *λιποταξίου φεύξει γραφὰς*, Zacher vero observat non *τιμητὰς* fuisse has actiones, ipse autem tentat *σωροδοκίας* | *τρεις, δειλίας δὲ τέτταρας*.

443. γ'] om. R alii.

442. *ἑκατονταλάντους*] incredibilis sane auri vis! Sed vid. ad Nub. 1065.

442—452. Crescente altercantium furore decrescit dictorum ipsorumque versuum ambitus. Modo pluribus deinceps, dein integris certe tetrametris se lacescebant, nunc e tetrametris fiunt dimetri, qui mox interciduntur, post quas numerorum *ἀντιλαβὰς* ad ipsas *λαβὰς* veniunt pugnis se petentes. Etiam apud Sophoclem et Euripidem cum animi disputantium ira dolore metu vehementer sunt percussi, in versiculis intercisos brevesque clamores abire solent colloquia ¹⁾.

443. *ἀστρατείας*] vid. ad vs. 1369-1371. Perridicule nunc quoque suo gladio petitur homo bellicosus.

444. *πλεῖν ἢ*] vid. ad Ran. 90.

445—449. Mirificentissimis probris agitare se pergunt. Paphlago adversarium ex Alcmeonidarum gente nobilissima sed sacrilega esse perhibet. „At avus tuus unus e Pisistratidarum sicariis fuit!” retorquet isiciarius ridicule admodum. Non enim credere iubentur spectatores

veri quidquam hisce clamoribus inesse, sed vitae publicae imaginem quasi in speculo repercussam nunc cernentes redeunt in memoriam inanium altercationum saepissime in foro et in pnyce et ubi non auditorum, et melius fortasse quam antea sentiunt nihil esse tribuendum istiusmodi criminibus, quae inter studia partium in diversa aestuantium et olim pro re nata fingebantur ²⁾ et etiamnunc finguntur. Nam nos, qui nunc vivimus, nondum degeneravimus illius aetatis homines, teste infinita lite quae per hocce quadriennium perturbavit Galliam. Eo magis autem acutum est isiciarii responsum, quod Alcmeonidae tyrannis quam maxime olim fuerant adversati ³⁾. Itaque sic reddere possis eius verba: *Alcmeonida sum? esto: tyrannorum adversarius quam satelles dici malo.*

445. Alcmeonidae *ἐφ' Κυλωνεῖω ἄγει* olim se obstrinxerant utque *ἐναγείης καὶ ἀλιτήριος* τῆς *Ἰσοῦ* urbe fuerant pulsī. Inter crimina autem, quibus Peloponnesii instante bello Athenienses laces-

¹⁾ Vid. *de Sophoclis Aiace* p. 35 sqq. — ²⁾ Cf. *Vesp.* 487 sqq. — ³⁾ Herodot. V 62 [Aristot.] *Rep.* Athen. 19 § 3.

μι γεγόνεναί τῶν τῆς θεοῦ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

τὸν κάππον εἶναι φημί σου
τὸν δορυφόρον —

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

(pugno dum ei minatur oominus:)

ποῶν; φράσον.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

(irridens:)

τὸν Βυρσίνης τῆς Ἴππιου.

sebant, hoc quoque erat, procurandum esse piaculum Cyloneum. Petebatur nimirum Pericles, cuius mater gentem ab Alcmeone deducebat ¹⁾).

— ἀλιτηρίων] priscum adiectivum, e iuriconsultorum sacerdotumque lingua desumptum, videmus in nomen proprium fere abiisse ad Alcmeonidas designandum. Apud nostrum non redit, sed in Acharnensibus ²⁾ πῖθακον ἀλιτηρίας πλείων Boeotus quidam vocat Nicarchum sycophantam. Ducta autem haec sunt a verbo epico ἀλιτῖσθαι, quod praeterea apud Homerum peperit nomina ἀλιτηρός, ἀλιτήμων, ἀλιτήης, νηλεΐτιδες ³⁾. Plato saepius usus est adiectivo ἀλιτηριώδευ exitiabili ⁴⁾. Praeterea ἀλιτήριος, perinde atque ἀλάστωρ, substantivum loco adhibitum nonnunquam dicitur *daemon malignus* ⁵⁾; itaque homo nefandis sceleribus coopertus reique publicae exitiabilis eo potest designari; vid. e. g. Eupol. fr. 96: δ Βουζύγγης... ἀλιτήριος ⁶⁾.

448 sq. Pisistratus callida fraude — se ipsum nimirum cum vulnerasset, in publicum prodiit utque vitae suae cave-retur petiit — effecerat ut ex Arist(i)onis cuiusdam rogatione decernerentur sibi quinquagiuta κορυνηφόροι, quorum ope arcem occupavit ⁷⁾. Exinde δορυφόρους — nam vero hoc nomine mox sunt designati — habebant tyranni, et ab his confossus est is, quem Athenienses utpote libertatis vindicem celebrabant, Harmo-dius ⁸⁾. Itaque postquam δορυφόρων mentio est facta, quisvis expectat *tyrannorum* nomina, *Hippiae* praesertim ⁹⁾, qui post fratris caedem multo duriores quam antea se praestitit ¹⁰⁾. At isiciarius per-ridicule contendit non ipsi Hippiae δορυ-φορήσαι avum Paphlagonis sed eius uxori *Myrsinae* ¹¹⁾, cuius feminae nomen simili nunc ioco detorquetur atque supra vox *μυρρίνη* ¹²⁾. Vox *γυνή* omissa est etiam Lysistr. 63 ¹³⁾ Eur. Orest. 1686, item *Hectoris Andromache* apud Vergilium ¹⁴⁾.

¹⁾ Vid. Herodot. V 70—72 Thucyd. I 126 sq. [Aristot.] Rep. Ath. 20 et ad Nub. 46. — ²⁾ Ach. 907. — ³⁾ Vid. ad Odyss. ² π 317; nugae profert Plutarchus Mor. 297a et 523a, b. — ⁴⁾ Rep. 470d etc., cf. Ruhnk. ad Timaeum s. v. — ⁵⁾ Vid. e. g. Andocid. I § 130 sq. — ⁶⁾ I. e. *Demonstratus*, Lysistr. 391, 393. — ⁷⁾ Herodot. I 59 [Aristot.] Rep. Ath. 14 Plut. Solon. 30 Plat. Rep. 566b. — ⁸⁾ Thucyd. VI 57 § 4 [Aristot.] Rep. Ath. 18 § 3. — ⁹⁾ Cf. Vesp. 502. — ¹⁰⁾ Herodot. V 62 Thucyd. VI 59 [Aristot.] Rep. Ath. 19. — ¹¹⁾ Calliae filia erat, Hyperochidae neptis; cf. Thucyd. VI 55. — ¹²⁾ Vs. 59. — ¹³⁾ Sed e contextu ibi facillime suppletur. — ¹⁴⁾ Aen. III 319. Etiam cippum sepulcralem in Conzii att. Grabrel. 450 libenter huc retulerim, ubi quae dicitur *Ἥγυλλα Φιλιάργου* nisi Philagri *uxorem* intellegimus, ad contortam satis explicationem detrudimur; cf. IHHolwerda die att. Gräber der Blüthezeit 1899 p. 20 et de re sepulcrali p. 30.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

(alarum ei infringens:)

450

κόβαλος εἶ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

(multo vehementiore ictu eum percutiens:)

πανοδργος εἶ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

παῖ ἀνδρικῶς.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

(vapulans:)

ιού, ιού,

τύπτουσί μ' οἱ ξυνωμόται.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

παῖ αὐτὸν ἀνδρικῶς τε καὶ

γάστριζε, καὶ τοῖς ἐντέροις

455

καὶ τοῖς κόλοις

ἔπως κολᾷ τὸν ἄνδρα.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ.

ὦ γεννικώτατον κρέας ψυχὴν τ' ἄριστε πάντων,

451*. Demostheni dedit Kock (vs. 453—456 Choro tribuens ipse); in codd. sunt Chori.

453—456. Demostheni dedit vVelsen, in R et plerisque sunt Chori, in V deest personae nota.

453. ἀνδρικῶς τε καὶ Blaydes] ἀνδρικώτατα καὶ codd.; Dindorf ἀνδρικότατα καὶ (coll. Pac. 498), Reisig ἀνδρικότατ' αὐ, Elmsley ἀνδρικότατ' εὐ.

454. καὶ τοῖς codd.] τοῖσιν Brunck, sed verbo γαστρίζειν ut adiungi possit τοῖσιν ἐντέροις vereor.

456. ἔπως Kayser] χᾶπως codd.

450. κόβαλος] vid. ad Ran. 104.

454. γάστριζε] vid. vs. 273.

455 sq. κόλοις... κολᾷ] iocose verba haec sono similia iuncta sunt ¹⁾.

456. ἔπως] vid. ad Nub. 489. Enunciatio media inserta haec particula etiam Nub. 257 reperitur.

457. γεννικώτατον κρέας] adiectivo γεν-

νικῶ id quod haud contemnendae est magnitudinis ²⁾ designatur etiam in Antiphani verbis: γεννικὴ τὸ μέγεθος λεκαστή ³⁾ et apud Eubulum: ἀκροκάλιον γεννικόν ⁴⁾. Apud nostrum vox nonnisi Lys. 1070 redit; oppositum est adi. ἀγεννής, cognata sunt γενναῖος et γεννάδας ⁵⁾. — De vocis κρέας usu iocoso vid. ad vs. 369.

¹⁾ Cognatos verborum lusus noster admisit Vesp. 353 (ubi vid.), 589 etc. — ²⁾ Een fink stuk vleesch. — ³⁾ Antiph. fr. 45, vid. etiam fr. 192. — ⁴⁾ Eubul. fr. 7°. — ⁵⁾ Vid. ad Ran. 179.

καὶ τῇ πόλει σωτῆρ φανείς ἡμῖν τε τοῖς πολλοῖς,
ὡς εὖ τὸν ἄνδρα ποικίλως τ' ἐπῆλθες ἐν λόγοισιν.
460 πῶς ἂν σ' ἐπαινέσαιμεν οὕτως ὥσπερ ἠδόμεσθα;

SCENA DECIMA.

Eidem.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ταυτὶ μὰ τὴν Δήμητρά μ' οὐκ ἐλάνθανεν
τεκταινόμενα τὰ πράγματ', ἀλλ' ἠπιστάμην
463 γομφούμεν' αὐτὰ πάντα καὶ κολλώμενα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

465 οὐκουν μ' ἐν Ἄργει γ' οἶα πράττεις λαυθάνει.

458. σωτῆρ] om. R.

459. τ' ἐπῆλθες R] θ' δῆλθες cett., quod optime sane congruit adverbio ποικίλως, vix tamen recte, nam *decipiendū* verbum (vid. ad vs. 47) hinc alienum, ubi de certamine aperto fit sermo.

463. γομφούμεν' αὐτὰ R] -μενα τὰ V et plerique.

465. γ' R] om. cett., ἐν Ἄργει μ' οἶα vel μ' ἐν Ἀργείοις & Porson. || πράττεις] πράττει Brunck.

459. ποικίλως] vid. ad vs. 196.

— ἐπῆλθες] *adortus es*. Accusativum hoc verbum iunctum sibi habet etiam Eur. Andr. 688: εὖ φρονῶν σ' ἐπῆλθον, Iph. Aul. 349: σὲ πρῶτ' ἐπῆλθον, et in locutione *ἐπέρχεται με*¹⁾ *subit me (animum meum)*, Herodot. II 141: *ὀλοφυρόμενόν μιν ἐπῆλθε ἕπνος*²⁾. Magis tamen vulgaris est dativus.

462 sq. Eiusmodi metaphoræ et in aliis linguis sunt frequentes et in nostra³⁾. Verbum *τεκταινεσθαι* artem *fabri lignarii* significat⁴⁾, sed transfertur etiam Ach. 660⁵⁾, idem autem solet esse usus verborum *μηχανή* et *μηχανᾶσθαι*⁶⁾. Stirps *γομφο-*⁷⁾ peperit vocem *θήματα γομφοπαγῆ*,

qua Aeschyli verba sesquipedalia ridentur Ran. 824. De verbo *κολλᾶν* denique vid. ad Nub. 446.

465. Argivi, cum pacis tricennialis, quam anno 451 cum Lacedaemoniis inierant, appropinquaret terminus, ad foedus cum Atheniensibus ineundum propensi fiebant. Nempe post multiplices vicinarum gentium clades spe erigebantur fore ut Atheniensibus sociis usi Peloponnesi hegemonia potirentur, ipsi bello intacti⁸⁾. Itaque brevi post pacem Niciae Alcibiades rebus Argivis se immiscuit⁹⁾. Eodem autem si iam nunc oculos convertit Cleon, quod nostro loco ei exprubatur¹⁰⁾, prudenter fecit sane, et

¹⁾ Plat. Phaedon. 88c etc. — ²⁾ Item I 30? — ³⁾ *Beklonken, gesmeed, gekwipt, bedisseld, gemunt, ergens op timmeren, op hetzelfde aanbeeld slaan* etc. — ⁴⁾ Vid. Plut. 163. — ⁵⁾ In imitatione loci Euripidei. — ⁶⁾ Vid. ad Nub. 479. — ⁷⁾ *γόμφοσ clavis* Hom. ε 248 Herodot. II 90 etc., *γομφοῦν clavis compingere* Aesch. Suppl. 440 etc. — ⁸⁾ Vid. Thucyd. V 14 § 4 et 28 § 2—4, et noster Pac. 475—477, 493. — ⁹⁾ Ut fusc enarratum est in Thucydidis libro V. — ¹⁰⁾ Vid. etiam vs. 813 et 798.

(Ad spectatores:)

467 πρόφασιν μὲν Ἀργεῖους φίλους ἡμῖν ποιεῖ,
ἰδίᾳ δ' ἐκεῖ Λακεδαιμονίοις ξυγγίγνεται.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

464 οἴμοι, σὺ δ' οὐδὲν ἐξ ἀμαξουργοῦ λέγεις;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

(ad Paphlagonem:)

468 καὶ ταῦτ' ἐφ' οἷσιν ἔστι συμφυσώμενα
ἐγὼ οἶδ'· ἐπὶ γὰρ τοῖς δεδεμένοις χαλκεύεται.

464. Post vs. 467 collocavit GHermann coll. scholii verbis; post vs. 471 habet unus codex, duo omittunt, post vs. 468 habent ceteri. Equidem Demostheni dedi; in codd. Choro (Coryphaeo) tribuitur.

profecto non est cur nos id vitio ei demus.

— οὐκουν... γ] hae particulae iunguntur etiam Vesp. 823 Eccl. 350 ¹⁾.

466 sq. Eadem verborum est structura Eur. Bacch. 224 sq.: πρόφασιν μὲν... τὴν δ' Ἀφροδίτην. Ibi quoque deest quod mente suppleri potest: ἔργῳ δέ.

466. Ut hoc loco isiciarius, sic Ran. 1007 Aeschylus de adversario qui adstat verba facit ad alios conversus.

— πρόφασιν] vid. ad Nub. 55.

464. Vehementissimis Paphlagonis verbis seria crimina sobrio sermone a socio suo opponi cum audiat Demosthenes, „eheu!“ exclamat, „nihilne tu e fabrorum officinis?“ Eiusdem dictionis sunt verba hominis ignoti: οὐδὲν ἐξ ἀγροῦ λέγεις ²⁾.

— ἐξ ἀμαξουργοῦ] i. e. ἐξ ἰσχυροῦ ἀμαξοῦργου vel etiam ἐξ ἀμαξουργοῦ. Cf. ἐξ ἡμοῦ ³⁾, ἐξ Αλοχινάδου ⁴⁾, ἐκ Πατροκλέους ⁵⁾ etc. et infra: ἐπὶ (τὸ ἱερὸν) τῶν Σμυνῶν θειῶν ⁶⁾.

468 sq. Et quo consilio nunc conflatur ista probe scio: nimirum petuntur captivi. Voci ἐφ' οἷς finalis notio nunc inest ⁷⁾, cf. e. g. ἐπ' ἀλιθῶρα in perniciem

meam ⁸⁾; ἐπὶ τοῖς δεδεμένοις igitur valet: ut captivi liberentur ⁹⁾. Non e lignariorum autem sed ex aerariorum lingua verbula sua ducit isiciarius; est enim συμφυσῶν conflare, et mox ξυγκροτεῖν significat compingere ¹⁰⁾. Ad χαλκεύεται mente repetendum esse subiectum ταῦτα, vix est quod observem.

469. Suis telis petitur Cleon. Qui quin saepius hoc tempore in senatu et coram populo perhibuerit id agere Lacedaemonios quique Athenis iis favebant, ut callidis verbis fallacibusque promissis decepti Athenienses captivos e manibus suis dimitterent, dubitare nos non sinunt eius verba ad legatos Spartanos: „γγινώσκεις μὲν καὶ πρότερον οὐδὲν ἐν νῶ ἔχοντας δίκαιον αὐτοῦς, σαφὲς δ' εἶναι νῦν, οὔτινες τῶ μὲν πλήθει οὐδὲν ἐθέλουσιν εἰπεῖν, ἀλλ' οἷς δ' ἀνδράσι ξύνεδροι βούλονται γίνεσθαι. ἀλλ' εἴ τι ὑγιὲς διανοοῦνται, λέγειν ἐκέλευσεν ἐν ἡπασιν“ ¹¹⁾. Et optimo quidem iure eum ita declamitasse intellegimus, cum reputamus Nicias et Lachetem triennio post illos captivos Lacedaemoniis reddidisse, nec tamen Amphipolim, quae secundum pacis condiciones prius re-

¹⁾ Item Eur. Hel. 124: οὐκουν ἐν Ἀργεῖ <γ> οὐδ' ἐπ' Εὐρώτα ῥοαίς. — ²⁾ Fr. adesp. 694. — ³⁾ Pac. 1149. — ⁴⁾ Ibid. vs. 1154. — ⁵⁾ Plut. 84. — ⁶⁾ Vs. 1312. — ⁷⁾ Ut Lys. 344. — ⁸⁾ Thesm. 84. — ⁹⁾ Met het oog op de gevangenen. Cf. Sobolewski Praep. p. 155 sq. — ¹⁰⁾ Vs. 471. — ¹¹⁾ Thucyd. IV 2 § 2.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

470 εὖ γ', εὖ γε! χάλκευ' ἀντὶ τῶν κολλωμένων.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

καὶ ξυγκροτοῦσιν ἄνδρες αὐτ' ἐκειῶθεν αὖ.
καὶ ταῦτά μ' οὐτ' ἀργύριον οὔτε χρυσίον
διδούς ἀναπέσεις, οὔτε προσπέμπων φίλους,
ὅπως ἐγὼ ταῦτ' οὐκ Ἀθηναίους φράσω.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

475 ἐγὼ μὲν οὖν αὐτίκα μάλ' εἰς βουλὴν ἰὼν
ὄμων ἀπάντων τὰς ξυνωμοσίας ἐρῶ,
καὶ τὰς ξυνόδους τὰς νυκτερινὰς ἐν τῇ πόλει,
καὶ πάνθ' ἃ Μήδοις καὶ βασιλεῖ ξυνόμνυτε,
καὶ τὰκ Βοιωτῶν ταῦτα συντυρούμενα.

470. Dedi Demostheni; in codd. est Chori.

478. προσπέμπων] προπεμπων R; πρόσπεσών V.

477. ἐν τῇ R] ἐπὶ τῇ V et plerique, τὰς ἐν (in arce; cf. vs. 388) Cobet, τὰς ἐπὶ Meineke. Deesse nequit articulus τῇ si urbs significatur, neque ἐπὶ τῇ πόλει sed ἐπὶ τῷ δήμῳ fieri coniurationes recte observavit Sobolewski (e. g. vs. 236; vid. tamen comment. ad vs. 812). Cum Ravennatis lectione conferri potest e. g. Thuc. VIII 54 § 3: τὰς ξυνωμοσίας αἴπερ ἐτύγγανον ἐν τῇ πόλει οὔσαι, praeterea vid. commentarius.

stituenda fuerat, in potestatem Atheniensium tunc rediisse ¹⁾. Ipsi autem Cleonis dictionem isiciarius nunc et vs. 471 sqq. imitatur, ut claro apparet e loco Thucydideo quem modo excipit. Itaque dubium non videtur quin spectatores haec verba saepius nuper audita et statim nunc agnita claris cachinnis exceperint.

470. *Optime! sic perge! voces e ferrarii officina petitas tu oppone lignariorum illis verbulis.*

471. ἄνδρας... ἐκειῶθεν] cf. ἄνδρας ἡμῶν Ach. 515 Lys. 1117 ²⁾.

475. εἰς βουλὴν] ad quam Cleoni, stratego extraordinario, patebat aditus. Vid. Prolegomena.

477. ἐν τῇ πόλει] in ipsa nostra urbe. Nempe non solum in Asia Boeotiaque fiunt coniurationes, sed muros intra peccatur et extra. — In nobilium sodalicia Cleonem quique ab eius partibus stabant vehementissimis verbis saepe invecos esse facile nobis fingimus.

478. Paucis mensibus antequam scenae commissa est Equitum fabula, Artaphernes a rege ad Lacedaemonios legatus missus sed ab Atheniensibus captus est, qui brevi post Ephesum eum reducerunt comitantibus ipsorum legatis. Re tamen infecta hi redierunt, cum iis nunciatum esset Artaxerxem nuper obiisse ³⁾.

479. In Boeotiae urbibus qui parti populari erant addicti hoc anno cum

¹⁾ Vid. Thucyd. V 24 § 2 et 35 § 3, Vesp. Prolegom. p. XXXVI. — ²⁾ Item Thucyd. VI 10 § 2, 38 § 1 VII 49 § 3 Soph. Ant. 289. — ³⁾ Thucyd. IV 50.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

480

πῶς οὖν ὁ τυρός ἐν Βοιωτοῖς ὄνιος;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ἐγὼ σε, νῆ τὸν Ἑρακλῆα, παραστορῶ.

(Abit.)

SCENA UNDECIMA.

Eidem excepto Paphlagon.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ.

ἄγε δὴ σύ, τίνα νοῦν ἢ τίνα ψυχὴν ἔχεις

480. Demostheni dabat vVelsen, cum idem quod versum 489 eum significare sibi persuasisset („quantum tibi solvam ut taceas?“), quapropter pro ἐν scribebat οὖν.

482. ψυχὴν] γνώμην B non recte; vid. v. l. Nub. 415 et quae ad illum locum annotavi.

Demosthene et Hippocrate Atheniensium stratēgis conspirabant, βουλόμενοι μετασιῆσαι τὸν κόσμον καὶ εἰς δημοκρατίαν εἰσελθεῖν¹⁾. Aliquot autem mensibus post Equites scenae commissos Boeotiam invaserunt Athenienses, ubi gravissimam illam cladem ad Delium sunt perpassi²⁾.

— συγτερούμενα] idem quod συμπηγνύμενα³⁾. Nam πηγνύται sive εἰσφέρεται lac in τροφαλίδα sive caseum⁴⁾. Eodem verbo usus de Megarensi Ptoeodoro Demosthenes dicit: δ δ' ἔνδον ἐτύρανεν⁵⁾, ille autem domi (Megaris) res turbabat cum Philippo conspirans. Nec non huc referenda sunt verba παλάμηα καὶ τυρῆυμα, quae ex ignota comoedia sunt servata⁶⁾.

480. „Quantum igitur prostat illic caseus?“ irridens rogat isiciarius. — Tenui cibo Athenis nunc vivebatur, ubi vel oleum ficusque ex quo bellum exarserat πολυτίμηα facta erant ὥσπερ οἱ θεοὶ, caseus

autem Boeotius quominus importaretur obstabant leges.

— πῶς] idem quod πόσου valet nunc, item Ach. 758: πῶς ὁ σίτος ὄνιος; Strattid. fr. 13¹⁾: τὰ δ' ἄλφιθ' ὑμῖν πῶς ἐπώλουν; quanti vendebant? Machon²⁾: πῶς ἴστης; quid poscis? ³⁾.

481. παραστορῶ] prosternam, ἐκτενώ quod dicitur Eur. Med. 585; vid. etiam ἐκπετανύναι apud eundem sic adhibitum⁹⁾. E palaestra hoc, ut alia plurima¹⁰⁾, ductum est verbum. Cf. Simonidis in Marathonomachos epigramma: Ἑλλήνων προμαχοῦντες Ἀθηναῖοι Μαραθῶνι | χρυσοφόρων Μήδων ἰστέραν δύναμιν¹¹⁾, Eur. Herc. 1000: δάμαρτα καὶ παῖδ' ἐνὶ κατίστροων βίβει, Thucyd. VI 18 § 4: στορέσαι τὸ φρόνημα¹²⁾.

482—484. Heus tu, nunc ostendes quid valeas consilio et virtute, si revera tunc¹³⁾ carnes istas inter pernas tuas celasti.

¹⁾ Thucyd. IV 76 § 2. — ²⁾ Ibid. c. 89 sqq. — ³⁾ Sic recte schol. — ⁴⁾ Vid. ad Vesp. 838 (ubi perperam -λίδα scripsi). — ⁵⁾ XIX § 295. — ⁶⁾ Fr. adesp. 706; vid. etiam fr. adesp. 998 et 1173. — ⁷⁾ Apud Athen. 580 a. — ⁸⁾ Etiam fr. adesp. 114 huc facere videtur, speciem certe habet quod proposuit Cobet: πῶς εἰσιν οἱ τυροὶ κατ' ἀγορὰν ὄνιοι; — ⁹⁾ Herc. 889 Cycl. 497. — ¹⁰⁾ Vid. vs. 262 sq. et ad Nub. 551. — ¹¹⁾ Lycurg. Leocr. § 109. — ¹²⁾ Cf. Herodot. IX 69 Xen. Cyrop. III 3 § 64. — ¹³⁾ Cf. vs. 424.

- 485 νυνί γε δαίξεις, εἴπερ ἀπεκρόψω τότε
εἰς τὸ κοχῶνα τὸ κρέας, ὡς αὐτὸς λέγεις·
θεύσει γὰρ ἕξας εἰς τὸ βουλευτήριον,
ὡς οὗτος εἰσπεσῶν ἐκεῖσε διαβαλεῖ
ἡμᾶς ἅπαντας καὶ κράγον κεκράζεται.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἀλλ' εἶμι· πρότων δ' ὡς ἔχω τὰς κοίλλας
καὶ τὰς μαχαίρας ἐνθαδὶ καταθήσομαι.
(Utensilia deponit.)

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

- 490 ἔχε νυν, ἄλειπον τὸν τράχηλον τουτφί,

488. γε δαίξεις Cobet] δι δαίξεις Brunck e margine cod. Parisini, διδάξεις codd. (cf. vs. 779 Nub. 369, 385 Plut. 582). || τότε] ποτὶ R non recte, nam demonstrativo usum esse poetam testatur articulus qui sequitur τὸ κρέας. Aut tunc illas carnes dicendum est aut aliquando carnes quasdam.

484. τὸ κοχῶνα] τὰ κοχῶνα R, τὰς κοχῶνας cett.; cf. vs. 424.

486 sq. ἐκεῖσε... | ἡμᾶς] ἐκεῖ σε... | ἡμᾶς 9' vVelsen male.

486. εἰσπεσῶν R] ἐμπεσῶν cett. (ut Vesp. 120 Ran. 904, 945). Cf. εἰσπηδήσας (eis tēn ναῦν) vs. 545.

487. κράγον Meineke] κραγόν codd., et sic Aristarchus, adverbium (= κραυγαστικῶς) intellegens; vid. schol.

488. ὡς] ἄς OSchneider (cf. Plut. 1089); quod licet et mihi necessarium aliquantisper visum fuerit, receptum tamen nolim, nimis enim languidum hoc foret additamentum. Vid. commentarius.

490—497. Quae in his versibus Demosthenis sunt, in codd. dantur Choro; correxit Enger.

490. ἄλειπον] -ψαι Blaydes coll. Eccl. 63.

488. τότε] quod saepius huiuscemodi fraudibus usum seisciarinus supra dixit¹⁾, id nihil nunc ad rem; nam unum tantum facinus enarravit, illuc igitur nunc referendum est adverbium τότε: illa occasione quam dixisti vel quam nosti²⁾.

486. εἰσπεσῶν] irruens³⁾.

487. κράγον] id quod κραυγὴν. Cf. βάδος Av. 42; utrumque autem vocabulum videtur iocose confictum esse, ut suo verbo posset adiungi. De cuiusmodi locutionibus vid. ad Ach. 177.

488. ὡς ἔχω] statim, ut sum, nulla mora

interposita ut comitior senatores adeam. Hac quoque in re Cleonem aemulatur atque superat. Qui περιεωσόμενος in publicum nonnunquam prodire ferebatur⁴⁾, noster autem homullus squalida veste illotisque manibus a porcorum cruore et adipe recens in senatum provolat. — Sed negligentior, ut in sermone quotidiano, est horum verborum structura; nam accurate loquenti dicendum erat: ἀλλ' εἶμι ὡς ἔχω, πρότων τὰς κοίλλας... ἐνθαδὶ καταθήμενος.

490 sq. Vinum isiciario praebere ad

¹⁾ Vs. 418 sqq.: ἐξηπάτων ἄν et ἐλάνθανον et εἰ ἴδοι τις ἀπώμων. — ²⁾ Cf. Lys. 1023 Ran. 186 etc. — ³⁾ Nos: binnengefallen. — ⁴⁾ Vid. ad vs. 187.

ἰν' ἐξολισθάνειν δόνη τὰς διαβολάς.

(Praebet ei adipem ex isiciarii copis depromptum.)

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἀλλ' εὖ λέγεις καὶ παιδοτριβικῶς ταυταγί.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

ἔχε νυν, ἐπέγκαψον λαβὼν ταδί.

(Allia ei praebet.)

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

τί δαί;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

ἰν' ἄμεινον, ὦ τάν, ἐσκοροδισμένος μάχη.

491. ἐξολισθάνειν V R] -αίνειν cett.

492. ταυταγί R] ταῦτά γε cett.

guttur intus liquandum sunt qui statu-
ant ¹⁾. At neque ἀλείφειν neque τράχηλος
satis apte ita dici potuit, neque prius
liquor dein cibus fuisset praebendus,
sed ut post allium vini aliquid ἐπιπιῶν
isiciarius iuberetur mos tulisset, neque
ἐξολισθάνειν quid sibi vellet sic appare-
ret, adverbium autem παιδοτριβικῶς ²⁾
omni sic sensu careret; denique, quod
gravissimum est, festivi vix quicquam
haberet tale dictum. Immo *adipe suillo* —
ex ipsius copiis deprompto — *ἰνυγερῆ* se
iubetur ut luctator, quo facilius in cer-
tamine quod instat ex adversarii mani-
bus possit elabi.

490. ἔχε] vid. ad vs. 51.

491. ἐξολισθάνειν] *elabi* ³⁾.

— διαβολάς] recte in scholiis obser-
vatur praeter expectationem hoc esse
dictum pro vocabulo palaestrico λαβάς ⁴⁾.
Simillimus est usus verbi διαβάλλειν
vs. 496.

493. ἔχε] vid. ad vs. 51.

— ἐπέγκαψον] simile compositum est

παρογκάπτειν ⁵⁾; ceterum de verbo κάπτειν
vid. ad Ran. 1073.

— ταδί] nempe τὰ σκόροδα. — Haec
quoque ex ipsius isiciarii cista sumun-
tur nunc, nisi fallor.

494. ἐσκοροδισμένος] *εις γὰρ μάχην ὀρω-
μίνω* — ut Socratis verbis utar — *καλῶς
ἔχει κρόμμυον ὀποτρῶγειν* ⁶⁾. Gallo *galli-
naceo* autem nunc et vs. 496 sq. assi-
mulatur isiciarius, quas aves *σκοροδίαν-
τες συνέβαλλον* Athenienses huiusmodi cer-
taminum amantissimi: alio pascabant
priusquam in certamen committerent,
pugnaciores sic fore rati. Itaque in
Acharnensibus Theorus de latronibus ad
rusticum, cuius allia devorarunt: *cave
sis, alliati sunt* ⁷⁾. Vid. etiam infra: *σκο-
ροδισίας με, exacerbasti me* ⁸⁾. Propria au-
tem verbi vi servata *κάθαρα καὶ σκορο-
δισμένα* Diphilus dicit edulia quibus
acerba condimenta sunt admixta ⁹⁾. Idem
valere *ὀδύνας* παρυσιγγῶσαι* ¹⁰⁾ fuere qui
putarent ¹¹⁾, quoniam vox φούγις *vesica*
etiam de allii tunica externa dicebatur ¹²⁾;

¹⁾ Praeunte Engero. — ²⁾ Vid. vs. 492. — ³⁾ Vid. ad Nub. 434. — ⁴⁾ Vid. ad
Nub. 551. — ⁵⁾ Eubul. fr. 15. — ⁶⁾ Xen. Conv. IV § 9. — ⁷⁾ Ach. 166. — ⁸⁾ Vs.
946. — ⁹⁾ Diphil. fr. 17. — ¹⁰⁾ Ach. 526. — ¹¹⁾ Teste scholio ad illum locum. —
¹²⁾ Vid. Theophr. Hist. Plant. VII 4 § 12.

495

καὶ σπεῦδε ταχέως.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ταῦτα δρῶ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β (Dem.).

μῆμνησὸ νυν

δάκνειν, διαβάλλειν, τοὺς λόφους κατεσθίειν,
χῶπως τὰ κάλλαι' ἀποφαγῶν ἤξεις πάλιν.

(In urbem abit isiciarius, domum intrat Demosthenes.)

PARABASIS CHORI.

(vs. 498-610.)

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ.

Commation.

ἀλλ' ἔθι χαιρών, καὶ πράξιαις

496. διαβάλλειν] καταβάλλειν codd. pauci (cf. vs. 768). || κατεσθίειν] παρεσθίειν vel ἀπεσθίειν Meineke, διεσθίειν Reifferscheid.

sed recte alii interpretes illud verbum intellexerunt de *inflatia*, *tumidis*.

495. καὶ σπεῦδε ταχέως] item Thesm. 277, et in dictione cothurnata: ὡς δύνασαι Τεύκρε ταχύνως σπεῦσον coryphaeus Soph. Ai. 1164. Quamquam prudentiae praeceptum contrarium suadebat: σπεῦδε βραδέως, festina lente.

— ταῦτα δρῶ] vid. ad vs. 111.

495—497. μῆμνησο...καὶ ὄπως] vid. ad Nub. 887 et 489.

496. Vid. ad Ran. 857.

— διαβάλλειν] ioculariter *rugnandi* verbis hoc intermiscetur; expectatur enim καταβάλλειν vel διαλαμβάνειν¹⁾. Sed voluntarius hic est error, ut vs. 491 διαβολάς pro λαβάς. Simillimo autem ioco Pac. 648 ἄττα διαβάλοι τις αὐτῆ de civitate dictum est in eo verborum contextu

qui προβάλοι²⁾ potius videbatur poscere.

— τοὺς λόφους] *cristas*, quas in capite gerunt galli, Persici regis κυρβασιὰ iocose assimulatas Av. 487.

497. τὰ κάλλαια] carunculas quas habent sub rostro: *barbam* sive *paleam*.

498—502. De verbis ἀλλ' ἔθι χαιρών in coryphaei ore sollempnibus vid. ad Nub. 510³⁾. Frequens autem est locutio κατὰ νοῦν πράττειν⁴⁾. Itaque fieri non potest ut scholion „παρὰ τὸ Σοφοκλεῖον ἐξ Οἰκλείους,” quod ab editoribus versni 498 adscribitur, illuc pertineat, sed referendum est ad verba „καὶ σε φυλάττοι Ζεὺς Ἄγοραῖος⁵⁾”, fortasse etiam ad sequentia; colorem certe tragicum habet illud στεφάνους κατάπαστος⁶⁾ i. e. *coronis ornatus*, πεποικιλμένος. Nam in poetarum lingua πάσσειν est ποικίλλειν⁶⁾.

¹⁾ Vs. 262. — ²⁾ Vid. ad Nub. 489—491. — ³⁾ Cf. etiam infra vs. 548. — ⁴⁾ Cf. vs. 549 Pac. 762 Plat. Euthyphr. 3ε etc., item Pac. 940: χωρεῖ κατὰ νοῦν, Herodot. VI 130: κατὰ νοῦν ποιεῖν etc. — ⁵⁾ Cuius numinis etiam Aesch. Eum. 973 Eur. Heracl. 70 fit mentio. — ⁶⁾ Vid. ad vs. 968.

500

κατὰ νοῦν τὸν ἐμὸν, „καὶ σε φυλάττει
Ζεὺς Ἀγοραῖος“, καὶ νικήσας
αὐθις ἐκείθεν πάλιν ὡς ἡμᾶς
ἔλθοις „στεφάνοις κατάπαστος“.

(Ad spectatores:)

505

ὁ μὲν δ' ἡμῖν πρόσσχετε τὸν νοῦν τοῖς ἀναπαίστοις ἐπιούσιν,
ὃ παντοίας ἤδη μούσης πειραθέντες καθ' ἑορτάς.

(Chorus convertit se ad spectatores.)

Parabasis.

εἰ μὲν τις ἀνὴρ τῶν ἀρχαίων κωμωδοδιδάσκαλος ἡμᾶς

501. Totum locum ex Sophocle desumptum esse si constaret (vid. commentarius), pro ὡς, quod a dictione poetica alienum, scribendum esset *εἰς*. Sed tragici verbis sua intermiscuisse comicum veri duco similis.

502. *ἔλθοις*] quod Suidas s. v. *κατάπαστος*; habet *ἤξει*, e vs. 497 id fluxit.

503. *ἡμῖν*] *ἡμῶν* Brunck, *τίως* Hirschig. || *πρόσ(σ)χετε* Bentley] *προσίχεται* codd.; cf. (Ach. 733?) Nub. 575, 1122 Vesp. 1015 Av. 689.

504. **ἐπιούσιν*] deest in codd.; quod supplēvi usus observatione GHermanni, tetrametrum requiri, finitum enim iam esse commation; ipse autem *καὶ τοῖς ἡμῶν ἀναπαίστοις* coniecit (*καὶ τοῖς* ἄ. est in tribus codd.), Meineke *χαίροντες τοῖς*, Hirschig *τοῖς ἡμετέροις*, Blaydes *νυκτὶ καὶ τοῖς*. Zacher vulgatam servat, Zielinskium secutus; comicum enim in commationum numeris conformandis magna libertate usum esse. Quod licet concedatur, incommodus tamen h. l. in textu tradito manet duplex dativus.

506. *ἑορτάς* LWvDeventer] *ἑαυτούς* codd., quod verti nequit nisi virum d. FRau secuti haec verba ita interpretemur: *vos qui et ipsi saepe poemata scripsistis*, cuiusmodi enunciatum nimis duco ineptum. GHermann versus 505 sq. delendos audacius quam probabilis statuebat.

500. *Ἀγοραῖος*] vid. ad vs. 297 sq. et 410.

502. *Corollis laetae victoriae signis redimitus ad nos redeas, ὥσπερ ἀθλητῆς νικηφόρος*. Sic Pericles Samo subacta Athenas redux honorificentissime a civibus est exceptus ¹⁾, sic Brasidam ornarunt urbium Chalcidicarum cives ὡς *ἐλευθεροῦντα τὴν Ἑλλάδα* ²⁾, sic Telementiae ducei dilectissimo milites valedixerunt in patriam abeunti ³⁾. — Ipsi Aristophani, isiciarii partes agenti, his verbis victo-

riam in scenico certamine optat coryphaeus.

504. *τοῖς ἀναπαίστοις ἐπιούσιν*] item in Acharnensibus initio parabasis: *ἀλλ' ἀποδόντες τοῖς ἀναπαίστοις ἐπῳμεν* ⁴⁾.

505. Cf. initium parabasis Ranarum ⁵⁾, ubi item invocatur musa et spectatoribus *μυρία σοφῶν* tribuntur; nunc autem omnium poetarum comicorum, qui his annis Athenis docuere, fabulas spectat noster ⁶⁾.

¹⁾ Plut. Pericl. 28. — ²⁾ Thucyd. IV 121. — ³⁾ Xen. Hell. V 1 § 3. — ⁴⁾ Ach. 627. — ⁵⁾ Vs. 674 sqq. — ⁶⁾ Sic Zacher verba explicuit coll. vs. 520—540. Ad vocem *ἑορτήν* quod attinet, cf. Pac. 816 Ran. 371, 391, 397, 443.

ἠνάγκαζεν λέξοντας ἔπη πρὸς τὸ θέατρον παραβῆναι,
οὐκ ἂν φαύλως ἔτυχεν τούτου· νῦν δ' ἄξιός ἐσθ' ὁ ποιητής,
510 ὅτι τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν μισεῖ, τολμᾷ τε λέγειν τὰ δίκαια,
καὶ γενναίως πρὸς τὸν Τυφῶ χωρεῖ καὶ τὴν ἐριώλην.
ἃ δὲ θαυμάζειν ὑμῶν φησιν πολλοὺς αὐτῷ προσιόντας,
καὶ βασανίζειν, πῶς οὐχὶ πάλαι χορὸν αἰτοίη καθ' ἑαυτόν,
ἡμᾶς ὑμῖν ἐκέλευε φράσαι περὶ τούτου.

φρσι γὰρ ἀνήρ

508. ἠνάγκαζεν] -σεν R. || λέξοντας ἔπη πρὸς R] ἔπη λέξοντας ἐς V et plerique.

513. πῶς Bentley] ὡς codd.; cf. vs. 211.

514. ἐκέλευε R] -σε V alii. Vid. comment. ad vs. 1181. || φράσαι] φράζειν V metro invito. || ἀνήρ] ἀνήρ codd.

508. ἠνάγκαζεν] *permoveere nos conare-tur, a nobis peteret*. Verbum vehementius quam pro re, ut καλεῖται, λίσσασθαι, iubere ¹⁾.

— λέξοντας ἔπη πρὸς τὸ θέατρον παραβῆναι] *ut versus coram spectatoribus scilicet recitaremus!* ²⁾. De voce ἔπεισι vid. ad Nub. 541 sq., πρὸς τὸ θέατρον παραβῆναι autem proprio verbo dicitur chorus in media hac comediae parte, cui cum fabulae argumento nihil est commune ³⁾. Cf. Plat. fr. 92: *εἰ μὲν μὴ λίαν... ὄνδρες ἠναγκαζόμεν | στέφειναι δεῦρ', οὐκ ἂν παρήβην εἰς λέξιν τοῖάνδ'* ⁴⁾ ἔπων. Nempe a rebus scenicis semoti choreutae spectatores alloquuntur.

509. οὐκ ἂν φαύλως ἔτυχεν τούτου] *non facile id a nobis impetrasset*, i. e. *haud quaquam impetrasset*. Cf. usus particulae latinae *vix* et de adverbio φαύλως vid. ad Vesp. 656.

— νῦν δ' ἄξιός ἐσθ' ὁ ποιητής] cf. Pac. 738: *ἄξιός ἐστίναι φησ' οὐλογίας μεγάλης ὁ διδάσκαλος ἡμῶν*, ubi etiam versus sequentes sunt conferendi, et vid. ad Ach. 633.

510. Simillimis verbis coryphaeus Ari-

stophanem laudat Ach. 645: *δοσις παρευνδύνευσ' εἰπεῖν ἐν Ἀθηναίοις τὰ δίκαια, qui id scilicet sustinuit ut coram Atheniensibus aequa diceret*.

511. Ex hoc versu procrevit teterrima Oleonis imago, quam Pacis fabulae parabasi inseruit noster ⁵⁾. De voce Τυφῶ vid. ad Ran. 848, de voce ἐριώλη ad Vesp. 1148; *χωρεῖν πρὸς* idem significat quod *ὁμοσε χωρεῖν, congregari cum, cominus pugnare*.

512 sq. *χορὸν αἰτοίη καθ' ἑαυτόν*] *suo nomine fabulam offerret magistratui*. Vid. ad Ran. 94.

514. ἐκέλευε] vid. ad vs. 1181.

— τούτου] structura liberior, praecedit enim ἃ.

— φρσι γὰρ κτέ.] quae nunc sequuntur speciem quidem habent, ita ut spectatores nihil mali suspicatos possint fallere, non tamen tam bene sunt concinnata quin fraus perpluat. Nullam dum suo nomine fabulam ideo docuerat comicus noster, quod civis Atticus non esset; neque post Equites docuit alias, tunc tamen satis peritus ⁶⁾.

¹⁾ *Prier, bitten, to pray, to beg.* — ²⁾ *Om verzen te gaan opzeggen in de comédie!* — ³⁾ Item Ach. 629 Pac. 735 Thesm. 785. — ⁴⁾ *τοῖάνδρα?* — ⁵⁾ Vs. 751 sqq.; in Vespas autem retractatas ille locus transsumptus est vs. 1029 sqq.; cf. Vesp. Prolegom. p. XXIII et Nub. 549 et vid. infra ad vs. 1393. — ⁶⁾ Vid. ad Nub. 530 sq., Mnemos. 1888 p. 263—288, Vesp. Prolegom. p. X—XIII.

- 515 οὐχ ὄπ' ἀνοίας τοῦτο πεπονθῶς διατρίβειν, ἀλλὰ νομίζων
καμφοδοδιδασκαλίαν εἶναι χαλεπώτατον ἔργον ἀπάντων·
πολλῶν γὰρ δὴ πειρασάντων αὐτὴν ὀλίγοις χαρίσασθαι.
ἑμᾶς τε πάλαι διαγιγνώσκων ἐπετελοῦς τὴν φύσιν ὄντας,
καὶ τοὺς προτέρους τῶν ποιητῶν ἅμα τῷ γῆραι προδιδόντας·
520 τοῦτο μὲν εἰδὼς ἀπαθε Μάγνης ἅμα ταῖς πολιαῖς κατιούσαις,
ὃς πλεῖστα χορῶν τῶν ἀντιπάλων νίκης ἔστησε τροπαῖα,
πάσας δ' ὑμῖν φωνὰς εἰς καὶ ψάλλων καὶ πετρυγίζων

517. δὴ] ἤδη V alii. || ὀλίγοις] ὀλίγοις πάνυ R, ὀλίγοις ἤδη V alii.

515. πεπονθῶς] vid. ad Nub. 234. Rogaverunt igitur amici illi, certe rogavisse nunc finguntur: *τί παθῶν οὐ κατὰ σάντων χορῶν αἰεὶς πάλαι;*

517. *Musa comica non cuius amator facilem se praebet, nam quotus quisque est cui faveat!* — Activum *πειρᾶν* hac aetate Athenis non nisi in re amatoria usurpabatur ¹⁾; nam priscae dictionis est *πειρᾶν* pro *πειρᾶσθαι experiri*. Verbum autem *χαρίσασθαι* significat *obsequi, morigerari* ²⁾ et oppositum sibi habet *ἀναίτησθαι negare* ³⁾. Simili imagine usus est noster Ran. 95 ⁴⁾.

518. *ἐπετελοῦς τὴν φύσιν*] eleganter hoc adiectivum ab animalibus vel herbis, quae intra unius anni spatium nascuntur et moriuntur ⁵⁾, nunc transfertur ad favorem spectatorum *ταχυβούλων καὶ μεταβούλων* ⁶⁾, non per plures annos perstantem sed in alios identidem translatum, ita ut Athenis cuilibet *μειρακυλλίῳ* spes sit semel certe scenam adeundi ⁷⁾.

520. *τοῦτο μὲν*] respondet *εἶτα δέ* vs. 526, item Sophocli. Philoct. 1345 sq., Antig. 61 sqq.: *ἔνοσιν χρὴ τοῦτο μὲν... ἔπειτα δὲ κτέ.*

— *Μάγνης*] de prisco hoc poeta comico praeter ea quae Aristophanes nunc refert vix quidquam est cognitum. Quae autem ex eius operibus subinde afferuntur fragmenta paucissima et brevissima, sublestae sunt fidei. Non enim vitalia fuerunt eius opera, quae scripto non essent divulgata; et quae postea eius nomine circumferebantur fabulae novem numero, eas pro spuris habebant grammatici ⁸⁾.

521. Undecim victorias scenicas eum reportasse ait Anonymus de Comoedia. Duae tantum victoriae ei tribuuntur apud Suidam, sed nimis exiguum hunc esse numerum testantur Aristophanis verba *πλεῖστα τροπαῖα*.

522. Verba *πάσας... φωνὰς εἰς* proverbialem fere efficiunt locutionem; de iis dictam qui nihil intentatum relinquunt, ut *omnem lapidem movere*. Item Vesq. 562: *ἀκροῶμαι πάσας φωνὰς λέντων εἰς ἀπόφουζιν*, Soph. El. 596: *πάσαν εἰς γλώσσαν*. Idem autem nunc valet adiectivum *πᾶς* quod in locutione *πάντα ἀγαθὰ, optima quavis* ⁹⁾.

522 sq. *καὶ ψάλλων καὶ κτέ.*] primum

¹⁾ Cf. Pac. 763 Plut. 150, 1067 Theopomp. fr. 32⁸ Aristophont. 4 Menandr. 524 Lys. I § 12 Eur. Cycl. 581 etc. — ²⁾ Plat. Conv. 182a etc. — ³⁾ Vid. Maussac ad Harpocr. s. v. *ἀναίτησθαι*, Ruhkenius ad Tim. s. v. *χαρίζεσθαι* et cf. Ach. 884. — ⁴⁾ Ubi vid.; cf. etiam infra vs. 738—740. — ⁵⁾ Theophr. H. Plant. IV 6 § 4. Nos *ἐπιγυρίῳ*. Digna quae hic commemoretur est elegantissima correctio, qua Thucydides locum III 39 § 8 sanavit vHerwerden: *τῆς ἐπετελοῦ (codd. ἔπειτα) προσόδου, tributa in singulos annos solvenda*. — ⁶⁾ Ach. 630, 632. — ⁷⁾ Ran. 91 sq. — ⁸⁾ Athen. 367f, 646e, Anonymus de Comoedia. — ⁹⁾ Vid. ad Ran. 302.

καὶ λυδίων καὶ ψηνίων καὶ βαπτόμενος βατραχείοις
οὐκ ἐξήρκεσεν, ἀλλὰ τελευτῶν ἐπὶ γήρωσ — οὐ γὰρ ἐφ' ἤβης! —
525 ἐξεβλήθη, πρῶτον ὅτι τοῦ σκώπτειν ἀπελείφθη.
εἶτα Κρατίνου μνησθέντος, ὅς πολλῶν † φεύσας † ποτ' ἐπαίνω

524 sq. -ν ἀλλὰ — ἐξεβλήθη] del. GHermann.

525. Virgulum post ἐξεβλήθη scripsit post ὅν delevit Enger.

526. ὅς] ὡς Bergk probabiliter; cf. vs. 1052. || φεύσας] participium, quod neque Atticae dictionis est (licet conferri possint Cratetis fr. 15 et Pherecratis 130⁵) neque huic loco aptum — ζίων enim esset dicendum —, cum verbo autem ἔργου coniunctum ne ferri quidem potest, a scholiasta perabsurde refertur πρὸς τὸ ἐνοῦσθαι τὸν Κρατίνον (cf. vs. 400). Ante omnia rogemus oportet, quo pertineant dativi πολλῶν ἐπαίνων. Quos etsi a verbo ἔργου suspendi non vetat lingua (vid. Pherecrat. fr. 130⁴ Teleclid. 1⁴ Metagen. 6⁵ Hom. Θ 65 Eur. Bacch. 142 etc.), hoc tamen loco cum participio (vel adiectivo) quod intersertum est iungendos esse cum verborum ordo testatur tum contextus; nam πολλῶν ἐπαίνων ἔργου, multas laudes volebat, de poeta quomodo dici possit non facile dixeris. Coniecerunt autem Kayser

καὶ non cum sequentibus est iungendum (cum... tum), sed mera est copula. Ad sensum verborum quod adinet, in scholiis est annotatum Magnetem scenae commisisse fabulas *Barbitistas Aves Lydos Psenes* ¹⁾ *Ranas*, quae nomina ipsius Aristophanis verbis praebentur. Quamquam est cur dubites satisne apte βατραχείοις βαπτίζεσθαι dicatur poeta qui chororum ranarum inducat; non enim ooryphaei sed protagonistae partes eum egisse consentaneum est. Cum tamen idem valeat de participio λυδίων ceterisque, Ἄνδοι autem fabula saepius commemoretur alias, acquiescendum videtur in scholiastae explicatione.

524. οὐκ ἐξήρκεσεν] non usque ad finem favore vestro usus est.

— τελευτῶν] postremo, ut saepe.

— ἐπὶ] cf. simillima senum verba Ach. 211: οὐκ ἂν ἐπ' ἡμῆς γε νεότητος, item Vesp. 1167: ἐπὶ γήρωσ ²⁾, 1199: ἐπὶ νεότητος. Cf. ἐπὶ τοῦ δεῖνα illo archonte et similia.

525. ἐξεβλήθη] eiectus est; quod ple-

rumque dicitur ἐπίπασεν excidit ³⁾, sed fortius est aliquanto. Ultima igitur eius fabula stare non potuit. Nunc mortuum esse cum ex toto loci tenore videtur apparere tum vero ex ipsis laudibus ei tributis; nam vivos aemulos extollere noster minime solet ⁴⁾.

— πρῶτον — ἀπελείφθη] cum senex non satis acrem se praestaret in civium vitiis castigandis. — Hilarioris ingenii Magnetem fuisse intellegimus. Cuius facticiae simplices et innocentes olim quidem egregie placuere, sed postea, cum fastidiosus palato civium, nova semper poscentium et partium aestu abreptorum, acutiora multo et mordaciora ab aliis offerrentur, ieiunae videri coeptae sunt, iamque spernebantur. *Iocandi* scilicet artem tenebat Magnes, *irridendi* artem ⁵⁾ olim non didicerat, senex addiscere non potuit aut noluit. Verbum ἀπολείπεσθαι sensu non subsequendi adhibitum est, ut saepe ⁶⁾.

526. εἶτα] vid. ad vs. 520.

526—536. Ficta cum commiseratione

¹⁾ I. e. *culices ficarios*, Av. 590 Herodot. I 193 Aristot. H. Anim. V 32. — ²⁾ *Op zijn ouden dag*. Cum toto versu cf. Philoctetis verba (Soph. Phil. 947 sq.): οὐ γὰρ ἂν σθίνοντά γε | εἰλὲν μὲν ἐπαὶ οὐδ' ἂν ᾠδ' ἔχοντ', εἰ μὴ δόλω. — ³⁾ Cf. vs. 540. — ⁴⁾ Vid. Ran. 357. — ⁵⁾ τοῦ σκώπτειν. — ⁶⁾ Vid. Eur. Herc. 440 (εἴης ἤβης), Herodot. II 106 (εἴης ἀληθείας) etc.

βρίσας (cf. h. Cer. 473), OSchneider βρύσας (cf. P 56 Nub. 45 Ran. 329 Aesch. Ag. 157 et epigramma de Cratino: *τοίγαρ ὑπὸ στεφάνοις μίγας ἔβρυν*), Fritzsche βρύσας, Kock πρίσας, — infelicitèr omnes, *praesentis* enim, non aoristi, sic flagitatur participium, et *πλήθων* legitur locis epicis, quos noster in mente habuisse videtur, A 492 vel E 87. Hac a parte non peccant quae proposuerunt Bury ῥήξας (cf. Herodot. II 99) et Hultsch λέβρος (coll. scholii verbis), sed sic incommodi sunt dativi. Prasterea coniecerunt Meineke *ῥεύματι πολλῷ ποτ' ἀείνας*, Blaydes *καναχῶν* (et alia multa), alii aliter scripserunt audacius quam probabilius. Etiam *θολαρός* (*luculentus*) habet quod placeat coll. Pherecrat. fr. 115 sq. et notis Horatii de Lucilio versibus; sed nihildum prolatum est quod assensum extorqueat. Non sufficit quod in mentem mihi venit *ἐπαρθεῖς*, nam ab imagine hoc alienum, neque *ῥανθεῖς*, hoc enim nimis tenue est verbum.

superbiaeque plena noster nunc loquitur de poeta praestantissimo, quem et antea aemulum habuerat maxime metuendum et in hoc certamine habebat ¹⁾. Nam laudes eo tantum consilio praemittuntur ut maiores cachinnos excitent qui de senis delirantis nugis recentibus subiunguntur versuculi. Quamquam probe opinor senserunt spectatores, serio haec nihilo magis esse accipienda quam protervum illud de Cratini stragulis dicterium ²⁾ vel impudentes sane iocos anno proximo auditos de Cratini barba in cute rasa ³⁾ vel imprecationes scurriles quibus viri nihil eiusmodi commerentis caput tunc a choro Aristophaneo fuerat devotum ⁴⁾. — Uno autem anno elapso ad Aristophanis cavillas facete respondens Cratinus fabula sua Pytina ostendit nondum in *τάριχον* se abiisse vinove mersum iacere, sed *ἔτι ἑκείνον τὸν Κρατίνον εἶναι* ⁵⁾. In qua fabula haec de ipso dicebantur: *ἄναξ Ἀπολλων, τῶν ἐπῶν τῶν ῥευμάτων! | καναχοῦσι πηγαί! δωδεκάκρουνον τὸ στόμα! | Ἰλιὸς ἐν τῇ φάρυγι! εἰ ἂν εἴποιμ' ἔτι; | εἰ μὴ γὰρ ἐπιβύσαι τις αὐτοῦ τὸ στόμα, | ἅπαντα ταῦτα κατακλύσει ποιήμασιν* ⁶⁾. Et illo die aemulum certe superbum Cratinus mersit et obruit, nam viciit eius Pytina Aristophanis Nubes. Miro autem errore in scholio cui debe-

mus versus modo laudatos, ex bono igitur fonte desumto, Aristophanes dicitur illa Cratini verba nunc respicere: *„δοκεῖ δέ μοι Χριστοφάνης ἀφ' ὧν αὐτὸς εἶπε Κρατίνος περὶ αὐτοῦ μεγαληγορῶν, ἀπὸ τούτων καὶ οὗτος τὴν τροπὴν ἐληφέναι“* (sequuntur Cratini versus laudati, dein:) *„ἦτοι οὖν τούτων χάριν καὶ Χριστοφάνης περὶ τοῦ Κρατίνου ταῦτα λέγει, ἦ τὸ ῥεύμασας εἶπε σκώπτων πρὸς τὸ ἐνουρεῖν τὸν Κρατίνον.“* Et ultimum commentum dignum sane homine qui sic temporum rationes perturbavit, sed in prisco commentario, unde haec sunt hausta, fuit: *„δοκεῖ δέ μοι Κρατίνος αὐτὸς περὶ αὐτοῦ μεγαληγορῶν ἀφ' ὧν περὶ αὐτοῦ εἶπεν Χριστοφάνης τὴν τροπὴν ἐληφέναι.“* Quae ne coniectura quidem est, nam ad vs. 400 legitur: *„γενοίμην οὖν, φησὶν, εἰς τὴν οἰκίαν Κρατίνου κῆδιον, ὥστε μου κατορεῖν ἑκείνον, εἰ μὴ σε μισῶ. ὅπερ μοι δοκεῖ παροξύνθεις ἑκείνος... πάλιν γράφει δρᾶμα τὴν Πυτινὴν εἰς αὐτὸν τε καὶ τὴν μέθην“*, — male autem intellecta haec observatio peperit recentioris nebulonis nugas, quas modo vidimus. Vid. etiam ad vs. 531: *„ταῦτα ἀκούσας ὁ Κρατίνος ἔγραψε τὴν Πυτινὴν“*. Ubi quae sequuntur verba levi vitio laborant; non enim legendum est *„δεικνύς δει οὐκ ἐλήρησεν ἐν οἷς κακῶς λέγει τὸν Χριστοφάνην ὡς τὰ Εὐπτόλιδος*

¹⁾ Vid. ad Ran. 1 sqq., 13 sq., 357 Nub. Proleg. p. XXIX. — ²⁾ Supra vs. 400. — ³⁾ Ach. 849 sqq. — ⁴⁾ Ibid. vs. 1173. Nam non clarissimum illum comicum sed ignotum aliquem hominem eiusdem nominis Acharnensium l. l. rideri, quod cum multis olim putabam, nunc confidenter nego cum Bergkio (Reliq. Com. Att. p. 202). — ⁵⁾ Vid. Nub. Proleg. p. XXIX sq. — ⁶⁾ Cratin. fr. 186.

διὰ τῶν ἀφελῶν πεδίων ἔρρει, καὶ τῆς στάσεως παρασύρων
 ἐφόρει τὰς δρυῖς καὶ τὰς πλατάνους καὶ τοὺς ἐχθροὺς
 [προθελύμνους]
 ἄσαι δ' οὐκ ἦν ἐν ξυμποσίῳ πλὴν „Δωροῖ συνοπέδιλε“

527. ἀφελῶν πεδίων] ἀφύων (immo ἀφύτων) πεδίων l. a. in schol., ἐφάλων πεδίων OSchneider ieiune, φελλίων πεδίων Bergk infelicissime, durior enim est sonorum -ων- synizesis et φελλίων mentio hinc aliena. || καί] κακ OSchneider.

529. ἦν] ἐν ἦν R.

„λίγοντα“, sed 1): „δεικνύς δεῖ οὐκ ἀλήρη-
 σεν ἐν ἡ κακῶς λίγου κτλ.“

526 sq. Ad instar torrentis hiberni per aspera et densa in campos apertos ruentis arboresque stirpitus evulsas tumidis aquis volventis Cratinus per pulpita olim ferebatur bacchico furore correptus, et adversarios facundiae suae fluctibus mersos auferebat. — Comici haec scribentis menti obversati sunt loci epici, qualis est A 492 sqq.: ὧς δ' ὀπίστε πλῆθων ποταμὸς πεδίοθεν κάτται | χεῖμαροο; κατ' ὄρεσφιν, ἀεζόμενος Διδὸς δμβρω, | πολ-
 λὰς δὲ δρυῖς ἀζαλίαις πολλὰς δὲ τε πύκτας | εἰσφέρεται, πολλὸν δὲ τ' ἀφυσγετὸν εἰς ἄλα βάλλαι, | ὧς ἦραπε (Troiani) κλονίων πεδίων κάτα φαιδιμος Atlas 2). — Corruptum est ῥούσας, fortasse etiam vicina; expectatur autem quod significet: *nulla civium laude turgidus* 3).

527. ἀφελῶν] *integrorum*. Prisca haec est vox neque alias apud Aristophanem obvia. Quippe illa aetate in desuetudinem abierat, sed Solon e. g. ἀφελῆ dixerat τὰ <μῆ> ἡμπερη 4), de magistratum sacerdotumque δοκιμασίῳ loquens opinor, qui corpore ἀφελῆς esse debebant 5). Apud recentiores autem 6) frequentia sunt ἀφελῆς et ἀφέλεια. Nostro igitur loco πεδία ἀφελῆ intellego *campos planos* le-

nissimaeve sinuositatis, in quos deicit se amnis, imbres quem super notas aluere ripas 7). Nam quod in Hesychii lexico τὰ ἀφελῆ πεδία dicuntur esse τὰ σύνδενδρα 8), id ex ipso hoc loco confirmatum est 9).

528. Vocem ἐχθροὺς praeter expectatum nunc additam Bergk interpretatur cives, quorum in re publica administranda consilia Cratinus impugnabat; sed collato versu 590 non dubito quin eius aemuli sint intellegendi, quae multo aptior contextui est notio: olim Cratinus omnes competitors superabat, nunc meras nugas in scena fundit 10).

— προθελύμνους] vid. ad Ran. 587.

529 sq. Afferuntur Cratini cantilenaes duae ex Eunidis fabula desumptae 11), quas — perinde atque Phrynichi tragici cantica 12) — Athenis olim celebratas fuisse noster locus testatur. Facile autem intellegitur perplacuisse canticum a verbis Δωροῖ συνοπέδιλε incipiens, festive enim novum hoc numen est fictum ad exemplum „Ἥρης χρυσοπέδιλου 13); fortasse autem ioculari illo nomine designabatur *Aspasia*, Iovis τοῦ σχινοκεφάλου uxor, quam alias Nemesim et Omphalen et quid non dixit Cratinus. Denominata est Δωρῶ ad analogiam numinum Atti-

1) Quod ante me observasse Kirchhoffium nunc video. — 2) Item E 87 sqq.; vid. etiam supra ad vs. 137. — 3) Vid. annot. critica. — 4) Poll. I 29. Nam sic est legendum. — 5) Vid. Anecd. Bekk. p. 469 sq. et Etym. M. — 6) E. g. Plutarchum. — 7) Horat. Carm. IV 2, 6. — 8) „Fertur quo rara securis“, Horat. Sat. I 7, 27. — 9) Neque φελλίων nomen quidquam huc facit, licet Ruhnkenium (quem vid. ad Tim. p. 270) fallax horum vocabulorum similitudo pellexerit. — 10) Quae scholion habet nimis sunt absurda. — 11) Teste scholio. Cratin. fr. 69 sq. — 12) Vid. ad Nub. 967 Vesp. 220 Ran. 910. — 13) Hes. Theog. 454.

530 καὶ „τέκτονες ἐπαλάμων ὕμνων“ οὕτως ἠρθῆσεν ἐκείνος.
 νυνὶ δ' ὕμεις αὐτὸν δρῶντες παραληροῦντ' οὐκ ἐλεεῖτε,
 ἐκπιπτουσῶν τῶν ἡλέκτρων, καὶ τοῦ τόνου οὐκέτ' ἐνότος,
 τῶν θ' ἁρμονιῶν διαχασκουσῶν ἀλλὰ γέρων ὦν περιέρρει,
 ὡσπερ Κοννάς „στέφανον μὲν ἔχων αὖτον, δίψη δ' ἀπολωλώς“, —

533. διαχασκουσῶν] -λασκουσῶν Naber; sed neque sincerum duco hoc verbum (vid. ad Ran. 97) neque quod in codd. est suspectum habeo.

corum Θαλλοῦς Καρπούς Αἰζοῦς, ut alias Λεξὴ novam deam effinxit Cratinus e verbo δέξασθαι ¹⁾. Poetas vero ὕμνων τίκτονας ἐπαλάμους cum appellat idem, non suis verbis utitur sed ipsorum dictionem iocose imitatur ²⁾. Simili tumore conspicuum est epitheton φρονητικῶν de Aeschylō in Ranis usurpatum ³⁾.

531. παραληροῦντα] verbum redit Ran. 595 et saepius apud Platonem ⁴⁾. Prae-positionis autem vis est eadem in verbis παραπαῖν, παρακόπτειν, aliis ⁵⁾.

532 sq. Τίβιας Cratinus nunc assimulatur. Cuius ἡλέκτρους labascere iam perhibet noster; quamquam quid sint tibiae electri dicere non habeo. Τόνος dicitur sonus ⁶⁾, ἁρμονίαι sunt iuncturae, quae fatisci iam coeperunt ⁷⁾. Sic alibi ἁρμονίαι commemorantur *ratis* ⁸⁾ vel *lyrae* ⁹⁾ et *Lais* vetula dicitur *τὴς ἁρμονίας διαχαλᾶν τοῦ σώματος* ¹⁰⁾. Perperam vero in scholiis lexicisque vetustis *lecto* nunc assimilari Cratinus dicitur; quem errorem peperit vox *τόνος*, quoniam etiam *κλίνας* sui sunt *τόνοι* ¹¹⁾. Multo autem probabilius Fritzsche ¹²⁾ cum *lyra* senem poetam comparari post alios statuit; sed loci ab eo collati ¹³⁾ id tantum probant, cum *lyra* hominem conferri potuisse, non etiam nostro loco debuisse;

et versus, quem ipse praeterea adscripsit, Ach. 681, ubi senes decrepiti dicuntur *παρεξηληγμένοι*, mihi videtur magis commendare explicationem quam supra dedi.

533. γέρων ὦν] vid. ad Ach. 222.

534. Nuper ipse Cratinus riserat Connum senem grandaevum, fortasse vinosum, post multas victorias vitam vix misere sustentantem. Quem hominem et alii comici his annis in scena traduxerunt; nam uno anno post Equitum fabulam scenae commissam Connum docuit Amipsias, qua fabula superavit Aristophanis *Nubes*; Connum scripsit etiam Phrynichus. Socrates autem Conno Metrobii filio in arte musica magistro se usum esse plus semel perhibuit apud Platonem ¹⁴⁾, vix unquam tamen serio; cum Socrate igitur, fortasse etiam cum Euripide et quibusdam sophistis, eum consuevisse statnere posse videmus, cum reputamus Amipsias chorum Conni fabulae e *φρονησιας* composuisse. De hoc igitur sene effeto Cratinus dixerat: *Ἰσθια καὶ σῆ γαστρὶ δίδου χάριν, ἔφρα σε λιμὸς | ἐχθαίρη, Κοννάς δὲ πολυστέφανος σε φιλήσῃ* ¹⁵⁾, Hesiodi versus ¹⁶⁾ imitatus et mox proverbiali quadam locutione usus: *Διψὸς ἀνήρ, στέφανον μὲν ἔχων αὖτον, δίψη δ'*

¹⁾ Cratin. fr. 401. — ²⁾ Vid. Pind. Pyth. III 200 Nem. III 4 Eur. Androm. 476. — ³⁾ Vs. 821. — ⁴⁾ Theaet. 169a etc. — ⁵⁾ Vid. ad Nub. 640. — ⁶⁾ Ut Vesp. 337. — ⁷⁾ οὐκέτι ἔχουσαι εὐάφιαν, ut cum scholiasta loquar, in cuius verbis absurde traditum est *εὐέπειαν*. — ⁸⁾ Hom. ε 248. — ⁹⁾ Soph. fr. 232a. — ¹⁰⁾ Epicrat. fr. 2¹⁹. — ¹¹⁾ Ar. Lys. 923 Philippid. fr. 12 Herodot. IX 118, cf. Hom. ψ 201. — ¹²⁾ Ad Ran. 238. — ¹³⁾ Ar. Av. 218 *ἄφρανότατον φάρμαγμα*, Soph. fr. 34 *ἀφροίθη σου κάλαμος ὡσπερὶ λύρας*, Lucian. LVIII § 8 Ovid. Metam. XI 167. — ¹⁴⁾ Plat. Euthyd. 272c, 295d Menex. 235e. — ¹⁵⁾ Cratin. fr. 317, teste scholio ad nostrum locum. — ¹⁶⁾ Oper. 298 sq.

535 ὃν χρῆν διὰ τὰς προτέρας νίκας πίνειν ἐν τῷ Πρωτανεῶν,
καὶ μὴ ληρεῖν, ἀλλὰ θεῖσθαι λιπαρὸν παρὰ τῷ Διονύσου.
οἷας δὲ Κράτης ὀργὰς ὄμων ἠνέσχετο καὶ στυφελιγμούς!

536. ληρεῖν] ἀκληρεῖν Meineke admodum infeliciter. || Διονύσου Elmsley] -σφ codd., quod *Bacchi statuam* intellegunt coll. Eccl. 682, post alios autem tueri conatus est Sobolewski Praepos. p. 185 sq.

537. στυφελιγμούς B] -λισμούς cett. || In versus fine exclamacionis signum scripsi; vulgo scribitur semicolon et a participio μμνημένος (vs. 536) suspensa haec creduntur.

ἀπολωλώς. Suo igitur nunc telo Cratinum petens noster dicit ipsi misere iam sitienti nihil praeter aridas lauros esse relinquit, quem iocum in Baptis repositiv Eupolis: ἀναρίστητος ὦν | καὶ οὐδὲν βαβρωκώς, ἀλλὰ γὰρ στίφανον ἔχων¹⁾, fortasse et ipse — quod suspicatus est Winckelmann — de Conno loquens. Vesp. 675 autem Κόννου ψήφος dicitur homo qui οὐτ' ἐν λόγῳ οὐτ' ἐν ἀριθμῷ est; qui iocus quid sibi velit accuratius effloere non iam possumus. Clarum autem aliquando fuisse Connium credere non recusō, sed quoniam nonnisi secundum locos ubi mentio eius fit iudicium ferre nunc licet, verissimum est quod scripsit Cobet: „nunquam non ridiculus est bonus Connus”²⁾. Quin ipsa nominis forma, qua nunc designatur, ridiculi quid habet, ut alias terminus -ᾰξ³⁾. — Haud inepte contuleris Acharnensium locum, ubi Lamachus iubetur tenuissimi victus taedia fallere splendidas galeae suae oristas quassando⁴⁾, et Pac. 1116, ubi ad sortilegium esurientem „τὴν Σίβυλλαν ἔσθια” *Sibylla tua vescere* ait Trygaeus; item pater ad filium prodigum Nub. 815: „ἔσθι' ἰλθὼν τοὺς Μεγακλίους κίνας”. Praeterea recordari nunc iuvat nostratis cuiusdam poetae, de quo sic iocabantur:

nempe tuas cunas lauri myrtique tegebant⁵⁾, — pharmacopolae nimirum erat filius.

535 sq. *Quidni dudum in Prytaneum eum vocastis et sede honorifica in theatro donastis*⁶⁾. *Utinam nunc in primo selliorum ordine sederet*, — ubi vel Cleonibus suis hodie est locus⁷⁾: — *laceret enim, neque nugis veteriosis enecare nos etiam pergeret, sed spectaret quae recentior protulit aetas*.

535. πίνειν] praeter expectationem dictum pro verbo δειπνεῖν, propter id quod praecedit δίψα. Sic enim poetae mens potest reddi: si Oleoni „victoria” ista epulas peperit quotidianas⁸⁾, quin seni toties in scena victori idem conceditis?

536. λιπαρὸν] vid. ad Nub. 920.

— παρὰ τῷ Διονύσου] sc. ἰερεῖ⁹⁾.

537. Κράτης] hic poeta, qui Cratini histrio fuisse fertur priusquam suas fabulas docuit¹⁰⁾, πρῶτος ἤρξεν ἀφιμένος τῆς λαμβικῆς ἰδίας καθόλου ποιεῖν λόγους καὶ μύθους, si fides Aristoteli Poet. 5, vel potius codicis in quo libelli illius pars hodie extat unico. Nam facile suspicetur quispiam pro Cratete illic *Cratini* nomen esse reponendum¹¹⁾. Qua tamen coniectura rejecta Meineke¹²⁾ ita interpretatur Aristophanis verba: „Cratetem

1) Eupol. fr. 68. — 2) Prosopogr. Xenoph. p. 82. — 3) De quo vid. ad vs. 861. — 4) ἐπὶ ταρχεῖ τοὺς λόφους κραδανίτω! vs. 967. — 5) *Uw wieg stond tussen lauwerblaren | En versch geplukte mirten in.* — 6) Cf. Ran. 764 sq. — 7) Vid. ad vs. 327 et 702 sqq. — 8) Vid. ad vs. 280 sq. — 9) Vid. Ach. 1087 et ad Ran. 297. Nos diceremus: *in de koningsloge.* — 10) Vid. scholia ad nostrum locum et Anonymus de Comoedia. — 11) De quo librariorum errore tralaticio vid. e. g. Meineke Hist. Com. p. 63 vel supra annot. crit. ad vs. 407. — 12) Ibid. p. 59.

δς ἀπὸ σμικρᾶς δαπάνης ὑμᾶς ἀριστίζων ἀπέπεμπεν,
 ἀπὸ κραιβοτάτου στόματος μάττων ἀστειοτάτας ἐπινοίας.
 540 καὶ οἶτος μέντοι μόνος ἀντήρει, τοτὲ μὲν πίπτων, τοτὲ δ' οὐχί.

ταῦτ' ὀρθωθῶν διέτριβὲν ἀελ. καὶ πρὸς τούτοισιν ἔφασκεν

538. ἀπίεμπεν] dicendum erat: *satiatus vel contentos dimittebat*. Sed ipsius fortasse poetae haec est neglegentia.

539. κραιβοτάτου] κραιβοφάγου Kiehl coll. Oratini epitheto *ταυροφάγῳ* Ran. 357 (ubi vid.); etiam adiectivum *κολλικοφάγος* conferri potest (Ach. 872), de permutatis autem litteris T et Φ vid. Vesp. 1309 vel schol. Nub. 967. Sed cur crambe potissimum vesci Oratinus dici potnerit non exputo, neque κραιβῆς et verbi μάττων placet iunctura. || στόματος] *σταιτός* Zacher ingeniosissime, coll. Herodot. II 36, 47 Eupol. fr. 332 Stob. Flor. LXXXV 21 Athen. 110c, 548 δ Hesyeh. s. v.; sed vereor ut ἀπὸ *σταιτός* dici potnerit, et ipsum potius *σταις μάττειται*. Itaque expectaverim potius *ἐκ κρ. σταιτός πλάττων ἐπινοίας*, quod tamen proponere nolim.

540 μόνος; *μόλις (*hic quoque quantumvis festinus stare vix poterat*)? Facile in MONOC abire potuit MOAIC.

primum apud Athenienses extitisse qui Epicharmi exemplo comicae poeseos materiem a singulorum hominum irrisione ad generales morum notationes rerumque descriptiones traduceret."

538. *Qui parvo sumtu prandium vobis praebere solebat*. Non artificiose composita nec longius petita erant quae offerebat Crates, sed simpliciori ingenuaque quadam venustate se commendabant. Praepositionis ἀπὸ eadem vis est vs. 788 ¹⁾. Imagine eadem usus comicus ignotus dixit: ἀλλ' ὄπισθε δειπνοῦ γλαφυροῦ ποικίλην εἰωχίαν | τὸν ποιητὴν δεῖ παρέχειν τοῖς θεαταῖς τὸν σοφόν, | Ἴν' ἀπὴν τις τοῦτο φαγὼν καὶ πῶν, ἄπερ λαβὼν | χαιρεῖ τις, καὶ σκευασία μὴ μί' ἢ τῆς μουσικῆς ²⁾.

539. ἀπὸ] instrumentum indicare nunc videtur ³⁾; videtur, inquam, quoniam non prorsus certa est huius versus lectio et sententia ⁴⁾.

— κραιβοτάτου στόματος] adiectivum aliunde non cognitum, cui num quid

cum voce κραιβῆ sit commune admodum est dubium, apud Hesyehium explicatur *καπυρόν*, i. e. *simplex, non artificiosum* ⁵⁾. Os autem μάττωρ nunc assimilatur, itaque quadamtenus similia haec sunt Avium versiculis: *προπεφύραται λόγος εἰς μοι, | ὅν διαμάττειν οὐ καλύει* ⁶⁾, *admixta aqua (oleo, vino) maceratus est meus sermo, itaque pinsere cum et in placentiam effingere nihil iam vetat*. Cf. etiam quae de Cratete in Thesmophoriazasis alteris chorum dicere fecit noster: ἦν μέγα τι βράβη (?) ἔτι τρυγηδοποιουμουσική, | ἦν ἴκα Κράτητι τε „τάριχος ἑλεφάντινον" ⁷⁾ | λαμπρόν ἐκόμιζεν ἀπόνως παρακληθῆναι (l. παρ' ἡμῖν κλίος vel γίλωτ') | ἔλλα τε τοιαῦθ' ἔτερα μυρὶ' ἐκχιλίστο ⁸⁾.

— ἐπινοίας] *inventa* ⁹⁾. Idem significant *διάνοιαι* ¹⁰⁾, *ἰδία* ¹¹⁾, *εὐρήματα* ¹²⁾.

540. *Hic tamen solus usque ad vitae finem perstitit* ¹³⁾, *modo eiectus* ¹⁴⁾, *modo laudatus*.

541—545. Vid. ad vs. 514.

¹⁾ Vid. etiam Ach. 999 Lys. 496, 1208 Eccl. 599 Plut. 377. — ²⁾ Fr. adesp. 1330. — ³⁾ Ut Ran. 121 et 1200; cf. etiam Nub. 768. — ⁴⁾ Cf. annot. critica. — ⁵⁾ Vid. Theocrit. VII 37 Athen. 697 b. — ⁶⁾ Vs. 462 sq. — ⁷⁾ Cratet. fr. 29. — ⁸⁾ Fr. 333. — ⁹⁾ Idem vocis est usus infra vs. 1322 Vesp. 1050 Ran. 1530, vid. etiam Vesp. 1073. — ¹⁰⁾ Nub. 944 Vesp. 1044 Pac. 750. — ¹¹⁾ Nub. 547. — ¹²⁾ Nub. 561. — ¹³⁾ *Hield zich staande*. — ¹⁴⁾ Vs. 525.

ἐρέτην χρῆναι πρῶτα γενέσθαι πρὶν πηδαλλοῖς ἐπιχειρεῖν,
 κἄτ' ἐντεῦθεν προφρατεῦσαι καὶ τοὺς ἀνέμους διαθρῆσαι,
 κἄτα κυβερνηῶν αὐτὸν ἑαυτῷ. τούτων οὖν οὐνεκα πάντων,
 545 ὅτι σωφρονικῶς κοῦκ ἀνοήτως εἰσπηδήσας ἐφλυάρει,
 αἴρεσθ' αὐτῷ πολὺ τὸ ῥόδιον, παραπέμψατε ἐφ' ἔνδεκα κόπαις

542. πρῶτα] πρῶτον V B et plerique. || Post hunc excidisse versum, cuius sensus fuerit κἄτα τοιχαρχεῖν, sine iusta causa suspicabatur Porson, Claudiani versibus, quibus nostrum locum imitatur (Cons. Flav. Mall. Theodor. 42) plectectus.

544. οὐνεκα] ἔνεκα B, εἴνεκα alii.

545. Reicio coniecturas, in quas incoidi olim et facile inciderint alii: ὅτι σώφρων ὦν οὐκ vel ὅτι σώφρων ἦν κοῦκ (sic Halbertsma). Vid. commentarius.

546. παραπέμψατε ἐφ' ἔνδεκα κόπαις] verba obscura. Meineke παραπέμψατε 9' ἔνδεκα vel παραπέμψατε 2' ἐννία (spectatorum cuneos designari ratus), Kock παραπέμψατε 2' ἐν δέκα (of. Eustath. 1540,45), Diels παραπέμψαντες (sic duo codd.) δέκα, digitos significari cum Merrio ratus; quod coniecit OSchneider παραπέμψατε ἐφ' ἐν δέκα contorte est dictum et metro parum commendatur.

542. πρῶτα... πρὶν] eadem dictionis est ubertas Ach. 383 (?) Eq. 761 Thesm. 380.

543. κἄτ' ἐντεῦθεν] et tum ex illo inde tempore. Iunguntur hae particulae etiam Nub. 1374, ἐντεῦθεν autem ad tempus transfertur ¹⁾ ut ἐντεῦθα ²⁾ et ἔνθα (δὴ) ³⁾.

— προφρατεῦσαι] proraetae munere fungi.

Nempe ὁ τοῦ κυβερνήτου διάκονος προφραδὲς τῆς νῆος ἱκαλεῖτο ⁴⁾ vel etiam προφρατής ⁵⁾. Erat igitur remigum in prora praefectus, gubernatori, qui soli trierarchae erat subditus, dignitate proximus. Simili metaphora usus est Plantus: *si tu proraeta isti navi's ego gubernator ero* ⁶⁾.

545. Cf. Euripidis se ipsum collaudantis verba Ran. 945: αἰεὶ οὐκ ἀλήθουν δὲ τι τύχοιμ' οὐδ' ἱμπεσὼν Ἰφυρον, et Herodot. III 81: ὠθεῖν ἱμπεσὼν τὰ πρήγματα ἄνευ νόου (populus). — Imagini consentaneum est τὸ ἀνοήτως εἰσπηδήσαι, parum circumspicere in navem se conicere. Adver-

bium autem σωφρονικῶς eadem nunc libertate cum sequentibus est iunctum qua Vesp. 678 dicitur πολλὰ μὲν ἐν γῆ πολλὰ δ' ἐν ὄρεσσι πτελεῦσαι.

546. αἴρεσθ' αὐτῷ πολὺ τὸ ῥόδιον] *plaudite* cum dicere velit, ita hoc enunciat ut poseit imago qua uti pergit. Est enim ῥόδιον sonus fluctuum, et remiges aquam celeribus ictibus verberantes ῥοδιάζειν dicuntur ⁷⁾. Strepitus vero, quem moderato cursu remigantes edunt, dicitur πτελος ⁸⁾. Aptissime autem voce ῥοδιῶν multitudinis *fremitus* nunc indicatur; nam apud poetas voci ῥόδιον ceterisque quae ab hac stirpe ductae sunt *fremendi* sensus est proprius ⁹⁾, cantus autem audit *ειρεσίη γλώσσης*, cantores *Μουσῶν ἱεῖται* ¹⁰⁾.

— ἐφ' ἔνδεκα κόπαις] haec si sana aut non nimis graviter corrupta sunt ¹¹⁾, e nautarum sermone sunt desumpta, et de

¹⁾ Item vs. 131 Ach. 528, 530, 535, 539 Vesp. 125 Ran. 154 etc. — ²⁾ Vid. e. g. Ach. 374. — ³⁾ Vid. ad Nub. 370. — ⁴⁾ Xen. Oecon. VIII § 14, cf. Anab. V 8 § 20 etc. — ⁵⁾ Soph. fr. 470 [Xen.] Rep. Athen. I § 2. — ⁶⁾ Rud. IV 3, 74. — ⁷⁾ Fr. 83 sq. Hermipp. 54, cf. Acharn. 807 (ubi translatum est verbum) Eur. Cycl. 17 Aesch. Pers. 396. — ⁸⁾ Vid. Vesp. 678 fr. 84 Naber Mnemos. 1895 p. 240. — ⁹⁾ Vid. e. g. Hes. Oper. 220 Eur. Androm. 1096, Aesch. Sept. 7 φροῖμα πολύροθα, verbum ὁμοροθεῖν = συμφωνεῖν Av. 851 etc., κακοροθεῖν = κακολογεῖν, vid. Ach. 577. — ¹⁰⁾ Athen. 669 d. — ¹¹⁾ Nam dubitari potest an κόπαις vox ex annotatione ad ῥόδιον pertinenti in textum migraverit.

θόρυβον χρηστὸν ληναίην,
 ἔν' δ' ποιητῆς ἀπὲρ χαίρων,
 κατὰ νοῦν πράξας,
 „φαιδρὸς λάμποντι μετώπῳ.“

550

ΧΟΡΟΣ.

Oda sive stropha.

Ἴππ' ἄναξ Πρόσειδον, ᾧ
 χαλκοκρότων ἵππων κτύπος
 καὶ χρεμετισμὸς ἀνδάνει,
 καὶ κνανέμβολοι θοαὶ

salutatione militari undecies — de more — repetita vel per undecim remorum ictus continuata sunt intellegenda, quam explicationem praebent Eustathius et scholiasta ¹⁾. Sic hodie naves longae ictibus viginti et uno tormentorum bellicorum salutare solent eos quibus insignis honor est tribuendus. Frustra autem me quidem iudice ingenium suum torserunt viri docti, qui alia ratione verba tradita interpretari sunt conati ²⁾.

547—550. Hi versus, qui πνίγος quod dicitur efficiunt, tam arte cum ipsa parabasi cohaerent ut divelli inde nequeant.

547. Θόρυβον] de plausu et acclamatione et omnino de strepitu favorem lestante usurpatur nunc; vid. Eocl. 431: ἰθορύβησαν καὶ ἀνέκραγον ὡς εὖ λέγοι ³⁾. Insolite autem dictum est παραπέμπειν θόρυβον, nam alias παραπέμπειν θορύβῳ τινά dici solet ⁴⁾, et sic locutus est qui similem imaginem adhibuit poeta anonymus: τόνδε ... | εἰρσιήν γλώσσης παραπέμπωμεν ⁵⁾.

549. κατὰ νοῦν πράξας] vid. ad vs. 499.

— φαιδρὸς λάμποντι μετώπῳ] e dictione

sublimiore haec esse desumpta docent adiectivum φαιδρὸς ⁶⁾ apud nostrum non nisi Pac. 156 praeterea obvium, ibi quoque in parodia, et λάμπειν verbum postice usurpatum. Admodum autem ridicule Eupolis in Maricante fabula ad Aristophanis *frontem denudatam* haec verba rettulit. Quem Eupolidis iocum dein respexit Aristophanes in versibus, quos Nubibus postmodo inseruit ⁷⁾, nec non in Pace fabula, ubi iteravit ipsa verba quae iocandi hanc materiem Eupolidi — et aliis fortasse comicis — praebuerant: γενναϊοτάτου τῶν ποιητῶν λαμπρόν τὸ μέτωπον ἔχοντος ⁸⁾.

551. Ἴππιοι] of. Nub. 83. Aesch. Sept. 130 Neptunus ἵππιοι; ποτομίδων ἄναξ dicitur ⁹⁾.

552. χαλκοκρότων] hoc adiectivo, quo apud Euripidem Phoen. 1577 designatur φάσαγον, Pindarus ornavit Cererem ¹⁰⁾. Nunc sic dicuntur equi χαλκόποδες ¹¹⁾, aeripedes ¹²⁾, quorum ungula dura et concava ¹³⁾ firmum solum feriens tam clarum sonum edit ut aes percussus dicas.

554. κνανέμβολοι] of. Ran. 1318.

¹⁾ κίλευσμα ναυτικὸν ἐφ' ἕνδεκα κωπηλασίαις ἐκτεινόμενον. Cf. Christ Metrik² § 131, qui tamen longe a vero aberravit, si quid video, de horum versuum numeris aliquid ex his verbis effici posse contendens. — ²⁾ Nihil prodest collatus Lys. 282, ubi ἐφ' ἑπτακαίδεκά ἑσπίδας arcem olim circumsedisse dicuntur Athenienses. — ³⁾ Item infra vs. 666, 1380. — ⁴⁾ Conferri tamen potest παραπέμπειν τὴν παραπέμπην Xen. Hellen. VII 2 § 18. — ⁵⁾ Athen. 669 a. — ⁶⁾ Soph. El. 1297, 1310. — ⁷⁾ Nub. 540 et 545, ubi vid. — ⁸⁾ Pac. 767 sqq. — ⁹⁾ Cf. etiam Soph. Oed. C. 707—719. — ¹⁰⁾ Isthm. VII 3. — ¹¹⁾ Hom. Θ 41 N 23. — ¹²⁾ Verg. Aen. VI 803. — ¹³⁾ Xen. Eq. 1 § 3 Columell. VI 29 § 3.

555

μισθοφόροι τριήρεις,
μειρακίων θ' ἄμιλλα λαμ-
πρυνομένων ἐν ἔρμασιν
καὶ βαρυδαιμονούντων,

560

δεῦρ' ἔλθ' εἰς χορόν, ᾧ χρυσοτρίαιν', ᾧ
δελφίνων μεδέων Σουνιάρατε,
ᾧ Γεραίστιε παῖ Κρόνου,
Φορμίωνί τε φίλαι' ἐκ

555. *μισθοφόροι*] misere languet; vid. commentarius. Suspicio poetam dedisse adiectivum in *-πύροι* desinens, nec video quid scribere potuerit nisi **ποντοπύροι*. Insulsum est *ισιοφόροι*, quod proposuit vVelsen (coll. Hesych. s. v. *ισιοφόρος*), nec non aliena hinc duco *μισθοφόροι* (iocose dictum), quod coniecit Bergk, et ἀθλοφόροι Kockii coniecturam. Vid. commentarius.

558. *βαρυδαιμονούντων*] manifeste corruptum; vid. commentarius.

555. *μισθοφόροι*] corruptum. Nam parum probabiliter ad navium certamina Suniaca ¹⁾ sunt qui referant ²⁾, de remigum autem mercede per ἀπροσδόκητον dictum esse quominus statuamus ³⁾ cum lingua obstat opinor, nam *μισθον* non is *φίρι* qui praebet mercedem sed qui accipit, tum vero loci contextus, a quo iocosum — an scurrile dicam? — huiusmodi epitheton omnino est alienum. Nam ridiculi vel absurdi aliquid comicum identidem admiscuisse cantiois, quibus numina patria celebravit, id praefracte nego ⁴⁾. Itaque non video quid nisi *ποντοπύροι* poeta dicere potuerit ⁵⁾.

556. *λαμπρυνομένων*] de splendore equestri Alcibiadis hoc verbum apud Thucydidem ⁶⁾ usurpatum est.

558. *βαρυδαιμονούντων*] hoc quidem egregie absurdum. Nam iuvenes, quorum certaminibus equestribus praesidet Neptunus, propter nimios sumtus ⁷⁾ crebrave pericula *infelices* nunc — comice

scilicet — appellari quis oreat! Sed quid scribendum sit nescio.

560. *μυθίων*] epicum participium noster alibi ⁸⁾ in numinum invocationibus adhibuit.

562—564. *O tu, qui Phormioni totique populo nostro prae ceteris diis carus es nunc!* Post crebras victorias navales his annis reportatas deum maris potentem prae ceteris numinibus patriis dilectum habent Athenienses.

562. *Phormio* Asopii filius, cuius mentionem noster fecerat etiam in Babylo- niis ⁹⁾ et postea fecit plus semel ¹⁰⁾, in bello Samio Periclis Thucydidis Hagnonis collega fuit ¹¹⁾, Peloponnesiaco autem bello instante Potidaeam inludit vicinosque agros vastavit inita cum Sitaeae societate ¹²⁾. Exacto vero praeturae anno cum centum minas publico aulario solvere non posset, — pauper nimirum manserat, — capite deminutus rure vixit aliquantisper ¹³⁾. Sed anno 429 denuo

¹⁾ Lys. XXI § 4. — ²⁾ Sic Mitchell, cf. Preller Myth. I⁴ p. 592, 3. — ³⁾ Auctore Berglero. — ⁴⁾ Vid. annot. critica ad Nub. 284. — ⁵⁾ Cf. annot. critica. — ⁶⁾ VI 12 § 2 et 16 § 3. — ⁷⁾ Sic schol. — ⁸⁾ Vs. 585, 763 Lys. 834; vid. praeterea Ran. 665. — ⁹⁾ Fr. 86. — ¹⁰⁾ Pac. 347 et Lys. 804. — ¹¹⁾ Thuc. I 117. — ¹²⁾ Thuc. I 64 sq. II 29 et 58. — ¹³⁾ Vid. Androtion in scholiis Venetis ad Pac. 847, Pausan. I 23, Böckh Staatsh. I³ p. 463.

τῶν ἄλλων τε θεῶν Ἰθην-
ναίοις πρὸς τὸ παρεστῶς.

Epirrhema.

565 ἐυλογῆσαι βουλόμεσθα τοὺς πατέρας ἡμῶν, ὅτι

564. πρὸς τὸ] πρόσθε Reiske, πλεῖστα Blaydes. || παρεστῶς] -στῶς B.

cum classe in Acarnaniam missus Ambraciotas Chaonesque ¹⁾ vicit, dein duobus proeliis navalibus Peloponnesios in sinu Corinthio superavit ²⁾. Brevi autem post ultimam victoriam diem supremum videtur obiisse ³⁾ vir integer et priscae severitatis morumque simplicitate insignis. Prope Academiam sepultus est ⁴⁾. Mortuo partes magnas tribuit Eupolis in Taxiarchis fabula; praeterea in Astrateutis eius mentionem fecit. Nunc cur commemoretur melius intellegimus collatis verbis Thucydidis, unde discimus eum post victorias in sinu Corinthio reportatas navem in Rhio promunturio Neptuno dedicasse ⁵⁾.

564. πρὸς τὸ παρεστῶς] idem alibi ἐν τῷ παρυσταῖ dicitur ⁶⁾ vel πρὸς τὰ παρόντα vel ἐν τῇ νυκτὶ παρεστῶσιν ἐμφορῆ ⁷⁾. Nam pacis tempore magno sane in honore Neptunum habebant Athenienses, matre tamen suam Palladem.

565 sq. Patres nostri dignos se praestiterunt terra matre, quae e gremio suo nostram gentem olim summisit; quia talia ediderunt facinora ut non mortali stirpe satos sed veros heroes dixeris, quorum proelia peplo Minervae non minus sint digna quam vetustae illae deorum cum titanibus gigantibusque pu-

gnae ⁸⁾; „τάδε γὰρ οὐχ ἡμεῖς καταργάσμεθα ἀλλὰ θεοὶ τε καὶ ἕρωες;“, ut Themistocles loquitur apud Herodotum ⁹⁾. — Quinto quoque anno ¹⁰⁾ Panathenaeis sollempni pompa in arcem deducebatur peplos ¹¹⁾. Quae vestis postea certe in veli modum extenta pendeat de malo navis plaustrum vectae ¹²⁾; Periclis tamen tempore illum morem nondum invaluisse videtur effici posse ex Parthenonis anaglyphis illis celeberrimis, in quibus pompa Panathenaeica a Phidia est representata; in his enim cernitur archon rex manibus peplos tenens adiuvante iuvene. Donum autem fideique veluti pignus hoc cives offerebant suae deae, a puellis civitatis primoribus ¹³⁾ summa cura subtilique arte elaboratum ¹⁴⁾ et ab ipso senatu probatum ¹⁵⁾. Intextae erant imagines argumenti sacri, res vero humanae inde alienae erant nihilo minus quam a scena tragica. Itaque ἔξια τοῦ πίπλου dici poterunt facinora quae nihil humanum spirare sed gesta deorum aequiparare viderentur, quemadmodum in tragoediis suas gigantomachiam illam Salaminiam admiserunt Phrynichus et Aeschylus ¹⁶⁾. Verborum acumen prorsus latuit unum ex interpretibus, qui adscripsit: νικήσαντες πίπλον ἐποίησαν τῇ Ἰθηνῆ καὶ ἐνέθεντο

¹⁾ Vid. ad vs. 78. — ²⁾ Thuc. II 68—92, 102 sq. — ³⁾ Vid. Thuc. III 7; quamquam oblocutus est Müller Strübing Aristoph. u. die hist. Kritik p. 680 sqq. — ⁴⁾ Pausan. I 29 § 3. — ⁵⁾ Thuc. II 84 § 4; cf. Diodor. XII 48 Pausan. X 11 Plut. Mor. 345 c. — ⁶⁾ Plat. Rep. 452 b. — ⁷⁾ Plat. Criton. 48 b. — ⁸⁾ Eur. Hecub. 466—474 Plat. Euthyphr. 6 c Verg. Cir. 21—35. — ⁹⁾ VIII 109. — ¹⁰⁾ Etiam parvis Panathenaeis, quotannis igitur, peplos Minervae esse oblatum, perperam perhibet unum e scholiis h. l. (et Diodor. XX 46? ubi vid. Wesseling). — ¹¹⁾ Vs. 1180 Av. 827. — ¹²⁾ Vid. Stratrid. fr. 30. — ¹³⁾ Ἐργαστιναίς. Cf. CIA. II 477, 956 sq. — ¹⁴⁾ Curantibus decem viris ἀθλοθίταις; vid. [Aristot.] Rep. Athen. 60 § 1. — ¹⁵⁾ Postea a iudicibus sorte designatis; vid. ibid. 49 § 3. — ¹⁶⁾ Vid. Vesp. Prolegom. p. XVI et ibid. ad vs. 220.

ἄνδρες ἦσαν τῆσδε τῆς γῆς ἄξιοι καὶ τοῦ πέπλου.
οὔτινες πεζαῖς μάχαισιν ἐν τε ναυφάρκῳ στρατῷ
πανταχοῦ νικῶντες ἀεὶ τήνδ' ἐκόσμησαν πόλιν.
οὐδὲ εἰς γὰρ πάποτ' αὐτῶν τοὺς ἐναντιοὺς ἰδῶν
570 ἠρίθμησεν, ἀλλ' ὁ θυμὸς εὐθύς ἦν ἀμυνίας·
εἰ δέ που πέσοιεν εἰς τὸν ὄμον ἐν μάχῃ τινί,
τοῦτ' ἀπεψήσαντ' ἄν, εἴτ' ἠροῦντο μὴ πεπτωκέναι,

567. ναυφάρκῳ Dindorf] ναυφάρκῳ codd.

569. οὐδὲ εἰς γὰρ Cobet] οὐδὲ εἰς V alii, οὐ γὰρ οὐδὲ R.

572. τοῦτ' R et Suidas s. v. ἀπεψήσαντ' et ψευδόπτωμα] ταῦτα cett.

τοὺς ἀρίστους ἐν αὐτῷ¹⁾. Tale quid ea demum viderunt tempora quibus Demetrius Poliorcetes ab Atheniensibus diis patriis est assimilatus²⁾.

567. πεζαῖς μάχαισιν] de ommissa praepositione ἐν vid. ad vs. 610.

— ναυφάρκῳ στρατῷ] vox poetica ab Aeschilo fortasse inventa, certe apud eum primum obvia³⁾. Cf. νηλεῆς στρατός Thucyd. I 24 § 1. Eiusdem conformationis est δρύφακτος⁴⁾.

568. τήνδ'] omisso articulo. Vid. Av. 921 et ad Nub. 60.

569. Commentarii instar sunt Thucydidis de Phormione verba: Φορμιῶν... ἀεὶ αὐτοῖς (militibus) ἔλεγε καὶ προπαρσκευάζε τὰς γνῶμας ὡς οὐδὲν αὐτοῖς πλεῖστος νεῶν τοσοῦτον ὅ τι οὐχ ὑπομενεῖον⁵⁾; καὶ οἱ στρατιῶται ἐκ πολλοῦ ἐν σφίσι αὐτοῖς τὴν ἐξέλιπον ταύτην εἰλήφασαν, μηδένα ὄχλον Ἀθηναῖοι ὄντες Πελοποννησίων νεῶν ὑποχωρεῖν⁶⁾. Etiam Demosthenis ad milites verba huc faciunt: μηδαὶς ὁμῶν ἐν τῇ τοιῆδε ἀνάγκῃ ξυνετός βουλεύσθω δοκεῖν εἶναι, ἐκλογιζόμενος ἅπαν τὸ περιεστὸς ἡμᾶς δεινόν, μᾶλλον ἢ ἀπειρησάμενος εὐελπίς ὁμῶσε χωρη-

σαι τοῖς ἐναντιοῖς, <ὡς> καὶ ἐκ τούτων ἂν περιγενόμενος⁷⁾.

— οὐδὲ εἰς] vid. ad Ran. 927⁸⁾.

570. θυμὸς... ἀμυνίας] de voce θυμῷ vid. ad Ran. 1017, de nomine proprio Ἀμυνία adiectivi loco nunc adhibito ad Nub. 1163 et Vesp. 84. Itaque ὀμηρικῶς sic fere dici hoc potuisset: θυμὸς δ' ἀντικ' ὄρεινεν ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.

571 sq. Si quis in humerum deiectus esset, minime despondebat animi, — nam ἐπὶ νεῶν demum qui iacebat, victus habebatur⁹⁾, — sed surgebat actutum et pulvere detereso negabat se iacuisse. Vid. Nub. 126 et Thucydidis Melesiae f. dictum facetum, quod attuli ad Ach. 703 Vesp. 947¹⁰⁾. Priscos heroes aemulatur Dionysus in Ranis¹¹⁾.

572. τοῦτο] pulverem nimirum, casus indicium. Simili libertate pronomen τοῦτο adhibitum est vs. 1352.

— ἀπεψήσαντ' ἄν] vid. ad Nub. 977 et de verbo Ran. 490.

— ἠροῦντο] simplex redit Eccl. 365, 798 Plut. 893; de comp. ἐξαρησάμενος vid. ad Nub. 1280.

¹⁾ Vid. Diels Rhein. Mus. XXX p. 136 Preller Myth. I⁴ p. 218, 2. — ²⁾ Plut. Demetr. 10—12 Diodor. XX 46. — ³⁾ Pers. 950 et 1027. Praeterea legitur Ar. Ach. 95(?) et Eur. Iph. Aul. 1259. — ⁴⁾ Pro δρύφακτος vel δρύφακτος. Vid. ad Vesp. 386. — ⁵⁾ In codd. est: τοσοῦτον ἦν ἐπιπλήρ ὅ τι οὐχ ὑπομενεῖον αὐτοῖς ἴσαι. — ⁶⁾ Thuc. II 88; vid. ad vs. 562. — ⁷⁾ Ibid. IV 10 § 1. — ⁸⁾ Ubi praeter hunc locum addantur Lys. 1044 Plut. 37 Eupol. fr. 357⁴. — ⁹⁾ Aesch. Suppl. 91. — ¹⁰⁾ Plut. Pericl. 8. — ¹¹⁾ Ran. 490.

ἀλλὰ διεπάλαιον αὐθις. καὶ στρατηγὸς οὐδ' ἂν εἷς
 τῶν πρὸ τοῦ σίτησιν ἤτησ' ἐρόμενος Κλεαίνετον
 575 νῦν δ' ἐὰν μὴ προεδρίαν φέρωσι καὶ τὰ σιτία,
 οὐ μαχεῖσθαι φασίν. ἡμεῖς δ' ἀξιοῦμεν τῇ πόλει
 προῖκα γενναίως ἀμύνειν καὶ θεοῖς ἐγχαροῖς.
 καὶ πρὸς οὐκ αἰτοῦμεν οὐδέν, πλὴν τοσοντονὶ μόνον
 ἦν ποτ' εἰρήνη γένηται καὶ πόνων παυσώμεθα,
 580 μὴ φθονεῖθ' ἡμῖν κομῶσι μῆδ' ἀπεστλεγγισμένοις.

580. φθονεῖθ' φθονεῖσθ' R alii. || ἀπεστλεγγισμένοις] legendum videtur *ἀνεστλ.
 coll. verbis ἀναδησαι et ἀναστειφασῶσαι. Nam *comarum ornatum* intellego; cf. comm.

578 sq. οὐδ' ἂν... ἤτησε] vid. ad Nub. 977.
 574. „Prisci illi duces, qui Medos debellarunt, non panem et circenses flagitabant” 1). Nimirum tunc temporis ἐμπῶντο διὰ τὰς πατρικὰς δόξας 2), hac vero aetate strategus fuit e. g. Lamachus ille, qui ne calceos quidem vel paludamentum suo sumtu emere poterat, si fides Plutarcho 3).

— Κλεαίνετον] quod dignus nunc habetur hic homo qui nominatim designatur, inde effici videtur *Cleonis patrem* 4) esse intellegendum. Praeterea verba comici luculenter testantur Cleaeneto aliquid fuisse cum τῇ ἐν τῷ Πρωτανεῖω σιτήσαι, quod sensit priscus commentator, qui „οὐτος ἂν εἴη ὁ τὴν σιτήσιν περιποιήσας τῷ Κλείωνι” adscripsit. Sed cur patris sui intempestivae liberalitati diaria sua debere Cleon perhibeatur nescio 5), et parum prodesse videtur Wilamowitzii horum verborum interpretatio: „antea Cleonis patrem Cleaeneto, hominem ignotum, neminem adisse.”

575. προεδρίαν] vid. ad vs. 327.

— τὰ σιτία] σκάπτων, ut bene perspexit scholiasta, voci sollemni σιτήσαι hoc substituit vocabulum, eodem sensu nunc adhibitum quo alibi τὰ ἐλίφια 6).

578. πρὸς] vid. ad Ran. 415.

580. κομῶσι] vid. vs. 1121 et ad Nub. 14 et cf. Mantitheus eques apud Lysiam: χρὴ τοὺς φιλοτιμίας καὶ κοσμίως πολιτευομένους ἐκ τῶν τοιοῦτων σκοπεῖν, ἀλλ' οὐκ εἴ τις κομᾷ, διὰ τοῦτο μισεῖν 7).

— μῆδ'] pro καὶ dictum 8), ut οὐδέ post οὐκ vs. 984 9) et Pac. 349: οὐκίτ' ἂν μ' εὔροις δικαστὴν δεμῶν οὐδὲ δύσκολον.

— ἀπεστλεγγισμένοις] *comitis, abrasis et depeziis, nitida et bene curata cute, λιπαροῖς* 10). Verbum insolitum peperit vox *στλεγγίς strigilis* 11), quae etiam ξύστρα vocabatur; itaque participium nostrum idem valet quod ἀπεισομῖνος 12), multa autem laude celebratum est postea Lysippi signum aeneum iuvenem ἀποξυόμενον referens, quod marmore redditum hodie superest. Sed quomodo in vitium cuiquam verti poterat quod post balneum cutem strigile abraderet? et quo-

1) Vid. ad vs. 280 sq. et Ran. 764 sq. — 2) [Aristot.] Rep. Athen. 26 § 1. — 3) Mor. 822e Nic. 15 Alc. 21. — 4) Thucyd. III 36 IV 21. — 5) A vero longius aberravit Müller Strübing Arist. u. die hist. Kritik p. 684 sq.; alienum autem quod quidem videam hinc est Cleaeneti tragici poetae vel chorodidascali nomen, qui apud Aeschinum I § 98 et Alexidem fr. 266 commemoratur. — 6) *Den kost kryggen*; vid. ad Nub. 176. Item μάζα Ach. 732, πυροί Herod. Mimiamb. II 80. Cf. etiam infra vs. 780 et 1007; praeterea vid. ad vs. 280 sq. — 7) Lys. XVI § 18. — 8) Item Eccl. 870. — 9) Ubi vid. — 10) Vs. 536. — 11) Thesm. 556 fr. 139. — 12) Vid. Lucian. LI § 17.

Antoda sive antistropha.

ὦ πολιοῦχε Παλλάς, ὦ
 τῆς ἱερωτάτης ἀπα-
 σῶν πολέμῳ τε καὶ ποιη-
 ταῖς δυνάμει θ' ὑπερφερού-
 585 σης μεδέουσα χώρας,
 δεῦρ' ἀφικοῦ λαβοῦσα τὴν
 ἐν στρατιαῖς τε καὶ μάχαις
 ἡμετέραν ξυναργὸν
 Νίκην, ἣ χορικῶν ἐστὶν ἑταῖρα,
 590 τοῖς τ' ἐχθροῖσι μεθ' ἡμῶν στασιάζει.
 νῦν οὖν δεῦρο φάνηθι· δεῖ
 γὰρ τοῖς ἀνδράσι τοῖσδε πά-
 ση τέχνη πορίσαι σε νί-
 κην, εἴπερ ποτέ, καὶ νῦν.

583 sq. πολέμῳ... ποιηταῖς δυνάμει] parum elegans profecto iunctura! Contortum autem totum est enunciatum. Itaque hic quoque vitium aliquod latere videtur.

589. χορικῶν] vix integrum; vVelsen χορικῶν μούσων, vWilamowitz eleganter sane Χαρίτων (cf. fr. 334), quamquam vereor ut recte.

modo ea res oculos ita poterat ferire ut pro mollitiae signo haberetur τὸ ἀπεισλεγγίσθαι perinde atque τὸ κομᾶν? Multo aptior est altera vocis σλεγγίδος significatio; qua etiam *capitis insigne* quoddam, *fascia* indicabatur ¹⁾. Participium igitur interpretor *ιστεφανωμένους σλεγγίδι* ²⁾, sed ut hoc liceat pro prae-positione ἀπ- scribendum est ἀν- ³⁾.

582—585. Haec si sana, construe: μεδίουσα τῆς ἱερωτάτης χώρας, τῆς ἀπασῶν... ὑπερφερούσης.

585. μεδίουσα] vid. ad vs. 560.

586—589. λαβοῦσα τὴν Νίκην] recorde-mur nunc oportet Athenae Παρθένου statuam ingentem anno 437 a Phidia elaboratam porrecta manu sustinuisse victoriolam, suum autem templum cum Athenis tum alibi habuisse *Ἀθηναίαν Νί- κην*. Hinc Ulixes apud Sophoclem *Νίκης Ἀθανᾶς Πολιάδος* invocat auxilium ⁴⁾.

587. στρατιαῖς] vid. ad Vesp. 354.

590. ἐχθροῖσι] choros aemulantes recte interpretatur scholion ⁵⁾.

592. τοῖς ἀνδράσι τοῖσδε] i. e. ἡμῖν.

— πάση τέχνη] vid. ad Ran. 1285.

¹⁾ Testantur hoc scholia et Pollux VII 179, clare autem apparet e verbis Xenophontis Anab. I 2 § 10 et Theopompi apud Athenaeum 605δ, clarius etiam ex inscriptionibus CIG. 159 et CIA. II 818, de quibus vid. Böckh Staatsb. II² p. 289 et 294, et inscriptione de mysteriis Andanianis (Collitz n° 4689^{13, 14}, Dittenb. n° 388): *σεφάνους δὲ ἐχόντων οἱ μὲν ἱσραὶ καὶ αἱ ἱσραὶ πῖλον λευκόν, τῶν δὲ τελουμένων οἱ πρωτομύσται σλεγγίδα*. Cf. etiam RMeister apud Collitzium III 2, 1 p. 142 sq. de inscr. n° 4498—4501. — ²⁾ Cf. Sosibius Athen. 674δ, Hippolochus ibid. 128c, e. — ³⁾ Cf. annot. critica. In fr. 207 qualis intellegenda sit *σλεγγίς* non apparet. — ⁴⁾ Soph. Phil. 134. — ⁵⁾ Cf. vs. 528.

Antepirrhema.

595 ἃ ξύνισμεν τοῖσιν ἵπποις βουλόμεσθ' ἐπαινέσαι.
 ἄξιοι δ' εἶσ' εὐλογεῖσθαι· πολλὰ γὰρ δὴ πράγματα
 ξυндиήνεγκαν μεθ' ἡμῶν, εἰσβολάς τε καὶ μάχας.
 ἀλλὰ τὰν τῆ γῆ μὲν αὐτῶν οὐκ ἔγαν θαυμάζομεν,
 ὡς οὔτ' εἰς τὰς ἱππαγωγούς εἰσεπήδων ἀνδρικῶς,

598 sq. ἀλλὰ τὰν...ὡς] *καὶ τὰ γ' ἐν...ἀλλ' ? Sed elegantius videtur ὡς quam quod errori tribuatur, itaque ipsum poetam vitium, quod horum versuum structuræ inest, imprudentem commisisse crediderim. Pro οὐκ ἔγαν vHerwerden tentavit οὐ τόσον, quod sententiæ convenit sane et Blaydesio Zacheroque placet, admitti tamen nequit, utpote ab attica dictione alienum.

596 sq. πράγματα ξυндиήνεγκαν μεθ' ἡμῶν] labores nobiscum exantillarunt, varios accipiteaque casus ¹⁾ pertulerunt. Cf. vocis πραγμάτων usus in locutionibus πράγματα ἔχον et παρέχον ²⁾. Ad verbum autem quod attinet, ξυνδιαφέρειν τινι πόλεμον est alicui iunctum bellare ³⁾; cf. διαφέρειν πόλεμον ⁴⁾ et φέρειν πόλεμον belli incommoda tolerare ⁵⁾.

598 sq. Structura verborum negligentior; ita enim continuatur sententia quasi non ἔγαν sed οὕτω; fuerit dictum.

599. Anno belli secundo Pericles centum navibus Peloponnesi oram circumnavigans praeter peditum graviter armatorum quatuor milia trecentos equites secum ducebat ἐν ναυσὶν ἱππαγωγούς, πρῶτον τότε ἐκ τῶν παλαιῶν νεῶν ποιηθείσας ⁶⁾. Quinto autem anno post ⁷⁾ similem expeditionem suscepit Nicias cum duobus collegis; qui hoplitarum duo milia καὶ ἐν ἱππαγωγούς ναυσὶ διακοσίους ἱππίας; et praeterea sociorum auxilia quaedam navibus octoginta traiecit sinum Saronicum, dein agrum Corinthium invasit. Corinthii autem cum alteram suarum copiarum partem illuc duxissent, ad Solygiam oppidulum accipiti eventu est pugnatum; nam dextrum cornu Athe-

niensium ad mare est repulsum, tandem tamen — ἦσαν γὰρ τοῖς Ἀθηναίοις οἱ ἱππῆς ἀφελίμοι ξυμμαχόμενοι, τῶν ἐτέρων οὐκ ἐχόντων ἵππους — Corinthii in locum editum se receperunt. Ceciderunt in illa pugna Corinthii plus ducenti, Athenienses plus quinquaginta. Athenienses autem postquam statuerunt tropaeum, novorum hostium impetum veriti — agnoscimus Nicias cautionem! — navibus conscensis re infecta abierunt. Exinde Crommyonis urbis vicinae agros vastarunt, tandem in paeninsula quae Epidauro vicina est castellum muniverunt relictoque ibi praesidio domum redierunt ⁸⁾. Eodem igitur tempore — fortasse iisdem diebus — hae res sunt gestae quibus Cleon Sphacteriam audacter expugnavit, nec dubium est quin multi Athenienses satis contentim fuerint locuti de Nicia illo, qui frustra prius sollicitata Melo ⁹⁾, dein τρίτος αὐτὸς στρατηγὸς ingenti cum classe in oram proximam profectus nihil illic effecisset quod operae esset pretium, — cum Cleone eum comparantes, qui invitis paene civibus suis Spartiatarum lectissimas copias in ultimis Peloponnesi littoribus devicisset.

— ἀνδρικῶς] veros ἄνδρας ¹⁰⁾ diceres.

¹⁾ *Avonturen*. — ²⁾ Vid. ad Vesp. 1892. — ³⁾ Vid. Herodot. I 18 V 79, 99. — ⁴⁾ Ibid. I 25 et 74 Thucyd. I 11. — ⁵⁾ Herodot. IX 18 et 40. — ⁶⁾ Thucyd. II 56. — ⁷⁾ Media aestate anni 425. — ⁸⁾ Thucyd. IV 42—45. — ⁹⁾ Thucyd. III 91. — ¹⁰⁾ Vid. ad Nub. 828.

- 600 πριάμενοι κώθωνας, οὐδὲ καὶ σκόροδα καὶ κρόμμυα·
εἶτα τὰς κώπας λαβόντες, ὅσπερ ἡμεῖς οἱ βροτοί,
ἐμβαλόντες ἀνεφρυάξανθ'· „ἱππαπαῖ, τίς ἐμβαλεῖ;“
„ληπτέον μᾶλλον. τί δρῶμεν;“ „οὐκ ἔλξῃς, ὦ σαμφόρα;“
ἔξεπήδων ἴ εἰς Κόρινθον· εἶτα δ' οἱ νεώτεροι
- 605 ταῖς ὄπλαις ὄρυττον ἐνὰς καὶ μετῆσαν στρώματα.
ἦσθιον δὲ τοὺς παγούρους ἀντὶ πόλας Μηδικῆς,

600. καὶ σκόροδα καὶ κρόμμυα schol. M] σκόροδα καὶ κρόμμυα codd. fere omnes metro invito. Bergk σκόροδ' ἄλλας κρόμμυα coll. Ach. 550, equidem tentavi *σκόροδα κρόμμυ' ἄ<λφια>, sed vid. commentarius.

602. ἀνεφρυάξανθ' vHerwerden] ἀνεφρυάξαν codd.

603. τί δρῶμεν] τι, ὄνδρις vHerwerden (deleto puncto post μᾶλλον).

604. δ' R] γ' V cett. || νεώτεροι] -τατοι R.

605. στρώματα] βρώματα R vitio manifesto (ς — υ), neque enim *sibi* nunc expretatur mentio neque dictionis quotidianae haec est vox, licet in fr. 333 (loco obscuro) reperitur tradita.

600. κώθωνας] *rocua militaria*. Κώθων λακωνικός teste Critia ¹⁾ erat ἱππωμα ἐπιτηδείοτατον εἰς στρατίαν καὶ εὐφροσύτητον ἐν γυλίφ. τοῦ δὲ ἔνικα; στρατιώτην πολλάκις ἀνάγκη εὐδωρ πίνειν οὐ καθαρόν. πρῶτον μὲν οὐδ' ἐφ' μὴ λίαν κατάδηλον εἶναι τὸ πῶμα, εἶτα ἄμβωνας δὲ κώθων ἔχων ὀπολείπει τὸ οὐ καθαρὸν ἐν αὐτῷ ²⁾. Cf. Heniochi verba: βραχύτιον κυκλοτερὴ παχύστομον κώθωνα ³⁾. Etiam in Pace haec pocula a nostro commemorantur ⁴⁾. Cf. participium κωθωνισμῖνος de appoto usurpatum ⁵⁾.

— οἱ δὲ κτί.] *quin adeo fuere qui allia ceperatque emerent*. Aquam etiam veri equi requirunt, alliorum illi tantum amantes fuerunt qui hoplitas aemulabantur. De re vid. Ach. 550, 1099 Eccl. 306—308 Eupol. fr. 255 Xen. Anab. VII 1 § 37 et de verborum structura ad Nub. 396.

602. ἐμβαλόντες] vid. ad Ran. 206.

— ἱππαπαῖ] „equine“ scilicet pro ἱπππαπαῖ ⁶⁾.

603. ληπτέον] i. e. χρῆ λαβέσθαι, ut Pac. 485.

— οὐκ ἔλξῃς, ὦ σαμφόρα;] vid. Nub. 1298 et de voce σαμφόρα ad Nub. 23. Verbum οὐκ ἔλξῃς cum vitae equestri quam maxime est aptum ⁷⁾ tum novae huic equorum „remigantium“ conditioni; nam in nautarum lingua οὐκ ἔλξῃς significat: *quin remum ductas?*

605. ταῖς ὄπλαις] quippe quos „ὄπλι-τας“ ipsa fecisset natura.

— μετῆσαν στρώματα] *stramenta sibi petere coeperunt* ⁸⁾. Cf. μεθήκειν *adesse ad...petendum* ⁹⁾, μετατρέχειν ¹⁰⁾, μεταπίμπασθαι *misso nuncio arcessere* ¹¹⁾. Idem εἶναι μετὰ dicebatur olim ¹²⁾, hac aetate εἶναι ἐπὶ ¹³⁾.

606. τοῖς] quos solos praebebat litus nudum et aridum.

¹⁾ Athen. 483 b. — ²⁾ Quae suis verbis expressit Plutarchus Lycurg. 9. — ³⁾ Henioch. fr. 1. — ⁴⁾ Pac. 1094; vid. praeterea Archiloch. fr. 5 Xen. Cyrop. I 2 § 8 Theopomp. fr. 54 Alex. 176. — ⁵⁾ Eubul. fr. 126. — ⁶⁾ Vid. ad Ran. 207. — ⁷⁾ Cf. vs. 243. — ⁸⁾ Verbum μετῆσαι etiam Ach. 728 Nub. 801 Pac. 274, 279 Eccl. 363 Eur. Cyl. 280 Herodot. III 15 Thucyd. I 124 § 1 etc. sic est usurpatum; vid. praeterea Nub. 1408. — ⁹⁾ Infra vs. 937 Eccl. 534 Eur. Troad. 1270 Phoen. 441. — ¹⁰⁾ Pac. 261 Phrynich. fr. 9. — ¹¹⁾ Plut. 341 etc. — ¹²⁾ Hom. a 184 etc. — ¹³⁾ Vid. ad Ran. 69.

εἴ τις ἐξέρποι θύραζε, καὶ ἐκ βυθοῦ θηρώμενοι
ὥστ' ἔφη Θέωρος εἰπεῖν καρκίνον Κορίνθιον
ᾠδεινά γ', ὃ Πόσειδον, εἰ μὴδ' ἐν βυθῷ δυνήσομαι
610 μῆτε γῆ μῆτ' ἐν θαλάττῃ διαφυγεῖν τοὺς ἱππέας.⁶

607. ἐξέρποι] -ποι V alii.

608. ἔφη] ἔφθη V alii metro invito. || καρκίνον] nomen proprium (de quo vid. ad Vesp. 1500 Ran. 86 Nub. 1260 sqq.), quod intellegunt scholia, hinc alienum.

609. μὴδ' Brunck] μῆτ' codd.; cf. Av. 987.

610. μῆτε Bentley] μῆτ' ἐν metro invito codd., item Ach. 538.

— ποίας Μηδικῆς] herba medica per bella persica in Graeciam invecta hic primum apud veteres commemoratur; postea suo in honore perstitit¹⁾. Hodie *medicago sativa* dicitur²⁾. — Pro hac igitur herba equi cancri vesciebantur, ut Croesi olim equi μεσίοντες τὰς νομάς νέμσθαι φοιτούντας κατήσθιον τοὺς ἐν τῷ Σαρδίων προαστείῳ φανέντας ὄρις³⁾. Et nostris in littoribus qui vivunt equi piscibus haud illibenter vescuntur, ut olim equi Paëonium⁴⁾.

607. θύραζε] i. e. ἐξ ἄλλός, foras, relicto mari, ubi domicilium habent⁵⁾.

608. Theorum expeditioni illi adfuisse si statuimus, phylarchi e. g. munere functum, non video quid faceti habeant hi versus. Quapropter suspicor huic homini saepe cum cancri aliquid fuisse, in *macello* igitur, non in *equitum turmis*, quaerendum esse, sive *opsonatum* illuc ventitabat homo gulae deditus, — quam explicationem inter nugas permultas praebent scholia, ubi *ἔχθροφάγος* vocatur, — sive canoros in foro *vendebat*, quod suspicor equidem. Nam eiusmodi tantum hominis cum cancro colloquium

comicus haud inepte fingere poterat. Theorum autem Cleonis sectarium cum noster his annis saepius agitaverit⁶⁾, haud quaquam dubito quin idem nunc rideatur. *Salsamentarius* igitur fuerit Cleonis coriarii hic amicus. Nam *legatum* nuper Corinthum missum esse Theorum, *ἴδι* autem canoros audivisse sic conquirentes, nimis incerta est Muellieri Struebingii coniectura⁷⁾. Verumne praeterea divinando assecutus fuerit Reiske, qui Corinthios apud vicinos „canoros” audivisse coniecit⁸⁾, quis dixerit.

609. δεινά γ', ὃ Πόσειδον] cf. Av. 1269: δεινόν γε. Eodem sensu dicitur οὐ δεινά;⁹⁾. Cf. etiam fr. adesp. 577: ἀνόητά γ', εἰ τοῦτ' ἡλθεῖς ἐπιτάξων ἐμοί, Ran. 491: ἐξορσάτα γε, Eur. Iph. Taur. 619: ἔζηλά γε.

610. Spectatoribus iocose in mentem revocantur nunc verba scolii cuiusdam a Timocreonite compositi: ὦφελὲν σ', ὃ τυφλὸ Πλοῦτε, | μῆτε γῆ¹⁰⁾ μῆτ' ἐν θαλάσῃ | μῆτ' ἐν οὐρανῷ φανήμεν, | ἀλλὰ Τύρταρον τε ναίειν | καὶ Ἀχίροντα. διὰ σὲ γὰρ πάντ' | ἔστ' ἐν ἀνθρώποις κακὰ. Quocum multo etiam festivius Charini illud de Megarensibus psephisma comparatur in Achar-

¹⁾ Verg. Georg. I 215 Plin. H. Nat. XVIII 43 etc., Hehn Culturpfl.⁴ p. 381 sq. — ²⁾ *Lucerne*. — ³⁾ Herodot. I 78. — ⁴⁾ Herodot. V 16. — ⁵⁾ Idem vocis est usus Hom. II 408 Φ 29 ε 410 μ 254; vid. etiam § 352. — ⁶⁾ In Acharnensibus Nubibus Vespis fabulis; vid. ad Nub. 400 et Vesp. 42. — ⁷⁾ Arist. u. die hist. Kritik p. 732. — ⁸⁾ Id quod credible certe esse negari nequit collata nostrorum nautarum voce *landkrabben* et similibus. — ⁹⁾ Ach. 770, 1079 Vesp. 1368 Av. 1033 (Eur. Or. 413) Lys. 608 Ran. 610 Ecol. 400, οὐ δεινόν; vs. 810. Praeterea vid. supra vs. 30. — ¹⁰⁾ Pro *ἐν γῆ* dictum ea libertate qua usi sunt etiam Ar. Eq. 567 Av. 740 Soph. Oed. B. 784 Hor. Od. III 25, 2 al.

SCENA DUODECIMA.

(Redit Isiciarius.)

Chorus, Isiciarius.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ.

ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν καὶ νεανικώτατε,
 ὄσσην ἀπὸν παρέσχεσ ἡμῖν φροντίδα
 καὶ νῦν, ἐπειδὴ σῶς ἐλήλυθας πάλιν,
 ἄγγελον ἡμῖν πῶς τὸ πρᾶγμ' ἠγώνισαι.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

615 τί δ' ἄλλο γ' εἰ μὴ νικόβουλος ἐγενόμην;

614. ἠγώνισαι Cobet] -ισα codd.; Cobeti lectionem ut recipere movit me Vesp. versus 993, quamquam tragicus loci color et aoristus quo in responso utitur isiciarius efficiunt ut dubitem an genuina tamen sit vulgata.

615. γ'] om. R alii.

nensibus ¹⁾). Nec non commemorandus nunc Vesp. locus, ubi Cleonymus sic per aenigma ridicule indicatur: *τί ταῦτόν ἐν γῆ τ' ἀπίβαλον καὶ ἐν οὐρανῷ | καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ θηρίον τὴν ἀσπίδα; ²⁾*.

— *τοὺς ἵππίας*] expectari *τοὺς ἵππους* recte observatur in scholio: *διὰ τοῦτο γὰρ καὶ τοὺς ἵππίας καὶ οὐχ ἵππους ³⁾* (λίγουςιν). Sic ad argumentum reversus in ipsorum equitum laudibus desinit chorus.

611 sqq. In coryphaei his versibus manifesta est dictio tragica, quam etiam proximo anno in Acharnensium fabula noster passim fuerat imitatus ⁴⁾, et ipsi numeri severitate trimetros tragicorum aequant. Nimirum inserviunt introducendae isiciarii narrationi, quae ῥήσεις ἀγγελικὰς iocose aemulatur ⁵⁾. Conferri possunt coryphaei ad Lysistratam verba: *ἄνασσα πρᾶγους τοῦδε καὶ βουλεύματος, | τί*

μοι σκυθρωπὸς ἐξελήλυθας δόμων; ⁶⁾ et sequentia, ubi item luculenter apparet color tragicus.

611. φίλτατ' ἀνδρῶν] vid. vs. 1335 et ad Nub. 110.

— *νεανικώτατε*] adiectivum redit Vesp. 1067 (?), 1204 Plut. 1137 ⁷⁾; cf. etiam *ἀνδρικότατος* Vesp. 1199.

614. Cf. Philocleonis verba ⁸⁾: *πῶς ἄρ' ἠγωνίσματα; quem igitur eventum habet causa?*

615. τί δ' ἄλλο γ' εἰ μὴ] cf. Socratis et Ischomachi colloquium: ΣΩ. ἡ γυνὴ ἰδοῦναι σοι... ὑπακοῦναι; ΞΣΧ. τί δέ, εἰ μὴ ὑπισχνεῖσθε γὰρ ἐπιμελήσεσθαι κτλ., et mox: ΣΩ. καὶ πῶς δὴ... διέταξας αὐτῆ; ΞΣΧ. τί δέ, εἰ μὴ τῆς οἰκίας τὴν δύναμιν ἰδοῦσθε μοι πρῶτον ἐπιδείξαι αὐτῆ ⁹⁾. Idem dici poterat τί δ' ἄλλο (γ') ἢ ¹⁰⁾ vel οὐδὲν ἄλλο (γ') εἰ μὴ ¹¹⁾ vel οὐδὲν ἄλλο (γ') ἢ ¹²⁾.

— *νικόβουλος*] nomini proprio, quod

¹⁾ Ach. 532—534. — ²⁾ Vesp. 22 sq. — ³⁾ Vulgo absurde *ἵππεις*. — ⁴⁾ Ach. 395 sqq. — ⁵⁾ Viros doctos hoc loco totaque nostra fabula abutentes in Atheniensium vita publica describenda saepe risit vir *ἀριστοφανικότατος*; Müller Strübing Aristoph. u. die hist. Kritik p. 68 sqq. — ⁶⁾ Lys. 706 sq. — ⁷⁾ Antiphan. fr. 190² Alex. 188. — ⁸⁾ Vesp. 993. — ⁹⁾ Xen. Oecon. IX § 1 sq. — ¹⁰⁾ Vid. ad Nub. 1287. — ¹¹⁾ Vid. infra vs. 1106. — ¹²⁾ Ut Thucyd. IV 14 § 8 Aesch. Pers. 209.

ΧΟΡΟΣ.

Stropha (vs. 616—623).

νῦν ἄρ' ἄξιάν γε πᾶσιν
ἔστιν ἐπολοῦξαι.

ὦ καλὰ λέγων, πολὺ δ' ἀμείνον' ἔτι τῶν λόγων
ἐργασάμεν', εἴθ' ἐπέλ-
θοις ἄπαντά μοι σαφῶς·
ὡς ἐγὼ μοι δοκῶ
καὶ ἂν μακρὰν δόδον διελθεῖν
ᾧσ' ἀκοῦσαι. πρὸς τὰδ', ᾧ βέλ-

620

616. γε] om. codd. fere omnes, τι vVelsen.

617. ἀμείνον' Bergler] ἄμεινον codd.

618. ἐργασάμεν' Bentley] εἰργασμίν' codd.

620. ᾧ:] ᾧσ' B.

revera in usu erat ¹⁾, ea nunc tribuitur
vis quae inest etymo ²⁾.

616. ἄρα... γε] etiam Nub. 121 et Plut.
705 has particulas iunctas apud nostrum
inveniri observavit Kähler.

— ἔξιον... πᾶσιν] vid. ad Nub. 474.

— ἐπολοῦξαι] *alta voce deos invocare* ³⁾.

Cf. ἀλολυγή ⁴⁾. Proprie autem *feminarum*
clamores significat ⁵⁾; a prisco igitur
loquendi usu deflectitur ubi de *viris* di-
citur, ut nostro loco, quibus τὸ ἀλαλάσαι
potius post victoriam est proprium ⁶⁾,
quod tamen verbum apud Aristophanem
non invenitur.

618. πολὺ δ' ἀμείνον' ἔτι] eadem in
Acharnensibus est verborum structura:
ἦτε πολὺ μᾶλλον ἔτι τῶ πυρὶ ⁷⁾.

619. ἐπιλθοῖς ἄπαντα] *omnia deinceps*
velim referas ⁸⁾.

620 sq. *Vel longum iter suscipere non
graveret si opus esset, ut te audire pos-
sem res gestas enarrantem.* Proverbialis
fere haec est locutio; cf. Theognid. 71
sq.: ἀλλὰ μετ' ἰσθλὸν ἴων βούλευ καὶ πολλὰ
μογήσαι | καὶ μακρὴν ποσσίν, Κύρν', δόδον
ἐπιλίσσαι, et Isocrat. I § 19: μὴ κατόκει
μακρὰν δόδον πορεύεσθαι πρὸς τοῦς διδά-
σκαι τι χρήσιμον ἐπαγγελλομένους. Locu-
tioni autem δοκῶ μοι infinitivus aoristi
et particula ἂν subiunguntur etiam
Ach. 994 sq. Av. 671 Lys. 115, alibi
infinitivus *futuri*, de *certis* igitur con-
siliis dictus ⁹⁾.

622. πρὸς τὰδε] *tales igitur cum nos
videas, arrectis nimirum auribus adstan-
tes* ¹⁰⁾. Cf. vox, quae multo est frequen-
tior, πρὸς ταῦτα, quae cum ita sint ut
modo audivisti ¹¹⁾.

¹⁾ Teste epigrammate quod in honorem Νικοβούλου Μυνηίου Εἰσαίου scriptum
est: Kaibel Epigr. *62, OIG. 174. — ²⁾ Vid. ad Nub. 1163 et Vesp. 84; prae
ceteris autem locis nostro similes sunt infra vs. 1044 et Vesp. 980. — ³⁾ Verbum
redit vs. 1327 Pac. 97 Av. 788. — ⁴⁾ Lys. 240 Av. 221. — ⁵⁾ Vid. Hom. γ 450 etc.
Herodot. IV 189 Xen. Anab. IV 3 § 19 Aesch. Sept. 825 Agam. 594 sq. Soph.
Trach. 205 Eur. Med. 1173, 1176 El. 691 Heracl. 782 etc. — ⁶⁾ Cf. ἀλαλαί Av.
951, 1763 Lys. 1291, Valcken. ad Eur. Phoen. 335. — ⁷⁾ Ach. 986. — ⁸⁾ Cf. Ran.
1118. — ⁹⁾ Vesp. 250 Ran. 1421 (ubi vid.) Eccl. 170 Plut. 1187; praeterea cf.
annot. critica ad Eq. 1811 et Vesp. 177. — ¹⁰⁾ Sic etiam Ach. 702 Pac. 805 πρὸς
τὰδε est usurpatum. — ¹¹⁾ Vid. ad Nub. 990 et Vesp. 927.

τιστε, θαρρήσας λέγ', ὡς ἅ-
παντες ἠδόμεσθ' ἀ σοι.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

καὶ μὴν ἀποῦσαι γ' ἄξιον τῶν πραγμάτων.
625 εὐθύς γὰρ αὐτοῦ κατόπιν ἐνθ' ἐνδ' ἴεμην
ὃ δ' ἄρ' ἐνδον ἱλασίβροντ' ἀναρρηγνύς ἔπη
τερατευόμενος ἤρειδε κατὰ τῶν ἱππέων
κρημνυδὺς † ἐρείδων † καὶ ξυνωμότας λέγων
πιθανώταθ'. ἡ βουλή δ' ἔπασ' ἀκροωμένη

628. *ἰρείδων*] corruptum. Brunck *ἰρείπων*, sed epicum hoc verbum non *coniciendi* sed *everlendi*, *deiciendi* (O 356 Herodot. I 164 IX 70) vel intransitivam *ruendi* vim habet; Bergk *ἰρείων*, nihilo probabilius; videntur autem litterae *ἰρείδ* e versu proximo huc aberrasse. Thiersch *ἰρείων*, Blaydes *ἀνασπῶν* (coll. Soph. Ai. 302 etc.) vel *ἀπειδῶν*, equidem requiro verbum cui *contorquendi* insit notio, e. g. * <κυλίν> δαν.

629. *πιθανώταθ'* et *ἀκροωμένη*] *πιθανώτατα δ'* et *ἀνακροωμένη* R; utrumque vitium peperit elisio primitus scripto non indicata. || δ'] om. V R alii.

624. *Est sane operae pretium audire quid factum sit.*

626. *ἱλασίβροντα*] ipse Iuppiter δ *τερ-πικίρανος* est *βροντης ἱλατήρ*¹⁾ et a Pindaro in carmine deperdito invocabatur verbis *ἱλασίβροντα παῖ 'Ρίας*, quae in scholiis ad hunc locum sunt servata. Nunc non iaculator poetico hoc epitheto indicatur sed missilia. Cf. autem Ach. 531, ubi Pericles δ *Ὀλύμπιος* sic describitur: *ἤστραπ' ἰβρόντα, ξυνωμότα τῆν Ἑλλάδα*. Novus nunc Pericles senatum opplevit clamoribus ὄδς *ἠμπερημίνης*.

— *ἀναρρηγνύς ἔπη*] vid. ad vs. 644 et ad Nub. 357.

627. *τερατευόμενος*] vid. ad Ran. 834.

— ἄρ' ... ἤρειδε κατὰ τῶν ἱππέων] scholia si sequimur, vertendum erit: *summa cum virium intentione deiciebat*²⁾ in equites — ut Iuppiter igitur in terrae filios fulmina sua torquens. Cum tamen in-

transitive usurpari soleat verbum *ἰρεί-δαι*³⁾, ita potius nunc accipiam ut Nub. 558 et 1375, vertens *vehementissimis verbis declamitabat*⁴⁾. Nisi autem fallor, post *ἤρειδε* sententiam incidi et verba κατὰ τῶν ἱππέων cum sequentibus iungi voluit poeta. Particulae *ἔρα* et temporis imperfecti quae sit vis optime indicabit paraphrasis: *illuc aulem inveni id quod expectari poterat: bilem nimirum suam evomebat Parphlago*.

628. *κρημνυδὺς ἰρείδων*] cum corruptis his verbis⁵⁾ conferri possunt loci ubi Aeschylus propter dictionis tumorem *κρημνοποιδς* dicitur⁶⁾ et *δῆμαθ' ἱππόκρημνα* ei tribuuntur⁷⁾.

— *ξυνωμότας καλῶν*] quod crimen saepe his annis neque immerito sane in optimates est coniectum⁸⁾.

629. *πιθανώτατα*] *προβαλῖται* admodum⁹⁾. Cleonem *εἰς δῆμον παρὰ πολὺ ἐν*

¹⁾ Pind. Ol. IV 1. — ²⁾ „Hurled them” Blaydes. — ³⁾ Nam *ἰρείδουσι* Rau. 914 vix potest dici verum obiectum. — ⁴⁾ In chori verbis *τολας ἰρίσσοιαν ἀπειλῆς δικρατοῖς Ἀεραῖδα: καθ' ἡμῶν* Soph. Ai. 251 nolim scribere quod propositum est *ἰρείδουσι* vel *ἰρίσσοιαν*, sed *ἀράσσοισιν* potius corrigam. Vid. ad Nub. 1373. — ⁵⁾ Vid. annot. critica. — ⁶⁾ Nub. 1367. — ⁷⁾ Ran. 929. — ⁸⁾ Cf. Vesp. 345, 433, 438 sqq., Vesp. Prolegom. p. XXIX sqq. — ⁹⁾ Adi. apud nostrum nonnisi Theem. 268 et 464 redit.

630

ἐγένεθ' ὑπ' αὐτοῦ ψευδατραφάξυος πλέα,
καὶ ἔβλεψε νᾶπυ καὶ τὰ μέτωπ' ἀνίσπασεν.
καὶ ἔγωγ', ὅτε δὴ ἔγνω ἐνδεχομένην τοὺς λόγους
καὶ τοῖς φανακισμοῖσιν ἔξαπατωμένην,
„ἄγε δὴ, Σκίταλοι καὶ Φένακες“ ἦν δ' ἐγώ

ἐφ' ὅτῳ πιθανώτατον vocat Thucydides ¹⁾.

630 sq. ἐγένετο κτ.] cum in curiam
ἰγυρι, mendacissimis commentis effecerat
et senatores ἐναφρωμένοι ²⁾ sedesent.

630. ψευδατραφάξυος] vocabulum alibi
non obvium in sermone quotidiano hac
aetate vixisse noster locus testatur. Sic
nos, si quem commenticia proferre ar-
bitramur, *cramben vendere* ³⁾ eum dici-
mus. Est autem ἀτράφαξυος vile et vix
legitimum oleris genus ⁴⁾, *scandice* ⁵⁾ vel
corcuro ⁶⁾ vel *blīto* ⁷⁾ nihilo praestantius,
sed tamen nihilo minus — per belli
opinor incommoda — mensis adhibitum,
testibus verbis Pherecratis ⁸⁾: ἀτράφαξυον
ἔφρουσα. In Romanorum ore herbae huius
nomen sonuit *atriplex* ⁹⁾, quasi a *tri-
plici littera alpha* dictum esset. — Ean-
dem conformationem habet vox *ψευδα-
μάμαξυος* ¹⁰⁾; cf. etiam *Pseudartabae* no-
men ¹¹⁾.

631. ἔβλεψε νᾶπυ] vid. ad Ran. 562.

— τὰ μέτωπ' ἀνίσπασεν] *frontem con-
traxerant* torvo minaque vultu circum-
spicientes ¹²⁾.

633. φανακισμοῖσιν] vocem etiam ora-
tores adhibuerunt ¹³⁾; praeterea vid. ad
Ran. 909.

634 sqq. Impudentiae — qua sola
Paphlagonem vincendum esse sensit,
si posset vini, — numina quaelibet

isiciarius invocavit priusquam in ulti-
mum rerum discrimen se induit. Φίνα-
κες ipsi fraudulentiae daemones nunc
dicuntur ¹⁴⁾, Κόβαλοι ad Dionysi comi-
tatum fortasse sunt referendi ¹⁵⁾. Aliunde
ignoti sunt Σκίταλοι et Βερίσχοι, quae
nomina ex Sabazii vel Cabirorum cultu
similibusve mysteriis desumpta esse su-
spicietur quispiam ¹⁶⁾, neque mero for-
tasse casui tribuenda est similitudo, quae
inter nomen parum graecum *Beresche-
thum* et primum veteris Testamenti ver-
bum ¹⁷⁾ intercedit. Singularis denique
Μόθων in hoc contextu admirationem
movet; quamquam ipsum nomen ab hoc
comitatu haudquaquam esse alienum
docet Pluti locus: ὡς μόθων εἰ καὶ φύσει
κόβαλος, | ὅστις φανακίζεις κτλ. ¹⁸⁾. Apud
Lacedaemonios μόθωνες ¹⁹⁾ dicebantur
Helotae, qui coniunctim cum Spartia-
tarum filiis legitimis educati et libertate
donati fuerant ²⁰⁾. — Ut nostro loco,
sic in carmine Homericο Καμίτῳ con-
iunctim commemorantur daemones ali-
quot ²¹⁾, et apud Platonem comicum
impudicitiae praesides celebrantur Ὀρθά-
νης Κονισαλος Δόρδων Κύρδασος Κίλης ²²⁾,
quae aut omnia aut maximam partem
ficta esse numina apparet. Etiam dae-
monum Dionysiacorum nomina Ophe-
lander Eunus cet. huc faciunt.

¹⁾ III 86. — ²⁾ Eur. Alc. 777. — ³⁾ *Kool verkoopen*. — ⁴⁾ *Melde*. — ⁵⁾ Vs. 19. —
⁶⁾ Vesp. 239. — ⁷⁾ Diphil. fr. 14 etc. — ⁸⁾ Fr. 75. — ⁹⁾ Plin. H. Nat. XX 83. —
¹⁰⁾ Vesp. 326. — ¹¹⁾ Ach. 91 sqq. — ¹²⁾ Cf. vs. 646 et de hac cognatioquo
locutionibus vid. ad Vesp. 655. — ¹³⁾ Dinarch. I § 111 II § 4 Demosth. XIX § 26
XXIV § 194. — ¹⁴⁾ Vid. ad Ran. 909. — ¹⁵⁾ Vid. ad Ran. 104, Harpocrat. s. v.,
Preller Myth. I⁴ p. 726,5. — ¹⁶⁾ Phallicos daemones intellegit Zacher. — ¹⁷⁾ *Be-
reschit, inisio*. — ¹⁸⁾ Vs. 279 sq.; vid. etiam infra vs. 697. — ¹⁹⁾ De vocis termino
vid. ad vs. 361. — ²⁰⁾ Vid. Phylarchus apud Athen. 271e, Harpocrat. s. v., Plut.
Cleom. 8, Aelian. Var. Hist. XII 43. — ²¹⁾ Σμάραγος Ἄσβετος Σαβάκτης Ἰμύδαμος. —
²²⁾ Fr. 174.

- 635 „Βερέσχεθοι τε καὶ Κόβαλοι καὶ Μόθων,
 „ἀγορά τ', ἐν ἧ παις ὢν ἐπαιδευθῆν ἐγώ,
 „νῦν μοι θράσος καὶ γλῶτταν εὐπορον δότε
 „φωνήν τ' ἀναιδῆ.“ — ταῦτα φροντίζοντι μοι
 ἐκ δεξιᾶς ἐπέπαρδε καταπύγων ἀνήρ.
- 640 καὶ ἐγὼ προσέκυσσα κῆρα τῷ πρωκτῷ θεωνῶν
 τὴν κικλίδ' ἐξήραξα, καὶ ἀναχανὼν μέγα
 ἀνέκραγον· ᾧ βουλῆ, λόγους ἀγαθοὺς φέρων
 „εὐαγγελισασθαι πρῶτος ὑμῖν βούλομαι
 „ἐξ σοῦ γὰρ ἡμῖν ὁ πόλεμος κατεργάγη,

635. τε καὶ Κόβαλοι] *Κόδαμοι τε* Dobree (cf. vs. 221); vocem *Κόδαμοι* legerunt scholiasta et Suidas (s. v. *κόδαμος*). || *Μόθων* Kuster e schol.] *Μόθωνες* codd. (metro invito); et expectatur sane pluralis.

637. *εὐπορον*] *εὐπορον* Burges coll. Eur. Bacch. 268, *εὐτροπον* Blaydes coll. Ran. 892.

639. *ἐπίπαρδε* Halbertsma] *ἀπίπαρδε* codd. (ut Vesp. 394 Ran. 10 Plut. 699).

641. *ἐξήραξα B*] *ἐξάραξα* codd. cett. || *ἀναχανὼν*] *ἐγχανὼν* Lenting.

643. *πρῶτος V²*] *πρῶτον* cett. (ut Soph. Ai. 719 Eur. El. 280).

636. Vid. vs. 181 et ad Nub. 991.

639. Daemones, quos invocavit isiciarius, alumno suo auxilium praesentissimum certo omine promittunt, ἐπι δεξι' ἰναίσιαμα σήματα φαίνοντες: impuri nimium hominis κορδῆ numen adesse testatur. Bizarre autem -ίπαρδε nunc pro -ίπαρδε dictum esse ¹⁾ recte observavit Bergler, qui contulit versus satis sane scurriles, ubi Mercurius a fratre correptus οἰωνὸν προίηκεν... | τλήμονα γαστρός ἔριθον, ἀτάσθαλον ἀγγελιώτην, | ἰσοσυμῆως δὲ μετ' αὐτὸν ἐπίπαρδε ²⁾. — Cf. iocus de vocum κορδῆς et βροντῆς similitudine Nub. 394 et vulgaris sermonis locutio rei alicui προσπίρδισθαι = *penitus eam contemnere* ³⁾.

640 sq. Gratus isiciarius numina sua adorat, τὸν ὄρνιν τοῦ θεοῦ δεχόμενος ⁴⁾, nec mora per cancellos vi effractus in curiam irrupit. Vide autem Cobalorum

et Phenacum alumnum impudentia ipsum Cleonem vincentem! Privatis enim hominibus a'itus in senatum minime patebat, sed ἀπὸ τῆς ἀσθενοῦς ταυτησὶ κικλίδος τῶν ἀπορρήτων κυρία ἦν ἡ βουλὴ οἱ πεντακόσιοι ⁵⁾. — De verbo προσκίσει vid. ad vs. 156, de participio θεωνῶν ad Vesp. 1384, de voce κικλῆς ad Vesp. 124, de participio ἐξαράξας ad Nub. 1359.

642. Isiciarius in senatu κατέκραγε τὸν Παφλαγόνα, τριπλάσιον αὐτοῦ κειραγῶς, ut minitatus ei fuerat ⁶⁾.

643. Cf. nuncii verba Soph. Trach. 180: *δίσπεινα Ἀργαῖρα, πρῶτος ἀγγέλων* | *ὄκνου σε λύσω* et vs. 190: *ἀπῆξ' ὄπως τοι πρῶτος ἀγγείλας τάδε* | *πρὸς σοῦ τι κορδάναιμι*, et Aeschin. II § 171: *ἀπαγγείλας τοίνυν πρῶτος τὴν τῆς πόλεως νίκην ὄμνιν...* *πρῶτην ταύτην ὄμνιν ἀπαιτῶ χάριν κτλ.*

644. *ὁ πόλεμος κατεργάγη*] cf. Ach. 528 *ἀρχὴ τοῦ πολέμου κατεργάγη*. Proprie

¹⁾ Vid. Av. 720 Hom. ρ 541—545 Xen. Anab. III 2 § 9 Plut. Them. 18 Catull. XLV 9 etc. — ²⁾ H. Merc. 295 sq. — ³⁾ Sosipatr. fr. 1¹². — ⁴⁾ Plut. 63. — ⁵⁾ [Demosth.] XXV § 23. — ⁶⁾ Vs. 287.

645

„οὐ πάποϊ ἀφύας εἶδον ἀξιωτέρας.“ —
 οἱ δ' εὐθέως τὰ πρόσωπα διεγαλήνισαν
 εἰτ' ἔστεφάνουν μ' εὐαγγέλια. καὶ ἐγὼ ἔφρασα
 αὐτοῖς, ἀπόρρητον ποιησάμενος, ταχύ,
 ἵνα τὰς ἀφύας ἀνοίνοτο πολλὰς τοῦ ὄβολοῦ,...

646. οἱ... διεγαλήνισαν B] τῶν...-σεν V et fere omnes; ἢ...-σεν Fritzsche sine causa.

648. ποιησάμενος] -νοῖς Bentley (-νοῦ; Reiske) non recte.

χειμῶν¹⁾ tonitru torrens dicuntur καταρραγῆναι, ἀναρραγῆναι²⁾, λαγῆναι³⁾. Inso-
 lite dictum est Thucyd. I 86 ὁ πόλεμος οὐκ ἔξυνορράγειν, ubi haud scio an
 vitium lateat, expectatur certe καταρραγῆναι aut ξυνουστήκειν, ξυνουκρότητο, ξυν-
 ἦρακτο vel ξυνέρρακτο⁴⁾).

645. Ἀφύας⁵⁾ nunquam vidī viliōres. Adiectivum ἀξίος idem quod εὐτελής hic et alibi⁶⁾ significat. Contrarium est τίμιος, e. g.: οὐ πάποϊ ἰχθῦς οἶδα τιμιωτέρους | ἰδῶν⁷⁾, vel in notis verbis Antiphanis: ἀλίγον ἔστι τὸ καλὸν πανταχοῦ | καὶ τίμιος⁸⁾, vel apud Lysiam: ἰπειδὴ τίμιος ἦν ὁ σι-
 τους, ... συμφίρειν ὑμῖν... ὧς ἀξιωτάτων τοῦ-
 τους πρῆσθαι, δεῖν γὰρ αὐτοῦς... πωλεῖν τιμιώτερον⁹⁾. Magnum autem pretium qui pro merce sua poscit institor τιμο-
 πώλης vocatur¹⁰⁾. Ad rem quod attinet, utile erit meminisse etiamnunc cognato-
 rum pisciculorum¹¹⁾ in patria nostra pretium mirum quantum fluctuare pro
 capturae abundantia aut raritate, ideoque quam maxime aleatoriam esse horum
 pisciculorum muria conditorum mercaturam¹²⁾. Dicebantur etiam τριχίδες¹³⁾

vel ἰπανδρακίδες¹⁴⁾, fortasse etiam μεμ-
 βράδες¹⁵⁾ cognatum fuit piscium genus, certe μεμβραφῶναι ex utraque voce com-
 mixtum nomen habet Aristonymus¹⁶⁾.

646. Tunc subito frontem illi exprisue-
 runt; cf. vs. 631 et vid. ad Vesp. 655.

647. ἔστεφάνουν μ' εὐαγγέλια] iudebant
 coronam publice mihi decerni ὧς εὐαγγε-
 λισαμίην¹⁷⁾. Cf. Plut. 764 sqq.: ἐγὼ δ'
 ἀναδῆσαι βούλομαι | εὐαγγέλια σε κριβατι-
 τῶν δρμαθῆ | τοιαῦτ' ἀπαγγέλλαντα, et infra
 vs. 656: εὐαγγέλια θύειν.

648. ἀπόρρητον ποιησάμενος] ea condi-
 cione ut ne evulgaretur id quod dicturus
 essem¹⁸⁾. Quod Andocides dicit εὐαγγε-
 λλαι ἀπόρρητα εἰς τὴν βουλὴν¹⁹⁾ et εὐαγγε-
 λλαι τῇ βουλῇ ἐν ἀπορρήτῳ²⁰⁾. Sic locu-
 tum isiciarium arcanum aliquod, quo
 de summa rerum ipsaque patriae salute
 ageretur, senatoribus credidisse suspi-
 cetur quispiam; vide autem quam lente
 nunc procedat narrantis sermo, quo ma-
 ior maiorque fiat in auditorum animis
 expectatio. Secretum aliquod permagni
 momenti ad senatum retulisse se ait,
 dein gravissimum illud consilium choro

¹⁾ Herodot. I 87. — ²⁾ Vs. 627. — ³⁾ Nub. 357, 583. Cf. nostra verba uit-,
 losbarsten, usibreken. — ⁴⁾ Cf. Thucyd. VIII 96 Xen. Hell. VII 5 § 16. — ⁵⁾ Sar-
 dines. — ⁶⁾ Vs. 672, 895 Vesp. 491 Pherecrat. fr. 61 Eubul. 10 Xen. Vectig. IV
 § 6 etc. — ⁷⁾ Diphil. fr. 33. — ⁸⁾ Antiphon. fr. 58. — ⁹⁾ Lys. XXII § 8. Item
 apud nostrum Vesp. 253. — ¹⁰⁾ Phrynich. fr. 52. — ¹¹⁾ Anchovis. — ¹²⁾ Praeterea
 de apuis vid. vs. 649, 666, 672 Vesp. 496 Ach. 640, 901 sq. Av. 76 sq. fr. 506
 sq. — ¹³⁾ Vs. 662 Ach. 551 Eccl. 51 fr. 416 Eupol. fr. 154 Alex. 18, 155 Sotad.
¹⁴⁾ etc. — ¹⁵⁾ Friture, Ach. 670 Vesp. 1127. — ¹⁶⁾ Vesp. 493 sq. (ubi vid.) fr. 137
 Eupol. fr. 28 Phrynich. 50 Platon. 123 Aristonym. 3 etc. — ¹⁷⁾ Aristonym. fr. 2. —
¹⁸⁾ Vs. 648. — ¹⁹⁾ Item Xen. Anab. VII 6 § 48 Lys. XII § 69 Herodot. IX 45
 et 94. Nos: onder het zegel van het diepste geheim. — ²⁰⁾ § 21.

- 650 τῶν δημιουργῶν ξυλλαβεῖν τὰ τρυβλία.
οἷ δ' ἀνεκρότησαν καὶ πρὸς ἔμ' ἐκεκήνησαν.
ὃ δ' ἐπινοήσας, ὁ Παφλαγῶν, εἰδὼς ἄρα
οἷς ἦδεθ' ἡ βουλή μάλιστα φήμασιν,
γνώμην ἔλεξεν „ἄνδρες, ἦδη μοι δοκεῖ,
655 „ἐπὶ συμφοραῖς ἀγαθαῖσιν εἰσηγγελημέναις
„εὐαγγέλια θύειν ἑκατὸν βοῦς τῇ θεῷ.“ —
ἐπένευσεν εἰς ἐκεῖνον ἡ βουλή πάλιν.
καὶ ἔργωγ', ὅτε δὴ ἔργων τοῖς βολίτοις ἠττημένος,

650. Ante vs. 649 collocabat vWilamowitz (cf. Ran. 1190 sqq.), sed traditum versuum ordinem optime defendit Vahlen coll. Ach. 1051 sqq.

652. ἐπινοήσας Meineke] ὑπονοήσας codd. || ἄρα] τᾶμα R, 3' ἄμα vel τ' ἄρα Dindorf.

654. ἦδη μοι] καμοὶ R, ἡ κάμοι Bothe.

655. εἰσηγγελημέναις] ἡγγ. R, unde Cobet -σι ταῖς ἡγγαλιμέναις, fortasse recte, sed vid. commentarius.

narraturus praemittit adverbium ταχύ¹⁾, tum vero inserit aliquot verba, quibus consilii a se prolati finem indicet optatissimum, tandem denique quid fuerit illud aperit.

650. Omnes quotquot in salsamentariorum officinis inveniri possent ollas per magistratum ministros anquiri et comprehendendi iussit homo noster. Sic enim fore ut apuae recentes, quae Phalerum cymbis essent advectae²⁾, non possent oleo condiri in ollis, quae nullae iam adessent³⁾; piscatores igitur pisciculos citissime ad aëra putrescentes vili pretio venundaturos et gratis fere concessuros esse, si quis domum eos absportare vellet. — Perridicule autem de ollis usurpatum est verbum ξυλλαβεῖν comprehendere⁴⁾, quod de maleficiis qui

in vincula coniciuntur dici solet. Cavendum ne δημιουργούς nunc cum scholiasta intellegamus *figulos*.

651. οἱ δ' ἀνεκρότησαν] manus ὑφ' ἡδονῆς⁵⁾ *comploserunt*⁶⁾.

— πρὸς ἔμ' ἐκεκήνησαν] *aperto ore* — quod stolidi admirantis avideque expectantis est — *me intuebantur*⁷⁾.

655. *Ob felicissimum eventum nunciatum*. Locutio ἐπὶ συμφοραῖς⁸⁾, ut cetera quae botularius refert, e vita publica est desumpta, item εἰσηγγέλλειν, quod de *relationibus ad senatum* proprie dicitur⁹⁾. Eadem verborum structura est Thesm. 597: τὸ πρᾶγμα... δεινὸν εἰσηγγέλλεται¹⁰⁾.

656. εὐαγγέλια θύειν] haec quoque est certa formula loquendi¹¹⁾.

658. τοῖς βολίτοις] *ridicule pro τοῖς βοῦσιν*¹²⁾.

¹⁾ Eundem in enunciato locum adverbium ταχύ obtinere vs. 109, observavit Vahlen. — ²⁾ Cf. Ach. 901. — ³⁾ Cf. Av. 76 sq. — ⁴⁾ In annot. ad Ran. 1236 perperam verti *coëmere*. — ⁵⁾ Ut dicitur Plat. 739. — ⁶⁾ Item Vesp. 1314. — ⁷⁾ Item vs. 804 et 1118 Nub. 996; vid. etiam Ach. 10, 133 Eq. 261, 755, 824, 1032, 1119 Ran. 990 et ad Ach. 604 Eq. 78, 1263 Vesp. 695. — ⁸⁾ Vid. ad vs. 406 et Nub. 1205. — ⁹⁾ Nos: *het bericht is ingekomen*. — ¹⁰⁾ Praeterea vid. Thucyd. VIII 79 § 1, 92 § 6 etc. — ¹¹⁾ Cf. Xen. Hellen. I 6 § 37 IV 3 § 14 Isocr. VII § 10 Aeschin. III 160 Menand. in *Περικειρομένη* (fr. in Oxyrh. Papers II lin. 18) etc., et vid. vs. 648, 647. — ¹²⁾ Vid. Ach. 1026 et ad Ran. 295.

- 660 διακοσίαισι βουσίν ὑπερηρόντισα·
 τῆ δ' Ἀγροτέρᾳ κατὰ χιλίων παρήνεσα
 εὐχὴν ποιήσασθαι χιμάρων εἰς ἀθριον,
 αἱ τριχίδες εἰ γενοίαθ' ἑκατὸν τοῦ ἔβολοῦ.
 ἑκαραδόκησεν εἰς ἔμ' ἢ βουλή πάλλιν.
 ὃ δὲ ταῦτ' ἀκούσας ἐκπλαγεὶς ἐφληνάφα·
 665 κἄθ' εἰλκον αὐτὸν οἱ πρυτάνεις χοῖ τοξόται.

659. διακοσίαισι] -ησι (vel -αισι) codd.

661. εἰς ἀθριον,] virgulam hic deletam ante εἰς scribebat Brunck.

662. αἱ B] δ' αἱ V et fere omnes.

664. ταῦτ' ἀκούσας] τοῦτο νοήσας vHerwerden.

659. ὑπερηρόντισα *εὐραγαν* ¹⁾.

660. τῆ... Ἀγροτέρᾳ] Dianae Agresti ²⁾ capellam sacrificare solebant Lacedaemonii pugnam initari ³⁾. Item Callimachus Atheniensium polemarchus ante pugnam Marathoniam sacra ei ferens ἠδῆστο ὀπίσθους ἔν κατακάνοιεν τῶν πολεμίων, τοσαύτας χιμοίρας καταδύσειν τῆ θεῆ ἐπεὶ δ' οὐκ εἶχον ἱκανὰς εὐρεῖν, — nimirum novem myriades caesae ferebantur, — ἰδοῦεν Ἀθηναίους κατ' ἐνιαυτὸν πεντακοσίους θύειν, καὶ ἔτι καὶ τὸν — Xenophon ait — ἀποθύουσι ⁴⁾. Neque postea abolitum esse illud sacrificium, quod polemarchus Agras ad deae templum prope Plissum quotannis sollemni pompa deferebat sexto die mensis Boedromionis, testantur Plutarchus ⁵⁾ et Aelianus ⁶⁾.

660 sq. κατὰ χιλίων... χιμάρων] utpote pro numinis beneficio — quod multo etiam maius foret quam Marathonica illa victoria. Praepositio κατὰ in *iurandi* et *vorandi* formulis significat *per*: καθ' ἰερῶν τελειῶν ⁷⁾, κατ' ἐξωλείας ⁸⁾, καθ' ἑκατόμβης ⁹⁾, etc.; recte igitur Diogenia-

nus verba κατὰ βούς εὐχισθαι ¹⁰⁾ interpretatur *μίγα εὐχισθαι* ¹¹⁾.

662. τριχίδες] vid ad vs. 645.

663. ἑκαραδόκησεν] verbum *καρᾶδοκείν* apud nostrum aliam non obvium significat intento vultu *porrecto*que adeo *capite* verba vel insum aliquod reive eventum *opperiri*: τῆ κρατὶ (τῆ κεφαλῇ) δίχισθαι vel potius *προσοκάν*. Cf. epica *δοκεύειν* et *δοδοκήμενος* ¹²⁾. Verbum redit apud Herodotum ¹³⁾, Xenophontem ¹⁴⁾, Diphillum ¹⁵⁾, Plutarchum ¹⁶⁾. Etiam in locutione *κάτω κάρα* ¹⁷⁾ servata est prisca vox *κάρᾶ caput*; praeterea apud Pollucem ¹⁸⁾ recte conferuntur *καρηβάρια*, -ία ¹⁹⁾, -ικός ²⁰⁾.

664. ἐφληνάφα] vid. ad Nub. 1475.

665. *Tunc coeperunt de suggestu cum detrudere*. In concionibus publicis haud ita raro accidebat ut is, qui imperite aut importune verba faceret, prytanum insum a sagittariis corripere. Vid. Eccl. 258: ἦν σ' οἱ τοξόται ἔκωσιον, et ibid. vs. 148; et in ipsa scena id fieri videmus Ach. 54 ²¹⁾. Glaucnem autem iuve-

¹⁾ Vid. ad vs. 56 et ad Nub. 944. — ²⁾ Lys. 1262. — ³⁾ Xen. Hellen. IV 2 § 20 Rep. Laced. XIII § 8. — ⁴⁾ Anab. III 2 § 12; cf. [Arist.] Rep. Ath. 58 § 1. — ⁵⁾ Mor. 849f, 862a. — ⁶⁾ Var. Hist. II 25. — ⁷⁾ Thucyd. V 47 § 8 Demosth. LIX § 60 Andocid. I § 97 sq. [Arist.] Rep. Ath. I § 1, 29 § 5, item καθ' ἰερῶν Ban. 101. — ⁸⁾ Demosth. XXI § 119. — ⁹⁾ Plut. Mor. 294b. — ¹⁰⁾ Poll. I 27. — ¹¹⁾ Diogenian. V 90 et VI 55. Cf. Valcken. ad Schol. Eur. Phoen. 1407. — ¹²⁾ Enchirid. diot. ep. p. 441. — ¹³⁾ Herodot. VII 163, 168 VIII 67. — ¹⁴⁾ Memor. III 5 § 6. — ¹⁵⁾ Diphil. fr. 35. — ¹⁶⁾ Anton. 56. — ¹⁷⁾ Ach. 945 Pac. 153. — ¹⁸⁾ Poll. II 41. — ¹⁹⁾ Aristoph. fr. 792. — ²⁰⁾ Teleclid. fr. 47. — ²¹⁾ Ubi vid.; praeterea cf. Lys. 438 Thesm. 931 sqq.

οἱ δ' ἔθορόβουν περι τῶν ἀφῶν ἐστηκότες·
 ὃ δ' ἤνταβόλει γ' αὐτοὺς ὀλλγον μείναι χρόνον,
 „ἔν' ἄτθ' ὁ κήρυξ οὐκ Λαικεδαίμονος λέγει
 „πύθθησθ' ἀφίῃται γὰρ περι σπονδῶν πάλιν.“ —
 670 οἱ δ' ἐξ ἐνὸς στόματος ἅπαντες ἀνέκραγον·
 „νυνὶ περι σπονδῶν; ἐπειδὴ γ', ὦ μέλε,

666. ἀφῶν] ἀφῶν codd.

667. ἤνταβόλει] ἤνταβόλει codd.; cf. Ach. 147. || γ'] (σ)τ'(ι) Lenting (coll. Lys. 766, vid. etiam infra vs. 1878).

668. λέγει] λέγη B vitio manifesto.

669. πάλιν Porson] λέγων (vel λόγων) codd.; sed Porson intellexit huc trahendum esse quod in fine versus 668 additum habent V alii πάλιν, adscriptum autem esse λέγων ad explicanda verba poetae περι σπονδῶν vel sic tamen integra, nunquam enim in hac locutione dicendī participium additur; vid. commentarius.

nem cum frustra omnes amici conarentur παῖσαι ἰλκόμενόν τε ἀπὸ τοῦ βήματος καὶ καταγέλαστον ὄντα, Socrates ad saniora perduxit consilia ¹⁾. Nimirum, ut Socrates ait apud Platonem, cives ubi in concionem convenerunt, ἴάν τις ἐπιχειρῆ αὐτοῖς συμβουλεύειν ὃν ἱκεῖνοι μὴ οἴονται δημιουργόν ²⁾ εἶναι, κῆν πάνυ καλὸς ἦ καὶ πλούσιος καὶ τῶν γενναίων, οὐδέν τι μᾶλλον ἀποδέχονται, ἀλλὰ καταγελάσει καὶ θορυβοῦσιν, ἕως ἂν ἢ αὐτὸς ἀποστῆ ὁ ἐπιχειρῶν λέγειν καταθορυβηθεὶς ἢ οἱ τοξόται αὐτὸν ἀφελκύσωσιν ἢ ἐξάρωνται καλουόντων τῶν πρυτάνων ³⁾. In senatu vero multo rariores fuisse eiusmodi turbas confidere licet; nunc autem isiciarius potius, qui illuc quo non licebat irruerat, vi foras fuerat exturbandus, sed usque adeo vicit impudentia, ut tutus abierit a nemine laesus, Paphlago vero contumeliose in ordinem sit coactus.

666. Illi autem stantes de apuis clamabant. Nemo iam in sede sua manebat, sed consurrexerant omnes laetosque

clamores ⁴⁾ edebant propter nuncium de vili pisciculorum pretio nuper auditum.

668 sq. Indirecta oratione qui coeperat uti isiciarius, ipsa iam affert verba Paphlagonis. Eadem autem est enunciati conformatio Ach. 656—664, infra vs. 993 sq., Eccl. 821 sq.: ἀνέκραγ' ὁ κήρυξ μὴ δέχεσθαι μηδὲνα | χαλκὸν τὸ λοιπὸν ἢ ἀργύρεον γὰρ χρῶμεθα ⁵⁾.

669. ἀφίῃται... περι σπονδῶν] in huiusmodi locutionibus verbum loquendi, consulendi, disputandi non additur. E. g.: περι σωτηρίας πρόκειται ⁶⁾, περι εἰρήνης πρυτανεύειν ⁷⁾, ἔλκεσθαι περι πραγματιῶν ⁸⁾, περι τινοσ ἐγγυγιόσθαι ⁹⁾.

670 sq. Simillimi sunt Ach. 182 sq.: ἱκεῖτ' ἀνέκραγον πάντες· ὦ μαρῶτατα, | σπονδὰς φέρις, τῶν ἀμείλων τετημημένων; Cf. praeterea Herod. Mimiamb. III 47 sq.: ἔν γὰρ στόμ' ἐσσι τῆς συνοικίης πάσης | ἢ τοῦ Μητροτίμης Ἰργα Κοστέλου ταῦτα. De re vid. ad vs. 327.

671. ἰκεῖθι γε] scilicet quoniam...! ¹⁰⁾.

¹⁾ Xen. Mem. III 6 § 1. — ²⁾ I. e. rei peritum, cen man van het vak. — ³⁾ Protag. 819 c. — ⁴⁾ θορυβὸν vs. 547. De verbo θορυβεῖν vid. ad Ban. 768. — ⁵⁾ Item apud Homerum Ἀ 308 ὦ 855 α 40 h. Merc. 526. — ⁶⁾ Eccl. 401. — ⁷⁾ Ach. 60. — ⁸⁾ Nub. 1004. — ⁹⁾ Av. 113. Praeterea vid. Ach. 170 Pac. 216 Av. 1582, 1577, 1588, 1595 Lys. 71, 984, 1009, 1101 Thuc. VIII 71 § 3 Xen. Anab. II 3 § 1. — ¹⁰⁾ Etiam Thesm. 145 coniunctae sunt hae particulae.

„ἤσθοντο τὰς ἀφύας παρ' ἡμῖν ἀέλιας.
 „οὐ δεόμεθα σπονδῶν ὁ πόλεμος ἐρπίτω!“
 ἐκπεράγεσάν τε „τοὺς περυσίανεις ἀφιέναι!“
 675 εἰθ' ὑπερεπήδων τοὺς δρυφάντους πανταχῆ.
 ἐγὼ δὲ τὰ νορίαν' ἐπριάμην ὑποδραμῶν
 ἄπαντα τὰ τε γήτει' ὄσ' ἦν ἐν τῇ ἀγορᾷ
 ἔπειτα ταῖς ἀφύαις ἐδίδουν ἡδύσματα
 ἀποροῦσιν αὐτοῖς προῖνα καὶ ἐχαριζόμεν.
 680 οἱ δ' ὑπερεπήνον ὑπερεπέπαζόν τέ με

672. In fine versus punctum pro interrogandi signo scripsit Meineke.

673. ἐρπίτω] male olim quidam ἐρπέτω (i. e. in malam rem abeat, vid. ad vs. 4).

674. ἀφιέναι Brunck] ἀπιέναι codd.

675. εἰθ' οἱ δ' codd. quidam. || πανταχῆ R] -χοῦ cett.

676. ὑποδραμῶν] ὑπεκδραμῶν R (cf. vs. 742), quod servans Fritzsche scribebat δ' ἐπριάμην τὰ νορίαν', vulgatam sine iusta causa cum Reisigio addubitans. Quae si suspecta esset, παραδραμῶν (vid. commentarius ad vs. 56) posset proponi.

672. ἀέλιας] vid. ad vs. 645.

673. ὁ πόλεμος ἐρπίτω [] *pergitto bellum* ¹⁾
 In hac locutione ²⁾ verbum ἔρπειν priscaam
incedendi significationem ³⁾ servavit ⁴⁾.

674. *Inserunt prytanes dimittere sena-*
tum. Cf. Ran. 192 sq.: ἐπιὸν φῶσιν οἱ
 θεόμενοι „εἶναι“. Prytanes ἀφιέσι τὴν βου-
 λήν et λύουσι τὴν ἐκκλησίαν ⁵⁾, cf. etiam
 locutio ἀφιέναι τὰ δικαστήρια ⁶⁾. Senatores
 ad apuas suas festinantes poposcerunt
 illud: „nihil vos moramur“ ⁷⁾.

675. εἶτα] nempe ut primum praeco dixit
 formulam illam, quae impatienter ex-
 pectabatur: οἱ περυσίανεις ἀφιέσι τὴν βουλήν.

— ὑπερεπήδων τοὺς δρυφάντους;] sena-
 tores de dignitate sua prorsus securi
 transiliebant cancellos, morae tam im-
 patientes ut singuli per forem ⁸⁾ egredi
 nollent. Vide eosdem homines in Achar-

nensium fabula ἀωρίαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν
 ἤκοντας καὶ ἀλλήλοις ἀσιζομένους περὶ πρῶ-
 τον ξύλον ⁹⁾. De voce autem δρυφάντους
 vid. ad Vesp. 386.

676 sq. *Ego autem citato cursu in fo-*
rum me proripui et quicquid illic erat
coriandri coemi, qua re prohibui quo-
minus senatores tardius illuc adventan-
tes ἡδυσμάτων quidquam apuis suis in-
venirent ¹⁰⁾. Verbum ὑποπίχην proprie
 significat *cursu callide instituto alium ho-*
minem frustrare. Sic Menelaum Antilo-
 chus ὑποπίχην in Iliadis libro Ψ ¹¹⁾.

680. *Effusis laudibus me efferebant.* Ad
 analogiam verborum ὑπερπαίνειν ¹²⁾, ὑπερ-
 θανμάζειν, ὑπερμαίνεσθαι ¹³⁾ conformatur
 nunc compositum ὑπερπυπάζειν, cuius
 simplex ¹⁴⁾ proprie valet „πυπάζει“ λέ-
 γειν ¹⁵⁾, est autem πυπάζει interiectio

¹⁾ *De oorlog moet maar zijn loop hebben!* — ²⁾ Etiam feminae Lys. 129 sq. ea utuntur. — ³⁾ = *παύειν*, cf. Hom. σ 131 Soph. Oed. R. 83 Eur. Cycl. 428, 445 etc. — ⁴⁾ Vid. etiam Vesp. 552 et de similibus obsoletae dictionis vestigiis ad Vesp. 186. — ⁵⁾ Ach. 173 Eocl. 377. — ⁶⁾ Vesp. 595. — ⁷⁾ „*Sluiten*“. — ⁸⁾ τὴν πυγῶνα vs. 641. — ⁹⁾ Vs. 40—42 (28 sqq.). — ¹⁰⁾ Cf. Vesp. 496. — ¹¹⁾ Vid. infra vs. 1161, ubi suam vim obtinet verbum ὑποπίχην, et ad vs. 47. Translatum autem, ut nostro loco, est ὑποδραμῶν (τίνα) vs. 742 Xen. Cyrop. I 2 § 12 Aeschin. III § 162 Plat. Rep. 426 c Leg. 923 b. — ¹²⁾ Eocl. 186. — ¹³⁾ Ran. 776. — ¹⁴⁾ Oratin. fr. 52. — ¹⁵⁾ Vid. scholia et Bekk. Anecd. p. 69.

ἅπαντες οὕτως, ὥστε τὴν βουλὴν ὄλην
ὀβολοῦ κοριάννοις ἀναλαβῶν ἐλήλυθα.

ΧΟΡΟΣ.

Antistrophe (vs. 683—690).

πάντα δὴ πέπραγας οἶα
χρῆ τὸν εὐτυχοῦντα.

685 ἦδρε δ' ὁ πανούργος ἕτερον, πολὺ πανουργίας
μείζοσι κεκασμένον,
καὶ δόλοισι ποικίλοισι,
ἔήμασιν θ' αἰμύλοισι.
ἀλλ' ὅπως ἀγωνιῇ φρόν-
τιζε τάπλοισι ἄριστα.
689 ξυμμάχους δ' ἡμᾶς ἔχων εὖ-
νους ἐπίστασαι πάλοι.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

καὶ μὴν ὁ Παφλαγῶν οὕτωσι προσέρχεται,

683. πάντα δὴ] πάντα V¹, ἅπαντά τοι R.

684. ἦδρε] εἶδρε codd.

686. αἰμύλοισι] -λοῖς V R et fere omnes.

689. ἔχω] om. R.

impensam admirationem significans ¹⁾.
Cui verbo intransitivo obiectum nunc
additur, idem enim valet quod ὑπερθαυ-
μάζειν. Sic ἐγχεοδίναι τινὰ dicitur is qui
aliquem ὑπερδίδοικεν ²⁾.

682. ἀναλαβῶν] i. e. προσποιησάμενος ³⁾
sive ἀνακτησάμενος ⁴⁾.

— ἐλήλυθα] i. e. ἤκω sive ἐνθάδε πάρ-
ειμι ἤδη ⁵⁾.

683. Idem dici potuit πάντ' ἀγαθὰ δὴ
πέπραγας ⁶⁾ vel πάντα καλὰ δὴ ἔχεις ⁷⁾,
nam οἶα χρῆ τὸν εὐτυχοῦντα (πράττειν) id
valet quod ἀγαθὰ vel καλὰ. Hanc ob
causam non ὅσα dicitur, quod post πάντα
expectaverit quispiam, sed οἶα.

684. Berglerus confert h. Merc. 319:
πολύμητις ἔὼν πολυμήχανον ἦδρε (Mercurius
Apollinem). Praeterea vid. supra
vs. 382.

685. κεκασμένον] priscae poesi hoc
participium proprium est ⁸⁾.

686. ποικίλοισι] vid. ad vs. 196.

687. αἰμύλοισι] hoc quoque adiectivum,
quod noster etiam Lys. 1267 in chori
canticum admisit, proprium est dictioni
poeticae ⁹⁾. Significat callidas blanditias,
quae ad hominum animos conciliandos
faciunt.

688. Cura autem ut etiam in posterum
felicissime certes.

¹⁾ Plat. Euthyd. 303a, fr. com. adesp. 1130; vid. etiam ad vs. 1. — ²⁾ Vid. ad
vs. 224. — ³⁾ Vs. 215. — ⁴⁾ Herodot. I 50 etc. — ⁵⁾ Vid. ad Ran. 1164. — ⁶⁾ Ut
Ran. 302, ubi vid. — ⁷⁾ Herodot. I 32. — ⁸⁾ Hom. A 339 δ 725, 815 Hes. Theog.
929 Pind. Ol. I 41. — ⁹⁾ α 56 etc.

ὠθῶν κολόκυμα καὶ ταράττων καὶ κυκῶν,
ὡς δὴ καταπιόμενός με.

(Ridens:)

μορμῶ, τοῦ θράσους!

SCENA DECIMA TERTIA.

(In scenam coronatus irruit Paphlago e senatu redux.)

Isiciarius, Paphlago, Chorus.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

εἰ μὴ σ' ἀπολέσαιμ', εἴ τι τῶν αὐτῶν ἐμοὶ
ψευδῶν ἐνείη, διαπέσοιμι πανταχῇ.

695

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἦσθην ἀπειλαῖς, ἐγέλασα ψολοκομπλαῖς,

694. αὐτῶν ἐμοὶ] εἰωθότων Blaydes (coll. Ban. 1); an *αὐτῶν ἐι?

692. ὠθῶν κολόκυμα] *centus* ¹⁾ vel *amnis* celeri cursu defluens ²⁾ dicitur κῶμα ὠθαῖν, *fluctus trudere*. Nunc autem Paphlago, qui navi citatis remis in hostes adactae assimilatur ³⁾, dicitur ὠθαῖν κολόκυμα, i. e. *inanem aestum propellere*, qua voce alibi non obvia significatur aquae monticulus, quem ciet prora celeriter undas secans. Prior vocis pars est adiectivum κόλος *mutilus, inanis* ⁴⁾, cognata autem est vox κολόουρος ⁵⁾. Quemadmodum fluctus superficiem tantum stringens et post navem extemplo collabens κόλος dicitur, sic κωφός vocatur portus intra quem silet mare placidum ⁶⁾; quod non fugit veteres interpretes.

— ταράττων καὶ κυκῶν] vid. ad vs. 251.

693. μορμῶ] vid. ad Ban. 925.

694 sq. εἰ... ἀπολέσαιμι, εἰ... ἐνείη, διαπέσοιμι] sic optativo puro alius optati-

vus a particula *εἰ* suspensus frequenter sociatur ⁷⁾. Non minus tamen recte in eiusmodi enunciatis dicitur ἦν cum sub-iunctivo aoristi aut *εἰ μὴ* cum futuro indicativi; vid. Ach. 325: ἐξολοίμην ἦν ἀκούσω, Hom. B 258 sqq.: εἴ κ' ἐτι σ' ἀφραίνοντα κηχέσομαι..., | μηκέτ' ἔπειτ' Ὀδύση κάρη ὅμοισιν ἔπειθ, | ... εἰ μὴ δγώ σε λαβῶν ἀπὸ μὲν φίλα ἴματα δύσω, | ... αὐτὸν δὲ κλαίοντα θοὰς ἐπὶ νῆας ἀφῆσω. Item cum tempore *praesenti*, Ban. 579: κάμισε' ἀπολοίμην, Ξανθίαν εἰ μὴ φίλῳ.

694. τῶν αὐτῶν] i. e. *eorum quibus uti soleo, τῶν εἰωθότων*.

695. διαπέσοιμι] *dilabar*, quod proprie dicitur de corpore putrescente ⁸⁾. Similia sunt *διαρραγεῖν* ⁹⁾ et *ἐπιτεριβεῖν* ¹⁰⁾.

696 sq. Cf. Eq. 1306 Pac. 335 et Eur. Suppl. 719 et de aoristi usu vid. ad Nub. 174.

696. ψολοκομπλαῖς] *minis inanibus*. Vox

¹⁾ Hom. γ 295 Theocrit. XVI 61. — ²⁾ Metagen. fr. 6³. — ³⁾ Vid. vs. 761 sq. — ⁴⁾ Hom. II 117 etc. — ⁵⁾ Vesp. 666 etc. — ⁶⁾ Cf. fr. adesp. 803. — ⁷⁾ Ach. 476 Pac. 1072 Lys. 235 fr. 105; item Hom. E 214 sq. π 102 sq. Theogn. 343 Soph. Ai. 1175 Eur. Or. 1087 etc., cf. etiam Γ 299 α 47 etc.; similis est Vesp. 1431; praeterea vid. infra vs. 1056. — ⁸⁾ Tot *ontbinding overgaan*. Vid. Ecol. 1036 et Plat. Phaedon. 80c. — ⁹⁾ Vid. ad vs. 340 sq. — ¹⁰⁾ Vid. ad Ban. 571.

ἀπειπυδάρισα μόθωνα, περιεκόκκασα.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

οὐ τοι, μὰ τὴν Δῆμητρός, ἐὰν μὴ σ' ἐκφάγω
ἐκ τῆσδε τῆς γῆς, οὐδέποτε βιώσομαι.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

700

ἦν μὴ ἐκφάγῃς; ἐγὼ δὲ γ', ἦν μὴ σ' ἐκπλώ,
κῆν ἐκροφήσας αὐτὸς ἐπιδιαρραγῶ.

697. περιεκόκκασα Photius] -κόκκασα B (i. e. -ασα aut -υσα), -κόκκασα cett.

698. Δῆμητρός ἴαν V alii] Δῆμητρός γ' εἰ B vitiose (vid. ad vs. 700 et ad vs. 1850), Beisig Δῆμητρός ἴε' εἰ. Scribi potuit sine vitio ἴε' ἦν (cf. Thesm. 225), sed littera Γ, quam solus praebet B, nata esse mihi videtur ex prava accusativi forma Δῆμητρεαν, quae etiam nunc extat in cod. M Δῆμητρεαν ἴαν invito metro praebenti.

700. ἦν (bis)] εἰ R vitio manifesto. || ἐκφάγῃς] -γῃς μ' Bergk. || γ'...μὴ σ' B] σ'...μὴ cett.

701. κῆν (κῆν) ἐκροφήσας Bothe] κἀπεκροφήσας codd., κῆε' ἐκροφήσας Seager, uterque probabiliter (II—N vel IT).

aliunde ignota ad imitationem τοῦ ψολόεντος κεραινοῦ¹⁾ est efficta.

697. ἀπειπυδάρισα μόθωνα] idem quod ἀπωρχησάμην verbum hoc valere intellegimus²⁾, nam μόθωνα³⁾ nunc dici saltationem φορτικὴν καὶ χορδακώδη libenter credimus Tryphoni⁴⁾ vel cum illo e nostri loci contextu effioimus.

— περιεκόκκασα] cf. Thesm. 1059, ubi echo dicitur verborum ἐπικοκκάστρια.

698. ἐκφάγω] furentis hoc est, minitari alicui se erudum eum devoraturum. Sic Iuppiter ad Iunonem: εἰ... ὤμων βερβροῖς Πρίαμον cum liberis totoque populo, tunc fortasse satiaretur tua ira⁵⁾, vel ad milites suos Xenophon: ἄνδρες, οὐτοὶ εἰσιν, οὐς ὄρετε, μόνου κεῖ ἡμῖν ἐμποδῶν... τοῦτους, ἦν πως δυνάμεθα, καὶ ὤμοις δεῖ καταφαγεῖν⁶⁾, de perioecis autem idem testatur, si forte Spartiatarum mentio

incipiatur in sermonibus, οὐδένα αὐτῶν δύνασθαι κρύπτειν τὸ μὴ οὐχ ἡδίως ἂν καὶ ὤμων ἰσθίειν αὐτῶν⁷⁾. Itaque nunc Paphlago dicere cum velit: male dispeream ni te ex hacce regione ἐκβάλω, notione τοῦ καταφαγεῖν eius animo sanguinis avido obversante in ἐκφάγω id mutat⁸⁾. Quadamtenus similis est verbi ἀπολάφωι usus Nub. 811.

699. οὐδέποτε βιώσομαι] i. e. οὐκ εἶμι βιωτὸν ἔσται μοι, viliam meam adiciam. Quilibet votis inservire solet optativus⁹⁾. Ceterum conferri possunt verba ridicula dominae ad ancillam precibus se enecantem: Κούδιλλα, μὴ με λυπαίτε, | ἢ φουῖξομ' ἐκ τῆς οἰκίης¹⁰⁾.

701. Etiam si dein dirumpar. Quod absurde sibi repugnantia nunc optat, id ne animadvertit quidem aut non curat isiciarius.

¹⁾ Hom. ψ 330 etc. — ²⁾ πυδαρίζων eo quo σικρεῖν vel λακτεῖν sensu adhibitum legitur etiam apud Paroemiographum s. v. ὄνος τὰ Μελιταῖα (p. 151 Gaisf.). — ³⁾ De qua voce vid. ad vs. 685. — ⁴⁾ Athen. 618c (Poll. IV 101 Phot. s. v.). — ⁵⁾ Hom. A 35, cf. X 347 Ω 212 sq. — ⁶⁾ Anab. IV 8 § 14. — ⁷⁾ Hellen. III 3 § 6. — ⁸⁾ Quod suo loco legitur compositum Vesp. 925. — ⁹⁾ E. g. infra vs. 833 μὴ ζῆην. Vid. ad Ran. 177. — ¹⁰⁾ Herod. Mimiamb. V 73 sq.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ἀπολῶ σε, νῆ τὴν προεδρίαν τὴν ἐν Πύλου.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἰδοῦ, „προεδρίαν“! ὄλον ὄψομαί σ' ἐγὼ
ἐκ τῆς προεδρίας ἔσχατον θεώμενον!

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

705 ἐν τῷ ξύλῳ δῆσω σε, νῆ τὸν οὐρανόν.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

(cum risu ad spectatores:)

ὡς δξύθυμος!

(Ad Paphlagonem:)

φέρε, τί σοι δῶ καταφαγεῖν;

(Ad spectatores:)

ἐπὶ τῷ μάλισθ' ἦδοιτ' ἄν; ἐπὶ βαλλαντίῳ;

706. δξύθυμος] δξύθυμοί Halbertema.

707. *μάλισθ' ἦδοιτ' φάγοις ἦδοιτ' codd. vitiose, nisi praecedat τί γάρ, quod quominus proponamus obstat versus exitus; φάγοις ἦσαις Meineke admodum contorte, φαγῶν ἦδοι' Enger (ἦδοιτ' Kock), φάγοις γήτει' Bergk, φάγοις μ' ἦδοιτ' OSchneider, ἔμ' ἴσως φάγοις ἦδοιτ' ἄν ἐπὶ β. Kähler. Equidem arbitror participium φαγῶν verbo ἦδοιτο superscriptum, ad sententiam scilicet explendam, erroris causam extitisse. Recte autem Kock videtur observasse ad chorum hunc versum dici, quapropter ἦδοιτο cum illo scripsi. Adverbium μάλιστα ita usurpatum habes Ach. 799: τί δ' ἴσθαι μάλιστα;

702. De proedria Cleoni decreta vid. ad vs. 327.

703. ἰδοῦ, „προεδρίαν“!] vid. ad Ran. 1205.

— ὄλον] vid. ad vs. 367.

704. ἐκ] de mutato rerum statu praepositio solito more ¹⁾ nunc usurpatur.

— ἔσχατον θεώμενον] commentarii instar sunt Alexidis versus: ἰταυθα περὶ τὴν λοχάτην δεῖ κερκίδα | ὄμας καθιζούσας θεωρεῖν ὡς ξίνας ²⁾. *Posthac in caupo supermo faeci plebeculae et peregrinis intermixtus sedebis*; — quo nunc detruduntur Archoptolemi ³⁾.

705. ἐν τῷ ξύλῳ] cf. vs. 367.

706. ὡς δξύθυμος!] sic Trygaeus in Pace: ὡς δρυμύς! ⁴⁾ — item secum loquens vel spectatores alloquens, et neacio quis de equo: ὡς ὄρθῶπιλξ! ⁵⁾.

— τί κτε.] hominem ore vasto se allatrantem irridens *quamnam offam* — isiciarius ait — *istius cerberi gulas iniciam?* *Quomodo obturem istam voraginem, ἵνα μὴ αὐτὸν ἐμὲ καταπίη?* Nempe ὠνήρ δέος ἄπαν, πεινῶντι δὲ μηδὲ ποτίνθης ⁶⁾. *Semper vehemens et iracundus est, at siti fameque ravidum* ⁷⁾ *ne adire quidem tutum.*

707. μάλιστα] cf. Ach. 799.

— βαλλαντίῳ] cf. vs. 1197 Av. 157 sq. etc.

¹⁾ Ut vs. 1321 Ran. 1011 etc. — ²⁾ Alex. fr. 41. — ³⁾ Vid. vs. 327. — ⁴⁾ Pac. 257. — ⁵⁾ Fr. 48. — ⁶⁾ Quae Gorgus Theocr. XV 148 verba contulit Casaubonus. — ⁷⁾ Senec. de ira II 19.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ἐξαρκάσομαι σου τοῖς ὄνυξι τάντερα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἀπονυγιῶ σου τάν Πρυτανεῖω σιτία.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

710 ἔλξω σε πρὸς τὸν δῆμον, ἵνα δῶς μοι δίκην.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

καὶ ἐγὼ δὲ σ' ἔλξω καὶ διαβαλῶ πλείονα.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ἀλλ', ὦ πόνηρε, σοὶ μὲν οὐδὲν πείθεται·
ἐγὼ δ' ἐκείνου καταγελῶ γ' ὅσον θέλω.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ὡς σφόδρα σὺ τὸν δῆμον σεαυτοῦ νενόμικας!

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

715 ἐπίσταμαι γὰρ αὐτὸν οἷς ψωμίζεται.
κἄθ' ὥσπερ αἱ τίτθαι γε σιτίξεις κακῶς·

709. τάν Πρυτανεῖω] τὰκ Πρυτανεῖου Zacher.

711. διαβαλῶ R Γ¹] διαβαλῶ γε V et cett., quod servans GHermann pro σ' ἔλξω scribebat σ' ἄρα, Sauppe σί γε. Bergk dedit σ' ἔλξω διαβαλῶ γε, vVelsen σ' ἔλξω διαβαλῶν γε.

713. θίλω] forma verbi suspecta (vid. ad Vesp. 493); Bachmann δσ' ἂν θίλω.

708. *Meisce unguibus e corpore tuo evellam viscera.* Cf. ianitoris ad personatum Herculem minae: *Echidna centumgemina τὰ σπλάγχνα σου διασπαράξαι κτλ.*¹⁾

709. *At ego ex tuis visceribus excerpam ipsas dapes, quibus in Prytaneo te ingurgitas*²⁾. Verbum ἀπονυγίζειν alibi est *ungues praecidere*³⁾, sed nunc *unguibus excerpends* sensu usurpatum esse contextus docet — sive et alias ita adhibitum fuit; sive comicus more suo⁴⁾ novam vim ei nunc tribuit.

714. σεαυτοῦ νενόμικας] *tuam esse plebem persuasum habes*⁵⁾. Nempe Paphlago probe novit quid sit illud quod isiclaro suavit Demosthenes, τὸν δῆμον προσποιεσθαι⁶⁾. Mox tamen suo detrimento experietur τοῦ λίγοντος esse Demum⁷⁾.

715. *Scio nimirum quales offae in os ei sint inserendae.* Verbum ψωμίζειν proprie dicitur de nutricibus infantulos alentibus⁸⁾, sed — *δις παίδας οἱ γίγοντες*. Aptè autem contuleris Vesp. 712, ubi populus dicitur ὥσπερ ἰλαολόγοι χωρεῖν ἅμα τῷ τὸν μισθὸν ἔχοντι.

¹⁾ Ban. 478 et quae illuc contuli. — ²⁾ Vid. ad vs. 280 sq. — ³⁾ Menandr. fr. 996. — ⁴⁾ Vid. Vesp. 353, 589 etc. — ⁵⁾ De perfecto vid. ad vs. 54. — ⁶⁾ Vs. 215, ubi vid. — ⁷⁾ Vs. 860. — ⁸⁾ Lys. 19 Thesm. 692.

μασώμενος γὰρ τῷ μὲν ὀλίγον ἐντιθεῖς,
αὐτὸς δ' ἐκείνου τριπλάσιον κατέσπακας.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

καί, νῆ Δί', ὑπό γε δεξιότητος τῆς ἐμῆς
δύναμαι ποιεῖν τὸν δῆμον εὐρὺν καὶ στενόν.

720

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

χῶ πρῶκτος οὐμός τουτογι σοφίζεται.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

οὐκ, ὦ ἀγάθ', ἐν βουλῇ με δόξεις καθυβρίσαι.
ἴωμεν εἰς τὸν δῆμον.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

οὐδὲν κωλύει,

717. τῷ] τὸ V R alii.

721. τουτογι] τουτοὶ V² alii.

722. Versus vix integer; pro δόξαις Lenting δόξας, item Zacher, qui post hunc versum huiusmodi quid excidisse suspicatur: ἐν τῷ γε δήμῳ τοῦτο νικῆσαις ποιῶν, vHerwerden coniecit μ' ἴθ' ἔξαις.

723. εἰς τὸν δῆμον] ὡς τὸν Δῆμον Meineke non recte.

723 sq. , | ἰδοῦ.] sic pro „ | ἰδοῦ,” scripsit Vahlen (coll. vs. 972); ἰδοῦ, βαδίζω coniecerat vWilamowitz.

717 sq. *Cibus alumno edentulo paratos dum manducas*, quo facilius ab eo possint comedi scilicet et digeri, *ipse longe maximam partem devoras, ceu improba nutrix*. Eadem imagine usus est Democritus¹⁾, de verbo autem *μασῶσθαι* vid. ad Vesp. 780.

718. *κατίσπακας*] de hoc verbo vid. ad vs. 107 et ad Ran. 576. Perfecti similis usus Vesp. 494, 561 Eupol. fr. 118²⁾.

720. *εὐρὺν καὶ στενόν*] proverbialem hanc fuisse locutionem, ut *alba nigris, quadrata rotundis miscere, susque deque habere, ἄνω τε καὶ κάτω στρίψασθαι*, alia multa, noster locus docet. Significant igitur haec verba: *ea est mea calliditas ut plebe facere possim quidlibet*. Aliena

autem hinc duco verbum *αὐξάνεσθαι*³⁾, quod contulit Kock, et *παχύς* adiectivum⁴⁾, de iis quibus bene est usurpatum⁵⁾. Sed haud absimili metaphora isiciarius utitur infra⁶⁾.

721. τουτογι] vid. ad Ran. 965.

722. *Non videberis in senatu me contumelia affectisse*. Vereor ut sana sint haec verba, quae sic interpretatur Kock: *vir credible mox videbitur hominibus te...?*⁷⁾, Hartman autem: *non fiet pserphisma, sat scio, cuius hoc sit exordium: „ἐπιδή ὁ δούνα ἰδοῦζεν ἐν βουλῇ καθυβρίσαι Παφλαγόνα” κτέ.*

723. εἰς τὸν δῆμον] i. e. εἰς τὴν ἀκκλησίαν⁸⁾.

— οὐδὲν κωλύει, | ἰδοῦ] item vs. 972: ἰδοῦ... οὐδὲν κωλύει.

¹⁾ Aristot. Rhetor. III 4. — ²⁾ Cf. aoristus gnomicus Ran. 1068 etc. — ³⁾ Vesp. 638. — ⁴⁾ Pac. 1170 etc. — ⁵⁾ Vid. ad Vesp. 288. — ⁶⁾ Vs. 1347 sq. — ⁷⁾ Item Willems: „on ne se doutera guère que tu m'aies...” — ⁸⁾ Cf. Vesp. 594 Thucyd. V 45 § 1.

ιδού. βάδιζε, μηδὲν ἡμᾶς ἰσχύτω.

(Aedes addeunt ambo.)

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

725 ὦ Δῆμε, δεῦρ' ἔξελθε.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

νῆ Δί', ὦ πάτερ,

ἔξελθε δῆτα, Δημίδιον ὦ φίλιτον.

(Per fenestram despicit Demus, senex grandaeuus, debilis, mitis et stolidus.)

SCENA DECIMA QUARTA.

Isiciarius, Paphlago, Demus, Chorus.

ΔΗΜΟΣ.

τίνες οἱ βοῶντες; οὐκ ἄπει' ἀπὸ τῆς θύρας;

τὴν εἰρεσιώνην μου κατασπαράξετε.

725. Uni (Cleoni) totum tribuunt codd. plerique.

726. δῆτα, Δημίδιον ὦ Brunck] δῆτ' ὦ Δημίδιον codd.; Bentley scribebat δῆτ' ὦ Δημακίδιον (vid. vs. 823). Reiske Cleoni dabat verba ὦ Δ. φ., Cobet ὦ φίλιτατ scribebat, Cleoni id tribuens; vWilamowitz versum delet, sed verba tradita bene tuitus est Vahlen.

727. ἀπὸ] ἐκ R vitiose, hinc Bothe ἐκτός; (male); Elmsley coniecit οὐκ ἀπὸ.

728. κατασπαράξετε Cobet] κατασπαράζετε codd.; cf. Ach. 284.

724. Item Bdelycleon Vesp. 1264: ἔγε νυν ἴωμεν μηδὲν ἡμᾶς ἰσχύτω¹⁾. Verbum βαδίζειν haud infrequenter ita adhibetur²⁾.

725 sq. νῆ Δί'... ἔξελθε δῆτα] verbum, quo alter est usus, ab altero sic iteratur addita particula δῆτα, quae urgentis est³⁾.

726. Δημίδιον ὦ φίλιτον] item Ach.

475: Εὐριπίδιον ὦ γλυκύτατον καὶ φίλιτον, Thesm. 210: Εὐριπίδη ὦ φίλιτατ⁴⁾.

727. Simillima sunt verba Dicaeopolidis tibiaram cantu ex aedibus suis evocati: οὐκ ἀπὸ τῶν θυρῶν;⁵⁾.

728. Cf. Dicaeopolis Ach. 284: Ἡράκλεις, τοῦτι τί ἐστὶ; τὴν χύτραν ζυνηρῖψετε. Etiam Vesp. 399 τῆς εἰρεσιώνης fit mentio, ubi vid.

¹⁾ Cf. Pac. 949: οὐδὲν ἴσχει... ἡμᾶς, Eur. Iph. Aul. 661: μ' ἴσχει... τι. Praeterea vid. ad Ach. 127. — ²⁾ Thesm. 25, 617 etc. — ³⁾ Item vs. 749 Av. 269, 275 Thesm. 740 etc. Hinc apparet Wilamowitzium versum Eur. Herc. 899 iure suo ademisse choro, sic igitur legentem: *Amphitr. αἰαὶ κακῶν. Chor. αἰαὶ δῆτα κτέ.* —

⁴⁾ Cf. etiam Nub. 746: ὦ Σωκρατίδιον φίλιτον, Vesp. 1512: ὦ Καρμίν', ὦ μακάριε, Av. 1271: ὦ Πειθίταιρ', ὦ μακάρι', ὦ σοφώτατε, Pac. 1198: ὦ φίλιτατ' ὦ Τρυγαίε, Eur. Cycl. 266: ὦ κάλλιστον ὦ Κυκλώπιον, Soph. Phil. 799: ὦ τέκνον, ὦ γενναῖον. — ⁵⁾ Ach. 864; vid. etiam Vesp. 456.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

Ἐξελθ', ἵν' εἰδῆς οἷα περιυβρίζομαι.

(Foras prodit Demus.)

ΔΗΜΟΣ.

τίς, ὦ Παφλαγών, ἀδικεῖ σε;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

διὰ σέ τύπτομαι

ὕπὸ τούτου καὶ τῶν νεανίσκων.

ΔΗΜΟΣ.

τιῆ;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ὅτι ἡ φιλῶ σ', ὦ Δῆμ', ἐραστής τ' εἰμι σός.

729. In R M post vs. 726 legitur. || ἵν' εἰδῆς] ἵν' ἀθρήσης; vel ἀθρήσων Zacher (coll. Nub. 731 Pac. 588) sine causa idonea; vid. commentarius. || περιυβρίζομαι Elmsley] περὺ ὑβρίζομαι codd. (male igitur lecta est littera π', quae utrumque significat).

729. *Huc ades, ut scias qualia mihi sint perpetienda dum tibi inservio* ¹⁾).

— ἵν' εἰδῆς κτλ.] sic loquitur qui contumelia affectus ultorem sibi petit; inest enim: *ut cum resciveris insignia exempla edas in meos obtrectatores* ²⁾). Saepe etiam ad eos qui peccarunt voce minaci dicitur ἵν' εἰδῆς κτλ., *ut meliora edoctus nihil eiusmodi in te admittas posthac* ³⁾). Quae verba ⁴⁾ in certam locutionem ita abierunt, ut ibi quoque cum amara irrisione usurpentur, ubi nova scientia ei qui deliquerit parum sit profutura. Vid. Eur. Troad. 85 sq., ubi *Achaeorum corporibus* — Minerva ait ad Neptunum — *mare Aegaeum oppleamus, ὡς ἂν τὸ λοιπὸν τὰμ' ἀνάκτορ' εἰσαφθῆν | εἰδῶσ' Ἀχαιοί, vel Soph. Ant. 310 sq.: nisi hominem qui Polynicis corpus pulvere conspersit mihi ob oculos sistatis*, — Creontis sunt verba,

— οὐχ ὁμῖν Ἰλίδης μῦθος ἀρκίσι κτλ., | ἵν' εἰδῶτε; τὸ κίβδος ἐνθ'εν οἰστίον | τὸ λοιπὸν ἀρπάξητε. Item Lycus apud Euripidem Herc. 245: *οἶνος ἴστος cremate, pedissequi, ἵν' εἰδῶσ' οὐνεχ' οὐχ ὁ καταθῶν | κρατεῖ χθονός; τῆσδ' ἀλλ' ἐγὼ τὰ νῦν τάδε*. Cf. etiam Soph. Oed. Col. 1377, ubi filiis suis mortem apprecatur senex, ἵν' ἀζῶτον τοῦς φτεῦσαντας; σίβειν, et Trach. 1110 Herculis de scelestâ uxore verba: *προσμῶλοι μόνον, | ἵν' ἐκείδαχθῆ πᾶσιν ἀγγίλλειν θεῖ | καὶ ζῶν κακούς γε καὶ θανῶν ἐπιτάμην*.

732. *ἐραστής τ' εἰμι σός*] item vs. 1341 ⁵⁾). Sic Theorus Ach. 143 de Odrysarum rege Sitalce dicit: *φιλαθήναιος; ἦν ὑπερφυῶς ὁμῶν τ' ἐραστής; ὡς ἀληθῶς* ⁶⁾). Ubi addito ὡς; ἀληθῶς; significatur nonnisi per metaphoram hoc vocabulum sic potuisse usurpari. Non iocose autem sed

¹⁾ De verbo περιυβρίζειν vid. Vesp. 1819 Thesm. 535 Herodot. I 114 II 152 III 127 IV 159. — ²⁾ Cf. vs. 747. — ³⁾ Vid. Nub. 1461 Vesp. 376, 454. —

⁴⁾ Perinde atque nostrum: *ik zal je leeren*. — ⁵⁾ Vid. etiam vs. 1163 Av. 1279 Plat. Conv. 173 b. — ⁶⁾ *Hij was zoo waar op u verliefd*.

ΔΗΜΟΣ.

σὺ δ' εἰ τίς ἐτεόν;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἀντεραστῆς τουτουί,

735 ἔρῶν πάλαι σου βουλούμενός τέ σ' εὖ ποιεῖν
 ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ καλοὶ τε καὶ ἀγαθοί.
 ἀλλ' οὐχ οἶοι τ' ἐσμέν διὰ τουτουί. σὺ γὰρ
 ὅμοιος εἶ τοῖς παισὶ τοῖς ἐρωμένους·
 τοὺς μὲν καλοὺς τε καὶ ἀγαθοὺς οὐ προσδέχει,
 σαυτὸν δὲ λυγροπῶλαισι καὶ νευρορράφωσι

735. καλοὶ τε] καλοὶ γε Lenting praeter necessitatem (vid. vs. 738 Nub. 101 etc.)
 nec sine sententiae detrimento (vid. commentarius).

737. Del. vWilamowitz.

singulari cum gravitate eandem metaphoram adhibens Pericles in oratione funebri ¹⁾ cives iubet τῆς πόλεως ἐραστὰς γίγνεσθαι, urbem suam eo amore amplecti quo quis amat sponsam dilectissimam. Quapropter suspicor ipsius Cleonis dictum aliquod in ecclesia nuper auditum spectatoribus in mentem nunc revocari.

733. ἐτεόν] vid. ad Vesp. 8.

734 sq. τε .. ἄλλοι τε κατέ.] cum et ego beneficiis cumulare te velim et multi alii ex optimalibus. Ridicule igitur τοῖς καλοῖς; τε καὶ ἀγαθοῖς; ²⁾ sive bonis viris se ipsum annumerat botularius.

734. εὖ ποιεῖν] vid. ad Nub. 1175.

738—740. Pueros tu imitaris, o Deme; quos amatoribus generosis nequam homunciones praeferre quotidie videre est. — Simillima civibus suis exprobrant chorus Ran. 727 sqq. et Praxagora Eccl. 176 sqq. ³⁾ Voce λυγροπῶλαις designatur *Hyperbolicus*, qui hoc anno strategus fuit ⁴⁾. Quem vero spectet

comicus νευρορράφων sive sutorum ⁵⁾ mentionem faciens nescimus ⁶⁾, neque σκυτοτόμος quis hac aetate in rep. aliquid valuerit dicere habeo; certos tamen quosdam viros tangi veri videtur similis quam eo tantum consilio prolata esse haec nomina ut subiungi posset βυρσοπωλῶν mentio, quae vox utpote ultimum opprobrium in finem enunciati detrusa est.

739 sq. σαυτὸν... δίδως] idem hoc est quod χαρίζεαι ⁷⁾ sive quod infra ⁸⁾ dicitur εἶναι τινος ⁹⁾. Rei igitur amatoriae hoc verbum est aptissimum; sed etiam in universum dici potuit dare se sensu arbitrio alicuius se permittendi, idem igitur valens quod ἐπιτρέπειν ¹⁰⁾ et ἀνατρέφειν ¹¹⁾. Sic εαυτὸν τινι δίδοναι etiam alibi ¹²⁾ usurpatur, idem autem dicitur εαυτὸν τινι ἐπιδοῦναι ¹³⁾, — quod tamen in nostrum locum parum quadrat, quoniam de pueris ἐρωμένους dici id non potuit.

¹⁾ Thucyd. II 43 § 1. — ²⁾ Nub. 101 etc. — ³⁾ Vid. etiam Pac. 683 sq. et supra vs. 185—193. — ⁴⁾ Vid. vs. 1313 et ad Nub. 1065 Vesp. 1007. — ⁵⁾ Xen. Cyr. VIII 2 § 5 Plat. Rep. 421 a Euthydem. 294 b, cf. Hesiod. Oper. 544. — ⁶⁾ Nam errat scholiasta *Lysiclem* hac voce designari perhibens. — ⁷⁾ Vs. 517. — ⁸⁾ Vs. 860. — ⁹⁾ Praeterea vid. ad vs. 215. — ¹⁰⁾ Vid. ad Ran. 529. — ¹¹⁾ Vid. ad Nub. 1453. — ¹²⁾ Thucyd. I 33 § 2 II 68 § 7 Demosth. XVIII § 97 Soph. Phil. 84; vid. etiam Eur. Herc. 200 εὐ σῶμα δοῦναι et Soph. Phil. 972. — ¹³⁾ Thesm. 217 Plut. 781.

740

καὶ σκυτοτόμοις καὶ βυρσοπάλαισιν δίδωσ.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

εὖ γὰρ ποιῶ τὸν δῆμον.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

εἰπέ μοι, τί δρῶν;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ὦ τι; στρατηγῶν, ὑποδραμῶν τοὺς ἐκ Πύλου,
πλεύσας ἐκείσε τοὺς Λάκωνας ἤγαγον.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἐγὼ δὲ περιπατῶν γ' ἀπ' ἐργαστηρίου

740. -λαισιν δίδωσ] -λαις ἐπιδίδωσ; Cobet, sed vid. commentarius.

741. μοι] μοι νῦν R, νῦν V et plerique fortasse recte; sed constanter — plus quinquagies — apud comicos dici ἐπί μοι, nec nisi Vesp. 996 legi εἰπέ νῦν, ibi autem statim addi pronomen μοι, docuit vBamberg. Cf. tamen Eq. 1361.

742. ὦ τι; Elmsley] ὅτι sine interpunctione codd. || *στρατηγῶν Mnemos. 1887 p. 460] τῶν στρατηγῶν codd. (τὸν -γὼν Γ² Ald.). || ὑποδραμῶν VR] ὑπεκδραμῶν codd. complures (cf. vs. 876). || τοὺς Bentley] τῶν codd. (τὸν Γ² Ald.). || Hunc versum alii aliter reflexerunt: τῶν στρατηγῶν ὑποδραμόντων, ἀποδραμόντων, ὑποπρεμόντων (vel -σάντων) ἐκ Πύλου coniecere Meineke CFHermann Kock, τὸν στρατηγὸν ὑποδραμῶν τοὺς ἐκ Πύλου Sauppe (τὸν ἐν Πύλῳ Weise). Equidem arbitrator participium στρατη-741. Nec mirum Demum mihi se dare,
qui beneficiis obstrictum eum teneam.

— ἐπί μοι] vid. ad Ran. 39.

742 sq. Quasnam sint illa beneficia rogas?
Circumveni¹⁾ eos qui Pylo missi aderant,
sumtoque munere strategi ipse cum classe
illuc profectus Lacedaemonios huc adduxi
captivos. — Malis artibus deberi victoria
illa Cleonis passim per nostram fabu-
lam dicitur²⁾. Τοὺς ἐκ Πύλου Paphlago
nunc vocat eos qui Pylo a ducibus Athe-
nas missi nunciarent periculum esse
ne expugnari Sphacteria non posset; hos
enim falsa ferre in populi concione
Cleon tunc perhibuerat³⁾. Participium
autem „πλεύσας”, quod superbe admo-
dum et magna cum gravitate a Paphla-
gone profertur, desumpsit comicus exipsis Oeonis verbis, quibus coram po-
pulo est usus in concione illa, hominum
sermonibus diu opinor celebrata, qua
imperium ei extra ordinem est tributum.
Tunc enim „πλεῖν ἐπὶ τοὺς Λάκωνας” cives
iterum iterumque iussit, „ῥῆδιον γὰρ εἶναι,
εἰ ἄνδρες; εἶεν οἱ στρατηγοί, πλεύσαντας
λαβεῖν τοὺς ἐν τῇ νήσῳ· καὶ αὐτὸς γ' ἄν,
εἰ ἤρχε, ποιῆσαι τοῦτο.” Oui in tuto navi-
ganti cum cives obstrepentes „τί οὐ καὶ
νῦν πλεῖς;” clamarent, iocantes primo
et hominem ἀθαλάττευτον ἀσαλαμίτιον ri-
dentes, mox vero serio ἐπιβοῶντες, ille
provinciam in se delatam audacter re-
cepit et παρελθὼν πλεῦσεσθαι ἐφη —
quaeque plura de eo refert Thucydides⁴⁾.744 sq. Perridicule isiciarius furtum
a se perpetratum Paphlagonis illi faci-

¹⁾ De verbo ὑποπρέχειν vid. ad vs. 676. — ²⁾ Cf. vs. 55, (1161,) 1201. — ³⁾ Thu-
cyd. IV 26 § 3. — ⁴⁾ Thucyd. IV 27 sq.

745 ἔψοντος ἑτέρου τὴν χύτραν ὑφειλόμην.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

καὶ μὴν ποιήσας ἀντίκα μάλ' ἐκκλησίαν,
ὦ Δῆμ', ἐν εἰδῆς ὀπότερος νῶν ἐστὶ σοὶ
εὐνούστερος, διάκρινον, ἵνα τοῦτον φιλήσ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ναί, ναί, διάκρινον δῆτα, — πλὴν μὴ ἐν τῇ πυκνί.

ΔΗΜΟΣ.

750 οὐκ ἂν καθιζοίμην ἐν ἄλλῳ χωρίῳ.
ἀλλ' εἰς τὸ πρόσθε! χρεὶ παρῆναι εἰς τὴν πύκνα.

(Locum editum in aedium vicinia, qui pro Pnyce est, adit Demus ibique considit.)

γῶν, quo comicus magna cum derisione nunc — ut vs. 1318 — est usus, pro genitivo substantivi *στρατηγός* habitum errorum causam extitisse; requiri autem participium docent versus 744 verba *περιπατῶν δὲ γε*.

747. Δῆμ', ἐν εἰδῆς] *Δημίδιον*, εἰθ' vHerwerden, coll. vs. 1207. Sed ἵνα necessarium est h. l., quoniam causa est reddenda cur in concionem cives convocari iubet Paphlago; me autem iteratum ἵνα male non habet.

748. ἵνα τοῦτον R] ἵν' ἐκείνον V et plerique, ἦν τοῦτον Reifferscheid.

751. εἰς] ὡς Casaubonus (ut olim, ut Aesch. Ag. 19, 1436). || πρόσθε/] interpunxit Meineke. || χρεὶ] (ἀ)χρεὴν V alii (ut Pac. 1041 Av. 364 Thesm. 598 Plut. 624 etc.), quod nimiae est festinationis. || παρῆναι] παρῆναι vHerwerden (ut Ach. 43 Eccl. 129 Herodot. VIII 89), post πρόσθε sententiam non incidens.

nori opponit, singula eius verba imitatus: „*Praetor Pylum navigavi!*” ille clamavit: — „*nihil hoc est prae mea sollertia*”, retorquet novus plebeculae patronus: „*namque ego nuper cum otiosus aliquantisper deambularem, ollam quam aliquis e sodalibus meis parabat surripui.*” In quo enunciato ἀπ' ἐργαστηρίου non iungo cum verbo ὑφειλόμην, ut fieri solet; quod si voluisset poeta, praepositione ἐξ usus additoque articulo dixisset ἐκ τοῦ ἐργαστηρίου. Nam nisi de sua officina suisque sodalibus loquitur isiciarius, vocis χύτρας molestus est articulus et ἕτερος pronomen vix potest explicari. Itaque περιπατῶν ἀπ' ἐργαστηρίου interpretor obambulans post officium diurnum,

recens ab officina. Sic vir ab *excubiis* domum rediens ἀπὸ τείχους εἰσίναι dicitur¹⁾, vel ἀπὸ δειπνοῦ βαδίξαι dicuntur conviviae qui epulas modo reliquerunt²⁾, et οἱ ἀπὸ δειπνοῦ sunt *coenati*³⁾. Qualibus in locutionibus articulo non est locus.

747 sq. Cf. vs. 1207 sq.

747. ἐν εἰδῆς] cf. vs. 729.

749. ναί, ναί, διάκρινον δῆτα] vid. ad vs. 725 sq.

751. ἀλλ' εἰς τὸ πρόσθε/] hoc quoque e vita desumptum; sunt enim praeconis ad populum verba: „*πάριτ' εἰς τὸ πρόσθεν, ὡς ἂν ἔντος ἦτε τοῦ καθάρματος*”⁴⁾. Nostro loco omissum est verbum *procedendi*.

— χρεὶ παρῆναι εἰς τὴν πύκνα] magistratum cives certum aliquem locum

¹⁾ Thesm. 495; cf. Av. 497. — ²⁾ Pac. 839. — ³⁾ Eccl. 694. Cf. etiam Vesp. 103. — ⁴⁾ Ach. 43 sq. Eccl. 129; praeterea cf. Ach. 242 Lys. 185, 302 Thesm. 645 Thucyd. VII 43 § 5 Plat. Conv. 174d etc.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

(secum:)

οἶμοι κακοδαίμων, ὡς ἀπόλωλ'. ὁ γὰρ γέρον
οἴκοι μὲν ἀνδρῶν ἔστι δεξιότατος,
ὄταν δ' ἐπὶ ταυτησί καθῆται τῆς πέτρας,

capessere iubentium verbum est *παρῖναι*. Cf. Eccl. 283: τοῖς μὴ παροῦσιν ὀρθροῖς εἰς τὴν πύκνα, Ach. 172: τοὺς Θρῆκας παρῖναι εἰς ἔννην, Vesp. 937: Ἀδῆγηι μάρτυρας παρῖναι etc.

753—755. Apte conveniunt versus, quibus Solon proximo saeculo cives suos increpauerat: ὁμίων δ' εἰς μὲν ἕκαστος ἀλάπκος ἔχνοι βάλνει, | σύμπασιν δ' ὁμῖν χαῖνος ἔννοσι νόος | εἰς γὰρ γλώσσαν ὄρατε καὶ εἰς ἔπη αἰμύλου ἀνδρός, | εἰς Ἔργον δ' οὐδὲν γιγνόμενον βλίπτει ¹⁾. Quae verba in animo habuisse videtur Thucydides, cum Cleonem fecit Athenienses *θατάς*; μὲν τῶν λόγων ἀκροατάς δὲ τῶν ἔργων vocantem ²⁾, et clarius etiam respexit Cratinus ³⁾. Noster autem an etiam *χανυπολοῖται* illud ⁴⁾ inde duxerit nescio. — Alienus vero hinc est vs. 956, ubi Cleon *assimulatur laro ἐπὶ πέτρας κεχηγῆσι*. Sed cf. vs. 1263, ubi *Κεχηγῆτων πόλις* ridicule vocantur Athenae, et vs. 1118, ubi *πρὸς τὸν λέγοντα κεχηγῆσαι* *populus* dicitur ⁵⁾. Ultima versus 755 verba citra spem sanandi corrupta duco ⁶⁾. Nam frustra me iudice ad ludum quendam popularem haec referuntur in scholiis: *ἐπειδὴ εἶωθε τὰ παιδία παίζοντα ἄνω ὀπίπται τὰς λαχάδας καὶ τῷ στόματι αὐτὰς δέχεσθαι* vel filo e calamo suspensas ore captare ⁷⁾. Qualis cum puero comparatio hinc aliena mihi videtur, ubi non *mobilis aviditas* pingitur sed *tardus et veterosus stupor* ⁸⁾; senes enim neque hodie in eiusmodi ludis se torquent, neque Aristidis Peri-

clive aevo sic deridendos se praebere solebant, opinor, sed puerulis talia relinquebant. Accedit quod pueros ita ludentes non sedisse sed cucurrisse et subaluisse suspicor. Denique *ἐμποδίζων* est *impedire* ⁹⁾, *caricas* autem *impedire* dici potuisse eos qui *caricas ore prehenderent*, id quidem cras credam. Aristarchus vero participio *ἐμποδίζων*, quod *μασώμενος* interpretabatur, spectari *μελισσοουργούς* apibus suis hiemali tempore pabula parantes sibi persuaserat. Veram interpretationem nescio an indicent verba quae in scholiorum farragine fere delitescunt: *ἢ ἐμφοροῦμενος. ἔννοι δὲ ἀπὸ τοῦ τὸν σῦκα λαμβάνοντα χάσκων*. Nam sic demum locum intellego si de senes stolido vultu et ore late diducto assidenti dicitur: „credas eum stomachum suum ficis opplevisse iamque post coenam nimis copiosam ducere vix posse spiritum.” Sic apud Pherecratem alter alteri pessima quaevis imprecatus *ὦ δαιμόνιε, αἰτ, πύραττε μὴδὲν φροντίσας, | καὶ τῶν φριβάλων τρώγε σύκων τοῦ θεῖρου, | καὶ ἐμπιμπλάμενος κάθουδε τῆς μεσημβρίας, | κῆτα σφακίλιζε καὶ πῆρησο καὶ βόα* ¹⁰⁾. Sed comicus noster quibus verbis hoc vel simile quid dixerit, — nam multo festiviore fortasse usus est comparatione, — id omnino nescio. Ὅπτωμένας κόγχαισιν ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων homines quosdam *ἀναχάσκοντας* assimilavit noster in Babyloniis ¹¹⁾.

754. τῆς πέτρας] vid. ad vs. 313.

¹⁾ Solon. fr. 11; locum contulit Piccolomini. — ²⁾ III 38 § 4. — ³⁾ Cratin. fr. 128. — ⁴⁾ Ach. 635. — ⁵⁾ Vid. etiam Ran. 990 et supra ad vs. 651. — ⁶⁾ Vid. annot. critica. — ⁷⁾ Quem ludum etiam nunc in Italia vivere oculatus testis Piccolomini affirmat. — ⁸⁾ Cf. vs. 651. — ⁹⁾ Lys. 359 Herodot. IV 60 Philemon. fr. 164 etc. — ¹⁰⁾ Pherecrat. fr. 80. Cf. Aristoph. fr. 463 Nicophont. 12 Eubul. 106. — ¹¹⁾ Fr. 68.

755

κέχηνεν ὥσπερ ἐμποδίζων ἰσθάδας.

ΧΟΡΟΣ.

Stropha (vs. 756—760).

(ad Isiciarium:)

νῦν δεῖ σε πάντα δὴ κάλων ἐξιέναι σεαυτοῦ,
καὶ λῆμα θούριον φορεῖν, καὶ λόγους ἀφύκτους,
ὅτοισι τόνδ' ὑπερβαλεῖ. ποικίλος γὰρ ἀνήρ
καὶ ἐκ τῶν ἀμηχάνων πόρους εὐμήχανος πορίζειν.

755. ἐμποδίζων] verbum ignotum et obscurum; συμποδίζων Pökel, ἐμπαγίζων Ribbeck, ἐμφοχίζων Kock, ἐνστομίζων Zacher, infelicitate omnes. Verum latet.

756. δεῖ] δὴ V alii (δὴ R), ut Ach. 451 Vesp. 526 Lys. 327, 557 Eccl. 571. || δὴ] δεῖ V alii.

758. ἀνήρ] ἀνήρ codd.

759. εὐμήχανος πορίζειν Bentley] -νους -ζων codd.

756. *Nunc sane tota vela vento sunt pandenda!* ¹⁾ Proverbiali hac locutione etiam Medea utitur apud Euripidem: ἔχθροι γὰρ ἐξιᾶσι πάντα δὴ κάλων ²⁾, et verbis audacter mutatis Iris Furorem incitans: φόνιον ἐξιᾶ κάλων ³⁾. Sic Hippias apud Platonem Protagoram iubet μὴ πάντα κάλων ἐκτείναντα οὐρίᾳ ἐφέντα φεύγειν εἰς τὸ πύλαγος τῶν λόγων ⁴⁾, et hinc in Sisypho dialogo legitur: τὸ λεγόμενον γε πάντα κάλων ἐφέντες ⁵⁾. Quo loco quod dicitur τὸ λεγόμενον γε, id nostro loco et apud Euripidem inest particulæ δὴ ⁶⁾. Suam vim verba obtinent Eur. Troad. 94: ὅταν στράτευμ' Ἀργείων ἐξιᾶ κάλων. Idem autem significatur proverbiali locutione *omnem lapidem movere*, id est *nihil intentatum relinquere* ⁷⁾.

757. θούριον] poetica haec vox apud nostrum non redit ⁸⁾. Apud Homerum θούριος audiunt Mars et Ajax, θούριος autem dicuntur ἀλλή et ἀσις vel αἰγίς.

— φορεῖν] sic alibi iocose dicitur φορεῖν γόμφιον ⁹⁾, λόχημν ¹⁰⁾, πνεύμονα ¹¹⁾, γλῶτταν ¹²⁾, ὀφθαλμόν ¹³⁾, κρέας ¹⁴⁾, in seria autem poetarum dictione ἦθος ¹⁵⁾ et similia ¹⁶⁾. Cf. epicum ἐπιφείμενος ἀλλήν vel ἀναίδειαν ¹⁷⁾.

— ἀφύκτους] vid. ad Nub. 1229.

758. ποικίλος] vid. ad vs. 196.

759. *Verus Prometheus est iste.* Nam manifeste noster imitatur nunc Aeschyli de Prometheo versum, quem affert scholion: θειὸς γὰρ εὐρεῖν καὶ ἐξ ἀμηχάνων πόρους ¹⁸⁾. Praeterea vid. Eccl. 236: χρήματα πορίζειν ¹⁹⁾ εὐπορώτατον γυνή, Eur. Iph. Taur. 1032: θαιναὶ γὰρ αἱ γυναῖκες εὐρίσκουσιν τέχνας, Iph. Aul. 356: τί δράσω; τίνα δὲ πόρον εὐρω ποθῆν; Soph. Ant. 360, ubi de homine dicitur: παντοπόρος ἄπορος ἐπ' οὐδὲν ἔρχεται τὸ μέλλον. Denique huc faciunt Vesp. 308, ubi puer verba quaedam Pindari secutus „πόρον ἱδόν” dicit viam salutis, et Thesm. 769, ubi Mne-

¹⁾ Nu moogt ge wel alle zeilen bijzetten. — ²⁾ Med. 278. — ³⁾ Herc. 837. — ⁴⁾ Protag. 338a. — ⁵⁾ Sisyph. 389c. — ⁶⁾ Quasi gallice dicas: *c'est le cas de le dire*. Vid. Ach. 315 de usu particulæ ἦδη. — ⁷⁾ Eur. Heracl. 1002 etc.; praeterea vid. ad vs. 436 et Ran. 700. — ⁸⁾ Nam Ran. 1289 verba aliena afferuntur. — ⁹⁾ Plut. 1059. — ¹⁰⁾ Lys. 800. — ¹¹⁾ Eupol. fr. 147. — ¹²⁾ Ephipp. fr. 23. — ¹³⁾ Adesp. fr. 388. — ¹⁴⁾ Eur. Cycl. 126. — ¹⁵⁾ Soph. Ant. 705. — ¹⁶⁾ Item nos *voeren* in locutionibus *een hoogen staat, toon voeren*; cf. etiam nostrum *er op na houden*. — ¹⁷⁾ A 149 H 164 etc. — ¹⁸⁾ Prom. 59. Cf. supra vs. 836, 843, 1229 sq. (etiame fr. 645?) et vid. ad vs. 1019. — ¹⁹⁾ Cf. etiam Eccl. 825.

760 πρὸς ταῦθ' ὅπως ἔξει πολλὺς καὶ λαμπρὸς ἐπὶ τὸν ἄνδρα.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ.

ἀλλὰ φυλάττου, καὶ πρὶν ἐκεῖνον προσκεῖσθαι σοι, πρότερον σὺ τοὺς δελφίνας μετεωρίζου καὶ τὴν ἄκατον παραβάλλου.

760. ἐπὶ Cobet] ἴς codd.

761. προσκεῖσθαι σοι] προκίεσθαι σοι V alii, προσκίεσθαι σου R et Suidas s. v. δελφίς (cf. Aesch. Choeph. 1038); MSchmidt προκίεσθαι σου coll. Hesychii glossa προκίεσθαι ἰρικίεσθαι, at illic προσκίεσθαι esse legendum multo probabilius statueris. || πρότερον R] -ρος V et plerique.

silochus πόρον ἐκ τοῦ Παλαμήδους vocat inventum ex Euripidis Palamede fabula sibi cognitum ¹⁾. Est autem πόρος via per quam inclusis vel oppressis patet exitus ²⁾. Hinc viae *parandarum pecuniarum* (*redituum*) πόροι cum alibi dicuntur ³⁾ tum in titulo libri Xenophontis.

760. πρὸς ταῦτα] vid. ad Nub. 990 et ad Vesp. 927.

— ὅπως] vid. ad Nub. 489.

— ἔξει πολλὺς καὶ λαμπρὸς ἐπὶ τὸν ἄνδρα] ad vs. 430 sq. vid. de verbi ἐξίεσθαι et adiectivi λαμπροῦ usu. Adiectivum πολλὺς proprie de vehementi procella vel flumine turbido dicitur ⁴⁾, hinc transfertur ad homines, e. g. Κλίων δ' ἐνταῦθα δὴ πολλὺς ἐνέκκετο ⁵⁾. Cum toto autem versu cf. Vesp. 423: ἐπ' αὐτὸν ἴσοο.

761 sq. Nunc quoque, ut supra ⁶⁾, triremi in hostes irruenti assimilatur Cleon.

761. πρὶν ... πρότερον] vid. ad vs. 512.

— προσκεῖσθαι σοι] vid. ad vs. 245.

762. τοὺς δελφίνας μετεωρίζου] sic vocabantur plumbi massae praegraves, quae catenis suspendebantur ex antennis, adversariorum triremibus naufragium minantes, si subito impetu demissae earum transtra et tabulata ipsasque

costas navis perfringerent. Vid. Thucyd. VII 41 § 2: κραιαίαι... ἀπὸ τῶν δικάδων δελφινοφόροι ἡρμέναι et Pherecratis versus in scholiis allati: ὅδε δὴ δελφίς ἐστὶ μολεβδόυ; δελφινοφόρος τε κερουῆχος, | ὅς διακώψει τοῦδαφος αὐτῶν ἐμπίπτων καὶ καταδύων ⁷⁾. Quae machinae fuerintne eis δελφίνα ἰσχηματισμέναι ⁸⁾ an aliam ob causam in nautarum lingua sic fuerint denominatae ⁹⁾, quis hodie pro certo affirmet! Non perpetuo autem remigum capitibus eas imminuisse, sed tum demum in altum esse sublatas cum in hostem pararetur incursio, cum per se intellegitur tum noster locus docet.

— τὴν ἄκατον παραβάλλου] loci contextus docet isiciarium hoc quoque ad arcendum hostis ingruentis impetum facere iuberi. Sed quomodo verbis id insit dubitatur. *Cymbam* parandam esse, quae praebeat *perfugium* si navis mergatur, contendit scholiasta: «ὡς εἴ τις κίνδυνος ἐκ τοῦ ἀνέμου <εἴη>, αὐτὴν ἐμβροσόμενος» — manifestis erroribus implicatus; non enim *procellae* nunc assimilatur *Paphlago*, sed *navi longae*, neque *fugam* sed *proelium* parat isiciarius. Patet igitur *cymbae* mentionem hinc esse alienam. Neque ipsam triremem *ἄκατον* ¹⁰⁾

¹⁾ Vid. etiam adi. πόριμος Ran. 1429. — ²⁾ *Uitweg*. — ³⁾ E. g. Eccl. 653. —

⁴⁾ Ut *μείγας* Thucyd. II 5 § 2. — ⁵⁾ Thucyd. IV 22 § 2. Item Herodot. VII 14 Ar. Av. 488 Eur. Hipp. 443 etc.; vid. etiam Ran. 1221 Demosth. XXV § 57. —

⁶⁾ Vs. 692. — ⁷⁾ Pherecrat. fr. 12. Etiam *manus ferreae*, quarum mentio fit Thucyd. IV 25 § 4 et VII 62 § 3, c. 65, huc faciunt. — ⁸⁾ Ut scholia h. l. et Thucyd.

l. l. perhibent. — ⁹⁾ ἀπὸ τοῦ κολυμβᾶν? — ¹⁰⁾ *Boot, schuit*.

SCENA DECIMA QUINTA.

Eidem.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

τῆ μὲν δεσποίνῃ Ἀθηναίᾳ, τῇ τῆς πόλεως μεδεούσῃ,
 εὐχομαι, εἰ μὲν περὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων γεγέννημαι
 765 βέλτιστος ἀνὴρ μετὰ Λυσικλέα καὶ Κύνναν καὶ Σαλαβακχῶ,
 ὥσπερ νυνὶ μηδὲν δράσας δειπνεῖν ἐν τῷ Πρωτανεῖῳ

763. Ἀθηναίᾳ V] -η R et plerique, quod si verum est, poetae alicuius verba hic afferri cum Zachero statuamus necesse. Sed. vid. Pac. 271 et supra commentarius ad vs. 585.

764. τὸν] τῶν VR et fere omnes, quod glossema esse suspicatus vVelsen *Δῆμον τοῦδι πάντων* coniecit h. l. et vs. 832.

765. Σαλαβακχῶ] -βάκχαι R, -βάκχαν cett.

nunc vocari credibile est, licet in Euripidis charico Argivarum naves dicantur *ποντοπόροι θοαὶ ἄκατοι* ¹⁾. Sed cum videam *ἀκάτειον* dici velum, quod ab altero malo in prora collocato suspenditur ²⁾, ipsum autem illum malum *ἀκάτειον* vocari ³⁾, inde officio *ἄκατον* fuisse nomen *antennae*, ex qua suspensi erant delphini. Hanc igitur *obmove hosti* coryphaeus ait *et in eum intende*. Nimirum instante pugna haec *κεραία* sive antenna, quae in transversum tendere solebat, ita vertebatur ut ex altera eius extremitate supra proram eminenti delphini in navem hostilem praecipitari posset ⁴⁾. Itaque alienus a nostro loco est Ran. 269, neque huc faciunt Xenophontis loci ⁵⁾, ubi Conon et Lysander naves suas *ὡς εἰς ναυμαχίαν* parantes *παραβάλλουσι τὰ παραρρύματα* vel *τὰ παραβλήματα*, — pluteos opinor ligneos vel vimineos, navis utrumque latus protegentes, quibus cavebatur ne remi possent destringi ab hostibus praetervehentibus.

763. μεδεούσῃ] vid. ad vs. 585.

764. περὶ τὸν δῆμον] vid. ad vs. 812.

765. Ut Ajax unus omnium praestantissimus fuit *τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' Ἀγέρωνος Πηλεΐωνα*, sic Paphlago sumta superbia meritis scilicet quaesita perhibet nullum hominem Athenis sibi esse anteponendum — excepto Lysicle illo, cui in rep. administranda successit ⁶⁾, et famosissimis quibusdam meretriculis. Ridicule igitur nulli nisi vilissimo cuique nebuloni cedere paratum se dicit. *Cynnae* etiam alibi ⁷⁾ ad deridendum Cleonem fit mentio, et in Thesmophoriazosis ⁸⁾ se ipsum repetens comicus Cleophonem demagogum Salabaccho multo deteriorem dicit. Praeterea conferri possunt loci ubi Agathon poeta et Euripidis Musa assimilantur Cyrenae meretrici ⁹⁾.

766. *Etiam posthac publico sumtu epulari nulla de causa* ¹⁰⁾. Ridicule insertum est illud *μηδὲν δράσας, nullo strenuo facinore perpetrato* ¹¹⁾, expectatur enim *πολλὰ καὶ ἀγαθὰ δράσας τὴν πόλιν* vel *πλεῖστα τὸν δῆμον εὐεργετήσας* vel eiusmodi quid.

¹⁾ Hec. 446; vid. etiam Theophil. côm. fr. 6. — ²⁾ Epicrat. fr. 10 Xenoph. Hell. VI 2 § 27 etc. — ³⁾ Poll. I 91. — ⁴⁾ Vid. quae de similibus in Plataeensium muro machinis scribit Thucyd. II 76 § 4. — ⁵⁾ Hell. I 6 § 19 II 1 § 22. — ⁶⁾ De quo homine vid. ad vs. 132. — ⁷⁾ Pac. 755 = Vesp. 1032. — ⁸⁾ Thesm. 805. — ⁹⁾ Thesm. 98 Ran. 1328. — ¹⁰⁾ Vid. ad vs. 280 sq. — ¹¹⁾ Of. vs. 905.

εἰ δέ σε μισῶ καὶ μὴ περὶ σοῦ μάχομαι μόνος ἀμφιβεβηκώς,
ἀπολομένην καὶ διαπρισθείην διατμηθείην τε λέπαθνα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

καὶ ἔγωγ', ὦ Δῆμ', εἰ μὴ σε φιλῶ καὶ μὴ στέργω, κατατμηθεῖς
770 ἔπομένην ἐν περικομματίοις· κεί μὴ τούτοισι πέποιθας,
(mensulam suam indicans:)

ἐπὶ ταυτησί κατακνησθείην ἐν μυττωῶ μετὰ τυροῦ,

767. ἀμφιβεβηκώς Dawes] ἀντιβεβηκώς vel -βληκώς codd.; *obnitendi* vel *repugnandi* verbum Ran. 202 vel Soph. El. 575 aptissimum est, hic vero ferri vix potest.

768. διατμηθείην] κατατμηθείην R non recte (cf. v. l. vs. 496), hoc enim facit qui *minutal* parat (vs. 769, cf. Ephipp. fr. 22), illud qui *lora*. Cf. Ach. 801.

767. Cf. oraculum quod de Paphlagonie est redditum: περὶ τοῦ δήμου... μαχέται, | ὡς τε περὶ σκύμνοισι βεβηκώς¹⁾. Ubi quod *περιβεβηκώς* et nostro loco *ἀμφιβεβηκώς* dicitur, ex epica dictione est desumptum. Nempе miles qui sodalem prostratum²⁾, canis quae catulos³⁾ corpore suo tegit, *ἀμφιβεβηκασιν αὐτοῦς*, hinc autem de numinibus urbem suam tutantibus hoc verbum usurpatur⁴⁾. — Paphlago ceterique demagogi nunquam non in ore habent illud: περὶ τοῦ δήμου μαχοῦμαι ἅλ! *democratiam tueri nunquam desinam!*⁵⁾. Cum verbis *εἰ δέ σε μισῶ* cf. vs. 400: *εἰ σε μὴ μισῶ κεί*.

768. Cf. Nub. 442 et 455 et vid. Herodoti locus de Spartaе rege cerrito, qui ipse se ipsum in lora dissecuit⁶⁾. Quo nihilo levius furens Caligula ille *multos honesti ordinis leviusculas* ob causas *medios serra dissecuit*⁷⁾. Cuiusmodi horrores multos etiam nunc habet oriens, nam *tjingtjang* quid sit et Seres quomodo saeviant in maleficos novimus. — *Λεπαθνα* autem, quae vox apud nostrum

non redit, sunt *lora* latiora, e. g. lora quibus equorum iugo functorum circumligantur pectora⁸⁾. Cambyses Sisamnis iudiciis iniqui cutem cum detraxisset, *μάντας ἐξ αὐτοῦ ἔκαυε καὶ ἐτίθεινε τὸν θρόνον ἐς τὸν Ἴων ἰδίακας*⁹⁾. Ceterum cf. chori minae Ach. 801.

769 sq. Votum, quod Paphlago ex sua arte desumerat, leviter immutatum isciarius suum facit: *et ego nisi te amo atque diligo, in minutal concisus fartum fiam!*¹⁰⁾.

770. *εἰ μὴ τούτοισι πίποιθας*] *si nondum salis firmum hoc tibi videtur iusiurandum, <plus etiam dicam>*¹¹⁾.

771. ἐπὶ ταυτησί] nempе ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἐπὶ τοῦ ἄλσοῦ quem secum attulit¹²⁾. Sic in Acharnensibus Dicaeopolis caput suum ἐπιξήνην fortiter imponit mactandum ni patriae amantissimum se praestet¹³⁾.

— κατακνησθείην ἐν μυττωῶ μετὰ τυροῦ] vid. ad Vesp. 63. Dicebatur autem *μυττωτός*¹⁴⁾ *moretum*, ex allio caseo aliis condimentis compositum¹⁵⁾; quod in

1) Cf. vs. 1088 sq. — 2) E 299 Ξ 477 P 4, 318. — 3) Hom. v. 14. — 4) A 37, 451, 198 Aesch. Sept. 175. — 5) Vid. Vesp. 593, 666. — 6) Supra ad vs. 214 allatus. — 7) Si fas est credere Suetonio Calig. 27. — 8) E 730 T 393. — 9) Herodot. V 25. — 10) Cf. vs. 372. — 11) Simile brachylogiae exemplum habemus vs. 791; vid. ad Ach. 318. — 12) Vid. ad vs. 152 et cf. vs. 1165 et de omisso substantivo ad Ach. 331. — 13) Recte locum interpretatur scholion. — 14) Ach. 174. — 15) Descripsit poeta ignotus in carmine pseudovergiliano Moreto, Parthenii *Μυττωτός* imitatus; etiam Sueium quendam Moretum scripsisse testatur Macrobius III 18 § 11.

καὶ τῇ κρεάγῳ τῶν ὀρχιπέδων ἐλκοίμην εἰς Κεραμεικόν.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

καὶ πῶς ἂν ἐμοῦ μᾶλλον σε φιλῶν, ὦ Δῆμε, γένοιτο πολίτης;
 ὅς πρῶτα μὲν, ἡνίκ' ἐβούλευον, σοὶ χρήματα πλειῖστ' ἀπέδειξα
 775 ἐν τῷ κοινῷ, τοὺς μὲν στρεβλῶν, τοὺς δ' ἄγχων, τοὺς δὲ μεταίτων,
 οὐ φροντίζων τῶν ἰδιωτῶν οὐδενός, εἰ σοὶ χαριοίμην.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

τοῦτο μὲν, ὦ Δῆμ', οὐδὲν σεμνόν· καὶ ἐγὼ γὰρ τοῦτό σε δράσω.

774. ,σοὶ Κοκκ] σοι codd.; χρήματά σοι mavult Blaydes.

776. χαριοίμην R] -ζοίμην metro invito ceteri.

777. τοῦτό] ταῦτό vVelsen.

scena parari videmus Pac. 286 sqq., ubi saevus Belli deus in mortarium concutens conterenda iacit *allia* Megarica ¹⁾ *porraque* Prasiatica Siculumque *caseum* et *mel* Atticum.

772. *Et mea ipsius fuscina* ²⁾ *in Ceramicum protrahar*. His verbis competitid quod ad versum 355 observavi ³⁾; praeterea vid. Plut. 955 et supra vs. 365. De voce *κρεάγῳ* vid. ad Vesp. 1155. In *Ceramicum* autem quod protrahendum se offert, parum festiva et fere inepta mihi videtur explicatio quam in scholiis prolata recepit Kock: *in locum ubi cives pro patria mortui sepeliuntur* ⁴⁾. Nam *εἰ μὴ φιλεῖ τὸν δῆμον*, eiusmodi honore indignissimus est isiciarius. Sed locus extra urbem, quo a *κοιρολόγοις* deferebantur cadavera bestiarum ceteraque sordes quae in via publica tolerari non possent, significari mihi videtur. Verto igitur: *in sterquilinum publicum*.

774. *ἡνικ' ἐβούλευον*] *quo tempore senator eram*. Cum nondum ad hodiernum

strategi honorem evectus nihil essem nisi unus e quingentis senatoribus.

— σοὶ] sine emphasi verbo suo est praemissum ⁵⁾.

— ἀπέδειξα] *exhibui* ⁶⁾. Eodem sensu dicitur *ἀποφῆναι* ⁷⁾.

775. *στρεβλῶν... ἄγχων*] in proverbialem quandam locutionem iunguntur nunc haec participia ⁸⁾. De verbo *στρεβλοῦν* vid. ad Ran. 615 sqq., de verbo *ἄγχων* Vesp. 1039 et ad Nub. 988.

— *μεταίτων*] ioculariter hoc quoque meritis suis apponit Paphlago, quod ipse partem aliquam lucelli sibi poposcerit semper ⁹⁾. Sic de Labe cane perorans testatur causae patronus: *ἄτε' ἐν εἴσω τις φέρῃ, | τούτων μεταίται τὸ μέρος. εἰ δὲ μή, δάκνει* ¹⁰⁾.

776. *Nihil curans singulos homines, si modo tibi gratum essem facturus* ¹¹⁾. „Ὁὐ φροντίζω” — sic Paphlago secum — „τῶν ἰδιωτῶν οὐδενός, εἰ χαριοῦμαι ἐφ' ἡμῶν” ¹²⁾.

777. *οὐδὲν σεμνόν*] *nihil insoliti* ¹³⁾. Cf.

¹⁾ Cf. Ach. 761. — ²⁾ Cf. vs. 839. — ³⁾ Nam scholiasta suam sibi habeat explicationem: *τοῦτο οὐχ ἀπλῶς ἀλλ' ἀπ' ἱστορίας*. — ⁴⁾ Av. 395 Thucyd. II 34. — ⁵⁾ Ut Ran. 615. — ⁶⁾ Cf. Plut. 210 Herodot. VIII 35 etc. — ⁷⁾ Demosth. XX § 77 etc. — ⁸⁾ Ut apud nostrates — olim certe — *galg en rad*. — ⁹⁾ Miro errore scholia explicant *μεταίτων* τοὺς μὴ ὀφειλοντας δηλονότι. — ¹⁰⁾ Vesp. 971 sq.; praeterea vid. supra vs. 66. — ¹¹⁾ „*Ferissent les colonies!*” — ¹²⁾ Similis est verborum structura Xenoph. Anab. I 4 § 7: *οἱ δ' ἄκτιρον εἰ ἀλώσοιτο*. Vid. etiam Plat. Menex. 245 b: *βασιλεὺς... ἀξήτηι τοὺς Ἕλληνας τοὺς ἐν τῇ ἡπείρῳ, ... εἰ μᾶλλον συμμαχησῶν ἡμῖν*. — ¹³⁾ *Niets bijzonders*.

ἀρπάξων γὰρ τοὺς ἄρτους σοι τοὺς ἄλλοτρίους παραθήσω.
 ὡς δ' οὐχὶ φιλεῖ σ' οὐδ' ἔστ' εὖνους, τοῦτ' αὐτό σε πρῶτα διδάξω,
 780 ἀλλ' ἢ διὰ τοῦτ' αὐθ' ὅτιή σου τῆς ἀνθρακίᾳς ἀπολαύει.
 σὲ γάρ, ὃς Μήθοισι διεξιφίσω περὶ τῆς χώρας Μαραθῶνι,
 καὶ νικήσας ἡμῖν μεγάλως ἐγγλωττοτυπεῖν παρῆδωκας,
 ἐπὶ ταῖσι πέτραις οὐ φροντίζει σκληρῶς σε καθήμενον οὕτως·
 οὐχ ὥσπερ ἐγὼ φραψάμενός σοι τουτὶ φέρω. ἀλλ' ἐπαναίρου,

781. Μαραθῶνι Bentley] ἐν M. codd. metro invito.

783. ταῖσι Brunck] ταῖς codd.; ταῖσδε Lenting (de articulo omissio vid. ad Nub. 61).

οὐδὲν πονηρὸν ¹⁾, πάντα ἀγαθὰ ²⁾, οὐ θαυ-
 μα ³⁾, alia, et de adiectivo σαρμῆ vid. ad
 Ran. 178.

778. παραθήσω] vid. ad vs. 52.

780. ἀλλ' ἢ] vid. ad Ran. 928.

— τῆς ἀνθρακίᾳς ἀπολαύει] maligne ex-
 probrantis est victum quotidianum sic
 designare; sic alibi τα ἄλφιστα ⁴⁾ vel τὰ
 αἰτία ⁵⁾ contemtim dicunt. Idem autem
 loquendi genus agnoscimus in verbis
 Telemachi: οὐ γὰρ ἀφεργὸν ἀνίζομαι ὃς
 κεν ἔμῃ; γο | χοίνικο; ἔπεται ⁶⁾. Collectivum
 ἀνθρακίᾳ ⁷⁾ idem valet quod οἱ ἀν-
 θρακες. In iis assabantur carnes piscicu-
 culi alia opsonia ⁸⁾.

781. διεξιφίσω] *digladiatus es, dimachisω*
 τῆ ξίφει. Praepositio δια- in hoc verbo
contentionem indicat, item in διορχισθαι
vallando certare ⁹⁾, διακικραγῖναι *clamori-*
bus certare ¹⁰⁾, διασπᾶσθαι *inter se rap-*
tare ¹¹⁾; qualia verba mediam formam
 habent, etiamsi simplex activi sit ge-
 neris ¹²⁾.

— Μαραθῶνι] vid. Vesp. 711 et ad
 Nub. 986.

782. ἐγγλωττοτυπεῖν] similia vid. Nub.
 792 Ran. 826.

783. Simillima dicit Bdelycleon in
 Vespis, ubi praesertim vid. vs. 672: σὺ

δὲ τῆς ἀρχῆς ἀγαπᾷς τῆς σῆς τοὺς ἀργελο-
 φους περιτρώγων.

— ἐπὶ ταῖσι πέτραις] vid. ad vs. 813
 et Ach. 25.

— οὐ φροντίζει] ut alias verba ἦδυσθαι,
 χαίρειν, ἔχθεσθαι, προτιμᾶν ¹³⁾, sic nunc
 φροντίζειν additum sibi habet participium.
 De significatione autem verbi vid. ad
 Ran. 493 et cf. Cratin. fr. 302: ἢ δ'
 ἐφρόντις' οὐδὲ ἐν et notissimum illud:
 „οὐ φροντὶς Ἰπποκλείδῃ” ¹⁴⁾.

784. οὐχ ὥσπερ ἐγὼ... φέρω] elegans
 haec est brevis ¹⁵⁾; nam accuratius —
 id est moleste et putide — loquenti di-
 cendum esset: οὐδὲν ὁμοιον ποιῶν ἐμοί, ὃς...
 φέρω. Quod loquendi genus redit Plat.
 Protag. 341a: σὺ... ἄπειρος εἶναι φαίνεαι,
 οὐχ ὥσπερ ἐγὼ ἔμπειρος (εἰμὶ), Gorg. 522a:
 τοὺς νεωτάτους ὁμῶν διαφθελεῖναι τέμνον τε
 καὶ κᾶν..., οὐχ ὥσπερ ἐγὼ... εὐώχουν
 ὁμᾶς, Conviv. 179e: *Orpheus mortem dii*
ἐποίησαν ὑπὸ γυναικῶν γενέσθαι, οὐχ ὥσπερ
Ἀχιλλεῖα... ἐτίμησαν, 189c: *homines si sci-*
rent quid possit Amor, videntur mihi θυ-
σίας ἂν αὐτῆ ποιῆν μεγίστας, οὐχ ὥσπερ
νῦν τούτων οὐδὲν γίγνεται, Eur. Bacch. 928
 sq.: ἀλλ' ἐξ ἔθρας σοι πλόκαμος ἐξέστηχ'
 ὅδε, | οὐχ ὡς ἐγὼ νιν ὑπὸ μίτρας καθήρμουσα,
 Eubul. fr. 42: ὡς δ' ἐδαιτνε κοσμίως! |

¹⁾ Pac. 363. — ²⁾ *Optima quaevis*, vid. ad Ran. 302. — ³⁾ Vesp. 1139. — ⁴⁾ Vid.
 ad Nub. 176. — ⁵⁾ Vid. ad vs. 575. — ⁶⁾ Hom. ε 27 sq. — ⁷⁾ Vox redit Hom. I
 213 h. Merc. 140, 238 Cratin. fr. 143. — ⁸⁾ Ach. 891 etc. — ⁹⁾ Vesp. 1499. —
¹⁰⁾ Infra vs. 1403 Av. 306. — ¹¹⁾ Ran. 477, ubi vid. — ¹²⁾ Vid. Cobet Mnemos.
 1858 p. 165 sq. — ¹³⁾ Ran. 638. — ¹⁴⁾ Herodot. VI 129 Hermipp. fr. 17. — ¹⁵⁾ *Heel*
anders dan ik, die... breng.

785 κῆτα καθίζου μαλακῶς, ἵνα μὴ τρίβῃς τὴν ἐν Σαλαμῖνι.
(Culcitam imponit senis sedili.)

ΔΗΜΟΣ.

ἄνθρωπε, τίς εἶ; μῶν ἔγγονος εἶ τῶν Ἀρμοδίου τις ἐκείνου;

785. τρίβῃς] τρίβῃς V alii vitiose. || τὴν ἐν] ἐκ τὴν Naber; vid. ad vs. 1934.
786. ἔγγονος] ἔγγονος VR alii. || τῶν Ἀρμοδίου] τῶν Ἀρμοδίων vVelsen (vid. Pac. 741 Av. 1701, 1709); Blaydes τοῦ γ' Ἀρμοδίου. || ἐκείνου Blaydes] ἐκείνων codd.

οὐχ ὥσπερ ἄλλαι τῶν πράσων ποιούμεναι | τολύπας ἵσταντο τὴς γνάθους κτέ.¹⁾ Demosthen. XXI § 218 οὐ γὰρ ἐκ πολιτικῆς αἰτίας, οὐδ' ὥσπερ Ἀριστοφῶν... ἔλυσεν τὴν προβολὴν... κρίνεται²⁾.

— *ραψάμενος*] cf. Nub. 538. Culcitam unde nunc habeat isiciarius praestat non rogare; qui etiam infra³⁾ seni offert dona, ex quotidiana certe sua supellectile non expropta. Ad rem quod attinet, cf. Xenoph. Hell. IV 1 § 30: *ραπτὰ, ἐφ' ὧν καθίζουσιν οἱ Πέρσαι μαλακῶς*, qualem fastum Agesilaus sprevisse illic dicitur. Neque rupium duritiem curabant Athenienses in concionem venientes, ubi solis magistratibus prytanibusque lignea quaedam erant sedilia⁴⁾, et postea demum fuerunt, opinor, qui in theatrum culcitas secum afferrent⁵⁾; Romae autem usque ad regnum Caligulae senatores *ἐπὶ γυμνῶν τῶν σανίδων* sederunt⁶⁾. Sed triremium *remiges* utebantur pulvinari⁷⁾, nates ne attererentur⁸⁾. Quamquam grammaticos vocem *ὀπηρέσιον* sic explicantes suaviter ridet Naber⁹⁾, cum Breusingio contendens Atheniensium re-

miges nullas habuisse culcitas, sed in duris scammis sedisse, *μισοφύγους*¹⁰⁾ idcirco per iocum dictos¹¹⁾.

785. *τὴν ἐν Σαλαμῖνι*] *καμοῦσαν πυγὴν* additur in scholio. Et de substantivo quidem dubitari nequit, sed participium potius *ναυμαχῆσασαν* vel *νικήσασαν* mente est supplendum. Nempe victoria navalis, quae remigum peritiae praesertim debebatur, demi podice reportata esse festive nunc dicitur. Sunt enim *οἱ ἐν Σαλαμῖνι* *milites qui Salamine dimicarunt*, ut *οἱ (ἐν) Μαραθῶνι* *marathonomachi*¹²⁾ et Miltiades *ὁ ἐν Μαραθῶνι*¹³⁾; hinc autem iocose noster, nomine proprio ut assolet abusus, *Ἀριστομάχην τὴν Μαραθῶνι* vocat victoriam illic reportatam¹⁴⁾. Subsimili breviloquentia torvus Belli deus dicitur *ὁ κατὰ τοῖν σκελοῖν*¹⁵⁾, siquidem illic supplendum est *τιλῶν ποιῶν*¹⁶⁾.

786. *Harmodium et Aristogitonem τοῦς τυραννοκτόνους* Atheniensis insignibus honoribus coluerunt *ἐξ Ἰσοῦ τοῖς ἥρωσι καὶ τοῖς θεοῖς*¹⁷⁾. In bestorum insulis degere credebantur¹⁸⁾, eorumque posteris decreta est *ἡ ἐν τῷ Πρωτανεῶν αἰτησίς*¹⁹⁾.

¹⁾ Scripsi *ἄλλαι* pro *ἕλλαι*. — ²⁾ Vid. etiam Demosthen. Prooem. 35. — ³⁾ Vs. 872, 883, 906, 909. — ⁴⁾ Acharn. 25. — ⁵⁾ Theophr. Char. 2. — ⁶⁾ Dion. Cass. LIX 7. — ⁷⁾ *ὀπηρέσιον*. — ⁸⁾ Cratin. fr. 269 Hermipp. 54 Thucyd. II 93. Sic postea in galeis „les bancs étaient couverts d'un sac bourré de laine,” quoniam remiges assurgebant et recidebant in subsellium, „qui ploiait en les recevant.” Vid. Naber Mnemos. 1895 p. 242. — ⁹⁾ L. l. p. 264—267. — ¹⁰⁾ Fr. com. adesp. 1075 schol. Plat. Conv. 193a Poll. II 184. — ¹¹⁾ Vid. infra vs. 1968; *ὀπηρέσιον* autem ipse Naber interpretatur „sacculum in quo omnes suas reculas nauta secum portat.” Sed hanc controversiam eo lubentius mitto quod a nostro loco aliena est. — ¹²⁾ Thucyd. II 34 § 5 Demosth. XIV § 30. — ¹³⁾ Plat. Gorg. 516d. — ¹⁴⁾ Thesm. 806. — ¹⁵⁾ Pac. 241. — ¹⁶⁾ *Quem qui adspiciunt ἐγγίζουσιν*. Sic Zacher et vHerwerden. — ¹⁷⁾ Demosth. XIX § 280 [Aristot.] Rep. Ath. LVIII § 1. — ¹⁸⁾ Teste scolio notissimo. — ¹⁹⁾ Dinarch. I § 101.

τοῦτό γέ τοί σου ἀληθῶς τοῦργον γενναῖον καὶ φιλόδημον.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

(ad Demum:)

ὡς ἀπὸ μικρῶν εὐνους αὐτῷ θωπευματίων γεγένησαι!

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

(ad Paphlagonem:)

καὶ σὺ γὰρ αὐτόν πολὺ μικροτέροις τούτων δελεάσμασιν εἶλες.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

790 καὶ μὴν εἴ ποῦ τις ἀνήρ ἐφάνη τῷ δήμῳ μᾶλλον ἀμύνων
ἢ μᾶλλον ἐμοῦ σε φιλῶν, — ἐθέλω περὶ τῆς κεφαλῆς περιδόσθαι.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

καὶ πῶς σὺ φιλεῖς, ὃς τοῦτον ὄρων οἰκοῦντ' ἐν ταῖς πιθάκναισι

.787. τοί σου ἀληθῶς τοῦργον] τοί σ' ἀληθῶς αὐτουργον B, σου τοῦργον ἀληθῶς (om. ται) ceteri, Reising τοῦτ' αὐτό γί τοι τοῦργον ἀληθῶς, Bergk τοῦτό γί τοῦστιν τοῦργον ἀληθῶς, Ribbeck τοῦτό γί τοῦστιν ἀληθῶς τοῦργον, Kock τοῦτό γί τοί σου ἀληθῶς τοῦργον. Equidem malim *ταυτὶ γὰρ τοι (vel σοι) ἀληθῶς τοῦργον.

790. ποῦ τις] πάποτ' Cobet.

792. σὺ — τοῦτον] τοῦτον σὺ φιλεῖς, ὃ; Elmsley. || τοῦτον ὄρων οἰκοῦντ' ὄρων οἰκοῦντα τοῦτον B. || οἰκοῦντ' ἐν ταῖς] -ντα μὲν ἐν Elmsley. Blaydes ὅστις γ' οἰκοῦντ' αὐτὸν ὄρων ἐν. || πιθάκναισι] φιδάκναισι Brunck e scholio Hesychio Moeride (cf. Meisterhans Gramm. d. att. Inschr.³ p. 80). Probabilitate caret quod Blaydes coll. Thuc. II 52 § 1 proposuit καλύρβαισι. Neque enim vitii causa apparet neque aptus sic est articulus.

787. Verba sic sunt ordinanda: τοῦργον τοῦτό σοῦ ἴσται ἀληθῶς γενναῖον καὶ φιλόδημον. Pronominis σου similis est usus Vesp. 1433: ὁμοία σου καὶ ταῦτα τοῖς ἄλλοις τρόποις, infra vs. 803: ἃ παρὰ τοῖς ἄλλοις... σου, vid. etiam Lys. 507 sq.: ὑμῶν... τῶν ἀνδρῶν ἄετ' ἰποιῖται, infra vs. 985 sq.: καὶ τόδε θαυμάζω τῆς ὁμοιοσύνης αὐτοῦ, hoc quoque hominis invenusti factum demiror. Voce autem ἔργῳ quodlibet facinus notabile indicatur, sive strenue gestum, ut h. l., sive stulte, imprudenter, improbe, ut Ran. 563: τούτου πάνυ τοῦργον, Herod. Mimiamb. III 48: τοῦ Μητροπίου ἔργα Κοττάλου ταῦτα¹⁾).

788. Quantilli pretii sunt blandimenta,

quibus te sibi conciliavit iste! De praepositione ἀπό vid. ad vs. 538.

789. Nempe tu quoque oblectamentis cum captavisti, et multo quidem magis nugatoriis quam haecce sunt mea.

790 sq. Simillima verborum et sententia est et structura Ach. 317 sq. ubi vid. ²⁾).

791. περὶ τῆς κεφαλῆς περιδόσθαι] vid. ad Nub. 644.

792. καὶ] vid. ad Nub. 210.

792 sq. ἐν ταῖς πιθάκναισι | καὶ γυπαρίοις καὶ πυργίδιοις] in terrae penetralibus atque inter ipsas nubes³⁾. Πιθάκναι α πίθοις aut diversae omnino non erant aut iis simillimae⁴⁾; nam parva dolia

¹⁾ Vid. etiam ad Nub. 1345 et Ran. 884. — ²⁾ Vid. etiam Vesp. 528. — ³⁾ ἐν φωλεοῖς καὶ καλιαῖς (schol.). — ⁴⁾ Etiam Plut. 546 Plat. com. fr. 114 Demosth. XXX § 28 commemorantur et a Polemone apud Athen. 483 d.

καὶ γυπαρίοις καὶ πυργιδίοις ἔτος ὄγδοον οὐκ ἐλαίφεις,
ἀλλὰ καθείρξας αὐτὸν βλίττεις Ἀρχεπτολέμου δὲ φέροντος

significari, id quidem non est credibile, licet a grammaticis perhibeatur ¹⁾. In cellis igitur asservabantur, accuratius autem loquenti potius *inter dolia* habitare popellus dicendus fuisset; minime tamen absurde in *doliis* habitans fingitur nunc, quandoquidem sequens aetas Diogenem certe vidit ἐν πίθῳ degentem, et olim Eurystheus in dolium se coniecisse ferebatur ut Herculem Cerberumque effugeret ²⁾. Quae autem vocantur γυπαρία ³⁾ et mox πυργίδια, sunt aedicularum tabulata in altum extracta, ut hominibus intra urbis moenia se opprimentibus casulae qualescunque inveniuntur omnibus ⁴⁾. Nisi de ipsis *moenium turriculis* nunc loquitur comicus, quod suspiceris collatis verbis Thucydidis: κατεσκευάσαντο δὲ καὶ ἐν τοῖς πύργοις τῶν τειχῶν πολλοὶ καὶ ὡς ἑκαστός που ἰδύνατο ⁵⁾. Quam misere autem inter multitudinem ἐν καλύβαις πινυγραῖς διαιωμένην ⁶⁾ plus semel grassata fuerit pestilentia, notius est quam ut hic enarretur.

793. ἔτος ὄγδοον] primo vere anni 431 Athenienses rusticos intra urbis moenia collegerunt archonte *Pythodoro* ⁷⁾, dein archontibus *Euthydemo* (431/430), *Apollodoro* (430/429), *Eraminone* (429/428), *Diotimo* (428/427), *Euclē* (427/426), *Euthyno* (426/425) est bellatum, et nunc archon est *Stratocles* (425/424). Sic efficitur numerus octonarius. Non recte autem autumaverit quispiam ab hoc loco discrepare verba *Dicaeopolidis* in

Acharnensibus, qui uno anno ante fabulam nostram loquens ἔκτω ἔτει in praedium se redire dicit ⁸⁾; non enim archontum sed anni temporum habitatio ratione ⁹⁾ *sex* ait ille *anni iam praeterierunt postquam in urbem rure abii*, id quod ex asse verum est. Aliter rursus in Pace instituitur ratio, ubi sub belli Archidamii finem Graeci dicuntur *τρία καὶ δέκα ἔτη γλιχῆσθαι* ¹⁰⁾ ἡδὲ τῆς εἰρήνης ¹¹⁾. Qui numerus ut vero sit consentaneus, turbae Corcyraeae et Potidaeae defectio bello sunt annumerandae; et potneresane, immo debuerunt illic ei annumerari ¹²⁾.

— *ἐλαίφεις*] poeticum verbum apud nostrum non redit.

794. καθείρξας αὐτὸν βλίττεις] *reclusum tenes, tuum lucrum inde faciens*. Assimulatur nunc urbs apum alveo; cives autem sunt apes, non sibi mellificantes sed rustico, qui „οὐδὲν φροντίζων τῶν ἰδιωτῶν” fumo eas suffocat, ut ceras melle completas impune possit suas facere. Sic Cleon populum ab agris suis seclusum fame tabescere, infinitis proeliis perire, peste deleri facile fert, dum ipsi „mel” illud in Prytaneo stet paratum inque ipsius oculos semper aliquid rapinarum redundet. — Verbum *βλίττειν* a stirpe *μ(ε)λίτι* ductum ¹³⁾ proprie significat *apum favos castrare* ¹⁴⁾, hinc translato sensu i. u. *spoliare* valet ¹⁵⁾.

— *Ἀρχεπτολέμου*] de pacis — vel potius Lacedaemoniorum — patrono hoc acerrimo vid. ad vs. 327.

¹⁾ Hesych. et Anecd. Bekk. p. 290. Errorrem peperisse videtur deminutivum *πιθάκιον* (Eubul. fr. 132 Lucian. XXV § 4). — ²⁾ Apollodor. II 5 § 7. — ³⁾ *Kraaiennesten*. *Specus subterraneos, τρώγλας*, interpretatur Hehn Culturpf. ⁴⁾ p. 437. — ⁴⁾ De voce *πύργω* vid. Demosthen. XLVII § 56: *cum uxor mea et liberi in aula pranderent, ὡς ἐπισπηδῶσιν οὗτοι καὶ καταλαμβάνουσιν αὐτὰς καὶ ἤρασαν τὰ σκεύη, αὶ μὲν ἄλλαι θράσιναι — ἐν τῷ πύργῳ γὰρ ἦσαν, οὐδὲρ διατώπνται — ὡς ἤκουσαν κραυγῆς, κλήρουσι τὸν πύργον καὶ ἐναῦθα μὲν οὐκ εἰσήλθον, τὰ δ' ἐκ τῆς ἄλλης οἰκίας ἐξέφερον σκεύη.* — ⁵⁾ Thucyd. II 17 § 3. — ⁶⁾ Ibid. c. 52 § 2, vid. etiam c. 14. — ⁷⁾ Thucyd. II 14. — ⁸⁾ Ach. 266, vid. etiam vs. 890. — ⁹⁾ Cf. Thucyd. V 20 § 2 sq. — ¹⁰⁾ Sic Blaydes. — ¹¹⁾ Pac. 990. — ¹²⁾ Praeterea componi potest ille versus cum locis ad Ran. 50 a me allatis, ubi *tredecim* ita dicitur ut apud nos *een dozijn*. — ¹³⁾ Vid. ad Nub. 1001. — ¹⁴⁾ I. e. *spoliare*. Vid. Plat. Rep. 564 e, Aristot. H. Anim. V 22 § 6 IX 40 § 24. — ¹⁵⁾ Vid. Lys. 475, et compositum *ἀποβλίσαι* Av. 498.

795 τὴν εἰρήνην ἐξεσκέδασας, τὰς πρεσβείας τ' ἀπελαύνεις
ἐκ τῆς πόλεως βαθαπυγίλων, αἱ τὰς σπονδὰς προκαλοῦνται.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ἵνα γ' Ἑλλήνων ἄρξῃ πάντων. ἔστι γὰρ ἐν τοῖς λογίοισιν

796. βαθαπυγίλων] ῥοθ. schol. et Suidas.

797—800. Isiciario continuat R.

797. ἄρξῃ πάντων] πάντων ἄρξῃ R.

796. βαθαπυγίλων] verbum hoc alibi non obvium secundum veteres grammaticos significat σιμφ εἰς ποδὶ τὸν γλουτὸν παῖειν ¹⁾, *pede porrecto alieuius nates percutere* ²⁾; id quod Sophocles his verbis indicavit: καὶ μὴν ὑβρίων ἀδικ' ἐκ βάρθρων ὄλω | ῥυτῆρι κρούων γλουτὸν ὑπτιου ποδός ³⁾. Conferri autem potest Ranarum locus, ubi tardi cursoris πυγὴν ταῖς πλαταιαῖς παῖειν dicuntur cives irridentes ⁴⁾. Verbi exitus obscurus non est, prior autem pars βαθα- sono in mentem revocat substantivum epicum βαθάμυγας ⁵⁾ sive guttas coeni vel ororis, quae ex humido solo post rotas equorumque ungulas exsiliunt. Quae si cum verbo φαῖειν cohaeret, βαθαπυγίλων est φαῖειν τὴν πυγὴν.

— τὰς σπονδὰς] cf. Thucyd. IV 22 § 3: οὔτε ποιήσοντας ἔπρουκαλοῦντο, V 37 § 5: τὰ εἰρημίνα προκαλοῦμενοι. Addi poterat ἡμᾶς, quemadmodum Ach. 652 dicitur: ἡμᾶς οἱ Λακεδαιμόνιοι τὴν εἰρήνην προκαλοῦνται, vel Plat. Euthyphr. 5 a: αὐτὰ ταῦτα προκαλεῖσθαι αὐτόν.

797—799. Ita sane, sed ut Graeciae principem eum reddam aliquando! — Amara admodum his inest irrisio consiliorum Periolis, quae nunc exsequi conatur Cleon: detrimenta quidem et incommoda satis gravia aliquantisper toleranda fore civibus, in terra enim impares esse adversariorum copiis, sed

si obdurarent et perferrent, fore ut devictis tandem hostibus cunctis Graeciae imperitarent. Eadem igitur nunc pollicetur Paphlago: cives ἦν ἀναμεινῶσιν, olim pro triobolo, quod nuper iis largitus est Cleon, quinas drachmae partes in diem accepturos; instare enim beatissima tempora vaticiniis dudum nunciata, quibus Demus non ex terrarum illo angulo, ubi Cecropis urbs delitescit, sed ex ipso centro Graeciae gentibus vicinis iussa sit daturus et Siculos Poesnosque ⁶⁾ et longinqua Ecbatana ⁷⁾ suae dicioni subdita habiturus. — In somniis suis Cleones Alcibiadaeque viderunt regnum, cuius fines Alexander demum gladio suo descripsit. Arcadiae autem cur nunc fiat mentio intellegimus cum reputamus Mantineam Lacedaemoniis perpetuo fuisse infestam, et paucis annis post ad eam urbem ancipiti proelio pugnasse Lacedaemonios contra Argivos Atheniensium socios ⁸⁾. Praeterea comicus fortasse in mente nunc habet vetustum oraculum Lacedaemoniis redditum: Ἀραδίην μ' αἰτοῖς κτλ. ⁹⁾, quae verba in dicerium abiisse testantur Diogenianus ¹⁰⁾ et Cicero ¹¹⁾. Praeter expectationem autem non ἄρξαι vel eiusmodi quid dicit Paphlago, sed *stipem merere* ¹²⁾; quasi omnia insint εἰς ἡλιόσασθαι ¹³⁾.

¹⁾ Poll. IX 126, cf. Phot. s. v. — ²⁾ Item nostrates ad ultimam contumeliam significandam: *iemand met een schop onder zijn achterste weggagen*. — ³⁾ Soph. fr. 938. — ⁴⁾ Ran. 1094—1096. — ⁵⁾ Hom. A 536 γ 501 ψ 502. — ⁶⁾ Vs. 174. — ⁷⁾ Vs. 1089. — ⁸⁾ Vid. praesertim Thucyd. VI 16 § 6 et supra ad vs. 465. — ⁹⁾ Herodot. I 66. — ¹⁰⁾ Diogenian. II 69. — ¹¹⁾ Ad Attic. X 55 § 2. — ¹²⁾ Item vs. 1089. — ¹³⁾ De quo verbo vid. Vesp. 772 Phrynich. fr. 63 et Lysias in oratione deperdita apud Harpocrat. s. v. Ἠλιόστα.

ὡς τοῦτον δεῖ ποτ' ἐν Ἀρκαδίᾳ ... πεντωβόλου ἠλιάσασθαι,
 ἦν ἀναμεινῆ πάντως δ' αὐτὸν θρέψω ἐγὼ καὶ θεραπεύσω,
 800 ἔξευρίσκων εὖ καὶ μιαρῶς ὀπόθεν τὸ τριώβολον ἔξει.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

οὐχ ἵνα γ' ἄρξῃ μὰ Δί' Ἀρκαδίας προνοούμενος, ἀλλ' ἵνα μᾶλλον
 σὺ μὲν ἀρπάξης καὶ δωροδοκῆς παρὰ τῶν πόλεων, ὃ δὲ δῆμος
 ὑπὸ τοῦ πολέμου καὶ τῆς ὀμίχλης ἂ πανωργεῖς μὴ καθορᾷ σου,
 ἀλλ' ὅπ' ἀνάγκης ἅμα καὶ χρείας τοῦ μισθοῦ πρὸς σε κεχήνη.
 805 ἦν δέ ποτ' εἰς ἀγρὸν οὗτος ἀπελθὼν εἰρηναῖος διατρίψῃ
 καὶ χίδρα φαγῶν ἀναθαρρήσῃ καὶ στεμφύλῳ εἰς λόγον ἔλθῃ,

798. πεντωβόλου Kuster] πεντάβολον codd.; idem vitium Kuster correxit Pac. 254 Lys. 574.

802. ἀρπάξης] -ξης R, -ση(ι)ς V et plerique.

804. τοῦ Cobet] καὶ codd. vitiose, nihil enim h. l. est ὑπὸ μισθοῦ (prae mercede).

805. ἦν Dobree] et codd.; Hirschig et... διατρίψῃ... ἀναθαρρήσει et ἔλθῶν in fine vs. 806, fortasse recte. Subiunctivus tamen est vs. 579.

806. στεμφύλῳ] -λων V alii.

799. πάντως] vid. ad Ran. 263.

800. εὖ καὶ μιαρῶς] vid. vs. 256 et ad Nub. 99.

801. προνοούμενος] cf. Nub. 975.

802 sq. Idem crimen sobriis verbis in Cleonem iacit Thucydides: ἠναντιοῦτο τῇ εἰρήνῃ, ... γενομένης ἡσυχίας καταφανέστερος νομίζων ἂν εἶναι κακοεργῶν καὶ ἀπιστότερος διαβάλλων ¹⁾. De verbo δωροδοκεῖν vid. ad Ran. 361. Vox ὀμίχλη autem, quae cum voce πολίμῳ coniuncta ἐν διὰ δυοῖν efficit ²⁾, idem fere significat nunc quod καπνός Pac. 610. Nempe ὀμίχλη ποιμίειν οὐ τι φίλη, κλίπτῃ δὲ τε τυκτός ἀμείνων est teste patre poeseos. Conferri potest Acharnensium locus, ubi senes τῆς δίκης τὴν ἡλύγην dicunt eam mentium perturbationem, qua quid ius quid iniustum sit non iam satis perspicitur, sed nebula quaedam vero prae-

tenta esse videtur ³⁾. Genitivus σου denique ita est explicandus ut vs. 787.

804. τοῦ μισθοῦ] cf. vs. 256.

— πρὸς σε κεχήνη] vid. ad vs. 651.

805. Rusticia, qui belli initio praedia sua hostibus reliquerunt urenda et diripienda, χαλεπῶς διὰ τὸ ἀεὶ εἰσθῆναι ἐν τοῖς ἀγροῖς διατεῖσθαι ἢ ἀνάστασις ἐγένετο ⁴⁾, iamque intra moenia inclusi ἀποβλίπουσιν εἰς ἀγρὸν ⁵⁾, illic ἀνερηθῆσαι δαιμονίως βουλόμενοι ⁶⁾. Itaque viri qui pacem reducere avebant ἐν τοῖς γεωργοῖς omnem spem ponebant ⁷⁾, τοὺς αὐτοεργούς μόνους τὴν γῆν σφῆιν cum Euripide rati ⁸⁾. Demus autem postquam in fine nostrae fabulae resipuit pristinasque vires recuperavit, acceptis ταῖς τριακοντούσι σπονδαῖς abit εἰς τοὺς ἀγρούς ⁹⁾, perinde atque Dicaeopolis ¹⁰⁾.

806. χίδρα] sic frumenti vel hordei ¹¹⁾

¹⁾ Thucyd. V 16 § 1. — ²⁾ Ut χρησμοὶ καὶ τὸ Πυθικόν (?) vs. 220, Ἀθηναίους καὶ τὸν δῆμον vs. 811, κυλίγχιον καὶ φάρμακον vs. 906, κριθὰς καὶ βίον vs. 1101, πείροισι καὶ βοῖς ἡμασιν Av. 1182. — ³⁾ Ach. 684. — ⁴⁾ Thucyd. II 14. — ⁵⁾ Ach. 82. — ⁶⁾ Pac. 585. — ⁷⁾ Pac. 511. — ⁸⁾ Orest. 920. — ⁹⁾ Vs. 1394. — ¹⁰⁾ Ach. 201 sqq.; vid. etiam fr. 107 et adesp. 133. Etiam Xen. Hell. V 2 § 7 dignus qui conferatur est locus. — ¹¹⁾ Immaturi?

γνώσεται οἶων ἀγαθῶν αὐτὸν τῆ μισθοφορᾷ παρεκώπτου,
εἰδ' ἤξει σοι δορυμὸς ἄγροικος, κατὰ σοῦ τὴν ψῆφον ἰχνηύων.
ἂ σὺ γινώσκων τόνδ' ἑξαπατῆς καὶ ὄνειροπολεῖς περὶ σαυτοῦ.

ΠΛΦΛΑΓΩΝ.

810 οὐκουν δεινὸν ταυτί σε λέγειν δῆτ' ἔστ' ἐμὲ καὶ διαβάλλειν
πρὸς Ἀθηναίους καὶ τὸν δῆμον, πεποιηκότα πλείονα χρηστά,
νῆ τὴν Δῆμητρα, Θεμιστοκλέους πολλῶ περὶ τὴν πόλιν ἤδη;

808. τῆ] τε Palmer (coll. Av. 257). || ἰχνηύων] immerito addubitalavit Reiske; vid. commentarius.

809. σαυτοῦ] αὐτοῦ vHerwerden coll. vs. 797 sq.

811. Α. καὶ τὸν δ.] Halbertama τὸν δ. τὸν Ἀθηναίων (ut vs. 764); sed vid. commentarius.

grana cocta ¹⁾ vocabantur ²⁾. Vox redit Pac. 595 ³⁾.

— στυμφύλα] *olivis unde expressum est oleum* ⁴⁾, vili profecto cibo.

— εἰς λόγον ἔειπεν] locutio εἰς λόγον (-ους) εἰπεῖν vel συναλεῖν ⁵⁾ proprie dicta significat *hominem aliquem adire* ⁶⁾. Sed in sermone quotidiano iocose dicitur *cibum adire, aggredi, alloqui*; e. g. *συνὸν κορακινιδίους καὶ μαινιδίους* ⁷⁾, *ἐγγενεῖσθαι μάξαις* ⁸⁾, *ἐπινογιγνόμεναι ἀπὸ τοῖς ἀγαθοῖς φάγροισιν* ⁹⁾, *ἵνα σπλάγγουσι συγγενόμεθα* ¹⁰⁾. Etiam verba *προσσιπεῖν (salutare) βοῦλομαι τὰς ἀμπέλους* et similia ¹¹⁾ conferri possunt, neque hinc alienum est *φρονταῖσι συγγίνεσθαι* ¹²⁾.

807. τῆ] i. e. τῆ σῆ, quam extollere soles, utpote singulare beneficium ¹³⁾.

— παρεκώπτου] cf. vs. 859 et Nub. 640 ¹⁴⁾.

808. *Tunc huc in urbem tibi redibit, acer rusticus denuo factus et calculum circumspectans quo te petat* ¹⁵⁾. Acharnen-

ses illos cogitemus εἰς τοὺς τριβῶνας τῶν λιθῶν *ἐπιλέγοντας* et *Ballήνας βλίποντας* ¹⁶⁾. Consulto autem *ψῆφον* nunc dicit *isiciarius*, non *λιθον*, quoniam non vi et pugnis sed *εὐφραγίαις* Cleonem ulturus est *populus δεσφραγίονα βλίπων* ¹⁷⁾. Verbum *ἰχνηύειν* redit Thesm. 662.

— δορυμὸς] *asper* ¹⁸⁾.

— ἄγροικος] vid. vs. 41.

809. *ὄνειροπολεῖς περὶ σαυτοῦ* de te ipso *somnia narras* ¹⁹⁾. Collatis vs. 1090 et *Vesparum fabulae initio* ²⁰⁾ suspicetur quispiam aut ipsum Cleonem aut unum ex eius sodalibus nuper — quae erat illorum temporum superstitionis — somnium aliquod coram populo rettulisse.

810. οὐκουν δεινὸν... δῆτα] vid. ad vs. 609 et ad Nub. 399.

811. Ἀθηναίους καὶ τὸν δῆμον] idem quod τὴν πόλιν καὶ τὸν δῆμον (vid. ad vs. seq.).

812. περὶ τὴν πόλιν] non cives tantum et rempublicam sed etiam urbis moenia

¹⁾ Gort. — ²⁾ Vid. Nicander apud Athen. 126 b—d, Pollux VI 62. — ³⁾ Vid. etiam fr. 889 et ad fr. 682, Alcman apud Athen. 648 b. — ⁴⁾ Cf. Nub. 45 fr. 392 Phrynich. 38 Antiphan. 79 Anaxandr. 41⁸⁶ Alex. 196 Diphil. 87. — ⁵⁾ Infra vs. 1300. — ⁶⁾ Vid. ad Nub. 470. — ⁷⁾ Pherecrat. fr. 56. — ⁸⁾ Teleclid. fr. 38. — ⁹⁾ Enpol. fr. 38. — ¹⁰⁾ Teleclid. fr. 108. — ¹¹⁾ Pac. 557; vid. ad Ach. 266. — ¹²⁾ Infra vs. 1291, ubi vid.; cf. etiam vs. 410. — ¹³⁾ De re vid. vs. 1352. — ¹⁴⁾ De quo loco vid. supra ad vs. 318. — ¹⁵⁾ *καταδικάσαι προσηρμίνος* (schol.). — ¹⁶⁾ Ach. 184, 234. — ¹⁷⁾ Vs. 855, cf. etiam vs. 1150. — ¹⁸⁾ Cf. Vesp. 278 Pac. 349 Av. 255 Plat. Theaet. 178a etc. — ¹⁹⁾ De verbo vid. ad Nub. 16. — ²⁰⁾ Vesp. 13 sqq.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

„ὦ πόλις Ἄργους, κλύεθ' οἶα λέγει!“ σὺ Θεμιστοκλεῖ ἀντιφερίζεις;
ὅς ἐπόλησεν τὴν πόλιν ἡμῶν μεστήν, εὐρῶν ἐπιχειλῆ

814. μεστήν εὐρῶν ἐπιχειλῆ] ultimum adiectivum *plenam* interpretati recentiores pro μεστήν coniecerunt *λεπτήν* (sic Kock coll. Ecol. 539) aliaque eiusmodi, sed ferri sic non potest verborum ordo. Minus displicet quod Kock postea proposuit: μεστήν ἰχυρῶν ἐπιχειλῆ, adiectivum ἰχυρός tamen ab hac imagine est alienum; quapropter Starkie tentavit μεστήν πυρῶν, ἐπιχειλῆ (*full of wheat — even to the brim*), vJzeren μεστήν, ἀγαθῶν ἐπιχειλῆ, equidem malim certe *μεγάλην ἀγαθῶν ἔπιχειλῆ*. Sed vid. commentarius.

a Themistocle erecta nunc cogitat Paphlago; frequenter autem dicebatur: ἄνδρα ἀγαθόν (εὖνον αἷα) εἶναι vel γίγνεσθαι περὶ τὴν πόλιν¹⁾ vel περὶ τὸν δῆμον²⁾, unde etiam in nostrum locum irrepit praepositio inutilis περὶ. Utrumque coniunctum est Plut. 567, ubi oratores dicuntur περὶ τὸν δῆμον καὶ τὴν πόλιν δίκαιοι εἶναι — quamdiu sint pauperes; in Acharnensibus autem coryphaeus expostulat, poetae inimicos famam eius rodentes perhibere ὡς κωμῶδεῖ τὴν πόλιν καὶ τὸν δῆμον καθυβρίζει³⁾. Idem loquendi genus agnoscimus vs. 1208 iocose detortum⁴⁾.

813. ὦ — λέγει] haec verba, quibus etiam Paupertas Plut. 601 utitur, Paphlago⁵⁾ habet ex Euripidis Telepho, quam fabulam his annis saepius vellieavit comicus⁶⁾. Conferri possunt praeterea quae affert scholion nutricia Euripideae verba⁷⁾: κλύεθ' οἶα λέγει! et Adrasti⁸⁾: ὦ πόλις Ἄργεῖα, τὸν ἡμῶν πότμον οὐκ ἴσοῦσθε; — Telephi verbis etiam infra⁹⁾ utitur Paphlago, nunc autem

heroem tragicum festivissime *παρῶδε*; nam apud *Argivos* aliquid hoc tempore molitum esse Cleonem supra claris verbis dictum est¹⁰⁾.

— ἀντιφερίζεις] epicum hoc verbum¹¹⁾ vs. 818 redit.

814. Themistocli Plutarchus haec tribuit verba: *λύραν μὲν ἀρμόσασθαι καὶ μεταχειρίσασθαι ψαλτήριον οὐκ ἐπίσταμαι, πόλιν δὲ μικρὰν καὶ ἄδοξον παραλαβὼν ἔνδοξον καὶ μεγάλην ἀπεργάσασθαι*¹²⁾. Sic Augustus *marmoream se relinquere Romam, quam latericium accepisset*¹³⁾ moriens gloriebatur¹⁴⁾. Τὸν ἐπὶ Θεμιστοκλίου βίον Τηλεκλειδῆς ἐν Περὶ τῶν ἐν Περὶ τῶν ἀβρῶν ὄντα παρίδωνκεν¹⁵⁾.

— ἐπιχειλῆ] adiectivum apud veteres alibi non obvium *ἐνδοῦ* vel *ἄλλοι* interpretantur grammatici¹⁶⁾, neque alium sensum contextus admittit¹⁷⁾; sequendus autem videtur Willems, qui proprie poculum *ἀνατατραμμένον, inversum, vacuum* igitur, sic dictum esse perhibet, *ἐπὶ τὰ χεῖλη* sive *τὸ στόμα κείμενον*¹⁸⁾. —

1) Ach. 663, 698 Lys. XXXI § 28. — 2) Vs. 764, 831, 873 sq. — 3) Ach. 631. Vid. etiam supra vs. 273. — 4) Alienum vero hinc duco versus 477, ubi vid. annot. critica. — 5) Testibus scholiis. — 6) In Acharnensibus et Nubibus. — 7) Med. 168. — 8) Suppl. 808. — 9) Vs. 1240. — 10) Vs. 465 sq., ubi vid. — 11) Φ 357 etc. — 12) In vita c. 2. — 13) γήνην παραλαβὼν. — 14) Suet. Aug. 28. — 15) Teste Athenaeo 553e. Vid. infra ad vs. 1382 sq. — 16) Scholia Suidas Pollux II 89 IV 189 V 133 Hesychius. — 17) Quapropter multi philologi versus corruptum habuerunt (vid. annot. crit.), collatis adiectivis *ἰσοχειλεῖ* (Xen. Anab. IV 5 § 26 Aristot. H. Anim. IV 9 § 6), *ὑπερχελεῖ* (Hesych.), *αὐτοχειλεῖ* (Soph. fr. 133) usque ad *labra repletum* intellegentes cum seris imitatoribus Themistio XIII p. 174 et Synesio p. 57. — 18) Cf. Athen. 501d; confert autem similis conformationis adiectivum *ἐπίπλευρον couché sur le flanc*. Equidem nescio an praeterea prosit collata gallofrancorum locutio *être sur les dents* (= *aux abois*).

815 και πρὸς τούτοις ἀριστώσῃ τὸν Πειραιᾶ προσέμαζεν,
ἀφελὼν τ' οὐδὲν τῶν ἀρχαίων ἰχθῦς καινοὺς παρέθηνεν.
ὁ δ' Ἀθηναίους ἐξήτησας μικροπολίτας ἀποφῆναι,
διατειχίζων και χρησιμωδῶν, — ὁ Θεμιστοκλεῖ ἀντιφερίζων!

815 sq. Suspicio verum verborum ordinem hunc esse: *ἀφελὼν τ' οὐδὲν τῶν ἀρχαίων τὸν Πειραιᾶ προσέμαζεν, | και πρὸς τούτοις ἀριστώσῃ καινοὺς ἰχθῦς παρέθηνεν. Nam ἀριστώσῃ ex verbo ambiguo προσμάττειν potuit nasci, sed sine causa positum in textu vulgato minus placet; qui hoc praeterea habet incommodi, quod non τοῖς ἀριστώσει sed τοῖς ἀριστήσουσιν hominibus pinsi solet polenta.

Vini potissimum mentionem nunc fieri, ut mox coenae, quod sunt qui statuunt, non crediderim, quoniam ἐπιπίνεται vinum, non cibis praemittitur.

815. De hoc loco Plutarchus disputans acute observavit potius dicendum fuisse Themistoclem τὴν πόλιν ἐξάραι τοῦ Πειραιῶς και τὴν γῆν τῆς Θαλάττης ¹⁾. Μοσίους cinctus est Piraeus a Themistocle, viginti autem annis post — Cimonis Periclisque aetate — longis qui dici solent muris urbi iunctus ²⁾.

— προσέμαζεν] ἀφῆκε, ἰσχυρί, iocose pro προσῆφεν nunc dictum. Cf. Theocrit. XII 32: ὅς δέ κε προσμάξῃ γλυκερώτατα χεῖλαι χεῖλη, Soph. Trach. 1053: πλευραῖοι προσμαχθὲν ἀμφίβληστρον ³⁾.

816. Post cibum (μάζαν) commemoratur opsonium. Ridicule autem praeter cetera beneficia, quibus urbem suam Themistocles ille cumulavit, hoc quoque laudi ei vertitur, quod exinde non rancidulis piscibus ⁴⁾ sed recens captis ⁵⁾ vesci licerit Atheniensibus. — Meminimus quid in senatu de apnis Phalericis modo turbatum fuerit teste botulario.

Loci autem sensum bene reddidit Willems: „Athènes au sein de l'abondance, „ne se contente plus du δειπνον. Elle „s'offre le luxe de déjeuner, de déjeuner „à la fourchette, comme on dirait actuellement: car elle se fait servir une „grande variété de poissons.”

817 sq. Prisci illi cives agri sui erant amatissimi, neque longinquorum Saccarum Poenorumve terras appetebant. Non illi urbis nostrae nervos occidere, non illi in brevibus eius fines contrahere studebant; sed quod pauperum oppidanorum vitam nunc vivimus intra moenia nostra oclusi, et stomachum latrantem vaticiniis delenire iubemur, in te tuique huius rei est culpa, qui malis artibus prohibetis quominus fiat ⁶⁾. — Vox μικροπολίται etiam alibi legitur ⁷⁾, cf. substantiva comica χυνοπολίται ⁸⁾ et διαδρασιπολίται ⁹⁾. Διατειχίζων interpretor populum muro interposito a suis praediis secludere, sive intra urbis moenia cohibere; quod supra καθεῖρξαι est dictum ¹⁰⁾. Χρησμούς ἔδειν Paphlago dicitur etiam vs. 61, ubi vid.

¹⁾ Themist. 19. — ²⁾ Thucyd. I 93 § 3—8, 107 § 1, 108 § 3 [Xenoph.] de Rep. Ath. II § 15 sqq. — ³⁾ Vid. etiam Theocrit. III 29. — ⁴⁾ τριταίοις fr. 387. — ⁵⁾ καινοῖς, versche visch. — ⁶⁾ Simillima sunt Lysiae de Theramene verba XII § 63: οὐ μοι δοκοῦσιν ἴσου ἄξιοι γεγενῆσθαι (Θεμιστοκλῆς και Θηραμένης): ὁ μὲν γὰρ Λαυδαμονίων ἀπόντων ἐφοδόμησε τὰ τεῖχη, οὗτος δὲ τοὺς πολίτας ἐξαπατήσας καθῆκε. — ⁷⁾ Xen. Hell. II 2 § 10 Aeschin. II § 120, adiectivo autem μικροπολιτικῆ Aristophanes usus est alibi, si fides Polluci IX 25. — ⁸⁾ Ach. 635. — ⁹⁾ Ran. 1014. — ¹⁰⁾ Vs. 794. Aliter interpretatur nostrum locum Willems, qui collato verbo διατάνα (Vesp. 41) vertit: „élever des murs de séparation entre les citoyens = les diviser politiquement,” hac certe in re mecum faciens quod de veris muris in urbe a Cleone interstructis sermonem non fieri probe sensit.

καὶ ἐκεῖνος μὲν ἔφρευγεν τὴν γῆν, σὺ δ' ἀχιλλείων ἀπο...μάττει.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

820 οὐκ οὖν ταυτὶ δεινὸν ἀκούειν, ὦ Δῆμ', ἐστὶν μ' ὑπὸ τούτου,
ὅτι σὺ σε φιλεῖ;

ΔΗΜΟΣ.

παῦ' ὦ οὗτος, καὶ μὴ σκέρβολλε πονηρά.
πολλοῦ δὲ πολὺν με χρόνον καὶ νῦν ἐλελήθης ἐγκυφιάζων.

819. ἔφρευγεν vHerwerden] φεύγει codd.

821. ὦ οὗτος Bentley] οὗτος codd. metro invito; vVelsen vῦν παῦ' οὗτος, Dindorf
ὦ παῦ' οὗτος, Anz' γὰ; — παῦ' οὗτος.

822. με] μὲν R. || ἐλελήθης] -θεις codd.

819. σὺ δ' ἀχιλλείων ἀπο...μάττει] *tu vero dum in Prytaneo matteis te ingurgitas* ¹⁾, *paniculis manus tibi deterges*. — *Insanæ profecto luxuriæ erat τὸ ἀπομαγαδάλιας* ²⁾ χρῆσθαι ἀχιλλείους. Nam ἀχιλλείους μάζας fuisse optimæ notæ nec vulgarium hominum palato factas, docent verba Pherecratis, ubi inter cetera aurei ævi bona commemorantur *ποταμοὶ ζωμοῦ μέλανος ἀχιλλείους μάζας κοχυδοῦντες* ³⁾, et propius etiam ad nostrum locum accedunt Cratini versus: *βασιλεὺς Κρόνος ἦν τὸ παλαιόν, | δευ τοῖς ἄρτοις ἡστραγάλιζον, μάζαι δ' ἐν ταῖσι παλαιστραῖς | Ἀγινάται καταβέβλητο* ⁴⁾ et Teleclidis: *μήτρας δὲ τόμοις καὶ χναυματίοις οἱ παῖδες ἐν ἡστραγάλιζον* ⁵⁾. Voce ἀχιλλείους etiam Sophoclem ⁶⁾ usum esse testantur grammatici. Et quoniam nullus iam adest Thearion vel Mithæcus, nominis originem haud facilius hodie explicuerit quispiam quam nostrorum pistorum vocem *kadetjes* vel *profetenbroodjes*. Neque Tryphonem, cum ἄρτων et μαζῶν varia nomina conquireret, de ἀχιλλείους certi quid scribere habuisse, apparet e verbis Athenæi ⁷⁾. Scilicet non vivacia

sunt talia nomina. — Acute denique observavit Kock, dativum ἀχιλλείους expectari ⁸⁾, sed genitivo nunc uti isicarium, quasi ἀπολαύεις additurus sit. Quapropter puncta τὸ ἀπροσδόκητον indicantia inserui equidem.

820. Cf. Soph. Ai. 1235: *ταῦτ' οὐκ ἀκούειν μεγάλη πρὸς δούλων κακὰ;*
821. παῦ] vid. ad Ran. 122.

— οὗτος] vid. ad Vesp. 1.

— σκέρβολλε] verbum non redit. In scholiis *ποικιλλε* est adscriptum ex sententia Callimachi, cuius afferuntur verba: *σκέρβολα μυθῆσαντο* ⁹⁾.

822. *Vel sic satis diu me ludificasti.*

— πολλοῦ... πολὺν] i. e. *πάμπολυν*. Cf. Ran. 1046 ¹⁰⁾.

— ἐγκυφιάζων] plusquamperfecti sive imperfecti hic usus ex locutione ἦν ἄρα et similibus est notissimus ¹¹⁾. *Dudum me latebas — ut sero edocuius nunc demum video* ¹²⁾.

— ἡγκυφιάζων] verbum licet non reseat, non est dubium quin *in occullo dolos nectere* ¹³⁾ significet. *Panis* nomen ἡγκυφίαν grammatici norunt.

¹⁾ Vid. ad vs. 280 sq. — ²⁾ Vs. 414 sq. — ³⁾ Pherecrat. fr. 130. — ⁴⁾ Cratin. fr. 165. — ⁵⁾ Teleclid. fr. 114. Cf. praeterea Plut. 816 et fr. adesp. 780. — ⁶⁾ Sophoc. fr. 494, in satyrico igitur dramate. — ⁷⁾ Athen. 114e, f. — ⁸⁾ Quomodo ἀπομάττειν τῷ πηλῷ dicitur Demosth. XVIII § 259. — ⁹⁾ Callimach. fr. 281. — ¹⁰⁾ Vid. etiam ad Aoh. 177. — ¹¹⁾ Vid. ad Vesp. 188. — ¹²⁾ Verbum etiam vs. 1044 Nub. 380 sic est usurpatum. — ¹³⁾ *Schuilhoekje spelen, de kat in het donker knijpen*.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

μαρώτατος, ὃ Δημακίδιον, καὶ πλείστα πανοῦργα δεδρακώς!
 ὄπταν χασμῆ καὶ τοὺς καυλοὺς
 τῶν εὐθυνῶν ἐκκαυλίζων
 καταβροχθίζει, καὶ ἀμφοῖν γε χειροῖν
 μυστιλάται τῶν δημοσίων.

825

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

οὐ χαιρήσεις, ἀλλὰ σε κλέπτονθ'
 αἰρήσω ἐγὼ τρεῖς μυριάδας.

823 sq. Post adi. μαρώτατος verbum desiderans Geel pro ὃ scribebat ἄν, sed ὃ cum abesse nequeat, Kook coniecit μαρώτατά γ' (sic tamen parum placent adiectiva μαρώτατος et πανοῦργος coniuncta), vVelsen Δημάκιον, ἄν, Blaydes μιάρως τ' ἰστ' et γὰρ τοὺς (vel τοὺς γὰρ) pro καὶ τοὺς vs. 824.

826. καταβροχθίζει] -ζη Porson cum M¹, sed requiritur indicativi forma, non enim a particula ὄπταν haec esse suspensa iure observavit Sobolewski. || γε] addidit Lenting; vid. vs. 264. Bentley ἀμφοῖν χειροῖν, sed attica haec non est forma.

823. μαρώτατος] exclamatio haec est ¹⁾.
 — Δημακίδιον] deminutivum hoc ductum est a dictionis familiaris nomine Δήμαξ ²⁾.

824. ὄπταν χασμῆ] quoties oscitas sive dormitas ³⁾. Nimirum Demus est γερόντιον νοσταλιον ⁴⁾. Idem autem quod nostro loco infra dicitur verbis oracula: ἐξιδεται σου τοῦπον θεαν οὐ ποὶ ἄλλοσε χάσκησ ⁵⁾.

824—826. Ἐὶ λίλιον καυλες excerptas devoras. Verbum ἐκκαυλίζειν non redit, sed ἀποκαυλίζειν ⁶⁾ est praefringere, et simplex Ar. adhibuit in verbis: λόγχοι δ' ἐκκαυλίζοντο ⁷⁾. Est igitur ἐκκαυλίζειν olerum caules excerptere abiectis foliis externis ⁸⁾, et εὐθυνῶν cor medullamque

devorare Cleon nunc dicitur ⁹⁾. — Non ut publico commodo invigiletur — sic haec verba reddi possunt — in eos qui magistratum deposuerunt inquiritur hodie, sed ut tibi peculia crescant. Scilicet publico sumtu vesci te iussimus! ¹⁰⁾

826. καὶ... γε] atque adeo ¹¹⁾.

827. μυστιλάται] haurit ¹²⁾. Non damnatorum tantum bona praerodit, sed ex ipso aerario publico plenis manibus sua ducens heluatur.

828. οὐ χαιρήσεις] item supra οὐ τοὶ χαιρήστων ¹³⁾, Plut. 64 οὐ τοὶ... χαιρήσεις ¹⁴⁾. — κλέπτοντα] vid. ad vs. 296.

829. Ἰμμο quinque talentorum damnandum te curabo equidem ¹⁵⁾.

¹⁾ Ven gemeene schavuit! — ²⁾ De cuius termino vid. ad vs. 361. — ³⁾ Verbo χασμάσθαι oscitare (χάσκω, χασμη) utuntur etiam Plato Gorg. 486δ et Alexis fr. 257; cf. praeterea vox χασμημα Av. 61. — ⁴⁾ Vid. fr. adesp. 875. — ⁵⁾ Vs. 1032. De verbi χάσκωιν usu vid. ad vs. 651. — ⁶⁾ Thucyd. II 76 § 4 Eur. Suppl. 717. — ⁷⁾ Fr. 404. — ⁸⁾ Effeuiller. — ⁹⁾ De magistratibus ὑπευθύνους vid. vs. 259 et Vesp. 102, et de verbo καταβροχθίζειν supra vs. 357. — ¹⁰⁾ Cf. vs. 819. — ¹¹⁾ Vid. vs. 264 et ad Ran. 49. — ¹²⁾ Vid. Plut. 627 et infra ad vs. 1168. — ¹³⁾ Vs. 285. — ¹⁴⁾ Praeterea vid. ad Ran. 843. — ¹⁵⁾ Vid. vs. 435 et ad Nub. 591 et 758.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

830

τί θαλαττοκοπεῖς καὶ πλατυγίξεις,
 μιαιφώτατος ὢν περὶ τὸν δῆμον
 τὸν Ἀθηναίων; καὶ σ' ἐπιδείξω,
 νῆ τὴν Δήμητρός, ἢ μὴ ζῶην,
 δωροδοκήσαντ' ἐκ Μυτιλήνης

830. πλατυγίξεις] περυγίξεις (ut Plut. 575) schol. Pac. 92.

831 sq. τὸν Ald.] τῶν codd.; vid. ad vs. 764.

834. Μυτιλήνης] Μιτυλήνης codd.

830. *Quid nugaris?* ¹⁾. E nautarum lingua haec desumta sunt verba, ut alia multa. Nam θαλαττοκοπεῖν, quod apud Photium bene redditur verbo ματαιολογῆν ²⁾, est *fluctus inutiliter ferire*, undam τῆ πλάτη sive *remi palmula* ³⁾ non secantem sed percutientem. Idem valet μεταφοροκοπεῖν sive *remo aëra ferire* ⁴⁾ et nunc altero verbo πλατυγίξιν significatur, quod avium e. g. est palmipedum ⁵⁾. In alio loquendi genere eodem sensu dicitur σκιαμαχεῖν et apud apostolum noto loco τὸν αἶρα δάριν ⁶⁾. Denique huc

afferenda sunt Paupertatis verba: φλυαροῖς καὶ περυγίξεις ⁷⁾.

831. περὶ τὸν δῆμον] vid. ad vs. 812.

832. ἐπιδείξω] *civibus te monstrabo ut pote furem* ⁸⁾. Cf. Nub. 748.

833. ἢ μὴ ζῶην] vid. ad vs. 699 et Ran. 177.

834. δωροδοκήσαντα] vid. ad Ran. 361.

— ἐκ Μυτιλήνης] ex illa scilicet urbe, quae, Cleonis si vicisset sententia, prorsus fuisset deleta ⁹⁾. Hic, si usquam, apparet ¹⁰⁾ non serio huiusmodi crimina in scena proferri ¹¹⁾. Sed retor-

¹⁾ *Wat plast en foddert gij toch?* — ²⁾ Vid. etiam Anecd. Bekk. p. 42 et de verbi conformatione supra ad vs. 289. — ³⁾ Thesm. 770 etc. — ⁴⁾ Pac. 92, quod qui facit μεταφοροκόπος dicitur Plat. Rep. 488e (cod. -σκόπος, em. Porson). — ⁵⁾ Vid. Eubul. fr. 115: χῆνα πλατυγίζοντα. — ⁶⁾ Item vicini nostri *battre l'air, to beat the air*; cf. etiam loentio: *why are you beating about the bush?* et nostrum *om het randje heenpraten*. — ⁷⁾ Plut. 575. Vid. etiam infra vs. 1344. — ⁸⁾ *Ten toon stellen*. — ⁹⁾ Thucyd. III 86 §. 6. Nam nihil quoquam credendum est scho-liastae ad Lucian. Tim. 30, qui Cleonem δωροδόκον εἰς ὑπερβολὴν fuisse ait, in literis enim ad Mitylenaeos datis ipsum scripsisse — sic certe in textu tradito haec inter se sunt iuncta — „se prius quidem auctorem extitisse ut Lesbii adulti cuncti interficerentur, τῆς δὲ νυκτὸς ἐπιούσης ἰλθόντων ὡς αὐτὸν τῶν ἐπιδημούντων Ἀθηναίων Λαοσίων καὶ δέκα τάλαντοις αὐτὸν ἀργυρίου μεταθόντων, μεταπέσαι πάλιν τὸν δῆμον.” Quae si *scripsisset* unquam ipse Cleon, vesanus fuisset profecto, et magis etiam vesanus si *ficta* scripsisset; *vera* autem haec et in vulgus nota si fuissent, non tacuisset profecto ea de re Thucydides, qui alia omnia refert loco notissimo, et comicus non talenti duas partes dixisset opinor, cum decem posset talenta integra. Sed sive e Theopompo maledicentissimo scriptore sive — quod eodem fere redit — e comicis nunc sapit homo doctior quam prudentior, meras nugae ex iis quae in fontibus suis invenerat effinxit. — ¹⁰⁾ Id quod Müller Strübing demonstratum ivit Aristoph. u. die hist. Kritik p. 359 sqq. — ¹¹⁾ Vid. etiam vs. 438 et 932 et ad Nub. 591. Prudenter de hoc loco indicavit Keck Quaest. Ar. p. 47, qui in universum de huiusmodi criminibus sic statuit: „poetae comico minime credimus, „Cleonem venalem fuisse, hoc tantum e poetae versibus colligimus, facultatem „dona accipiendi ei fuisse;” pervulgatum autem Athenis crimen fuisse et temere in multos coniectum ὡς ὁ δαίνα ἔχει τάλαντα πολλὰ ἐκ τῆς ἀρχῆς testatur Lysias XIX § 48.

835

πλείν ἢ μνᾶς τετταράποντα.

ΧΟΡΟΣ.

Antistropha (vs. 836—840).

ὦ πᾶσιν ἀνθρώποις φανείς μέγιστον ὠφέλημα,
 ζηλώ σε τῆς εὐγλωττίας. εἰ γὰρ ὦδ' ἐποίησας,
 μέγιστος Ἑλλήνων ἔσει, καὶ μόνος καθέξεις
 τᾶν τῆ πόλει, τῶν ξυμμάχων τ' ἄρξεις ἔχων τρῆλαιναν,

840

ἢ πολλὰ χροῖματ' ἐργάσει σείων τε καὶ ταράττων.

835. πλείν ἢ μνᾶς] μυριάδας (Μόσος) Zaehner dubitanter.

837. ἐποίσεις] -σει (in cum irrues) Kock coll. Thuc. III 23 § 3 Herodot. VIII 61 etc.

quetur nunc in Cleonem id quod ipse de Diodoto perhibuerat: κέρδει ἐπαιρόμενον auctorem extitisse ut Mitylenæis devictis parceretur, oratorem nimirum mercede ab ipsis conductum ¹⁾.

835. Vid. ad Ran. 90.

836. Chorus fortasse imitatur prima verba Ins Prometheum adspicientis: ὦ κοῦνδν ὠφέλιμα θνητοῖσιν φανείς, | ἐλήμον Προμηθεῦ ²⁾. Nempe novus nunc Prometheus supervenit, hominem qui μετὰ τὰ πρᾶγματα ³⁾ Prometheum se praestitisset ⁴⁾ ignominiose propulsurus ⁵⁾.

837. Simillima est verborum structura Ach. 1008 Vesp. 1450; videatur etiam Thesm. 175.

— εὐγλωττίας] cf. Nub. 445.

— ἐποίσεις] inferes ⁶⁾... quid? Nullum enim adest obiectum. Casaubonus ei plagam mente supplebat; qui si verum divinavit, e palaestra hoc quoque verbum ⁷⁾ est desumptum. Sed cum dicendi hic usus neque aliunde stabiliri posse

videatur neque in contextum satis quadrare, equidem malo vertere si sic perges, verbo ἐπιφέρειν eum sensum tribuens qui verbo ἐπιδιδόναι est proprius, e. g. in Hermippi versiculis: μείζων γὰρ ἢ νυνδὴ ἔσει, καὶ δοκεῖ γί μοι, | ἔδν τοσοῦτον ἐπιδιδῶ τῆς ἡμέρας, | μείζων ἴσοσθαι Διαγόρου τοῦ Τερθρόως ⁸⁾.

839. τᾶν τῆ πόλει] quae alias dicuntur τὰ πρᾶγματα τῆς πόλεως ⁹⁾.

— ἔχων τρῆλαιναν] novus Neptunus per mare Aegaeum dominaberis. Nimirum fuscinam, qua mortales cogas eorumque opes convellas, ipsa tua ars tibi praebuit ¹⁰⁾. Inversa ratione alibi Neptuni fuscina assimulatur coquorum τορόνη ¹¹⁾.

840. πολλὰ χροῖματ' ἐργάσει] magnam pecuniam facies ¹²⁾. Cf. πρᾶττωσθαι exigere ¹³⁾.

— σείων τε καὶ ταράττων] fuscinam istam quassando socios perterrebis καὶ ξυντριανώσεις ¹⁴⁾. Verbum σείων cum novo huic ἐνοσχοθων est aptum tum vero sy-

¹⁾ Thucyd. III 38 § 2; vid. etiam Diodoti illic responsum 42 § 2 et ipsorum Mitylenaeorum verba 11 § 4. — ²⁾ Aesch. Prom. 613. — ³⁾ Après coup. — ⁴⁾ Lucian. II 2, cf. Eupol. fr. 456. — ⁵⁾ Vid. ad vs. 1019 et 759. — ⁶⁾ Av. 344 Ran. 1253 Hom. A 89 π 438 etc. — ⁷⁾ Vid. ad Nub. 551. — ⁸⁾ Hermipp. fr. 42. — ⁹⁾ Vid. ad vs. 130. — ¹⁰⁾ Cf. vs. 772 et simillimus iocus Eur. Cycl. 343. — ¹¹⁾ Fr. adesp. 354, quod ad vs. 984 attuli. „Ursprünglich bedeutet der dreizack nichts „weiter als die harpune des thunfisch- oder delphinenjähgers“ (Preller Myth. I⁴ coll. Aesch. Sept. 131). — ¹²⁾ Cic. Verr. II § 17 Nep. Cim. I § 3. Item nos: gij wilt veel geld maken, you will make much money. Cf. Herod. I 24 Demosth. LVI § 34 etc. — ¹³⁾ Ach. 1211 etc. — ¹⁴⁾ Cf. fr. 24 Eur. Herc. 946 Bacch. 348, τριανών Pao. 570, ἀνατριανών Amphid. fr. 14.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ.

καὶ μὴ μεθῆς τὸν ἄνδρ', ἐπειδὴ σοὶ λαβὴν δέδωκεν
κατεργάσει γὰρ ἑαδίως, πλευρὰς ἔχων τοιαύτας.

SCENA DECIMA SEXTA.

Eidem.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

(irridens:)

οὐκ, ὦ ἀγαθοί, ταῦτ' ἐστὶ πῶ ταύτη, μὰ τὸν Ποσειδῶ.
ἐμοὶ γὰρ ἐστ' εἰργασμένον τοιοῦτον ἔργον, ὥστε
845 ἀπαξάπαντας τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς ἐπιστομίζειν,
ἕως ἄν ἧ τῶν ἀσπίδων τῶν ἐκ Πύλου τι λοιπόν.

848. πῶ] ποι R alii, hinc τοι Pökel parum probabiliter, utile enim et fere necessarium est πῶ (cf. Plut. 399). || ταύτη] ταυτί R.

846. τῶν R] τι τῶν cett.

cophantarum artibus. Vid. e. g. fr. 219: ἴσιον, ἦσαν χρηματ', ἠπείλου, ἰσυκοφάντων¹⁾. De verbo ταράττειν autem vid. ad vs. 251, et de similibus potestatis verbis ad vs. 859.

841. λαβὴν δέδωκεν] vid. ad Nub. 551.

842. πλευρὰς] latera²⁾.

848. O boni, multum abest ut res istuc processerit!³⁾ Cf. Plut. 399: οὐκ ἴσται πῶ τὰ πράγματ' ἐν τούτῳ. Propius etiam accedunt haec Promethei verba, quae fortasse in mente nunc habet comicus⁴⁾: οὐ ταῦτα ταύτη Μοῖρὰ πῶ τελεσφόρος | κρᾶναι πέπραται⁵⁾, et Medaeae: κακῶς πίπραται πανταχῆ — τίς ἀντερεῖ; — ἀλλ' οὐδὲ ταύτη ταῦτα, μὴ δοκεῖται, πῶ⁶⁾.

845. ἐπιστομίζειν] os alicui obturare⁷⁾. Cf. Callioli ad Socratem verba: Πῶλος ὑπὸ σοῦ συμποδισθεὶς ἐν τοῖς λόγοις ἐπιστομίσθη⁸⁾.

846. Donec in fori porticu cernentur

vicloriae meae monumenta, nihil contra me praevaldebunt obireciatorum verba. — Nempe in stoa poecile, in cuius parietibus cum alia erant depicta tum fabulosa Thesei cum Amazonibus pugna et Marathonomachorum facinora immortalia, inter cetera ὑπομνήματα τῶν καλῶν ἔργων⁹⁾ suspensi erant clipei Lacedaemoniorum Sphaerterias captorum, et multis saeculis post eos vidisse se testatur Pausanias: ἐνεσθθα ἀσπίδες κείνται χαλκαὶ καὶ ταῖς μὲν ἴσται ἐπιγράμμα ἀπὸ Σιωναίων καὶ τῶν ἐπικούρων¹⁰⁾ εἶναι, τὰς δ' ἐπαληθιμμένας πίσση, μὴ σφας δ' τε χρῶνος λυμῆνεται καὶ δ' ἰός, Λακεδαιμονίων εἶναι λέγονται τῶν ἀλόντων ἐν τῇ Σπρακτιῳρῳ νήσῳ¹¹⁾. Et digna profecto in paucis haec erant quae diis patriis offerrentur donaria! populus autem ἐξεπλάγη in ipso foro ἰδὼν στείλροντα τὰ λάβδα¹²⁾. Τοὺς γὰρ Λακεδαιμονίους οὕτε λιμῶ οὕτ' ἀνάγκη οὐδαμῆ τὰ δπλα παρα-

¹⁾ Item Pac. 639 Teleclid. fr. 2 Antiphont. VI § 43, leg. Gortyn. V³⁶ α' ... κα κάρται ἴσται ἢ ἄγη ἢ φέρη. — ²⁾ Longen. — ³⁾ Beste vrienden, zoover is het nog lang niet! — ⁴⁾ Vid. vs. 759. — ⁵⁾ Aesch. Prom. 511. — ⁶⁾ Eur. Med. 364 sq.; vid. etiam Hipp. 41. — ⁷⁾ Den mond stoppen. — ⁸⁾ Plat. Gorg. 482 e. Item Aeschin. II § 110 etc.; alio sensu Plut. 379 τὸ στόμα ἐπιβῆσαι dicitur, nempe corrumpendi. — ⁹⁾ Aeschin. III § 186. — ¹⁰⁾ Vid. ad Vesp. 210. — ¹¹⁾ Pausan. I 15. — ¹²⁾ Ut Eupolidis (fr. 859) verbis utar.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἐπίσχες ἐν ταῖς ἀσπίσιν λαβὴν γὰρ ἐνδίδωκας.
οὐ γάρ σε χρεῖν, εἴπερ φιλεῖς τὸν δῆμον, ἐκ προνοίας
καίτας ἔαν αὐτοῖσι τοῖς πόρπαξιν ἀνατεθῆναι.

848. σε χρεῖν B] σ' ἐχρεῖν cett.

849. αὐτοῖσι τοῖς] αὐτοῖς V alii.

δοῦναι communis semper fuerat Graecorum opinio ¹⁾. Sed τοῖς λακωνίζουσι mire displicebant tantae ignominiae documenta publica.

847. ἐπίσχες] cf. Ran. 522.

— ἐν ταῖς ἀσπίσιν] i. e. in voce „ἀσπίσι“.

Vid. ad vs. 124.

— λαβὴν ... ἐνδίδωκας] cf. Nub. 551.

849. αὐτοῖσι τοῖς πόρπαξιν] de pronominis usu vid. ad Vesp. 119. Ad rem autem quod attinet, Spartiatæ novarum rerum minime appetentes per saecula complura spreverunt clipeorum ansas sive ὄχανα brachio inserendo, quae a Caribus inventae ferebantur ²⁾, apud Athenienses autem aliasque gentes dum in usu erant. Prisco igitur more Spartiatæ clipeos non inserto per bina ὄχανα brachio versabant, sed loro de cervice suspenso sustentabant soloque manubrio regebant ³⁾, et tertio demum a. C. saeculo Cleomenes rex eos iussit τὴν ἀσπίδα φορεῖν δι' ὄχάνης, μὴ διὰ πόρπακος ⁴⁾. Dorica autem voce ⁵⁾ πόρπαξ dicebatur qui apud Homerum audit τελαμῶν ⁶⁾ sive balteus fibulis ⁷⁾ scuto annexus ⁸⁾; quod clare ostendunt

Aiacis Sophoclei ad filiolum verba: ἀλλ' αὐτό μοι σύ, παῖ, λαβὴν ἐπάνυμον, | Ἐδρύσασκες, ἴσχε διὰ πολυρράφου στρέφαν | πόρπακος ἐπιτάβοιον ἄρρηκτον σάκος ⁹⁾, et veteres interpretes, qui negabant Iaiaci scutum πόρπακα habuisse ¹⁰⁾, hanc vocem cum rotundorum clipeorum ὄχάνοις ¹¹⁾ confuderunt. Clipeorum autem a Cleone post victoriam in stoa poecile suspensorum balteos praesertim oculos Atheniensium, a quorum armis eiusmodi lora aliena erant, in se convertisse, facile intellegimus; aptam igitur nunc iocandi materiem praebent comico. Si vero cum Aelio Dionysio ¹²⁾ πόρπακα interpretamur manubrium in clipei parte interiore, cum alia nascuntur incommoda, tum noster locus quid habeat festivi non video. In ore mulieris Laconicae πορκαμισόμενος idem valet quod ἐνασπισιδασόμενος ¹³⁾, Pacis autem dea ornatur epitheto iocose poetico μισοπορκαμιστάτη ¹⁴⁾. Infra denique, ubi Cleonymi taxiarchi Atheniensis πόρπαξ commemoratur ¹⁵⁾, comicus aut prisci alicuius poetae verba ¹⁶⁾ imitatur aut de re nobis ignota iocatur ¹⁷⁾.

¹⁾ Thucyd. IV 40 § 1. — ²⁾ Herodot. I 171. — ³⁾ Doricum huiusmodi clipeum cerni in clarissima Martis statua, quae Ludovisia vocatur, observarunt Daremberg et Saglio I p. 1251, iisque assentiri se amicus collega Holwerda hac de re interrogatus mihi dixit. Qui clipeus praeter balteum duobus annulis alligatum duo habet manubria; quorum is videtur fuisse usus, ut miles pro re nata modo hoc modo illud manu prehenderet. Cuiusmodi clipei casu περιρρηθῆναι, quod Brasidae aliquando accidit λιποφυχούσῃ (Thucyd. IV 12 § 1), multo facilius poterant quam si brachium ansis duabus satis artis insertum et fere infixum fuisset. Domi autem dum versabantur, ἐξήρουν τῆς ἀσπίδος τὸν πόρπακα, teste Critia apud Libanium II p. 85. — ⁴⁾ Plut. Cleom. 11; vid. Helbig Hom. Epos¹ p. 49, 1 et 228, 3. — ⁵⁾ Vid. ad vs. 861. — ⁶⁾ E 796 A 38 etc. — ⁷⁾ πόρπαξ. — ⁸⁾ αἰδαρόδετος Bacchyl. fr. 46⁶. — ⁹⁾ Soph. Ai. 574 sqq. — ¹⁰⁾ Eustath. p. 995, 19. — ¹¹⁾ Hom. Θ 193. — ¹²⁾ Apud Eustath. p. 905, 52. — ¹³⁾ Lys. 106. — ¹⁴⁾ Pac. 662. — ¹⁵⁾ Vs. 1372. — ¹⁶⁾ Cf. e. g. Eur. Phoen. 1127 Hel. 1876. — ¹⁷⁾ Citharae ἐπιπόρπαμα commemorat Plato com. fr. 10.

- 850 ἄλλ' ἐστὶ τοῦτ', ὃ Δῆμε, μηχανήμ', ἐν, ἦν σὺ βούλη
τὸν ἄνδρα κολάσαι τουτουλί, σοὶ τοῦτο μὴ ἐγγένηται.
ὄρξας γὰρ αὐτῷ στίφος οἶόν ἐστι βυρσοπωλῶν
νεανιῶν, — τούτους δὲ περιοικοῦσι μελιτοπᾶλαι
καὶ τυροπᾶλαι, — τοῦτο δ' εἰς ἔν ἐστι συγκεκυφός.
- 855 ὄστ', εἰ σὺ βριμήσαιο καὶ βλέψαιας ὄστρακίονδα,

851. (ἀγγένηται B] 'κγένηται cett. (cf. Pac. 346).

853. νεανιῶν] νεανικῶν Halbertsma. || περιοικοῦσι] περιοικοῦσι Geel, περικυκλοῦσι Bergk, περιβομβοῦσι Meineke, περιπολοῦσι Kock. Sed vid. commentarius.

851. ἐγγένηται] cf. Ban. 690. — Ridi-
cule Cleon perhibetur non ut splendidae
victoriae vivax esset memoria clipeos
illos in conspicuo suspendisse, quem-
admodum Demosthenes e. g. nuper post
pugnam ad Olpas trecentas hostium
panoplias diis dedicaverat ¹⁾, sed ut
ipsius sectariis ad manum essent arma,
si quando cum bonis viris foret de-
pugnandum.

852. Ὡς Pistratus suis clavigeris ²⁾,
sic Paphlago institorum caterva stipatus
in medium procedere solet. Cf. femi-
narum sub virili veste latitantium πλε-
στος ὄχλος ἄθρους εἰς τὴν πύκνα ἰλθῶν,
quas propter candidam cutem σκυτοτό-
μοις ἡμάζον veri viri ³⁾.

853. περιοικοῦσι] hinc apparet hisce
omnibus in eodem vico suas fuisse do-
mus; quem extra urbem fuisse situm
et per se satis est verisimile et dicitur
id in scholiis ad Ach. 724: Λεπρός τόπος
ἔξω τοῦ ἄστεος ἔνθα τὰ βυρσεῖα ἦν. In
eadem autem vicinia iussu aedilium
habitasse venditores caseorum propter
graveolentiam molestorum et mellis
muscaram agmina allicientis, probabi-
liter statuit Willems.

854. τοῦτο δ' εἰς ἔν ἐστι συγκεκυφός] et id
omne conspirat in unum ⁴⁾, sodalicium

quoddam efficiunt. Cf. fr. adesp. 365: εἰς
τὸ φαναρόν μὴ οὐχὶ τολμῶσιν λέγειν, | ὑπο-
τονθορῶζουσιν δὲ συγκεκυφότες, Herodotus:
οἱ κακοῦντες τὰ κοινὰ συγκύψαντες ποιῶσι ⁵⁾.

855. βριμήσαιο] mussites, stomacheris.
Cf. Xen. Cyrop. IV 5 § 9: Οὔαχαρες
ἔβριμοῦτο πρὸ Κύρου καὶ τοῖς Μήδοις ⁶⁾.

— βλέψαιας ὄστρακίονδα] de nominibus
verbo βλέπειν adiunctis vid. ad Ban. 562;
nostro vero loco artius etiam cognatus
est Ach. 234, ubi senes Dicaeopolidi
lapides intentantes βλέπειν Βαλλήναδα di-
cuntur; praeterea vid. supra vs. 808.
Nunc populus ioculariter dicitur ὄστρα-
κίονδα βλέπειν, id est ostracismum minitari,
ut assolet comicus novam vim subdere
vocibus vitae communis ⁷⁾. Erat enim
ὄστρακίονδα παίζων ludus, quem Plato
comicus sic descripsit: εἴλασιν γὰρ τοῖς
παιδαρίοις τούτοις, οἱ ἐκάστοτε γραμμῆν |
ἐν ταῖσιν ὁδοῖς διαγράφαντες διανεμάμενοι
ὀλίγ' ἑαυτοῦς | ἐστᾶσ' αὐτῶν οἱ μὴ ἐκείθεν
τῆς γραμμῆς, οἱ δ' αὖ ἐκείθεν, | εἰς δ' ἀμ-
φοτέρων εἰς μέσον ἐστώ; ὄστρακον αὐτοῖς
ἀνήσιν (?), | κῆν μὲν πίπρησι τὰ λευκ' (?)
ἐπάνω, φούγειν ταχὺ τοὺς ἐτέρους δεῖ, | τοὺς
δὲ δίκαιους ⁸⁾. Quo tamen loco non respici
ostracismum ⁹⁾ assentior Kockio. Simili
ioco Cratinus ludi nomen ἰφρίονδα ad
iudiciorum ἰφρίους transtulit ¹⁰⁾. Multa

¹⁾ Thucyd. III 114 § 1. — ²⁾ Vid. ad vs. 448 sq. — ³⁾ Eocl. 384. — ⁴⁾ *En dat schoolt allemaal samen.* — ⁵⁾ Herod. III 82; item VII 145. Praeterea vid. Vesp. 570 Phrynich. fr. 3^e. — ⁶⁾ Vid. etiam Soph. Ai. 322? — ⁷⁾ Vid. ad Vesp. 358. — ⁸⁾ Plat. com. fr. 153. Cf. Plat. Phaedr. 241b Rep. 521c Poll. IX 111 sq. — ⁹⁾ Quod sumsit Cobet ad Platon. com. p. 177. — ¹⁰⁾ Cratin. fr. 415.

νίκτωρ καθαράσαντες ἄν τὰς ἀσπίδας, θέοντες
τὰς εἰσβολὰς ... τῶν ἀλφίτων ἄν καταλάβοιεν ἡμῶν.

ΔΗΜΟΣ.

οἴμοι τάλας· ἔχουσι γὰρ πόρπακας; ὃ πόνηρε,
ὅσον με παρεκόπτου χρόνον τοιαῦτα κρουσιδημῶν.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

860 ὃ δαιμόνιε, μὴ τοῦ λέγοντος ἴσθι, μηδ' οἰηθῆς
ἐμοῦ ποθ' ἐδρήσειν φίλον βελτίον', ὅστις εἷς ὢν
ἔπαυσα τοὺς ξυνωμότας· καὶ μ' οὐ λέληθεν οὐδέν

856. καθαράσαντες] κατασπᾶσαντες R alii.

857. ἡμῶν] *ἡμῖν?

autem praeterea novimus ludorum nomina in -ινδα exeuntia: ποσινδα ¹⁾, κνητινδα ²⁾, χαλκινδα ³⁾, κρυπτινδα ⁴⁾, ψηλαφινδα ⁵⁾, σχινοφιλινδα, πλιστοβολινδα, διλκυστινδα ⁶⁾ etc. 7).

856. καθαράσαντες] cf. Eur. Andr. 1122: κρημασά τούχη πασσάλων καθαράσας ⁸⁾.

857. *Noctu correptis clipeis, qui in porticu sunt suspensi, aditus ad fori locum ubi venumdatur farina fortasse occupabunt.* Sic Thebis anno 379 Phyllidae sectarii τῶν ἐκ τῆς στοᾶς ὄπλων καθ'αλόνας ὤπισσαν captivos ab ipsis liberatos ⁹⁾. More solito voce τοῖς ἀλφίτοις significatur locus ¹⁰⁾; ridicule autem finguntur coniurati non arcem occupantes vel pnyctem citato gradu petentes sed ... forum penarium. Vid. loci ubi τὰ ἄλλα cum contemptu dicitur victus quotidianus ¹¹⁾, et recordemur iocorum de Cleonis epulis ¹²⁾. Ceterum vox militaris est εἰσ-

βολαί, fauces enim montium significat ¹³⁾.

859. παρεκόπτου] cf. vs. 807 et παρακρούειν *descriendi* sensu adhibitum ¹⁴⁾.

— τοιαῦτα κρουσιδημῶν] i. e. τὸν δῆμον οὕτω κρούων καὶ αἰσίων καὶ ταράττων καὶ κρυκῶν. Vid. infra vs. 1379 adi. κρουστικός, Nub. 818 substantivum κρουσίσι, et supra ad vs. 251 et 840, de pronomine autem accusativo vid. vs. 878, 1124 etc.

860. μὴ τοῦ λέγοντος ἴσθι] cf. Iocastae de coniuge verba: ἀλλ' ἴσθι τοῦ λέγοντος, εἰ φόβους λέγοι ¹⁵⁾. Vid. etiam infra vs. 1118: πρὸς τὸν λέγοντα αἰεὶ κίχηντας, Soph. Phil. 386: πόλις γὰρ ἴσθι πᾶσα τῶν ἡγουμένων | στρατός τε σύμπας, *quaevis enim civitas omnesque copiae in ducum sunt potestate et horum sententiam sequuntur* ¹⁶⁾.

861. εἷς ὢν] item Plut. 186 et εἷς ὢν μόνος Plut. 948.

862. ἔπαυσα τοὺς ξυνωμότας] vid. ad vs. 330.

— μ' οὐ λέληθεν οὐδέν] vid. ad vs. 75.

¹⁾ Xen. Mag. Eq. V 10, = ἄρτιάζων Ar. Plut. 816. — ²⁾ *Pateritje*, Oratet. fr. 23. — ³⁾ *Pleiduitje*, Herod. Mimiamb. III 6, cf. ibid. vs. 65. — ⁴⁾ *Verstopperitje*. — ⁵⁾ *Blindemannetje*. — ⁶⁾ *Sluip door*. — ⁷⁾ Vid. Poll. IX 110—117 Bekk. Anecd. p. 1353. — ⁸⁾ Item ibid. vs. 813. Quod etiam *καθελύν* dicitur, e. g. Aoh. 1118. — ⁹⁾ Xen. Hell. V 4 § 8. — ¹⁰⁾ De quo genere loquendi vid. supra vs. 254 et ad Ran. 1068. — ¹¹⁾ Nub. 176 etc. — ¹²⁾ Vs. 280 sq. etc.; praeterea conferendus est vs. 1060. — ¹³⁾ Suam vim obtinet Aoh. 1075. — ¹⁴⁾ Plat. Lys. 215c etc. — ¹⁵⁾ Soph. Oed. R. 917. — ¹⁶⁾ Item Aesch. Eum. 738 Eur. El. 1108 etc.; praeterea vid. supra vs. 714, 739 sq. et ad vs. 215.

ἐν τῇ πόλει ξυνιστάμενον, ἀλλ' εὐθέως κέρραγα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

- 865 ὅπερ γὰρ οἱ τὰς ἐγγέλεις θηρώμενοι πέπονθας.
ὅταν μὲν ἡ λίμνη καταστῆ, λαμβάνουσιν οὐδέν
ἐὰν δ' ἄνω τε καὶ κάτω τὸν βόρβορον κυκῶσιν,
αἰροῦσι. καὶ σὺ λαμβάνεις, ἦν τὴν πόλιν ταράττης.
Ἐν δ' εἰπέ μοι τοσοῦτονί· σκύτη τσοσῦτα πωλῶν
870 ἔδωκας ἤδη τουτῶι κάττυμα παρὰ σεαυτοῦ
ταῖς ἐμβάσιν, φάσκων φιλεῖν;

ΔΗΜΟΣ.

οὐ δῆτα, μὰ τὸν Ἀπόλλω.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἔγνωκας οὖν δῆτ' αὐτὸν οἶός ἐστιν; ἀλλ' ἐγὼ σοι
ζεῦγος πριάμενος ἐμβάδων τουτὶ φορεῖν δίδωμι.

ΔΗΜΟΣ.

κρίνω σ' ὅσων ἐγὼ οἶδα περὶ τὸν δῆμον ἄνδρ' ἄριστον

867. Del. Cobet; sed eo omissio nimis abrupta fit sententia, neque αἰρεῖν absolute positum cuiusvis interpolatoris esse videtur. || αἰροῦσι] αἰροῦσι(ν) V R etc. (quod an piscatorum fuerit verbum dubitat Lenting; cf. verbi *to rise* usus).

869. τουτῶι κάττυμα] κάττυμα τούτῳ R.

872. ἐμβάδων] -δοιν Dindorf perperam.

873. σ'] om. R. || ὅσων Bentley] ὅσον (ἔλον) codd. metro invito, ὅσον γ' Ald. (quod quidem sciam) invita sententia. || ἄνδρ' E] ἄντ' cett.; cf. Nub. 1050.

868. κέρραγα] praeter expectatum, nam statim animadverto vel caveo (φιλῶτω) dicendum erat potius. Quicquid suspecti oculos meos ferit, aures civium obtundō¹⁾.

864. πίπονθας] vid. ad Nub. 234²⁾.

865. καταστῆ] vid. ad Ran. 1003.

866 sq. Vid. ad vs. 309—311 et de particulis ἄνω τε καὶ κάτω ad Nub. 616. Nobis, qui perinde atque Athenienses nautarum piscatorumque sumus natio,

non minus usitata est locutio in *troebel water visschen*.

867. αἰροῦσι] i. e. εὐαγεροῖα utuntur³⁾. Cf. proverbium εὐδαντι κύρτος αἰρεῖ⁴⁾, quod Cratinus ridicule immutavit⁵⁾.

868. τοσοῦτονί] cf. vs. 420.

869. κάττυμα] cf. Vesp. 1160.

870. φάσκων φιλεῖν] item vs. 946.

872. Vid. ad vs. 784.

873. περὶ τὸν δῆμον] vid. ad vs. 812.

¹⁾ Vid. vs. 312 etc. — ²⁾ Cum toto versu conferenda essent poetae verba Nub. 559: „ceteri comici in Hyperbolium impetum faciunt τὰς εἰκότας τῶν ἐγγίλων τὰς ἐμάς μιμούμενοι,” si sanus esset ille versus. Sed cum apta sententia inde effici nequeat, suspicor nunc vocem τῶν ἐγγίλων illic interpreti deberi. — ³⁾ Sic etiam nostratas verbo *vangen* absolute posito utuntur. — ⁴⁾ Phot. Hesych. Paroemiogr. — ⁵⁾ Cratin. fr. 4; vid. etiam Ephipp. fr. 5².

ευνούστατόν τε τῇ πόλει καὶ τοῖσι δακτύλοισιν.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

875 οὐ δεινὸν οὖν δῆτ' ἐμβάδας τοσοῦτονὶ δύνασθαι,
ἐμοῦ δὲ μὴ μνείαν ἔχειν ὄσων πέπονθας; ὅστις
ἔπαυσα τοὺς βινουμένους, τὸν γρυπὸν ἐξαλείψας.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

880 οὐκουν σε δῆτα ταῦτα δεινὸν ἔστι πρωκτοτηρεῖν,
παῦσαι τε τοὺς βινουμένους; κοῦκ ἔσθ' ὅπως ἐκείνους
οὐχὶ φθονῶν ἔπαυσας, ἵνα μὴ ἤτορες γένοιτο.
τοῦδ' ὁ δῶν ἄνευ χιτῶνος ὄντα τηλικούτον,

876. ἔχειν] ἔχειν σ' Blaydes.

877. βινουμένους R¹] κινουμένους V B² alii. || γρυπὸν olim quidam] Γρύπτον codd.; Γρύλλον Blaydes, sed proprium nomen non dedisse poetam indicio mihi est articulus.

878. δῆτα] om. V R et plerique, σε ταῦτ' ὦ μιὰρὶ vVelsen; σε δῆτα δεινὸν ἔστι ταῦτα Blaydes.

880. γίνονται B] γίνονται cett.

881. τηλικούτον] τηλικουτόν codd.

874. τῇ πόλει καὶ τοῖσι δακτύλοισιν] etiam infra ioculariter sic iunguntur incongrua ¹). Pædum autem digiti δάκτυλοι dicuntur etiam Alex. fr. 148: ὁ πρῶτος; εὐφὸν μετὰ λυχνούχου περιπατεῖν | τῆς; νυκτὸς ἦν τις κηδεμὼν τῶν δακτύλων ²). Cum toto versu cf. Vesp. 445—447.

877. ἔπαυσα] vid. ad vs. 380.

— τοὺς βινουμένους] cf. Nub. 1102.

— τὸν γρυπὸν ἐξαλείψας] nomine illius hominis, cuius natum aduncum nostis, ex albo civium deleto. — Lex vetabat ne quis ἡταιρηκῶς civium iure uteretur ³), sed rarissimas Athenis fuisse ἡταιρήσεως γραφάς facile intellegimus. Itaque admirationem nuper moverat Oleon famosum aliquem virum ἐκ τοῦ ληξιαρχικοῦ γραμματείου ἐξαλείψας. Quis autem fuerit adolescens ille, qui ὁ γρυπός ⁴) nunc dicitur, nescimus; sed nobilis eum gentis, morum autem dissolutorum fuisse contextus docet. Nam nisi claris nata-

libus fuisset nebulo, quem Oleon capite deminuendum curaverat ὡς τὸ σῶμα τὸ αὐτοῦ ἐφ' ὕβρει πεπρακόντα, indignum nimirum qui coram populo verba faceret magistratue fungeretur, comicus nunc de eo taceret, opinor. Eandem autem ob causam, nisi fallor, non suo nomine designatur sed tectius indicatur cognomento quodam, de quo audiamus Socratem: „puer dilectus si simus est, ἐπιχαρὶς dicitur ab admiratoribus, τοῦ δὲ τὸ γρυπὸν βασιλικὸν φασι εἶναι, fuscus autem viriles dicitis, candidos divum gnatos” ⁵). Cf. etiam Herodæ locus, ubi muliercula tabulam pictam admirata „et cetera ad vitam expressa sunt” ait „et ὁ γρυπὸς οὗτος ἄνθρωπος” ⁶).

878. ταῦτα... πρωκτοτηρεῖν] i. e. οὕτω τηρεῖν τοὺς πρωκτούς ⁷).

879. παῦσαι] vid. ad vs. 380.

880. Vid. ad Nub. 1089.

881. τηλικούτον] hominem id ætatis.

¹) Vs. 1208, ubi vid. — ²) Item Vesp. 275 Av. 8. — ³) Vid. Aeschin. I § 19 sq. — ⁴) Si vera hæc est lectio. — ⁵) Plat. Rep. 474e. — ⁶) Herod. Mimiam. IV 87. — ⁷) Cf. vs. 859 et vid. ad vs. 381.

οὐπάποτ' ἀμφιμασχάλου τὸν Δῆμον ἤξιωσας,
 χεμιῶνος ὄντος· ἀλλ' ἐγὼ σοι τουτονὶ δίδωμι.

(Tunicam Demo induit.)

ΔΗΜΟΣ.

885 τοιοντονὶ Θεμιστοκλῆς οὐπάποτ' ἐπενόησεν.
 καίτοι σοφὸν καὶ ἐκεῖν' ὁ Πειραιεύς· ἔμοιγε μέντοι
 οὐ μείζον εἶναι φαίνεται ἐξεύρημα τοῦ χιτῶνος.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

οἴμοι τάλας, οἷσις πιθηκισμοῖς με περιελαύνεις!

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

οὔκ' ἀλλ' ὅπερ πίνων ἀνήρ πέπονθ' ὅταν χεσεῖη,
 τοῖσιν τρόποις τοῖς σοῖσιν ὥσπερ βλαυτίοισι χρῶμαι.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

890 ἀλλ' οὐχ ὑπερβαλεῖ με θωπείαις· ἐγὼ γὰρ αὐτὸν
 προσαμφιῶ τοδί· σὺ δ' οἴμωξ', ὦ πόνηρ'.

(Senem pallio amicare vult.)

884 sq. Cf. vs. 812—818.

887. πιθηκισμοῖς με περιελαύνεις] vid. ad vs. 290 et de voce πιθηκισμοῖς ad Ran. 708.

888. πίπονθα] vid. ad Nub. 234.

889. Commentarii instar sunt verba Blepuri in Ecclesiazusis ¹⁾ narrantis se frustra quaesivisse soleas suas, dein cum festinato opus esset, uxoris calceolis pedes inseruisse. Sic *οἱ πίνοντες* ²⁾ cum a coena surgunt ad ventrem exonerandum, — non enim inter cultiores homines sed inter botularios iam versamur, — quibuscunque calceis arreptis utuntur. Discalceati enim accumbebant veteres ³⁾. Solus Socrates *ὁ ἀνυπόδητος* ⁴⁾ non solebat poscere soleas, quas non haberet; quamquam et hic cum ab Agathone in coenam esset vocatus, *εἰς βλαυτίαις ὑπεδήσατο* ⁵⁾, ne sordidis scilicet pedibus amici triclinium intraret. Cf.

Hermippi versiculi: (*armis conivivia cedunt*), *χλανίδες δ' οὐλα καταρέβληται, | θώρακα δ' ἄπας ἔμπερονῶται, | κνημῖς δὲ περὶ σφυρὸν ἀρθροῦται, | βλαυτίης δ' οὐδαίς ἔε' ἔρωσ λευκῆς, | πτῆ. ⁶⁾*. A λακωνικαῖς αὐτῶν βλαυτίαις sive βλαυτίαι ⁷⁾ non multum fuisse diversas apparet coll. Vesp. 1158. Ad locutionem quod attinet, cf. Eur. Or. 769: *οὐχὶ Μενέλω τρόποισι χρῶμεθα*.

890. ὑπερβαλεῖ] cf. vs. 56. Ad rem quod attinet, cf. Plat. Rep. 426c: *ἐν ταῖς κακῆς πολιτευομέναις τῶν πόλεων δεῖς ἂν τοὺς πολίτας ἤδιστα θωραπέυη καὶ χαρίζηται ὑποστρίχων καὶ προγιγνώσκων τὰς σφετεῖρας βουλήσεις καὶ ταύτας δεῖνός ἢ ἀποκλήρουσιν, οὗτος ἄρα ἀγαθός τε ἵσται ἀνὴρ καὶ σοφός τὰ μεγάλα καὶ τιμῆσται ὑπὸ σφῶν*.

891. τοδί] sc. τὸ ἱμάτιον. — Identidem dubito an isiciarius *suam* stragulam, in qua sedens merces suas venundare soleat, *suasque* soleas, *suam* denique tu-

¹⁾ Vs. 313—319 et 344—347. — ²⁾ *Conviviae*. — ³⁾ Vid. Vesp. 103 Pherecrat. fr. 153 ⁴⁻⁶ Plat. Conv. 213b et ad Nub. 500. — ⁴⁾ Vid. ad Nub. 363. — ⁵⁾ Plat. Conv. 174a. — ⁶⁾ Hermipp. fr. 47. Vid. etiam Anaxil. fr. 18². — ⁷⁾ Athen. 338a.

ΔΗΜΟΣ.

(donum oblatum repellens:)

λαιβοῖ!

οὐκ εἰς κόρακας ἀποφθερεῖ; βύρσης κάκιστον ὄξει.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

καὶ τοῦτο δ' ἐπίτηδες σε περιήμπεσχ', ἵνα σ' ἀποπνέξῃ.

καὶ πρότερον ἐπεβούλευσέ σοι. τὸν καυλὸν οἶσθ' ἐκείνον

895 τοῦ σιλφίου τότ' ἄξιον γενόμενον;

ΔΗΜΟΣ.

οἶδα μέντοι.

891. *λαιβοῖ* Dindorf] *αἰβοῖ* codd., quod extra versum collocans (ut Av. 1342) Bentley scribebat ὃ *πόνωρ πονηρῆ* (cf. Vesp. 466).

892. ;... ὄξει. Kock] ,... ὄξων; codd., ὄξον Lenting.

893. *τοῦτο δ' ἔνψεν*] *τοῦτ' ἔνψεν* codd., *τοῦτό γ'* Bentley. || *περιήμπεσχ'* Meineke] *περιήμπεσχεν* B, *περιήμπεσχεν* V cett.; vid. ad Nub. 214. || *ἵνα σ'*] ἔν' V alii.

895. *τοῦ*] τὸν Bentley cum cod. A. || **τότ'*] τὸν codd.

nicam de corpore detractam seni obtulerit, Paphlago autem hunc ut aemuletur pallium suum nunc ei porrigat. Sic multo sane vividior erit scena, et coriorum odor facilius explicabitur, quam si Paphlago recens emtam vestem domino nescit unde afferat. Quae tamen admitti nequit suspicio nisi summus flota loquentem isiciarium dixisse *φανόμενος* vs. 784 et *πράμμενος* vs. 872.

892. Cf. Philocleon novam vestem spernens in Vespis ¹⁾.

— *οὐκ εἰς κόρακας ἀποφθερεῖ.*] vid. Nub. 789 et ad Ran. 607. Etiam nostrae fabulae vs. 4 huc facit.

893. *ἐπίτηδες*] vid. Vesp. 391.

— *ἀποπνέξῃ*] cf. Vesp. 1134.

894 sq. *Et antea insidias tibi struxit iste: scis quam vili pretio nuper prostituerit laserpitium?* — Mare mediterraneum totum iam navibus suis reclusum gloriabantur Athenienses, et cum Sioulo-

rum caseo et porcis Poenorumque stragulis vestibus iam affuebat in Athenarum foro δ *ἐκ Κυρήνης καυλός* ²⁾, i. e. laserpitii caules edules. Similes autem in usus adhibebatur hoc olus atque inter nos *ϋλεμ*, cuius cum caules eduntur tum radices in medicamentis usurpantur. Erat autem silphii succus ³⁾ acerrimus ⁴⁾. Sed etiam in condiendis eduliis silphium usurpabatur ⁵⁾, plurimasque eius virtutes qui fuse enumerat inter „eximia naturae dona” refert Plinius ⁷⁾. Scilicet quod rarum carum; nam Plinii aetate in Cyrenaica non iam inveniebatur laserpitium, sed e Media invehabatur ⁸⁾. Athenis vero quo tempore acta est nostra fabula viliscere nuper coeperat largius advectum et in variis vitae usus adhiberi ⁹⁾. Quod Cleoni non laudi sed culpae ridicule nunc vertitur. — De adiectivo *ἀξιπ* vid. ad vs. 645.

895. *μέντοι*] *sane!* vid. ad vs. 168.

¹⁾ Vesp. 1135 sqq.; vid. etiam Vesp. 38. — ²⁾ Cf. [Xen.] Rep. Ath. 2 § 7. — ³⁾ Hermipp. fr. 63⁴ Herodot. IV 169 Plut. 925, δ *Αἰβυς καυλός* Antiphan. fr. 217¹³, *καυλός ἐκ Καρχηδόνας* Eubul. fr. 19³, cf. 7³. — ⁴⁾ *Laser*. — ⁵⁾ Ar. Plut. 719 Eccl. 404. — ⁶⁾ Av. 534, 1579 Eccl. 1169. — ⁷⁾ H. Nat. XXII 49. — ⁸⁾ XIX 15. — ⁹⁾ Cf. Müller Strübing Aristoph. u. die hist. Kritik p. 145.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἐπίτηδες οὗτος αὐτὸν ἔσπευδ' ἄξιον γενέσθαι,
 ἐν' ἐσθίῳι' ὠνούμενοι, καὶ ἔπειτ' ἐν ἡλιαῶ
 βδέοντες ἀλλήλους ἀποκτείνειαν οἱ δικασταί.

ΔΗΜΟΣ.

νῆ τὸν Ποσειδῶ καὶ πρὸς ἐμὲ τοῦτ' εἶπ' ἀνὴρ Κόπριος.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

900 οὐ γὰρ τόθ' ὑμεῖς βδεόμενοι δὴ που ἐγένεσθε πυρροί;

ΔΗΜΟΣ.

καὶ νῆ Δί' ἦν γε τοῦτο Πυρράνδρου τὸ μηχανήμα.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

οἷσι μ', ὦ πανούργε, βωμολογεύμασιν ταράττεις!

896. Ἰσπευδ'] Ἰσπευσεν R.

897. ἐσθίῳι'] -ητ' B alii.

899. Κόπριος] demoticum esse vidit Böckh.

901. γε R] γε καὶ cett., γὰρ VVelsen. || Post hunc versum haec fere intercidisse suspicatur VVelsen: ΑΑΑ. μὰ τοὺς θεοὺς, ἀλλ' οὐτοσί τις πυρρίας κάμιστος.

902. πανούργε] πόνηρε V alii.

896. ἐπίτηδες] vid. ad Vesp. 891.

— Ἰσπευδε] nempe „τότε”¹⁾. De verbi usu vid. vs. 926 Pac. 672 et cf. σπουδάσαι Ach. 685.

899. Non primum nunc istud audio, sed idem olim mihi dixit vir Κόπριος sive e demo Κόπρω oriundus. De cuiusmodi iocis vid. vs. 79 et ad Ran. 427; eidem autem verborum lusui noster indulsit in Ecclesiazusis²⁾. Ridetur nunc suspicacissima plebeculae indoles, etiam absurda crimina cupide arripientis et certissimis scilicet argumentis statim corroborantis.

900. De medii βδεῖσθαι usu vid. ad Nub. 1004 et cum toto versu cf. Ran. 308 Eccl. 329, 1061.

— οὐ... δὴ που...] vid. ad Ran. 522.

901. Ita sane, et Pyrrhandri quidem manifestum id erat artificium. — Pyrrhan-

drum, quisquis fuit ille, nuper in civium suspicionem incidisse, hic versus fortasse testatur. Nam non e praecedentibus versibus hunc iocum profuxisse, sed excogitatos esse illos versus ut iocum — frigidum satis — nomen hoc proprium posset praebere, id quidem perspicere mihi videor. Sed quoniam Pyrrhandrum nullum novimus³⁾, certi quid praestari nequit. Ipsum Cleonem designari, hunc enim rufum fuisse⁴⁾, Droyseni est opinio; cui ex parte assensus Müller Strübing coniecit Ευρηάνδρου, — infeliciter sanequam. Πισάνδρου⁵⁾ autem nomen iocose nunc sic mutatum esse fortasse haud inepte suspicetur quispiam; sed nimis incerta sunt haec omnia.

— καὶ... γε] vid. ad Ran. 49.

902. βωμολογεύμασιν] vid. ad Ran. 358.

¹⁾ Vs. 895. — ²⁾ Eccles. 317 (et 362). — ³⁾ ποτηρόν καὶ συκοφάντην fuisse de suo opinor affirmat scholiasta. — ⁴⁾ Cf. vs. 407. — ⁵⁾ Pac. 395 etc.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἢ γὰρ θεός μ' ἐκέλευσε νικῆσαι σ' ἀλαζονεῖαις.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ἀλλ' οὐχὶ νικήσεις. ἐγὼ γὰρ φημί σοι παρέξειν,
ὦ Δῆμε, μηδὲν δρῶντι μισθοῦ τρυβλίον φοφήσαι.

905

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἐγὼ δὲ κυλίχνιον γέ σοι καὶ φάρμακον δίδωμι,
τὰν τοῖσιν ἀντικνημίοις ἐλκύδρια περιαιλεφειν.
(Offert seni pyxidem.)

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ἐγὼ δὲ τὰς πολιὰς γέ σου ἐκλέγων νέον ποιήσω.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἰδοὺ δέχου κέρκον λαγῶ τῶ ὀφθαλμιδίῳ περιψηῆν.
(Seni caudam leporinam praebet.)

903. ἀλαζονεῖαις Dindorf] -ας R, -α reliqui. Cf. vs. 290.

904. οὐχί] οὐ V alii, οὐ με Ald.

908. γέ] om. V alii.

909. τῶ ὀφθαλμιδίῳ] τῶφθαλμιδίῳ Elmsley metri causa; sed vid. ad Nub. 1066

904 sq. φημί σοι παρέξειν...μισθοῦ τρυβλίον φοφήσαι] ioculariter inter se nunc commixtae sunt locutiones παρέξει σοι μισθόν et παρέξει σοι τρυβλίον φακῆς ¹⁾ vel ἀθάρης ²⁾ φοφήσαι. Dicitur autem μισθοῦ τρυβλίον ³⁾ ut εἰρήνης τρυβλίον Ach. 278, idemque genitivi usus est in verbis τάγγρον τρυβλίων ⁴⁾, χύτρα ἀθάρης ⁵⁾, τρυβλίον πεισάνης ⁶⁾, ἔντους τρυβλίον ⁷⁾, κάλαθος πετρύγων ⁸⁾.

905. μηδὲν δρῶντι] dum otio perfrueris ⁹⁾. Ne id quidem posthac a te posceatur ut tribunal adeas. Nunc stipem merces sane ¹⁰⁾, et maiora tibi promisi ¹¹⁾;

sed quies a iudiciis procul abest, et nocte intempesta surgendum est ut illuc perveniatur: itaque in posterum gratis pabula tibi praebebo.

906. κυλίχνιον ... καὶ φάρμακον] i. e. κυλίχνιον φαρμάκου ¹²⁾. A voce κύλιξ ducitur κυλίχνη ¹³⁾, hinc κυλίχνιον, ut a voce πόλις ducta sunt πολίχνη ¹⁴⁾ et πολίχνιον. Idem autem valent ἐξάλειπτον ¹⁵⁾ et ἀλάστος ¹⁶⁾. Nempe Athenienses καὶ τὴν λατρικὴν πυξίδα καλοῦσι κυλικίδα ¹⁷⁾.

907. ἐλκύδρια] seni ne offensionem sit ¹⁸⁾, deminutivo hoc utitur, cui similia sunt μελύδριον ¹⁹⁾, σκελύδριον ²⁰⁾, alia.

¹⁾ Vs. 1007. — ²⁾ Vs. 1026. — ³⁾ Een ranneke vacatie. — ⁴⁾ Infra vs. 929. — ⁵⁾ Plut. 678. — ⁶⁾ Alex. fr. 142. — ⁷⁾ Cratet. fr. 9. — ⁸⁾ Av. 1325. — ⁹⁾ Cf. vs. 766. — ¹⁰⁾ Cf. vs. 256. — ¹¹⁾ Vs. 798. — ¹²⁾ Vid. ad vs. 808. — ¹³⁾ Fr. 498. — ¹⁴⁾ Herodot. VI 26 Thucyd. VII 4 § 6. Etiam in nomen proprium abiit: Hom. B 557 l. a., Thucyd. VIII 14 § 3. — ¹⁵⁾ Ach. 1063. — ¹⁶⁾ Ibid. vs. 1058. — ¹⁷⁾ Athen. 480b. — ¹⁸⁾ Theophr. Char. 19. — ¹⁹⁾ Ecol. 883. — ²⁰⁾ Herod. Mimiamb. IV 89.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

910 ἀπομυξάμενος, ὃ Δῆμ', ἐμοῦ πρὸς τὴν κεφαλὴν ἀποψῶ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἐμοῦ μὲν οὖν! ἐμοῦ μὲν οὖν!

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

915 ἐγὼ σε ποιήσω τριηρα-
αρχεῖν ἀναλίσκοντα τῶν
σαντοῦ, παλαιὰν ναῦν ἔχοντ',
εἰς ἣν ἀναλῶν οὐκ ἐφέ-
ξεις οὐδὲ ναυπηγούμενος·
διαμηχανήσομαι θ' ὄπως
ἂν ἰστίον σαπρὸν λάβῃς.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἀνὴρ παφλάζει! παῦε, παῦ'

910. ἀπομυξάμενος] -μαξάμενος V alii. || Δῆμ', ἐμοῦ] Δῆμί μου R (ut Thesm. 744).

911. Isiciario totum dat Ald.; in codice V alterum ἐμοῦ μὲν οὖν-omissum est, ante versum autem 912 est nota Cleonis. Posterius ἐμοῦ μὲν οὖν R alii Cleoni tribuunt cum versibus sequentibus.

913 sq. ἀναλίσκοντα τῶν σαντοῦ] del. Cobet, sed idoneis argumentis defendit Vahlen. Etiam vs. 924—926 prius res indicatur, dein rei causa subiungitur.

919—922. Isiciario dedit Bergk, in codd. sunt Chori (Coryphaei); vVelsen Choro dabat vs. 919 sq.^a, Isiciario vs. 920^b—922.

919. ἀνὴρ] ἀνὴρ codd. || παῦε, παῦ'] in parenthesi haec collocat Lenting scholiastam secutus.

910. Dignum nunc certe se praestat Paphlago quem demirentur Theori¹⁾ et quicquid praeterea Athenis est assentatorum. *Capillis meis pro mantili utere, sodes*, seni dicit: *χειρομάκτω*²⁾ *χρῶ ταῖς ἐμαῖς θριξίν*. Ultima autem rusticitatis cum sit *ἰσθῆτι ἀπομύττεισθαι*³⁾, quid dicas de homine qui ad talia praebeat caput suum. Dionysi parasiti regi suo *πολλὰς παρασχέιν τὰ πρόσωπα καταπτύσθαι* feruntur⁴⁾.

913. *τριηραρχεῖν ἀναλίσκοντα*] *per totum trierarchiae tuae tempus sumtus facere.*

915. Id quod iam dictum est clarioribus etiam verbis iteratur: *navem in quam nunquam non pecuniae aliquid sit impendendum aliquidve sarcindum.*

918. Docet hic versus trierarchas etiam hoc tempore, perinde atque postea⁵⁾, non navem tantum accepisse sed etiam τὰ σκεύη τῆς ναῦς ex armamentariis publicis iis fuisse exhibita.

919. *παφλάζει*] *ebullit, effervescit*⁶⁾. Quod apposite de Paphlagono nunc dicitur⁷⁾; cf. *παφλάσματα* de verbis tumidis usurpatum⁸⁾. Item Timocles Hy-

¹⁾ Vesp. 600. — ²⁾ Xen. Cyrop. I 3 § 5. — ³⁾ Theophr. Char. 19. — ⁴⁾ Athen. 249 f. Etiam Diodori comici fr. 2 conferri potest. — ⁵⁾ Demosth. XLVII § 22 sqq. LI § 5. — ⁶⁾ *Begint te razen.* — ⁷⁾ Item Pac. 314; vid. etiam ad vs. 2. — ⁸⁾ Av. 1248.

920

ὕπερξέων. ὑφελκτέον
τῶν δαδίων ἀπαρυστέον
τε τῶν ἀπειλῶν ταυτηί.

(Bidens Paphlagoni offert suum cochlear.)

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

δώσεις ἔμοι καλήν δίκην,
ἰπούμενος ταῖς εἰσφοραῖς.

920. ὑπερξέων] ὑπερξέιονθ' Brunck.

921. δαδίων] sic vel δαλλίων (cf. Pac. 959) Bentley, δάδων codd., δὲ τῶν ξύλων Ald.

peridem oratorem κόμπους παφλάειν dixit¹⁾. Proprie autem *de liquore* dicitur hoc verbum²⁾. Similis est usus verborum ὑπερξέιν³⁾, ἰπιξέιν *effervescere*⁴⁾, ἀποξέιν⁵⁾, ἰξαναξέιν⁶⁾, ζέιν⁷⁾. Quae omnia de animo commoto sunt dicta⁸⁾.

— παύε] iteratur etiam Pac. 326: παύε παῦ ὀρχοῦμενος, praeterea vid. ad Ran. 122. Etiam Ran. 269 imperativus est repetitus.

920. ὑπερξέων] quod ὑπερβάλλειν dicitur Herodot. I 59⁹⁾.

922. ταυτηί] nempe τῆ ζωμηρῶσαι¹⁰⁾. Minarum spumam supernatantem ex olla effervescente tollendam esse ait isiciarius, nunc quoque artis suae verbulis usus. Simillima autem metaphora adhibita Alexis¹¹⁾ hominem dixit perinde atque vinum primo quidem ἀποξέισαι debere atque ἀφυβρῆσαι¹²⁾, et provectiore demum aetate ἀπαρυσθῆναι τὴν ἄνω ἰπιπολάζουσαν ἄνοιαν potabilem fieri et sedari¹³⁾. De verbo ἀπαρῦσαι vid. etiam Herodot. IV 2.

923. Cf. Vesp. 453: ἀλλὰ τοῦτω μὴν τάχ' ἡμῖν δώσωτον καλήν δίκην.

924. ἰπούμενος] cf. Aesch. Prom. 365: Τυρῆον ἰαετὶ ἰπούμενος ῥίξαισιν Αἰτναίας ὕπο, item Pindarus *Aetnam* vocat ἵπον ἠγεμόσσαν ἰκατογκράλα Τυφάνος ὀβριμου¹⁴⁾. Est enim ἵπον *mole* vel *machina comprimere*. Sic Lys. 291 τῷ ξύλω τὸν ὄμον ἰξινώκατον conqueritur coryphaeus, *elivus mihi est humerus onere quod gesto*. Multo autem fortius est ἵπον quam πύξιν, quo verbo apud Hesychium redditur, quod autem nostro loco dicitur ταῖς εἰσφοραῖς ἰποδοθαι, id apud Lysiam est πύξισθαι ταῖς εἰσφοραῖς¹⁵⁾.

— ταῖς εἰσφοραῖς] molestissimae civibus hoc tempore erant *εἰσφοραὶ* sive tributa extraordinaria, quae Cleon anno 428 aut primum irrogavit¹⁶⁾ aut post longum annorum intervallum redintegavit¹⁷⁾, cum belli sumtus ingentes exhausissent aerarium neque ad damna sarcientiada sufficerent sociorum φόροι¹⁸⁾.

¹⁾ Timocl. fr. 15. — ²⁾ Hom. N 798 Ar. fr. 498 Cratin. 206 Eubul. 109 Antiphan. 217⁴⁾; vid. etiam ad Ran. 249. — ³⁾ Vs. 920. — ⁴⁾ Ach. 321 Thesm. 468 Soph. Trach. 840 Eur. Hec. 588 Iph. T. 987 Herodot. VII 13 Babr. 95 vs. 60. — ⁵⁾ Alex. fr. 45⁵⁾. — ⁶⁾ Aesch. Prom. 370. — ⁷⁾ Soph. Oed. C. 484 Eur. Hec. 1055. — ⁸⁾ Ut nostrum *ziedende drift*. — ⁹⁾ Vid. ad vs. praecedentem. — ¹⁰⁾ Antiphan. fr. 249, *soeplepel*. In scholiis male suppletur: τῆ κρηγῆρα. Recte interpretatus est Kuster. De omissis autem huiusmodi nominibus vid. ad Ach. 331. — ¹¹⁾ Alex. fr. 45. — ¹²⁾ *Jeter sa goume*. — ¹³⁾ *κατασθῆναι*, vid. ad Ran. 1003. Item Xenophon juvenibus ἰπιπολάζειν ὕβριν dixit Rep. Laeced. 8 § 2. — ¹⁴⁾ Olymp. IV 11. — ¹⁵⁾ Lys. XXVIII § 3. Vid. etiam Xen. Hellen. VI 2 § 1 ἀποκναίεσθαι χρημάτων εἰσφοραῖς et Antiphan. fr. 204³⁾. Etiam nostra *geld afpersen* et *knocvelarijen* huc faciunt. — ¹⁶⁾ Id quod e Thucydidis verbis effecerim. — ¹⁷⁾ Sic statuerunt alii. — ¹⁸⁾ Vid. Thucyd. III 19.

925 ἐγὼ γὰρ εἰς τοὺς πλουσίους
σπεύσω σ' ὅπως ἂν ἐγγραφῆς.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

980 ἐγὼ δ' ἀπειλήσω μὲν οὐ-
δέν, εὐχομαι δέ σοι ταδί
τὸ μὲν τάγηνον τευθίδων
ἐφεστάναι σίζον, σὲ δὲ
γνώμην ἐρεῖν μέλλοντα περὶ
Μιλησίων καὶ κερδανεῖν
τάλαντον, ἣν κατεργάσῃ,
σπεύδειν ὅπως τῶν τευθίδων
985 ἐμπλήμενος φθάλῃς ἔτ' εἰς

935 sq. *Ἔ' εἰς... ἰθὺν* V] *Ἔ' εἰς... ἰθὺν* R et plerique. Similis est lectionis varietas Nub. 1384; vHerwerden *πρὶν εἰς... ἰθὺν*, Zacher *Ἔ' ἦ 'ς... ἰθὺν* (coll. Herodot. VI 108 Xen. Cyrop. I 6 § 39 etc.). Equidem non dubito quin Venetus ipsam poetae manum seruet.

925. *εἰς τοὺς πλουσίους*] thetes enim liberi erant a tributo hoc solvendo¹⁾.

926. *σπεύσω σε*] de verbo vid. ad vs.

896 et de prolepsis ad Nub. 493.

927—940. Non minus sed „preces” — immo diras! — profert isiciarius. Quibus simillimas et nihilo minus artificiose elaboratas fundit chorus Ach. 1156—1173, Antimacho cuidam pessima quaevis imprecatus itemque a *τευθίδων* facto initio.

929. *τευθίδων*] de genitivo vid. ad vs. 904 sq. Est autem *τευθὶς loligo*²⁾, *serpiae* arte cognata: *σύννομον* | *τῆς κυφονώτου σῶμ' ἔχουσα σηπίας* | *ξιφφόροισιν χερσὶν ἔξωπλισμένη* | *τευθὶς*³⁾. Apud Aristophanem etiam Ach. 1157 commemoratur.

930. *ἐφεστάναι*] nempe *ἐπὶ τοῦ πυρός* sive *ἐπὶ τοῦ ἐπιστάτου*⁴⁾, unde ἀφαιρεῖται cibus ut apponatur coenantibus⁵⁾.

— *σίζον*] cf. Polyphemi oculus *σίζων*

ἰλαϊνίῳ περὶ *μοχλῆ*. Piscium autem *ἰν τηγάνοις σιζόντων* haud infrequens apud comicos est mentio⁶⁾.

931 sq. De *Milesiis* hoc tempore deliberatum esse supra⁷⁾ vidimus; de talento autem, quod lucraturus nunc fingitur Paphlago, idem valet quod de similibus criminibus cunctis⁸⁾.

933. *ἦν κατεργάσῃ*] eadem verba leguntur Eocl. 247, idem autem valet *ἦν διαπράξῃς*⁹⁾: *si effeceris id quod cupiunt qui vocem tuam emerunt*.

934—936. Verba sic iungenda: *ὅπως φθάλῃς ἔτι ἰθὺν*¹⁰⁾ *εἰς τὴν ἰκκησίαν τῶν τευθίδων ἐμπλήμενος, ut concionem adeas devoratis prius loliginibus illis, i. e. ut prius etiam devores illas loliginibus quam concionem adeas*.

935. *ἐμπλήμενος*] gulosi hominis aviditas bene sic pingitur¹¹⁾.

¹⁾ Vid. ad Vesp. 41. — ²⁾ *Pöhl-inktvisch, calmar* hodie dicta Italis. — ³⁾ Antiphan. fr. 217. — ⁴⁾ Av. 437. — ⁵⁾ Vid. ad Ach. 1119. Item nostrae ooculae de cibus dicere solent *opzetten, opstaan, afzetten, afnemen*. — ⁶⁾ Ach. 1158 Teleclid. fr. 10 Alex. 187, cf. etiam Magnet. 1 et Nicostrat. 7. — ⁷⁾ Vs. 361. — ⁸⁾ Vid. ad vs. 834. — ⁹⁾ Plut. 378. — ¹⁰⁾ De notissimo participii post *φθάνειν* usu vid. Nub. 1384 Plut. 485, 685, 1133 etc. — ¹¹⁾ Cf. Vesp. 1127 Eocl. 51.

ἐκκλησίαν ἐλθῶν· ἔπει-
τα πρὶν φαγεῖν ἀνὴρ μεθή-
κοι, καὶ σὺ τὸ τάλαντον λαβεῖν
βουλόμενος ἐ-
σθίων ἄμ' ἀποπνιγείης.

940

ΧΟΡΟΣ.

(Cantus.)

εὖ γε, νῆ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω καὶ τὴν Δήμητρα.

SCENA DECIMA SEPTIMA.

Eidem.

ΔΗΜΟΣ.

καὶ ἐμοὶ δοκεῖ καὶ ἄλλα γ' εἶναι καταφανῶς
ἀγαθὸς πόλιτης, οἶος οὐδέεις πω χρόνου

937. ἀνὴρ Lenting] ἀνὴρ codd.

940. ἄμ'] addidit Meineke coll. Ecol. 85, vid. etiam Philetaeri fr. 6; ἰσαποπνιγείης Elmsley.

941 sq. Miri numeri; tetrametrum ut efficeret Bergk delebat particulam γε et in fine lacunam significabat, quam verbis <τάδ' ἠύξω> explet vHerwerden (coll. vs. 928). Sed neque τάδε pro ταῦτα satis aptum, neque metrum anapaesticum nunc expectatur. Sermone pedestri haec dicta esse perhibet scholion metricum, quod vix tamen est credibile, nam ceteri huiusmodi loci (Ach. 237, 241 Av. 865 sqq., 1661 sqq. Thesm. 295) a nostro sunt diversi; itaque vix dubito quin a cuncto choro magna cum gravitate cantata fuerint haec verba, non a solo coryphaeo recitata.

943. δοκεῖ... εἶναι] δοκεῖ... ἴσθι Meineke, δοκεῖ... ἦν γὰρ vVelsen. || καταφανῶς περιφανῶς Meineke; vid. commentarius.

937. πρὶν φαγεῖν] subiectum (σε) omis-
sum est, ut Thesm. 572, vel ut obiectum
ibidem vs. 1208.

— ἀνὴρ μεθήκοι] sc. σε, vir ille (qui
te corrumpit) adsit te petens. De verbo
μεθήκειν vid. ad vs. 605.

940. Sic mortem te dignam invenias,
ipsa tua avaritia suffocatus; quemad-
modum Philoxeno heluoni polyypus nimis
delicatus necem intulisse fertur¹⁾. Phor-
misius autem βινῶν ἕμα diem obiisse
supremum et Lais βινουμένη²⁾.

942. Consimilia sunt Demosthenis
verba: μὰ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω καὶ
τὴν Δήμητρα, οὐ ψεύσομαι³⁾, de more
autem per tria numina iurandi vid. ad
Nub. 1234.

943. καταφανῶς] non redit apud co-
micos, qui alias dicere solent περιφα-
νῶς⁴⁾, quod hic quoque fortasse est scri-
bendum. Idem apud Thucydidem valet
διαφανῶς⁵⁾.

944. οἶος οὐδέεις πω] cf. Thucydidis
verba: Themistocles apud regem γίνεσθαι

¹⁾ Athen. 341. — ²⁾ Philetaer. fr. 6 et 9. — ³⁾ Demosth. LII § 9. — ⁴⁾ Vs 1186 etc. — ⁵⁾ Thucyd. II 65 § 8.

- 945 ἀνὴρ γεγένηται τοῖσι πολλοῖς τοῦ ὀβολοῦ.
 οὐ δ', ὡ Παφλαγῶν, φάσκων φιλεῖν μ', ἔσκοροδίσας.
 καὶ νῦν ἀπόδος τὸν δακτύλιον, ὡς οὐκέτι
 ἔμοι ταμιεύσεις.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

(anulum reddens:)

ἔχε· τοσοῦτον δ' ἴσθ', ὅτι,

εἰ μή μ' ἑάσεις ἐπιτροπεύειν, ἕτερος αὐ

- 950 ἔμοῦ πανουργότερός τις ἀναφανήσεται.

945. ἀνὴρ] πολλοῦ Blaydes, ut Plut. 98; in V litterae ἀνὴρ γε sunt in rasura. Sed vid. commentarius.

μίας¹⁾ ὄσος οὐδείς πω Ἑλλήνων²⁾, et Gorgiae apud Platonem dictum gloriosum: οὐδείς μί πω ἠρώτηκε καινὸν οὐδὲν πολλῶν ἑτῶν³⁾.

— χρόνου] insolite pro πολλοῦ χρόνου vel διὰ (πολλοῦ) χρόνου est dictum⁴⁾. Quamquam et nos dicimus *in geen tijd(en)* pro *in langen tijd niet*. Cf. etiam *χρόνω tandem*⁵⁾.

945. τοῖσι πολλοῖς τοῦ ὀβολοῦ] perexigui pretii sunt quae πολλὰ τοῦ ὀβολοῦ veneunt, ut *apuae*⁶⁾; contra *τιμιον* est τὸ μικρόν τοῦ ὀβολοῦ *πωλούμενον*⁷⁾. Itaque *οἱ πολλοὶ τοῦ ὀβολοῦ*⁸⁾ sunt *faex plebeculae*, ὁ *συρφετός τῆς πόλεως*⁹⁾. Sic scilicet in comici ore audit civitas, in qua non *οἱ ἄριστοι* praepolleant sed *οἱ πολλοί*. Dignissimus qui conferatur est *Vesparum locus*¹⁰⁾, ubi *Euathlus* et *Cleonymus* quique eorum sunt similes dicuntur *οἱ „οὐχὶ προδώσω τὸν Ἀθηναίων κολοσυρτόν”*.

946. φάσκων φιλεῖν μ' ἔσκοροδίσας] *tu,*

qui amare me perhibes, bilem mihi movisti. De verbo *σκοροδίσαι* vid. ad vs. 494, verba autem *φάσκων φιλεῖν* etiam vs. 870 sunt dicta. Alienum hinc est quod observarunt *Casaubonus* et *Berglerus*¹¹⁾, *φιλεῖν* etiam *oculari* significare; non enim eius qui *φάσκω φιλεῖν*, sed eius qui *revera φιλεῖ*, displicere possunt *basia*.

947 sq. *Iamque anulum meum mihi redde, non enim dispensatore (ἐπιτρόπῳ) te ular posthac*¹²⁾. — *Promus* condus sigillo domini sibi credito litteras obsignabat quaeque servanda erant *ισήμαινε* sive *σφαργίδα ἐπέβαλλον*¹³⁾. Quod urbis claves et sigillum publicum, in quo noctua vel gorgoneum expressum fuisse videbatur, uni quotidie τῶν *πρυτάνων* credebatur, qui dicebatur *ἐπιστάτης*¹⁴⁾, id hoc non facit¹⁵⁾.

948. ἔχε] cf. vs. 51.

949. ἐπιτροπεύειν] vid. vs. 212.

— ἕτερός... τις] cf. Nub. 34.

¹⁾ Codd. *μίας* καὶ. — ²⁾ Thucyd. I 188 § 2. — ³⁾ Gorg. 448 a. — ⁴⁾ Vid. ad Vesp. 1252. — ⁵⁾ Lys. XIII § 83 etc. — ⁶⁾ Sic alias *δέκα τοῦ ὀβολοῦ* a comicis dictum fuit *ἐπὶ τῶν μηδενὸς ἀξίῳ* (fr. adesp. 763), et vilissimam polentam *Antiphanes* vocavit *τὴν πλείστην τοῦ ὀβολοῦ μάξαν* (fr. 185); vid. etiam *Timocl.* fr. 18³ Av. 1079. — ⁷⁾ Vid. *Eupol.* fr. 185. — ⁸⁾ *De „honderd om een dubbeltje”*. Cf. supra vs. 73. — ⁹⁾ Vesp. 673. — ¹⁰⁾ Vesp. 666. — ¹¹⁾ Coll. *Horat. Epod.* 3 et *Thesm.* 494. — ¹²⁾ De verbi *ταμιεύειν* usu vid. *Lys.* 493, 495 *Thesm.* 419 *Ecol.* 600, et cf. *ταμίας* Vesp. 613, *ἐπιτροπὸς καὶ ταμίαι* *Ecol.* 212. — ¹³⁾ *Lys.* 1198 *Thesm.* 415 *Eur. Or.* 1108 *Herc.* 53 fr. 762 *Xen. Hell.* V 1 § 30 etc. — ¹⁴⁾ Vid. [*Aristot.*] *Rep. Athen.* 44 § 1. — ¹⁵⁾ Praeterea videantur quae de hoc loco in *Prolegomenis* sunt observata.

ΔΗΜΟΣ.

οὐκ ἔσθ' ὄπως ὁ δακτύλιός ἐσθ' οὐτοσί
οὐμός· τὸ γοῦν σημεῖον ἕτερον φαίνεται,
ἀλλ' ἢ οὐ καθορῶ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

φέρ' ἴδω.

(Annulum a sene acceptum inspiciens:)

τί σοι σημεῖον ἦν;

ΔΗΜΟΣ.

δημοῦ βοείου θρῖον ἐξωπημένον.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

955 οὐ τοῦτ' ἔνεστιν.

ΔΗΜΟΣ.

οὐ τὸ θρῖον; ἀλλὰ τί;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

λάρος κεχηνῶς ἐπὶ πέτρας δημηγορῶν.

ΔΗΜΟΣ.

αἶβοι τάλας.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

τί ἔστιν;

ΔΗΜΟΣ.

ἀπόφερ' ἐκποδῶν.

955. τοῦτ' ἔνεστιν R] τοῦτό γ' ἴστιν V et plerique.

953. ἀλλ' ἢ οὐ καθορῶ] Cf. Thesm. 97 sq.: ἀλλ' ἢ τυφλὸς μὲν εἰμ'· ἐγὼ γὰρ οὐχ ὄρω | ἄνδρ' οὐδὲν' ἐνθάδ' ὄντα, Κυρήνην δ' ὄρω. Praeterea de particulis ἀλλ' ἢ vid. vs. 1162 et ad Ran. 928.

954. Verborum huic lusui — quem multis hodie, ut mihi, frigere suspicor — etiam Vesp. 40 noster indulsit, qui totus conferendus est locus. Verbum θρῖον tetigi ad Vesp. 436 et Ran. 134, δήμου autem θρῖον etiam Ach. 1102 comme-

moratur ¹⁾. Compositum ἔξωπῆν vs. 1204 (?) redit ²⁾.

955. ἔνεστιν] cf. vs. 122.

956. Vid. ad vs. 318 et ad Nub. 591; πέτρα nunc non tota dicitur Πυξ ³⁾ sed τὸ βῆμα sive δ λίθος ⁴⁾, unde verba faciebant ad populum. Apud Matronem τὸν παρφοδὸν Homericā dictione festive utentem Chaerophon parasitus dicitur πεινάσει λάρω δρῆθι εἰκῶς, | νήσης, ἀλλοτριῶν ἐν εἰδῶς δειπνοσυνάνων ⁵⁾.

¹⁾ Post Elmslei emendationem. — ²⁾ Praeterea vid. Ach. 1005 Pherecrat. fr. 108¹⁰ Teleclid. 17 Eubul. 15°. — ³⁾ Ut vs. 754 et alibi. — ⁴⁾ Pac. 680 Eccl. 87, vid. etiam Thesm. 529 et ad Ach. 683. — ⁵⁾ Athen. 134 e.

οὐ τὸν ἐμὸν εἶχεν, ἀλλὰ τὸν Κλεωνύμου.
παρ' ἐμοῦ δὲ τουτονὶ λαβὼν ταμειεῖ μοι.
(Alium anulum tradit isiciario.)

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

960 μὴ δῆτά πῶ γ', ὦ δέσποτ', ἀντιβολῶ σ' ἐγώ,
πρὶν ἄν γε τῶν χρησμῶν ἀκούσης τῶν ἐμῶν.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

καὶ τῶν ἐμῶν νυν.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ἀλλ' ἐὰν τούτῳ πίθῃ,
μολγὸν γενέσθαι δεῖ σε.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

κῆν γε τουτῶν,
ψαλὸν γενέσθαι δεῖ σε μέγχι τοῦ μυρρίνου.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

965 ἀλλ' οἷ γ' ἐμοὶ λέγουσιν ὡς ἄρξαι σε δεῖ
χώρας ἀπάσης ἐστεφανωμένον ῥόδοις.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

οἱ ἐμοὶ δέ γ' αὖ λέγουσιν ὡς ἀλουργίδα

958. Κλεωνύμου] de hoc homine vid. ad Nub. 858.

960. μὴ... πῶ γε] vid. ad Nub. 196.

961. Paphlagonis vaticinia etiam fabulae initio commemorata sunt ¹⁾.

962. ἐὰν τούτῳ πίθῃ] *si isici* (eiusque oraculis) *aurem praebueris*.

963. μολγὸν] utrem bovinum sic dictum esse ait Pollux ²⁾, addens Aristophanem *χρησμὸν τινα παίζοντα* hoc verbo usum esse in versu: *μὴ μοι Ἀθηναίους αἰνεῖτ' ³⁾*, ἢ *μολγοὶ ἴσονται ⁴⁾*. Nempe et illic et nostro loco ⁵⁾ comicus respicit oraculum, quod Theseo eiusque urbi olim datum esse ferebatur: *ἀσκός γάρ ἐν οὐδαμῷ ποταπορεύσῃ* et postea a Sibylla

his verbis esse iteratum: *ἀσκός βαπτίξῃ, δῶνα δέ τοι οὐ θύμις ἐστί ⁶⁾*. Etiam in Agricolis fabula oraculum illud tangens noster voce *μολγῆ* est usus ⁷⁾. Quod autem voci *ἀσκή* his locis iocose substitutum est *μολγός*, inde efficio talem demum utrem, cuius corium esset attritum, *μολγὸν* esse dictum. Quod nomen in homines *μοχθηρός* translatum esse docet priscus aliquis grammaticus in scholiis, fortasse Orates; sed corruptissima haec extant.

964. *μυρρίνου*] ut *μύρρον* et *σίκον* et *κριθή* et *βάλανος* et *λαιμών ⁸⁾* et alia hoc nomen ad pudenda est translatum.

967. *ἀλουργίδα*] *paludamentum γυμνα-*

¹⁾ Cf. vs. 61. — ²⁾ Poll. X § 187. — ³⁾ *αἰνεῖν?* — ⁴⁾ Fr. 694. — ⁵⁾ Vid. etiam vs. 1067. — ⁶⁾ Plut. Thes. 24 Pausan. I 20 § 4. — ⁷⁾ Teste Symmacho in scholiis, qui ipsa comici verba affert (fr. 101), misere tamen corrupta. — ⁸⁾ Eur. Cycl. 171.

ἔχων κατάπαστον καὶ στεφάνην ἐφ' ἄρματος
χρυσοῦ διώξει . . . Σμικύθην καὶ Πυρρίαν.

968. στεφάνην] στέφανον Meineke, illud enim de femineo tantum ornatu dici (Ecccl. 1084 et saepius apud alios). Sed vid. commentarius.

969. διώξει Elmsley] -ξεις codd. || Ἀγύρριον Dindorf] κύριον codd.; nomen proprium in codicum lectione latere certum duco. Quod qui primus sensisse videtur Reiske, καὶ Πυρρίαν proponebat, minime sane absurde. Vid. commentarius.

rem¹⁾. Dicebatur etiam φοινικίς²⁾ vel ξυστίς³⁾. Nempe ἀλουργής⁴⁾ vocabatur lana purpura tincta⁵⁾. Quod ubi secundum artis praecepta fit, δυνσοποιός exinde est color, et sine detrimento lavari possunt vestimenta inde confecta; sin minus, „ἐξίτηλοι“ evadunt πορφυρίδες⁶⁾. Hinc δυνσοποιὸν πονηρίαν Dinarchus dicit improbitatem ἀνεκπλυτον, quae nullis purgaminibus possit deleri⁷⁾, et nostro perfrictae frontis nebulo audit περιαιλουργός τοῖς κακοῖς⁸⁾.

968. κατάπαστον] i. e. πεποικιλμένην, ποικίλην, veslem ричлам: διπλαξα πορφυρίην, πολλά δαίδαλα ἔχουσαν ἁμπερασμίνα. Nam πάστειν in vetusta certe lingua est ποιῆσαι⁹⁾.

— στεφάνην] hac voce, quae alibi *feminarum* ornamentum significat¹⁰⁾, iocose nunc designatur priscus ornatus, qui infra vs. 1381 τὸ ἀρχαῖον σχῆμα marathonomachorum dicitur¹¹⁾.

969. Post διώξει expectatur *hostium* mentio; sed ioco usus, quem etiam Ach. 699 et Vesp. 1207 admisit, comicus enunciatum detorquet in verbi διώκειν

usum forensem; duorum enim *civium* subiungit nomina, significans igitur dignissimos hos esse qui rei fiant. *Smicythum* illum, quem anno 424/8 scribam τῶν ταμιῶν τῆς θεοῦ fuisse testantur lapides, huc refert Müller Strübing¹²⁾, litis autem Smicythae alicui olim intentatae mentionem facit Demosthenes¹³⁾; fortasse igitur hic homo intellegendus. *Agyrrhius* aliquot annis post in rep. administranda magnas egit partes, quo tempore auctor extitit ut etiam conoionantibus, perinde atque iudicibus, tribueretur merces diurna¹⁴⁾. Nunc igitur inter Oleonis asseclas bonis viris infestos commemorari potuit. Non tamen constat Aristophanem hoc loco usum esse eius nomine, quod e coniectura est scriptum; nam etiam altera quae proposita est lectio: Σμικύθην καὶ Πυρρίαν¹⁵⁾ habet quod placeat. — Id quidem certum est, nugari scholiastam illum, qui Smicythen pro Thracio regulo habeat, et deteriora etiam duco quae ad traditam vocem κύριον defendendam a veteribus sunt prolata¹⁶⁾.

¹⁾ ἀλουργίαιον fr. 741. — ²⁾ Ach. 320 etc. — ³⁾ Vid. ad Nub. 70. — ⁴⁾ ἀλοφαιγής. — ⁵⁾ πορφυροβαφής. — ⁶⁾ *Verschieten*: Xen. Oecon. X § 3. — ⁷⁾ Dinarch. II § 4. De adiectivo δυνσοποιός vid. praeterea Plat. Rep. 429e Alex. fr. 141⁹⁾ Diphil. fr. 72 Ruhnk. ad Tim. s. v. — ⁸⁾ Ach. 856. Nos: *door de wol geleverd*. — ⁹⁾ Hom. I 126 X 441; vid. etiam Ἐ 179 et ad Nub. 912, supra vs. 99 et 502. — ¹⁰⁾ Etiam apud nostrum, Ecccl. 1081. Vid. ad Hom. Σ 597. — ¹¹⁾ Poetae igitur mentem vernacule bene reddas sic: *met een gebloemde japon aan en een oorijzer op het hoofd*. — ¹²⁾ Aristoph. u. die hist. Kritik p. 339. — ¹³⁾ Demosth. XIX § 191. — ¹⁴⁾ [Aristot.] Rep. Ath. 41 § 3, schol. Ecccl. 102; praeterea vid. ad Ran. 367. — ¹⁵⁾ *Jan-rap en zijn maat*. Est enim vulgare nomen *Smicythes* (vel *-thus*): Ecccl. 298 Vesp. 401 Ecccl. 46 Pherorat. fr. 32; cf. *Smicrines* comoediae novae nomen, Alex. fr. 76. De voce autem *πυρρία* vid. ad Ran. 730. — ¹⁶⁾ Schol.: ὥσπερ ἐν ταῖς εἰσαγωγαῖς τῶν ἐγκλημάτων κηρύττειν εἰδώσειν, ἐπειδὴν γυναῖκι ἐπιφέρειται ἔγκλημα. οὕτω γὰρ

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ.

970 καὶ μὴν ἔνεγκ' αὐτοὺς ἰών, ἔν' οὐτοσί
αὐτῶν ἀκούσῃ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

πάνυ γε.

ΔΗΜΟΣ.

καὶ σύ νυν φέρε.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ἰδοῦ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἰδοῦ, νῆ τὸν Δί' οὐδὲν κωλύει.

(Paphlago domum intrat, Isiciarius dextrorsum abit, suas
in urbe aediculas petens.)

ΧΟΡΟΣ.

Stropha (vs. 973—984).

ἡδιστον φάος ἡμέρας

ἔσται τοῖσι παροῦσι καὶ

975

πᾶσιν τοῖς ἀφικνουμένοις,

970 sq.* Choro (Coryphaeo) dedit Enger, in codd. sunt Demi (sic habet B) vel Cleonis (quod est in V).

970. ἰών] εἰσιών V alii.

971. πάνυ γε] cum reliquis verbis huius versus Isiciario tribuit Lenting (coll. Ach. 842 Vesp. 457), Demo Enger. || νυν] δὴ Ald.

972. Totum Cleoni tribuebat Meineke, *λοῦ λοῦ* legens; nimis audacter Bergk *ΚΑ. ἴω; ΑΛΑ. ἴω; ΔΗΜ. νῆ τὸν Δί', οὐδὲν κωλύει*, Blaydes *ΚΑ. ἰδοῦ. ΑΛΑ. ἰδοῦ. ΔΗΜ. θείει' ἄν. ΚΑ. ΚΑΙ ΑΛΑ. οὐδὲν κωλύει*.

974. τοῖσι] τοῖσιν V, τοῖς B; *τοῖς τε?

975. In codd. est *τοῖσιν ἀφικνουμένοισιν*, Dobree addidit *πᾶσιν* (post *παροῦσι* id collocans). Bentley coniecit *τοῖσι δεῦρ'* (Porson *καὶ δεῦρο τοῖς*) *ἀφικνουμένοις*, Oobet *τοῖσιν εἰσαφικνουμένοις* (ut Plat. Menon. 92e Xen. Redit. III § 12 V § 1), vVelsen *τοῖς ἀφιζομένοις, κακῶς*.

970. *ἔνεγκε ... ἰών*] vid. ad Nub. 1212.

972. Cf. vs. 723. — Domum suam abire fingitur isiciarius teste vs. 1001.

973. *φάος*] poetica forma in canticis redit Av. 1748 Ban. 1529 et in parodia

Ach. 1185¹). „*Παρά τὰ Εὐριπίδου*” haec dicta esse perhibet scholion, nullo tamen Euripidis loco allato.

975. *τοῖς ἀφικνουμένοις*] *peregrinis huc advenantibus*²).

προκαλεῖσθαι εἰσθασιν ἐν τῷ δικαστηρίῳ „ἢ δεῖνα καὶ δ κύριος“ *τουτίστιν δ ἀνήρ. ἅμα οὖν ὡς γυναικῶδη τὸν Σμικύθην κωμῶσει.* — ¹) Cf. *φίγγος* infra vs. 1819. — ²) Cf. Av. 1418.

ἦν Κλέων ἀπόληται.

καίτοι πρεσβυτέρων τινῶν

οἶων ἀργαλειωτάτων

ἐν τῷ Δείγματι τῶν . . . δικῶν

980

ἤκουσ' ἀντιλεγόντων,

ὡς εἰ μὴ ἐγένεθ' οὗτος ἐν

τῇ πόλει μέγας, οὐκ ἂν ἤ-

στην σκεύει δύο χρησίμω,

δοῖδυσ οὐδὲ τορύνη.

976. Κλέων] οὗτος γ' Keck, Cleonem enim suo nomine alibi in hac fabula non designari. At nunc in scena non adest Paphlago, ἰκεῖνος; igitur dicendum esset.

981. ἐγένεθ'] γένοιθ' codd.

983. σκεύει] σκεύη codd.; vid. Meisterhans Gramm. d. att. Inscr. ³ p. 108.

976. Commentarii instar est Thucydidis testimonium de optimatium quae anno 425 ergo Cleonem fuit mente: *Cleonis Pylum aggressuri consilia haud ingrata fuisse τοῖς σώφροσι τῶν ἀνθρώπων, λογιζομένοις δυοῖν ἀγαθοῖν τοῦ ἑτέρου τεύξεσθαι, ἢ Κλέωνος ἀπαλλαγῆσθαι, ὃ μᾶλλον ἤλιπον, ἢ σφαλεῖσι γνώμης Λακταμωνίου σφίσι χειρώσεσθαι*¹⁾. Neodum deferbuisse illud odium videmus, neque aliter senserunt postea, cum in Thraciam cum copiis profectus est Cleon ²⁾.

978. οἶων] eodem sensu quo δεῖ additur superlativo ³⁾.

979. Dicebatur Δείγμα ⁴⁾ stoa ubi rem promercalium *specimina* ⁵⁾ solebant exponi. Notissimum autem erat Piraei Δείγμα portui adiacens, quo multi semper confuebant emturientes, crebrasque ibi, ut in foro, fuisse otiosorum hominum confabulationes quisvis intellegit ⁶⁾. Etiam aliis urbibus suum fuisse Δείγμα disertis testimoniis constat ⁷⁾, sed *litium*

Δείγμα nusquam fuit, nec nisi iocoso quodam linguae lapsu potuit dici; sunt autem intellegendae *σανίδες λελευκωμέναι* seriem causarum proximo tempore diudicandarum exhibentes. Illuc crebro confluentes senes heliastae ⁸⁾ Cleonem patronum suum collaudare solent.

980. ἀντιλεγόντων, ὡς] *qui in contrariam partem disputantes perhibebant* ⁹⁾.

984. Quemadmodum malignus sycophanta κρατήρ κακῶν et τριπέτηρ δικῶν audit ¹⁰⁾, sic *reip. δοῖδυσ* sive *pistillum* ¹¹⁾ atque *τορύνη* sive *cochlear* ¹²⁾ dicitur nunc turbulentus demagogus, quem chorus *βορβοροτάραξιν* vocavit supra ¹³⁾. Digna quae praeterea conferantur sunt verba coloris Aristophanei: *Neptunus mare turbavit ὥσπερ τορύνην τὴν τριαιναν ἑμβάλων* ¹⁴⁾ et: *ἀναδοιδυκίζειν* ¹⁵⁾ i. e. *ἀναταράττειν*. Verbum *τορύνειν* infra legitur ¹⁶⁾.

— οὐδέ] negligentius pro *καὶ* particula hoc est dictum, quasi οὐκ ἂν ἦν δοῖδυσ praecesserit ¹⁷⁾.

¹⁾ Thucyd. IV 28. — ²⁾ Vid. Vesp. Prolegom. p. XXXII sq. — ³⁾ Item Ach. 384 Xen. Anab. IV 8 § 2 Plat. Conv. 220b etc. — ⁴⁾ Bazar. — ⁵⁾ Ach. 988 Menandr. fr. 95 etc. — ⁶⁾ Cf. Xen. Hell. V 1 § 21, Demosth. XXXV § 29 L § 24, Lys. fr. c. Tisidem, Polyaen. VI 2 § 2. — ⁷⁾ Vid. e. g. Polyb. V 88. — ⁸⁾ Cf. Vesp. 849 (Nub. 779). — ⁹⁾ Cf. Pint. 593 vel Herodot. VIII 77. — ¹⁰⁾ Ach. 937. — ¹¹⁾ Vesp. 988. — ¹²⁾ Av. 78 sq. — ¹³⁾ Vs. 309, ubi vid. — ¹⁴⁾ Fr. adesp. 354. — ¹⁵⁾ Fr. adesp. 926, vid. etiam fr. 973; nos: *de peentjes opscheppen*. — ¹⁶⁾ Vs. 1172. — ¹⁷⁾ Vid. ad *μηδέ* vs. 580.

- Antistropa (vs. 985—996).
 985 ἄλλὰ καὶ τόδ' ἔγωγε θαν-
 μάξω τῆς δομουσίας
 αὐτοῦ. φασὶ γὰρ αὐτὸν οἱ
 παῖδες, οἱ ξυνεφοίτων,
 τὴν δωριστὶ μόνην ἕναρ-
 990 μότεσθαι θαμὰ τὴν λύραν,
 ἄλλην δ' οὐκ ἐθέλειν μαθεῖν
 κἄτα τὸν κιθαριστὴν
 ὄργισθέντ' ἀπάγειν κελεύ-
 ειν, „ὡς ἄρμονίαν δὲ παῖς
 995 οὔτος οὐ δύναται μαθεῖν
 ἦν μὴ δωροδοκιστὴν.“

989. *ἑναρμότεσθαι* Dindorf] *ἀρμότεσθαι* codd.; *ἀν ἀρμότεσθαι* Ald.

996. *δωροδοκιστὶ* V¹ B] *-κησὶ* V² alii, qui neque probus est terminus, nam *-κησὶ* dicendum foret (et sic habent pauci), neque festivus, nam parum est similis adverbis *δωριστὶ* *λυδιστὶ* ceteris.

985 sq. De structura vid. ad vs. 787.

986. *δομουσίας*] vid. ad Nub. 1001.

988. *ξυνεφοίτων*] vid. Plat. Euthydem. 272c: *οἱ παῖδες οἱ συμφοιτῆται μου* vel Cleocriti apud Xenophontem verba: *συγχορευταὶ καὶ συμφοιτῆται γεγενήμεθα καὶ αὐστρατιῶται* ¹⁾, et ad Nub. 916.

989. *τὴν δωριστὶ*] sc. *ἄρμονίαν*. Cf. Lachetis verba apud Platonem: *κομδῆ μοι δοκεῖ μουσικὸς* ²⁾ *ὁ τοιοῦτος εἶναι, ἄρμονίαν καλλίστην ἡρμωμένον* ³⁾, *οὐ λύραν οὐδὲ παιδίᾳς ὄργανα ἀλλὰ τῷ ὄντι ζῆν ἡρμωμένον αὐτὸς αὐτοῦ τὸν βίον σύμφωνον τοῖς λόγοις πρὸς τὰ ἔργα, ἀτεχνῶς δωριστὴν, ἀλλ' οὐκ ἰαστὴν, οἶμαι δὲ οὐδὲ* ⁴⁾ *φρυγιστὴν οὐδὲ λυδιστὴν, ἀλλ' ἤπερ μόνη Ἑλληνικὴ ἔστιν ἄρμονία* ⁵⁾. Activo *ἑναρμότεται* utitur Pindarus, de

ipsa Musa locutus: *Μοῖσα ... παρίστα μοι ... ἑναρμύξαι* ⁶⁾, sed mortales cum suam lyram parant eam *ἑναρμότεσσονται*. Aeolicam harmoniam prae ceteris laudat Pratinas: *μήτε σύντονον δίωκε μήτε τὰν ἀνεμίαν Ἴαστι μούσαν, ἀλλὰ τὰν μίσαν νεῶν ἔχουσαν αἰόλιζε τῷ μέλει* ⁷⁾.

992. *κιθαριστὴν*] vid. ad vs. 188 sq. et Nub. 964.

993 sq. Aut ad ipsum puerum "*ἄπαγε*" dixit ludimagister iratus: "*quin proripis te*", aut ad eius paedagogum: "*ἄπαγε αὐτόν*" ⁸⁾. De transitu ab indirecta oratione ad directam vid. ad vs. 668 sq.

996. *δωροδοκιστὶ*] adv. iocose fictum; cf. Cratini *dea Λαῶα σκοπίδilos* ⁹⁾ et de verbo *δωροδοκεῖν* vid. ad Ran. 361.

¹⁾ Xen. Hell. II 4 § 20. — ²⁾ I. e. *cultus homo*, supra vs. 191. — ³⁾ Cf. vs. 1286. — ⁴⁾ *Nedum*. — ⁵⁾ Lach. 188 d. Cf. etiam 198 d Rep. 398 e sq. a; praeterea vid. ad Nub. 968 et ad Ran. 1314. — ⁶⁾ Ol. III 9. — ⁷⁾ Apud Athen. 624 f. Quae verba cum Aristot. Polit. VIII 7 § 4 sunt conferenda, haud scio autem an sic sint scribenda: *μήτε σύντονον δίωκε μήτε ἄγαν ἀνεμίαν* [*τὰν μίσαν νεῶν ἔχουσαν αἰόλιζε τῷ μέλει*. Nam difficile est non agnoscere tetrametros. — ⁸⁾ Hoc cum Kockio pulo. — ⁹⁾ Supra vs. 529.

SCENA DECIMA OCTAVA.

Demus, Paphlago, Isiciarius, Chorus.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

(voluminibus onustus rediens:)

ἰδοὺ θάσσαι! κοῦχ ἄπαντας ἐκφέρω.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

(maiores etiam vim voluminum secum trahens:)

οἴμ', ὡς χισεῖω! κοῦχ ἄπαντας ἐκφέρω.

ΔΗΜΟΣ.

ταυτὶ τί ἐστί;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

λόγια.

ΔΗΜΟΣ.

πάντ' ;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ἐθαύμασας;

1000

καὶ νῆ Δί' ἔτι γέ μοι ἐστὶ κιβωτὸς πλέα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἐμοὶ δ' ὑπερῶν καὶ ξυνοικία δύο.

ΔΗΜΟΣ.

φέρ' ἴδω, τίνος γάρ εἰσιν οἱ χρησμοὶ ποτε;

997. ἰδοὺ θάσσαι] item Ach. 866 Eur. Herc. 1181, ἰδοὺ θεῶ Vesp. 1170, ἰδοὺ θεῶ Soph. Trach. 1079.

998. Vid. ad Ran. 1 sqq. et 8.

999. πάντα;] *cunctane ista volumina vaticiniis sunt impleta?*

— ἐθαύμασας] vid. Nub. 185 et ad Nub. 174.

1001. Vox ὑπερῶν, quae apud Homerum frequens est, apud nostrum redit

Eccl. 698 Plut. 811¹⁾; ξυνοικία autem sive *insula* commemoratur etiam Thesm. 273 et fr. 133. Cuius vocis vim optime his verbis exponit Aeschines²⁾: *ἔπου πολλοὶ μισθωσάμενοι μίαν οἰκίαν διελόμενοι ἔχουσι, συνοικίαν καλούμεν, ἔπου δ' εἰς ἰνοικίαι οἰκίαν*³⁾. Dicit igitur isiciarius sibi aedicularum suarum partem superiorem duasque domus praegrandes mercede conductas oraculis plenas esse insuper.

¹⁾ Cf. etiam Lys. I § 22 etc. — ²⁾ I § 124. — ³⁾ Praeterea cf. Thucyd. III 74 § 2 [Xen.] Rep. Athen. I § 17 Aeschin. I § 48 Herod. Mimiamb. III 47.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

οἱ ἔμοι μὲν εἰσι Βάκιδος.

ΔΗΜΟΣ.

οἱ δὲ σοὶ τίνος;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

Γλάνιδος, ἀδελφοῦ τοῦ Βάκιδος γεραιτέρου.

ΔΗΜΟΣ.

1005 εἰσὶν δὲ περὶ τοῦ;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

περὶ Ἀθηνῶν, περὶ Πύλου,
περὶ σοῦ, περὶ ἐμοῦ, περὶ ἀπάντων πραγμάτων.

ΔΗΜΟΣ.

οἱ σοὶ δὲ περὶ τοῦ;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

περὶ Ἀθηνῶν, περὶ φακῆς,
περὶ Λακεδαιμονίων, περὶ σκόμβρων νέων,
περὶ τῶν μετρούντων τᾶλφιτ' ἐν ἀγορᾷ κακῶς,
1010 περὶ σοῦ, περὶ ἐμοῦ. τὸ πέος οὐτοσί δάκοι.

1005. δὲ] δὲ δὴ V. || Ἀθηνῶν] Ἀθηναίων R (cf. vs. 159).

1006. ἀπάντων] πάντων V alii.

1007. Ἀθηνῶν] Ἀθηναίων V R et paene omnes (cf. vs. 159).

1009. κακῶς] καλῶς R.

1010. Sic est in R et plerisque, sed V et alii habent περὶ σοῦ, περὶ ἐμοῦ, περὶ

1003. De *Bacide* vid. ad vs. 123.1004. *Glanidem* noster Bacidi de suo nunc largitur fratrem¹⁾, ioculariter abusus piscis cuiusdam nomine²⁾.1007 sq. Ridicule rebus gravissimis intermiscentur puls et scombri, et Pylo, quae Cleoni σίτησιν illam peperit, substituitur φακῆ³⁾, quo magis etiam sortilegorum nugae ipsique demagogi talia plebeculae venditantes⁴⁾ in contemptum deducantur. De voce φακῆ vid. ad Vesp.811, *scombrorum*⁵⁾ Hellesponto advectorum mentio fit apud Hermippum⁶⁾. Verborum similis est compositio Ban. 112 sq. Antiphan. fr. 88; vid. etiam Plut. 190 sq.

1009. Belli praesertim annis, in tanta annonae caritate, farinae venditores saepe fraudasse cives cum per se intellegitur, tum praeter nostrum locum testatur Nub. 640.

1010. τὸ πέος οὐτοσί δάκοι] vulgatum

¹⁾ Cf. vs. 1035, 1097. — ²⁾ *Siluri, meerval*: schol., Archipp. fr. 26 Ephipp. 19¹ Mnesimach. 4³² etc. — ³⁾ Vid. ad vs. 280 sq., vs. 575, vs. 1167. — ⁴⁾ Vid. ad vs. 61. — ⁵⁾ *Makreelen*. — ⁶⁾ Hermipp. fr. 63⁵; praeterea cf. Anaxandr. 41⁴¹ Mnesimach. 4³⁴ etc.

ΔΗΜΟΣ.

ἄγε νυν ὅπως αὐτοὺς ἀναγνώσεσθέ μοι,
καὶ τὸν περὶ ἐμοῦ ἐπεῖνον, ὥπερ ἦδομαι,
ὡς „ἐν νεφέλῃσιν αἰετὸς“ γενήσομαι.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ἄκουε δὴ νυν καὶ πρόσεχε τὸν νοῦν ἐμοί.

1015 „φράξεν, Ἐρεχθεῖδη, λογίων δόδον, ἦν σοι Ἀπόλλων

ἁπάντων πραγμάτων, dein novo versu τὸ πῖος οὔτοσι δάκοι. Qui merus error mihi videtur e versu 1006 natus, itaque non facio cum Kockio, qui additis verbis <ἄλλων τε πολλῶν> duos trimetros hinc effecit admodum languidos, neque assentior GHermanno verba τὸ πῖος οὔτοσι δάκοι e versu 1029 (ubi vid.) huc irrepsisse existimanti. Vid. commentarius.

1015. φράξεν] φράξ' pauci hic et vs. 1030, i. e. φράξ' (ο), quod fortasse h. l., ut apud Homerum, est scribendum. Vid. tamen vs. 1058.

τὸν θυμὸν vel τὰ χεῖλη vel ταυτὸν οὔτοσι δάκοι, ira disruptatur iste per me licet¹⁾, ridicule sic mutatur nunc in ore hominis de plebe, verborum violentorum et obscenorum appetentis²⁾. Sic in nostris triviis „tonitru tuum feriam“ audias clamantes, cum caput volunt, multaque eiusmodi — sed parum amoenus foret catalogus — ex ore popelli possunt colligi.

1011. ἄγε νυν ὅπως] vid. ad Nub. 489.

1013. Respicitur Bacidis vaticinium clarissimum: εὐδαιμον πολλίσθρον Ἀθηναίης ἀγγελίης, | πολλὰ ἰδὼν καὶ πολλὰ παθὼν καὶ πολλὰ μογήσαν | αἰετὸς ἐν νεφέλῃσι γενήσεται ἡμᾶτα πάντα³⁾. Quo urbem δυσάλωτον significari non recte perhibet Zenobius⁴⁾, sed trita imagine dicitur post multas res adversas superior evasura et inter ceteras gentes dominatura: nunc oppressa iaces: ales mox aethera ἴνδεις. „Nubilocouliam“ autem illo va-

ticinio manifeste indicari in Avibus festive perhibet ille⁵⁾. Dignum denique quod conferatur est oraculi quod Eetioni olim redditum est exordium: αἰετὸς ἐν πτέρῃσι κύει⁶⁾.

1015 sqq. Fictum afferri carmen quisvis intellegit, felicissime autem comicus imitatur dictionem vatium, in quorum ore illud φράξω Ἐρεχθεῖδη et similia erant frequentissima; cf. oraculi Cadmo dati initium: φράξω δὴ μοι μῦθον, Ἀγήνορος ἔκγονο Κἀόμο⁷⁾, vel ipsius Bacidis carmen de Xerxe: φράξω βαρβαρόφωνος ὕταν ζυγὸν εἰς ἄλα βάλλῃ⁸⁾. Λογίων δόδος; autem est quae apud Homerum dicitur οἰμη⁹⁾, et recentiores poetae saepius dixerunt δόδον μαντικῆς¹⁰⁾, θεσφάτων¹¹⁾, μελιών¹²⁾, λόγων¹³⁾, βουλευμάτων¹⁴⁾, γνώμης¹⁵⁾, συμφορᾶς¹⁶⁾. Versus 1016 proxime accedit ad h. Apoll. 443: Ἀπόλλο εἰς ἄδυστον κατεῖδυε διὰ τριπόδων ἑρτιμίων, quem locum menti comici nunc obversatum esse credibile est, certe

¹⁾ Die daar mag zich dood ergeren. Vid. ad Nub. 1369 Vesp. 1083 Ran. 43. —
²⁾ Vid. ad vs. 365. — ³⁾ Tangitur etiam infra vs. 1087 sq. Av. 978, 987, et in Dastalensibus eodem respexerat noster teste scholio ad h. l., quod ipsa oraculi verba affert. — ⁴⁾ Zenob. II 50. — ⁵⁾ Av. 962 sqq. — ⁶⁾ Herodot. V 92. — ⁷⁾ Schol. Eur. Phoen. 638. — ⁸⁾ Herodot. VIII 20. — ⁹⁾ ὁ 74, 481 γ 347 h. Merc. 451 οἶμος. —
¹⁰⁾ Soph. Oed. R. 311. — ¹¹⁾ Eur. Phoen. 911. — ¹²⁾ Ar. Av. 1374 in parodia. —
¹³⁾ Pindar. Ol. I 178 etc. Herodot. I 95 Ar. Pac. 733, cf. λόγων κίλυθος Rhes. 422. —
¹⁴⁾ Eur. Hecub. 744. — ¹⁵⁾ Eur. Hippol. 391. — ¹⁶⁾ Eur. Heracl. 236.

„ἔαχεν ἐξ ἀδύτοιο διὰ τριπόδων ἐριτίμων.
 „σφῆζεσθαί σ' ἐκέλευσ' ἱερὸν κίνα κερκαρόδοντα,
 „ὃς πρὸ σέθεν χάσκων καὶ ὑπὲρ σοῦ δεινὰ κερκαγῶς
 „σοὶ μισθὸν ποριεῖ, κῆν μὴ δρᾶ ταῦτ' ἀπολείται.
 1020 „πολλοὶ γὰρ μίσει σφε κατακρῶζουσι κολοιοί.“

ΔΗΜΟΣ.

ταυτί, μὰ τὴν Δήμητρά, ἐγὼ οὐκ οἶδ' ὅ τι λέγει.
 τί γὰρ ἐστ' Ἐρεχθεῖ καὶ κολοιοῖς καὶ κυνί;

1018. πρὸ σίθεν Bothe] πρόσθεν codd.; cf. vs. 1023. || χάσκων R] δάκνων V, λάσκων alii, quod de canibus dicitur h. Merc. 145, vid. autem ad Ran. 97; sed tautologiam h. l. efficit. || σοῦ] σίο Brunck fortasse recte.

1019. δρᾶ] δρᾶ; Bothe, perperam, ut arbitrator; vid. commentarius.

1022. Ἐρεχθεῖ καὶ] Ἐρεχθεῖδῃ Bentley, Ἐρεχθεῖδῃ ὕ Velsen. || κολοιοῖς R] -οῖσι cett.

etiam Av. 575 hymnum Apollinis videtur esse imitatus ¹⁾; praeterea conferri possunt verba servuli Euripidis dictionem imitantis Plut. 39: τί δήνα Φοῖβος Ἰλακεν ἐκ τῶν στεμμάτων;

1017. Canem more epico dicitur ἱερὸν sive ingentem ²⁾. Etiam κερκαρόδους epicum est canum epitheton ³⁾, quo indicantur dentes serrati, hinc praeacuti et avidi in praedam ⁴⁾. Solum hoc epitheton ad Cleonem designandum sufficit in Pace ⁵⁾, inferno autem cani saepius eum assimulavit noster ⁶⁾. Praeterea hoc vaticinium veluti in nuce habet lepidam illam canum litem, qua Vesparum fabulam noster exhilaravit.

1018. Qui ante te collocatus cuilibet ore aperto minatur.

1019. σοὶ μισθὸν ποριεῖ] quod βόσκων dictum est supra ⁷⁾. Collatis autem vs. 1079 et 1101 oboritur suspicio ipsum Cleonem nuper, cum adversarii negarent ad suscipiendam expeditionem aliquam sufficere aerarium publicum, „ἐγὼ ποριῶ τὸν μισθόν!“ exclamasse: „o cives, non deerit militibus nostris panis quotidianus:

michi credite!“ et hinc iocose *Prometheum* dictum fuisse, δεινὸν scilicet ὄντα πόρους εὐρεῖν ⁸⁾.

— κῆν μὴ δρᾶ ταῦτ' ἀπολείται] nam id ni fecerit peribit. — Popello ni suppalpetur Cleon, facessere inebitur vel etiam in vincula conicietur.

1020. Of. vs. 1051.

— σφε] non epicam nunc dictionem noster servat, sed tragicos secutus σφε eo sensu quo αὐτὸν usurpat ⁹⁾.

— κατακρῶζουσι κολοιοί] verbum redit vs. 1051 Av. 2 ¹⁰⁾.

1022. Nam quid *Erechtheo* cum monedulis et cane? Cf. Nicomach. fr. 1²⁴: γεωμετρικῆ δὲ καὶ σοὶ πρᾶγμα τί; com. adesp. fr. 486: τί γὰρ ἀσπίδι ξύνθημα καὶ βακτηρία; Herodot. V 33: σοὶ δὲ καὶ τούτοις τοῖσι πρήγμασι τί ἐστί; 84: ἔρασαν σφίσι τε καὶ Ἀθηναίοισι εἶναι οὐδὲν πρῆγμα, et in dictione cothurnata Epicharmus: τίς γὰρ κατόπτρον καὶ τυφλῶ κοινωνία; ¹¹⁾, noster Thesm. 140: τίς δαὲ κατόπτρου καὶ ξίφους κοινωνία; Ran. 47: τί κόθορος καὶ ῥόπαλον ξυνηθῆτην; Eur. Ion. 1285: τί δ' ἐστί Φοῖβῳ σοὶ τε κοινὸν ἐν μίση; —

¹⁾ H. Ap. 114. — ²⁾ Cf. Hom. II 407 etc. — ³⁾ K 360 N 198 Hes. Oper. 604, 796. — ⁴⁾ Cf. Aristot. H. Anim. II 1 § 9 VIII 8 Part. Anim. III 1. — ⁵⁾ Pac. 754 = Vesp. 1031. — ⁶⁾ Vid. vs. 1030. — ⁷⁾ Vs. 256; praeterea cf. vs. 804. — ⁸⁾ Vid. ad vs. 836 et 759. — ⁹⁾ Cf. Enchir. dict. ep. p. 264. — ¹⁰⁾ Vid. etiam vs. 287 et de monedulis ad Vesp. 129. — ¹¹⁾ Apud Stob. Flor. XC 8.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ἐγὼ μὲν εἶμ' ὁ κύων, πρὸ σοῦ γὰρ ἀπύω·
σοὶ δ' εἶπε σῶξέσθαι μ' ὁ Φοῖβος τὸν κύνα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

1025 οὐ τοῦτό φησ' ὁ χρησμὸς, ἀλλ' ὁ κύων ὁδὶ
ᾧσπερ ἀθάρας σου τῶν λογίων παρεσθίει.
ἐμοὶ γάρ ἐστ' ὀρθῶς περὶ τούτου τοῦ κυνός.

ΔΗΜΟΣ.

λέγε νυν' ἐγὼ δὲ πρῶτα λήψομαι λίθον,
ἵνα μὴ μ' ὁ χρησμὸς ὁ περὶ τοῦ κυνός δάκη.

1023 μὲν] γὰρ R.

1026. ἀθάρας] GHermann] θύρας codd., quae lectio et alia habet absurda et
vaticiniolorum cum ianua comparationem. Splendida emendatio!

1028. νυν' δὴ V alii.

1029. ὁ περὶ τοῦ κυνός] τὸ πῖος οὐτοσί l. a. in V, quae repetita sunt e vs. 1006
(vid. ad vs. 1010); de se ipse his verbis uti nequit senex. GHermann sibi persua-
serat veram lectionem hanc esse: ὁ περὶ τοῦ κυνός δάκη. — ἄκουε δὴ νυν' τὸ πῖος
οὐτοσί δάκοι.

Arte cognata est locutio „τί σοὶ τοῦτο;”
quid ad te? ¹⁾ Idem autem quod dativus
σοὶ significat πρὸς σί ²⁾. Denique vix est
quod observem, eodem sensu etiam τί
δὲ σοὶ μίλει τοῦτο dictum esse ³⁾.

1028 sq. Vid. Xen. Comm. II 7 § 14,
ubi Socrates ait canem aliquando ita
alloctum esse oves: ἐγὼ εἶμι δ καὶ ὑμᾶς
αὐτὰς οἴζων, ὥστε μῆτε ἂν ἀνθρώπων κλέ-
πτουσαι μῆτε ὑπὸ λύκων ἀρπάξουσθαι ἐπει-
θύμεῖς γε, εἰ μὴ ἐγὼ προφυλάττωμι ὑμᾶς,
οὐδ' ἂν νίμυσθαι δύνασθαι, et [Demosth.]
XXV § 40, ubi de Aristogitone orator
τί οὐκ οὐτός ἐστι; inquit: „κύων γὰρ δια-
φασὶ τινες „τοῦ δήμου!” — ποδαπός; οἷος
οὗς μὲν αἰεῖται λύκος εἶναι μὴ δάκνειν, ἃ
δὲ φησι φυλάττειν πρόβατα αὐτὸς κατασθλιν.
Praeterea cf. Aesch. Agam. 607, ubi
Clytaemestra δωμάτων κύνα ἐσθλὴν ait
absenti marito me praestitit.

1028. ἀπύω] verbum poesi epicae ⁴⁾ et

lyricae proprium in dialogo scenico non-
nisi Rhes. 776 et nostro loco invenitur.

1025. τοῦτό φησι] vid. ad vs. 128.

1026. ἀθάρας] cf. Pherecrat. fr. 108⁵⁾,
ubi beatorum vita hoc in primis bonum
habere dicitur, quod ποταμοὶ ἀθάρας
eorum pedes alluant, et Plut. 673 sqq.,
ubi servulus refert mire se allexisse
ἀθάρας χύτραν ⁶⁾.

— παρεσθίει] vid. heliastae superbien-
tis dictum Vesp. 596: αὐτὸς δὲ Κλίων δ
κακράξιδάμας μόνον ἡμᾶς οὐ περιτρέγει ⁶⁾,
praeterea cf. παρατρέγειν ⁷⁾ et ἀποτρέ-
γειν ⁸⁾, et de re vid. Vesp. 925, 956.
Hoc igitur dicit isiciarius: intacta et
integra iste non sinit oracula, sed mente
fallaci meliorem eorum partem tibi de-
trahit.

1027. ὀρθῶς] vid. ad Nub. 251.

1029. δάκη] iocum non admodum face-
tum praebet verbum δάκνειν in *vesandii*

¹⁾ Vs. 1198 Lys. 514 Thesm. 497 Ecol. 520 Diphil. fr. 82¹³⁾ adesp. 105⁷⁾ Theocrit.
XV 90 Martial. VII 10. — ²⁾ Vid. ad vs. 202. — ³⁾ E. g. fr. adesp. 114²⁾. —
⁴⁾ ἡπίειν. — ⁵⁾ Vid. etiam Cratet. fr. 9. — ⁶⁾ Quod verbum Ach. 258 Vesp. 672
redit. — ⁷⁾ Pac. 415 Ran. 988. — ⁸⁾ Ran. 367 Eupol. fr. 14.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

- 1080 „φράξεν, Ἐρεχθεΐδη, κύνα Κέρβερον ἀνδραποδιστήν,
 „ὄς κέρκω σαίνων σ', ὅπταν δειπνῆς ἐπιτηρῶν,
 „ἔξέδεταί σου τοῦψον ὅταν σύ ποι ἄλλοσε χάσκης'
 „εἰσφοιτῶν δ' εἰς τούπτάνιον λήσει σε κυνηδόν
 „νύκτωρ τὰς λοπάδας καὶ τὰς . . . νήσους διαλείχων.“

ΔΗΜΟΣ.

- 1035 νῆ τὸν Ποσειδῶ, πολὺ γ' ἄμεινον, ὦ Γλάνι.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ὦ τᾶν, ἄκουσον, εἶτα διάκρινον τότε.

1030. φράξεν] φράξ' ? vid. ad vs. 1015.

1031. σ') om. V R et plerique.

1032. ἐξίεται] ἐξίεται R. || σου] σοι Cobet. || ποι Cobet] που codd.

1033. δ') τ' R.

1036. ἄκουσον] ἀκούσας pauci, It' ἄκουσον vVelsen. || τότε] cum εἶτα . . . τότε alias non reperitur, Voss infeliciter coniecit τότε (Pökel τοδί), multo melius vBamberg ΔΗΜ. τὸ τί; (vid. ad Ran. 7), sed vid. commentarius.

notionem translatum¹⁾. Subsimile est quod servus dicit apud Plantum²⁾: *Nimis vellem habere pericam.* — *Quoi rei?* — *Qui verberarem | asinos, si forte occiperint clamare hinc ex crumena* — argumentum pro asinis acceptum significans.

1030. De huius vaticinii exordio idem valet quod de vs. 1015. *Cerberum* autem noster Cleonem dixit etiam Pac. 313, ubi scholia testantur Platonem comicum³⁾ eodem nomine eum designasse⁴⁾. Denique ἀνδραποδιστήν sive *plagiarium*⁵⁾ quod eum vocat, id convicii est meri, perinde atque φαλαίνας πανδοκνυτριάς nomen perabsurdum, quo Cleon designatur Vesparrum initio⁶⁾.

1031. σαίνων σε] vid. ad vs. 48.

— ὅπταν δειπνῆς ἐπιτηρῶν] i. e. ἐπιτηρῶν σε δειπνοῦντα⁷⁾.

1032. ὅταν — χάσκης] cf. vs. 824 et vid. ad vs. 651.

1033. τὸ ὀπτάνιον] *culinam*⁸⁾. Scholia perhibent significari τὸ Πρωτανεῖον, fortasse recte.

1034. λοπάδας] cf. Vesp. 511 Plut. 812. — νήσους] hoc quidem manifeste est ἀπροσδόκητον pro χύτρας, ut in scholiis observatur. Vid. Vesp. 904, ubi canis ille Cydathenaeus, sub cuius persona ipse latitat Cleon, dicitur ἀγαθὸς ἰλακτεῖν καὶ διαλείχων τὰς χύτρας. De re autem vid. infra ad vs. 1071. Cf. etiam comici anonymi verba apud Plutarchum: ὡσπερ ἕκαστος ἐξυβρίσαντα τὸν δῆμον οἱ κωμωδιοποιοὶ λέγουσι πειθάρχειν οὐκ εἶναι τολμᾶν, ἀλλὰ δάκνειν τὴν Εὐβοίαν καὶ ταῖς νήσους ἐπιπηδᾶν⁹⁾.

1035. Γλάνι] cf. vs. 1004.

1036. Vid. ad Vesp. 725.

— εἶτα διάκρινον τότε] i. e. καὶ τότε δὲ διάκρινον. Insolitam particularum εἶτα τότε iuncturam non habeo suspectam, et

¹⁾ Vid. ad vs. 1010. — ²⁾ Asinar. III 2, 43. — ³⁾ Plat. fr. 216. — ⁴⁾ Vid. praeterea Pac. 754 = Vesp. 1031, Vesp. Prolegom. p. XXIII. — ⁵⁾ *Zielverkooper, ron-selaar*, Plut. 521 sq. Xen. Mem. I 2 § 62. — ⁶⁾ Vesp. 35. — ⁷⁾ De verbo ἐπιτηρῶν vid. ad Ran. 1151. — ⁸⁾ Vox redit Pac. 891 Alex. fr. 173¹³ Hegesipp. 1¹⁰ alibi. — ⁹⁾ Fr. adesp. 41 apud Plut. Pericl. 7.

1040 „ἔστι γυνή, τέξει δὲ λέονθ' ἱεραῖς ἐν Ἀθήναις,
 „ὄς περὶ τοῦ δήμου πολλοῖς κώνωσι μαχεῖται,
 „ὥς τε περὶ σκύμνοισι βεβηκώς. τὸν οὐ φυλάξει
 „τείχος ποιήσας ξύλινον πύργους τε σιδηροῦς.“
 ταῦτ' οἶσθ' ὃ τι λέγει;

ΔΗΜΟΣ.

μὰ τὸν Ἀπόλλω, ἐγὼ μὲν οὐ.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ἔφραξεν ὁ θεός σοι σαφῶς σφῶζειν ἐμέ'
 ἐγὼ γὰρ ἀντὶ τοῦ λέοντός εἰμί σοι.

ΔΗΜΟΣ.

καὶ πῶς μ' ἐλελήθης Ἀντιλέων γεγεννημένος;

1037. δὲ] τὲ R.

1039. τε] om. R. || τὸν R] ὄν V et plerique. || φυλάξει Bentley cum V¹] φύλαξει
 codd. plerique (cf. Aeschyl. Suppl. 1012), φύλασσε pauci.

1041. Priorem versus partem Demo, alteram Isiciario dant codd. fere omnes.
 Lenting Isiciario dabat priorem, Demo alteram. Cf. vs. 1069.

1042. ἔφραξεν R] ἔφρασεν V et plerique.

1044. ἐλελήθης] -θεις codd. (μὲ λήθεις R).

τότε certe, quod magnam habet vim in
 fine enunciati collocatum, sine detri-
 mento non potest abici.

1037. Hic quoque versus sono revocat
 oracula quae inter Graecos circumfere-
 bantur: Ἀβδά κύει, τέξει δ' ὀλοοτροχόν,
 vel: αἰετός ἐν πέτρῃσι κύει, τέξει δὲ λέοντα,
 de Cypselo Periandri patre¹⁾. Sic etiam
 Agariste ante paucos dies quam Periclem
 enixa est in somno ἰδοῦσα λέοντα τεκεῖν²⁾,
 et Alcibiadem σκύμνον λέοντος assimilat
 Aeschylus apud Aristophanem³⁾. Etiam
 in sermone quotidiano mulierculae de
 pueris recens natis ita loquebantur⁴⁾.
 Activa futuri forma τέξει etiam h. Mero.
 493 extat⁵⁾.

1038 sq. Vid. ad vs. 767. *Culices* nuno
 dicuntur οἱ ῥήτορες, ut vs. 60 *muscae*.

1039 sq. τὸν οὐ φυλάξει κτ.] hunc tu
 serva intra murum ligneum ferreasque
 turres⁶⁾. Festive sic respicitur et mox
 in novum sensum detorquetur claris-
 simum illud oraculum de *ligneis* Athe-
 narum *moenibus*⁷⁾, cui simile est oracul-
 um Siphniis olim redditum, in quo
 Samiorum classis ξύλινος λόχος audit⁸⁾.
 Verum autem τείχος ξύλινον Persarum
 commemoratur apud Herodotum⁹⁾. *Tur-
 res ferreas* vel *atheneas* novimus ex Da-
 naes fabula¹⁰⁾; cf. Pind. fr. 217: σχήσει
 τὸ πεπρωμένον οὐ πῦρ, οὐ σιδάρεον τείχος.

1041. μὰ τὸν Ἀπόλλω, ἐγὼ μὲν οὐ] vid.
 ad Nub. 732.

1044. καὶ] vid. ad Nub. 210.

— μ' ἐλελήθης] cf. vs. 822.

— Ἀντιλέων] vid. vs. 615 et ad Vesp. 84.

¹⁾ Herodot. V 92. — ²⁾ Herodot. VI 131. — ³⁾ Ran. 1431. — ⁴⁾ Vid. Thesm.
 514. — ⁵⁾ Vid. praeterea ad Hom. λ 249. — ⁶⁾ Canem qui custodit φυλάττει etiam
 Ran. 469 dicitur, de infinitivi autem usu vid. ad Nub. 850 Ran. 133 et Enchirid.
 dict. ep. § 124. — ⁷⁾ Herodot. VII 141 sqq. VIII 51. — ⁸⁾ Ibid. III 57. — ⁹⁾ Ibid.
 IX 65. — ¹⁰⁾ Soph. Ant. 946 etc.; Helbig Hom. Epos¹ p. 72 et 330 sq.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

1045 ἔν οὐκ ἀναδιδάσκει σε τῶν λογίων ἐκόν,
ὅ τι τὸ σιδηροῦν τεῖχος ἔστι καὶ ξύλον,
ἐν ᾧ σε σφῆξεν τόνδ' ἐκέλευσ' ὁ Λοξίας.

ΔΗΜΟΣ.

πῶς δῆτα τοῦτ' ἔφραζεν ὁ Θεός;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

τουτονὶ

δῆσαι σ' ἐκέλευ' ἐν πεντεσυρίγγῳ ξύλῳ.

ΔΗΜΟΣ.

1050 ταυτὶ τελεῖσθαι τὰ λόγι' ἤδη μοι δοκεῖ.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

„μὴ πείθου· φθονεραὶ γὰρ ἐπικρώζουσι κορῶναι.
„ἀλλ' ἱέρακα φίλει, μεμνημένος ἐν φρεσὶν ὣς σοι
„ἦγγαγε συνδήσας Λακεδαιμονίων κορακίνους.“

1045. ἐν] ἐν δ' Cobet. || ἐκόν] μόνον (e vs. seq.) Cobet, fortasse recte.

1046. ὅ τι τὸ Cobet] ὁ μόνον codd., μόνον, δ Dindorf. || τεῖχος ἔστι] ἔστι τεῖχος R, *ἔστι τοῦτο? || ξύλον] ξύλων plerique, l. a. ξύλιον, Blaydes ξύλου parum probabiliter.

1049. ἐκέλευ' ἐν Elmsley coll. Et. M. 346,18] ἐκέλευ(σ) codd.

1052. ὣς Bergk] ὅς codd. (cf. vs. 526).

1045. ἐκόν] i. e. ἰπιτηδης¹⁾, de industria, consulto, sciens volensque; item vs. 1128.

1049. ἐν πεντεσυρίγγῳ ξύλῳ] quod dicitur ξύλον σιδηρόδετον Herodot. IX 37. Ceterum vid. ad Nub. 592.

1050. Cf. infra vs. 1248: πέρραται τοῦ θεοῦ τὸ θίσρατον, Homericum τὰ δὴ νῦν πάντα τελαίται²⁾, Vesp. 799: ὄρα τὸ λδῆμα τὰ λόγι' ὡς περαίνονται! Vix autem est quod observem, etiam nostro loco praesentis, non futuri, temporis esse formam τελεῖσθαι.

1051. Cf. vs. 1020, Pindar. Ol. II 156: κόρακες ὡς ἄκραντα γαρούστον | Λιδὸς πρὸς ὄρνιθα θείον, et de malis sui temporis poetis Theocritus VII 47 sq.: ποτὶ Χιον λοιδόν | ἀντία κοκκύζοντες ἐτώσια μοχθίζοντι.

1053. κορακίνους] sic corvorum pulli nunc dicuntur, more epico. Nam quotidianus Atheniensium sermo terminum -ῖνον, qui etiam e lingua latina est notissimus³⁾, nonnisi in nominibus propriis servabat⁴⁾; κορακίνον autem piscium quaedam species exigua vilisque⁵⁾ apud eos nomen habebat⁶⁾.

¹⁾ Vid. ad Vesp. 391. — ²⁾ B 330 etc. — ³⁾ Corvinus. — ⁴⁾ Vid. ad Nub. 380 sq.; in -ιδεύς vero pullorum nomina apud Athenienses desinere solent (vid. ad Ach. 866). — ⁵⁾ Saperda. — ⁶⁾ Lys. 560 fr. 537 Pherecrat. 56 etc., Athen. 303 d-309 a, Aristot. H. Anim. V 10 etc.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

(secum:)

τοῦτό γέ τοι Παφλαγῶν παρεκινδύνευσε μεθυσθείς.

(Alta voce:)

- 1055 „Κερκοπίδη κακόβουλε, τί τοῦθ' ἤγει μέγα τοῦργον;
 „καί κε γυνή φίροι ἄχθος, ἐπεὶ οἱ ἀνήρ ἀναθείη'
 „ἀλλ' οὐκ ἂν μαχέσαιο.“ χέσαιο γάρ, εἰ μαχέσαιο.

1054. Demostheni tribuunt codd. quidam. || γέ] δέ R.

1056. κα] γε R alii. || φίροι R] φίροι V et plerique. || *ot] κεν codd.; Blaydes
 μιν non male. || ἀναθείη] -θείη Cobet Var. Lect. p. 324, sed nisi καί τε... φίροι
 scribatur — quod cum alias ob causas tum coll. § 195 minime suasserim —
 praestare mihi videtur optativus.

1057. χέσαιο γάρ] χίσαι γάρ ἂν Dobree; equidem malim certe χίσαι κεν, et in
 versum praecedentem illud κεν aberrasse suspicor; sed vid. commentarius.

1054. παρεκινδύνευσε μεθυσθείς] vesani
 ebriive hominis fuisse Cleonis illud sus-
 ceptum ¹⁾ iudicaverunt cives, certe per-
 hibuerunt eius adversarii ²⁾. Oeterum
 ambiguus est horum verborum sensus;
 nam et significare possunt: hunc certe
 versiculum ipse Paphlago audacter finxit
 ebrius, et: illam provinciam nunquam in
 se recepisset, si mentis compos fuisset.

1055. κακόβουλε] vid. ad Nub. 587—589
 et cf. Atheniensium epitheta ταχύβουλοι
 et μετάβουλοι Ach. 630—632.

1056. Felicissime nunc quoque isici-
 arius suum facit versum notissimum.
 Nam mortui Achillis cum et Ajax et
 Ulixes sibi poscerent arma, incerti autem
 haerent principes utri tribuerent ut-
 pote omnium Argivorum fortissimo, ex
 Nestoris consilio missus speculator, qui
 ipsorum hostium sententias exploraret,
 audivit puellas Troianas disputantes;
 quarum una cum Aiace longē forti-
 orem iudicasset propter corpus Achillis
 e pugna humeris relatum, alia Minervae
 instinctu exclamavit: „πῶς ἐπαφωνήσω;

πῶς οὐ κατὰ κόσμον Ἰφίππεσ | ψεῦδος;” et
 μοχ ³⁾: „καί κε γυνή φίροι ἄχθος, ἐπι
 φοι ἀνήρ ἀναθείη”, vel mulieris est ferre
 sarcinam a viro sibi impositam, — iocose
 illud onus significans quod solae feminae
 gestant nec nisi a viro gravatae. Quo
 audito Ulixi, qui Achillis corpus ab
 hostibus defendisset, virtutis praemium
 decretum est. — Sic in Parva Iliade rem
 enarratam esse docent scholia; materiem
 postea Aeschylus Sophocles alii certa-
 tim arripuerunt ⁴⁾.

1056. ἀναθείη] vid. ad vs. 694 sq.

1057. Posterior hexametri pars ipsius
 est isiciarii; qui ioculariter nunc verbi
 χίσαι genus vicino μαχίσσασθαι assimilans
 inauditam fingit formam et Datide illo ⁵⁾
 dignam. Sic Κλαυσαμένον aliquem lingua
 invita Cratinus per iocum nuncupavit ⁶⁾,
 ad notorum nominum Κλαυσαμένου Λεξα-
 μένου Τισαμένου analogiam ⁷⁾. Mente au-
 tem repetenda est particula ἂν e priore
 versus parte ⁸⁾. Recordemur denique opor-
 tet minantis esse χέσαι = male mulca-
 deris ⁹⁾.

¹⁾ ματιώδη ὑπόσχεσιν Thucyd. IV 39 § 3. — ²⁾ De verbo παρεκινδυνεύειν vid.
 ad Ran. 99. — ³⁾ Paucis fortasse interiectis; quamquam fieri potest ut nihil
 desit, ψεῦδος autem glossatori debeatur. — ⁴⁾ Cf. Hom. I 547 et Welcker Ep.
 Cylus p. 72 sq. — ⁵⁾ Pac. 291. — ⁶⁾ Cratin. fr. 104. — ⁷⁾ Vid. etiam supra vs.
 115. — ⁸⁾ Item Aesch. Agam. 1049 Soph. Oed. R. 937. — ⁹⁾ Vesp. 941 Eccl. 1063;
 cf. Nub. 295 Ran. 485 (Eccl. 640).

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ἀλλὰ τόδε φράξεν, πρὸ Πύλου Πύλον ἦν σοι ἔφραξεν.
 „ἔστι Πύλος πρὸ Πύλοιο“ —

ΔΗΜΟΣ.

τί τοῦτο λέγει, „πρὸ Πύλοιο;“

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

1060 τὰς πυέλους φησὶν καταλήψεσθ' ἐν βαλανεῖφ.

ΔΗΜΟΣ.

ἐγὼ δ' ἄλουτος τήμερον γενήσομαι;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

οὔτος γὰρ ἡμῶν τὰς πυέλους ὑφήρπασεν.
 ἀλλ' οὔτοσι γὰρ ἔστι περὶ τοῦ ναυτικοῦ
 ὁ χρησμός, ᾧ σε δεῖ προσέχειν τὸν νοῦν πάνυ.

ΔΗΜΟΣ.

1065 προσέχω· σὺ δ' ἀναγλίνωσκε, τοῖς ναύταισί μου

1058. φράξεν] φράσαι (i. e. φράσαι) R alii, fortasse recte; cf. vs. 1067 et ad vs. 1015. || ἔφραξεν] sic VR alii, φραξε(ν) pauci.

1059. λέγει πρὸ] λέγει τὸ R.

1061. Interrogandi signum in fine habet Γ, ceteri punctum.

1062. Demo continuant R alii; debebat Kappeyne vdCoppello, cui assensus Zaehner aliquot versuum lacunam significavit. || οὔτος] αὐτός V alii (cf. vs. 75). || ὑφήρπασεν Meineke] ἀφήρπασεν codd., ἀφαρπάσαι (male pro -σται) Bothe.

1064. σ] om. R.

1059 sq. Respicitur versus: ἔστι Πύλος πρὸ Πύλοιο, Πύλος γὰρ μὲν ἔστι καὶ ἄλλος¹⁾, quo tres urbes cognomines indicatas esse ferunt. Sed suspicor iocose nunc ad Pylum urbem referri haec verba, in pythiae vero vel sortilegi alionius ore, vel etiam in prisco aliquo carmine epico, de aditu ad regnum Orci τοῖο πυλάρταιο fuisse dicta, significasse autem: *portae alia porta praestructa est, nec non tertia est porta*. Cui explicationi haud scio an faueat sententia Aristarchi in Homeri versu E 397 *πύλον ἰανουαν ἀτρί Διτὸς* interpretantis.

1060. τὰς πυέλους... καταλήψεσθαι] *balnearum aeneas occurraturum Paphlagonem perabsurde — neque admodum facete — perhibet isiciarius. Eundem autem de voce πυέλφ lusum supra noster admisit²⁾*; praeterea huc facit vs. 857, ubi periculum esse dicitur ne Paphlagonis aeseclae fori penarii aditus praeccludant.

* 1062. *Iste nimirum nostras nobis πυέλους surripuit*. En recurrit crimen illud gloriae fraudulentem praetoribus surreptae et iocus e vocum πυέλου et Πύλου similitudine petitus.

¹⁾ Vel ἄλλη: Strab. p. 339, Steph. Byz. s. v. Κορυφάσιον, schol., Eustath. 1394, 46. — ²⁾ Vs. 55, ubi vid.

ὅπως ὁ μισθὸς πρῶτον ἀποδοθήσεται.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

„Αἰγεῖδη, φράσσαι κυναλώπεκα μὴ σε δολώσῃ,
„λαίθαργον, ταχύπουν, δολίαν κερδῶ, πολύιδριν.“
οἶσθ' ὃ τι ἐστὶν τούτο;

ΔΗΜΟΣ.

Φιλόστρατος ἡ κυναλώπηξ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

1070 οὐ τοῦτό φησιν, ἀλλὰ ναῦς ἐκάστοτε

1067. φράσσαι] φράσαι (vel φράσαι) codd.

1068. λαίθαργον] dubitanter Blaydes λαίμαργον.

1069. Priorem versus partem Paphlagoni dat Lenting; cf. vs. 1041. || ὅ τι ἐστὶν(ν) τοῦτο R] ὅ τι, τι ἐστὶ τοῦτο V, ὅ τι τοῦτο nonnulli, ὅτι τοῦτο τί ἐστὶ Ald., ὅ τι τοῦτο; τι ἐστὶ Bothe.

1070. ἀλλὰ] ἀλλ' & Lenting (coll. Thesm. 418, 587 sq.), & δὲ Blaydes.

1066. πρῶτον] *ante omnia, quam primum*¹⁾.

1067 sq. Oraculi, quo Atheniensium civitas assimulabatur utri e fluctibus semper emergenti²⁾ prima erant verba: *Alysiδῆ Θεσιῦ*. Cavere nunc iubentur Athenienses *vulpeculam avidam rapidam fallacem sagacem*. Quibus verbis *Paphlagonem* de nno rideri neminem fugere potest, licet mox in *Philostratum* lenonem iocose detorqueantur, dein absurdus etiam in *naves longas*. Cum priore versu conferri possunt verba Hieroclis: *φράξτε δὴ μὴ πῶς σε δόλω φρίνας ἐξαπατήσας | ἱκτίνο; μάμφη*³⁾.

1067. *κυναλώπεκα*] vox significat bestiam vulpis astu cum canina impudentia coniungentem; canum autem genus quoddam *ἀλωπεκίδε*; dicebatur, quod ex canum vulpiumque conubio prodiisse credebatur⁴⁾.

1068. *λαίθαργον*] *malignum*⁵⁾. Etiam Sophoclem canem hoc adiectivo designasse testatur scholion⁶⁾.

— *κερδῶ*] *vulpeculae nomen est in fabulis Aesopis*⁷⁾, cum vocibus epicis *κερδαλίος*; et *κερδαλιόφων* conferendum.

1069. Senex audito *κυναλώπεκος*; nomine pro sua stultitia ne dubitat quidem quin in vaticinio sermo fiat de illo homine, quem omnes ita appellare soleant, de Philostrato nimirum lenone⁸⁾.

1070 sq. *Non hoc est quod dicit vaticinium, sed iste* — et manu designat Paphlagonem — *naves longas identidem poscit ad cogenda tributa bellica*. — Ad crebras aerarii launas explendas cum vix sufficerent sociorum *φόροι* civiumque *εἰσφοραὶ*, missi sunt identidem strategi, qui etiam a sociis pecunias extraordinarias cogerent, certe peterent. Ex his fuit Melesander, qui anno 430 cum sex navibus Asiae oram *ἀργυρολογῶν* in Lyctiae interiora incursione facta cum multis suorum est occisus⁹⁾; et anno 428 cum ad Mytilenen oppugnandam deesset pecunia, *Ἀθηναῖοι, καὶ αὐτοὶ εἰσανεγκόντες τότε*

1) Item nos: *ten eerste*. — 2) Vid. ad vs. 963. — 3) Pac. 1099, qui locus nostro est simillimus. — 4) Xen. Venat. I § 3. — 5) *Valsch*. — 6) Soph. fr. 902; cf. Eustath. 1493, 32. — 7) Lucian. XX § 84 et passim apud Babrium. Recte igitur verteris: *Reintje*. — 8) Vid. Lys. 957. — 9) Thucyd. II 69.

αἰτεῖ ταχείας ἀργυρολόγους οὐτοσί
ταύτας ἀπανθᾶ μὴ διδόναι σ' ὁ Λοξίας.

ΔΗΜΟΣ.

πῶς δὴ τριήρης ἐστὶ κυναλώπηξ;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ὅπως;

ὅτι ἡ τριήρης ἔ ἐστὶ χῶ κύων ταχύ.

ΔΗΜΟΣ.

1075 πῶς οὖν „ἀλώπηξ“ προσετέθη πρὸς τῷ „κυνί“;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἀλωπεκίοισι τοὺς στρατιώτας ἤκασεν,
ὁτιὴ βότρυς τρώγουσιν ἐν τοῖς χωρίοις.

1074. ε'] addidit Meineke, qui etiam χῆ τριήρης coniecit.

πρώτον εἰσφορὰν διακόσια τάλαντα ¹⁾, ἐξέπεμψαν καὶ ἐπὶ τοὺς ξυμμαχοὺς ἀργυρολόγους ναὺς δώδεκα, quibus praeerat Lysicles cum quatuor collegis, sed et ille in Cariae montibus gravi clade accepta cum parte copiarum cecidit ²⁾. Multo melius circa belli finem illic rem gessit Alcibiades, quem centum talenta e Caria confecisse ἀργυρολογούντα refert Xenophon ³⁾. Qualibus locis non tantum de cogendis φόροις ordinariis sermonem fieri, quos socii non suo tempore solvissent ⁴⁾, Thucydidis verba testari mihi videntur ⁵⁾.

1073 sq. Isociarius non corrigit stolidi senis errorem, sed lepide eo utitur, quo risum extorqueat spectatoribus clariusque etiam ostendat quam absurda e vaticiniis possint elici et popello venditari.

1074. Cum vox τριήρης tum vox κύων celere quid significat ⁶⁾.

1076. ἤκασεν] nempe ὁ χρησμός. Vid. vs. 1064 et 1070, et de verbo εἰκάζειν ad Vesp. 1308.

1077. Vulpeculas racemis insidiantes e Cantico Canticorum ⁷⁾ et Theocrito ⁸⁾ et praesertim ex Aesopi fabula immortalis nemo non novit. Ridicule autem iis assimilantur nunc milites missi ad sociorum tributa — sive ordinaria sive extraordinaria — cogenda ⁹⁾. Facile enim nobis fingimus hos non sancte semper pepercisse peregrinorum bonis, sed stimulante praesertim fame, si suum sibi μισθον non accepissent a quaestoribus, misere vexasse hominum belli aerumnis exhaustorum praedia ¹⁰⁾. Cum toto autem loco conferendus est Pacis versus: αἱ γὰρ ἐνθὺν' αὐτὸ τριήρης ἀντιμωρούμεναι | οὐδὲν αἰτίων ἂν ἀνδρῶν τὰς κρέδας κατήσθιον ¹¹⁾.

¹⁾ Vid. ad vs. 924. — ²⁾ Thucyd. III 19, vid. ad vs. 132. — ³⁾ Hell. I 4 § 9. — ⁴⁾ Cf. Gilbert Griech. Alterth. I¹ p. 398, 4, Köhler über den Delisch-Attischen Bund (Abhandl. d. Berl. Akad. d. Wissensch. 1869) p. 133, Müller Strübing Aristoph. u. die hist. Kritik p. 100 sq., Fränkel ad Böckhii Oecon. Publ.³ annot. 886. — ⁵⁾ Dignus qui conferatur locus est Thuc. VIII 3 § 1, ubi Agis rex τὰ τῶν ξυμμαχῶν ἀργυρολογῆσαι εἰς τὸ ναυτικόν dicitur; nam ibi de certis fixisque tributis ne sermo quidem esse potest. Vid. etiam Xen. Hell. IV 8 § 30. — ⁶⁾ Vid. ad vs. 207. — ⁷⁾ II 15. — ⁸⁾ Theocrit. I 47 sqq. — ⁹⁾ Inkwartierung. — ¹⁰⁾ De voce χωρίοις vid. Ach. 227, 998 Pac. 562 etc. — ¹¹⁾ Pac. 626 sq.

ΔΗΜΟΣ.

εἶεν.

τούτοις δ' μισθὸς τοῖς „ἀλωπεκίοισι“ ποδῖ;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἐγὼ ποριῶ καὶ τοῦτον ἡμερῶν τριῶν.

1080 ἀλλ' ἔτι τόνδ' ἐπάκουσον, ὃν εἶπέ σοι „ἐξαλέασθαι“
χρησὸν Λητοῖδης „Κυλλήνην, μὴ σε δολώσῃ.“

ΔΗΜΟΣ.

ποῖαν Κυλλήνην;

1079. Post ποριῶ virgulam scribit Kock coll. Thuc. IV 55 § 2 Plut. 546. Sed nisi quis cum scholiasta putet ἡμερῶν τριῶν h. l. significare quod in tres dies sufficiat, itaque mente suppleri posse participium δντα, non video quomodo haec verborum structura possit defendi.

1080. τόνδ'] τῶνδ' R, τοῦδ' Obbet.

1078. *Mittamus ista, sed vulpeculae quas tu dicis unde mercedem suam sunt habituræ?* — Quid mirum si una voce de Atheniensis militis protervitate conquerruntur socii: esuriunt scilicet copiae nostrae peregre missae ¹⁾.

1079. *Ego et hunc exhibebo.* — Perri-dicule fingitur isiciarius tantam auri vim de nihilo expediturus. Ipsius autem Cleonis verba nunc, ut alibi, afferri suspicor ²⁾; quodque adicit *intra triduum*, id quidem dictum est ad deridendam κουφολογῶν Cleonis, qui „*intra viginti dies*“ dixerat „*aut captivi aut mortui erunt Lacedaemonii illi, quos vinci non posse perhibent segnes vestri praetores*“ ³⁾. — Perperam vero vetusti interpretes intellegebant *mercedem et quidem in triduum* ⁴⁾, non enim *commeatus* nunc fit mentio sed *stipendii*, neque magnum profecto hoc foret promissum. Genitivus „*temporis spatium intra quod*“ h. l. indicat, ut Thucyd. VIII 101 § 1: *αὶ νῆες ἐπισιτισά-*

μεναι δύοιν ἡμέραιν (intra biduum) et passim ⁵⁾.

1080. τόνδ'] dicitur ἐπακούειν τινὸς τι, e. g. Xen. Anab. VII 1 § 14: *ἐπακούσαντες τινε; τῶν στρατιωτῶν ταῦτα*. Item ἐπακούειν τινί τι, Thucyd. I 26 § 4: *οὐδὲν αὐτῶν (neutr.) ἀπήκουσαν*, 29 § 1: *οὐδὲν τούτων ἀπήκουον*.

1081 sqq. *Cyllenen Eleorum portum sub belli Peloponnesiaci initium a Corcyraeis vastatum commemorat Thucydides* ⁶⁾; sed multo clarior erat Arcadiae mons altissimus Cyllene, ubi Mercurius natus esse ferebatur ⁷⁾; nam Panis natales ⁸⁾ huc non faciunt. Itaque *fraudis* nescio quam suspicionem habebat nomen loci, ubi furum summus ille patronus primam lucem adpexisset; sintne autem de nihilo confecta isiciarii haec verba, an aliquod hoc tempore in hominum ore fuerit vaticinium in quo Cyllenes feret mentio, effici iam nequit.

1082. ποῖαν] vid. ad Ran. 529.

¹⁾ Cf. vs. 1367. — ²⁾ Vid. ad vs. 1019. — ³⁾ Thucyd. IV 28 § 4 et 39 § 3. — ⁴⁾ Pellecti locis qualis est Ach. 197, ubi vid. — ⁵⁾ Ach. 83, 782 Pac. 151 Vesp. 260 Soph. Oed. C. 397, 821 Eur. Or. 1211 Meisterhans Gramm. d. att. Inschr.² p. 167 n° 1405 etc. — ⁶⁾ Thucyd. I 30. — ⁷⁾ Hom. ω 1 Soph. Oed. R. 1104 etc., Preller Myth. I⁴ p. 389. — ⁸⁾ Soph. Ai. 695 etc.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

τὴν τούτου χεῖρ' ἐποίησεν
Κυλλήνην ὀρθῶς, ὀτιή φησ' „ἔμβαλε κυλλῆ.“

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

1085 οὐκ ὀρθῶς φράζει τὴν Κυλλήνην γὰρ ὁ Φοῖβος
εἰς τὴν χεῖρ' ὀρθῶς ἤνυξάτο τὴν Διοπέθους.
ἀλλὰ γὰρ ἔστιν ἐμοὶ χρησμὸς περὶ σοῦ πτερυγῶτος,
αἰετὸς ὡς γίγναι καὶ πάσης γῆς βασιλεύεις.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

καὶ γὰρ ἐμοί· καὶ γῆς καὶ τῆς Ἐρυθρᾶς γε θαλάσσης,

1084. φράζει R] φράζειs codd. cett., sed ad Demum haec dici contextus docet.

1086. ἔστιν ἐμοί] ἔστι μοι V alii.

1087. βασιλεύεις R] -σεις V et plerique non recte; vid. commentarius ad vs. 127.

1088. καὶ γῆς] κᾶν λῆς Bergk; sed hoc non est epicum, neque recte sic haberet vs. Quamquam molesta esse καὶ γῆς non nego; quae dittographiae deberi — sequuntur enim καὶ τῆς — facile suspicetur quispiam. || γs R] τε V alii, σὺ vVelsen.

— ἐποίησεν] in poesi dixit ¹⁾).

1083. *Istius hominis volam optimo iure vocavit Cyllenen; haec enim dicit: „da quo implear.“* Verborum hic lusus, de quo vid. ad Vesp. 84, eo fit facilius quod montis nomen Κυλλήνη cum adiectivo κυλλῶ ²⁾ sive κοίλω cavao revera cohaeret; cf. autem Thesm. 936 sq.: ὦ πρῦτανι, πρὸς τῆς δεξιᾶς, ἦνπερ φιλοῖς | κοίλην προτεινεις, ἀργύριον ἦν τις διδῶ, et Tibull. II 4, 14: *illa cava pretium flagitat usque manu.*

1083—1085. ὀρθῶς] vid. ad Nub. 251.

1084. φράζει] interpretatur iste.

1085. εἰς... ἤνυξάτο] cf. Pac. 47 Av. 970 et vid. ad Ran. 61.

— τὴν χεῖρα... τὴν Διοπέθους] *Diopithi*, quem in isiciarii vaticinio spectari perhibet Paphlago, manum recurvam fuisse hic versus testatur. Clarus autem illo tempore hic erat χρησμολόγος ³⁾, qui sub belli initium auctor fuit ut in-

quireretur in τοὺς τὰ θεία μὴ νομίζοντας ἢ λόγους περὶ τῶν μετεώρων διδάσκοντας, — Periclis amicum Anaxagoram petens ⁴⁾; et brevi post belli exitum, cum Sparta de regno disceptarent Leotyichides et Agesilaus, Diopithes Leotyichidae favens hocce vaticinium edidit: φράξω δὴ, Σπάρτη, καίπερ μεγάλαυχος ἰούσα, | μὴ σέθεν ἀρτίποδος βλάβη χαλῆ βασιλεία κτῆ. ⁵⁾; claudus nimirum altero pede erat Agesilaus. Hominem παραμαυόμενον vocavit Amipsias in Conno ⁶⁾, item Teleclides in Amphictionibus ὀπομανιώδη eum dixit aut talem ostendit ⁷⁾. Non huc facit Vesp. 380, ubi eius nomen eo tantum consilio commemoratur ut verborum lusus inde possit peti.

1087. De praesentis temporis hoc usu vid. ad vs. 127 et de ipso vaticinio ad vs. 1013.

1088 sq. *Non solum per orbem terrarum sed etiam per mare Erythraeum do.*

¹⁾ Cf. Thesm. 547 Ran. 935, 1014 etc. — ²⁾ Av. 1379, cf. Homericum κυλλοποδίων. — ³⁾ ὁ μέγας audit Av. 988. — ⁴⁾ Plut. Pericl. 32. — ⁵⁾ Xen. Hellen. III 3 § 3, Plut. Ages. 3 Lysand. 22 Pausan. III 8 § 5. — ⁶⁾ Amips. fr. 10. — ⁷⁾ Vid. etiam Phrynich. fr. 9.

ῥῶτι γ' ἐν Ἐκβατάνοις δικάσεις λείχων ἐπίπαστα.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

1090 ἄλλ' ἐγὼ εἶδον ὄναρ, καὶ μοι ἐδόκει ἡ θεὸς αὐτῆ
τοῦ δήμου καταχεῖν ἀρυταίνῃ πλουθυγίαν.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

νῆ Δία καὶ γὰρ ἐγὼ καὶ μοι ἐδόκει ἡ θεὸς αὐτῆ
ἐκ πόλεως ἐλθεῖν καὶ γλαυξ αὐτῇ ἐπικαθῆσθαι,
εἶτα κατασπένδειν κατὰ τῆς κεφαλῆς ἀρυβάλλω
1095 ἄμβροσιαν κατὰ σοῦ, κατὰ τούτου δὲ σκοροδάλμην.

ΔΗΜΟΣ.

ἰού, ἰού.

1089. γ'] del. Dindorf.

1090. ἐδόκει] δοκαῖ V alii (cf. vs. 1092).

1092. ἐγὼ καὶ] om. B. || ἐδόκει] δοκαῖ V alii (cf. vs. 1090).

*minaberis et Ecbatanis iussa dabis*¹⁾. Maris mediterranei imperium et iudicia in Arcadiae convallibus seni promiserat Paphlago: multo maiora nunc ei portendit recentissimus hic civitatis sospitator. Vid. ad vs. 797—799 et de verbis *λείχων ἐπίπαστα* ad vs. 103, denique de particulis *καὶ γε* ad Ran. 49.

1090 sq. *In somnio dea mihi visa est super porculi caput trulla effundere opesque viresque*²⁾.

1091. *καταχεῖν*] verbum sic usurpatum est etiam Nub. 74 Vesp. 7³⁾; cf. etiam *ἀρυχεῖν* Hes. Op. 65.

— *ἀρυταίνῃ*] voce utitur etiam muliercula irata apud Antiphanem: *ἐὰν δὲ ἐγγραστήριον ποιήτε περιβόητον, | κατασκευῶ, νῆ τὴν φίλην Δήμητρα, τὴν μεγίστην | ἀρυταίαν ὕμῶν ἐκ μέσου βάρασα τοῦ λίβητος | ζιόντος ἕδατος*⁴⁾. Cf. *ἀρυβάλλος*⁵⁾, *ἀρύστι-*

*χοι*⁶⁾, *ἀρυστήριος*⁷⁾, quae ducta sunt omnia ab *hauriendi* verbo *ἀρύ(τ)ειν*⁸⁾, cuius stirps inest etiam vocibus *ἐτνήρυσσι*⁹⁾, *ζωμήρυσσι*¹⁰⁾, *οἰνήρυσσι*¹¹⁾.

— *πλουθυγίαν*] de priscae conformationis hoc vocabulo vid. Vesp. 677. Alia omnia Apollo vaticinatus fuerat olim in exordio notissimi oraculi de Athenarum ligneis moenibus: *οὐ δύναται Παλλὰς Δι' Ὀλύμπιον ἐξιλάσασθαι | λισσομένη πολλοῖσι λόγοις καὶ μῆτι πυκνῇ*¹²⁾.

1092 sq. *Mihi autem ipsa dea e sacello suo in arce prodire visa est noctuam suam capiti habens insidentem*. De voce *ἐκ πόλεως* vid. ad Nub. 69.

1094. *ἀρυβάλλω*] *ποτήριον* hoc erat κάτωθεν εὐρύτερον ἄνω δὲ συνηγμένον, ὡς τὰ συσπαστὰ βαλλάντια¹³⁾. Cf. vs. 1091.

1095. *σκοροδάλμην*] cf. vs. 199.

1096. *ἰού*] vid. ad Ran. 653.

¹⁾ Mare Erythraeum etiam Av. 145 pro „ultima Thule” commemoratur, Ecbatanorum autem nomen Ach. 64, 613 Vesp. 1143 sq. ita fere ut nostro loco est adhibitum; vid. etiam Vesp. 1139. — ²⁾ Cf. vs. 809. — ³⁾ Item Hom. *ψ* 408 ζ 235 *ψ* 156 etc. — ⁴⁾ Antiphan. fr. 25. — ⁵⁾ Vs. 1094. — ⁶⁾ Vesp. 855. — ⁷⁾ Herodot. II 168. — ⁸⁾ Nub. 272. — ⁹⁾ Ach. 245 fr. 779. — ¹⁰⁾ Antiphan. fr. 249 Anaxipp. 6 Philipp. epigr. 13 etc. — ¹¹⁾ Ach. 1067. — ¹²⁾ Herodot. VII 141. — ¹³⁾ Athen. 783 f.

οὐκ ἦν ἄρ' οὐδείς τοῦ Γλάνιδος σοφώτερος.
καὶ νῦν ἑμαυτὸν ἐπιτρέπω σοι τουτοῖ
„γερονταγωγεῖν καὶ ἀναπαιδεύειν πάλιν.“

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

1100 μήπω γ', ἱκετεύω σ', ἀλλ' ἀνάμεινον, ὡς ἐγὼ
κριθὰς ποριῶ σοι καὶ βίον καθ' ἡμέραν.

1100. ἐγὼ] ἔγωγε V R et paene omnes.

1097. οὐκ ἦν ἄρα] de imperfecti usu
vid. ad Vesp. 183.

— Γλάνιδος] cf. vs. 1004.

1098. ἑμαυτὸν... τουτοῖ] cf. Nub. 141.

— ἐπιτρέπω] vid. vs. 1259 et ad
Ran. 529.

1099. Utitur nunc Demus aniculae ex
Sophoclis Peleo verbis: Πηλία τὸν Αἰά-
κειον οἰκουρὸς μόνη | γερονταγωγῶ καὶ ἀνα-
παιδεύω πάλιν. | πάλιν γὰρ ἀδίδις παῖς ὁ
γῆράσκων ἀνήρ ¹⁾. Eodem respicitur in
versu quem Plutarchus ad Cleonem
plebeculam sibi devincientem refert,
sive ab ipso fictum sive — quod arbi-
tror ²⁾ — ex alia fabula desumptum: γε-
ρονταγωγῶν καὶ ἀναμισθαρεῖν διδούς ³⁾.
Verbo γερονταγωγεῖν Sophocles usus est
etiam in Oedipo Coloneo ⁴⁾.

1100. μήπω γ', ἱκετεύω] vid. ad Nub.
196 et 696.

1101—1106. Ut Vesp. 715—718, sic
huic loco inest gradatio quaedam. Illic
enim dicitur: „frumenti vim ingentem
cum expectares, in singulos cives vix
quinque cesserunt medimni, et hordei
quidem medimni; neque totum simul
accepisti illud quicquid erat, sed unius
modii altera pars in singulos dies tibi
est concessa; quid quod ne ista quidem
sportula ad te perveniebat, nisi civem

te esse demonstrasses magistratibus.”
Nostro vero loco meliora sensim pro-
mittuntur; et primo quidem Paphlago
id ipsum praebiturum se dicit quod
plebecula nuper acceperat, hordei choe-
nicem pro die, dein ipsa farina promit-
titur, tandem puls inde confecta orso-
niique aliquid.

1101. Verba haec ἐν διὰ δούοιν effi-
ciunt ⁵⁾. Nam κριθαί, quas Demo pro-
mittit Paphlago, τὸν καθ' ἡμέραν βίον
constituunt, et fortasse ipsa Cleonis
verba ex Paphlagonis ore nunc quoque
percipiuntur ⁶⁾. Egregio autem cum con-
tentu de ista demagogorum munifi-
centia non hoc tantum aliisque nostrae
fabulae locis verba fecit comicus, sed
magis etiam aperte quid de ea sentiret
biennio post est prolocutus ore Bdely-
cleonis ⁷⁾. Nec non Pacis huc facit lo-
cus, ubi diris devovens pacis adversa-
rios Trygaeus „σι quis ἐπιθυμῆι μαχῶν”,
inquit „ἴσθιοι κριθὰς μόνας” ⁸⁾; manci-
piorum cibo isto vescatur, quo omnes
per hosce annos vitam vix aegre susten-
tavimus ⁹⁾. Itaque non recte nunc verba
κριθὰς καὶ βίον interpretetur quispiam
hordeum ceterumque victum quotidianum
collatis locutionibus qualis est ὁ Ζεῦ καὶ
θεοί ¹⁰⁾.

¹⁾ Soph. fr. 434. Vid. ad Nub. 1417. — ²⁾ Cum Kockio fr. adesp. 11. — ³⁾ Nic. 2.
Denno eum adhibet Mor. 807a. — ⁴⁾ Oed. C. 348; cf. Eur. Bacch. 193: γέρον
γέροντα παιδαγωγῆσω σ' ἐγὼ. — ⁵⁾ Vid. supra ad vs. 808. — ⁶⁾ Vid. ad vs. 1019. —
⁷⁾ Vesp. 715—718; ubi quod dicitur κατὰ χοίνικα, prorsus idem valet quod nostro
loco καθ' ἡμέραν. Vid. quae ad illos versus et ad Vesp. 440 observavi. — ⁸⁾ Pac.
449. — ⁹⁾ Etiam Hermippi Phormophoros in hoc argumento versatam esse fabu-
lam suspicor. — ¹⁰⁾ Vid. ad Nub. 413.

ΔΗΜΟΣ.

οὐκ ἀνέχομαι κριθῶν ἀκούων· πολλάκις
ἐξηπατήθην ὑπὸ τε σοῦ καὶ Θουφάνου.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ἀλλ' ἄλφιτ' ἤδη σοι ποριῶ ἐσκευασμένα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

1105 ἐγὼ δὲ μαζίσκας γε διαμεμαγμένας,
καὶ τοῦψον ὀπτὸν μηδὲν ἄλλ' εἰ μὴ ἔσθιε.

ΔΗΜΟΣ.

ἀνύσατέ νυν ὅ τι περ ποιήσεθ' ὡς ἐγώ,
ὀπότερος ἂν σφῶν νῦν με μᾶλλον εὖ ποιῆ,
τούτω παραδώσω τῆς πυκνὸς τὰς ἡνίας.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

1110 τρέχοιμ' ἂν εἴσω πρότερος.

1102. οὐκ] οὐδ' V fortasse recte (cf. Vesp. 1397, ubi aliter tamen ordinata sunt verba. || πολλάκις] πολλά γὰρ Blaydes.

1108. νῦν με μᾶλλον εὖ GHermann] εὖ με μᾶλλον ἂν codd.; Kock εὖ με μᾶλλον νῦν, Bergk μᾶλλον εὖ με νῦν.

1110. εἴσω R] ἤδη V et plerique, quod intellegi vix potest nisi addatur quo tendat Paphlago, cum praesertim sequatur πρότερος. Alia res est vs. 1161.

1108. *Theophrastem* ὑπογραμματία fuisse¹⁾ recte, ut arbitror, e Demi verbis efficitur in scholio; sed quod ibi additur: „Cleonis assentatorem fuisse”, id de nihilo opinor est fictum, certe nihil ad rem. Nam teste nostro loco dispensabat Theophrastes largitiones, quae civibus propter annonae caritatem his annis saepius sunt concessae.

1105. μαζίσκας] cf. vs. 1166.

1106. ὀπτὸν] constans haec est forma adiectivi verbalis, a breviori igitur stirpe verbi ὀπτάν ducta (= ὀπτημένος²⁾).

— μηδὲν — ἔσθιε] post ἄλλο e contextu mente suppleri potest δρᾶ. Nam idem haec valent quod ἔσθιε μόνον vel quod

alibi dicitur ἀλλὰ τὰς γνάθους διοίγνυ³⁾. Vid. ad vs. 615.

1107. ἀνύσατε] vid. ad Ran. 606.

— ποιήσετε] futurum idem nunc⁴⁾ valet quod subiunctivus aoristi cum particula ἂν vel ὅ τι περ μίλλετε ποιήσειν⁵⁾.

1108 sq. Cf. Dionysi verba: ὀπότερος οὖν ἂν τῆ πόλει παραινεῖσιν | μίλλη τι χρῆστόν, τοῦτον ἄξιον μοι δοκῶ⁶⁾.

1109. Sic Blepyrus ille *vereor* inquit *ne mulieres παραλαβοῦσαι τῆς πόλεως τὰς ἡνίας | ἔπειτ' ἀναγκάζωσιν ἡμᾶς κτλ.*⁷⁾, et eadem imagine usus Plato dicit: *παραδοῦναι τὰς τῆς πόλεως ἡνίας*⁸⁾.

1110. Poetae mentem si recte interpretor, isiciarius aedes non intrat ut

¹⁾ Vid. ad Ran. 1084. — ²⁾ Apud nostrum redit Pac. 1058 Av. 552, praeterea vid. Diphil. fr. 44 Philemon. iunior. fr. 1, Herodotus passim, Sophocl. Antig. 475 Herod. Mimiamb. II 65 etc. — ³⁾ Eccl. 852. — ⁴⁾ Item Ach. 255 Pac. 1267 Theam. 917. — ⁵⁾ Cf. Sobolewski Synt. p. 159 et vid. infra ad vs. 1183. — ⁶⁾ Ran. 1420 sq. — ⁷⁾ Eccl. 466. — ⁸⁾ Politic. 266 e.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

οὐ δῆτ', ἀλλ' ἐγώ.

(Repulso adversario isiciarius ianuam ingreditur prior, sequitur Paphlago.)

ΧΟΡΟΣ.

Stropha 1 (vs. 1111—1120).

ὦ Δῆμε, καλήν γ' ἔχεις
 ἀρχήν, ὅτε πάντες ἀν-
 θρωποι δεδίασί σ', ὡς-
 περ ἄνδρα τύραννον.
 1115 ἀλλ' εὐπαράγωγος εἶ,
 θωπευόμενός τε χαί-

munuscula inde expromat et Demo de ipsius bonis aliquid largiatur, sed unicuique ei est consilium Paphlagoni negotia facessere, cuius lateri adhaeret velut equo tabanus. Mox autem vacuis redibit manibus, dein sua mensula et suis botulis ceterisque dapibus, quas secum attulit cum forte fortuna huc est delatus, senem donabit.

1111 sqq. O laudes fellis atque aceti plenae, quibus cumulatur nunc Δῆμος; ille τύραννος! Eodem nimirum redeunt quo Bdelycleonis in Vespis oratio; cuius hoc est argumentum: tu, quem terrarum domiaum dicunt, misere ductari te pateris et nugatoriis quibusdam munusculis acceptis beatum te praedicas.

1111. γε] sane, — id quod demagogi numquam non tibi asseverant, in his ipse Cleon, qui de Mytilenaeorum sorte sententiam dicturus sic incipit apud Thucydidem: ο cives, non videtis quanto in periculo versemini, οὐ σκοποῦντες δεῖ τυραννίδα ἔχετε τὴν ἀρχὴν καὶ πρὸς ἐπιβουλευόντας αὐτοὺς καὶ ἄκοντας ἀρχομένους²⁾. Neque aliter locutus fuerat Pericles, siquidem iure suo Thucydides huic quoque tribuit verba: ὡς τυραννίδα ἤδη ἔχετε

τὴν ἀρχήν³⁾, ipsi autem adversarii Atheniensium urbem τύραννον ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐγκαθεστάναι his temporibus saepius autumarunt⁴⁾. Cf. etiam Isocratis verba: *patres nostri, qui democratiam instituerunt, διγενωκότας ἦσαν δεῖ τὸν μὲν δῆμον ὡςπερ τύραννον καθιστάναι τὰς ἀρχάς κτ.*, *cives autem otio affluentes ἐπιμελεῖσθαι τῶν κοινῶν ὡςπερ οἰκίας⁵⁾*, et Aristotelis: *iudicia a Solone instituta immodice audent populi potestatem, nam exinde cives ὡςπερ τυράννοι ἐπὶ δῆμῳ χαρίζονται τὴν πολιτείαν εἰς τὴν νῦν δημοκρατίαν κατέστησαν⁶⁾*.

1112. δε] siquidem nunc, ut Nub. 34, 1217 et saepe. Item in antistropha, vs. 1122.

1115. εὐπαράγωγος εἶ] a quovis ductari te sinis, nimis facilem te praebes nequam hominibus. Adiectivum εὐπαράγωγος oppositum sibi habet ἀνάγωγος, quod est equorum contumacium⁷⁾.

1116. Sic in Acharnensibus rustici Attici dicuntur χαίρειν σφόδρα si quis ἀνὴρ ἀλαζῶν ipsorum civitatem per fas et nefas collaudet⁸⁾, poeta vero ibidem fertur cives suos docuisse μὴ λίαν ἐξαπατᾶσθαι | μηδ' ἠδοῦσθαι θωπευομένους μηδ'

¹⁾ *Het souveraine volk.* — ²⁾ Thucyd. III 37. — ³⁾ II 63 § 2. — ⁴⁾ Vid. Corinthiorum verba apud Thucyd. I 122 § 3 et 124 § 3. — ⁵⁾ Isocrat. VII § 26. — ⁶⁾ Politic. II 12. — ⁷⁾ Xen. Mem. III 3 § 4 [Arist.] Rep. Ath. 49 § 1 (?); de canibus dicitur Xen. Mem. IV 1 § 3. — ⁸⁾ Ach. 371—373.

ρεις καὶ ἑξαπατώμενος,
πρὸς τὸν τε λέγοντ' αἰεὶ
κέχηννας· ὁ νοῦς δέ σου
παρὼν ἀποδημεῖ.

1120

ΔΗΜΟΣ.

Antistropa 1 (vs. 1121—1130).

νοῦς οὐκ ἔνι ταῖς κόμαις
ὕμνων, ὅτε μ' οὐ φρονεῖν
νομίξειτ' ἐγὼ δ' ἐκὼν
ταῦτ' ἠλιθιάζω.
αὐτός τε γὰρ ἦδομαι

1125

1118. τὸν τε R et Suidas s. v. εὐπαράγωγος] τε τὸν cett.
1122. ὅτε] ὅτι codd. nonnulli.

εἶναι χυνοπολίτας¹⁾. Et in Ranis urbs dicitur plena esse βωμολόχων δημοσιδύκων ἑξαπατῶντων τὸν δῆμον αἰεὶ²⁾. Aristoteles autem fuse demonstrat democratiae et alia cum tyrannide esse communia et adulatorium utramque esse feracem, τὸν γὰρ δημαγωγὸν εἶναι τοῦ δήμου κόλακα³⁾. Et facilius esse multos quam unum decipere acute observavit Herodotus⁴⁾.

1118 sq. Idem supra dictum est τοῦ λίγοντος; εἰ⁵⁾; praeterea vid. ad vs. 753—755 et de verbo καχηναίαι ad vs. 651.

1119 sq. Non apud te es, ai sai φρίνης; ἠριθίζονται, sedes quidem in concione, sed alia omnia agens ad ipsas res animum non advertis⁶⁾, θεατῆς μὲν γινόμενος τῶν λεγομένων ἀκροατῆς δὲ τῶν ἔργων, ut est apud Thucydidem⁷⁾. Nempe ἐπὶν ὁ νοῦς ἢ μὴ καθεστηκώς τι, | οὐκ ἴστ' ἀκούειν οὐδὲν αὐτὸν οὐδ' ὄραν⁸⁾. Cf. Acharnensium locus, ubi Euripidis animus dicitur peregre esse sine corpore veloc, ἔξω ἐνυλλέ-

γων ἐνύλλια, licet ipse tragicus ἔνδον ἀναβάθην ποιῆ τραγωδίας⁹⁾, cui loco simillima apud ipsum Euripidem dicit Creusa: οἴκοι δὲ τὸν νοῦν ἴσχον ἐνθάδ' οὐσά περ¹⁰⁾. Cf. locutiones: νοῦς ἄμιν οὐκ ἔνεσι¹¹⁾ et οὐκ ἐν αὐτοῦ εἶναι¹²⁾. Verbum ἀποδημεῖν noster etiam Nub. 371 festive adhibuit.

1121. Non adest mea mens, sed vobis mens deest. Istud caput tam belle comatum cerebrum non habet¹³⁾.

1122. Cf. Antiphan. fr. 196: οἱ ἄφθορος κερραγότες ορες undique corrasas suas faciunt, νημομένων δὲ πλησίον | αὐτῶν κάθηται λοιθορομμένων ε' αἰεὶ | ὁ δῆμος, οὐδὲν οὔτ' ἀκούων οὔτ' ὄραν.

1123. ἐκὼν] cf. vs. 1045.

1124. ταῦτ' ἠλιθιάζω] verbum apud nostrum non redit, sed adi. ἠλιθίος legitur Ach. 443 etc.; ταῦτα autem est obiectum internum quod dicitur, cf. e. g. Homericum τί με ταῦτα λιλαιαί ἠπαροπέουσιν¹⁴⁾.

¹⁾ Ach. 635. — ²⁾ Ran. 1085. Ubi ultima tamen verba glossatoris esse videntur. — ³⁾ Politic. V 11. — ⁴⁾ V 97: πολλοὺς οἴκα εἶναι εὐπειθέστερον διαβάλλειν ἢ ἕνα. — ⁵⁾ Vs. 860, ubi vid. — ⁶⁾ Ton esprit bat la campagne, gij zijt niet bij de pinken. — ⁷⁾ Thucyd. III 38 § 4. — ⁸⁾ Philemon. fr. 151. — ⁹⁾ Ach. 396 sqq.; cf. Hor. Ep. I 12, 13. — ¹⁰⁾ Ion. 251. — ¹¹⁾ Ach. 556, cf. Lys. 572, 1124 Eccl. 856. — ¹²⁾ Vesp. 642. Praeterea vid. ad Nub. 228 sqq. et 761—763. — ¹³⁾ De equitum coma vid. vs. 580 et ad Nub. 14. — ¹⁴⁾ I' 399. Praeterea vid. supra vs. 859 et 878.

βρύλλων τὸ καθ' ἡμέραν,
κλέπτοντά τε βούλομαι
τρέφειν ἕνα προστάτην
τοῦτον δ', ὅταν ᾗ πλέως,
ἄρας ἐπάταξα.

1130

ΧΟΡΟΣ.

Stropha 2 (vs. 1131—1140).
οὔτω μὲν ἄρ' εὖ ποιεῖς,

1131. οὔτω] χοῦτω V R alii, quam lectionem e litteris χο. οὔτω natam esse probabiliter suspicatur Blaydes (cf. vs. 1214). || ἄρ'... ποιεῖς Meineke] ἀν... ποιοῖς (-ης, -εῖς) codd.; simile est vitium Pac. 640 Eccl. 645.

1126. Verbum βρύλλειν aliunde ignotum est; quod autem a Symmacho in scholiis cum infantulorum voce βρῦν¹⁾ componitur, id vero parum videtur simile, cum praesertim υ vocalis non stirpi sit propria sed exitui, qui etiam in verbo ἐξαπαύλλειν aliisque apparet²⁾. A sensu tamen verbi non longe aberrasse Symmachum ὑποπίνειν interpretantem contextus docet; manifesto enim id fere quod ῥοφεῖν significat, obiectum autem est τὸ καθ' ἡμέραν³⁾, et vertenda sunt verba: nam primo libenter sorbeo diaria mea: gratus est mihi ὁ μισθος, quo quotidie ab istis donor. Multo minus aptum huic loco fit enunciatum si sumimus τὸ καθ' ἡμέραν non obiecti sed temporis esse accusativum⁴⁾, quotidie igitur significare, verbum autem βρύλλειν esse intransitivum et id fere valere quod *nugari* vel *dormitare*.

1128. τρέφειν ἕνα προστάτην] verbum τρέφειν, ut βόσκειν⁵⁾, de animalibus domesticis usurpatur, de hominibus autem dictum contentum aliquid habere solet. De populi προστάταις vid. [Arist.] Rep.

Ath. 28 et supra Prolegomena⁶⁾. Numera nunc ita est adhibitum ut alias εἰς τις⁷⁾, unus aliquis; cf. Plat. Rep. 565c: ἕνα τινὰ ἀεὶ δῆμος; εἰωθε διαφερόντως προ-
στασθαι ἑαυτοῦ καὶ τοῦτον τρέφειν τε καὶ αὖξιν μέγαν.

1129 sq. Hunc autem ubi rapinis bene repletum atque plane distentum video, sublato brachio caedo. Apposite Casaubonus laudavit Suetonii de Vespasiano verba: *creditur etiam procuratorum rapacissimum quemque ad ampliora officia ex industria solitus promovere, quo locupletiores mor condemnaret; quibus quidem vulgo „pro spongiis” dicebatur „uti”, quod quasi et siccos madefaceret et exprimeret humentes*⁸⁾. Nec non proxime accedunt verba seditiosa, quae a. n. 370 Romae sunt audita, cum Manlius multitudinis defensor a dictatore in vincula esset coniectus: *saginare plebem populares suos, ut ingulenter*⁹⁾.

1130. ἄρας] mente supplendum est τὴν χεῖρα¹⁰⁾. Sic Ach. 686 ξυνάπτειν valet ξυμπλέκεσθαι. Omitti solent nimirum obiecta, quae nemo non sponte sit addi-

¹⁾ Nub. 1382. — ²⁾ De quibus vid. ad vs. 224. — ³⁾ Ut Epicrat. fr. 3⁶ Isocrat. XII § 179; vid. etiam Soph. Oed. C. 1364. — ⁴⁾ Ut Eur. Ion. 123 Electr. 182. — ⁵⁾ Vid. ad Ach. 678. — ⁶⁾ De voce προστάτη et de verbo προϊστασθαι vid. praeterea Vesp. 419 Pac. 684 Eccl. 176 Thucyd. VIII 89 § 4 etc — ⁷⁾ Vid. ad Ran. 911. — ⁸⁾ Vespas. 16. — ⁹⁾ Liv. VI 17. — ¹⁰⁾ Item Plut. 689(?) Menandr. fr. 887 Soph. Oed. R. 127 (Eur. Cycl. 458?); alienus vero hinc est nostrae fabulae vs. 1362 vel Eccl. 261.

καὶ σοὶ πυκνότης ἔνεστ'
 ἐν τῷ τρόπῳ, ὡς λέγεις,
 τούτῳ πάνυ πολλή,
 εἰ τοῦσδ' ἐπίτηδες ὄσ-
 περ δημοσίους τρέφεις
 ἐν τῇ πυκνί, καὶ θ' ὅταν

1135

1132. καὶ Reiske] *ei* codd., quod e vs. 1135 irrepisse puto; ἢ Meineke. Si vero *ei* h. l. servetur, quod suadet Sobolewski coll. vs. 433, in vs. 1135 καὶ scribatur auctore Kockio; sed mihi multo minus placet haec verborum structura.

1133. ὡς] ὧ Reiske, ὄν Blaydes.

1134. τοῦτῳ] οὔτω Dobree (ut vs. 1131).

1135. *ei*] vid. ad vs. 1132.

turus: *manum* vel *brachium*, *crus* ¹⁾, *equum*, *navem* ²⁾, *aquam* ³⁾, similia. Additum legitur τὴν χεῖρα Eur. Cycl. 418 ⁴⁾; cf. etiam ἐπάγει τὴν εὐώνυμον πτέρυγα et τὴν δεξιὴν πτέρυγα ἐπάρας in inscriptione Ephesia ⁵⁾. Idem quod ἄρας ἐπάταζε valet Homericum κόρην ἀνασχόμενος ⁶⁾; cf. etiam κατ' ὤμου ⁷⁾ et Homericum καταμαδόν ⁸⁾. Denique de structura verborum ὅταν ἢ... ἐπάταζε vid. ad Ran. 1068.

1132—1134. Sic iungantur: καὶ ἐν τῷ τρόπῳ τούτῳ πάνυ πολλὴ πυκνότης ἔνεστι σοὶ, ὡς λέγεις. Τὸ ἰσὺρ αἰς sollers admodum consilium inesse isti rationi agendi.

1132. πυκνότης] hac voce, quae in sermone quotidiano *densitatem* significabat ⁹⁾, iocose respiciet τὴν Πύκνα ¹⁰⁾ recte observat Fritzsche ¹¹⁾. Idem autem nunc valet quod Homericum πυκνὴ μῆτις vel βουλή, senex igitur πυκνιμδής vel πυκνιόφρων dicitur. Cf. chori verba in Thes-mophoriazusis: πάντα δ' ἀράστασεν φρενὶ πυκνῶς τε | ποικίλους λόγους ἀνηύρεν | εὐδαιτημένους ¹²⁾ et Euripidis ad Dicaeo-

polidem: δῶσα, πυκνῇ γὰρ λεπτὰ μηχανὰ φρενὶ ¹³⁾.

1133. τῷ τρόπῳ] cf. Socratis ad Strep-siadem verba: κάτειπέ μοι σὺ τὸν σαυτοῦ τρόπον ¹⁴⁾ et nescio cuius apud Antiphane-m: τὸν τρόπον μὲν οἶσθά μου | ὅτι τύφος οὐκ ἔνεστιν ¹⁵⁾.

1135. τοῦσδε] *hosce*, quos manu designat histrio, — Cleonem prae ceteris, in primis subselliis sedentem.

— ἐπίτηδες] cf. Vesp. 391.

1136. ὥσπερ δημοσίους] recte in primo scholio additur: ταύρους ἢ βοῦς. Nam *victimis publicis* nunc assimilantur demagogi, ut *milites* a Philemone, apud quem nescio quis latronem contemti-um sic alloquitur: στρατιῶτα, κοῦκ ἀνθρώπα, καὶ σιτούμενε | ὥσπερ ἱερῶν, ἴν' ἔταν ἢ καιρὸς τυθῆς ¹⁶⁾. Demagogis, perinde atque bubus saginatis ¹⁷⁾, parcitur donec adsit tempus mactandi. Non recte multi ¹⁸⁾ δημοσίους interpretati sunt καθάρματα sive φαρμακοῦς, i. e. *homines nequam* proximis Thargeliis immolandos ¹⁹⁾.

¹⁾ ἱπασθρην Herodot. II 162, ἀνατείνειν Lys. 799. — ²⁾ ἰλαύνειν. — ³⁾ ἀκράλλειν etc. — ⁴⁾ Qui tamen locus nostro non est similis. Cf. etiam Eccl. 264 sq. — ⁵⁾ OIG. 2953 (IGA. 499). — ⁶⁾ ξ 425; vid. ad I' 362. — ⁷⁾ Herod. Mimiamb. III 3. — ⁸⁾ O 352, ubi vid., et alibi. — ⁹⁾ Cf. Nub. 406 etc. — ¹⁰⁾ Vs. 1137. — ¹¹⁾ Vid. ad Vesp. 353. — ¹²⁾ Thesm. 438 sqq. — ¹³⁾ Ach. 445. Etiam Nub. 702 conferri potest. — ¹⁴⁾ Nub. 478. — ¹⁵⁾ Antiphan. fr. 195. Praeterea vid. Ach. 339 Lys. IX § 1 etc. — ¹⁶⁾ Philem. fr. 155. — ¹⁷⁾ Paasch-ossen. — ¹⁸⁾ In his ego ad Ran. 733. — ¹⁹⁾ Vid. infra vs. 1405.

- μή σοι τύχη ὄψον ὄν,
τούτων ὅς ἂν ᾗ παχὺς
1140 θύσας ἐπιδειπνεῖς.

ΔΗΜΟΣ.

- Antistropa 2 (vs. 1141—1150).
σκέψασθε δέ μ', εἰ σοφῶς
αὐτοὺς περιέρχομαι,
τοὺς οἰομένους φρονεῖν
καὶ μ' ἐξαπατούλλειν.
1145 τηρῶ γὰρ ἐκάστοτ' αὐ-
τούς, οὐδὲ δοκῶν δρᾶν,
κλέπτοντας· ἔπειτ' ἀναγ-
νάξω πάλιν ἐξεμεῖν
ἄτ' ἂν κεκλόφωσί μου,
1150 κημῶ καταμηλῶν.

1150. κημῶ Blaydes] κημῶν codd.

1138. ὄψον] *carnes*, notissimo genere loquendi.

1139. παχὺς] admodum facete utitur adiectivo, quod et de bestiis bene saginatis usurpari solebat et — in quotidiano certe sermone — de hominibus locupletibus ¹⁾).

1140. θύσας ἐπιδειπνεῖς] *iugulatum orsonii loco comedis*. Idem valet θύσαι quod ὑποσφάζαι, ut passim ²⁾; nimirum bubula nisi festis diebus vesci non solebant. De verbo ἐπιδειπνεῖν autem vid. ad Nub. 421.

1142. περιέρχομαι] vid. ad vs. 290.

1144. ἐξαπατούλλειν] verbum, de cuius termino vid. supra ad vs. 224 Ran. 92, apud nostrum redit Ach. 657.

1146. δοκῶν] vid. ad Ran. 564.

1148. πάλιν ἐξεμεῖν] cf. vs. 404. Bienni

ante noster Cleonem rapinas suas evomentem in scena ostenderat ³⁾).

1149. μου] vid. ad vs. 436.

1150. κημῶ καταμηλῶν] quoniam homines de plebe argentum modo acceptum vel mox solvendum solebant ἐγκάψαι εἰς τὴν γνάθον ⁴⁾, facile potuit fieri ut numerus unus pluresve casu deglutirentur, id quod Euelpidi illi aliquando accidit ⁵⁾. Tunc igitur ut stomachus thesaurum abditum in lucem remitteret, gulae inserebatur digitus vel pluma ⁶⁾ vel quicquid praesto erat, id quod καταμηλῶν ⁷⁾ ioculariter nunc dicitur, verbo desumpto ex arte medicorum ⁸⁾, quibus μῆλη est *specillum* ⁹⁾ et μῆλωσις *vulneris exploratio*. Demo autem pro specillo est ὁ κημῶς, hoc enim instrumento cogit demagogos reddere quae de publico sunt suffurati.

¹⁾ Vid. ad Vesp. 288 et cf. Pac. 1170. — ²⁾ E. g. fr. 698 Herodot. I 216 Eur. Cycl. 334. — ³⁾ Vid. Prolegomena et ad Ach. 6. — ⁴⁾ Alex. fr. 128⁷; vid. ad Vesp. 609. — ⁵⁾ Av. 502 sq. — ⁶⁾ Ach. 584 sqq. — ⁷⁾ *Sondeeren*. — ⁸⁾ Cf. Phrynich. fr. 62. — ⁹⁾ *Sonde*.

(Ex aedibus redit Paphlago aedile et cistam repletam gestans. Quem proximus sequitur isiciarius manibus vacuis.)

SCENA DECIMA NONA.

Demus, Paphlago, Isiciarius, Chorus.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

(ad isiciarium:)

ἄπαγ' εἰς μακαρίαν ἐκποδῶν.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

σύ γ', ὦ φθόρε.

(Paphlagonem violento ictu percussum deicit.)

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

(sponte consedissee se fingens:)

ὦ Δῆμ', ἐγὼ μέντοι παρεσκευασμένος
τρίπαλαι κάθημαι, βουλόμενός δ' εὐεργετεῖν.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

(item considens:)

ἐγὼ δὲ δεκάπαλαι γε καὶ δωδεκάπαλαι

1151. Demo totum tribuunt V² R. || ἄπαγ'] ἴρρ' l. a.

1154. γε] om. R, in fine versus repetit V (in archetypo igitur omissum dein in margine additum fuerat).

Nempe *suffragii lationem* significat ὁ κηρός, de qua voce vid. ad Vesp. 99; idem igitur Cleoni nunc minitatur Demus quod supra ¹⁾ isiciarius, conferri autem potest vox *καραμική μάστιξ* de *ostracismo* dicta in comedia ignota ²⁾. — Similia verbo *καταμηλοῦν* sunt *ἐκκαλαμᾶσθαι* ³⁾ et *ἐκπη- νίεσθαι* ⁴⁾, proxime autem ad nostrum locum accedit fr. 614: *τὴν φάρυγα μελῶν δύο δραχμάς ἔξει μόνος* ⁵⁾ — item fortasse dictum de homine furaci.

1151 sq. His versibus quae supra adscripsi debeo Hartmano, qui poetae mentem recte interpretatus esse mihi videtur.

1151. Per euphemismum, qui in Paphlagonis ore perridiculus est, non *εἰς*

κόρακας ⁶⁾ nunc dicitur, sed *εἰς μακαρίαν* Verbum *ἄπαγε* etiam Pac. 1053 intransitive sic est usurpatum, item fr. adesp. 1216: *ἄπαγ' εἰς τὸν φθόρον*, alibi autem idem dicitur *βάλλ' εἰς μακαρίαν* ⁷⁾ vel omisso verbo *εἰς μακαρίαν* ⁸⁾. Cf. Ran. 85. Etiam *εἰς ὀλβίαν* ita dictum esse — ab eo opinor qui *Olbiae* urbis notissimae nomen respiceret — testatur Photius s. v. ⁹⁾.

— φθόρε] vox redit Thesm. 535 Plat. Euthyd. 285 b Demosth. XIII § 24.

1152. μέντοι] cf. vs. 168.

1153. τρίπαλαι] vox ad analogiam adiectivi *τριδούλου* et similitum iocose conformata redit Av. 465 ¹⁰⁾.

1154. Plane idem dicebat nescio quis

¹⁾ Vs. 808 et 855. — ²⁾ Adesp. fr. 33. — ³⁾ Vesp. 609. — ⁴⁾ Ran. 578. —

⁵⁾ ἔξει δλας Kock. — ⁶⁾ Vid. ad Ran. 187 et 607. — ⁷⁾ Plat. Hipp. Mai. 293 a. —

⁸⁾ Antiphan. fr. 245. — ⁹⁾ Fr. adesp. 1092. — ¹⁰⁾ Cf. nostra *drie-, tiendubbel* pro *voudig*.

1155 καὶ χιλιόπαλαι καὶ προπαλαιπαλαίπαλαι.

ΔΗΜΟΣ.

ἐγὼ δὲ προσδοκῶν γε τρισμυριόπαλαι
βδελύττομαι σφῶ καὶ προπαλαιπαλαίπαλαι.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον;

ΔΗΜΟΣ.

εἶσομ' ἦν φράσης γε σύ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἄφες ἀπὸ βαλβίδων ἐμέ τε καὶ τουτονί,

1160 ἵνα σ' εὖ ποιῶμεν ἐξ ἴσου.

1158. οὖν] om. R. || Alteram versus partem Choro dedit vVelsen coll. vs. 970. || εἶσομ' ἦν Porson] εἰ γε (εἰ δὲ R) μὴ codd.; vid. commentarius. || φράσης] -σις B alii.

apud Philonidem: *κατάκειμαι δ', ὡς δρᾶτε, δεκάπαλαι* ¹⁾, vid. etiam Heniochi fr. 2: *ὁ βοῦς ὁ χαλκοῦς ἦν ἄν ἐφθός δεκάπαλαι*. Similis autem exaggeratio inest sycophantæ querelis Plut. 850 sqq.: *ὡς ἀπόλωλα δέλαιος | καὶ τρις κακοδαίμων καὶ τετράκις καὶ πεντάκις | καὶ δωδεκάκις καὶ μυριάκις*.

1157. βδελύττομαι] vid. ad Ach. 586.

1158. οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον;] *scin quid tu facias?* ²⁾. E locutionibus οἶσθ' οὖν ὃ χρὴ δρᾶν; ³⁾ et *τόδε οὖν δρᾶσον* concrevit hæc formula loquendi ⁴⁾, quam recte Bentley sic expeditivit: *νῦν οὖν δρᾶσον — οἶσθ' ὃ (τι); — Simillima sunt οἶσθ'ά νυν ὃ μοι ποιήσον* ⁵⁾, οἶσθ' ὃ τι ποιήσον ⁶⁾, οἶσθ' ὡς ποιήσον ⁷⁾. Transitus autem quidam paratus cernitur in verbis: *ὡς οὖν ποιήσατε, id quod facere igitur vos oportet* ⁸⁾.

— εἶσομ' ἦν φράσης γε σύ] sic etiam Trygæo roganti: *ἀλλ' οἶσθ' ὃ δρᾶσον;*

respondet Hierocles: *ἦν φράσης* ⁹⁾. Præterea cf. Alex. fr. 133: *ἐπίστασαι τὸν σαῦρον ὡς δεῖ σκευάσαι; | — ἀλλ' ἦν διδάσκης*, Nicomach. fr. 1: *καὶ μὴν ἴσω; ὅσον μαγείρου διαφέρει | μάγειρος οὐκ οἶσθ' — εἶσομαι δὲ γ' ἦν λέγης*. Plaut. Pseudul. II 2, 62: *set scin quid te oro Sure? — Sciam si dixeris*, Plat. Rep. 408d: *ἀλλ' οἶσθ' οὗς ἡγοῦμαι τοιούτους; — ἦν εἴπης, ἔφη*, Soph. Oed. R. 1517: *οἶσθ' ἐφ' οἷς οὖν εἶμι; — λέξεις καὶ τότ' εἶσομαι κλύων*.

1159. ἄφες ἀπὸ βαλβίδων] de verbo vid. ad Ran. 133, de nomine ad Ach. 483 Vesp. 548. *Carceres* autem, unde cursus initium facturi sunt, vocat locum prope ianuam, ubi fabulæ initio potavit Demosthenes, cuius *lagena* et *roculum* etiam nunc ibi adstant, isiciarius autem ibi deposuit *menulam* suam ceterasque quas in forum deferebat *sarcinas*. Nunc *sedile* et *cistam* illic collocavit Paphlago.

¹⁾ Philonid. fr. 8. — ²⁾ Plaut. Mil. IV 2, 43 Pers. I 3, 74. — ³⁾ Cf. Eur. Iph. Taur. 759. — ⁴⁾ Fere ut nostrum *weet je wat je doet* (pro: *doen moet*). Redit Pac. 1061 Av. 54, 80 Eur. Hec. 225 Ion. 1029 Hel. 315, 1233 Iph. Aul. 725 Cycl. 131(?) fr. 647. — ⁵⁾ Hermipp. fr. 43. — ⁶⁾ Menandr. fr. 916 (Gregor. Corinth. p. 15 sqq. Schæf.). — ⁷⁾ Soph. Oed. R. 543; vid. etiam ad Ach. 1064. — ⁸⁾ Plat. Protag. 338a. — ⁹⁾ Pac. 1061.

ΔΗΜΟΣ.

δρᾶν ταῦτα χρέη.

ἄπιτον.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἰδοῦ.

(Sibi invicem occursantes nihil proficiunt.)

ΔΗΜΟΣ.

θείου ἄν.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ὑποθεῖν οὐκ ἔδ.

(Paphlagonem repellit.)

ΔΗΜΟΣ.

(secum:)

ἀλλ' ἢ μεγάλως εὐδαιμονήσω τήμερον

ὑπὸ τῶν ἐραστῶν, νῆ Δί', εἴ τι θρύψομαι.

1161. ἰδοῦ] in codd. soli Cleoni aut Isiciario tribuuntur; ab ambobus coniunctim proferri vidit Kock. Enger scribebat ΠΑΦ. ἰδοῦ θείου ἄν. Α.Α.Α. ὑποθεῖν οὐκ ἔδ.

1162. εἴ τι Hartman] ἢ γὰρ codd.; pronomen cum abundet, Kock proposuit ἢ ἐπιτρίψομαι (coll. scholii verbis ἀντί τοῦ συνεπιβήσομαι et Pac. 246), Blaydes ἀλλ' ἢ... εἰ μὴ θρύψομαι, Zacher ἀλλ' ἢ... εἰ ἐπιτρίψομαι (coll. vs. 175 et Av. 176), Bergk nimis audacter ἢ διαρραγήσομαι (aut beatum me reddent istorum dona aut — iis oppletus dirumpar). Errorem peperit vis particularum ἀλλ' ἢ (vs. 1162) non agnita.

1161. ἰδοῦ] sic loquitur qui dicto audientem se praestat.

— θείου ἄν] quin igitur currilis? Nempe Paphlago et isiciarius se invicem praepediunt.

— ὑποθεῖν οὐκ ἔδ] ego certe istis tuis artibus frustrari me non sinam. De verbo ὑποθεῖν et cognatis vid. ad vs. 47, et de re ad vs. 742 sq.

1162. ἀλλ' ἢ] profecto; cf. vs. 953, et de elliptico usu harum particularum, quae cum interrogativo ἀλλ' ἢ¹⁾ minime sunt confundendae, vid. ad Ran. 928.

1163. ἐραστῶν] cf. vs. 732.

— εἴ τι θρύψομαι] si non nimis gratum citiusve contentum me praebuero²⁾. De pronomine τι usu vid. ad Nub. 1076 et de verbo θρύπτεσθαι Bekk. Anecd. 43: θρύπτεσθαι ὠρᾶσθαι³⁾. ἔμφω Εὐπολις: ὠρᾶσθαι καὶ θρυπτομένη⁴⁾, Xen. Conv. VIII § 6: ὄρω σε ἐρῶντα οὐχ ἀβρόττει χλιδαινομένου οὐδὲ μαλακία θρυπτομένου, Plat. Phaedr. 228c: ἐθρύπτετο ὡς δὴ οὐκ ἐπιθυμῶν λέγειν etc.; dicitur igitur de eo qui fastidium prae se fert⁵⁾. Cf. ἀποσεμνύνεσθαι⁶⁾.

¹⁾ Ach. 424 sq. etc. — ²⁾ Sic locum interpretatus est Hartman. — ³⁾ Cf. Eccl. 202. — ⁴⁾ Eupol. fr. 358. — ⁵⁾ *Zich airs geven, coquetteeren.* — ⁶⁾ Ad Ran. 178.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

(sedile, quod modo secum attulit, seni offerens:)

ὄρᾳς; ἐγὼ σοι πρότερος ἐκφέρω δίφρον.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

(mensulam suam seni apponens:)

1165 ἀλλ' οὐ τράπεζαν· ἀλλ' ἐγὼ προτεράιτερος.

(Versus sequentes dum dicuntur, certatim identidem procurrunt et recurrunt Paphlago et isiciarius, novas semper dapes petentes dein afferentes.)

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

(placentam ex sua cista expromens:)

ἰδοὺ φέρω σοι τήνδε μαζίσκην ἐγὼ

ἐκ τῶν ὀλῶν τῶν ἐκ Πύλου μεμαγμένην.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

(panis crustas seni apponens:)

ἐγὼ δὲ μυστίλας μεμυστιλημένας

ὑπὸ τῆς θεοῦ τῆ χειρὶ τῆ ἐλεφαντίνῃ.

1165. Priorem versus partem an seni θρουπτομένῃ tribuam dubito.

1168. δὲ] δὲ γε Meineke.

1165. *At mensam ego magis etiam prior tibi affero.* Suum nimirum ἐλεὼν¹⁾ ad manum habet. — Iocose nunc ficta est vox προτεράιτερος ad analogiam genuinorum comparativorum, quales sunt προβαίτερος et ὀψιαίτερος.

1166. *En accipe quam tibi fero placentam.* De articulo omissio vid. ad Nub. 60 et de voce μαζίσκη supra vs. 1105.

1167. Denuo respicitur Cleonis illa victoria²⁾. Neque obscurum est quam δὲλᾶς sive hordei grana³⁾ nunc dicat Paphlago; nam cum capta est Sphacteria, in insula illa, quam per trimestre fere spatium inclusam tenuerant Athenienses, inventum etiam est frumenti aliquid⁴⁾, nec minus tunc hordeum illud fama celebratum est, opinor, quam olim apud patres nostros olla moreti quae in hostium fugatorum castello deprensa

est calida adhuc, cum Lugdunum Bata-
vorum post longam obsidionem liberata
est urbs, cuius rei usque ad hunc diem
inter nos vivit memoria. Fortasse autem
Athenas illud hordeum secum adduxe-
rat Cleon, quo clarius appareret civi-
bus non fame sed vi et armis fractos
esse animos invictorum illorum Lace-
daemoniorum. Hae igitur sunt „αὶ δὲ
αὶ ἐκ Πύλου”, neque vulgarem nunc pla-
centam sed suam ipsius totiusque populi
gloriam Paphlago gustandam praebet
seni.

1168. Crustas quibus pultem vel ius-
culum hauriat orique admoveat Demo
offert isiciarius, ex suis nimirum copiis
depromtas; sed ab ipsa Minerva exca-
vatas esse perhibet. Verbum μυστιλάσθαι
supra vidimus⁵⁾; μυστιλῆν autem⁶⁾ Pol-
lux recte dicit φραμὸν κοίλον εἰς ἔκτος ἢ

¹⁾ Vid. vs. 152 et 771. — ²⁾ Prae ceteris locis nunc cf. vs. 55. — ³⁾ Pac. 948, 961 Diphil. fr. 89 Dittenb. Syll. 373¹⁹. — ⁴⁾ Thucyd. IV 39 § 2. — ⁵⁾ Vs. 827. — ⁶⁾ Pherecrat. fr. 108⁸ etc.

ΔΗΜΟΣ.

1170 ὡς μέγαν ἄρ' εἶχες, ὦ πότνια, τὸν δάκτυλον!

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

(aliam dapem offerens:)

ἐγὼ δ' ἔτνος γε πρίσινον εὐχρων καὶ καλόν·
ἐτόρυνε δ' αὐθ' ἢ Παλλὰς ἢ Πυλαιμάχος.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

(ollam seni obtrudens:)

ὦ Δῆμ', ἐναργῶς ἢ θεός σ' ἐπισκοπεῖ,
καὶ νῦν ὑπερέχει σου χύτραν ζωμοῦ πλείαν.

ΔΗΜΟΣ.

1175 οἶε γὰρ οἰκείσθ' ἂν εἶ τήνδε τὴν πόλιν,
εἰ μὴ φανερῶς ἡμῶν ὑπερεῖχε τὴν χ... ὑτραν;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

(piscis frustum afferens:)

τοῦτ' ἐτέμαχος σοι ἔδωκεν ἢ Φοβεμιστράτη.

1171. γε] om. R.

1172. αὐθ' ἢ] αὐτὴ Bothe.

ζωμὸν βαθυθίντα¹⁾. Hæc quoque, ut ἀπομαγάλαι²⁾, canibus proci solebant.

1169. Phidiae Virgo ex auro ebore lapidibus pretiosis elaborata³⁾ pedum erat triginta trium, itaque eius manus, quae Victoriae simulacrum gestabat virum τετραπήχων æquans, trabales erant digiti.

1170. Nunquam antea perspezi quam ingens tibi esset digitus. Cf. Ach. 990, ubi de Pace dicitur: ὡς καλὸν ἔχουσα τὸ πρόσσωπον ἄρ' ἑλάνθανε;⁴⁾.

1171. ἔτνος... πρίσινον] pullem de lente⁵⁾.

1172. Hunc cibum non Parthenonis illa incola paravit, sed quae vicina ei erat Pallas Πρόμαχος, hæc autem epico epitheto πυλαιμάχῳ⁶⁾ festive nunc designatur, idque *Pylii victricem* intellegere

iubemur. Vid. ad Vesp. 84 et de verbo *τορύνειν* ad vs. 984.

1173. Senex habet sedile et mensam, manu tenet crustam: frui igitur iam poterit iusculo quod ei apponitur, et mox carnibus farto ceteris, quae e suis copiis promittit isiciarius.

1174. Ioculariter post *ὑπερέχει σου* non *τὴν χεῖρα*⁷⁾ vel *τὴν αἰγίδα* adicit isiciarius, sed *ollam iusculo repletam*, quasi *παρέχει σοι* dixisset. Quae dum profert verba, novum hoc cornu copiae supra senis caput tenet suspensum, ita ut iamiam *πλουθυγίαιαν* inde effusurum credas.

1176. *τὴν χ... ὑτραν*] denuo praeter expectatum pro *τὴν χεῖρα* dictum⁸⁾.

1177. *τοῦτ' ἐτέμαχος*] de omisso articulo

¹⁾ Poll. VI 87; cf. X 89 Diogen. Laert. VI 6 § 37, Phot. et Suid. s. v. — ²⁾ Vs. 414 sq. — ³⁾ Plat. Hipp. Min. 290b Preller Gr. Myth. I⁴ p. 227 sq. — ⁴⁾ De imperfecti hoc usu vid. ad Nub. 1271 et Vesp. 183. — ⁵⁾ *Ervatensoep*, item Antiphan. fr. 182; vid. ad vs. 1182. Vox *ἔτνος* redit praeterea Ach. 246 Av. 78 Lys. 1060 Ran. 62 sq., 506 Eccl. 845 Calliae fr. 21 etc. — ⁶⁾ Hom. E 31 Stesichor. fr. 48. — ⁷⁾ Solon. fr. 4⁴, cf. Hom. E 433 I 419, 687 Ω 374. — ⁸⁾ Observavit Casaubonus.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

(carnes exhibens:)

ἡ δ' Ὀβριμόπατρά γ' ἐφθδὸν ἐκ ζωμοῦ κρέας,
καὶ χόλικας ἤνυστρον τε καὶ γαστροὺς τόμον.

ΔΗΜΟΣ.

1180 καλῶς γ' ἐποίησε τοῦ πέπλου μεμνημένη.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

(placentam promens:)

ἡ Γοργολόφα δ' ἐκέλευε τουτουὶ φαγεῖν
ἐλατῆρος, ἵνα τὰς ναῦς ἐλαύνωμεν καλῶς.

1178. Ὀβριμόπατρα] Ὀβριμοπάτρα codd., item -πάτρα apud Homerum; sed brevem fuisse sonum finalem iure contendisse videtur IMHoogvliet.

1179. χόλικας Blaydes] χόλικος codd.; singularis nonnisi Vesp. 1144 redit, ubi certam ob causam est usurpatus. || *ἤνυστρον] ἡνύστρου codd.; quae lectio licet concinat cum Mnesimachi fr. 4¹⁴ τόμος ἀλλάντος, τόμος ἡνύστρου, a nostri tamen loci verbis vicinis discrepat.

vid. ad Nub. 60 et de voce τεμάχει ad Ran. 517.

1178. Ὀβριμόπατρα] epicae huius vocis ¹⁾ syllaba prima aut paenultima, fortasse utraque, more prisco produciuntur. Sic etiam adiectivum ἀθανάτος vetustum numerum postea servavit ²⁾; cf. praeterea ἕδρα Av. 216, Κῦπρογένεια Lys. 551 et annot. critica ad Nub. 320.

1179. De voce χόλιξι vid. ad Ran. 576, de voce ἡνύστρου supra vs. 356, de voce γαστρί ad Nub. 409.

1180. *Et bene quidem factum hoc est, quod aliquid certe pro peplo mihi redditur.* Ita loquitur senex etiam nunc θρουπόμενος ³⁾, licet inter opulentissimas dapes fere delitescat. Cum locutione καλῶς γ' ἐποίησε... μεμνημένη cf. Pac. 1311: εὖ ποιεῖς δὲ καὶ σὺ φράζων, Eccl. 803 sq.: ἦν διαρραγῶ δέ, τί; | — καλῶς ποιήσεις, Herodot. V 24: εὖ ἐποίησας ἀπικόμενος,

Eur. Med. 472: εὖ δ' ἐποίησας μολῶν. Inversa autem ratione verbi ποιεῖν participium usurpatum est locis similibus: καλῶς γε ποιῶν (ἐπεμψε) ⁴⁾, εὖ γε... ποιῶν ἀπόλωλ' ἐκείνος ⁵⁾, καλῶς τοίνυν ποιῶν ἀπόλυται ⁶⁾, τοιγαροῦν ἀπαλόμην καλῶς ποιῶν ⁷⁾, καλῶς γε ποιῶν ⁸⁾. Qualibus locis si memento suppleendum est verbum, necessaria est particula γε ⁹⁾. Eodem sensu Plut. 1119 usurpatum est verbum σωφρονεῖν. — De peplo Minervae vid. supra ad vs. 565 sq.

1181. ἡ Γοργολόφα] *crisam coruscans* γοργὸν λόφον ἔχουσα. Minervae hoc epitheto Ach. 567 exornatur belli fulmen illud Lamachus.

— ἐκέλευε] imperfecto etiam famuli nostrates ita utuntur ¹⁰⁾.

1182. ἐλατῆρος] de articulo omisso vid. ad Nub. 60. — Ad pultem placenta seni a Paphlagona offertur. Hae enim coniunctim edebantur dapes teste Dicaeo-

¹⁾ E 747 etc. — ²⁾ Vid. ad Ran. 629. — ³⁾ Cf. vs. 1163. — ⁴⁾ Ach. 1050. — ⁵⁾ Pac. 271. — ⁶⁾ Plut. 863. — ⁷⁾ Menander in Περικειρομένη (vid. novum fragmentum in Oxyrhynchus Papers II (1899) p. 11 sqq., lin. 14. — ⁸⁾ Plat. Conv. 174e; item Charmid. 162e alibi. — ⁹⁾ Post alios id docuit Schanz ad Conviv. Prolegom. p. VI sq.; vid. etiam ad Vesp. 231. — ¹⁰⁾ Idem est usus vs. 514 (?) Ach. 960, 962, 1051, 1073 etc.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

(farcoimina praebens:)

λαβὲ καὶ ταδί νυν.

ΔΗΜΟΣ.

καὶ τί τούτοις χρήσομαι

τοῖς ἐντέροις;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἐπίτηδες αὐτ' ἔπεμψέ σοι

1185

εἰς τὰς τριήρεις ἐντερονείαν ἢ θεός·

ἐπισκοπεῖ γὰρ περιφανῶς τὸ ναυτικόν.

ἔχε καὶ πιεῖν κεκραμένον τρία καὶ δύο.

(Poculum seni praebet.)

1187. καὶ πιεῖν] κάκπιεῖν V, κάμπιεῖν Cobet.

polidis filia: ὦ μητὴρ, ἀνάδος δέυρο τὴν ἐνήρουν, | ἴν' ἔννος καταχίω τοῦ ἐλατῆρος τουτουί¹⁾). Etiam in Calliae versu sibi sunt vicinae: ἔννος, πυριάτης, γογγυλίδες, φάφανοι, δρυμπεπτεῖς, ἐλατῆρες²⁾. Sed frustra opinor quaesierit quispiam cur prisca vox ἐλατῆρ³⁾ in lingua culinaria placenta olim fuerit tributa et postea — ut in nomine proprio — permanserit.

— ἴνα... ἐλαύνωμεν] similibus lusibus vs. 1185 et 1189 indulsit comicus⁴⁾.

1183. τί... χρήσομαι...;] *quid faciam?* *Quid mihi cum botulis?* Prisca vis futuri, quod a subiunctivo olim non fuit diversum⁵⁾, luculenter in his verbis apparet, sunt enim dubitantis⁶⁾. Item *τίς ἀντερεῖ;* *quis est qui possit contradicere?*⁷⁾, *τί ἐτι ἔρεῖς;* *quid praeterea dicere habes?*⁸⁾ *ἔρεῖ τίς dixerit aliquis*⁹⁾, *οὐ γὰρ φανῶ τοὺς πολεμίους;* *mene hostes non delaturum!*¹⁰⁾ vel Herod. Mimjamb. V 56: *μᾶ, δόξει τίς*

*οὐχὶ σὺνδουλον | αὐτὸν σπαράσσειν ἀλλὰ σημάτων φῶρα, hem dixeris istum non conseruum suum sed bustirapum aliquem raptare*¹¹⁾. — Dicit haec Demus *ἐτι θροπτόμενος*¹²⁾, isiciarius autem, qui copias suas fere iam exhausit, inops consilii circumspicit, et mox arrepta lagena, quam fabulae initio Demosthenes reliquit, „chalcidicum” illud poculum inde impletum seni offert.

1184. ἐπίτηδες] vid. ad Vesp. 391.

1185. ἐντερονείαν] *interamenta navium*¹³⁾. Sic supra voces *ζυγώματα* et *ζωμύματα* sunt permixtae¹⁴⁾. Praeterea cf. vs. 1182.

1187. ἔχε] cf. vs. 51.

1187 sq. „*En etiam vini aliquid*” isiciarius ait, post opsonium *ἐπιπιεῖν* seni praebens. Solebat ita fere misceri vinum¹⁵⁾ ut aquae mensura sesqui maior esset quam meri, paulo autem meracior erat mixtura quae ἴσον ἴσφ κεκραμένῃ

¹⁾ Ach. 245 sq. — ²⁾ Call. fr. 21. — ³⁾ *Auriga* vel *agitor, drijver*. — ⁴⁾ Vid. etiam vs. 855, 1132 et ad Vesp. 353. — ⁵⁾ Cf. Enchirid. dict. ep. § 108. — ⁶⁾ Redit locutio Ach. 935 Pac. 230, 1240, 1257 Plut. 941, item *τί δράσομεν* Eur. Cycl. 193 etc. — ⁷⁾ Ach. 702. — ⁸⁾ Plut. 1161. — ⁹⁾ Ach. 540 Eur. Bacch. 204 Xen. Cyr. IV 3 § 10 etc.; = *εἶποι τίς ἄν* Eur. Andr. 929 etc. — ¹⁰⁾ Ach. 827. — ¹¹⁾ Item *ἔρεῖ(s)* III 85 et IV 28, 33, *φρασεῖς* Theocr. XV 79. Vid. etiam supra ad vs. 1107 et Ach. 901. — ¹²⁾ Cf. vs. 1163. — ¹³⁾ Liv. XXVIII 45. — ¹⁴⁾ Vs. 279. — ¹⁵⁾ Nam barbarorum erat *ἄκρατον πιεῖν*: Ach. 75 Alex. fr. 9 Herodot. VI 84.

ΔΗΜΟΣ.

(gustato vino:)

ὡς ἡδύς, ὦ Ζεῦ, καὶ τὰ τρία φέρων καλῶς!

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἢ Τριτογενῆς γὰρ αὐτὸν ἐνετριτάνισεν.

1189. Τριτογενῆς γὰρ] -νεὶ ἄρ' Cobet, sed γὰρ necessarium, parum autem placet verborum ordo a Blaydesio commendatus ἢ Τριτογένει' αὐτὸν γάρ.

dicebatur ¹⁾, meracior etiam ἢ κατὰ δύο καὶ τρία ²⁾ vel κατὰ τρία καὶ τέτταρα ³⁾. Ad ipsa verba quod attinet, prius olim craterae infundebatur aqua ⁴⁾, dein affundebatur merum ⁵⁾; quapropter in designando potionis temperamento praemitti solet numerus aquae mensuram indicans. Quod loquendi genus etiam postea permansit, postquam inversa ratio in conviviis ingruit; nam Aristophanis aetate homines prius vinum ὑποχίαντες dein aquam ἐπίχουον ⁶⁾, unde explicationem habet Diphili versiculus: ἢ τύχη | ἐν ἀγαθὸν ὑποχίασα τρι' ἐπαντεῖ κακὰ ⁷⁾. Nempe olim ὀδάρης bibentes et aqua colorata ⁸⁾ contenti τρία καὶ ἑν miscebant ⁹⁾, vel δύο καὶ ἑν ¹⁰⁾, vel πέντε καὶ δύο ¹¹⁾, vel etiam τέτταρα καὶ ἑν ¹²⁾; sed ζωρότερον sensim potantes tandem eo devenerunt ut vino uterentur cui aquae paululum esset adiectum, quin apud Cratinum mulierculae cuidam πεινὴ θάνατος οἶνον videtur ἦν ὕδωρ ἐπιῆ ¹³⁾, et Pherecrates animum temulentam in scenam inducere potuit quae ἐν καὶ δύο miscendi „βατράχοισιν οἶνοχοεῖς;" clamitaret ¹⁴⁾. Eandem mixturam priscus ille Alcaeus tum poposcerat

cum furere ei dulce videretur ¹⁵⁾. Ceterum generosiora vina plus aquae „ferabant" — sic enim loquebantur — quam vulgaria; longe autem vicit reliqua *Maroneum* illud vinum, quo domatus est Cyclops, hoc enim viginti aquae partes ¹⁶⁾ facile ferebat ¹⁷⁾, adque eum aevum eius vigorem durasse, meri enim singulos sextarios *octogenis* aquae etiamtum mixtos esse, tradit Plinius ¹⁸⁾, — si neque fides huic testi videtur deneganda neque *octonis* scribere licet. Hoc igitur vinum si quod aliud fuit πολυφόρον, sic enim vocabatur vinum multae aquae patiens. Quod adiectivum Athenaeo restituendum est 10 a, ubi commemoratur Nestor Machaoni οἶνον praebens πρᾶμνιον, ὃν ἴσμεν παχὺν καὶ πολυφόρον ¹⁹⁾. Hinc autem explicationem habent sycophantae desperantis verba: οἶμοι κακοδαίμων, ὡς ἀπόλωλα δειλίοισι | καὶ τρις κακοδαίμων καὶ τετράκις καὶ πεντάκις | καὶ δωδεκάκις καὶ μυριάκις; λού, λού! | οὕτω πολυφόρῳ συγκέκραμαι δαίμονι ²⁰⁾. Nostro igitur loco vinum oblatum ut laudet τὰ τρία καλῶς φέρειν dicit senex, nunc demum gaudium suum aperte significans ²¹⁾.

1189. Τριτογενῆς; ²²⁾ vel Τριτογένεια Mi-

1) *Half and half, half en half*: Plut. 1132 Cratin. fr. 184 (273) Archipp. 2 Philetaer. 1 Stratt. 22, 61 Alex. 58, 230, 214 Aristophont. 14 Sophil. 3 Timocl. 20 Xenarch. 9 adesp. 106¹²⁾. Unde translata est haec locutio Ach. 354. — 2) Philetaer. fr. 16. — 3) Ephipp. fr. 11. — 4) *προυχέιτο* vel *δπηχέιτο*. — 5) *ἐπιχέιτο*. Vid. Hes. Oper. 596 Athen. 782 a, b etc. — 6) Xen. Oecon. XVII § 9. — 7) Diphil. fr. 107. Vid. praeterea Theophrastus apud Athen. 782 b Alex. fr. 111 Sophil. 4 Diphil. 5 Menand. 8, Cobet Nov. Lect. p. 601. — 8) *Eau rouge*. — 9) Hes. Oper. 596, cf. Cratin. fr. 183 Anaxil. 23. — 10) Anacreont. fr. 64 Diocl. 6. — 11) Hermipp. fr. 25 Eupol. 8 Ampis. 4 Nicochar. 1. — 12) Anaxil. fr. 23. — 13) Cratin. fr. 273, vid. etiam Alex. fr. 226. — 14) Pherecrat. fr. 70. — 15) Alc. fr. 41. — 16) *είκοσι καὶ ἑν*. — 17) Hom. ι. 209. — 18) H. Nat. XIV § 53. — 19) Vulgo *πολύτροπον*. — 20) Plut. 850 sqq. — 21) Cf. *ἴσον ἴσῳ φέρον* Acharn. 354 et Cratin. fr. 183 ἄρ' οἶσι τρία; — 22) Hymn. XXVIII 4 Herodot. VII 141.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

(placentae frustum afferens:)

1190 λαβέ νυν πλακοῦντος πλονος παρ' ἐμοῦ τόμον.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

παρ' ἐμοῦ δ' ὄλον γε τὸν πλακοῦντα τουτονί.

(Placentam, quae sola ei superest, expromtam apponit totam.)

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

(superbiens aemulumque irridens:)

ἀλλ' οὐ λαγῶν ἔξεις ὀπόθεν δῶς· ἀλλ' ἐγώ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

(secum:)

οἴμοι· πόθεν λαγῶά μοι γενήσεται;

ὦ θυμέ, νυνὶ βωμολόχον ἔξευρέ τι.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

(carnes e cista expromens leporinas:)

1195 ὄρῳς τάδ', ὦ καπόδαιμον;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ὀλίγον μοι μέλει·

ἐκείνοὶ γὰρ ὡς ἐμ' ἔρχονται τινες

πρέσβεις ἔχοντες ἀργυρίου βαλλάντια.

(Fingit se prospicere homines quosdam eminus advenientes.)

1196. ἐκείνοὶ Elmsley] ἐκείνοι codd., ἀλλὰ γὰρ ἐκείνοι γ' Ald.

1196 sq. τινες; | πρέσβεις κτέ.] Isiciario continuavit Meineke, et sic olim alii teste scholio; in codd. nunc est *K.A.* τινες; | *A.A.A.* πρέσβεις κτέ.

nerva vocabatur prisco nomine ¹⁾. Quod nomen nunc cum numerali τρία iocose componitur, novum autem verbum ἐνεργησιαι inde ducitur ad significandum τὸ τρία καὶ δύο ἐγκεράσαι ²⁾.

1192 sqq. λαγῶα] sc. κρία ³⁾.

1194. ὦ θυμέ] vox tragica; vid. ad Vesp. 756.

— βωμολόχον] de hac voce videatur ad Ran. 358.

1196 sq. Nondum mutatus est homo

noster ab illo qui sodalibus carnes suffurari solebat ⁴⁾.

1196. ἐκείνοι... τινες] sic loquimur de hominibus, quos digito indicamus, nescientes tamen qui sint. Simillimus est versus Lys. 65: ἀτὰρ αἶθε καὶ δὴ σοὶ προσέρχονται τινες, cf. etiam Ach. 179: οἱ δὲ... πρεσβῦται τινες ⁵⁾.

1197. πρέσβεις ἔχοντες... βαλλάντια] cf. vs. 313 et 932 sq., et de voce βαλλάντια vs. 707.

¹⁾ Vid. ad Nub. 989. — ²⁾ Cf. vs. 1182. — ³⁾ Ach. 1110. Vid. Ach. 1006 Pac. 1150, 1196, 1312 Eccl. 843 et ad Vesp. 709. — ⁴⁾ Vid. vs. 418—420. — ⁵⁾ Similia leguntur praeterea Ach. 1069 Vesp. 182, 205 Pac. 1043 sq. Av. 1121, 1410, 1414, 1583. Sed vitiosum videtur τινες... οὐτοὶ Ran. 170.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

(lancem quam tenet deponens:)

ποῦ, ποῦ;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

τί δὲ σοὶ τοῦτ'; οὐκ ἔάσεις τοὺς ξένους;

(Paphlago celeriter occurrit legatis quos putat appropinquare; interim isiciarius carnes quas ille deposuit offert seni.)

ὦ Δημίδιον, ὄρξῃς τὰ λαγῶ', ἃ σοι φέρω;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

(detecto errore recurrens:)

1200 οἷμοι τάλας, ἀδίκως γε τὰμ' ὄφαρπάσας.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

νῆ τὸν Ποσειδῶ, καὶ σὺ γὰρ τοὺς ἐκ Πύλου.

ΔΗΜΟΣ.

εἴπ', ἀντιβολῶ, πῶς ἐπενόησας ἀρπάσαι;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

τὸ μὲν νόημα τῆς Θεοῦ, τὸ δὲ κλέμ' ἐμόν.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ἐγὼ δ' ἐκινδύνευσά γ' ἐξώπησά τε.

1200. ὄφαρπάσας Lenting] ὄφρηπασσας codd.

1202. In Demi ore parum aptum duco, Demostheni autem libenter eum darem (cf. vs. 1254), si credibile esset hunc in scena adesse; nunc Coryphaei esse mihi videtur.

1204. ἐκινδύνευσά] ἐκυνηγέτησ' (α) Reiske (ut vs. 1382); quae licet palmaris iudice Blaydesio sit emendatio, recipienda mihi minime videtur; nam nimis anxie sic ad amussim exigitur res, in Attica autem lepores vix ullos fuisse scimus. Vid. commentarius. || γ' ἐξώπησά τε Blaydes] ἐγὼ δ' ὤπησά γε codd., Isiciario haec verba tribuentes, quae Cleonis esse vidit Bothe. Lenting priorem versus partem Isiciario continuat, posteriorem Cleoni tribuens; cui assensus vBamberg statuit ante versus 1204 excidisse Cleonis versus.

1198. τί δὲ σοὶ τοῦτο;] vid. ad vs. 1022.

1200. γε] vid. ad Nub. 84 Vesp. 231.

1201. τοὺς ἐκ Πύλου] sc. ὄφρηπασσας, captivos illos surripuisti ducibus qui illic erant. Lacedaemonii Sphacteriae capti etiam in Nubibus οἱ ἐκ Πύλου (ληφθέντες) dicuntur ¹⁾.

1203. Tragicum haec quantumvis ludicra habent colorem; vid. ad vs. 108.

1204. ἐγὼ δ' ἐκινδύνευσά γε] ipsius Cleonis ni fallor haec fuere verba, ignaviae crimen coram populo defendentis. „Ipse vitae meae periculum adii; pro vobis mori non recusavi, o cives, nec recusabo

¹⁾ Nub. 186.

ΔΗΜΟΣ.

1205

ἄπιθ' οὐ γὰρ ἀλλὰ τοῦ παραθέντος ἡ χάρις.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

οἱμοι κακοδαίμων, ὑπεραναιδισθήσομαι.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

τί οὐ διακρίνεις δῆθ' ὀπότερός ἐστι νῶν
ἀνὴρ ἀμείνων περὶ σέ καὶ τὴν... γαστέρα;

ΔΗΜΟΣ.

τῷ δῆτ' ἄν ὑμᾶς χρησάμενος τεκμηρίῳ

1210

δόξαιμι κρίνειν τοῖς θεαταῖσιν σοφῶς;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

(clam Paphlagone:)

ἐγὼ φράσω σοι. τὴν ἐμὴν κίστην ἰὼν

1206. ὑπεραναιδισθήσομαι Dindorf e Bekk. Anecd. p. 80] -δισθήσομαι codd., -δυσθήσομαι HStephanus (cf. vs. 398).

1207. δῆθ' Kock] Δῆμ' codd., quod nisi praemissa vocula ὦ ferri nequit; vVelsen οὐ διακρίνεις, ὦ Δῆμ', Blaydes οὐκ οὐκ διακρίνεις δῆθ' vel τῶν οὐκ διακρίν', ὦ Δῆμ', Zacher οὐκ οὐκ κρίνεις ὦ Δῆμ' (coll. Nub. 938 Ran. 1467, 1473).

1211. τὴν] τὴν τ' Meineke.

posthac" — id quod in Thracia postea re comprobavit. Quae ridicule admodum in memoriam nunc revocantur spectatoribus, cum res agatur cui ne umbra quidem periculi potuerit adhaerere; nam etsi praestat non rogare unde leporem nunc habeat Paphlago, id quidem certum est eum aut callida fraude aut praesentibus nummis haec delicias esse adeptum, non cum vitae suae nescio quo periculo venatum esse ipsum.

— ἐξώπησα] cf. vs. 954.

1205. Suo sibi gladio famulum perfidum nunc ingulat herus. — De particulis οὐ γὰρ ἀλλὰ vid. ad Ran. 58, et de verbo παραθεῖναι ad vs. 52¹⁾.

1207 sq. Cf. vs. 747 sq.

1207. τί οὐ] hae particulae etiam alibi²⁾

additum habent praesens, frequentius vero aoristum, qui est vehementius urgentis³⁾.

1208. τὴν... γαστέρα] contemtim ventrem nunc commemorat, cum civitatem dicere deberet. Nam sollemnia haec praesertim in laudibus defunctorum erant verba: ὁ δεινα ἀνὴρ ἀγαθός ἐγένετο περὶ τὴν πόλιν vel τὸν δήμον: fortiter pro patria pugnavit occubuit⁴⁾. At faex plebeculae, cui suppalpantur demagogi, unice curat panem et ludos. Simillimo ioco supra civitas coniunctim cum pedum digitis est commemorata⁵⁾, nec non huc facit Acharnensium locus, ubi non animum sed ventrem advertere puellas esurientes iubet Megarensis⁶⁾.

1211. κίστην] cistam sive sportulam

¹⁾ Fortasse huc facit fr. adesp. 725: τῶν γὰρ δασάτων χάρις. — ²⁾ Ach. 359 Nub. 132 Lys. 1103, 1160 Plat. fr. 69²⁾. — ³⁾ Vid. Ach. 592 Vesp. 213 Lys. 181 sq., 906, 1161 fr. 486 Plat. com. fr. 75 Plat. Protag. 310a, 317d Conv. 173b Gorg. 503b Charmid. 154e Xen. Memor. III 11 § 15 Herodot. IX 48 Aesch. Prom. 747 Soph. Oed. R. 1002 Herod. Mim. VII 77 sq. etc. — ⁴⁾ Vid. ad vs. 812. — ⁵⁾ Vs. 874. — ⁶⁾ Ach. 738.

ξύλλαβε σιωπῆ, καὶ βασάνισον ἄττ' ἔνι,
καὶ τὴν Παφλαγόνος· καὶ ἀμέλει, κρινεῖς καλῶς.

ΔΗΜΟΣ.

φέρε' ἴδω.

(Surgit et ad aedes appropinquat. Isiciarii cistam vacuam inspiciens:)

τί οὖν ἔνεστιν;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

οὐχ ὄρεξ κενήν,

1215 ὦ παππίδιον; ἅπαντα γάρ σοι παρεφόρουν.

ΔΗΜΟΣ.

αὕτη μὲν ἢ κίστη τὰ τοῦ δήμου φρονεῖ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

βάδιξέ νυν καὶ δεῦρο πρὸς τὴν Παφλαγόνος.

(Demo Paphlagonis cistam semiplenam ostendens:)

1214. οὐχ R] ἀλλ' οὐχ V ceterique, quod ex ἀλλ. οὐχ natum esse vidit Dobree (cf. vs. 1181).

1217. νυν Cobet] γ' οὖν (vel γούν) codd.; δ' οὖν Sauppe.

vimineam cibus recipiendis ¹⁾). Sic apud Homerum mater Nausicaae ἐν κίστῃ ἐτίθει μνοΓεικέ' ἰδώδην | παντοίην, ἐν δ' ὄψ' ἐτίθει ²⁾, et apud nostrum Dicaeopolis a Dionysi sacerdote ad coenam invitatus τὴν κίστην variis dapibus implet priusquam illuc abeat ³⁾. Hinc autem explanationem habent Mercurii verba: „Ραχ μετὰ τὰν Πύλω ad vos venit σπονδῶν φέρουσα εἰ πόλει κίστην πλείαν, sed repulsam tulit” ⁴⁾; ubi σπονδαῖ intellegendae sunt *libamina* sive *vini γούματα*. Etiam Amphitheum in Acharnensibus σπονδάς suas sive *vini lagenas ἐν κίστῃ* ni fallor afferentem finxit comicus ⁵⁾.

— ἰών] de participii usu vid. ad Nub. 1212.

1212. Hoc demum est hominis δεινοῦ

καὶ ἀμηχάνων πόρους; εὐρεῖν ⁶⁾, rem quantumvis adversam callide in melius detorquere, ita ut clades mutetur in victoriam. Dapum abundantia aemulum superare studuit: nunc, cum spe ceciderit, ipsa cibi inopia argumentum ei praebet quo Paphlagonem profiget.

1215. ὦ παππίδιον] item Vesp. 655.

— ἅπαντα... παρεφόρουν] cum certavimus, non seponēbam mihi quaedam, sed cunctas carnes integraeque onasae totasque placentas tibi afferebam. Sic imperfectum est expediendum. Cum verbo παραφορῆσαι cf. παραθεῖναι ⁷⁾ et ἐμφορῆσαι.

1216. Cf. Euripidis verba Ran. 952: δημοκρατικόν γὰρ αὐτ' ἔδρων, et vid. ad Nub. 1187.

— κίστη] cf. vs. 1211.

¹⁾ εἰς ὀδοσπῆν ἰδουμάτων, ut recte dicitur in scholio. *Een etenskorf* (non: *kist!*) — ²⁾ ζ 76 sq. — ³⁾ Ach. 1086, 1098 sqq. — ⁴⁾ Pac. 666. — ⁵⁾ Ach. 178 sqq. Praeterea vid. infra vs. 1216 Lys. 1184 Thesm. 284 Pherocrat. fr. 52, 122 Eupol. 76 etc.; alium vero usum κίστην praestat Vesp. 529, ubi vid. — ⁶⁾ Cf. vs. 759. — ⁷⁾ Vs. 52.

ὄρθς τὰδ' ;

ΔΗΜΟΣ.

οἴμοι, τῶν ἀγαθῶν ὅσων πλέα!
ὅσον τὸ χρῆμα τοῦ πλακοῦντος ἀπέθετο!
1220 ἔμοι δ' ἔδωκεν ἀποτεμῶν τυννουτοῖ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

τοιαῦτα μέντοι καὶ πρότερόν σ' εἰργάζετο
σοὶ μὲν προσεδίδου σμικρὸν ὧν ἐλάμβανεν,
αὐτὸς δ' ἑαυτῷ παρετίθει τὰ μείζονα.

ΔΗΜΟΣ.

ὦ μιαρέ, κλέπτων δὴ με ταυτ' ἐξηπάτας;
1225 „ἐγὼ δέ τε ἐστεφάνιξα καὶ ἔδωρησάμαν.“

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

ἐγὼ δ' ἔκλεπτον ἐπ' ἀγαθῷ γε τῇ πόλει.

1218. τὰδ'] deest in oodd., sed legitur in ed. Frobeniana; in Aldina additur *νυν*, Bergk pro οἴμοι coniecit *ὡ μοι*.

1221. σ'] om. V alii, sed abesse nequit pronomen, non enim *εἰργάζεσθαι* eo quo *δρᾶν* vel *πράττειν* sensu usurpatur in dictione attica. || *εἰργάζετο*] ἡγρ. R fortasse recte (vid. Meisterhans Gramm. d. att. Inschr.² p. 135 sq.).

1225. τὸ V¹] τοὶ V² R, ᾿ Elmsley. Cf. Ach. 779. || *ἔδωρησάμαν*] -μην VR et plerique.

1218. Cf. Av. 143: ὦ δαίμων ἄνθρωπον σὺ,
τῶν κακῶν ὧν ἔρξες!

1219. ὅσον τὸ χρῆμα] vid. Ran. 1278
et ad Vesp. 266.

1220. τυννουτοῖ] vid. Ran. 139.

1222. προσεδίδου] *gratificabatur* ¹⁾.

1223. παρετίθει] cf. vs. 52.

1225. *Te scilicet corona donisque exor-
navi equidem!* — Dorica dictio docet
aliena verba afferri; nam „*παίζοντα παρὰ
τὸ δωροδοκεῖν*” senem *δαρῖσι* nunc loqui,
non multi credent scholiastae, quem
versus 996 in mirificam hanc explicati-
onem videtur pellexisse. At melioris sunt
frugis quae in scholiis leguntur prae-

terea: *μιμῆται τοὺς εἰλωτας ὅταν στεφανῶσι
τὸν Ποσειδῶνα*. Quae excogitari non po-
tuerunt, sed fluxerunt e vetustis com-
mentariis. Videtur igitur respici ignoti
poetae drama satyricum dorica dialecto
perscriptum et ab Herodiano saepius
commemoratum ²⁾: *Ἐλλωτας οἱ ἐπὶ Ταυνάρῳ
Σάτυροι*. Cuius fabulae argumentum for-
tasse fuit Helotarum qui ad Neptuni
aram confugerant prisca illa caedes ³⁾.

1226. *Fur sum* — *sed e rep. erant meae
rapinae*. Demagogorum illud „*commodo
reip. inservio*” nunc quoque in ore habet
Paphlago, cum confitetur se populo ma-
ligne sua subduxisse.

¹⁾ Item Pac. 1111 Eur. Hel. 700 Cycl. 531. — ²⁾ π. μον. λέξ. p. 10,34 et 26,28
sq.; cf. Eustath. p. 297,37. — ³⁾ Thucyd. I 128, vid. etiam IV 80 et ad Ach.
510—512.

ΔΗΜΟΣ.

κατάθου ταχέως τὸν στέφανον, ἔν' ἐγὼ τουτῶρι
αὐτὸν περιθῶ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

κατάθου ταχέως, μαστιγία.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

1230 οὐ δῆτ', ἐπεὶ μοι χρησμός ἐστι Πυθικός
φράζων ὕφ' οὗ δεῖ μ' ἀνδρὸς ἠτιᾶσθαι μόνου.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

τοῦμόν γε φράζων ὄνομα καὶ λίαν σαφῶς.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

καὶ μὴν σ' ἐλέγξει βούλομαι τεκμηρίοις,
εἴ τι ξυνοίσεις τοῦ θεοῦ τοῖς θεσφάτοις.
καὶ σου τοσοῦτο πρῶτον ἐκπειράσομαι

1230. δαί μ' ἀνδρὸς vHerwerden] δαήσαι μ' codd. vitio metrico, quod alii aliter eximere conati sunt: GHermann ὕφ' οὗ δαήσαι μ' ἀνδρὸς, Dindorf χρῶν ἔμ' (cf. vs. 138 et Aesch. Prom. 996), Kock non recte δίκη 'στὶ μ' coll. Aesch. Ag. 259, 811 Sept. 866 (nam hoc significat *mos fert*, requiritur autem *in falsis est*).

1232. τεκμηρίοις vHerwerden] -ρίων codd.

1227. Coronatus e senatu rediit Paphlago, ubi verba modo fecit praetor extraordinarius. Nunc autem περιαιρείται τὸν στέφανον, ut dici solebat de iis, quibus abrogabatur imperium ¹⁾).

1228. μαστιγία] vid. ad Ran. 501.

1229 sq. Hoc igitur est vaticinium illud, de quo supra sermo fuit ²⁾. Nunc quoque, ut supra saepius ³⁾, in mentem venit *Promethei*, qui recusavit φράσαι πρὸς οὗ χρίων Δι' ἑκπαιεῖν τυραννίδος ⁴⁾.

1231. *Meum scilicet nomen aperte indicat istud vaticinium*. Quod isiciario cognitum est e fabulae initio ⁵⁾. — Par-

ticulae καὶ λίαν vel nimis ⁶⁾ passim ita sunt usurpatae ⁷⁾.

1232 sqq. Sequitur ἀναγνώρισις vere tragica tragicisque numeris et verbis insignis.

1233. *Satisne competant tibi dei dicta*. Sic verbum ξυμφέρον usurpatum est etiam Eur. Med. 13: πάντα συμφέρουσ' Ἰάσονι, item medium Eur. Electr. 527: πῶς ξυνοίσεται πλόκος ⁸⁾.

1234. τοσοῦτο] hoc unum. Cf. vs. 420.

— ἐκπειράσομαι] verbum sublimius etiam Lys. 1118 occurrit, ibi quoque in tragicae dictionis imitatione.

¹⁾ De corona muneris publici insigni vid. ad Nub. 624 sq., et cf. supra vs. 59 et Prolegomena. — ²⁾ Vs. 125 sqq.; vid. etiam vs. 220. — ³⁾ Vid. vs. 759. — ⁴⁾ Aesch. Prom. 996. — ⁵⁾ Vs. 197 sqq. — ⁶⁾ *Maar al te*. — ⁷⁾ E. g. Hom. α 46. — ⁸⁾ Quo loco item fit agnitio. Versus qui praeterea collatus est Soph. Ai. 431 τοῦμόν ξυνοίσειν ὄνομα τοῖς ἡμοῖς κακοῖς vitium alit, quoniam illic futuro praemissas est particula ἄν.

- 1235 παῖς ὄν ἐφοίτας εἰς τίνος διδασκάλου;
 ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.
 ἐν ταῖσιν εὐστραῖς κονδύλοις ἤρμοττόμην.
 ΠΑΦΛΑΓΩΝ.
 πῶς εἶπας; ὥς μοι ὁ χρησμὸς ἄπτεται φρενῶν!
 εἶεν.
 ἐν παιδοτρίβου δὲ τίνα πάλην ἐμάνθανες;
 ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.
 κλέπτων ἐπιορκεῖν καὶ βλέπειν ἐναντίον.
 ΠΑΦΛΑΓΩΝ.
- 1240 „ὦ Φοῖβ' Ἀπολλων Λύκειε, τί ποτέ μ' ἐργάσει!“ —
 τέχνην δὲ τίνα ποτ' εἶχες ἐξανδρούμενος;
 ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.
 ἤλλαντοπόλουν καὶ τι καὶ ἐβινεσκόμεν.

1237. εἶεν V] om. cett.

1239. ἐναντίον] -τία R.

1241. ἐξανδρούμενος] ἐξηθραμίνος Blaydes (cf. Eur. Suppl. 703), sed praesens satis defenditur versu quem affert ipse Ach. 786.

1242. Totum Isiciario dat V¹, in V² R aliis verba καὶ τι; (sic scripta) sunt

1235. ἐφοίτας] vid. ad Nub. 916.

1236. Novus hic populi propugnator non litteras musicamve didicit puer, sed pro schola ei fuit forum, ubi ludimagistros habuit lanios et inter porcellos est versatus; neque e poetarum carminibus quid rectum quidve honestum esset didicit, sed pugnis est eruditus.

— εὐστραῖς] sunt loci ubi porci εὔονται sive ἀφύονται ¹⁾; terminum eundem habent voces παλαίστρα, ἀρχήστρα, παίστρα ²⁾, aliae.

— κονδύλοις] vid. ad Vesp. 254.

— ἤρμοττόμην] tragici coloris verbum, vid. e. g. Soph. Oed. C. 908: τούτοιαι (ταῖς νόμοισι) κοῦκ ἄλλοισιν ἄρμοσθήσεται. Quamquam ne a communi quidem dietione abhorrebat, teste adiectivo oppositae

significationis ἀναρμόστω ³⁾, neque alienus hinc est Platonis locus, quem ad vs. 989 attuli ⁴⁾. Cf. etiam ἀρμοστής vox Laconica. — Vesp. 254 idem dicitur κονδύλοις νοθευεῖσθαι.

1238 sq. Interrogatus isiciarius quale luctandi genus in palaestra didicerit, respondet se callere artem impudenter peierandi inter furandum ⁵⁾.

1239. βλέπειν ἐναντίον] rectis oculis aliquem intueri sive oculos attollere hoc significat. Simillimus autem est versus Eur. Med. 470: φίλους κακῶς δράσαντ' ἐναντίον βλέπειν ⁶⁾.

1240. Tragica haec esse verba quivis videt, Telephi Euripidei esse docet scholion ⁷⁾.

1242. τι] vid. Nub. 1076.

¹⁾ Cf. Thesm. 236 Aesch. fr. 321 etc., Poll. VI 91. — ²⁾ Herod. Mimiamb. III 11. — ³⁾ Nub. 908. — ⁴⁾ Lach. 188 d. — ⁵⁾ Cf. vs. 188 sq. et 298. — ⁶⁾ Praeterea adverbium ἐναντίον Nub. 576 Lys. 907 Eccl. 448 Eur. Hec. 968 etc. ita est usurpatum. Vid. etiam ad vs. 292. — ⁷⁾ Vid. vs. 813.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

οἴμοι κακοδαίμων' οὐκέτ' οὐδέν εἰμ' ἐγώ.

λεπτὴ τις ἐλπὶς ἐστὶ ἐφ' ἧς ὀχοῦμεθα'

1245

καὶ μοι τοσοῦτον εἰπέ, πότερον ἐν ἀγορᾷ

ἠλλαντοπάλεις ἔτεδν ἢ ἐπὶ ταῖς πύλαις;

Cleonis, solam vocem *τι*; Cleoni tribuit Schäfer. Extat *καὶ τι καὶ Soph. Phil. 274, 308 etc.* (permultos locos attulit Blaydes).

1243. οὐκίετ' οὐδέν εἰμ' ἐγώ] vere tragica haec quoque sunt verba. Cf. e. g. Eur. *Androm.* 1077: οὐδέν εἰμ' ἀπωλόμην, Hel. 1194: φροῦδα τὰμὰ κούδέν εἰμ' ἔτι, Soph. *Ai.* 1231: οὐδέν ἄν τοῦ μηδὲν ἀντίσσης ἵπερ, El. 1166: δέξαι... τὴν μηδὲν εἰς τὸ μηδέν, Eur. *Alc.* 387: ὡς οὐκίετ' οὐσαν οὐδέν ἄν λίγοις ἐμέ¹⁾. Etiam alibi noster dictione cothurnata usus Lamacho et Philocleoni tribuit verba: οὐκίετ' εἰμ' ἐγώ, οὐδέν εἰμ' ἄρα²⁾.

1244. Proverbialis haec locutio redit fr. 150: ὡς σφόδρ' ἐπὶ λεπτῶν ἐλπίδων ὀχεῖσθ' ἄρα, subest etiam Lys. 30 sq.: ἐν ταῖς γυναιξίν ἔστιν ἡ σωτηρία. | — ἐν ταῖς γυναιξίν; ἐπ' ὀλίγου τὰρ εἴχετο. Item Plat. *Leg.* 699 d: ἐπὶ τῆς ἐλπίδος ὀχοῦμενοι ταύτης ἠῦρισκον καταφυγὴν. Vid. praeterea Eur. *Or.* 68: ἐπ' ἀσθενούς ῥώμης ὀχοῦμεθα. Interpretationem autem claris verbis praebet dictum praeconis Aesch. *Agam.* 505: *tandem in patriam sum rediit πολλῶν ῥαγισῶν ἐλπίδων μῦς τυχῶν*, et apertius etiam Helena Eur. 277: ἔγκυρα δ' ἢ μου τὰς τύχας ὄχι μόνη³⁾, neque obscura sunt verba Demosthenis: οὐκ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὀχεῖται τοῖς πολλοῖς⁴⁾. Nempe nautae cum tempestate conflictantes cum ancoras demittunt, haud raro fit ut funes vi procellae et

fluctuum divellantur; una autem si superest incolumis, ἐπὶ ταύτης μόνης τῆς ἀγκύρας ἢ ναῦς ὀχεῖται sive ὀχεῖται, fortiter vel sic portum occupans. Nam est quidem ναὺς μίης ἐπ' ἀγκύρης | οὐκ ἀσφαλῆς ὀχεῖσθαι⁵⁾, sed una certe sic restat spes salutis. — Etiam hodie navis dicitur *equitare in ancoris*⁶⁾, et inde ab antiquissimis temporibus ἀλδὸς ἵπποι audierunt naves, equis assimilati sunt fluctus, ἵππιος vocatus est maris deus, quodque ligneo equo Troia capta esse fertur, hanc quoque fabulam ex comparatione illa natam esse arbitror. Aliena vero, licet cognata sint, Platonis hinc sunt verba, quibus σχεδὴν assimilatur argumentatio: ἐπὶ τοῦτου (τοῦ λόγου) ὀχοῦμενον ὄσπερ ἐπὶ σχεδίας κινδυνεύοντα διακλυθεῖσαι τὸν βίον⁷⁾. Etiam Plutarchus a prisca imagine inter nautarum gentem orta aberravit, certe deflexit, sic scribens: πῶς ἰκπεσῶν ἰπιβάτης διαλυθείσης ἐπ' ἐλπίδος ὀχεῖται τις «ὡς γῆ προσέξων σάμα»⁸⁾.

1245. τοσοῦτον] hoc unum. Cf. vs. 420.

1246. ἔτεδν] vid. ad *Vesp.* 8.

1246 sq. ἐπὶ ταῖς πύλαις] item vs. 1398. Ante portam erat locus, πύλαια dictus⁹⁾, «ubi prostabant carnes putridae, pisces olentes, et quicquid vetustate collapsum, usu detritum, lacerum et

¹⁾ Item Eur. *Phoen.* 598 *Suppl.* 425 *Ion.* 594 *Herodot.* I 32 VIII 106 etc.; vid. etiam *Av.* 577. — ²⁾ *Ach.* 1185 et *Vesp.* 997. Praeterea cf. *Ach.* 681 *Ecol.* 144 *Eupol.* fr. 221 οὐδέν ἔστιν οἱ σαπρὸι et supra vs. 158. — ³⁾ Item *Heoub.* 79 sq. ὃ χθόνιοι θεοὶ, σώσατε παῖδ' ἐμὸν, | δὲ μόνος οἰκῶν ἄγκυρ' ἐπ' ἐμὸν. — ⁴⁾ *Demosth.* XVIII § 281. Sic nos: een plechtanker. — ⁵⁾ Ut ait Iena apud *Herodam Mimiamb.* I 41. — ⁶⁾ *Het schip rijdt op zij'n ankers.* — ⁷⁾ *Phaedon.* 85 d. Quibus verbis pellectus est *Casaubonus*, ut τὴν ἐλπίδα non funem vel ancoram sed *navigium* nostro loco interpretaretur. — ⁸⁾ *Mor.* 1103 e. — ⁹⁾ Quod fabulae nomen indidit *Alexis*.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἐπὶ ταῖς πόλαισιν, οὐ τὸ τάριχος ὄνιον.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ.

οἴμοι, πέπρακται τοῦ θεοῦ τὸ θέσφατον
κυλίνδετ' εἴσω τόνδε τὸν δυσδαίμονα.

1250

ὦ στέφανα, χαίρων ἄπιθι, κεῖ σ' ἄκων ἐγὼ
λέπω, „σὲ δ' ἄλλος τις λαβὼν κεκτήσεται,

1248. οἴμοι] οἴμοι κακοδαίμων R. || πέπρακται] πεπράκται Meineke (ut Vesp. 800 Eur. Phoen. 1703 Cycl. 696), πέπρωται Pökel, κίπραται Kock (ut Aesch. Suppl. 943 Eur. Hipp. 1255 Andr. 1272 Ion. 1010); sed mutandi causam video nullam.

1249. κυλίνδετ'] κυλίνδετέ μ' R.

1250. καὶ Bergk] καὶ codd., Blaydes ἀπιθ', ἐπι.

vile erat" ¹⁾, et homines ibi degentes *κυλίσσασθαι* vocabantur ²⁾, quod nomen abiit in convicium ³⁾, et iuvenibus probrosius etiam habebatur *τὴν εἰς κυλαίαν δδὸν ἐπίστασθαι* ⁴⁾ quam *ἐν ἀγορῇ στρωμύλλειν* ⁵⁾. De *salsamento* vid. ad Ach. 967. Aptē autem Willems confert Isaei locum: *ἐν Κερραμικῇ, παρὰ τὴν κυλίδα, οὐ δ' οἶνος ὄνιος* ⁶⁾.

1248 sq. Posteriorem versum ex Euripidis Bellerophonte esse dicit scholion, nisi quod primum verbum non *κυλίνδετε* illic fuerit sed *κομίζεσθε*. Quod redit verbum in simili Stheneboeae versiculo: *κομίζετ' εἴσω τήνδε. πιστεύειν δὲ χρὴ | γυναικὶ μηδέν, ὅστις εὐ φρονεῖ βροτῶν* ⁷⁾. Probabilis autem est Kockii suspicio, etiam priorem versum e Bellerophonte esse desumptum; cui similia sunt Philocleonis item *παρὰ τὸν φθοῦντος* verba: *δρα τὸ χρηματὰ λόγι' ὡς παραινεται!* ⁸⁾. Stirpis autem *παρ-* idem qui nostro loco est usus in verbis Darii Aesch. Pers. 739: *φθεῖ, ταχέϊα γ' ἤλθε χρησμάτων πράξις* et coryphaei Eur. Hipp. 680 et 778: *φθεῖ, φθεῖ, πέπρα-*

κται. — Verbo *κυλίνδων* iocose nobis in mentem revocatur tragicorum recens inventum *ἐκκυκλήμα*. Sic etiam Ach. 407 Euripides in lectulo luubratorio porrectus *ἐκκυκλεῖται*, quoniam *καταβαίνειν οὐ σχολή*, et postea se ipsum repetens comicus in Thesmophoriazasis ostendit Agathonem recubantem dum carmina pangit, qui *ἐκκυκλεῖται* illic ⁹⁾ rursusque *ἐκκυκλεῖται* ¹⁰⁾.

1250—1252. Nunc quoque Euripidis vestigiis inhaeret comicus; festivissimus autem est Paphlago Alcestidem Euripideam aemulatus et coronam suam tot mendaciorum furtorumque testem ¹¹⁾ iis verbis allocutus quibus heroina illa mortem generose obiens toro iugali valedixit. Quae tunc in limine mortis „ὦ λίκτρον” inquit „χαῖρα”, et mox: „σὲ δ' ἄλλη τις γυνὴ κεκτήσεται, | σάφρων μὲν οὐκ ἂν μάλλον, εὐτυχὴς δ' ἴσως” ¹²⁾. Cui loco similia sunt Aiacis ad filiolum verba: *ὦ παῖ, γίνουοι πατρὸς εὐτυχιστερος, | τὰ δ' ἔλλ' ὅμοιος καὶ γίνοι' ἔν οὐ κακὸς* ¹³⁾.

¹⁾ Naber, qui primus vocem recte interpretatus est et luculenter illustravit *Mnemos.* 1900 p. 134—138. — ²⁾ Phot. s. v. — ³⁾ Perinde atque *προῦνικοι* (*baivis*), vid. Herod. *Mimiamb.* III 12 et 65. — ⁴⁾ Plut. *Mor.* 239 c. — ⁵⁾ Vid. ad Nub. 991. — ⁶⁾ Isae. VI § 20. „Athènes avait aussi son quartier de Bery, où se faisait le commerce des vins”. — ⁷⁾ Eur. fr. 673. — ⁸⁾ Vesp. 799. Vid. etiam supra vs. 1050. — ⁹⁾ Thesm. 96. — ¹⁰⁾ Thesm. 265. — ¹¹⁾ De corona vid. vs. 1227 et ad Nub. 624 sq. — ¹²⁾ Eur. Alc. 179—182. Non minus felix est vius tragoediae parodia Ach. 893 sq. — ¹³⁾ Soph. *Al.* 550 sq.

κλέπτῃς μὲν οὐκ ἂν μάλλον, εὐτυχῆς δ' ἴσως.“
(Coronam ponit, qua suum deinde caput ornat isiciarius.)

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

„Ελλάνιε Ζεῦ, σὸν τὸ νικητήριον.“
(Ex aedibus prodeunt Demi famuli.)

SCENA VIGESIMA.

Eidem, Servus (Demosthenes).

ΟΙΚΕΤΗΣ (Dem.).

ὦ χαῖρε καλλίνικε, καὶ μέμνησ' ὅτι

1255 ἀνήρ γεγένησαι δι' ἐμέ· καὶ σ' αἰτῶ βραχύ,

1252. οὐκ ἂν] οὐχι (vel οὔτι) Porson et Blaydes cum Suida, non recte.

1254—1256. Demosthenis sunt in R² A, Demi in R¹, Chori (Coryphaei) in ceteris. Actorum autem, qui fabulae initio servorum partes egerunt, quoniam alter Demum alter Paphlagonem nunc representat, hos versus ab uno aliquo τῶν κορυφαίων προσώπων recitados esse statuamus oportet; nisi quis sumere mavult non tribus sed quatuor actoribus, perinde atque anno sequenti in Nubium fabula, nunc usum esse Aristophanem. In Coryphaei vero vel in Demi ore, cui tribui solent haec verba, ineptissima sunt. Nam ut de sene taceam, equitum iuvenum nobilissimorum non est huiusmodi munera appetere, neque διὰ τὸν κορυφαίων summam rerum capessivit isiciarius, sed διὰ Δημοσθένη, qui stimulante mero hanc viam salutis indicavit (vs. 108 sqq.). Id unum in dubium potest vocari, an Niciae potius, qui eodem fere iure sic potuit gloriari, quoniam Paphlagoni illud oraculum surripuit, haec verba tribuerit comicus.

1252. οὐκ ἂν] non suspectus sed insolitus tamen est hic usus particulae ἂν, non participio additae sed substantivo verbali. Nam alienus hinc est, licet sit subsimilis, locus Euripideus quem collatum invenio: εὐτυχιστερος | ἄλλου γένοιτ' ἂν ἄλλος, εὐδαίμων δ' ἂν οὔ¹⁾, ubi γένοιτο e contextu iterari potest et debet²⁾. Neque consimile exemplum praebet Plat. Rep. 577 d: βούλει οὖν προσποιεσάμεθα ἡμῖς εἶναι τῶν δυνατῶν ἂν κρῖναι καὶ ἡδὴ ἐντυχόντων τοιοῦτος, nam δυνατὸς adiectivum cum forma tum potestate participiis simillimum et tantum non verum participium est, altero autem

participio, quod additum est, fulciri possit, si opus sit.

1253. Cf. vs. 108. Hunc quoque versus comicus totum desumsisse videtur ex aliqua tragoedia, e. g. ex Euripidis Peleo. Iuppiter 'Ελλάνιος (-ήνιος) Aeginae cultus, cui templum consecrasset ferebatur Aeaacus³⁾, etiam alibi apud poetas invocatur⁴⁾. Cf. Minerva 'Ελλάντα⁵⁾.

1254. ὦ χαῖρε καλλίνικε] ne his quidem verbis, quibus victor salutatur, deest color poeticus; nam adiectivum καλλίνικος⁶⁾ non est sermonis quotidiani sed carminum⁷⁾.

1255. ἀνήρ] vid. ad Nub. 828.

¹⁾ Eur. Med. 1229 sq. — ²⁾ Cuiusmodi loci complures congesti sunt apud Kuhnerum-Gerthium Ausf. Gramm. II 1 p. 243. — ³⁾ Isocr. IX § 14 sq.; of. Preller Mythol. I⁴ p. 126. — ⁴⁾ Pind. Nem. V 19 Herodot. IX 7. — ⁵⁾ Eur. Hipp. 1123. — ⁶⁾ Pind. Pyth. I 63 etc. — ⁷⁾ Cf. Ach. 1227 sq., 1231 Av. 1764.

ὄπως ἔσομαι σοι φανὸς ὑπογραφεὺς δικῶν.

ΔΗΜΟΣ.

ἔμοι δέ γ' ὄ τι σοι τοῦνομ' εἶπ'.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

Ἀγοράκριτος·

1256. ἔσομαι R] γίνωμαι V et plerique.

1256. φανὸς] proprie *splendidum* (λαμπρόν) vel *candidum* (λευκόν) significat ¹⁾, ut recte observavit Phrynichus grammaticus ²⁾. Dicit autem solet de vestimentis καθαροίς, καινοίς igitur aut νεοπλύτοις sive a fullone recentibus ³⁾. Hinc potuit transferri ad hominum mores, perinde atque adiectivum quod ei oppositum est, τὸ ῥυπαρὸν sordidum ⁴⁾. Itaque famulus nunc dicit: *me nunc novum purumque tibi sume scribam* — loco illius hominis, cuius sordidam avaritiam norunt omnes. Qui fueritne *Phanus* an alius homo, cuius nomen ignoremus, equidem re saepius perpensa pro certo statuere non ausim. Nam Φανὸς quidem, qui Cleonis fuit sodalis ⁵⁾, respici videtur nomen, ut solet noster nominibus propriis pro adiectivis uti ⁶⁾, sed hinc non sequitur Phanium illum ὑπογραφίως munere tunc temporis esse functum ⁷⁾.

— ὑπογραφεὺς] vid. ad Ban. 1084.

1257 sq. Hoc quoque ex tragicorum arte est desumptum. Nempe diserta esse solent Graecorum nomina propria, quae comici saepe pro adiectivis adhibuerunt ioculariter, ut modo vidimus, tragici autem heroum mores vel fata ipso nominum sono inde a cunis fuisse praedicta hand raro finxerunt. Sic Ἐλίην fatale fuisse in perniciem abripere na-

vesque virosque et urbes (Μεῖν) in gravissimis Aeschyli versibus dicit chorus ⁸⁾, aliaque complura eiusmodi apud Aeschylum occurrunt; sic apud Sophoclem *Αἴας* in vitae demum fine intellegens τὸ ἀλάξαιν inde ab ipsis natalibus se mansisse nescio quo horrore spectatores percellit ⁹⁾. Prae ceteris vero tragicis huiusmodi artificiosis usus atque abusus est Euripides, qui Meleagris *Μελίαν ἄγραν* ¹⁰⁾, Penthei *πένθη* ¹¹⁾, Polynicis *πολική* ¹²⁾, Aphrodites *ἀφροσύνη* ¹³⁾, alia multa eiusmodi commemoravit, plus semel derisus ideo ab Aristophane, qui iocans de Amphione Ἄμφοδον ait *ἔχρην αὐτῷ τίθεσθαι τοῦνομα* ¹⁴⁾, — Euripides nimirum a matre sic appellatum finxerat *ὄτι ἀμφὶ ὀδὸν αὐτὸν ἔτεκεν* ¹⁵⁾, — in Lemniis autem de Thoante sic scripsit: *ἐπαῖθα δ' ἐτυράννευεν Ὑψηπύλης πατὴρ | Θάας, βράδιστος ὢν ἐν ἀνδράποισι δραμῖν* ¹⁶⁾, spectatoribus lepide in mentem revocans Euripidis nugas etymologicas: *οὐ γῆς ἀνάσσει βαρβάροισι βάρβαρος | Θάας, ὃς ὠκὺν πόδα τιθεῖ ἴσον περὶ τοῖς | εἰς τοῦνομ' ἦλθε τόδε ποδωκίας χάριν* ¹⁷⁾. Vid. praeterea Philetaeri versus: *Πηλεύς! δ Πηλεύς δ' ἴστιν ὄνομα κεραμῖος, | ... ἀλλ' οὐ τυράννου νῆ Δία* ¹⁸⁾. Nostro autem loco sub-similes versus habet Thesmothorizusae fabula, ubi de Euripide dicitur: ἄγρια

¹⁾ Cf. Aesch. Prom. 538 Plat. Conv. 197a etc. — ²⁾ Apud Photium s. v.; nam non comici opinor Phrynichi (fr. 93 Kock) hoc est verbum. — ³⁾ *Schoon*. Vid. Ach. 845 Eccl. 347. — ⁴⁾ E. g. Eupol. fr. 306. — ⁵⁾ Vesp. 1220. — ⁶⁾ E. g. supra vs. 1044; vid. ad Vesp. 84. — ⁷⁾ Alienum hinc est substantivum φανὸς (Lys. 308) fax. — ⁸⁾ Ag. 689. — ⁹⁾ Ai. 430 sq. — ¹⁰⁾ Eur. fr. 521. — ¹¹⁾ Bacch. 367, 508. — ¹²⁾ Phoen. 636, 1493. — ¹³⁾ Troad. 990. — ¹⁴⁾ Ar. fr. 327. — ¹⁵⁾ Cf. Valcken. Diatrib. c. 7. — ¹⁶⁾ Ar. fr. 357. — ¹⁷⁾ Iph. Taur. 31 sqq. — ¹⁸⁾ Philetaer. fr. 4. Plura quae huc faciunt collegi in libello de Aristophane Euripidis censore 1876

ἐν τῇ ἀγορᾷ γὰρ κρινόμενος ἐβροσκόμην.

ΔΗΜΟΣ.

1260 Ἀγορακρίτω τοίνυν ἐμαυτὸν ἐπιτρέπω,
καὶ τὸν Παφλαγὸνα παραδίδωμι τουτονί.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

καὶ μὴν ἐγὼ σ', ὦ Δῆμε, θεραπεύσω καλῶς,
ὥσθ' ὁμολογεῖν σε μηδέν' ἀνθρώπων ἐμοῦ
ιδεῖν ἀμείνω ἐν τῇ Κεχηναίων πόλει.

(Demus, Agoracritus, Paphlago, servi domum intrant).

ΧΟΡΟΣ.

Oda sive strophæ (vs. 1264—1273).

1265 „τί κάλλιον ἀρχομένοισιν
„ἢ καταπαυμένοισιν

1263. ἐν] addit Hirschig.

1265. ἦ] καὶ Bothe.

γὰρ ἡμᾶς, ὦ γυναῖκες, ὄρεξ' ἀκακά, | ἄτ' ἐν
ἀγροῖσι τοῖς λαχάνοις αὐτὸς τραφαίς ¹⁾).
Nec non Philyllii iocus est afferendus:
σοὶ μὲν οὖν τήνδ' ἀμφορεῦ | δίδωμι τιμὴν,
πρῶτα μὲν τοῦτ' αὐτ' ἔχειν | ὄνομα μετρητήν,
μετριότητος εἴνεκα ²⁾). — Bisum autem in
Aristophanis versibus ideo praesertim
mouet τραγακός hic λῆρος, quod verbis est
enunciatus quam maxime trivialibus.
Nam *fori* mentio quid nunc sibi velit
novimus ³⁾, de participio autem κρινόμενος
vid. ad Nub. 66, verbum denique βρόσκει-
σθαι de hominibus non nisi cum con-
temptu dicitur ⁴⁾.

1259. Singularem gravitatem his ver-
bis addit repetitum nomen proprium.
De verbo ἐπιτρέπειν vid. vs. 1098 et ad
Ran. 529.

1263. τῇ Κεχηναίων πόλει] vid. ad vs.
753—755.

1264 sqq. *Quid pulchrius esse potest sive
ineunte fabula sive sub exitum, quam si
celerum equorum domitores... neque Lysi-
stratum neque Thymantidem cantu laces-
sant.* Ridicule sic in ἀπροσδόκητον abit
enunciatum. Pindari autem carminis,
quod ioculariter nunc imitatur chorus,
in scholiis affertur exordium: τί κάλλιον
ἀρχομένοισιν ἢ καταπαυμένοισιν | ἢ βαθύζω-
νόν τε Λατώ καὶ Θοᾶν Ἴππων ἑλάττειραν
ἀΐσαι ⁵⁾). Subsimile autem initium habet
Pythium carmen VII: κάλλιστον αἰ μογα-
λοπόλιες Ἀθῆναι | προοίμιον Ἀλκμανιδῶν
εὐφροσθενεὶ γενεῖ | κρηπίδ' ἀοιδῶν | Ἴπποισι
βαλίσθαι. Equites Ἴππων ἑλάττειρας etiam
Aeschylus dixit ⁶⁾.

p. 80 sqq.; vid. etiam Francken de antiquis Aeschyli interpr. p. 49 sqq., vHer-
werden ad Ion. 830. — ¹⁾ Thesm. 455 sq. — ²⁾ Philyll. fr. 7. — ³⁾ Vid. vs. 181
et ad Nub. 991. — ⁴⁾ Vid. ad Ach. 678 Vesp. 313. — ⁵⁾ Pind. fr. 66. Apud Pin-
darum igitur Λατώ et ἑλάττειραν obiecti sunt accusativi, apud comicum vero ἑλάττειρας
est subiectum verbi ἀΐδων. — ⁶⁾ Pers. 32.

„ἢ θοᾶν ἔπωον ἑλατῆρας ἀεῖδειν“ . . .
 μηδὲν εἰς Λυσίστρατον,
 μηδὲ Θούμαντιν τὸν ἀνέστιον αὐτὸν
 πεῖν ἐκούσῃ καρδίᾳ;
 καὶ γὰρ οὗτος, ὃ φίλ' Ἀπολλων, ἀεὶ
 πεινῆ, θαλεροῖς δακρύουσι
 σᾶς ἀπτόμενος φαρέτρας

1270

1266. ἑλατῆρας] -ρος B.

1267. μηδὲν εἰς (εἰς codd.) μηδ' ἀεὶ Kock, μὴ δάκνειν Kähler, vocem ἑλατῆρας obiectum, non subiectum verbi ἀεῖδειν esse rati.

1270. οὗτος Dindorf] οὗτος codd. || ἀεὶ] add. Dindorf, ἐκεῖ (Delphis) vVelsen, ὅπως Kähler.

1271. δακρύουσι Brunck] -οις codd.; cf. vs. antistrophus 1297.

1267. *Nihil de Lysistrato.* Carminis argumentum praepositione εἰς indicatur etiam Lys. 1243: ἀεῖσω καλὸν | εἰς τῶς Μασσαίως, item Pac. 740: εἰς τὰ ῥάμα σκώπτοντας. *Lysistratus* autem sourra fuit dicax et gulosus; qui Ach. 855 dicitur Χολαργίων θυμῶς, | ὃ περιουλοῦργὸς τοῖς κακοῖς, | ἔργων τε καὶ πεινῶν ἀεὶ | πλεῖν ἢ τριάντων ἡμέρας | τοῦ μηδὸς ἐκάστου. Quo loco Oratino et Pausoni contemtum sociatur ¹⁾. Phrynichi histrionis parasitus audit in *Vespis* ²⁾, si recte illos versus interpretatus sum ³⁾.

1268. *Neque Thymantidem illum propriis aedibus carentem denuo data opera laedere.* — Verba τὸν ἀνέστιον κτλ. poetico furo sunt infecta, festive autem pauperimus homuncio mensae alienae assidens, quippe qui propria careat, vocatur ἀνέστιος, quae vox extorrem et exlegem fere valet, ut in notissimis illis ἀφρήτωρ ἀθίμιστος ἀφίστιος. Sic Diogenes cynicus ἄπολις, ἄκοικος, πατριδὸς ἀστερημένος, | οὐκ ὀβολόν, οὐ δραχμὴν ἔχων, οὐκ οἰκίτην | ἀλλ' οὐδὲ μᾶζαν audit apud comicum aliquem tragicis verbulis abutentem ⁴⁾. Itaque non de nihilo suspiceris nostros versus ex eodem Pindari carmine atque praeco-

dentem esse desumptos. Ad *Thymantidem* quod attinet, proverbialem aliquando fuisse eius maciem docet Hermippi versiculus, ubi pauperum hostiae dicuntur Λωτροφίδου λεπτότερα καὶ Θουμάντιδος ⁵⁾. Aliunde non est cognitus.

1271. Θαλεροῖς δακρύουσι] vox poetica et in carminibus epicis frequenter adhibita de ubertim flentibus ⁶⁾ etiam apud Euripidem occurrit ⁷⁾.

1272 sq. Haec quoque lyricam dictionem affectare quis videt; eandem autem cum praegressis habere originem veri simile duco, ne certum dicam ⁸⁾. Infinitivus μὴ κακῶς πίνεσθαι suspensus est a participio ἀπτόμενος, cui supplicandi notio non inest quidem sed subest, quoniam supplicantis est Apollinis arcum manu contingere γουναζόμενον. Sic apud Euripidem dicitur: προσπίτων σε μὴ θανεῖν ⁹⁾ et ἂ περὶ σοῖσι γούνασι ὄδε πίτων, τίκνοις τάφον ἐξανύσασθαι ¹⁰⁾. — Sed cur Thymantis Delphos nuper adiiisse dicitur? Num de pane quotidiano oraculum consuluit? Noli credere, sed lyricis verbis, ex Pindaro desumptis, ioculariter sociantur πεινῆν et κακῶς πίνεσθαι

¹⁾ Praeterea de eo vid. *Vesp.* 787 sqq. — ²⁾ *Vesp.* 1302 et 1308. — ³⁾ Vid. quae annotavi illic et ad *Vesp.* 1313. — ⁴⁾ Fr. adesp. 127. — ⁵⁾ Hermipp. fr. 35. — ⁶⁾ B 266 etc. — ⁷⁾ Iph. Aul. 39. — ⁸⁾ Πυθῶνι δια apud Pindarum legitur Pyth. VII 11. — ⁹⁾ El. 221. — ¹⁰⁾ Suppl. 284.

Πυθῶνι διὰ μὴ κακῶς πένεσθαι.

Epirrhema.

- λοιδορῆσαι τοὺς πονηροὺς οὐδέν ἐστ' ἐπίφθονον,
 1275 ἀλλὰ τιμὴ τοῖσι χρηστοῖς, ὅστις εὖ λογίζεται.
 εἰ μὲν οὖν ἄνθρωπος, ὃν δεῖ πόλλ' ἀκοῦσαι καὶ κακά,
 αὐτὸς ἦν ἐνδηλος, οὐκ ἂν ἀνδρὸς ἐμνήσθην φίλου.
 νῦν δ' Ἀρίγνωτον γὰρ οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἐπίσταται,
 ὅστις ἢ τὸ λευκὸν οἶδεν ἢ... τὸν ὄρθιον νόμον
 1280 ἔστιν οὖν ἀδελφὸς αὐτῷ, τοὺς τρόπους οὐ ξυγγενῆς,

1273. *διὰ μὴ* GHermann] *ἐν διὰ μὴ* P, *ἐν διὰ* (B) vel *ἐν διὰ* (V) codd. cett., *Πυθῶν' ἰὼν διὰ τὸ κακῶς πένεσθαι* Bentley (coll. Av. 138).

1274. *λοιδορῆσαι*] *-ρεῖσθαι* Suidas s. v.

1275. *ὅστις*] *εἰ τις* Dawes coll. Soph. Ai. 816.

1276. *ἄνθρωπος* Bernhardt] *ἄνθρωπος* codd.

1277. *αὐτὸς*] *οὗτος* V alii.

ipsumque Thumantidis nomen. Dicitur igitur Thumantis quotidie deos precari ut paupertatem a se depellant. Nescimus autem cur aut ipse aut Lysistratus dignus fuerit habitus qui describeretur et multa cum libertate traduceretur. Nam si nihil notabile hi homunciones habuerunt praeter paupertatem et famem et maciem, nae demiror comicos tot verbis eos lacescentes. Sed *scenae affines* fuisse suspicor, sive histriones fuerunt sive musici vel etiam poetae. Thumantidem *ταμίαν τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηνῶν* fuisse coniectura incerta neque me iudice probabili statuit Müller Strübing, ex auctoritate lapidis, in quo *μαρτίσ* litterae extant; idem ex inscriptionibus efficiebat Lysistratum nostrum fuisse scribam eiusdem collegii ¹⁾.

1275. *ὅστις εὖ λογίζεται*] *si quis recte iudicat*. Cf. e. g. Eur. Med. 221 sqq.: *διὰ γὰρ οὐκ ἔπεισ' ἐν ὀφθαλμοῖς βροτῶν, | ὅστις, πρὶν ἀνδρὸς σπλάγγχρον ἐμαθεῖν*

σαφῶς, | στυγαὶ δαδορκῶς, οὐδὲν ἠδικημένος
 1276. *πόλλ' ἀκοῦσαι καὶ κακά*] cf. Nub. 1329.

1278. *Ἀρίγνωτον*] citharoedum fuisse hic locus docet et disertis verbis dicit Aeschines Socraticus ²⁾. Fieri autem non potest — chorus ait — quin homo „*ἀρίγνωτος*” ³⁾ cuius sit bene cognitus ⁴⁾.

1279. *τὸν ὄρθιον νόμον*] praeter expectationem hoc dicitur. Nam addendum erat „*ἢ τὸ μέλαν*”, ut recte observavit Aristarchus ⁵⁾. Quisquis non plane caecus est, alba potest dignoscere nigra. Quo proverbio lepide adhibito Matron parodus sepiam solam inter pisces *τὸ λευκὸν καὶ μέλαν εἰδέναι* perhibuit ⁶⁾. Itaque versus noster significat: *quisquis non mente captus est*. Iocose autem *τοῦ ὄρθιου νόμου* nunc fit mentio, quoniam musicae arti studebat Arignotus. Qui priscos et severos numeros ⁷⁾ aliquantulo felicius fidibus cecinisse videtur quam Chaeris ille ⁸⁾.

¹⁾ Aristoph. u. die hist. Kritik p. 338 et 342. — ²⁾ Athen. 220 b. — ³⁾ N 72 etc. — ⁴⁾ Vid. ad Vesp. 84. — ⁵⁾ Vid. schol. — ⁶⁾ Athen. 135 c; cf. Ach. 351. — ⁷⁾ Herodot. I 24 Aesch. Agam. 1153 etc.; cf. Hom. A 10 sq. tragicumque verbum *ὄρθιάζειν αἰτία voce clamare* (Aesch. Pers. 693 etc., Ach. 1042). — ⁸⁾ Ach. 16.

Αριφράδης † πονηρός. ἀλλὰ τοῦτο μὲν καὶ βούλεται †
 ἔστι δ' οὐ μόνον πονηρός, — οὐ γὰρ οὐδ' ἂν ἡσθόμην, —
 οὐδὲ παμπόνηρος, ἀλλὰ καὶ προσεξηγύρηκέ τι.
 τὴν γὰρ αὐτοῦ γλώττιαν αἰσχροῖς ἡδοναῖς λυμαίνεται,
 1285 ἐν κασαυροῖσι λείχων τὴν ἀπόπτυστον δρόσον,
 καὶ μολύνων τὴν ὑπήνην, καὶ κυκῶν τὰς ἐσχάρας,
 καὶ Πολυμνήστεια ποιῶν, καὶ ξυνὸν Οἰωνίχῳ.
 ὅστις οὖν τοιοῦτον ἄνδρα μὴ σφόδρα βδελύσσεται,
 οὐποῖ' ἐκ ταύτου μεθ' ἡμῶν πίεται ποτηρίου.

1281. καὶ βούλεται] hoc certe vitiosum; nam nihil prosunt collata Andocidis
 verba I § 95: ὁ πάντων πονηρότατος καὶ βουλόμενος εἶναι τοιοῦτος. Coniecit vHer-
 werden κέλλων μίτα (coll. Herodot. VI 68 § 8), Blaydes δὴ χῆτεροι vel καὶ μύριοι.
 Sed totum versum corruptum esse suspicor, exspecto autem huiuscemodi aliquid:
 *Αριφράδης ὁ λευκός, ἀλλὰ τοῦ πονηροῦ κόμματος vel *ἀλλὰ θατίρου μᾶλλον τρόπου —
 quae nonnisi exempli gratia propono.

1282 sq. Verba οὐ γὰρ — παμπόνηρος om. V alii errore manifesto.

1282. ἡσθόμην] ἡσθόμην Bentley sine causa.

1283. προσεξηγύρηκε] -ύρηκε codd.

1285. κασαυροῖσι] κασωρ(ε)λοῖσι Steph. Byz. s. v. κασώριον, cf. κασωρίς vel κασωρίτις
 = πόρνη (Antiphan. fr. 320, Lycophron. 1385, Eustath. 741, 28), cum verbo κασωρεύειν
 Lycophr. 772. Sed ionicam hanc esse formam, atticam autem sonum au habuisse,
 statuit Zacher coll. Θάσμα τραῦμα αὐλαξ — Θάσμα τράμμα ὄλιξ.

1287. -ια ποιῶν] -ει' αἰείων Blaydes, ut Cratin. fr. 305 (vid. commentarius), sed
 neque attica haec verbi est forma (in parodia legitur vs. 1266 Thesm. 115) neque
 canendi verbum nostro loco aptum.

1281. Αριφράδης] eundem hominem
 eandem ob causam biennio post noster
 insectatus est ¹⁾. Quem tacite praeter-
 misisset, opinor, nisi in sua arte eum
 habuisset aemulum. Quapropter satis
 certum mihi videtur Ariphradem illum
 nunc vellicari, quem Aristoteles ²⁾ τοῦς
 τραγηδοῦς κωμῳδῆσαι dicit διτι & οὐδαίς
 ἂν ἴποι ἐν τῇ διαλέκτῳ, τοῦτοις χρώνται.

1282. οὐ γὰρ οὐδ' ἂν ἡσθόμην] hoc enim
 in tanto improborum numero ne animad-
 vertissem quidem.

1284. λυμαίνεται] cf. Nub. 928.

1287. Polymnestum et Oeonichum item
 ἀρητοποιούς fuisse iure hinc efficiunt

scholia. Quod autem Polymnestus lascivorum carminum auctor dicitur ibidem collato Cratini versu καὶ Πολυμνήστει' αἰείου(?) μουσικήν τε μανθάνει ³⁾, Oenichi autem hominis ignoti apud Hesychium commemoratur μουσεῖον, quicquid fuit illud ⁴⁾, inde veri etiam magis simile fit quod supra ⁵⁾ sumsimus, poetam fuisse Ariphradem et hanc praesertim ob causam propudio nunc haberi.

1288. Cf. Nub. 560 et de verbo βδέλυττωσθαι vid. ad Ach. 586.

1289. Is utinam ne ὀμόσπονδος nobis fiat unquam! Sic Athenienses olim, ne Oreste in craterae communionem recepto

¹⁾ Vesp. 1275 sqq. — ²⁾ Poet. 22. — ³⁾ Cratin. fr. 305. — ⁴⁾ Com. adesp. fr. 25. — ⁵⁾ Ad vs. 1281.

Πυθῶνι δία μὴ κακῶς πένυ

Epirrhema.

- λοιδορῆσαι τοὺς πονηροὺς οὐδέ
 1275 ἀλλὰ τιμὴ τοῖσι χρηστοῖς, ὅσ
 εἰ μὲν οὖν ἄνθρωπος, ὃν
 αὐτὸς ἦν ἔνδηλος, οὐκ ἔ
 νυν δ' Ἀρίγνωτον γὰ
 ὅστις ἦ τὸ λευκὸν
 1280 ἔστιν οὖν ἀδελφὸ

1273. δία μὴ GHermann
 Πυθῶδ' ἰὼν διὰ τὸ κακῶς
 1274. λοιδορῆσαι] -ρεῖ
 1275. ὅστις] εἴ τις
 1276. ἄνθρωπος P
 1277. αὐτὸς] οἷ

ipsumque T
 igitur Thr
 ut paup
 dign
 et

1273. δία μὴ GHermann
 Πυθῶδ' ἰὼν διὰ τὸ κακῶς
 1274. λοιδορῆσαι] -ρεῖ
 1275. ὅστις] εἴ τις
 1276. ἄνθρωπος P
 1277. αὐτὸς] οἷ
 1290 sqq. Iepide admodum chorus
 imitatur Phaedram Euripideam
 de vitio humanae aerumnis conqueren-
 tem 9). Insomnis — ait — longas noctes
 transigo, dum Cleonymi illius famem in-
 satiabilem infinitasque epulas e mente
 dimittere nequeo 5).

1291. Cf. γνώμαις καὶ λόγοις καὶ μερί-
 μναις ξυνεῖναι 6), πράγμασι ξυνεῖναι 7), πρά-
 γμασιν ὀμιλεῖν 8), et videatur supra vs.
 806, praesertim autem, quoniam poe-
 tica dictione nunc utitur noster, Atossae
 verba πολλοῖς μὲν ἀεὶ νυκτέροις ὀνειράσιν |

est syllaba teste metro; ad quod
 eisque φασὶ γὰρ νῦν, Blaydes φασὶ γὰρ
 temporis praeterlapsi, ποτε igitur aut
 κ ἂν ἐξελθεῖν et ἀντιβολεῖν ἂν in orationem
 ἂν ἐξῆλθεν et ἠντιβόλου ἂν. Vid. commentarius.
 plestum et propter formam epicam suspectum habens
 a proposuit οὐσίας (ut legitur Anaxil. fr. 33), Blaydes

ξύνειμι', ἀφ' οὐρα παῖς ἡμῶς... οἴχεται 9).
 1292. ὀπόθεν ποτὶ φαύλω; ἐσθίει] unde
 tandem facile victum suum inveniat Cleo-
 nymus. Fide maius videtur quod istius
 hominis 10) venter quotidie nunc imple-
 tur. — De adverbio φαύλω; vid. ad Vesp.
 656; adverbium ὀπόθεν etiam Vesp. 311
 Plut. 534 sic usurpatum est.

1294. ποτε] neῦπε olim misere esurie-
 bat, et ne μάκτρα quidem 11) tunc erat
 homini, qui nunc cum ceteris Cleonis
 amicis e plebeculae latebris protractus
 taxiarchi munere fungitur 12).

— ἐρεπτόμενον] hoc non magis quam
 ἀνέρω ἰλλud quod sequitur e dictione
 quotidiana habet noster 13). Idem autem
 valet quod βόσκασθαι 14) vel χορτάσθαι 15)
 vel νέμεσθαι 16), de homine igitur non
 nisi iocose vel contentim potuit usur-
 pari. Scilicet οἱ κόλακίς εἰσι τῶν ἐχόντων
 σκώληκες, ut festive dixit Anaxilas 17).

1295. τῶν ἐχόντων ἀνέρω] nisi lyricae

1) Vid. ad Ach. 961. — 2) Oed. R. 238. — 3) Item Aesch. fr. 309 Eur. 29, 848,
 889 Hor. Carm. III 2, 26. Vid. etiam fr. com. adesp. 465 οἱ δ' ἐκ μίας τῆσ' αἰνο-
 χόης πεπωκότες. — 4) Eur. Hipp. 375 sq. — 5) Euripidis ille locus respicitur etiam
 Ran. 931, ubi vid. — 6) Nub. 1404 Vesp. 1460. — 7) Ran. 959. — 8) Nub. 1399. —
 9) Aesch. Pers. 176 sq. — 10) Nub. 353. — 11) Nub. 675 sq. — 12) Vid. ad Nub.
 353. — 13) Vid. Hom. B 776 E 196 etc. — 14) De quo verbo vid. vs. 1258 et ad
 Vesp. 313. — 15) Cratin. fr. 142 Eubul. 75, 30 Ararot. 21 Nicostrat. 20 Sophil. 6
 Menandr. 465. Cf. Eur. Cycl. 507 cum vicinis. — 16) Antiphan. fr. 196°. —
 17) Anaxil. fr. 33.

ἢ ἂν ἐξελεῖν ἀπὸ τῆς σιπύης·
 δ' ἀντιβολεῖν ἂν ὁμοίως·
 ὦ ἄνα, πρὸς γονάτων,
 σύγγνωθι τῇ τραπέξῃ.“

oirrhema.

ἢ τὰς τριήρεις εἰς λόγον,

(cf. Pac. 1307 Ephipp. fr. 8³), quod de
 dictum; Zacher ἀλφειτα. Sed collata voce

us est Kock.

nam ἀλλ' ὅμως, alii olim ἂν ὁμοίως (l. ἂν ὁμοίως?).

ἂν ὁμοίως, vVelsen ἁλεινώ; vel ἂν ἁλεινώ; (coll. Theam.

De metro quicquid statuitur (vid. vs. 1271), particula ἂν

ca. Vid. commentarius.

[192] εἰσαλεῖ Bergk non recte.

actionis amplitudinem iocose nunc no-
 ster imitaretur, substantivum omisisset.
 Nam *οἱ ἔχοντες* sunt *οἱ πλοῦστοι* ¹⁾, quibus
 non est circumspiciendum unde sint
 victuri; oppositi igitur sunt *τοῖς ἐφ' ἡμέραν*
ἔχουσιν ²⁾ sive *τοῖς πενομένοις*. Epicam
 autem vocis ἀνδρός figuram noster etiam
 Av. 687 et Ran. 706 admisit.

1296 sqq. *Tunc temporis οὐκ ἂν ἐξῆλθεν*
ἀπὸ τῆς σιπύης: de ranario depelli se
non facile fuisset passus. Homines autem,
 apud quos versabatur, veluti daemonem
 ἀλιτήριον eum *supplices adire solebant*,
 ἠντιβόλου ἂν, *an forte posset exorari, ut*
cenae tandem aliquando parceret ipsique
aliquid reliqui faceret. Sic de alio incre-
 dibilis voracitatis parasito apud Alexi-
 dem dicitur: *πολλάκις | αὐτὸν δ' κεκληκώς*
τὰ Σαμοθράκι' εὐχεται, | λήξαι πίνοντα καὶ
γαληνισαί ποτί ³⁾, *saepe is qui eum vocavit*
edit preces Samothracum ritu conceptas,
ut sedetur tandem aliquando procella.
 Nostro loco iteratam actionem particula
 ἂν indicat, ut passim apud Aristopha-
 nem ⁴⁾. Festivissime autem enunciata haec

sunt, et melius etiam placerent fortasse
 si cognitus nobis esset locus, quem co-
 micus nunc imitatur vel respicit. Echo
 vero quaedam horum versuum percipitur
 in verbis Andocidis: Ἴππόνικος δὲ ἦν πλου-
 σιώτατος τῶν Ἑλλήνων τότε μέντοι πάντες
 ἴστε δεῖ παρὰ τοῖς παιδαρῶσι τοῖς μικροτά-
 τοις καὶ τοῖς γυναῖκοις κληδῶν ἦν καὶ ἐν ἀπάσῃ
 τῇ πόλει κατίσχεν, δεῖ Ἴππόνικος ἐν τῇ οἰκίᾳ
 ἀλιτήριον τρέφει, ὃς αὐτοῦ τὴν τραπέξαν
 ἀνατρέπει“. *μνησθε ταῦτα, ὦ ἄνδρες. πῶς*
οὐδ' ἢ φήμη ἢ τότε οὐσα δοκεῖ ὑμῖν ἀπο-
βῆναι; οἰόμενος γάρ Ἴππόνικος υἱὸν τρέφειν
ἀλιτήριον αὐτῷ ἔτραφεν, ὃς ἀνατρέφον ἐκείνου
τὸν πλοῦτον, τὴν σαρφοσύνην, τὸν ἄλλον
βίον ἅπαντα. οὕτως οὐδ' χρὴ περὶ τούτου γι-
γνώσκων, ὡς ὄντος Ἴππονίκου ἀλιτήριου ⁵⁾.

1296. σιπύης] σιτηρὸν ἀγγεῖον vocat Har-
 pocratius s. v. ⁶⁾.

1298. ὦ ἄνα] hoc quoque poeticum:
 Ζεὺς Ἰάνα ⁷⁾, ὦ Ἰάνα ⁸⁾.

1300. Conferri potest Cratini versu-
 culus, ubi *τραπέξαι* dicuntur *μειρακῆς* ⁹⁾.

— *ἐναλεῖν... εἰς λόγον*] vid. ad Nub.
 470.

¹⁾ Die wohlhabenden, de bezitters. Vid. Plut. 596 Herodot. VI 22 Lys. XVI § 14
 Xen. Ven. II § 1 Plat. Rep. 565 a Demosth. XLV § 73 Soph. Ai. 157 Eur. Alc. 57
 (= οἷς πάροισι ibid. vs. 59). — ²⁾ Herodot. I 32 etc. — ³⁾ Alex. fr. 178. —
⁴⁾ Vid. ad Vesp. 269. — ⁵⁾ Andocid. I § 180 sq. — ⁶⁾ Cf. Plut. 806 fr. 541 Phereor.
 fr. 142 Eupol. 802. — ⁷⁾ Hom. Γ 851 etc. — ⁸⁾ H. Ap. 179, 526. — ⁹⁾ Cratin.
 fr. 801. Praeterea vid. ad Ach. 95 sq.

καὶ μίαν λέξει τιν' αὐτῶν, ἧτις ἦν γεραιτέρα
 „οὐδὲ πυνθάνεσθε ταῦτ', ὃ καρθένοι, τὰν τῇ πόλει;
 „φασὶν αἰτεῖσθαι τιν' ἡμῶν ἑκατὸν εἰς Καρχηδόνα
 „ἄνδρα μοχθηρὸν πολλήν, ὀξέτην Ὑπίεβολον.“

1302. οὐδὲ πυνθάνεσθε] οὐδέπω πέπυσθε Blaydes (coll. Pac. 615 Av. 957 Thesm. 596 Aesch. Choeph. 526 Rhes. 598), sed vid. commentarina.

1303. Καρχηδόνα] Καλχηδόνα (vel Χαλι.) schol., et sic Casaubonus, male; vid. ad vs. 174.

1304. μοχθηρὸν V] πονηρὸν cett. metro invito, unde Blaydes ἄνδρα μοχθηρὸν πονηρὸν ὄξ. Υ., quod egregie languet. Quamquam et mihi displicere vocem πολλήν non nego.

1301. μίαν... τινά] vid. ad Ban. 911.

1302. O puellae, ne rogatis quidem quid sibi velint ista quae in urbe aguntur? ἄρα λανθάνει ὑμᾶς πρὸς τοὺς φίλους στείχοντα τῶν ἐχθρῶν κακὰ; ut Antigoniae Sophocleae verbis utar. Nostro loco comicis versum quendam ex Euripidis Alcmeone imitatur, teste scholio. — Praesens πυνθάνεσθαι, perinde atque ἀκούειν, aptissime dicitur de eo qui non hoc demum temporis articulo aliquid deprehendat sed dudum exploratum id habeat ¹⁾. Sic ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι signifi-
 float: ut percontando inveni, ut exploratum habeo ²⁾, item ὡς ἐγὼ ἀκοῇ αἰσθάνομαι ³⁾.

1303. ἑκατὸν] vid. ad Ach. 545.

— εἰς Καρχηδόνα] brevi post Equitum fabulam scenae commissam inducias inter se inierunt civitates Siculae, re autem infecta inde redierunt Atheniensium duces Pythodorus Sophocles Eurymedon; qui rei statim sunt facti, ὡς λέξὸν αὐτοῖς τὰ ἐν Σικελίᾳ καταστρέψασθαι δόφοις πισθίντες ἀποχωρήσειαν. Hoc vero tempore qui cum Cleone faciebant civibus persuadere conabantur ut multo

maior classis in Siciliam mitteretur et strenue magis illic bellum gereretur; brevi enim, si hoc agerent, rem illic — ut Pyli — confecturos et occidentalem maris mediterranei partem in dicionem suam redacturos ⁴⁾. Propter temeraria haec, quae quidem multis videbantur, consilia Eupolis anno 421 in Maricante fabula de Hyperbolo ut de novo quodam Xerxe locutus choro haec tribuit verba: πεπύρακεν μὲν ὁ παρσίτοις ἤδη Μαρκῆς ⁵⁾.

1304. Hyperbolus strategi munere nunc fungitur ⁶⁾. Verba μοχθηρὸν πολλήν in mentem nobis revocant iudicium, quod de mortuo tulit Thucydides: ἀπὸ 411 Σαμί coniυρατί Ὑπίεβολόν τινα τῶν Ἀθηναίων, μοχθηρὸν ⁷⁾ ἄνθρωπον, ὠστρακισμὸν οὐ διὰ δυνάμειος καὶ ἀξιώματος φόρον ἀλλὰ διὰ πονηρίαν καὶ ἀσχύνην τῆς πόλεως, ἀποκτείνουσαν ⁸⁾. Vini epitheton ὀξέτης ⁹⁾ etiam Vesp. 1082 usurpatum est ad indicandum animum bellicosum. Sic ὄξος ἡκρατισμῶνος ¹⁰⁾ dicitur nescio quis ὀγγίλος καὶ δριμύς ¹¹⁾. Vid. praeterea Vesp. 151 et ad Ban. 1150. Est autem ὀξέτης νάρρα, de qua Plinius: vitium musto

¹⁾ Item e. g. Thucyd. VI 76 § 2, VII 12 § 3. — ²⁾ Herodot. IV 95 VII 8 sq. VIII 38, 68 Thucyd. VII 12 § 2. — ³⁾ Thucyd. VI 17 § 6, 20 § 2. — ⁴⁾ Vid. Thucyd. IV 65 Prolegom. Vesp. p. XXXIII—XXXV et cf. supra vs. 174. — ⁵⁾ Eupol. fr. 192, cf. Aesch. Pers. 65. — ⁶⁾ Vid. de eo ad Nub. 624 sq., 1065 Vesp. 1007. — ⁷⁾ De adiectivo μοχθηρῶς vid. vs. 316. — ⁸⁾ Thucyd. VIII 73 § 3. — ⁹⁾ Hermipp. fr. 91 Philonid. 12 Diphil. 82 Theophr. H. Plant. IX 20 § 4. — ¹⁰⁾ Fr. com. adep. 698. — ¹¹⁾ Die de wijjn in pacht heeft, ut loquuntur nostrates.

- 1305 ταῖς δὲ δόξαι δεινὸν εἶναι τοῦτο κοῦκ ἀνασχετόν,
καὶ τιν' εἰπεῖν, ἥτις ἀνδρῶν ἄσσον οὐκ εἰληλύθει·
„ἀποτρόπαι, οὐ δῆτ' ἐμοῦ γ' ἄρξει ποτ', ἀλλ' ἐάν με χρῆ,
„ὅπῳ τερηθόνων σαπειῶ' ἐνταῦθα καταγρηάσομαι.“ —
„οὐδὲ Ναυφάντης γε τῆς Ναύσωνος, οὐ δῆτ', ὦ θεοί,
1310 „εἴπερ ἐκ πεύκης γε καὶ ἐγὼ καὶ ξύλων ἐπηγνύμην.
„ἦν δ' ἀρέσκη ταῦτ' Ἀθηναίους, καθῆσθαι μοι δοκεῖ

1306. εἰληλύθει] ἄηλ. codd.

1307. με χρῆ] με χρῆ codd.; Blaydes διη (coll. Vesp. 221 Ran. 265).

1309. Ipsam Nauphanten hoc vs. et sequentibus induci loquentem vidit Reiske; cui assensum Vahlen contulit Pac. 1149.

1311. Ἀθηναίους] -οῖσι V R et fere omnes. || δοκεῖ Bentley] δοκῶ codd., quod vitiosum nisi sequatur futurum vel certe quod proposuit Dawes καθῆσο' ἔν μοι

quibusdam in locis iterum fervere; qua calamitate deperit sapor, varraeque accipit nomen ¹⁾.

1306. Quae virgo erat adhuc, παρθένος ἄδμης, ἀνδρῶν ἄδικτος. Prisca sive poetica haec est locutio, ut in Aeschylī versu: Ἀντικλίας ἄσσον ἦλθε Σίαντος ²⁾; nam ab Atheniensium sermone quotidiano alienum erat ἄσσον. Cf. Herod. Mimiamb. IV 82 sqq.: ἡ ἡ Παιῖον, εὐμενῆς αἴης, | καλοῖς ἐπ' ἰροῖς ταῖσδε καὶ τινες τῶνδε | κασ' ὀπινηταὶ τε καὶ γενῆς ἄσσον, et de verbo Herodot. II 115: παρὰ τοῦ σεωυτοῦ ξείνου τὴν γυναῖκα ἦλθε, VI 68: φασὶ σε ἄλθειν παρὰ τῶν οἰκιστῶν τὸν ὄνοφορβόν ³⁾.

1307. ἀποτρόπαι] sc. Ἀπολλών ⁴⁾. Cf. ὦ ἀλεξίμακτε Nub. 1372.

— χρῆ] sc. καταγρηάσκειν, quod e sequentibus mente est supplendum. Eadem orationis forma est Lys. 133: κῆν με χρῆ διὰ τοῦ πυρός | ἰθίλω βαδίσειν, Ban. 264 sq.: κικράξομαι γάρ, | κῆν δέη δι' ἡμέρας. Vid. etiam Vesp. 654: κῆν χρῆ σπλάγγων μ' ἀπίχσομαι.

1309. Nauphanta Nausonis filia ad al-

terius virginis verba respondens nunc fingitur. Sic etiam in Pacis epirrhemate, postquam inductus est agricola viciniam Comarchidam ad convivium invitans, statim subiciuntur huius hominis verba: καὶ ἐμοῦ δ' ἐνογκάτω τις τὴν κίχλην καὶ τὸ σπίνω κτλ. ⁵⁾. Praeterea cf. Lys. 129 sq.: οὐκ ἂν ποιήσομαι κτλ. — μὰ Δι' οὐδ' ἐγὼ γ' ἔν. — Ficta sunt navium haec nomina ad imitationem nominum quae ipsis triremibus Atticis erant propria; haec enim feminea erant, quod ipsa vox ναῦ esset generis feminini ⁶⁾. Magnam autem Nauphantae orationi gravitatem addit ipsius nomen proprium in introitu collocatum ⁷⁾.

1310. ἐκ πεύκης... καὶ ξύλων] ad naves pangendas prae ceteris necessaria erat ἡ ἐν νάπαισι Πηλίου Thraciaeve montibus — nam Attica huiusmodi arborum minus erat ferax — τμηθεῖσα πεύκη, sed et querna ligna aliaque ξύλα ναυπηγίσματα requirebantur. Itaque eadem est horum verborum iunctura atque illorum ὦ Ζεῦ καὶ θεοί et similibus ⁸⁾.

1311. ἀρέσκη] vid. ad Ran. 103.

¹⁾ H. Nat. XIV 25. — ²⁾ Aesch. fr. 172. — ³⁾ Item φοιτῶν III 1 V 70. — ⁴⁾ Vid. Vesp. 161 Av. 61 Plut. 359, 854 Eur. Herc. 536 etc. — ⁵⁾ Pac. 1140 sqq. — ⁶⁾ Qualia multa sunt cognita e lapide, de quo vid. Böckh Seeurk. p. 81 sqq. — ⁷⁾ Cf. Aoh. 1028. — ⁸⁾ Vid. ad Nub. 418.

„εις τὸ Θησεῖον πλεούσας ἢ ἐπὶ τῶν Σεμνῶν θεῶν.
 „οὐ γὰρ ἡμῶν γε στρατηγῶν ἐγγανεῖται τῇ πόλει
 „ἀλλὰ πλείτω χωρὶς αὐτὸς εἰς κόρακας, εἰ βούλεται,
 1315 „τὰς σκάφας, ἐν αἷς ἐπῶλει τοὺς λύχνους, καθελκύσας.“

δοκῶ (vid. ad vs. 620) et πλείουσ' ἄν vs. 1312; sed praestat quod scripsit Bentley, non enim de se sola loquitur sed sententiam dicit in concione (vid. ἡμῶν vs. 1313 et cf. Av. 1578).

1312. πλεούσας Reiske] -σαι codd. || ἐπὶ] εἰς τὸ Dawes (ut Thesm. 224); de crasi vid. Ran. 186 sq.

— καθῆσθαι κτλ.] *censeo in asylum nobis esse confugiendum*. Simillima est orationis forma Vesp. 270 sq. — Puella marina quoniam loquitur, non *λούσας* vel *τραχούσας* dicit sed *πλεούσας*.

1312. Sanctissima Athenis erant templa Thesei et Semnarum ¹⁾. Et Theseum quidem mancipiorum praesertim erat per fugium ²⁾, in quos si inhumaniter saeviret dominus, *πράσιν* poterant *αἰετίν* ³⁾, illic „*ναύοντες*“, ut de simili re dicebant olim Oretenses ⁴⁾. Quam rem Pollux comprobavit allatis servi cuiusdam apud Aristophanem verbis: *ἔμοι | κρᾶτιστόν ἐστιν εἰς τὸ Θησεῖον δραμεῖν, | ἐκεῖ δ' ἔως ἂν πράσιν εὐρωμεν μίναιν* ⁵⁾. Quales servos alibi *Θησειότριβας* comicus noster vocavit ⁶⁾. Post *ἐπὶ* autem praepositionem mente supplendus est accusativus: *τὸ ἱερόν* ⁷⁾, et praepositio non ad verbum *καθῆσθαι* est referenda, licet recte dici possit *καθίξειν* vel *-ζεσθαι εἰς*, sed ad *πλεούσας*.

1313. *ἐγγανεῖται*] vid. ad Vesp. 721.

1314. *Sed, si lubet, ipse (solus) seorsum*

navigato in Morboniam! De adverbio *χωρὶς seorsum, separatim* vid. ad Ran. 1163 sq. ⁸⁾, de voce *εἰς κόρακας* ad Ran. 187 et 607.

1315. *In mare deductis alveis, in quibus... lucernas suas venditare olim solebat* ⁹⁾. — Hyperbolus „*δ ἐκ τῶν λύχνων*“ ¹⁰⁾ quoniam *ἀνίλαμψε τῆς τύχης χάριν*, non iam ei opus est artis suae instrumento, quo olim utebatur cum lucernis suis in foro prostans: quin igitur novos in usus „*alveis*“ istis adhibitis Siciliam invadit Poenosque subigit! — Lepidissimus profecto verborum hic est lusus; nam *σκάφαι* ¹¹⁾ cum dicebantur receptacula in varios vitae quotidianae usus adhibita, tum genus quoddam linterium. Cf. vocum *vessel, vaisseau, schiff* simillium usus hodiernus et cognatum substantivum *τὸ σκάφος* ¹²⁾. Cernere nobis videtur indomitae virtutis Pyrgopoliniceum istum, qui ex institorum tabernis in summum reip. locum nuper emicuit, conscensa scapha Africae bellum inferentem.

¹⁾ Soph. Oed. C. 89 sq. Thucyd. I 126 § 11 etc. — ²⁾ Plut. Thes. 36 Phot. s. v. — ³⁾ Cf. Eupol. fr. 225. — ⁴⁾ Leg. Gortyn. I^{39,42}. — ⁵⁾ Poll. VII 13, Ar. fr. 567; cf. supra vs. 30. — ⁶⁾ Fr. 458, vid. etiam fr. 459. — ⁷⁾ Cf. Thesm. 224 et similis structura supra vs. 464. — ⁸⁾ Cf. Ach. 714 Thesm. 11 Eubul. fr. 65 Herodot. I 103 etc. — ⁹⁾ De verbo *καθίξειν* vid. Ach. 544 Eccl. 197 Eur. Hel. 1531 etc. — ¹⁰⁾ Nub. 1065. — ¹¹⁾ *Alvei, scaphae, bakken*. — ¹²⁾ Sic *γαυλός* et *mulotram* (Herodot. VI 119) et mutato accentu (*γαύλος*) *navem onerariam* (Herodot. III 136 Av. 598, 602) significat.

EXODUS.

(vs. 1816—1408.)

(Foras procedit isiciarius coronatus et comtus.)

SCENA VIGESIMA PRIMA.

Isiciarius, Chorus.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

εὐφημεῖν χρεὶ καὶ στόμα κλῆειν, καὶ μαρτυριῶν ἀπέχεσθαι,
καὶ τὰ δικαστήρια συγκλῆειν, οἷς ἡ πόλις ἦδε γέγηθεν,
ἐπὶ καιναῖσιν δ' εὐτυχεῖσιν παιωνίξεν τὸ θεῖατρον.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ.

ὦ ταῖς ἱεραῖς φέγγος Ἀθήναις καὶ ταῖς νήσοις ἐπικουρε,
1820 τίν' ἔχων φήμην ἀγαθὴν ἦμεις, ἐφ' ὅτῳ κνισῶμεν ἀγυιάς

1816. κλῆειν] κλείειν codd.

1817. συγκλῆειν] συγκλείειν codd.

1819. Sic B, cett. codd. vitiose ὦ ταῖς ἱεραῖς νήσοις ἐπικουρε καὶ φέγγος Ἀθήναις.

1820. ἀγυιάς] ἀγυιάς (*Apollinis signa*) perperam interpretatur scholion, item Harpoer. s. v. ἀγυιάς.

1816. εὐφημεῖν] vid. Thesm. 89 et ad Ran. 354.

1817. Cf. Nub. 620.

— οἷς ἡ πόλις ἦδε γέγηθεν] *quibus urbs nostra gaudet*. Poetica haec formula ioculariter nunc adhibetur ad deridendam Atheniensium illam *φιλοδικίαν*.1818. *Et spectatores ob insperatum eventum gaudio conclamanto!* Verbum *παιωνίσαι* apud nostrum redit Pac. 555; vid. etiam supra vs. 408.1819. φέγγος] vox poetica, ut φάος supra¹⁾, in carminibus redit Ran. 446 et 455; etiam Plut. 640 coryphaeus παρατραγῶδων ea utitur, addito dativo, ut h. l.: ἀναβοάσομαι τὸν εὐπαίδα καὶ μέγα βροστοῖσι φέγγος Ἀσκληπιόν. Idem valet φῶς (φάος); sic nescio quis apud Eubulum: νύμφα ἀπιερόγαμος τεύτλων περὶ σῶμα καλυπτὰ λευκῶρας παρίσται, ἔγγυλις, ἃ μέγ'

ἔμοι, μέγα σοι φῶς <θῆσαι> ἐναργής²⁾. Cf. Eur. Hec. 841: ὦ δίσποτ', ὦ μέγιστον Ἑλληνισιν φάος, Herc. 581: ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, ὦ φάος μολῶν πατρὶ, Ion. 1489: ὦ τέκνον, ὦ φῶς μητρὶ κρείττονον ἡλίου, et Homericilla illa, quae recentioribus pro exemplis fuere: αἶ κέν τι φάος Λαναοῖσι γένηαι πατρὶ τε σφ' Τελαμῶνι³⁾ aliaque multa⁴⁾.

— Ἀθήναις καὶ ταῖς νήσοις] nempe effrena illa quam iactant comici Atheniensium democratia *πειθαρχεῖν οὐκίει τολμῆ, ἀλλὰ δάκνει τὴν Εὐβοίαν καὶ ταῖς νήσοις ἐπιπηδᾷ*⁵⁾. Sic etiam postea Equitum fabulam respiciens in Pacis parabasi Aristophanes dixit: ὑπερ ὁμῶν πολυμίλων ἀντειχον αἰεὶ καὶ τῶν ἄλλων νήσων⁶⁾.

1820. Simillima sunt Oedipi ad Creontem Delphis reducem verba: τίν' ἡμῖν ἦμεις τοῦ θεοῦ φήμην φέρον;⁷⁾.

— ἐφ' ὅτῳ κνισῶμεν ἀγυιάς] hoc quo-

¹⁾ Vs. 978. — ²⁾ Eubul. fr. 85; vid. ad Vesp. 510. — ³⁾ © 282. — ⁴⁾ Vid. etiam ad π 28. — ⁵⁾ Fr. adesp. 41. — ⁶⁾ Pac. 760. — ⁷⁾ Oed. R. 86.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

τὸν Ἀἴμον ἀφεψήσας ὑμῖν καλὸν ἐξ αἰσχροῦ πεποίηκα.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ.

καὶ ποῦ ἐστὶν νῦν, ὃ θανμαστὰς ἐξευρίσκων ἐπινοίας;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἐν ταῖσιν ἰοστεφάνοις οἰκεῖ, ταῖς ἀρχαίαισιν, Ἀθήναις.

que priscae sive poeticae est dictionis. Significat autem: *plateas nidore implere*. Nempe *κνίση οὐρανὸν ἔκει* cum diis sacrificatur. Cf. Iridis verba tragici tumoris plena: *πρὸς ἀνδράπους πίτομαι παρὰ τοῦ πατρὸς | φράσουσα θύειν τοῖς δλυμπίοις θεοῖς | μηλοσφαγεῖν τε βουθύτοις ἐπ' ἰσχάρας | κνισᾶν τ' ἀγυιάς*¹⁾, vel Admeti gaudio exultantis ob uxorem ab inferis recuperatam clamores: *ἀστοῖς... ἐννέπω... | χοροὺς ἐπ' ἰσθλαῖς ἐμφοραῖσιν ἰσάναι | βωμοὺς τε κνισᾶν βουθύτοισι προστροπαῖς*²⁾, vel oraculum de instaurandis Dionysiis, quo *κνισᾶν ἀγυιάς καὶ στεφανηφορεῖν* iussi sunt Athenienses³⁾. Quod autem *ἐφ' ἑστῶ* nostro loco dicitur, non *ἐφ' ἦτινι*, constructio haec est ad sensum⁴⁾.

1321. Usus artificio, quod ab ipsius arte haud quaquam alienum erat, isiciarius senem decoxit, perinde atque Medea patrem Iasonis. Haec enim *Ἄισον Ἰθνηφιλον κόρον ἠβάοντα, | γῆρας ἀποξύσασα Ἰνδύλησι παραπίδουσι, | φάρμακα πόλλ' ἔβρουσα ἐπὶ χρυσοῖσι λέβησι*, ut in *Νόστοις* priscus vates cecinerat a grammaticis allatus⁵⁾. Qui addit in Aeschyli dramate Dionysi Nutricibus⁶⁾ Medeam etiam has feminas cum ipsarum maritis ἀνεψήσασαν νεοποιήσαι, Pherecydem autem et Simonidem finxisse Iasonem ab ea decoctum, nisi librariorum errori hoc debetur no-

mina Ἰάσωνα et Ἄισωνα confundentium; nam quid Medeae cum Iasone grandaevo? Notissimam autem hanc fabulam respiciens Socrates apud Platonem iocose sic loquitur: *ἐγὼ, ἰκεῖδῃ καὶ προσβύτης εἰμί, παρακινδυνύειν ἔτοιμος καὶ παραδίδομι ἑμαυτὸν Διονυσιοδότην τοῦτ' ὤσπερ τῆ Μηδείᾳ τῆ Κόλχῃ ἀπολλύτω με, καὶ εἰ μὴ βούλεται, ἐψέτω, εἰ δ', ὅ τι βούλεται, τοῦτο ποιεῖται μόνον χρηστὸν ἀποφηνάτω*⁷⁾. — Verbum ἀφεψήσαι dicebatur etiam de auro⁸⁾, χρυσὸς autem ἀπ-εψθος erat aurum purum⁹⁾.

— ἐξ] cf. vs. 704.

1322. καὶ] vid. ad Nub. 210.

— θανμαστὰς... ἐπινοίας] cf. Ran. 1530 et vid. supra ad vs. 539.

1323. ἰοστεφάνοις] Athenarum hoc epitheton debetur Pindaro¹⁰⁾. Sunt autem violae inter veris primos flores, et libenter adhibebantur coronis. Quapropter Pindarus Olympios hic verbis vocat ad laetas mortalium choreas: *ἴδεν' ἐς χορόν, Ὀλύμπιοι, | ἐπὶ τε κλυτὸν πέμπετε χάριν θεοῖ, | πολύβρατον οἷ τ' ἄσπετος ὀμφαλὸν θυόοντα | ἐν ταῖς ἱεραῖς Ἀθῆναις οἰχναῖτε πανταδαλὸν τ' εὐκλί' ἀγοράν | ἰοδειᾶν λάχρα στεφάνων | τῶν ἐαριδρέπτων λοιβάν*¹¹⁾. Etiam φαλλοφόροι hederaceas suas coronas violis ornabant¹²⁾, et mentio earum fiebat in prisca cantilena: *ποῦ μοι τὰ*

¹⁾ Av. 1230 sqq. — ²⁾ Eur. Alc. 1154 sqq. — ³⁾ Apud Demosth. XXI § 51 sq.; praeterea vid. Ach. 1044 sq. Hegesipp. fr. 120-27 adesp. fr. 608. — ⁴⁾ Subiunctivi usus est idem Pac. 522. — ⁵⁾ H. l. in scholiis et in argumento Medeae Euripidis. Cf. Ovid. Metam. VII 159-349. — ⁶⁾ Satyrico opinor. — ⁷⁾ Euthydem. 285 c. — ⁸⁾ Herodot. IV 166. — ⁹⁾ Fr. adesp. 423 Herodot. I 50 II 44. Euphoniae causa sic dicebatur pro ἀπ-εψθος, ut τειθεῖναι pro θεθεῖναι. — ¹⁰⁾ Vid. Ach. 637 et ad Nub. 300. — ¹¹⁾ Pind. fr. 58. — ¹²⁾ Athen. 622; vid. ad Ach. 261.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ.

πῶς ἂν ἴδοιμεν; ποίαν τιν' ἔχει σκευήν; ποῖος γεγένηται;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

- 1325 οἶός περ Ἀριστείδη πρότερον καὶ Μιλτιάδῃ ξυνεστέει.
 ὄψεσθε δέ· καὶ γὰρ ἀνοιγνυμένων ψόφος ἦδη τῶν προπυλαίων.
 ἀλλ' ὀλολύξατε φαινομέναισιν ταῖς ἀρχαίαισιν Ἀθήναις
 καὶ θαυμασταῖς καὶ πολυύμοις, ἔν' ὁ κλεινὸς Δῆμος ἐνοικεῖ.
 (Aperitur ianua.)

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ.

- 1330 „ὦ ται λιπαραὶ καὶ ἰοστέφανοι“ καὶ ἀριζήλωτοι Ἀθῆναι,
 δεῖξατε τὸν τῆς Ἑλλάδος ἡμῖν καὶ τῆς γῆς τῆσδε μόναρχον.
 (Procedit Demus prisco ornatu et recuperato vigore iuvenili.)

SCENA VIGESIMA SECUNDA.

Eidem, Demus.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ὄδ' ἐκείνος ὄρᾶν τεττιγοφόρας, ἀρχαίᾳ σχήματι λαμπρός,

1324. Del. Bergk, quem fuit cum sequerer, scholion aliquod „ὡς ἂν ἴδοιμεν ποίαν ἔχει σκευήν καὶ ποῖος γεγένηται“ inter poetae verba se insinuasse ratus. Nunc tamen versum necessarium duco, quoniam verba οἶός περ... ξυνεστέει vix habent quo referantur nisi antecedit id quod praebet textus traditus: ποῖος γεγένηται. Accedit quod scholion eiusmodi plane inutile fuisset. || ἴδοιμεν Brunck] ἴδοιμεν codd. || τιν'] addidit Porson. || ποῖος Reisi x ποῖος codd., καὶ ποῖός τις (delete ποίαν) Brunck, καὶ τίς Porson (non recte).

1326. δέ] δέ γε V, γε nonnulli.

1328. καὶ θ.] ταῖς θ. Blaydes. || ἐνοικεῖ] οἰκεῖ V.

1331. τεττιγοφόρας P] -ρος cett.; -ρας ex Hesychio restituit Porson metro duce. Simile codicum est vitium Ach. 570.

ὄδα; ποῦ μοι τὰ φίλα; ποῦ μοι τὰ καλὰ σάιλα; ¹⁾. — Solebat autem in agriculturum hortis esse ἰωνά ²⁾.

1326. τῶν προπυλαίων] non est cogitandum de arcis propylaeis ³⁾, nam tam difficile quam inutile fuisset civibus in scena ostendere aedificium, quod in ipso arcis culmine perpetuo ante oculos haberent; Marathonomachorum autem Athenae si fuissent obiciendae spectantium

oculis, ab arce abesse debebant propylaea nuper ⁴⁾ extracta. Sed vox προπύλαια aedium introitum nunc significat, qui in sermone quotidiano audiebat τὸ πρόθυρον ⁵⁾.

1327. ὀλολύξατε] vid. vs. 616.

1328. πολυύμοις] adi. redit fortasse Ran. 323, ubi vid.

— ἴνα] cf. Nub. 1233.

1329. Vid. vs. 1323 et ad Nub. 300.

1331. Talis nunc procedit Demus, cui

¹⁾ Athen. 629e. — ²⁾ Pac. 577. — ³⁾ Lys. 265. — ⁴⁾ Annis 437 ad 431. — ⁵⁾ Cf. Vesp. 875 ibique v. l.

Antoda sive antistropha (vs. 1290—1299).

1290

ἢ πολλάκις ἐννυχλαίσι
φροντίσι συγγεγένημαι,
καὶ διεξήτηχ' ὄποθεν ποτὲ φάυλας
ἐσθίει Κλεώνυμος.

1295

φασὶ γὰρ ποτ' αὐτὸν ἐρεπτόμενον τὰ
τῶν ἐχόντων ἀνέρων

1294. *ποτ'] de meo addidi, nam in codd. deest syllaba teste metro; ad quod explendum Bentley scripsit φασὶ μὲν γὰρ. Weiske φασὶ γὰρ ἔνν, Blaydes φασὶ γὰρ τοῦτον μὲν, sed fugit eos requiri indicium temporis praeterlapsi, ποτε igitur aut πρὶν. Nam qui sequuntur infinitivi οὐκ ἂν ἐξελθεῖν et ἀντιβολαῖν ἂν in orationem directam cum transferuntur, sunt οὐκ ἂν ἐξῆλθεν et ἠγεβόλου ἂν. Vid. commentarius.

1295. ἀνέρων] post ἐχόντων molestum et propter formam epicam suspectum habens Meineke infelici coniectura proposuit οὐσίας (ut legitur Anaxil. fr. 33), Blaydes

ipsum piaculo inquinarentur, inusserunt singulis convivis suum praeberi χάρα ¹⁾, Oedipus autem edixit Laii interfectorem μήτ' ἐν θεῶν εὐχαίσι μήτε θύμασιν | κοινὸν ποιῆσθαι κτέ. ²⁾. Similes praeterea leguntur dirae Ach. 980: οὐδὲ παρ' ἡμοὶ ποτε τὸν Ἀρμόδιον ἔσεται, Soph. Ant. 572 sq.: μήτ' ἡμοὶ παρίστιος γένοιτο μήτ' Ἴσον φρονῶν δὲ τὰδ' ἴρῃσι ³⁾.

1290 sqq. Lepide admodum chorus nunc imitatur Phaedram Euripideam de vitae humanae aerumnis conquerentem ⁴⁾. *Insomnis* — ait — *longas noctes transigo, dum Cleonymi illius famem insatiabilem infinitasque epulas e mente dimittere nequeo* ⁵⁾.

1291. Cf. γνώμαις καὶ λόγοις καὶ μερίμναις ξυνεῖναι ⁶⁾, πράγμασι ξυνεῖναι ⁷⁾, πράγμασιν ὀμιλεῖν ⁸⁾, et videatur supra vs. 806, praesertim autem, quoniam poetica dictione nunc utitur noster, Atossae verba πολλοῖς μὲν ἀεὶ νυκτέροις ὀνειράσιν |

ξύναιμ', ἀφ' οὐραε παῖς ἡμὸς ... οἴχεται ⁹⁾.

1292. ὄποθεν ποτὲ φάυλας ἐσθίει] unde tandem facile victum suum inveniat Cleonymus. Fide maius videtur quod istius hominis ¹⁰⁾ venter quotidie nunc impletur. — De adverbio φάυλας vid. ad Vesp. 656; adverbium ὄποθεν etiam Vesp. 311 Plut. 534 sic usurpatum est.

1294. ποτε] nempe olim misere esuriebat, et ne μάκτρα quidem ¹¹⁾ tunc erat homini, qui nunc cum ceteris Cleonis amicis e plebeculae latebris protractus taxiarchi munere fungitur ¹²⁾.

— ἀρεπτόμενον] hoc non magis quam ἀνέρων illud quod sequitur e dictione quotidiana habet noster ¹³⁾. Idem autem valet quod βόσκασθαι ¹⁴⁾ vel χορτάσθαι ¹⁵⁾ vel νέμσθαι ¹⁶⁾, de homine igitur non nisi iocose vel contemtim potuit usurpari. Scilicet οὐ κόλακίς εἰσι τῶν ἐχόντων σκώληκες, ut festive dixit Anaxilas ¹⁷⁾.

1295. τῶν ἐχόντων ἀνέρων] nisi lyricae

¹⁾ Vid. ad Ach. 961. — ²⁾ Oed. R. 238. — ³⁾ Item Aesch. fr. 309 Eur. 29, 848, 889 Hor. Carm. III 2, 26. Vid. etiam fr. com. adesp. 465 οὐ δ' ἐκ μᾶς τῶδ' οἰνοχόης πεπωκότες. — ⁴⁾ Eur. Hipp. 375 sq. — ⁵⁾ Euripidis ille locus respicitur etiam Ran. 931, ubi vid. — ⁶⁾ Nub. 1404 Vesp. 1460. — ⁷⁾ Ran. 959. — ⁸⁾ Nub. 1399. — ⁹⁾ Aesch. Pers. 176 sq. — ¹⁰⁾ Nub. 353. — ¹¹⁾ Nub. 675 sq. — ¹²⁾ Vid. ad Nub. 353. — ¹³⁾ Vid. Hom. B 776 E 196 etc. — ¹⁴⁾ De quo verbo vid. vs. 1258 et ad Vesp. 313. — ¹⁵⁾ Cratin. fr. 142 Eubul. 75, 30 Ararot. 21 Nicostrat. 20 Sophil. 6 Menandr. 465. Cf. Eur. Cycl. 507 cum vicinis. — ¹⁶⁾ Antiphan. fr. 196¹⁰⁾. — ¹⁷⁾ Anaxil. fr. 33.

οὐκ ἂν ἐξελεθεῖν ἀπὸ τῆς σιπύης·
 τοὺς δ' ἀντιβολεῖν ἂν ὁμοίως·
 „Ἰθ', ὦ ἄνα, πρὸς γονάτων,
 „ἔξελθε καὶ σύγγνωθι τῇ τραπέζῃ.“

Antepirrhema.

1300 φασὶν ἀλλήλαις ξυνελεθεῖν τὰς τριήρεις εἰς λόγον,

χρήματα; multo melius vVelsen ἀνδρικός (cf. Pac. 1307 Ephipp. fr. 8³), quod de ignavo hoc homine festive sane foret dictum; Zacher ἄλιφα. Sed collata voce ὦ ἄνα vs. 1295 vulgatam iure tuitus est Kock.

1297. ἂν ὁμοίως] codd. quidam ἀλλ' ὅμως, alii olim ἂν ὁμοίως (l. ἂν ὁμοίως?). Bentley ἂν ὅμως, Zacher ἂν ὁμῶς, vVelsen ἰλιειῶς vel ἂν ἰλιειῶς; (coll. Thesm. 1063), Kock ἀνοήτως. De metro quicquid statuitur (vid. vs. 1271), particula ἂν non est abicienda. Vid. commentarius.

1299. ἐξελθε] ἰσαλθε Bergk non recte.

dictionis amplitudinem locose nunc noster imitaretur, substantivum omisisset. Nam *οἱ ἔχοντες* sunt *οἱ πλούσιοι* ¹⁾, quibus non est circumspiciendum unde sint victuri; oppositi igitur sunt *τοῖς ἐφ' ἡμέραν ἔχουσιν* ²⁾ sive *τοῖς πενομένοις*. Epicam autem vocis ἀνδρός figuram noster etiam Av. 687 et Ran. 706 admisit.

1296 sqq. *Tempus temporis οὐκ ἂν ἐξῆλθεν ἀπὸ τῆς σιπύης: de ranario derelli se non facile fuisset passus*. Homines autem, apud quos versabatur, veluti daemonem ἀλιτήριον eum *supplices adire solebant*, ἠνταβόλουν ἂν, *an forte possent exorari, ut cenae tandem aliquando parceret ipsiisque aliquid reliqui faceret*. Sic de alio incredibilis voracitatis parasito apud Alexidem dicitur: *πολλάκις | αὐτὸν δ' κεκληκῶς τὰ Σαμοθράκι εὔχεται, | λήξει πνίοντα καὶ γαληνῶσι ποτὶ* ³⁾, *saepe is qui eum vocavit edidit preces Samothracum ritu conceptas, ut sedetur tandem aliquando procella*. Nostro loco iteratam actionem particula ἂν indicat, ut passim apud Aristophanem ⁴⁾. Festivissime autem enunciata haec

sunt, et melius etiam placerent fortasse si cognitus nobis esset locus, quem comicus nunc imitatur vel respicit. Echo vero quaedam horum versuum percipitur in verbis Andocidis: *Ἰππόνικος δὲ ἦν πλουσιώτατος τῶν Ἑλλήνων* τότε μίνοι πάντες ἴστε δεῖ παρὰ τοῖς παιδαρίοις τοῖς μικροτάτοις καὶ τοῖς γυναίοις κληδῶν ἦν καὶ ἐν ἀπάσῃ τῇ πόλει κατίσχεν, δεῖ Ἰππόνικος ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀλιτήριον τρέφει, ὃς αὐτοῦ τὴν τράπεζαν ἀνατρέπει“. *μίμνησθε ταῦτα, ὦ ἄνδρες. πῶς οὖν ἡ φήμη ἢ τότε οὐσα δοκᾷ ὑμῖν ἀποβῆναι; οἰόμενος γὰρ Ἰππόνικος υἷον τρέφειν ἀλιτήριον αὐτῷ τρέφειν, ὃς ἀνατίετροφον ἐκείνου τὸν πλοῦτον, τὴν σωφροσύνην, τὸν ἄλλον βίον ἄπαντα. οὕτως οὖν χρῆ περι τούτου γινώσκων, ὡς ὄντος Ἰππόνικου ἀλιτηρίου* ⁵⁾.

1296. σιπύης] σιτηρὸν ἀγγεῖον vocat Harpocratio s. v. ⁶⁾.1298. ὦ ἄνα] hoc quoque poeticum: Ζεῦ Φάνα ⁷⁾, ὦ Φάνα ⁸⁾.1300. Conferri potest Cratini versiculus, ubi τράπεζαι dicuntur μείζωνες ⁹⁾.

— ξυνελεθεῖν ... εἰς λόγον] vid. ad Nub. 470.

¹⁾ Die wohlhabenden, de bezitters. Vid. Plut. 596 Herodot. VI 22 Lys. XVI § 14 Xen. Ven. II § 1 Plat. Rep. 565 a Demosth. XLV § 73 Soph. Ai. 157 Eur. Alc. 57 (= οἷς πάροισι ibid. vs. 59). — ²⁾ Herodot. I 32 etc. — ³⁾ Alex. fr. 178. — ⁴⁾ Vid. ad Vesp. 269. — ⁵⁾ Andocid. I § 130 sq. — ⁶⁾ Cf. Plut. 806 fr. 541 Pherecr. fr. 142 Eupol. 302. — ⁷⁾ Hom. Γ 351 etc. — ⁸⁾ H. Ap. 179, 526. — ⁹⁾ Cratin. fr. 301. Praeterea vid. ad Ach. 95 sq.

καὶ μίαν λέξει τιν' αὐτῶν, ἧτις ἦν γεραιτέρα
 „οὐδὲ πυνθάνεσθε ταῦτ', ὃ παρθένοι, τὰν τῆ πόλει;
 „φασὶν αἰτεῖσθαι τιν' ἡμῶν ἑκατὸν εἰς Καρχηδόνα
 „ἄνδρα μοχθηρὸν πολίτην, ὀξίνην Ἰπέρβολον.“

1802. οὐδὲ πυνθάνεσθε] οὐδέπω πέπυσθε Blaydes (coll. Pac. 615 Av. 957 Thesm. 596 Aesch. Choeph. 526 Rhos. 598), sed vid. commentarius.

1803. Καρχηδόνα] Καρχηδόνα (vel Χαλκ.) schol., et sic Casaubonus, male; vid. ad vs. 174.

1804. μοχθηρὸν V] πονηρὸν cett. metro invito, unde Blaydes ἄνδρα μοχθηρὸν πονηρὸν ὄξ. Υ., quod egregie languet. Quamquam et mihi displicere vocem πολίτην non nego.

1801. μίαν... τινά] vid. ad Ran. 911.

1802. *O puellae, ne rogatis quidem quid tibi velint ista quae in urbe aguntur? ἄρα λανθάνει δυμῆς πρὸς τοὺς φίλους στείχοντα τῶν ἐχθρῶν κακὰ; ut Antigonae Sophocleae verbis utar. Nostro loco cominius versum quendam ex Euripidis Alcmeone imitatur, teste scholio. — Praesens πυνθάνεσθαι, perinde atque ἀκούειν, aptissime dicitur de eo qui non hoc demum temporis articulo aliquid deprehendat sed dudum exploratum id habeat¹⁾. Sic ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι significat: ut percontando inveni, ut exploratum habeo²⁾, item ὡς ἐγὼ ἀκοῆ ἀσθάνομαι³⁾.*

1803. ἑκατὸν] vid. ad Ach. 545.

— εἰς Καρχηδόνα] brevi post Equitum fabulam scenae commissam inducias inter se inierunt civitates Siculae, re autem infecta inde redierunt Atheniensium duces Pythodorus Sophocles Eurymedon; qui rei statim sunt facti, ὡς ἐξὸν αὐτοῖς τὰ ἐν Σικελίᾳ καταστρέψασθαι δώροις πεισθέντες ἀποχωρήσαν. Hoc vero tempore qui cum Cleone faciebant civibus persuadere conabantur ut multo

maior classis in Siciliam mitteretur et strenue magis illic bellum gereretur; brevi enim, si hoc agerent, rem illic — ut Pyli — confecturos et occidentalem maris mediterranei partem in dicionem suam redacturos⁴⁾. Propter temeraria haec, quae quidem multis videbantur, consilia Eupolis anno 421 in Maricante fabula de Hyperbolo ut de novo quodam Xerxe locutus choro haec tribuit verba: *πεπύρακεν μὲν ὁ περιπέτοις ἦδη Μαρικάς⁵⁾.*

1804. *Hyperbolus* strategi munere nunc fungitur⁶⁾. Verba *μοχθηρὸν πολίτην* in mentem nobis revocant iudicium, quod de mortuo tulit Thucydides: *ἀπὸ 411 Sami coniurati Ἰπέρβολόν τινα τῶν Ἀθηναίων, μοχθηρὸν⁷⁾ ἄνθρωπον, ὠστρακισμένον οὐ διὰ δυνάμειος καὶ ἀξιώματος φόβον ἀλλὰ διὰ πονηρίαν καὶ ἀσχυρὴν τῆς πόλεως, ἀποκτείνουσιν⁸⁾. Vini epitheton ὀξίνης⁹⁾ etiam Vesp. 1082 usurpatum est ad indicandum animum bellicosum. Sic ὄξος ἡκρατισμένος¹⁰⁾ dicitur nescio quis ὀργίλος καὶ θυμύς¹¹⁾. Vid. praeterea Vesp. 151 et ad Ran. 1150. Est autem ὀξίνης *σαρρα*, de qua Plinius: *vitiū musto**

¹⁾ Item e. g. Thucyd. VI 76 § 2, VII 12 § 3. — ²⁾ Herodot. IV 95 VII 8 sq. VIII 38, 68 Thucyd. VII 12 § 2. — ³⁾ Thucyd. VI 17 § 8, 20 § 2. — ⁴⁾ Vid. Thucyd. IV 65 Prolegom. Vesp. p. XXXIII—XXXV et cf. supra vs. 174. — ⁵⁾ Eupol. fr. 192, cf. Aesch. Pers. 65. — ⁶⁾ Vid. de eo ad Nub. 624 sq., 1065 Vesp. 1007. — ⁷⁾ De adiectivo *μοχθηρῶς* vid. vs. 316. — ⁸⁾ Thucyd. VIII 73 § 3. — ⁹⁾ Hermipp. fr. 91 Philonid. 12 Diphil. 82 Theophr. H. Plant. IX 20 § 4. — ¹⁰⁾ Fr. com. adesp. 698. — ¹¹⁾ *Die de arjen in pacht heeft*, ut loquuntur nostrates.

- 1805 ταῖς δὲ δόξαι δεινὸν εἶναι τοῦτο κοῦκ ἀνασχετόν,
καὶ τιν' εἰπεῖν, ἥτις ἀνδρῶν ἄσσον οὐκ εἰληλύθει·
„ἀποτροπαί, οὐ δῆτ' ἐμοῦ γ' ἄρξει ποτ', ἀλλ' ἐάν με χρῆ,
„ὄπδ' ἐρηθόνων σαπειῶ' ἐνταῦθα καταγηράσομαι.“ —
„οὐδὲ Ναυφάντης γε τῆς Ναύσανος, οὐ δῆτ', ὦ θεοί,
1810 „εἴπερ ἐκ πεύκης γε καὶ ἐγὼ καὶ ξύλων ἐπηγνύμην.
„ἦν δ' ἀρέσκη ταῦτ' Ἀθηναίους, καθῆσθαι μοι δοκεῖ

1806. ἀηλύθει.] ἀηλ. codd.

1807. με χρῆ] με χρῆ codd.; Blaydes δῆη (coll. Vesp. 221 Ran. 265).

1809. Ipsam Nauphantem hoc vs. et sequentibus induci loquentem vidit Reiske; cui assensus Vahlen contulit Pac. 1149.

1811. Ἀθηναίους] -οισι. VR et fere omnes. || δοκεῖ Bentley] δοκέ codd., quod vitiosum nisi sequatur futurum vel certe quod proposuit Dawes καθῆσθ' ἔν μοι

quibusdam in locis iterum ferre; qua calamitate deperit sapor, vappaeque accipit nomen ¹⁾).

1806. Quae virgo erat adhuc, παρθένος ἀμής, ἀνδρῶν ἄδικτος. Prisca sive poetica haec est locutio, ut in Aeschyli versu: Ἀντικλίας ἄσσον ἦλθε Σίλωρος ²⁾; nam ab Atheniensium sermone quotidiano alienum erat ἄσσον. Cf. Herod. Mimiamb. IV 82 sqq.: ἡ ἰὴ Παιῖον, εὐμηνῆς εἰης, | καλοῖς ἐπ' ἰσοῖς ταῖσδε καὶ τινες τῶνδε | ἴασ' ὀπιυηταὶ τε καὶ γενῆς ἄσσον, et de verbo Herodot. II 115: παρὰ τοῦ ὀσωντοῦ ξείνου τὴν γυναῖκα ἦλθε, VI 68: φασὶ σε ἔλθεῖν παρὰ τῶν οἰκτιῶν τὸν ὄνομα φερθόν ³⁾).

1807. ἀποτροπαί] sc. Ἀπολλων ⁴⁾. Cf. ὦ ἀλεξίκακῃ Nub. 1372.

— χρῆ] sc. καταγηράσκουσιν, quod e sequentibus mente est supplendum. Eadem orationis forma est Lys. 133: κῆν με χρῆ διὰ τοῦ πυρός | ἰθὺίλω βαδίζουσιν, Ran. 264 sq.: κερράζομαι γάρ, | κῆν δῆη δι' ἡμέρας. Vid. etiam Vesp. 654: κῆν χρῆ σπλάγγων μ' ἀπίχουσαι.

1809. Nauphanta Nausonis filia ad al-

terius virginis verba respondens nunc fingitur. Sic etiam in Pacis epirrhemate, postquam inductus est agricola vicinum Comarchidam ad convivium invitans, statim subiciuntur huius hominis verba: καὶ ἐμοῦ δ' ἐνεγκάτω τις τὴν κίχλην καὶ τὸ σπίνω κτλ. ⁵⁾. Praeterea cf. Lys. 129 sq.: οὐκ ἂν ποιήσαιμι κτλ. — μὰ Δι' οὐδ' ἐγὼ γ' ἔν. — Ficta sunt navium haec nomina ad imitationem nominum quae ipsis triremibus Atticis erant propria; haec enim femineae erant, quod ipsa vox ναῦς esset generis feminini ⁶⁾. Magnam autem Nauphantae orationi gravitatem addit ipsius nomen proprium in introitu collocatum ⁷⁾.

1810. ἐκ πεύκης... καὶ ξύλων] ad naves pangendas prae ceteris necessaria erat ἡ ἐν νάπαισι Πηλίου Thraciaeve montibus — nam Attica huiusmodi arborum minus erat ferax — ἐμνησῖσα πεύκη, sed et querna ligna aliaque ξύλα ναυπηγήσιμα requirebantur. Itaque eadem est horum verborum inunctura atque illorum ὦ θεοὶ καὶ σιλίμω ⁸⁾.

1811. ἀρέσκη] vid. ad Ran. 103.

¹⁾ H. Nat. XIV 25. — ²⁾ Aesch. fr. 172. — ³⁾ Item φοιτῶν III 1 V 70. — ⁴⁾ Vid. Vesp. 161 Av. 61 Plut. 359, 854 Eur. Herc. 536 etc. — ⁵⁾ Pac. 1140 sqq. — ⁶⁾ Quaelia multa sunt cognita e lapide, de quo vid. Böckh Seerurk. p. 81 sqq. — ⁷⁾ Cf. Ach. 1028. — ⁸⁾ Vid. ad Nub. 413.

1815 „εἰς τὸ Θησεῖον πλεούσας ἢ ἐπὶ τῶν Σεμνῶν θεῶν.
 „οὐ γὰρ ἡμῶν γε στρατηγῶν ἐγγανεῖται τῇ πόλει
 „ἀλλὰ πλείτω χωρὶς αὐτὸς εἰς κόρακας, εἰ βούλεται,
 „τὰς σκάφας, ἐν αἷς ἐπώλει τοὺς λύχνους, καθελκύσας.“

δοκῶ (vid. ad vs. 620) et πλείουσ' ἔν vs. 1812; sed praestat quod scripsit Bentley, non enim de se sola loquitur sed sententiam dicit in concione (vid. ἡμῶν vs. 1813 et cf. Av. 1578).

1812. πλεούσας Reiske] -σαις codd. || ἐπὶ] εἰς τὸ Dawes (ut Thesm. 224); de orasi vid. Ran. 186 sq.

— καθῆσθαι κτί.] *censeo in asylum nobis esse confugiendum.* Simillima est orationis forma Vesp. 270 sq. — Puella marina quoniam loquitur, non *λούσας* vel *τραχούσας* dicit sed *πλεούσας*.

1812. Sanctissima Athenis erant templa Thesei et Semnarum ¹⁾. Et Theseum quidem mancipiorum praesertim erat perfugium ²⁾, in quos si inhumaniter saeviret dominus, *πρᾶσιν* poterant *αἰτεῖν* ³⁾, illic „*ναυόντες*“, ut de simili re dicebant olim Cretenses ⁴⁾. Quam rem Pollux comprobavit allatis servi cuiusdam apud Aristophanem verbis: *ἔμοι | κράτιστόν ἐστιν εἰς τὸ Θησεῖον δραμεῖν, | ἐκεῖ δ' ἔως ἂν πρᾶσιν εὐρωμεν μένιν* ⁵⁾. Quales servos alibi *Θησειότρυβας* comicus noster vocavit ⁶⁾. Post *ἐπὶ* autem praepositionem mente supplendus est accusativus: *τὸ ἱερὸν* ⁷⁾, et praepositio non ad verbum *καθῆσθαι* est referenda, licet recte dici possit *καθίλειν* vel *-ῆσθαι εἰς*, sed ad *πλεούσας*.

1813. *ἐγγανεῖται*] vid. ad Vesp. 721.

1814. *Sed, si lubet, ipse (solus) seorsum*

navigato in Morboniam! De adverbio *χωρὶς seorsum, separatim* vid. ad Ran. 1163 sq. ⁸⁾, de voce *εἰς κόρακας* ad Ran. 187 et 607.

1815. *In mare deductis alveis, in quibus... lucernas suas venditare olim solebat* ⁹⁾. — Hyperbolus „*ἐκ τῶν λύχνων*“ ¹⁰⁾ quoniam *ἀνέλαμψε τῆς τύχης χάριν*, non iam ei opus est artis suae instrumento, quo olim utebatur cum lucernis suis in foro prostans: quin igitur novos in usus „*alveis*“ istis adhibitis Siciliam invadit Poesosque subigit! — Lepidissimus profecto verborum hic est usus: nam *σκάφαι* ¹¹⁾ cum dicebantur receptacula in varios vitae quotidianae usus adhibita, tum genus quoddam linternium. Cf. vocum *vessel, vaisseau, achiff* simillium usus hodiernus et cognatum substantivum *τὸ σκάφος* ¹²⁾. Cernere nobis videtur indomitae virtutis Pyrgopoliniceum istum, qui ex institorum tabernis in summum reip. locum nuper emicuit, conscensa scapha Africae bellum inferentem.

¹⁾ Soph. Oed. C. 89 sq. Thucyd. I 126 § 11 etc. — ²⁾ Plut. Thes. 86 Phot. s. v. — ³⁾ Cf. Eupol. fr. 225. — ⁴⁾ Leg. Gortyn. 139, 42. — ⁵⁾ Poll. VII 18, Ar. fr. 567; cf. supra vs. 30. — ⁶⁾ Fr. 458, vid. etiam fr. 459. — ⁷⁾ Cf. Thesm. 224 et similis structura supra vs. 464. — ⁸⁾ Cf. Ach. 714 Thesm. 11 Eubul. fr. 65 Herodot. I 103 etc. — ⁹⁾ De verbo *καθίλειν* vid. Ach. 544 Eccl. 197 Eur. Hel. 1531 etc. — ¹⁰⁾ Nub. 1065. — ¹¹⁾ *Alvei, scaphae, bakken*. — ¹²⁾ Sic *γαυλός* et *malotram* (Herodot. VI 119) et mutato accentu (*γαυλός*) *navem onerariam* (Herodot. III 136 Av. 598, 602) significat.

EXODUS.

(va. 1316—1408.)

(Foras procedit isiciarius coronatus et comtus.)

SCENA VIGESIMA PRIMA.

Isiciarius, Chorus.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

εὐφημεῖν χρῆ καὶ στόμα κλέειν, καὶ μαρτυριῶν ἀπέχεσθαι,
καὶ τὰ δικαστήρια συγκλέειν, οἷς ἡ πόλις ἦδε γέγηθεν,
ἐπὶ καιναῖσιν δ' εὐτυχάισιν παιωνίζειν τὸ θέατρον.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ.

ὦ ταῖς ἱεραῖς φέγγος Ἀθήναις καὶ ταῖς νήσοις ἐπίκουρε,
1320 τίν' ἔχων φήμην ἀγαθὴν ἤκεις, ἐφ' ὅτῳ κνισῶμεν ἀγυιάς

1316. κλέειν] κλείειν codd.

1317. συγκλέειν] συγκλείειν codd.

1319. Sic R, cett. codd. vitiose ὦ ταῖς ἱεραῖς νήσοις ἐπίκουρε καὶ φέγγος Ἀθήναις.

1320. ἀγυιάς] ἀγυιάς (*Apollinis signa*) perperam interpretatur scholion, item Harpoer. s. v. ἀγυιάς.

1316. εὐφημεῖν] vid. Thesm. 39 et ad Ran. 354.

1317. Of. Nub. 620.

— οἷς ἡ πόλις ἦδε γέγηθεν] *quibus urbs nostra gaudet*. Poetica haec formula ioculariter nunc adhibetur ad deridendam Atheniensium illam φιλοδοκίαν.

1318. *Ei spectatores od insperatum eventum gaudio conclamanto!* Verbum παιωνίαισιν apud nostrum redit Pac. 555; vid. etiam supra vs. 408.

1319. φέγγος] vox poetica, ut φάος supra¹⁾, in carminibus redit Ran. 446 et 455; etiam Plut. 640 coryphaeus παρατραγῶδων ea utitur, addito dativo, ut h. l.: ἀναβοᾶσθαι τὸν εὐπαιδα καὶ μίγα βροτοῖσι φέγγος Ἀσκληπιόν. Idem valet φῶς (φάος); sic nescio quis apud Eubulum: νύμφα ἀπυρόγαμος τεύτλω περι σώμα καλλιπὰ λευκόχρους παρίσταται, ἔγχευλος, & μίγ'

ἱμοί, μίγα σοὶ φῶς <θῆσι> ἑναργές²⁾. Of. Eur. Hec. 841: ὦ δίσπορ', ὦ μέγιστον Ἑλλήσιν φάος, Herc. 531: ὦ φίλιτατ' ἀνδρῶν, ὦ φάος μολὼν πατρί, Ion. 1439: ὦ τέκνον, ὦ φῶς μετρί κρείσσον ἡλίου, et Homeric illa, quae recentioribus pro exemplis fuere: αἶ κίν τι φάος Λαναοῖσι γένηαι πατρί τε σφ' Τυλαμῶνι³⁾ aliaque multa⁴⁾.

— Ἀθήναις καὶ ταῖς νήσοις] nempe effrena illa quam iactant comici Atheniensium democratia πειθαρχεῖν οὐκίτι τολμῆ, ἀλλὰ δάνει τὴν Εὐβοίαν καὶ ταῖς νήσοις ἐπιπηδῆ⁵⁾. Sic etiam postea Equitum fabulam respiciens in Pacis parabasi Aristophanes dixit: ὑπερ ὁμῶν πολέμιζων ἀντείχον ἀεὶ καὶ τῶν ἄλλων νήσων⁶⁾.

1320. Simillima sunt Oedipi ad Creontem Delphis rednoem verba: τίν' ἤμιν ἤκεις τοῦ θεοῦ φήμην φέρων;⁷⁾.

— ἐφ' ὅτῳ κνισῶμεν ἀγυιάς] hoc quo-

¹⁾ Vs. 978. — ²⁾ Eubul. fr. 35; vid. ad Vesp. 510. — ³⁾ Θ 282. — ⁴⁾ Vid. etiam ad π 23. — ⁵⁾ Fr. adesp. 41. — ⁶⁾ Pac. 760. — ⁷⁾ Oed. R. 86.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

τὸν Δῆμον ἀφεψήσας ὑμῖν καλὰ ἐξ αἰσχροῦ πεποιήκα.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ.

καὶ ποῦ ἔστιν νῦν, ὃ θυμαστὰς ἐξευρίσκων ἐπινοίας;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἐν ταῖσιν ἰοστεφάνοις οἰκεῖ, ταῖς ἀρχαίαισιν, Ἀθήναις.

que priscae sive poeticae est dictionis. Significat autem: *plateas nidore implere*. Nempe *κνιση οὐρανὸν ἔκει* cum diis sacrificatur. Cf. Iridis verba tragici tumoris plena: *πρὸς ἀνδράπους πέτομαι παρὰ τοῦ πατρὸς | φράσουσα θύειν τοῖς ἄλμπιαις θεοῖς | μηλοσφαγεῖν τε βουθύτους ἐπ' ἐσχάταις | κνισᾶν τ' ἀγυιάς*¹⁾, vel Admeti gaudio exsultantis ob uxorem ab inferis recuperatam clamores: *ἀστοῖς... ἐννέπω... | χοροὺς ἐπ' ἐσθλαῖς ξυμφοραῖσιν ἰσάναι | βωμοὺς τε κνισᾶν βουθύτοισι προσετροπαῖς*²⁾, vel oraculum de instaurandis Dionysiis, quo *κνισᾶν ἀγυιάς καὶ στεφανηφορεῖν* iussi sunt Athenienses³⁾. Quod autem *ἐφ' ἔτα* nostro loco dicitur, non *ἐφ' ἦται*, constructio haec est ad sensum⁴⁾.

1321. Usus artificio, quod ab ipsius arte haud quaquam alienum erat, isiciarius senem decoxit, perinde atque Medea patrem Iasonis. Haec enim *Αἴσον' Ἰθῆκε φίλον κόρον ἠθάοντα, | γήρας ἀποξύσασα Ἰνδύησι πραπίδεςσι, | φάρμακα πόλλ' ἔφρουσα ἐπὶ χρυσίοισι λήβησι*, ut in *Νόστοις* priscus vates cecinerat a grammaticis allatus⁵⁾. Qui addit in Aeschyli dramate Dionysi Nutricibus⁶⁾ Medeam etiam has feminas cum ipsarum maritis ἀνεψήσασαν νεοποιῆσαι, Pherecydem autem et Simonidem finxisse Iasonem ab ea decoctum, nisi librariorum errori hoc debetur no-

mina *Ἰάσωνα* et *Αἴσωνα* confundentium; nam quid Medaeae cum Iasone grandaevo? Notissimam autem hanc fabulam respiciens Socrates apud Platonem iocose sic loquitur: *ἐγὼ, ἐπειδὴ καὶ πρεσβύτης εἰμι, παρακινδυνεύειν ἔτοιμος καὶ παραδίδωμι ἑμαυτὸν Διονυσιοδώρῳ τούτῳ ὡσπερ τῆ Μηδείᾳ τῆ Κόλχῃ· ἀπολλύτω με, καὶ εἰ μὴ βούλεται, ἐψέτω, εἰ δ', ὅτι βούλεται, τοῦτο ποιεῖτω μόνον χρῆστον ἀποφηνάτω*⁷⁾. — Verbum ἀφεψήσαι dicebatur etiam de auro⁸⁾, χρυσὸς autem ἄπ-εφθός erat *aurum purum*⁹⁾.

— ἐξ] cf. vs. 704.

1322. καὶ] vid. ad Nub. 210.

— θυμαστὰς... ἐπινοίας] cf. Ran. 1530 et vid. supra ad vs. 539.

1323. ἰοστεφάνοις] Athenarum hoc epitheton debetur Pindaro¹⁰⁾. Sunt autem violae inter veris primos flores, et libenter adhibebantur coronis. Quapropter Pindarus Olympicus hic verbis vocat ad laetas mortalium choreas: *ἴδετ' ἐς χορόν, Ὀλύμπιοι, | ἐπὶ τε κλυτὸν πίμπετε χάριν θεοῖ, | πολύβατον οἷ τ' ἄσπετος ὄμφαλὸν θύδοντα | ἐν ταῖς ἱεραῖς Ἀθάναις οἰχνηῖτε πανδαίδαλόν τ' εὐκλέ' ἀγοράν | ἰοδετᾶν λάχετε στεφάνων | τῶν ἱερουργῶν λωβάν*¹¹⁾. Etiam φαλλοφόροι hederaceas suas coronas violis ornabant¹²⁾, et mentio earum fiebat in prisca cantilena: *ποῦ μοι τὰ*

¹⁾ Av. 1230 sqq. — ²⁾ Eur. Alc. 1154 sqq. — ³⁾ Apud Demosth. XXI § 51 sq.; praeterea vid. Ach. 1044 sq. Hegesipp. fr. 120-27 adesp. fr. 608. — ⁴⁾ Subiunctivi usus est idem Pac. 522. — ⁵⁾ H. l. in scholiis et in argumento Medaeae Euripidis. Cf. Ovid. Metam. VII 159-349. — ⁶⁾ Satyrico opinor. — ⁷⁾ Euthydem. 285 c. — ⁸⁾ Herodot. IV 166. — ⁹⁾ Fr. adesp. 423 Herodot. I 50 II 44. Euphoniae causa sic dicebatur pro ἄπ-εφθός, ut τερθῆραι pro θερθῆραι. — ¹⁰⁾ Vid. Ach. 637 et ad Nub. 300. — ¹¹⁾ Pind. fr. 53. — ¹²⁾ Athen. 622; vid. ad Ach. 261.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ.

πῶς ἂν ἴδοιμεν; ποίαν τιν' ἔχει σκευήν; ποῖος γεγένηται;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

- 1825 οἶός περ Ἀριστείδη πρότερον καὶ Μιλτιάδῃ ξυνεσίτῃ.
ὄψεσθε δέ· καὶ γὰρ ἀνοιγνυμένων ψόφος ἦδη τῶν προπυλαίων.
ἀλλ' ὀλολύξατε φαινομέναισιν ταῖς ἀρχαίαισιν Ἀθήναις
καὶ θαυμασταῖς καὶ πολυύμνοις, ἧ' ὁ κλεινὸς Δῆμος ἐνοικεῖ.
(Aperitur ianua.)

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ.

- 1830 „ὦ τὰ λιπαρὰ καὶ ἰστέφανοι“ καὶ ἀριζήλωτοι Ἀθηναί,
δεῖξατε τὸν τῆς Ἑλλάδος ἡμῖν καὶ τῆς γῆς τῆσδε μόναρχον.
(Procedit Demus prisco ornato et recuperato vigore iuvenili.)

SCENA VIGESIMA SECUNDA.

Eidem, Demus.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ὄδ' ἐκεῖνος ὄρᾶν τετιγοφόρας, ἀρχαίῳ σχήματι λαμπρός,

1824. Del. Bergk, quem fuit cum sequerer, scholion aliquod „ὡς ἂν ἴδοιμεν ποίαν ἔχει σκευήν καὶ ποῖος γεγένηται“ inter poetae verba se insinasse ratus. Nunc tamen versum necessarium duco, quoniam verba οἶός περ... ξυνεσίτῃ vix habent quo referantur nisi antecedit id quod praebet textus traditus: ποῖος γεγένηται. Accedit quod scholion eiusmodi plane inutile fuisset. || ἴδοιμεν Brunck] ἴδοιμεν codd. || τιν'] addidit Porson. || ποῖος Reisi * ποῖος codd., καὶ ποῖός τις (deleto ποίαν) Brunck, καὶ τίς Porson (non recte).

1826. δέ] δέ γε V, γε nonnulli.

1828. καὶ θ.] ταῖς θ. Blydes. || ἐνοικεῖ] οἰκεῖ V.

1831. τετιγοφόρας P] -ρας cett.; -ρας ex Hesychio restituit Porson metro duce. Simile codicum est vitium Ach. 570.

ὄδοι; ποῦ μοι τὰ Ἷα; ποῦ μοι τὰ καλὰ οἴλινα; ¹⁾. — Solebat autem in agriculturum hortis esse ἰωνία ²⁾.

1826. τῶν προπυλαίων] non est cogitandum de arcis propylaeis ³⁾, nam tam difficile quam inutile fuisset civibus in scena ostendere aedificium, quod in ipso arcis culmine perpetuo ante oculos haberent; *Marathonomachorum* autem Athenae si fuissent obiciendae spectatorum

oculis, ab arce abesse debebant propylaea nuper ⁴⁾ extracta. Sed vox προπύλαια *aedium introitum* nunc significat, qui in sermone quotidiano audiebat τὸ πρόθυρον ⁵⁾.

1827. ὀλολύξατε] vid. vs. 616.

1828. πολυύμνοις] adi. redit fortasse Ran. 323, ubi vid.

— Ἷνα] cf. Nub. 1233.

1829. Vid. vs. 1823 et ad Nub. 300.

1831. Talis nunc procedit Demus, cui

¹⁾ Athen. 629e. — ²⁾ Pac. 577. — ³⁾ Lys. 265. — ⁴⁾ Annis 437 ad 431. — ⁵⁾ Cf. Vesp. 875 ibique v. l.

οὐ χοιρινῶν ὄζων, ἀλλὰ σπονδῶν, σμύρνη κατὰλειπτος.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ.

καὶρ' ὃ βασιλεῦ τῶν Ἑλλήνων καὶ σοὶ ξυγγαίρομεν ἡμεῖς.
τῆς γὰρ πόλεως ἄξια πράττεις καὶ τοῦ ἐν Μαραθῶνι τροπαίου.

ΔΗΜΟΣ.

1385 ὃ φίλαται ἀνδρῶν, ἐλθὲ δεῦρ', Ἀγοράκριτε.

(Appropinquat isiciarius.)

ἴσα με δέδρακας ἀγάθ' ἀφεψήσας!

1384. *iv*] del. Bentley (ut vs. 781 Ach. 697 Thesm. 806 Eupol. fr. 90), item Vesp. 711; sed cf. supra vs. 785 et fr. 413.

laeti dies aevi Cimonei iam redierunt, qualem hostes suos aliquando propulsurum praedixerant vaticinia. Habet enim ἀλουργίδα καταπαστὸν et τετειγαν ἰνίρσι κρωβύλον ἀναδίεται ¹⁾.

— 3δ' *ικίτιος*] vid. ad Nub. 1167 et Ran. 318.

— *ὄραν*] vid. ad Nub. 1172.

— *τετειγοφόρας*] doricum — i. e. lyricum — huius nominis terminum, qui cernitur etiam in equorum quorundam nomine dorico *σαμφορά* ²⁾, noster adhibuit etiam in vocibus *γοργολόφ* ³⁾, *τειχομάχ* ⁴⁾, *ἱκατογκράλα* ⁵⁾. Cf. Sophocleum *ἱερμάχ* ⁶⁾, Euripideam *λευκολόφ* ⁷⁾, *εὐλύρας* ⁸⁾, *μηλονόμας* ⁹⁾, *ἱππονόμας* ¹⁰⁾, *χρυσοκόμας* ¹¹⁾, Bacchylideam *ἀλλοδρόμας* ¹²⁾, *καλλιφράς* ¹³⁾ etc. — Sed Ach. 181, ubi lyricae dictioni non est locus, *μαραθωνομάχοι* scribatur ¹⁴⁾, non *-μάχα*.

1332. Non lites putresque *conchas* iam redolet Demus, sed *libamina* et pacem. Simillimus locus est in Nubibus ¹⁵⁾, ubi Iustus orator ad iuvenem: „*michi aurem si praebueris*“, inquit „*prisco more institutus sub diuo cum sodalibus tuis decur-*

res, σμιλακος ὄζων καὶ ἀπραγμοσύνης“. Nam qui ἀπραγμοσύνης ὄζει, is abhorret litigia et iudicia et *calculos*, qui voce *χοιρίνας* nunc indicantur ¹⁶⁾. Vocī autem *σπονδαίς* duplicem *vini* et *induciarum* sensum Aristophanes tribuerat anno proximo in fabula Acharnensium ¹⁷⁾, needum spectatores oblitī sunt illarum facetiarum ¹⁸⁾.

1334. Simillimus est Vesperum locus, ubi Bdelycleon „*si reversa*“ ait „*ποπυλο bene vellent demagogi, aliquanto largiora dona cives acciperent ex aerario publico, ἄξια τῆς γῆς ἀπολαύοντες καὶ τοῦ ἐν Μαραθῶνι τροπαίου*“ ¹⁹⁾. Vid. etiam versus Holcadum, quae his annis acta est fabula: καὶ κολλύραν τοῖσι περῶσιν (?) διὰ τοῦν Μαραθῶνι τροπαίον ²⁰⁾, et Acharnensium senum querelae: οὐ γὰρ ἀξίως ἱκίτων ὧν ἱναυμαχῆσαμεν | γηροβοσκούμεσθ' ὑφ' ὑμῶν ²¹⁾.

— *ἄξια πράττεις*] *sorte uteris qua dignus es*.

— *τοῦ ἐν M. τροπαίου*] vid. ad Nub. 986.

1335. ὃ φίλαται ἀνδρῶν] vid. vs. 611 et ad Nub. 110.

¹⁾ Vid. ad vs. 967—969 et ad Nub. 984. — ²⁾ Nub. 122 sq. — ³⁾ Ach. 567. — ⁴⁾ Ach. 570. — ⁵⁾ Nub. 336. — ⁶⁾ Soph. Oed. C. 1054. — ⁷⁾ Phoen. 119. — ⁸⁾ Alc. 571. — ⁹⁾ Ibid. 573. — ¹⁰⁾ Hipp. 1399. — ¹¹⁾ Iph. Aul. 549 etc., Valcken. ad Phoen. 120. — ¹²⁾ Bacchyl. V 39. — ¹³⁾ Ibid. XI 26. — ¹⁴⁾ Ut Nub. 986. — ¹⁵⁾ Nub. 1007. — ¹⁶⁾ De quibus vid. Vesp. 338. — ¹⁷⁾ Ach. 175—199. — ¹⁸⁾ Vid. mox vs. 1388. — ¹⁹⁾ Vesp. 711. — ²⁰⁾ Fr. 413. — ²¹⁾ Ach. 677 sq.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἔγώ;

ἀλλ', ὦ μὲλ', οὐκ οἶσθ' οἶος ἦσθ' αὐτὸς πάρος,
οὐδ' οἶ' ἔδρας· ἐμὲ γὰρ νομίζεις ἂν θεόν.

ΔΗΜΟΣ.

τί δ' ἔδρων πρὸ τοῦ, κάτειπε, καὶ ποιὸς τις ἦ;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

1340

πρῶτον μὲν, ὅπῳ εἶποι τις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ·
„ὦ Δῆμ', ἐραστής εἰμι σὸς φίλῳ τέ σε
„καὶ κήδομαι σου καὶ προβουλεύω μόνος,“
τούτοις ὅπῳτε χρήσασαί τις προουμῖοις,
ἀνωρετάλιζες καὶ ἐκερουτίας.

ΔΗΜΟΣ.

ἔγώ;

1336. ἔγώ;] Bergk *λόυ* vel *νίου*, quod vix potuit dici pro *καταστήσας νίου*. Alii alia, Demo totum versum tribuentes; sed servandam esse vulgatam docet pronominum *ἔγώ* et *αὐτός* oppositio et verbum *δρᾶν* repetitum, *ironice* autem dictum esse „*ἔγώ*;" iure statuit Zacher.

1339. Sic R, cett. *κάτειπέ μοι πρὸ τοῦ*, qua lectione recepta Aldina dein omittit *καὶ* (cf. vs. 1324). || ἦ] ἦν V et plerique.

1341. *εἰμι*] *εἰ* V R P.

1343. *τις*] *τοῖς* Lenting.

1336—1338. ἔγώ; καί.] *ἴτανε νερο? viderum me dicis?* Magnum sane hoc videtur, nam antehac *οὐκ ἔνομιζόμην ἐν ἀνδράσιν* ¹⁾; attamen ne sic quidem pro meritis me laudas. Quem deum diceres, si satis haberes perspectum quantum sis mutatus ab illo. — Versui 1337 similia dicit Dicaeopolis de Euripide: *οὐπω μὰ Δι' οἶσθ' οἶ' αὐτὸς ἐργάζεαι κακὰ* ²⁾.

1337. *πάρος*] adverbium a dictione *pedestri alienum redit* Vesp. 1536.

1340—1345. Simillima dicuntur in Acharnensium fabulae parabasi ³⁾, ibi autem de legatis, hic de demagogis.

1341. *ἐραστής εἰμι σὸς*] vid. ad vs. 732.

1344. ἀνωρετάλιζες καὶ ἐκερουτίας] *lasciviebas et cornua sumebas* ⁴⁾, aviculas hodosque imitatus. Prius verbum idem valet quod *περυγίζειν* ⁵⁾ vel *περύντεσθαι* ⁶⁾, cf. etiam *ἀναπερύνθαι* ⁷⁾ et *πεπορύνθαι* ⁸⁾; ductum enim est ab eadem stirpe cum voce *ὄρεταλιχῶ pullo* ⁹⁾, proprie igitur dictum indicat aves tenellas volitandi tentamina facientes. Alterum verbum significat „*περύντην agere*“; voce autem *περύντη*, quae non iam extat, designari debuit aliquando hoedus taurusve cornu petens ¹⁰⁾, ut desiderativum *περύντην* ¹¹⁾ inde posset deduci; e stirpibus autem verborum *κίρας* et *οὐτᾶν* est com-

¹⁾ Vid. vs. 179 et ad Nub. 828. — ²⁾ Ach. 461. — ³⁾ Ach. 636—640. — ⁴⁾ Ovid. Art. Amat. I 289 (Hor. Carm. III 21,18 Ovid. Amor. III 11,6). — ⁵⁾ Plut. 575, cf. supra ad vs. 830. — ⁶⁾ Diphil. fr. 61⁶. — ⁷⁾ Av. 434 Herodot. II 115 etc. — ⁸⁾ Nub. 319. — ⁹⁾ Ach. 871 Aesch. Agam. 54 Theocrit. XIII 12. — ¹⁰⁾ *καρασβόλος* Plat. Leg. IX 858 d; Plutarchi hac de voce nugas sciens omitto. — ¹¹⁾ Vid. ad Nub. 188.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

1345 εἶτ' ἑξαπατήσας σ' ἀντὶ τούτων ὄρητο.

ΔΗΜΟΣ.

τί φής;

ταυτί μ' ἔδρων, ἐγὼ δὲ τοῦτ' οὐκ ἠσθόμην;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

τὰ γὰρ ὦτά σου, νῆ τὸν Δί', ἐξεπετάννυτο
ὥσπερ σκιάδειον καὶ πάλιν ξυνήγρετο.

ΔΗΜΟΣ.

οὕτως ἀνόητος ἐγεγενήμην καὶ γέρον;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

1350 καί, νῆ Δί', εἴ γε δύο λεγούτην φήτορες,
ὁ μὲν ποιείσθαι ναῦς μακράς, ὁ δ' ἕτερος αὖ
καταμισθοφορῆσαι τοῦθ', ὁ τὸν μισθὸν λέγων

1346. ταυτί] τοιαῦτα B Ald. || τοῦτ'] om. B Ald.; equidem malim *πῶς. || ἠσθόμην B Ald.] ἦδειν cett., in quibus verba τί φής καί. unum verum efficiunt, quem deiebat vVelsen utpote versus 1349 paraphrasin, Reiske haud improbabiliter rescribemat τί φής; τοιαῦτ' ἔδρων μ', ἐγὼ δ' οὐκ ἠσθόμην; alii aliter.

1347. τὰ γὰρ ὦτά σου νῆ τὸν Meineke] τὰ δ' ὦτα γὰρ (γ' ἂν B) σου νῆ codd., τὰ δ' ὦτά σου νῆ τὸν Cobet, τὰ δ' ὦτ' ἄγαν (?) σου νῆ Kock.

1350. Δί' εἴ γε Porson] Δί' εἰ V, Δία γ' εἰ codd. cett., metro invito; Reiske Δί' εἰ δύο γε.

1352. τοῦθ' A] τοῦτο θ' (i. e. τοῦτο) pauci, τοῦτων B, τοῦτον V alii, unde -ρεῖν, τούτοις coniecit Elmsley, -ρῆσαι τῶνδ' Kock (sed pronomini δεῖ non est locus).

posita. Expectabatur igitur κερουτήτης et κερουτηαῖν.

1345. *Et mox e concione abibat te pro istiusmodi verbis defraudato.* Vox ἀντὶ τούτων significat pretium, quo homini fallaci constitit fraus, qua credulum senem decepit. Si modo verba tibi darentur, o Deme, a quolibet nebulone decipi te patiebaris.

1346. Simillima Philocleonis resipiscentis sunt verba: ταυτί με ποιοῦσ'; οἶμοι, τί λέγεις; ¹⁾. — Ut nostro loco, sic Nub. 235 extra versus numeros positum est τί φής;

1347 sq. *Nimirum aures tuas modo ut umbraculum pandebas* ²⁾, — si laudes et blandimenta insurrarentur, — *modo contrahebas* ³⁾, — si quis vera tibi diceret sed ingrata. Non mirum igitur est quod te latebant istorum hominum fraudes et scelera ⁴⁾.

1351. *ποιείσθαι] sibi parare.* — Idem consilium civibus in Daetalensium fabula dederat nescio quis: *εἰς τὰς κρηγῆρας δειν ἀναλοῦν ταῦτα καὶ τὰ τεῖχη, | εἰς οἶ' ἀνάλουν οἱ πρὸ τοῦ τὰ χρήματα* ⁵⁾.

1352. *καταμισθοφορῆσαι τοῦτο] illam pecuniam mercedibus diurnis (iudicium)*

¹⁾ Vesp. 696. — ²⁾ *Distendebas* Ovid. Art. Am. II 209. — ³⁾ Verbum *ἐντάλαινον* *contrahendi* sensu usurpatum est etiam Nub. 582 Plut. 756 et de ipsis (canum) auribus Xen. de Venat. III 5. — ⁴⁾ Cf. vs. 720. — ⁵⁾ Fr. 220.

τὸν τὰς τριήρεις παραδραμῶν ἂν ᾤχετο.

(Recedit Demus pudoris manifesta edens signa.)

οὗτος, τί κύπτεις; οὐχὶ κατὰ χάραν μενεΐς;

ΔΗΜΟΣ.

1355 αἰσχύνομαί τοι ταῖς πρότερον ἁμαρτίαις.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ἀλλ' οὐ σὺ τούτων αἴτιος, μὴ φροντίσης,

ἀλλ' οἷ σε ταῦτ' ἐξηπάτων. νυνδὶ φράσον·

ἔάν τις εἴπη βωμολόχος ξυνήγορος·

„οὐκ ἔστιν ὑμῖν τοῖς δικασταῖς ἄλφριτα,

1360 „εἰ μὴ καταγνώσεσθε ταύτην τὴν δίκην“,

τοῦτον τί δράσεις, εἰπέ, τὸν ξυνήγορον;

ΔΗΜΟΣ.

ἄρας μετέωρον εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλῶ,

1353. ἀν] om. R.

1357. νυνδὲ Seidler] νῦν δὲ codd., νῦν δὲ Brunck, νῦν δ' αὖ Elmsley (νῦν αὖ Lenting). Vid. Eustath. 45,6 et ad Ran. 965.

adumere ¹⁾). Pronomen τοῦτο liberiore verborum structura nunc, ut vs. 572, est adhibitum, quae nulli tamen obscura esse potest.

1353. παραδραμῶν] cf. vs. 56.

1354. οὗτος] vid. ad Vesp. 1.

— τί κύπτεις;] cf. Socratis verba ad senem meditaculum intrare reformidantem: χάρα· εἰ κυπτᾶς ἴχων περὶ τὴν θύραν; ²⁾.

— κατὰ χάραν] vid. ad Ran. 793.

1355. Cf. Plut. 774: αἰσχύνομαι δὲ τὰς ἑμαυτοῦ συμφοράς, — ubi verbo adiunctus est accusativus, utrumque enim recte dicitur. Praeterea vid. Enr. Herc. 1160: αἰσχύνομαι γὰρ τοῖς δεδραμένοις κακοῖς, Heracl. 541 sq.: οὐδ' αἰσχύνομαι | τοῖς σοῖς λόγοισι, τῇ τύχῃ δ' ἀγύνομαι.

1356. μὴ φροντίσης] *hac de re sollicitus ne sis* ³⁾; vid. ad Ran. 493.

1357. νυνδὲ] vid. ad Ran. 965.

1358. βωμολόχος] vid. ad Ran. 358.

— ξυνήγορος] vid. ad Ach. 685.

1359 sq. De re vid. ad Vesp. 303 sq., et de usu vocis ἀλφρίτων ad Nub. 176. Consimilia autem ad iudices dicuntur apud Lysiam: πολλὰς ἠκούσατε τούτων λεγόντων, ὅποτε βούλοιντό τινα ἀδίκως ἀπολέσαι, δεῖ εἰ μὴ καταψηφισθεῖτε ἂν αὐτοὶ κελύουσιν, ἐπιλείψι ὑμᾶς ἢ μισθοφορά ⁴⁾.

1360. καταγνώσεσθε... τὴν δίκην] *reum damnabitis* ⁵⁾.

1361. ξυνήγορον] vid. ad Ach. 685.

1362 sq. Similis est iocus Ran. 1497 sq.: εἰ τις πτερώσας Κλοῦριτον Κινησίᾳ | ἀφροῖον ἀφραὶ πελαγίαν ὑπὲρ πλάκα ⁶⁾. Prae-

¹⁾ Vid. vs. 307 et de *κατα-* praepositionis usu in hoc aliisque compositis ad Nub. 857. — ²⁾ Nub. 509. — ³⁾ Item Vesp. 228 Lys. 915 Alex. fr. 124³ etc. — ⁴⁾ Lys. XXVII § 1. — ⁵⁾ Item Antiphont. VI § 3 Demosth. XXX § 32. — ⁶⁾ Qui tamen corrupti sunt versus et ab illo loco alieni.

ἐκ τοῦ λάρυγγος ἐκκρεμάσας Ἵπέρβολον.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

1365 τουτὶ μὲν ὀρθῶς καὶ φρονίμως ἤδη λέγεις·
τὰ δ' ἄλλα, φέρ' ἴδω, πῶς πολιτεύσει; φράσον.

ΔΗΜΟΣ.

πρωτον μὲν, ὅπόσοι ναῦς ἐλαύνουσιν μακράς,
καταγομένοις τὸν μισθὸν ἀποδώσω ἐντελῆ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

πολλοῖς γ' ὑπολίσφοις πυγιδίοισιν ἐχαρίσω.

ΔΗΜΟΣ.

ἐπειδ' ὀπλίτης ἐντεθεὶς ἐν καταλόγῳ

1363. ἐκκρεμάσας] κρεμάσας V.

1365. Interrogandi signum scripsit Blaydes; cf. vs. 119.

1368. ὀπολίσφοις Brunck coll. Moeride s. v. λισφοις] -σοις codd.; cf. Ran. 826.

1369. ὀπλίτης V] ὁ πολίτης B ceterique. || ἐντεθεὶς] ἐντεθεὶς V alii.

terea cf. Ach. 564 sq.: εἰ θανάτι τὸν ἄνδρα τοῦτον, αὐτὸς ἀρθήσῃ τάχα, Antiphan. fr. 195: τοιουτοσί τις αἰμι, ... φέρειν εἰν' ἄρας ἄνεμος, et Homericum ἢ πρὸς γῆν ἰλάσαι κάρη ἀμφουδὶς ἀείρας¹⁾. Alio igitur sensu participium ἄρας h. l. est usurpatum quam vs. 1130²⁾. De verbis εἰς τὸ βράσθρον ἐμβαλῶ vid. ad Ran. 574, de Hyperbolo supra vs. 1315 et saepius et ad Nub. 1065 Vesp. 1007.

1367. καταγομένοις] in urbem reducibus, recentibus ab expeditione.

— ἀποδώσω ἐντελῆ] integram persolvam.

De verbo vid. ad Ran. 1235 et de re supra ad vs. 1078 sq.

1368. ὀπολίσφοις] attritis; vid. ad vs. 784. Simplex λισφος laevis legitur Ran. 826; cf. λείος, λισσός et saxorum epitheta poetica λῆς, λισσός.

— ἐχαρίσω] cf. Ach. 437 Eccl. 1045.

1369—1371. Album armorum in foro

publice propositum erat³⁾. In qua recensione cives ordinabantur secundum tribus suas et annos quibus nati erant, ἐγγίνετο δὲ ἡ στρατεία ἐκ καταλόγου⁴⁾. Singulas igitur in expeditiones designabantur milites certorum annorum: ὅταν ἡλικίαν ἐκπέμπωσι, προγράφουσιν ἀπὸ τίνος ἄρχοντος καὶ ἐπινόμενου μέχρι τίνων δεῖ στρατεύεσθαι, erant autem ἡλικίαι⁵⁾ XLII, quarum primam efficiebant ephēbi reoens inscripti annorum duodeviginti, ultimam cives annum aetatis undesagesimum agentes⁶⁾. Nunquam autem civis ἐκ τῆς πόλεως ἰστρατεύεσσο πλεῖν ἢ τετραράκοντα ἕτη γεγονώς⁷⁾. Sed fieri potuit ut sive iure sive iniuria contenderet quispiam nomen suum in alienum albi locum aberrasse; et delectus cum esset habendus, interdum fuisse qui malis artibus efficere studeret ut ipsius nomen a tribus taxiarcho transscribere

¹⁾ p 237. — ²⁾ Sed concinit Antiphan. fr. 195⁵, item Menandr. 451. — ³⁾ Lys. XV § 5. — ⁴⁾ Thucyd. VI 31 § 3, 43 § 2 VII 16 § 1, 20 § 2 Xen. Memor. III 4 § 1 [Arist.] Rep. Ath. 26 § 1 etc.; cf. verbum καταλόγου Ach. 1065 Lys. 894, καταλόγου ποιῆσθαι Thuc. VI 26 § 2. — ⁵⁾ Lichtingen. — ⁶⁾ Vid. [Aristot.] Rep. Ath. 53 § 4—7, Demosth. Olynth. III § 4 etc. — ⁷⁾ Antiphont. VI § 46.

1870

οὐδεις κατὰ σπουδὰς μετεγγράφεται,
ἀλλ' οὐπερ ἦν τὸ πρῶτον ἐγγεγράφεται.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

τοῦτ' ἴδανε τὸν πόρπακα τοῦ Κλειωνύμου.

ΔΗΜΟΣ.

οὐδ' † ἀγοράσει † † ἀγίνυιος οὐδεις ἐν ἀγορᾷ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

ποῦ δῆτα Κλεισθένης ἀγοράσει καὶ Στράτων;

1871. οὐπερ Blaydes] δοπερ V B, ὡπερ plerique.

1873. ἀγοράσει †] sic B, in ceteris codd. est γ' vel δ'. Particulam in ἔ' mutabat Lenting (cf. vs. 667), delebat Dindorf. Equidem vitii aperti hoc vestigium delere aut mutare nolui, dubitans an futurum aliquod in -τ(αι) desinens dederit poeta. Nam ipsum verbum ἀγοράσει errori deberi arbitror, e sequenti autem versu huc esse inductum. Recte haberet e. g. *δαίξαι δ' ἀγίνυιος αὐτὸν οὐδεις ἐν ἀγορᾷ vel *οὐδ' εἰς ἀγορᾶν εἶσοι' ἀγίνυιος οὐδὲ εἰς. Quod autem Lenting statuit multisque persuasit, duplici sensu concionandi et mercandi h. l. usurpatum esse verbum ἀγοράσαι, id de nihilo est fictum; neque enim in foro habebantur conciones, neque concionandi sensum huic verbo tribuebant Graeci (vid. ad vs. 410 Ach. 21 Nub. 1056 sq.). || οὐδεις ἐν ἀγορᾷ Ald.] ἐν † ἀγορᾷ οὐδεις B, οὐδεις ἐν † ἀγορᾷ codd. ceteri. GHermann οὐδ' ἐν τὰγορᾷ, Kock ἐν τὰγορᾷ † ἀγίνυιος οὐδεις ἀγοράσει, quod iure suo improbat Sobolewski Praep. p. 2; †Velsen pro ἀγορᾷ coniecit πόλις, infelicissime, in arce enim quid mercari poterat quispiam?

retur in ἡλικίαν aliquam quae expeditionis particeps non esset futura, facile nobis fingimus. Cuiusmodi fraudem nuper deprensam esse testatur chorus in Pace, Cleonymum ceterosque taxiarchos ¹⁾ perinde atque nostro loco vellitans: ἦνικ' ἂν δ' οἴκοι γίνονται, θρώσιν οὐκ ἀνασχετά, | τοὺς μὲν ἐγγεγράφοντες ἡμῶν, τοὺς δ' ἄνω τε καὶ κάτω | ἐξαλειφοντες δις ἢ τρις ²⁾. Et hanc potissimum ob causam, opinor, postea non εἰς λελευκαμίνα γραμματεῖα, in quibus nomina delere et rescribere facillimum erat, sed εἰς στήλην χαλκῆν ἐνεγράφοντο nomina ephēborum ³⁾. Μοραταλάς autem γραφή ⁴⁾ erat in eum cuius rationem non habuisset taxiarchus

in delectu habendo ⁵⁾. Fabulam Μορατατούτους scripsit Eupolis.

1871. ἐγγεγράφεται] *inscriptus manebit.* Cf. τερνήξιος Nub. 1436.

1872. *Istud decretum momordit Cleonymi...* addendum erat „τὴν καρδίαν” ⁶⁾: dolore hoc affecit Cleonymum taxiarchum ⁷⁾. Sed praeter expectatum subiungitur τὸν πόρπακα ⁸⁾.

1873. Verborum, quae corrupta ad nos venerunt ⁹⁾, sensus esse debet: *neque imberbis in foro versabitur cerneturve ullus.* Qua de re vid. ad Nub. 991.

1874. *At imberbidus si forum posthac vitandum erit, unde Cliathenes ille et Strato opsonia sua habebunt?* Nimirum

¹⁾ Vid. ad Nub. 353. — ²⁾ Pac. 1180 sq.; cf. etiam Lys. XVI § 7. — ³⁾ Vid. Rep. Ath. l. l. — ⁴⁾ Cf. vs. 443. — ⁵⁾ Lys. XIV § 7 XV § 5, cf. Poll. VIII § 15. — ⁶⁾ Ut Ach. 1 etc.; vid. ad Ran. 43. — ⁷⁾ Vid. ad Nub. 353. — ⁸⁾ Vid. ad vs. 849. — ⁹⁾ Vid. annot. critica.

FOURTES.

ΔΗΜΟΣ.

1875 τὰ μέρηματα ταυτὶ λέγω, τὰν τῶ μύρω,
 ἢ τοιαδί στωμύλλεται καθήμενα
 „σοφός γ' ὁ Φαίαξ, δεξιῶς τ' οὐκ ἀπέθανεν.

1875—1880. Demo tribuit Brunck; in codd. continuantur Isiciario.

1875. ἐκ μέρηματα ταυτὶ λέγω] ἔπου τὰ μέρηματα, λέγω (ibi ubi pueri mercantur)

Melinae, loco non agnito.

1876. τοιαδί στωμύλλεται vVelsen] στωμύλλεται τοιαδί codd.; futurum hinc esse alienum observavit Kook.

1877. γ'] v. || ἀπέθανεν] *ἀπέτευχεν? Codd. pauci ἐμάνθανε (om. τ' οὐκ), unde Dindorf τε κατέμαθεν (sed praepositio κατα- hinc aliena est). Blaydes et alia coniecit et δεξιῶς τε μανθάνειν vel μανθάνειν τὰ δεξιὰ (coll. Ran. 1114). — Etiam Thuc. VII 80 § 2 ἀπέθανον verbum vitio manifesto debetur.

molles hi homines τῶν ἀρωαίων erant quos dixit Cratinus¹⁾, et pueritiae annos licet egressi essent, λείποι tamen etiamtum ὄσπερ ἄγχίλοις²⁾ ambulabant barba feminibusque subvulsis³⁾; quapropter etiam in Holcaei fabula παῖδας ἀγνάλους eos dixit noster⁴⁾.

1875 sq. *Istos nihil moror, sed veros dico pueros; quos frequentes hodie inter unguentariorum tabernas videas desidentes, ubi garriendo diem terunt.* Cf. invalidi ad indices verba: ἕκαστος ὁμῶν εἰδισται προσφορτῶν δ μὲν πρὸς μυροπωλείων, δ δὲ πρὸς κορυθίων, δ δὲ πρὸς σκντοτομαίων, δ δὲ ἔποι ἂν τύχη, καὶ πλείστοι μὲν ὡς τοὺς ἄγγυτάτω τῆς ἀγορῆς κατασκευασμένους, ἀλάχιστοι δὲ ὡς τοὺς πλείστον ἀπέχοντασ αὐτῆσ⁵⁾. Voce τῶ μύρω fori pars ubi unguenta venibant indicatur⁶⁾. De verbo στωμύλλειν autem vel στωμύλλεσθαι vid. ad Ran. 92.

1877. σοφός γε] cf. Ran. 968: Θηραμίνης; σοφός γ' ἄνῆρ⁷⁾.

— Φαίαξ] Phaeacem Erasistrati filium⁸⁾ nobili loco natum, de quo iuvenes iam

in tonstrinis garrere ait senex, sophistarum discipulum eximium fuisse intellegimus, et in ornato dicendi genere, cuius auctor nuper extiterat Gorgias, plurimum valuisse. Quamquam Eupolidei, ut nostro, λαλοῖν ἄριστος ἀδυνατώτατος λέγειν videbatur⁹⁾. Remp. facit nuper occiperat, et biennio post Equitum fabulam scenae commissam, cum Cleon in Thraciam proficisceretur, Phaeax cum navibus duabus in Italiam et Siciliam missus est legatus; ubi nihil tamen effecit quod operae esset pretium¹⁰⁾. Anno autem 417, cum in eo esset ut aut Nicias pacis fautor aut Alcibiades Lacedaemoniorum adversarius acerrimus ostracismo pelleretur, hi viri societate inter se inita callida fraude effecerunt ut in populi ducem Hyperbolium converteretur testarum illud suffragium¹¹⁾, Phaeacis praesertim sodalicio adiuti¹²⁾. Quo tempore a Phaeace habita esse fingitur oratio in Alcibiadem, quarto fortasse saeculo in rhetorum scholis elucubrata, quae Andocidis nomine nescio quo errore cir-

¹⁾ Cratin. fr. 10. — ²⁾ Eupol. fr. 388 Aristoph. 218. — ³⁾ Gell. VI 12 § 5. — ⁴⁾ Fr. 407; praeterea vid. Ach. 117—122 Ran. 422 sqq. et ad Ran. 48. — ⁵⁾ Lys. XXIV § 20. — ⁶⁾ Item Pherecrat. fr. 2 Polyzel. 11; vid. supra vs. 254 et ad Nub. 1065 Ran. 1068. — ⁷⁾ Vid. etiam Nub. 1378 Ran. 776. — ⁸⁾ Thucyd. V 4 § 1. — ⁹⁾ Eupol. fr. 95. — ¹⁰⁾ Thucyd. V 4 sq. — ¹¹⁾ Vid. ad Vesp. 1007. — ¹²⁾ Teste Theophrasto apud Plut. Nic. 11; cf. Alcib. 13.

1380

„ξυνεργικὸς γὰρ ἐστὶ καὶ περαντικὸς
καὶ γνωμοτυπικὸς καὶ σαφὴς καὶ κρουστικὸς
καταληπτικὸς τ' ἄριστα τοῦ θορυβητικοῦ.“

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

οὐκ οὖν καταδακτυλικὸς σὺ τοῦ λαλητικοῦ;

ΔΗΜΟΣ.

μὰ Δ', ἀλλ' ἀναγκάσω κυνηγετεῖν ἐγὼ

1378. ξυνεργικὸς] συνεργικὸς codd.; correxit Dindorf e scholio.

1379. γνωμοτυπικὸς] γλωττοτυπικὸς Meineke. || σαφὴς] ἀναφὴς GHermann, συναφὴς Meineke, σοφιστοκρουστικὸς Kock ingeniose, solis adiectivis in -ικὸς hic locum esse non sine causa contendens.

1381. Isiciario dedit Brunck, in codd. est Chori.

1382. κυνηγετεῖν] κυναγεῖν GHermann admodum infelicioer.

cumfertur hodie¹⁾. Praeterea de Phaeace nihil habemus compertum, nisi quod praetura aliquando functum esse apparet²⁾ et legationes complures obisse dicitur in spuria, quam modo commemoravimus, oratione. Apud Eupolidem eius nomen etiam alibi occurrit³⁾.

— δεξιῶς τ' οὐκ ἀπίθανον] haec si sana sunt, rem nobis ignotam spectant. Sed durissima est verborum structura quaeque coll. Av. 139—141 non satis defendatur, verum autem iudicium vitaeque discrimen respici⁴⁾ vix credibile duco, sed e versu 1383 efficio *ψεφίσμα* aliquod Phaeacem pertulisse nuper⁵⁾.

1378—1380. Similes laudes iuvenis e sophistarum scholis recentis leguntur in Nubibus⁶⁾. Est autem ξυνεργικὸς is qui argumenta apte conserit⁷⁾, περαντικὸς qui *argumentationem* eo quo tendebat deductam concludit⁸⁾, id quod perhibuit demonstrans; γνωμοτυπικὸς vocatur orator *fertilis inventionis*⁹⁾, σαφὴς qui per-

spicue dicit, κρουστικὸς qui adversarium invictis quae quidem videantur argumentis *percellit*¹⁰⁾, καταληπτικὸς denique τοῦ θορυβητικοῦ est qui veloci ingenio *arripit quod plausum captet*¹¹⁾. — Quippe adiectivorum in -ικὸς desinentium, qui terminus in prisca lingua vix frequentior erat quam suffixum -ιος, feracissimae fuere scholae sophistarum et disquisitiones philosophicae. Quapropter apud Platonem frequentia sunt, neque Thucydides Xenophon alii ea sunt aspernati. Simillimo ioco ὑποκορισμοῦ abusum risit noster in Babylonis; nam σκόπειοντα eum voces χρυσιδάριον λιτιδάριον λοιδορημάτιον νοσημάτιον illic adhibuisse docet Aristoteles¹²⁾. Sic in lingua latina sero demum propullularunt adiectiva in -ulus, -bilis, alia eiusmodi.

1381. *Quin tu loquaculum iuveniculum subagitas*¹³⁾?

1382 sq. *Immo rusticari turbam illam imberbem iudebo missis rebus publicis.* In

¹⁾ Andocid. Or. IV. Cuius orationis cf. praesertim § 2 et 41, de commenticio autem hoc opere vid. Plut. Alcib. 13 et e recentioribus (qui post alios hanc quaestionem pertractavit) Blass Att. Beredsamkeit I³ p. 332—339. — ²⁾ Diog. Laert. II 63. — ³⁾ In fr. 7; vid. Bergk Reliq. Com. Att. p. 337 sq. — ⁴⁾ Quod putat Zacher: „er ist auf schlaue weise der ihm drohenden todesstrafe entgangen“. — ⁵⁾ Vid. annot. orit. — ⁶⁾ Nub. 1172—1176. — ⁷⁾ ξυνεργει. — ⁸⁾ περαίνου, Posidipp. fr. 14 etc. — ⁹⁾ Vid. Ban. 877. — ¹⁰⁾ Vid. vs. 859 et Nub. 318. — ¹¹⁾ Cf. supra vs. 547, 666 Eccl. 431 Aristot. Rhetor. I 2 § 10 II 28 § 30. — ¹²⁾ Rhetor. III 2 (Aristoph. fr. 90). — ¹³⁾ περαίνου.

τούτους ἄπαντας, πανσαμένους ψηφισμάτων.

(Sellam seni affert puer.)

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

1385 ἔχε νυν ἐπὶ τούτοις τουτονὶ τὸν ὀκλαδίαν,
καὶ παιδ' ἐνόρχην, ὅσπερ οἴσει τόνδε σοί
κῆν που δοκῆ σοί, τοῦτον ὀκλαδίαν ποίει.

ΔΗΜΟΣ.

μακάριος εἰς τὰρχαῖα δὴ καθίσταμαι.

1386. κῆν] κῆν codd.

1387. τὰρχαῖα δὴ] τὰρχαῖον αὐ Blaydes coll. Nub. 593.

silvis lepores venentur, ne lepores in verbis! Nempe pax nunc instat et rus rediturus est Demus, ubi degere solebat olim ¹⁾. „Pauperiorum civium filios arare et mercari iubebant proavi nostri”, Isocrates ait, „ditiorum περὶ τὴν ἑσπικὴν καὶ τὰ γυμνάσια καὶ τὰ κυνηγίσια καὶ τὴν φιλοσοφίαν ἠγάγκασαν διατρέβειν ²⁾.” Nam τῶν νεωτέρων ἡ ἥδονή μόνη αὕτη πλείστα ἀγαθὰ παρασκευάζει· σώφρονός τε γὰρ ποιεῖ καὶ δικαίους κτλ. ³⁾. In simili argumentatione a Teleclide adhibita sunt verba εὐχρονεῖν ὀρενιθοθηρᾶν σωφρονεῖν, quae ex eius Prytanesi fabula sunt servata; Themistocleae enim aetatis laudes illa fabula habebat ⁴⁾.

1383. ψηφισμάτων] cf. Nub. 1429 Lys. 703 sq.

1384. Simillima sunt Mercurii ad Trygaeum verba: ἔχε νυν ἐπὶ τούτοις τὴν Ὀπώραν λάμβανε | γυναικα σαυτῷ τήνδε ⁵⁾. De imperativo ἔχε vid. ad vs. 51.

— ὀκλαδίαν] vox, quae inter verba obsoleta affertur a Luciano ⁶⁾, ducta est a verbo ὀκλάσαι ⁷⁾, i. e. ὀκλάξ καθήσθαι ⁸⁾,

ingeniculare se, genibus flexis considerare; significat autem *sellam humilem et picatilem*. Qualis in Minervae Poliadis sanctissimo delubro asservabatur inter ἀναθήματα, Daedali opus ⁹⁾. Quod autem Heraclides Ponticus dicit, priscais Atheniensibus praeter capillorum nodos artificiose comtos vestesque demissas et ornatas id quoque proprium fuisse ut pueros secum ducerent ὀκλαδίας δίφρους φέροντας, ἵνα μὴ καθίζοιεν ὡς Ξυχεν ¹⁰⁾, id nisi e nostro loco fluxit, ita est accipiendum, olim cives, cum veste picta et ad talos defluenti in festum coetum procedebant, — neque enim cuiuslibet hominis neque cuiuslibet diei erat ille ornatus, — sed sibi afferri iussisse, quoniam liberio rem artuum inflexionem praelongus ille chiton non admittebat.

1385. παιδ' ἐνόρχην] cf. Herodot. VI 32. Iocose additur adiectivum de *hostiis* — quae ἐντελεῖς esse debebant — usurpari solitum ¹¹⁾. Πλακούντα ἐνόρχην ridicule commemorat Plato comicus ¹²⁾.

1387. Cf. Nub. 594.

¹⁾ Cf. vs. 1394 sq. — ²⁾ Isocr. VII § 44 sq. — ³⁾ Xen. de Venat. XII § 7. Idem I § 18: ἐγὼ μὲν οὖν παραινῶ τοῖς νέοις μὴ καταφρονεῖν κυνηγείων μηδὲ τῆς ἄλλης παιδείας· ἐκ τούτων γὰρ γίνονται εἰς τε τὸν πόλεμον ἀγαθοὶ εἰς τε τὰ ἔλλα, εἰς ὧν ἀνάγκη καλῶς νοεῖν καὶ λέγειν καὶ πράττειν. — ⁴⁾ Vid. supra ad vs. 814. — ⁵⁾ Pac. 706. — ⁶⁾ Luc. XXXIV § 6. — ⁷⁾ Soph. Oed. C. 176. — ⁸⁾ Pherecrat. fr. 75. — ⁹⁾ Pausan. I 27 § 1. — ¹⁰⁾ Athen. 512c = Ael. Var. Hist. IV 22. — ¹¹⁾ Av. 569. Cf. Lys. 661. — ¹²⁾ Plat. fr. 174^a.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

φήσεις γ', ἐπειδὴν τὰς τριακοντούτιδας
σπονδὰς παραδῶ σοι. δευρ' ἴθ' αἱ σπονδαὶ ταχό.
(Affertur lagena vini.)

ΔΗΜΟΣ.

1390 ὦ Ζεῦ πολυτίμηθ', ὡς καλαί! πρὸς τῶν θεῶν,
ἔξεστιν αὐτῶν κατατριακοντούτισται;
(Lagenam seni praebet isiciarius.)
πῶς ἔλαβες αὐτὰς ἐτεόν;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

οὐ γὰρ ὁ Παφλαγῶν
ἀπέκρυπτε ταύτας ἔνδον, ἵνα σὺ μὴ λάβοις;
νῦν οὖν ἐγὼ σοι παραδίδωμ' εἰς τοὺς ἀγροὺς
αὐτὰς ἵεναι λαβόντα.

ΔΗΜΟΣ.

τὸν δὲ Παφλαγόνα,

1388. γ'] δ' B, γὰρ V¹.

1392. ἔλαβες αὐτὰς Bentley] ἔλαβε(ς) ταύτας codd. || οὐ] εὐ Naber.

1393. ἀπέκρυπτε ταύτας] -τεν αὐτὰς Hirschig. || λάβοις Brunck] λάβης codd.

1388. φήσεις γ', ἐπειδὴν κτέ.] item Pac. 916 et 1351¹⁾.

— τὰς τριακοντούτιδας | σπονδὰς] ut vs. 1392, ubi vid., sic h. l. spectatoribus in mentem revocatur Acharnensium fabula proximo anno plausu excepta. Foedus tricennale civibus et tunc suadebat noster²⁾ et nunc suadet.

1390. πολυτίμητα] vid. ad Ran. 387.

1391. Licetne in eas impetum facere? Verbum κατατριακοντούτισται iocose fictum³⁾ quid in hoc contextu sibi velit nemo non intellegit; loquitur enim senex de σπονδαῖς ut de formosis mulieribus, commentarii autem instar sunt Pac. 711 et Av. 1256⁴⁾. Qualibus tamen locis collatis non recte, ni fallor, statueris, revera sub

specie puellarum prodire nunc τὰς σπονδὰς⁵⁾, quod perhibent scholia. — Subsibili ioco verbum τριάξιν, quod *ter in certamine vincere* significat, comicus nescio quis ita adhibuit ut ἀποτριάξαι valeret τρεῖς πληγὰς δοῦναι⁶⁾.

1392. ἐτεόν] vid. ad Vesp. 8.

— οὐ γὰρ...] cf. Vesp. 682.

1393. Ut in proximis versibus comicus breviter indicavit argumentum quo in Acharnensium fabula lepide fuerat usus, sic ex hoc versu triennio post procrevit nova fabula: Pacem dico maligne absconditam, ne potiri ea possint cives⁷⁾. Sic nostrae fabulae praenunciis fuerat Acharnensium versus 301.

1394. εἰς τοὺς ἀγροὺς] vid. vs. 805.

¹⁾ Vid. praeterea ad Nub. 154. — ²⁾ Ach. 194 sqq. — ³⁾ Ut καταγυγαρίσαι Ach. 275. — ⁴⁾ Praeterea vid. ad Ach. 994. — ⁵⁾ Quemadmodum alibi noster *Εὐρήνην, Ὀπάραν, Θεωρίαν, Βασιλείαν* exhibuit. — ⁶⁾ Fr. adesp. 948. — ⁷⁾ Vid. etiam supra ad vs. 511.

ὅς ταῦτ' ἔδρασεν, εἰφ' ὅ τι ποιήσεις κακόν.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

οὐδὲν μέγ', ἀλλ' ἦ τὴν ἐμὴν ἔξει τέχνην
ἐπὶ ταῖς πύλαις ἀλλαντοπωλήσει μόνος,
1400 τὰ κύνεια μινγὺς τοῖς ὄνειοις πράγμασιν,
μεθύων τε ταῖς πόρναισι λοιδορήσεται,
καὶ ἐκ τῶν βαλανείων πίεται τὸ λούτριον.

ΔΗΜΟΣ.

εὗ γ' ἐπενόησας οὐπὲρ ἔστιν ἄξιος,
πόρναισι καὶ βαλανεῦσι διακεκραγένας.
καὶ σ' ἀντὶ τούτων εἰς τὸ πρυτανεῖον καλῶ
1405 εἰς τὴν ἔδραν θ' ἦν' ἐκείνος ἦν ὁ φαρμακός.
ἔπον δὲ ταυτηνὶ λαβὼν τὴν βατραχίδα.

(Splendidam vestem praebet Agoracrito.)

1398. μόνος] μόνον Reiske, μίνων vVelsen; sed vid. commentarius.

1399. πράγμασιν] non intellego; vid. commentarius.

1401. λούτριον Elmsley] λούτρον codd., αὐτὸ τὸ λούτρον πίεται Ald.

1405. ἦν] ἦσθ male Meineke (coll. Ran. 778), nam simplex hoc non est dicti-
onis comicae vel pedestris (Cratini fr. 142 hinc alienum).

1397. ἀλλ' ἦ] vid. Ran. 928.

1398. ἐπὶ ταῖς πύλαις] illic enim mer-
ces suas venditare solebat isiciarius ¹⁾.

— μόνος] procul a foro institorumque
tabernis inter plebis faeculam oberrans.

1399. Ne genuinos quidem botulos
venditabit, sed turpi fraude usus et
sacculo suo melius quam civium ilibus
consulens ex iumentorum canumque
cadaveribus minuta faciet. Hodie caro
asinorum et equorum fumo praesertim
siccata minime spernitur, sed veteribus
vix magis placebat quam *canina*, quam
etiamnunc pleraeque gentes abominan-
tur. Nam iocatus est is qui *ὄνελας ματτίας*
sive delicias nescio quas ex asinina pa-
ratas commemorabat apud Sophilum co-
micum ²⁾. Vox *πράγμασιν* si sana est,
pro *κρίσιν* ioculariter nunc dictam esse

statuamus necesse est ³⁾; sed qualis
tandem hic sit iocus me fugit.

1400. ταῖς πόρναισι] dativi idem est
usus Eccl. 248 Plut. 457.

1401. τὸ λούτριον] *aquam sordidam*; cf.
fr. 806: *μήτε ποδάνιπτερον θύραζ' ἐκχέιτε
μήτε λούτριον* ⁴⁾. Quam *bibere* ultimi sane
opprobrii et teterrimae spuroitiae erat,
siquidem vel *ἀπολούσθαι ἐν λουτρῶν* erat
turpe ⁵⁾.

1403. διακεκραγένας] cf. vs. 781.

1404 sq. Paphlagonis loco isiciarius
invitatur in Prytaneum, ubi in ipsa sede,
quam iste obtinuit hactenus, colloca-
bitur ⁶⁾.

1405. ὁ φαρμακός] vid. ad Ran. 783.

1406. ἔπον] in *Prytaneum ad cenam me
comitare*.

— λαβὼν τὴν βατραχίδα] isiciarius ne

¹⁾ Vid. vs. 1247. — ²⁾ Sophil. fr. 4. — ³⁾ Cum Brunckio. — ⁴⁾ Vid. ad Ach.
616. — ⁵⁾ Lucian. XXXIV § 4. — ⁶⁾ Vid. ad vs. 280 sq.

καὶ ἐπειὼν ἐκφερέτω τις ὡς ἐπὶ τὴν τέχνην,
 εἴν' ἰδῶσιν αὐτὸν οἷς ἐλωβᾶθ' οἱ ξένοι.

(Accurrunt servi, Paphlagonem manibus pedibusque comprehensum secum trahentes. Qui pristina veste isiciarii indutus huiusque supellectile onustus foras abripitur. Agoraeritus autem nova veste ornatus Demum sequitur comitante choro.)

1408. οἷς] οἷς nonnulli.

In fine aliquot versus Chori (Coryphaei) excidisse statuit Bergk; Demi ultima verba mutila esse totumque adeo fabulae exitum periisse Kirchhoffii est opinio. Unus certe versus sufficiebat, qualis in exitu Nubium legitur; sed neque ille tetrameter necessarius erat ad fabulam explendam neque nostro loco desiderari quidquam censeo equidem. Motu et gestu et clamoribus, non verbis ultima transiguntur.

sordidam istam quam novimus vestem¹⁾ in publicum convivium inferat, nova splendidaque palla induitur, qualis regum tragicorum esse solebat, prisco igitur ornatu insigni, perinde atque ipse Demus²⁾.

1407. ἐκφερέτω τις] *heus pueri, offerte ex aedibus*³⁾. Paphlagonis fit *ἐκφορά* — qua voce *defunctorum funus* designari solet⁴⁾. Nempe Paphlago *ἀπόλων ὄχρη' οὐδὲν ἴσ' ἔει*. — Simillimum exitum habet Acharnensium fabula, ubi *ἐκφέρεται* Lamachus vulneratus, saltans autem et effrenae laetitiae indulgens abit victor Dicaeopolis comitante choro. Etiam Vespae Pax Aves — ut ceteras fabulas nunc mittam — clauduntur *pompa*.

— ὡς ἐπὶ τὴν τέχνην] *et ita quidem ut claro appareat quamnam artem posthac sit*

exerciturus. Ex his verbis apparet in fabulae exitu Paphlagonem spectatoribus ostendi mensula cultris botulis cetero isiciarii instrumento munitum atque onustum⁵⁾.

1408. *Ut cernant eum socii, quos solebat vexare*. Verbo sonoro et poetico *λωβᾶσθαι*⁶⁾, quod in comoedia nusquam alias reperitur, — nam *λυμάλισθαι* eo sensu dici solebat, — aptissime clauditur fabula. Hunc enim versum secum domum deferent spectatores, ut id quod de philosophis dicitur in fine Nubium: „deos isti contemnunt”. Cleon maligne haecenus vexavit socios, quorum tributa auxit et vi coegit. Posthac autem cum urbem intrabunt illi, *ἐπὶ ταῖς πόλεις* eum cernent in coenum, unde malo omine emererat, denno detrusum.

¹⁾ Cf. vs. 488. — ²⁾ Cf. vs. 967 et Nub. 70. — ³⁾ Vid. ad Ach. 805. — ⁴⁾ Cf. verborum lusus inde ducti Plut. 1008 et in Lysiae loco qui apud Athenaeum 612d est servatus. — ⁵⁾ Qua de re quod dubitarunt recentiores, magnopere miror. Recte scholion: *αἰρόμενος ἐκφέρεται ὁ Κλέων*. — ⁶⁾ Hom. *A* 232 etc.

INDEX

RERUM ET NOMINUM

QUAE IN ANNOTATIONIBUS TANGUNTUR.

αγίνιος 1373.
 ἀγκυλοχῆλης 197.
 ἀγκυρίζειν in luota 262.
 Ἀγοραῖος Iuppiter 410.
 — Mercurius 297.
 Ἀγοράκριτος nomen diser-
 tum 1257.
 Ἀγροτέρα Diana 660.
 Ἀγύριος (?) 969.
 ἀδάρη 1026.
 αἰκάλλειν τινά 48.
 αἷμα ταυραῖον pro veneno
 habitum 83 sq.
 αἱματοπότης 208.
 αἰμύλος 687.
 αἰρεῖν de piscatoribus di-
 ctum 867.
 Αἰτωλοί 79.
 ἀκαλήφη 422.
 ἄκατος 762.
 ἀκράχολος 41.
 ἀλετήριος 445.
 Ἀλκυωνίδαι ἀλετήριοι 445.
 ἀλλότριον (τὸ... θήρος) ἀμῶν
 392.
 ἀλουργίς 967.
 ἀμῶν τὸ ἀλλότριον θήρος 392.
 ἀμαξουργός 464.
 ἀμίσγειν 326.
 ἀμφιβηθηνικός 767.
 ἀμνοκῶν 264.

ἀναβαίνειν scenam conscen-
 dere 148 sq.
 ἀναλαμβάνειν τινά 682.
 ἀναπόνητος 357.
 ἀνατορβάζειν 811.
 ἀναστελογγίζειν (?) 580.
 ἀνδρείως (εὐ και) 379.
 ἀνδρικός (εὐ και) 379.
 ἀνδρὸς ἄσσον ἴναί 1306.
 ἀνδρακιά 780.
 ἀνορταλλίζειν 1344.
 ἀντιλέγειν ὡς 980.
 Ἀντιλίων 1044.
 ἀντιφρίζειν 813.
 ἀντλία 434.
 -αἶ terminus exclamatio-
 num 1.
 -αἷ terminus substantivo-
 rum 361.
 ἄξιος 645.
 ἀπάγειν εἰς μακαρίαν 1151.
 ἀπαρῦταιν 921.
 ἀπό de sumtibus 538.
 ἀποδημεῖν de mente dictum
 1120.
 ἀπόμινος 20.
 ἀπολείπεσθαι τινος 525.
 ἀπόλλυται periturus est (prae-
 sens de rebus futuris ad-
 hibitum) 127.
 Ἀπόλλων ἀποτρόπαιος 1307.

ἀπομαγαλιά 414.
 ἀπομάττωσθαι 414.
 ἀπονουχίζειν 709.
 ἀποπυδαρίζειν 697.
 ἀπόρητον ποιῆσθαι τι 648.
 ἀποστελογγίζειν (?) 580.
 ἀποσυκάζειν 259.
 ἀποτρόπαιος Apollo 1307.
 ἀπύειν 1023.
 ἄρα... γε 616.
 ἄρας brachio sublato 1130.
 Ἀργεῖοι 465.
 Ἄργος 465.
 ἀργυρολόγοι νῆος 1071.
 ἄρδεν transl. 96.
 Ἀρίγνωτος 1278.
 Ἀριφράδης 1281.
 Ἀρκαδία 798.
 Ἀρμόδιος 786.
 ἄρμονία 533.
 ἀρμόττωσθαι 1236.
 ἀρρεῖσθαι 572.
 Ἄρτεμις Ἀγροτέρα 660.
 ἀρύβαλλος 1094.
 ἀρύταινα 1091.
 ἀρχίλας 164.
 Ἀρχιπέλομος 327.
 -αἶ terminus dorionicus 1331.
 Ἀσκαδάμυκτι 292.
 Ἀσκατία Lysiclis uxor 132.
 ἄσσον ἴναί ἀνδρὸς 1306.

ΔΗΜΟΣ.

1375 τὰ μειράκια ταυτὶ λέγω, τὰν τῷ μύρῳ,
ἃ τοιαδὶ στωμύλλεται καθήμενα
„σοφός γ' ὁ Φαίλαξ, δεξιῶς τ' οὐκ ἀπέθανεν.

1375—1380. Demo tribuit Brunck; in codd. continuantur Isicioario.

1375. τὰ μειράκια ταυτὶ λέγω] ἔπου τὰ μειράκια, λέγω (ibi ubi pueri mercantur) Meineke, ioco non agnito.

1376. τοιαδὶ στωμύλλεται vVelsen] στωμύλλεται τοιαδὶ codd.; futurum hinc esse alienum observavit Kock.

1377. γ' τ' V. || ἀπέθανεν] *ἀπέτευχεν? Codd. pauci ἐμάνθανε (om. τ' οὐκ), unde Dindorf τε κατέμαθεν (sed praepositio κατα- hinc aliena est). Blaydes et alia coniecit et δεξιός τε μανθάνειν vel μανθάνειν τὰ δεξιὰ (coll. Ran. 1114). — Etiam Thuc. VII 80 § 2 ἀπίθανον verbum vitio manifesto debetur.

molles hi homines τῶν ἀγοραίων erant quos dixit Cratinus¹⁾, et pueritiae annos licet egressi essent, λείοι tamen etiamtum ὡσπερ ἀρχαίαις²⁾ ambulabant barba feminibusque subvulsis³⁾; quapropter etiam in Holcaasi fabula παῖδας ἀγενεῖους eos dixit noster⁴⁾.

1375 sq. *Istos nihil moror, sed veros dico pueros; quos frequentes hodie inter unguentiariorum tabernas videas desidentes, ubi garriendo diem terunt.* Cf. invalidi ad indicoes verba: ἕκαστος ὅμων εἰδισται προσφορτῶν δ μὲν πρὸς μυροπωλείων, δ δὲ πρὸς κουρείων, δ δὲ πρὸς σαντοτομαίων, δ δὲ ἔπου ἂν τύχη, καὶ πλείστοι μὲν ὡς τοὺς ἰγγυτάτω τῆς ἀγορᾶς κατασκευασμένους, ἀλάχιστοι δὲ ὡς τοὺς πλείστον ἀπέχοντας αὐτῆς⁵⁾. Voce τῷ μύρῳ fori pars ubi unguenta venibant indicatur⁶⁾. De verbo στωμύλλειν autem vel στωμύλλεσθαι vid. ad Ran. 92.

1377. σοφός γε] cf. Ran. 968: Θηραμίνης; σοφός γ' ἀνὴρ⁷⁾.

— Φαίλαξ] Phaeacem Erasistrati filium⁸⁾ nobili loco natum, de quo iuvenes iam

in tonstrinis garrere ait senex, sophistarum discipulum eximum fuisse intellegimus, et in ornato dicendi genere, cuius auctor nuper extiterat Gorgias, plurimum valuisse. Quamquam Eupolidi, ut nostro, λαλοῖν ἄριστος ἀδυνατώτατος λέγειν videbatur⁹⁾. Remp. factitare nuper coeperat, et biennio post Equitum fabulam soenae commissam, cum Cleon in Thraciam proficisceretur, Phaeax cum navibus duabus in Italiam et Siciliam missus est legatus; ubi nihil tamen effecit quod operae esset pretium¹⁰⁾. Anno autem 417, cum in eo esset ut aut Nicias pacis fautor aut Alcibiades Lacedaemoniorum adversarius acerrimus ostracismo pelleretur, hi viri societate inter se inita callida fraude effecerunt ut in populi ducem Hyperbolum converteret testarum illud suffragium¹¹⁾, Phaeacis praesertim sodalicio adiuti¹²⁾. Quo tempore a Phaeace habita esse fingitur oratio in Alcibiadem, quarto fortasse saeculo in rhetorum scholis elucubrata, quae Andocidis nomine nescio quo errore cir-

¹⁾ Cratin. fr. 10. — ²⁾ Eupol. fr. 388 Aristoph. 218. — ³⁾ Gell. VI 12 § 5. — ⁴⁾ Fr. 407; praeterea vid. Ach. 117—122 Ran. 422 sqq. et ad Ran. 48. — ⁵⁾ Lys. XXIIV § 20. — ⁶⁾ Item Pherecrat. fr. 2 Polyzel. 11; vid. supra vs. 254 et ad Nub. 1065 Ran. 1068. — ⁷⁾ Vid. etiam Nub. 1378 Ran. 776. — ⁸⁾ Thucyd. V 4 § 1. — ⁹⁾ Eupol. fr. 95. — ¹⁰⁾ Thucyd. V 4 sq. — ¹¹⁾ Vid. ad Vesp. 1007. — ¹²⁾ Teste Theophrasto apud Plut. Nic. 11; cf. Alcib. 13.

„ξυνεργτικός γάρ ἐστι καὶ περραντικός
καὶ γνωμοτυπικός καὶ σαφής καὶ κρουστικός
καταληπτικός τ' ἄριστα τοῦ θορυβητικοῦ.“

1380

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

οὐκουν καταδακτυλικὸς σὺ τοῦ λαλητικοῦ;

ΔΗΜΟΣ.

μὰ Δ', ἀλλ' ἀναγκάσω κυνηγετεῖν ἐγὼ

1378. ξυνεργτικός] συνεργτικός codd.; correxit Dindorf e scholio.

1379. γνωμοτυπικός] γλωσσοτυπικός Meineke. || σαφής] ἀσαφής GHermann, συναφής Meineke, σοφιστοκρουστικός Kock ingeniose, solis adiectivis in -ικός hic locum esse non sine causa contendens.

1381. Isiciario dedit Brunck, in codd. est Chori.

1382. κυνηγετεῖν] κυναγεῖν GHermann admodum infeliciter.

cumfertur hodie ¹⁾. Praeterea de Phaeace nihil habemus compertum, nisi quod praetura aliquando functum esse apparet ²⁾ et legationes complures obiisse dicitur in spuria, quam modo commemoravimus, oratione. Apud Eupolidem eius nomen etiam alibi occurrit ³⁾.

— δεξιῶς τ' οὐκ ἀπίθανον] haec si sana sunt, rem nobis ignotam spectant. Sed durissima est verborum structura quaeque coll. Av. 139—141 non satis defendatur, verum autem iudicium vitaeque discrimen respici ⁴⁾ vix credibile duco, sed e versu 1383 efficio *ψεφίσματα* aliquod Phaeacem pertulisse nuper ⁵⁾.

1378—1380. Similes laudes iuvenis e sophistarum scholis recentis leguntur in Nubibus ⁶⁾. Est autem ξυνεργτικός is qui argumenta apte conserit ⁷⁾, περραντικός qui *argumentationem* eo quo tendebat *deductam concludit* ⁸⁾, id quod perhibuit demonstrans; γνωμοτυπικός vocatur orator *fertilis inventionis* ⁹⁾, σαφής qui *per-*

spicue dicit, κρουστικός qui adversarium invictis quae quidem videantur argumentis *percellit* ¹⁰⁾, καταληπτικός denique τοῦ θορυβητικοῦ est qui veloci ingenio *arripit quod plausum capiet* ¹¹⁾. — Quippe adiectivorum in -ικός desinentium, qui terminus in prisca lingua vix frequentior erat quam suffixum -είος, feracissimae fuere scholae sophistarum et disquisitiones philosophicae. Quapropter apud Platonem frequentia sunt, neque Thucydides Xenophon alii ea sunt aspernati. Simillimo ioco ὑποκορισμοῦ abusus risit noster in Babyloniis; nam σκώπτοντα eum voces χρυσιδάριον ἱματιδάριον λοιδορημάτιον νοσημάτιον illic adhibuisse docet Aristoteles ¹²⁾. Sic in lingua latina sero demum propullarunt adiectiva in -ulus, -bilis, alia eiusmodi.

1381. *Quin tu loquaculum iuveniculum subagitas* ¹³⁾?

1382 sq. *Immo rusticari turbam illam imberbem iubebo missis rebus publicis.* In

¹⁾ Andocid. Or. IV. Cuius orationis cf. praesertim § 2 et 41, de commenticio autem hoc opere vid. Plut. Alcib. 13 et e recentioribus (qui post alios hanc quaestionem pertractavit) Blass Att. Beredsamkeit I² p. 332—339. — ²⁾ Diog. Laert. II 63. — ³⁾ In fr. 7; vid. Bergk Reliq. Com. Att. p. 337 sq. — ⁴⁾ Quod putat Zacher: „er ist auf schlaue weise der ihm drohenden todesstrafe entgangen“. — ⁵⁾ Vid. annot. crit. — ⁶⁾ Nub. 1172—1176. — ⁷⁾ ξυνεργει. — ⁸⁾ περραίνω, Posidipp. fr. 14 etc. — ⁹⁾ Vid. Ran. 877. — ¹⁰⁾ Vid. vs. 859 et Nub. 318. — ¹¹⁾ Cf. supra vs. 547, 666 Eccl. 481 Aristot. Rhetor. I 2 § 10 II 28 § 30. — ¹²⁾ Rhetor. III 2 (Aristoph. fr. 90). — ¹³⁾ περραίνεις.

τούτους ἄπαντας, πανσαμένους ψηφισμάτων.

(Sellam seni affert puer.)

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

1385

ἔχε νυν ἐπὶ τούτοις τουτονὶ τὸν ὀκλαδίαν,
καὶ παῖδ' ἐνόρχην, ὅσπερ οἴσει τόνδε σοι
κῆν που δοκῆ σοι, τοῦτον ὀκλαδίαν ποίει.

ΔΗΜΟΣ.

μακάριος εἰς τὰρχαῖα δὴ καθίσταμαι.

1386. κῆν] κᾶν codd.

1387. τὰρχαῖα δὴ] τὰρχαῖον αὐ Blaydes coll. Nub. 598.

silvis lepores venentur, ne lepores in verbis! Nempe pax nunc instat et rus rediturus est Demus, ubi degere solebat olim ¹⁾. „Pauperiorum civium filios arare et mercari iubebant proavi nostri“, Isocrates ait, „ditiorum περὶ τὴν ἰσπικὴν καὶ τὰ γυμνάσια καὶ τὰ κυνηγέσια καὶ τὴν φιλοσοφίαν ἠνάγκασαν διατρίβειν ²⁾“. Nam τῶν νεωτέρων ἡ ἡδονὴ μόνη αὕτη πλεῖστα ἀγαθὰ παρασκευάζει: σώφρονός τε γὰρ ποιεῖ καὶ δικαίους κτλ. ³⁾. In simili argumentatione a Teleclide adhibita sunt verba εὐχραστῶν ὀρνιθοδητῶν σωφρονεῖν, quae ex eius Prytanesi fabula sunt servata; Themistocleae enim aetatis laudes illa fabula habebat ⁴⁾.

1388. ψηφισμάτων] cf. Nub. 1429 Lys. 708 sq.

1384. Simillima sunt Mercurii ad Trygaeum verba: ἔθι νυν ἐπὶ τούτοις τὴν Ὀπάραν λάμβανε | γυναῖκα σαυτῶ τήνδε ⁵⁾. De imperativo ἔχε vid. ad vs. 51.

— ὀκλαδίαν] vox, quae inter verba obsoleta affertur a Luciano ⁶⁾, ducta est a verbo ὀκλάσαι ⁷⁾, i. e. ὀκλάξ καθῆσθαι ⁸⁾,

ingeniculare se, genibus flexis considerare; significat autem sellam humilem et plicatilem. Qualis in Minervae Poliadis sanctissimo delubro asservabatur inter ἀναθήματα, Daedali opus ⁹⁾. Quod autem Heraclides Ponticus dicit, prisicis Atheniensibus praeter capillorum nodos artificiose comtos vestesque demissas et ornatas id quoque proprium fuisse ut pueros secum ducerent ὀκλαδίας δίφρους φέροντας, ἵνα μὴ καθίζουσιν ὡς ἔτυχον ¹⁰⁾, id nisi e nostro loco fluxit, ita est accipiendum, olim cives, cum veste picta et ad talos defluenti in festum coetum procedebant, — neque enim cuiuslibet hominis neque cuiuslibet diei erat ille ornatus, — sed sibi afferri iussisse, quoniam liberio rem artuum inflexionem praelongus ille chiton non admittebat.

1385. παῖδ' ἐνόρχην] cf. Herodot. VI 32. Iocose additur adiectivum de hostiis — quae ἐντελεῖς esse debebant — usurpari solitum ¹¹⁾. Πλακούντα ἐνόρχην ridicule commemorat Plato comicus ¹²⁾.

1387. Cf. Nub. 594.

¹⁾ Cf. vs. 1394 sq. — ²⁾ Isocr. VII § 44 sq. — ³⁾ Xen. de Venat. XII § 7. Idem I § 18: ἐγὼ μὲν οὖν παραινῶ τοῖς νέοις μὴ καταφρονεῖν κυνηγεσιῶν μηδὲ εἰς ἄλλης παιδείας ἐκ τούτων γὰρ γίνονται εἰς τε τὸν πόλεμον ἀγαθοὶ εἰς τε τὰ ἄλλα, εἰς δὲ ἀνάγκη καλῶς νοεῖν καὶ λέγειν καὶ πράττειν. — ⁴⁾ Vid. supra ad vs. 814. — ⁵⁾ Pac. 706. — ⁶⁾ Luc. XXXIV § 6. — ⁷⁾ Soph. Oed. C. 176. — ⁸⁾ Pherecrat. fr. 75. — ⁹⁾ Pausan. I 27 § 1. — ¹⁰⁾ Athen. 512c = Ael. Var. Hist. IV 22. — ¹¹⁾ Av. 569. Cf. Lys. 661. — ¹²⁾ Plat. fr. 174^b.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

φήσεις γ', ἐπειδὴν τὰς τριακοντούτιδας
σπονδὰς παραδῶ σοι. δευρ' ἔθ' αἱ σπονδαὶ ταχύ.

(Affertur lagena vini.)

ΔΗΜΟΣ.

1390 ὦ Ζεῦ πολυτίμηθ', ὡς καλά! πρὸς τῶν θεῶν,
ἔξεστιν αὐτῶν κατατριακοντούτῃσαι;

(Lagenam seni praebet isiciarius.)

πῶς ἔλαβες αὐτὰς ἑτέρον;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

οὐ γὰρ ὁ Παφλαγῶν

ἀπέκρυπτε ταύτας ἔνδον, ἵνα σὺ μὴ λάβοις;
νῦν οὖν ἐγὼ σοι παραδίδωμ' εἰς τοὺς ἀγροὺς
αὐτὰς ἵεναι λαβόντα.

1395

ΔΗΜΟΣ.

τὸν δὲ Παφλαγῶνα,

1388. γ'] δ' B, γὰρ V¹.

1392. ἔλαβες αὐτὰς Bentley] ἔλαβε(ς) ταύτας codd. || οὐ] εὐ Naber.

1393. ἀπέκρυπτε ταύτας] -εν αὐτὰς Hirschig. || λάβοις Brunck] λάβης codd.

1388. φήσεις γ', ἐπειδὴν κτλ.] item Pac. 916 et 1851¹).

— τὰς τριακοντούτιδας | σπονδὰς] ut vs. 1382, ubi vid., sic h. l. spectatoribus in mentem revocatur Acharnensium fabula proximo anno plausu excepta. Foedus tricennale civibus et tunc suadebat noster²) et nunc suadet.

1390. πολυτίμητα] vid. ad Ran. 337.

1391. Licetne in eas impetum facere? Verbum κατατριακοντούτῃσαι iocose fictum³) quid in hoc contextu sibi velit nemo non intellegit; loquitur enim senex de σπονδαῖς ut de formosis mulieribus, commentarii autem instar sunt Pac. 711 et Av. 1256⁴). Qualibus tamen locis collatis non recte, ni fallor, statueris, revera sub

specie puellarum prodire nunc τὰς σπονδὰς⁵), quod perhibent scholia. — Subsimili ioco verbum τριάζειν, quod ter in certamine vincere significat, comios nescio quis ita adhibuit ut ἀποτριάζει valeret τρεῖς πληγὰς δοῦναι⁶).

1392. ἑτέρον] vid. ad Vesp. 8.

— οὐ γὰρ...;] cf. Vesp. 682.

1393. Ut in proximis versibus comicus breviter indicavit argumentum quo in Acharnensium fabula lepide fuerat usus, sic ex hoc versu triennio post procrevit nova fabula: Pacem dico maligne absconditam, ne potiri ea possint cives⁷). Sic nostrae fabulae praenunciatus fuerat Acharnensium versus 301.

1394. εἰς τοὺς ἀγροὺς] vid. vs. 805.

¹) Vid. praeterea ad Nub. 154. — ²) Ach. 194 sqq. — ³) Ut κατατριάζειν Ach. 275. — ⁴) Praeterea vid. ad Ach. 994. — ⁵) Quemadmodum alibi noster Εἰρήνην, Ὀπάραν, Θωρίαν, Βασιλίαν exhibuit. — ⁶) Fr. adesp. 948. — ⁷) Vid. etiam supra ad vs. 511.

ὅς ταῦτ' ἔδρασεν, εἴφ' ὃ τι ποιήσεις κακόν.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ.

οὐδὲν μέγ', ἀλλ' ἦ τὴν ἐμὴν ἔξει τέχνην
ἐπὶ ταῖς πύλαις ἀλλαντοπωλήσει μόνος,
1400 τὰ κύνεια μινγὺς τοῖς ὄνειοις πράγμασιν,
μεθύων τε ταῖς πόρναισι λοιδορήσεται,
καὶ ἐκ τῶν βαλανείων πλέται τὸ λούτριον.

ΔΗΜΟΣ.

εὐ γ' ἐπενόησας οὐπὲρ ἔστιν ἄξιος,
πόρναισι καὶ βαλανεῦσι διακεκράγεται.
καὶ σ' ἀντὶ τούτων εἰς τὸ πρυτανεῖον καλῶ
1405 εἰς τὴν ἔδραν θ' ἵν' ἐκεῖνος ἦν ὁ φαρμακός.
ἔπου δὲ ταυτηνὶ λαβὼν τὴν βατραχιδα.

(Splendidam vestem praebet Agoracrito.)

1398. μόνος] μόνον Reiske, μένων Velsen; sed vid. commentarius.

1399. πράγμασιν] non intellego; vid. commentarius.

1401. λούτριον Elmsley] λούτρον codd., αὐ τὸ λούτρον πίεται Ald.

1405. ἦν] ἦσθ' male Meineke (coll. Ran. 778), nam simplex hoc non est dictionis comicae vel pedestris (Oratini fr. 142 hinc alienum).

1397. ἀλλ' ἦ] vid. Ran. 928.

1398. ἐπὶ ταῖς πύλαις] illic enim merces suas venditare solebat isiciarius ¹⁾).

— μόνος] procul a foro institorumque tabernis inter plebis faeculam oberrans.

1399. Ne genuinos quidem botulos venditabit, sed turpi fraude usus et sacculo suo melius quam civium ilibus consulens ex iumentorum canumque cadaveribus minuta faciet. Hodie caro asinorum et equorum fumo praesertim siccata minime spernitur, sed veteribus vix magis placebat quam *canina*, quam etiam nunc pleraeque gentes abominantur. Nam iocatus est is qui ὄνειος ματεύας sive delicias nescio quas ex asinina paratas commemorabat apud Sophilum comicum ²⁾. Vox πράγμασιν si sana est, pro κρέασιν ioculariter nunc dictam esse

statuamus necesse est ³⁾; sed qualis tandem hic sit iocus me fugit.

1400. ταῖς πόρναισι] dativi idem est usus Eccl. 248 Plut. 457.

1401. τὸ λούτριον] *aquam sordidam*; cf. fr. 306: μήτε ποδάνιπτρον θύραξ' ἐκχεῖτε μήτε λούτριον ⁴⁾. Quam *bibere* ultimi sane opprobrii et teterrimae spurcitiæ erat, siquidem vel ἀπολούεσθαι ἐν λουτρῷ erat turpe ⁵⁾.

1403. διακεκράγεται] cf. vs. 781.

1404 sq. Paphlagonis loco isiciarius invitatur in Prytaneum, ubi in ipsa sede, quam iste obtinuit hactenus, collocabitur ⁶⁾.

1405. ὁ φαρμακός] vid. ad Ran. 733.

1406. ἔπου] in Prytaneum ad cenam ne comitare.

— λαβὼν τὴν βατραχιδα] isiciarius ne

¹⁾ Vid. vs. 1247. — ²⁾ Sophil. fr. 4. — ³⁾ Cum Brunckio. — ⁴⁾ Vid. ad Ach. 616. — ⁵⁾ Lucian. XXXIV § 4. — ⁶⁾ Vid. ad vs. 280 sq.

καὶ ἐκείνον ἐκφερέτω τις ὡς ἐπὶ τὴν τέχνην,
 ἔν' ἴδωσιν αὐτὸν οἷς ἔλωβᾶθ' οἱ ξένοι.

(Accurrunt servi, Paphlagonem manibus pedibusque comprehensum secum trahentes. Qui pristina veste isiciarii indutus huiusque suppellectile onustus foras abripitur. Agoracritus autem nova veste ornatus Demum sequitur comitante choro.)

1408. οἷς] οἷς nonnulli.

In fine aliquot versus Chori (Coryphaei) exoidisse statuit Bergk; Demi ultima verba mutila esse totumque adeo fabulae exitum periisse Kirchoffii est opinio. Unus certe versus sufficiebat, qualis in exitu Nubium legitur; sed neque ille tetrameter necessarius erat ad fabulam explendam neque nostro loco desiderari quidquam censeo equidem. Motu et gestu et clamoribus, non verbis ultima transiguntur.

sordidam istam quam novimus vestem¹⁾ in publicum convivium inferat, nova splendidaque palla induitur, qualis regum tragicorum esse solebat, prisco igitur ornatu insigni, perinde atque ipse Demus²⁾.

1407. ἐκφερέτω τις] *hæus pueri, efferte ex acdibus*³⁾. Paphlagonis fit *ἐκφορά* — qua voce *defunctorum funus* designari solet⁴⁾. Nempe Paphlago *ἀπόλων ὄχρη' ὀδὴν ἰστ' ἔτι*. — Simillimum exitum habet Acharnensium fabula, ubi *ἐκφίρσαι* Lamachus vulneratus, saltans autem et effrenae laetitiae indulgens abit victor Dicaeopolis comitante choro. Etiam Vespæ Pax Aves — ut ceteras fabulas nunc mittam — clauduntur *pompa*.

— ὡς ἐπὶ τὴν τέχνην] *et ita quidem ut claro appareat quamnam artem posthac sit*

exerciturus. Ex his verbis apparet in fabulae exitu Paphlagonem spectatoribus ostendi mensula cultris botulis cetero isiciarii instrumento munitum atque onustum⁵⁾.

1408. *Ὡς cernant eum socii, quos solebat vexare*. Verbo sonoro et poetico *λωβᾶσθαι*⁶⁾, quod in comœdia nusquam alias reperitur, — nam *λυμάλισθαι* eo sensu dici solebat, — aptissime clauditur fabula. Hunc enim versum secum domum deferent spectatores, ut id quod de philosophis dicitur in fine Nubium: „deos isti contemnunt”. Oleon maligne hactenus vexavit socios, quorum tributa auxit et vi coegit. Posthac autem cum urbem intrabunt illi, *ἐπὶ ταῖς πόλεις* eum cernent in coenum, unde malo omine emergerat, denuo detrusum.

¹⁾ Cf. vs. 488. — ²⁾ Cf. vs. 967 et Nub. 70. — ³⁾ Vid. ad Ach. 805. — ⁴⁾ Cf. verborum *læus* inde ducti Plut. 1008 et in Lysiae loco qui apud Athenaeum 612d est servatus. — ⁵⁾ Qua de re quod dubitarunt recentiores, magnopere miror. Recte scholion: *αἰρόμενος ἐκφίρσαι δὲ Κλέων*. — ⁶⁾ Hom. *A* 232 etc.

INDEX

RERUM ET NOMINUM

QUAE IN ANNOTATIONIBUS TANGUNTUR.

ἀγέτιος 1373.
 ἀγκυλοχήλης 197.
 ἀγκυρίζειν in lucta 262.
 Ἀγοραῖος Iuppiter 410.
 — Mercurius 297.
 Ἀγοράκριτος nomen diser-
 tum 1257.
 Ἀγροτέρα Diana 660.
 Ἀγύρριος (?) 969.
 ἀδάρη 1026.
 αἰκάλλειν τινά 48.
 αἶμα ταυρίων pro veneno
 habitum 83 sq.
 αἰματοπάτης 208.
 αἰμύλος 687.
 αἰρεῖν de piscatoribus di-
 ctum 867.
 Αἰτωλοί 79.
 ἀκαλήφη 422.
 ἄκατος 762.
 ἀκράχολος 41.
 ἀκτιήριος 445.
 Ἀλκιμακίδαι ἀκτιήριοι 445.
 ἀλλότριον (τὸ... θέρως) ἑμῶν
 392.
 ἀλουργίς 967.
 ἑμῶν τὸ ἀλλότριον θέρως 392.
 ἀμαξουργός 464.
 ἀμέργειν 326.
 ἀμφιβεβηκώς 767.
 ἀμνοκῶν 264.

ἀναβαίνειν scenam conscen-
 dere 148 sq.
 ἀναλαμβάνειν τινά 632.
 ἀναπόνικτος 357.
 ἀνατυρβάζειν 311.
 ἀναστελεγγίζειν (?) 580.
 ἀνδρείως (εὐ και) 379.
 ἀνδρικῶς (εὐ και) 379.
 ἀνδρὸς ἕσσαν λῖναι 1306.
 ἀνθρακιά 780.
 ἀνορθαλίζειν 1344.
 ἀντιλίγειν ὡς 980.
 Ἀντιλίων 1044.
 ἀντιφερίζειν 818.
 ἀντλία 434.
 -αξ terminus exclamatio-
 num 1.
 -εξ terminus substantivo-
 rum 861.
 ἄξιος 645.
 ἀπάγειν εἰς μακαρίαν 1151.
 ἀπαρύτειν 921.
 ἀπὸ de sumtibus 538.
 ἀποδημεῖν de mente dictum
 1120.
 ἀπόκινος 20.
 ἀπολείπεσθαι τινος 525.
 ἀπόλλυται periturus est (prae-
 sens de rebus futuris ad-
 hibitum) 127.
 Ἀπόλλων ἀποτρόπαιος 1307.

ἀπομαγαλιά 414.
 ἀπομάττεσθαι 414.
 ἀπορυχίζειν 709.
 ἀπορυδαρίζειν 697.
 ἀπόρητον ποιέσθαι τι 648.
 ἀποστελεγγίζειν (?) 580.
 ἀποσυκάζειν 259.
 ἀποτρόπαιος Apollo 1307.
 ἀπύειν 1023.
 ἄρα... γε 616.
 ἄρας brachio tublato 1130.
 Ἀργεῖοι 465.
 Ἄργος 465.
 ἀργυρολόγοι νῆες 1071.
 ἄρσειν transl. 96.
 Ἀργίνοτος 1278.
 Ἀριφράδης 1281.
 Ἀρακία 798.
 Ἀρμόδιος 786.
 ἀρμονία 533.
 ἀρμύττεσθαι 1236.
 ἀρπύσσειν 572.
 Ἄρταμις Ἀγροτέρα 660.
 ἀρύβαλλος 1094.
 ἀρῦταινα 1091.
 ἀρχέλας 164.
 Ἀρχιπτόλεμος 327.
 -εξ terminus dorionicus 1331.
 ἀσκαρδαμυκί 292.
 Ἀσπασία Lysiclis uxor 132.
 ἕσσαν λῖναι ἀνδρὸς 1306.

ἀτράραξος 680.
αίτο- in adverbiorum com-
 positione 78.
αὐτόθεν ἴλις 830.
αὐτόχρομα 78.
ἀφάειν 894.
ἀφελής 527.
ἀφέψαι 1821.
ἀφίναί senatum vel iudi-
 cium 674.
ἀφύα 645.
ἀχιλλιοὶ μᾶζαι 819.

Βάκις 128.
Βακχίβακχος 408.
βαρδαιμονεῖν (?) 558.
βάσκανος 103.
βατραχίς 1406.
βδύλλαι 224.
Βερέσχαθοί 635.
βλατεῖν 889.
βλίπαι εἰς τινα 292.
 — *ἐναντίον* 1289.
βλίπτειν 794.
Βοιωτοί 479.
βορβοροτάραξις 309.
βουλή consilium (poet.) 3.
βοῦς μοχθηρός 316.
βρέτας 81 sq.
βριμάσθαι 855.
βρύλλαι 1126.
βύρσα de cute humana di-
 ctum 869.
βυραίαιτος 197.
βυραίνη 59.
Βυραίνη 449.

γαμφηλή 198.
γαστριεῖν 278.
γε post ἄρα 616.
 — post *δαινά* et similia 609.
 — post *εἰ μή* 186.
 — post *ἐπειδή* 671.
 — post *οὐκουν* 465.
 — post *πλήν* 27.
γεννικός 457.
γερονταγαγῖν 1099.
Γλάνις 1004.
γνωμοτυπικός 1879.
γομφοῦν 468.

Γοργολόφα 1181.
γοῦν ironice adhibitum 87.
γρυπός 877.
γυπάριον 798.

δάκτυλος pedum 874.
δάκτυλος Minervae 1170.
Δαῖγμα 979.
δαινά γε 609.
δεκάπαλαι 1154.
δελφίνες machinae bellicae
 762.
δέριον 870.
Δημηκίδιον 823.
δημιόπρατα 103.
Δήμος nomen proprium 42.
δήμος τύραννος 1114.
δημόσιοι victimae publicae
 1186.
δηρα urgentis 726.
διαλαμβάνειν in lucta 262.
διαξίφλισσθαι 781.
διαπαταλεύειν 371.
διαπίπτειν 695.
διαπράττειν 93.
διασκανδικίζειν 19.
διαστρέφισθαι 175.
διατειχίζειν 818.
διατίμνειν 768.
διαφορεῖν 294.
διδόναι *ἑαυτόν* *τινι* 740.
δίκας *νικᾶν* 93.
δίκη vox mentesupplenda 50.
δίην καταγιγνώσκειν 1860.
Διοπείθης 1085.
διώκειν verbum ambiguous
 969.
δοιδυξ 984.
δόρπον 52.
δορυφόροι Pisistrati 448.
δρυμύς 808.
δρῶ *τοῦτο* vel *ταῦτα* 111.
δωριστί 989.
δωροδοκίαι 996.
Δωρῶς 529.

ἑαυτόν *τινι* *διδόναι* 740.
ἑαυτοῦ *νομικίται* 714.
ἐγγλωτισμέναι 782.
ἐγκανάξαι 105.

ἐγκυφιάζειν 822.
εἰ cum optativo post opta-
 tivum purum 694 sq.
εἰ μή... γε immo 186.
εἰ που εἰ *quando* 847.
εἰδῆ(ς) (ἴνα) in minis 739.
εἰκῆ 481.
εἰκότως (οὐκ...;) 84.
Ἐλωτες fabula satyrica 1235.
εἰμί omissum 848.
εἶναι *τοῦ* *λέγοντος* 860.
εἰς *quod addinet* *ad* 90.
 — *λόγον ἴνα* *τινι* *translatum*
 806.
 — *μακαρίαν ἀπάγειν* 1151.
 — *τό πρόσθε* 751.
εἰσορεῖν 4.
εἰσκηδᾶν *translatum* 545.
εἰσφορά 924.
εἶτα *τότε* 1086.
ἐκβάλλειν *comicum* 525.
Ἐκβάτανα 1089.
ἐκδικάζειν 50.
ἐκτεῖναι... *τινας* 1196.
ἐκίλευ in ore ministrorum
iussa *perferentium* 1181.
ἐκκαυλίζειν 825.
ἐκκαυροῦν 812.
ἐκπειράσθαι 1234.
ἐκόν *consulio* 1045.
ἐλασιβροτος 626.
ἐλατήρ 1182.
ἐλαύνειν 248, 603.
ἐλαίρειν 793.
ἐλεόν 152.
ἐλευν *trahere* *procula* 107.
 — *τινά* *de suggestu* 665.
ἐκκύδιον 907.
Ἐλλίδιος *Iuppiter* 1253.
ἐμποδίζειν (?) 755.
ἐναντιῶν *βλέπειν* 1289.
ἐνθεκα (ἐφ'... *κάπαις*) 546.
ἐν *διὰ* *δυσῖν* *figura* 803.
ἐνθεοῖς 404.
ἐνέρχης 1885.
ἐνταροναί 1185.
ἐνεσθῆναι *dein* 548.
ἐντροφῆναι 51.
ἐξαπατούλλαι 1144.
ἐξείρειν 878.

ιαναβαλίνην 169.
 ιανθρακίδος 645.
 ιαγμάπτειν 493.
 ιαυθῆ γε 671.
 ιαύτιος 518.
 ιαύναι τινά 459.
iat cum gen. de tempore
 524.
iat πολλοῖς (πολλά) 411.
ιαυκινύται 349.
ιαυζῆν 919.
ιαυκατῶν 314.
ιαυκισθαι τι 252.
ιαύνοια 539.
ιαυζήρον 152.
ιαυκαστον 108.
ιαυκίρδισθαι 689.
ιαυκομῆζεν 845.
ιαυκίρην 837.
ιαυκίλῃς 814.
ιαυκολύζεν 616.
ιαυραστῆς 732.
ιαυγάξισθαι χρήματα 840.
ιαυρίδην 627.
ιαυπέτισθαι de homine dic-
tum 1294.
Ερηῆς Ἀγοραῖος 297.
ιαυκην 673.
Ἐρυθρὰ θάλασσα 1088.
ιαυκοροδισμίνος 494.
ιαυτι περί cum gen. agitur
de 87.
ιαυκατον θιασθαι 704.
ιαυνος 1171.
ιαυγάγια θύνει 656.
 — *σταφρανόν τινα* 647.
Ευκράτης 129.
ιαυπαράγωγος 1115.
ιαυρὸν καὶ σεσνὸν ποιεῖν τινα
 720.
ιαυστρα 1236.
ιαυ ἔνθακα κάπαις 546.
ιαυσιτάνας de cibis dictum
 930.
ιαυτι tene (en accipere) 51.
ιαυτιν τὰ πράγματα summat
in rep. obtinere 130.
ιαυγοντας (οἱ) 1295.
ιαυς cum opt. post tempus
primarium 134 sq.

Ζεὺς Ἀγοραῖος 410.
 — Ἑλλάνιος 1258.
ζην vigere 895.
ζύγωμα navium 279.
ζώμευμα 279.
ζυγισθαι absolute usurpa-
tum 82.
ζυλευροι tibias 532.
ζυλιάξισθαι 798.
ζυλιθιάξεν 1124.
ζυμίραν (τό καθ') 1126.
ζην en 26.
ζηνιας civitatis 1109.
ζηνυστρον 856.
ζαλαττοκοπεῖν 830.
ζαλαρὰ δάκρυα 1271.
ζάλαπειν 210.
ζάσαι post ἰδού 997.
Θημιστοκλῆς 813 sq.; *quam*
mortem habuerit 88 sq.
θάωρος 608.
θησαῖον 1812.
θρανυῖν 869.
θρόντε 17.
θρυλεῖν 848.
θιασθαι ἰσκατον 704.
θιόν (κατὰ) 147.
θιρμόταρος πυρός 882.
θιρῖον de homine dictum
 278.
θουρυθηκός 1380.
θούρυθος 547.
θούμαντις 1268.
θούριος 757.
θουφάνης 1103.
θούρπτεσθαι 1163.
θύνει iugulare 1140.
 — *ιαυγάγια* 656.
θύννοια 854.
θύννοσκοπεῖν 313.
θύραξ 607.
λατταταιάξ 1.
ιδού θάσαι 997.
ιέναι πάσας φωνάς 522.
ιερὸς ingens 1017.
ιηπαιωνίζεν 408.

— *ιαυς (adiectiva in)* 1378.
ἴν' εἰδη(ς) 729.
ιοστίφανος 1823.
ιποῦν 924.
ἰππαγογοὶ naves 599.
Ἰππίας 449.
Ἰππιος Neptunus 551.
Ἰπποδάμου filius Archepto-
lemus 827.
Ἰσχαν 724.
ιχθυῖν 808.
καθαράξεν arma 856.
καθίλκειν naves 1315.
καὶ in interrogazione verbo
praemissum 342.
 — *ἰαν* 1281.
καικίας ventus 487.
κάλλαια 497.
καλλίνικος 1254.
καλῶς γ' ἐποιήσας cum part.
 1180.
καραδοκῆν 668.
καρυκοποιεῖν 343.
καρχαρόδους 1017.
Καρχηδῶν 174, 1803.
κασαλβάξεν 355.
κατὰ cum gen. de sacrificiis
dictum 660.
 — *θιόν* 147.
καταβροχθίζεν 857.
καταγιγνώσκων δίκην 1860.
καταγλωττίζεν 352.
κατακλίνεσθαι 98.
κατακράξεν 287.
κατακράξεν 1020.
καταληπτικός 1380.
κατάλογος militum 1369.
καταμηλοῦν 1150.
καταμισθοφορεῖν 1352.
κατάπατος 502, 968.
καταρηγγυσθαι de bello
dictum 644.
κατατίμνειν 769.
κατατριαικοντουτίζεν 1391.
καταφανῶς 943.
καταχεν 1091.
καταρχάξισθαι 933.
κατυῖν 814.
καυλός laserpitii 894.

- κεκασμένος 685.
 κερράκτης 187.
 κίρας (πρός τὸ δεξιόν...) 243.
 Κίρβηρος 1080.
 κερῶ 1068.
 κερουτιῶν 1844.
 -κίφελος 416.
 Κεχηγηταί 1263.
 κεχηγηταί 651.
 κινύρεσθαι 11.
 κίσση 1211.
 κλασάξιν 166.
 Κλαίνοτος 574.
 κλίπταιν τινός *alicui furari* 436.
 Κλίων *clamosus* 137.
 κλοναῖν 861.
 Κλωπίδαι 79.
 κνισᾶν ἀγυιάς 1320.
 κοάλιμος 198.
 κοιλία 160.
 κοιλιοπάλης 200.
 κδλλᾶν 463.
 κολόκυμα 692.
 κομψυρπιτικός 18.
 Κορνᾶς (Κόννος) 534.
 Κόρημος 899.
 κοπροφορεῖν τινα 295.
 κορακίνος 1053.
 κοσκυμάτιον 49.
 κοχώνη 424.
 κράγος 487.
 κράκτης 137.
 κραμβότατος (?) 539.
 Κράτης 537.
 Κρατίτος 526.
 κράτισσα 30.
 κρηνοί transl. 628.
 κριθαί *cibus vilis* 1101.
 κρουνοχυτρολήραιοι (?) 89.
 κρουσιδημαῖν 359.
 κρουστικός 1379.
 κυαμοτρῶξ 41.
 κύβδα 365.
 κυκᾶν 251.
 Κυκλοβόρος 137.
 κύλιξ *vox mente supplenda* 107.
 κυλίχιον 906.
 Κυλλήγη 1081.
 κυλλός 1088.
 κυναλώπηξ 1067.
 κύνεια 1899.
 κυνηγεταῖν 1882.
 Κύννα 765.
 κυνοκίφαλος 416.
 κυνοκοπεῖν τινα 289.
 κυρηβάξιν 272.
 κυρήβια 254.
 κάπαις (ἄφ' ἑνόςκα) 546.
 κάθων 600.
 λάβραξ 361.
 λαίθαργος 1068.
 λαϊκάξιν 167.
 λάμπων μέτωπον 549.
 λαμπρός *ventus* 430.
 λάρος 956.
 λαρυγγίζειν 358.
 λαῶν στίχας 168.
 λέγοντος (τοῦ) εἶναι 860.
 λίπαδνα 768.
 λέων transl. 1087.
 λογίων δόξ 1015.
 λοπάς 1034.
 λούτριον 1401.
 λύειν *concionem* 674.
 Λυσικλής 132.
 Λυσιστρατος 1267.
 μαγειρικός 216.
 Μάγνης 520.
 μαζίσκη 1105.
 μακαρία 1151.
 μακκοῦν 62.
 μαλάττειν τινα 389.
 μάχασθαι *differre ab alio* 14.
 μεδίων 560.
 μεθήκειν 605.
 μεθίστασθαι 398.
 μερίζων *cum dativo mensurae* 318.
 μεμβράδες 645.
 μέντοι *affirmativum* 168, 189.
 μεταιταῖν 775.
 μετιέναι 605.
 μή (αἰ...γε) 186.
 Μηδική ποία 606.
 μήλη 1150.
 μιάρός 218.
 μικροπολίτης 817.
 Μιλήσιοι 361.
 μινύρεσθαι 11.
 μισθοῦ τρυβλίον 905.
 μισθοφόρος (?) 555.
 Μόθων 635.
 μόθων 697.
 μολγός 968.
 μονώτατος 352.
 μουσική 188 sq.
 μοχθηρός *bos* 316.
 μύρρινον 964.
 Μύρσινη *Hippias uxor* 449.
 μυστιλάσθαι 827.
 μυστιλή 1168.
 Μυτιλήνη 834.
 μυττωτός 771.
 Ναυφάντη *navis nomen* 1309.
 ναυφαρκτος 567.
 ναυτικός 611.
 νειν *in calceis* 321.
 νῆας ἀργυρολόγοι 1071.
 νικᾶν δίκας 93.
 Νίκη 589.
 νικέβουλος 615.
 νομίζειν ἑαυτοῦ 714.
 νόμος ὀρθιος 1279.
 νομηγία 43.
 νοῦς ἀποδημῶν 1120.
 ξυγγίγνεσθαι φροντίσι 1291.
 ξυλλαμβάνειν *adinvicem* 229.
 ξυμφέριον *intrans.* 1233.
 ξυμφορεῖν 988.
 ξυμφορά 406.
 ξυναυλία 9.
 ξυνδιαφέριον *bellum* 597.
 ξυνηπικισθαι 266.
 ξυνηρετικός 1378.
 ξυνοικία 1001.
 ξυνωμόται 628.
 ὀβολοῦ (οἱ πολλοὶ τοῦ) 945.
 Ὄβριμόπατρα 1178.
 ὀδός λογίων 1015.
 οἱ ἐκ Πύλου 1201.
 οἶνος πολυφόρος 1188.

ολον πτ...! 367.
 ολος cum superl. 978.
 οισθ' ὁ ὄρασον; 1158.
 Οἰωνόχος 1287.
 οἰανός 28.
 οἰλιάδης ἄφρος 1384.
 ἄλαι 1167.
 Ὀλυμπος musicus 9.
 ὀμόσπονδος 1289.
 ὀμοῦ 214, 245.
 ὄμως participio praemis-
 sum 891.
 ὄνια 1899.
 ὄξινος 1804.
 ὀπάντιον 1083.
 ὀπτός 1106.
 ὄργη *studium* 41.
 ὄρθιος νόμος 1279.
 ὄστρακίνα 855.
 οὐ χεῖρον 37.
 οὐδὲς *nihil* 158.
 οὐδὲν εἶναι 1248.
 — λέγειν *nihil significare* 324.
 — σμνόν 777.
 οὐκ ἔν cum nomine 1253.
 οὐκ εἰκότως; 34.
 οὐκ ἔστι πῶ ταύτη 843.
 οὐκουν... γε 465.
 Οὐλύμπος 9.
 οὐριος 433.
 οὐχ ὥσπερ κτί. 784.
 ὀχέισθαι ἐπ' ἀλπίδος 1244.
 Παναίτιος 243.
 παραβαίνειν 56, 508.
 παραληροῖν 531.
 παραπέμπειν 546.
 παραστορεννύναι 481.
 παρατιθέναι cibum 52.
 παρατρέχειν 56.
 παραφοροῖν 1215.
 παρῖται εἰς... *certo quodam*
loco adesse 751.
 παροσθίειν 1026.
 παροστώς (πρός τὸ) 564.
 παρίναι 56.
 παρίναι *remittere* 340.
 — τοῦ ποδός 436.
 πάρος 1337.
 πάσας φωνάς εἶναι 522.

παύειν τινά 330.
 Παφλαγῶν 2.
 παφλάζειν 919.
 παχύς de homine dictum
 1189.
 παῖραν 517.
 πεντεσύριγγον ξύλον 1049.
 πῆπιλος Minervae 566.
 πῆπρανται tragicum 1248.
 περαντικός 1378.
 Περγασή 321.
 περὶ σπονδῶν *adesse* 669.
 περιλαύνειν 290.
 περικοκάζειν 697.
 περικομμα 372.
 περῆναι 176.
 περιυβρίζειν 729.
 πειάζειν 259.
 πειθάνη 792.
 πειθανός 629.
 πλατυγίζειν 830.
 πλεῖν cum emphasi dictum
 743.
 πλὴν γε 27.
 ποία Μηδική 606.
 ποισὶν τινά εὐρύν και στενόν
 720.
 ποιεῖσθαι τι τέχνην 63.
 ποικίλως 196.
 πολλα ἐπὶ πολλοῖς 411.
 πολλοὶ (οἱ) τοῦ ὄβολου 945.
 Πολύμηστος 1287.
 πολὺς *vehemens* 760.
 πολύθυμος 1328.
 πολυφόρος οἶνος 1188.
 πόρος 759.
 πόρπαξ *olipei* 849.
 Ποσειδῶν Ἴππιος 551.
 Ποτειδαία *capta* 438.
 πούς *res veli* 436.
 πράγματα *res publicae* 130.
 Πράμν(ε)ιος οἶνος 107.
 προηγοῶν 374.
 προβατοπώλης 132.
 προεδρία Cleoni *decreta* 327.
 προνοήσασθαι 421.
 προπύλαια 1326.
 πρόσ cum gen. 191.
 — cum acc. ... *ἔστι ad...*
pertinet 202.

πρὸς τὰδε 622.
 — εἰ; *quorsum?* 206.
 — τὸ δέξιν κίρας *destror-*
sum 248.
 — τὸ παροστώς 564.
 προσάθειν 401.
 προσβιβάζειν 35.
 προσιδόναι 1222.
 πρόσκεισθαι τινι 245.
 προσμάττειν 815.
 προσποιεῖσθαι 215.
 προστάται τοῦ δήμου 1128.
 προστρέφασθαι τινί τι 5.
 προτραίταρος 1165.
 προκτοτηρεῖν 878.
 πρφαρτέυειν 543.
 πύλος 55.
 Πυθικῶν 220.
 Πυκνίτης 42.
 πυκνότης 1132.
 πύλαια 1246.
 Πυλαίμαχος 1172.
 πύλαις (ἐπὶ ταῖς) *forum* 1246.
 Πύλος (πύλος?) 1059.
 Πύλου (οἱ ἐκ) 1201.
 πυνθάνασθαι *exploratum ha-*
bere 1302.
 πυραμοῦς 277.
 πυργίδιον 798.
 πυρὸς θεριμόταρος 382.
 Πύρρανδρος 901.
 πυρροπίτης (?) 407.
 πῶλης *vox iocose facta* 181.
 πῶς *quanti* 480.
 — ἔν cum opt. = *uti-*
nam! 16.
 ῥαδαπυγίζειν 796.
 ῥέγκεται *iocosa verbi for-*
ma 115.
 ῥόθιον 546.
 σαίνειν τινά 48.
 Σαλαβακχώ 765.
 σαίνειν transl. 840.
 σμνόν (οὐδὲν) 777.
 Σμνῶν *delubrum* 1312.
 σιβυλλίαν 61.
 σίζειν 930.
 σίλριον 895.

Σίμων 242.
 σιπή 1296.
 σκάνδιξ 19.
 σκάφη 1815.
 σκέρβόλλειν 821.
 Σκίταλοι 634.
 σκόμβροι 1008.
 σκοροδάμη 199.
 σκοροδίξειν 494.
 Σμικύθης 969.
 σός *isite quem in ore habes* 97.
 στέμφυλον 806.
 στεφάνη 968.
 στεφανοῦν τινα εὐαγγέλια 647.
 στίχες λαῶν 163.
 στέλλειν 580.
 στεροβῆν 386.
 στευπτειοπέλης 129.
 συγκύπτειν 854.
 συκοπέδιλος 529.
 συκοφαντίας ventus 487.
 συμφορά 406.
 συμφυσᾶν 468.
 συντεροῦν 479.
 συστῆλλειν vela 432.
 σφε 1020.
 σχαλῆς 362.
 ταγός 159.
 ταραξιπέδοστρατος 247.
 ταρατάειν 251.
 ταυρεῖον αἷμα pro veneno habitum 83 sq.
 ταῦτα obsequentis vox 111.
 — ὄρω 111.
 ταῦτη (ὄκη ἐστί πω) 848.
 τεκταίνεσθαι 462.
 τελώνης 248.
 τέρθριος 440.
 τετυγοφόρας 1831.
 τευθίς 929.
 τέχνην ποιῆσθαι τι 68.
 τέγνελλα 276.
 τί δ' ἄλλο γ' εἰ μή 615.
 — οὐ *quis cum praesenti vel aoristo* 1207.

τί τῶ α' καὶ τῶ β' 1022.
 — χρήσομαι; 1188.
 τίμιος 646.
 τις post demonstrativa 1196.
 τὸ καθ' ἡμέραν 1126.
 τόνος 532.
 τορύνη 984.
 τοσοῦτος 420.
 τότε postείτα abundans 1036.
 τοῦ λέγοντος εἶναι 860.
 τοῦτο ὄρω 111.
 τρία καὶ δύο de vini mixtura dictum 1187.
 τρίαινα 839.
 τρίπαλαι 1158.
 Τριτογενής 1189.
 τριχίδες 645.
 τριωβόλου (φράτρες...) 255.
 τρυβλίον μισθοῦ 905.
 τύραννος populus 1114.
 Ὑγλας 67.
 ὑπεκκλίνειν 272.
 ὑπερξείν 920.
 ὑπερακοντίζειν 56.
 ὑπερβαίνειν 56.
 ὑπερβάλλειν 56.
 ὑπερπαίειν 56.
 ὑπερπυπάζειν 680.
 ὑπερτοξεύειν 56.
 ὑπερφον 1001.
 ὑπεύθυνος 259.
 ὑπερήσιον 784.
 ὑπο- in verborum compositione 47.
 ὑπογλυκαίνειν 216.
 ὑπόζωμα navium 279.
 ὑποθαίν 676.
 ὑπόκωφος 43.
 ὑπόλιφος 1868.
 ὑποπίπτειν τινα 47.
 ὑποτέμνειν 316.
 ὑποτέμνεσθαι viam 291.
 ὑποτρέχειν 676.
 Φαλαξ 1377.

φαιδρός 549.
 φανός (Φανός) 1256.
 φάος 973.
 φάραγξ 248.
 φαύλος (?) 385.
 φέγγος 1819.
 φενακισμός 633.
 φέρειν de vino dictum 1188.
 φέρδος 1151.
 Φιλόστρατος 1069.
 φλαύρος (?) 385.
 φορεῖν transl. 757.
 Φορμίλων 562, 569.
 φράτρες τριωβόλου 255.
 φρονησι ξυγγίνεσθαι 1291.
 φωνῆς πάσας εἶναι 522.
 χαλαζῆν de porcis dictum 881.
 χαλκεύειν 469.
 Χαλκιδικά pocula 237.
 χαλκικόροτος 552.
 Χάτονος 78.
 χαρίζεσθαι 517.
 Χάρυβδις 248.
 χάσκειν 651.
 χασμάσθαι 824.
 χαλιδῶν 419.
 χῆρα 806.
 χορδύειν 214.
 χροῖν 188.
 χρήματα ἰσγάζεσθαι 840.
 χρησμοί 61.
 — *Bacidiis* 123.
 χρήσομαι (τι) 1188.
 χρόνου *adumt* 944.
 χωρία 1077.
 χωρίς *estatum* 1814.
 ψευδαεράφαξ 630.
 ψολοκομπία 696.
 ψωμίσειν 715.
 ᾤvocativo postpositum 736.
 ὄμοσπάρακτος 845.
 ὄς ἔχω 488.

ADDENDA.

Ex iis quae addi possunt haec commemoratu digna videntur:

Ad vs. 274] particulae *καί* idem usus est Plut. 454: *γρούζιν δὲ καί τολμαῖτον;*

Ad vs. 537] eadem verborum structura est Eur. Andr. 624: *πρὸς τοῖσδε δ' εἰς ἀδελφὸν οἶ' ἐφύβρισας!*

Ad vs. 580] verbum *ἀποστειγγίζεσθαι* legitur etiam Xen. Oecon. XI § 18, ubi omni suspicione vacat.

Ad vs. 729] prae ceteris conferendus erat Euripidis versus Or. 1628: (*huc ades*)
Ὅρισθ', ἔν' εἰ δὲ ἦς οὐς φέρων ἤκω λόγους.

Ad vs. 1158] add. Eur. Heracl. 451: *οἶσθ' ὅ μοι ξύμπραξον;*

Vitia typographica praeter levissima quaedam non deprehendi.

B17703

THE UNIVERSITY LIBRARY
UNIVERSITY OF CALIFORNIA, SANTA CRUZ

This book is due on the last **DATE** stamped below.
To renew by phone, call **429-2756**

Series 3726

PA3875.E7 1900

3 2106 00153 1364

